Rostocker Dokumentenserver
Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.
Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Johann Matthias Gesner

Chrstomatheiai

Editio Octava Correctior, Lipsiae: Apvd I.G.I. Breitkopf, MDCCLXXXXII

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X

Druck Freier Zugang PUBLIC DOMAIN

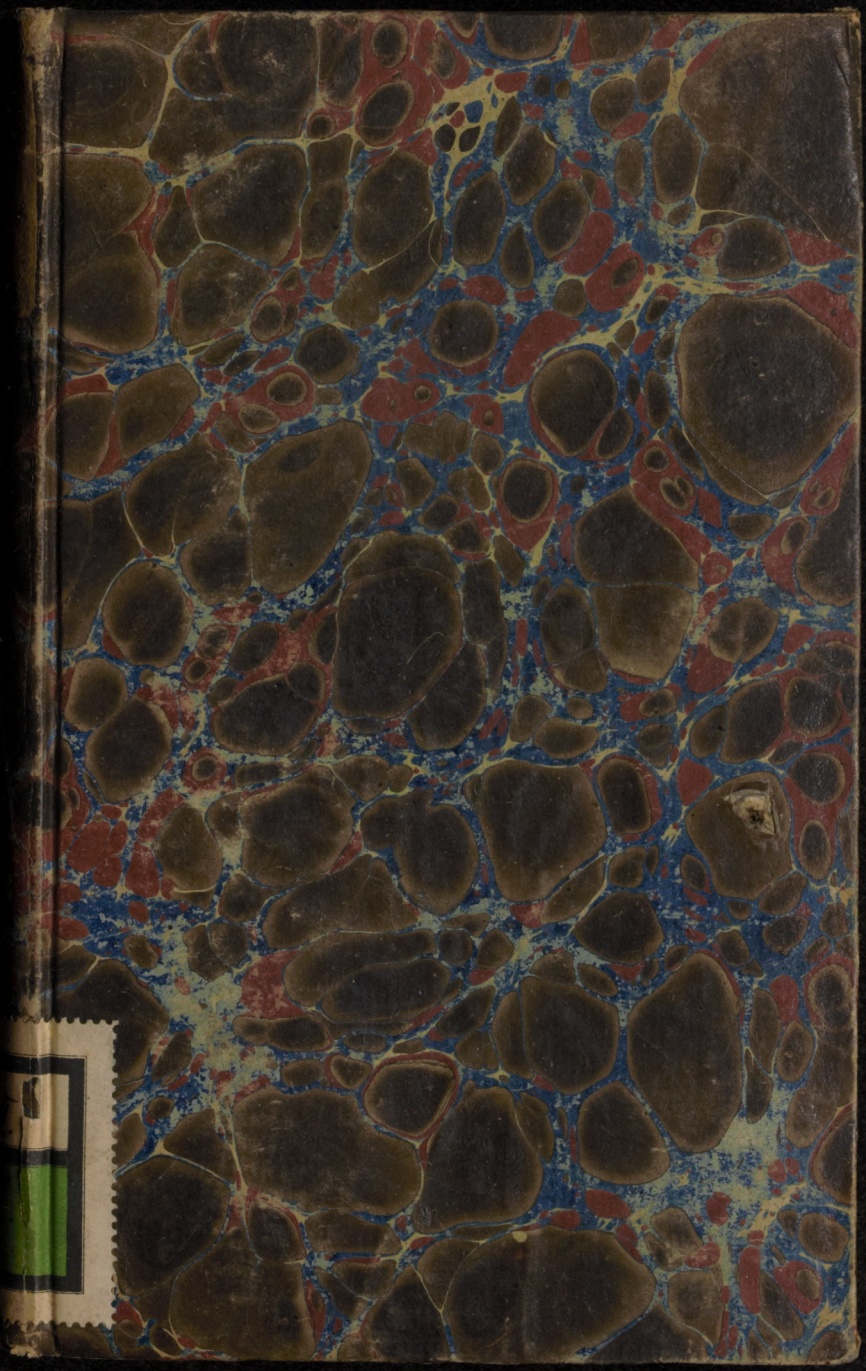

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0001
DFG

NG II
60 8

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0002
DFG

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ

CHRESTOMATHIA GRAECA

SIVE

LOCI ILLVSTRES

EX

OPTIMIS SCRIPTORIBVS

DILECTI

QVAM POTVIT EMENDATE

EDITI

NOTVLIS BREVIBVS

ET INDICE COPIOSO

ILLVSTRATI

A

IO. MATTHIA GESNERO.

EDITIO OCTAVA CORRECTIOR.

CVM PRIVILEGIO ELECTOR. SAXON.

LIPSIAE

APVD. I. G. I. BREITKOPF.

MDCCLXXXXII.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0005

DFG

VRBIS
ET REIPVBLICAE
LIPSIENSIS
MAGNIFICO SENATVI
LIBELLVM HVNC
MEQVE IPSVM ADEO
D. D. D. D.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0007
DFG

Viri Illuſtres, Magnifici, Ampliſſimi, Conſultiſſimique,

Patroni optimi,

Quod adhuc Diuino mihi munere contigit, vt in commentationum mearum qualiumcunque dedicationibus non quaerendi eſſent, ad quorum ita beneuolentiam conarer adre-

pere; sed vltro se offerrent vel Principes optimi vel patroni alii, quibus agerem gratias: illud in hoc etiam libello vsu mihi venire, vehementer gaudeo. Cum enim per se liberalius, laetius certe est gratias agere, quam petere beneficium: tum pudor, quem mea mihi natura tribuit, alterum mihi perquam difficile reddit, et non nisi magna aliqua necessitate exprimendum; ad alterum autem me impellit atque incitat, vt vel sic aliqua aeris alieni parte exsoluisse me videar. Vos ea mihi tribuistis, VIRI ILLVSTRES atque MAGNIFICI, quae non nisi in eos solent a viris sapientibus, hoc est, vestri similibus, conferri, qui videantur magni alicuius beneficii capaces. Vos enim me coeli ruinam prius, quam hoc cogitantem euocastis in vrbem vestram, cuius civem esse ipsum in magna felici-

tatis

tatis parte non iniuria censetur; euocatis autem scholae vestrae praeficiendum, qui locus pro mei ordinis homine satis et amplus et lautus esse putatur. Vos praesentem non humanitate tantum estis complexi vrbis huius propria, sed insigni etiam liberalitate prosecuti, quae tanto mihi fuit iucundior, quod non importunis precibus datam, sed ab animo vestro magno et munifico profectam intelligebam. Quanti autem illud est, quod profecto omnium puto maximum, quod in ipsa administranda prouincia licuit mihi homini peregrino, et ignorantia rerum aliquantum timido, magna tamen cum fiducia versari, securo scilicet ac certo, nihil a me ex vsitate scholae huius actum iri et constitutum, cui non vos auctoritatem vestram accommodaturi essetis. Qua quidem ipsa re magnam

mihi iniecistis curam atque religionem ne quid agam vnquam, cuius vos non possitis, conseruata dignitate vestra, atque huius scholae salute, auctores fieri. Priuatam vestram in me vel humanitatem vel liberalitatem praetereo sciens, in eo scilicet proposito mansurus, quod cum primum in consessum vestrum amplissimum admissus essem declaraui, me in his, quae ad muneris mei rationem pertinent, (in quo genere hanc pietatis meae publicam significationem pono,) nullius ex Amplissimo Ordine priuatim patrocinium ambiturum, pro patronis optimis habiturum culturumque vniuersos, et ea quidem sola referendarum gratiarum ratione vsurum, quam solam a me pro magnitudine vestra animi expectatis, vt nimirum summa cura atque solicitudine caueam, ne quis reprehendere aliquando

do iudicium de me vestrum iure possit. Similis causa facit, vt, quae mihi offertur, digrediendi in laudes vestras occasionem praetermittam, qui nouerim scilicet, laudanda vos agere malle et ad posteritatem omnem commemoranda, quam laudari ab his, qui vobiscum viuunt, quorumque laudes adeo parum sincerae queant videri, cum tantam habeatis benefaciendi laudantibus materiem. Deum potius immortalem supplex veneror, vt eum vobis, quem solum spectatis consiliorum, vigiliarum, studiorum denique vestrorum fructum cumulatissime tribuat, salutem *et* felicitatem reipublicae; *vtque ea, vestra sapientia atque integritate quam diutissime prosperrimeque gubernata, filiis vestris, et ab his qui nascentur, gratiam vobis debitam ita referat, vt, renouata per illos nominis vestri atque*

meritorum gloria, non vobis a se relatam gratiam, sed nouo ipsa se affectam munere gratulabunda agnoscat. Scribebam Lipsiae a. d. XXIIII. Jul. CIↃ IↃCC XXXI.

Amplissimi Ordinis Vestri

addictissimus cliens

Io. Matthias Gesnerus.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0014
DFG

Cum beneficiorum in Scholam Thomanam ab Amplissimo Ordine collatorum mentio in hac ad illum epistola facta sit; subiicere hic placuit, quo ritu, qua formula ipsum nouum aedificium Scholae inauguratum a nobis dedicatumque sit; quod institutum non magis reprehendetur, spero, quam Terentio praefixa Doctorum Theologiae renuntiatio: nisi quod a Richardi Bentleii ingenio profecta nusquam non recte leguntur, nostra forte plane debebant contineri.

* * *

Faustus huic scholae dies hodiernus est, et candidissima merito in fastis nostris nota insigniendus: non solum quod Bonifacii * memoriam reducit, viri sancti, quo coetus atque conciones per Germaniam nostram habente, pagana superstitio profligata, et nomen certe Christi, cum Euangelii qualicunque notitia, ad maiores nostros propagatum est: non ob ipsam solum celebritatem, cui eum destinauimus, quo maiorem, sibi quidem propriam, non vidit, a quo tempore schola Thomana esse coepit: verum hanc in primis ob causam, quod exornat hanc ipsam celebritatem summorum hominum prae-

* Acta res a. d. V. Iun. CIↃ IↃCC XXXII.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0015
DFG

praesentia, quos tanquam fausta quaedam nobis sidera, et certissima futurae felicitatis auguria, laeti alacresque veneramur.

Saluete, Viri Illustres et Magnifici, Summe Reuerendi, Excellentissimi, Consultissimi, Amplissimi, et reliqui, suis quisque nominibus et honoribus condecoratissimi etc.

Saluete, inquam, et saepe agite quod agitis, nec dubitate, quin magna cum scholae et reipublicae adeo vtilitate studium vestrum coniunctum sit futurum.

Postulabat quidem dignitas vestra, et exquisitum de his etiam studiis, quae in schola tractari debent, iudicium, vt boni oratores, aut certe probabiles in concionem istam producerentur. Sed speramus etiam ab aequitate vestra, futurum, vt non quid debeat fieri, sed quid possit, cogitetis; eo praesertim tempore, cum paulo ante a nobis discesserunt vnus itemque alter, qui maturitatem qualemcunque erant assecuti, eaque plerorumque qui dicent aetate, quae iam obduruisse aliquantum videtur ad ea, sine quibus nihil in arte dicendi valde laudabile effici posse certum est, ne quid de me dicam, quem intempestiua quaedam atque nimia verecundia a iuuentute inde debilitauit, et manum certe intra togam sinumque continere coegit. Caeterum dabitur opera a me et collegis, vt subinde

inde melior laetiorque rerum noſtrarum, hac etiam parte, facies, ſucceſſum adſpirante Deo, effloreſcat.

Iam audite quaeſo, A. A. dicturos de huius diei celebritate, hoc eſt de Ampl. Senatus beneficio, iuuenes noſtros, et ita audite, vt aequitatem animi, humanitatem, beneuolentiam, virtutes veſtras, potius quam ſubtile iudicium, in conſilium adhibeatis. Prodite, o noſtri, et quas commendaui vobis virtutes, modeſtiam cum alacritate, temperatam verecundia fiduciam, ſplendidiſſimo auditorio probate.

* * *

Hic orationes aliquot habitae ſunt a ſcholae Thomanae alumnis, quibus beneficium Ampliſſimi Ordinis, quantum fieri potuit, ornaretur.

* * *

Nunc vero eſt cum mihi dari velim diuinitus, non linguas quidem centum, aut ora totidem, poetarum votum, quo non vehementer opus eſt, (paucorum enim verborum res, ſed momenti ſane maximi, ſupereſt peragenda) ſed dari mihi velim diuinitus ſpiritum eum, qui coeleſti afflatus numine, non modo animum linguamque regat, ne quod verbum male ominatum, ne quod a tanta re alienum, ne indignum tam ſplendido conſeſſu, mihi excidat, verum qui vaticiniorum etiam vim his, quae dicturus ſum, tribuat.

Audi,

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0017
DFG

Audi, Pater ſupreme, qui audis videsque omnia, audi, et numen nutumque diuinum his, quae dicentur, annue.

Audite viri illuſtri atque magnifica dignitate, excellentiſſimis meritis, venerabili auctoritate conſpicui, auctores huius muneris amabiles, teſtes huius actionis atque pietatis noſtrae grauiſſimi; audite iucundiſſimi hoſpites, tu inprimis audi, cura noſtra atque amor, Thomana iuuentus.

Hanc domum, Deo bene iuuante, pacem praeſtante ciuibus ſuis et incolumitatem Potentiſſimo Poloniarum Rege, et Duce Electore Saxoniae, FRIDERICO AVGVSTO, inſtaurauit, exaedificauit, ornauit, inſtruxit, Ampliſſimus ciuitatis Lipſienſis Senatus, vt hoſpitium praebeat, omni quod futurum eſt aeuo, ſcholae bonarum literarum, artis muſicae, et aliarum, quibus aegre humanior vita caret, probitatis, ſapientiae, pietatis, virtutis omnis, felicitatis, magiſtrae: vt ſit ſpiritus ipſius ſancti templum et ſancta officina.

Hic perfugium honeſtae paupertati aperit Ampliſſimus Ordo, ſi ea adiunctam ſibi habeat ſororem, Bonam Mentem, et diſcendi cupiditatem. Hic ali iubet atque inſtitui, qui nunc ſanctiſſimo beatarum mentium munere, laudandi rerum omnium conditorem et parentem, fungantur, et cantus ſuauitate animos hominum ad diuinarum rerum meditationem

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0018
DFG

tionem alliciant, qui deinde boni viri, et alteri seculo profuturi euadant.

Hinc abesse iubet Patronus noster et arceri pigritiam, rusticitatem, petulantiam, libidinem, impietatem: hic tanquam in prytaneo aliquo honorem haberi imperat diligentiae, doctrinae, musicae arti, modestiae, frugalitati, pietati.

Hic doceri vult cum diligentia, fide, patientia; hic disci cupide, assidue, fideliter. Hic praecipi comiter ac seuere, pareri modeste atque impigre. Hic bona exempla plus valere iubet quam praecepta ac leges; leges ac verba plus quam poenas: hic caueri delicta potius, quam puniri.

In hoc contubernio habitatum veni, Concordia, Salus, Bone Euentus: lites, morbi, calamitas, mala omnia, exeste.

Hanc tu dedicationis huius legem, Aeterne Pater, tuo numine iube atque sanci, et clara nobis tuae in nos propitiae voluntatis signa edito, FRIDERICI AVGVSTI, tuae inter nos maiestatis vicarii, totiusque Serenissimae domus regnatricis vitam et felicitatem, Amplis. Ordinis incolumitatem, inconcussum ciuitatis statum, et eorum quae bona in hac schola sunt, incrementa celerrima.

* * *

Transactum est, Patroni, Fautores, Hospites, quod agendum suscepimus. Ornastis, Magnifice

fice Consul, et caeteri ex Ampliss. Ordine, Viri Clariss. Excellentissimique, ornastis munus vestrum, illudque honorificentissima nobis praesentia vestra commendastis egregie.

Si quid accedere poterat vestrae in hanc scholam liberalitati, ille profecto quasi cumulus additus est, quod in conspectu vestro declarare licuit, quantum debere illi videamur; quod inaugurationi huic atque dedicationi auctoritatem accommodare vestram, et non displicere vobis, quae in schola vestra agantur, luculento indicio significare voluistis. Nostrum est, quicunque in hac schola vel administri sumus beneficiorum vestrorum, vel participes, nihil facere reliqui, vt appareat, non apud ingratos perire vestra bene facta; verum illud quam potest enixissime a nobis agi, vt fructum aliquando vos vestrique liberi videatis vestrorum in hanc scholam meritorum, profectos ex illa viros probitate et doctrina praestantes, crescentemque per illos, quam spectatis vnice, *publicam felicitatem!*

Vobis etiam, reliqui auditores, nominibus muneribusque et meritis quisque suis ornatissimi, hospites iucundissimi, gratiae a nobis debentur maximae. Si non displicuimus omnino, scholae nostrae fauere pergite, eiusque fauoris crastina luce, quotquot grauioribus non impedimini, significationem edite.

LECTO-

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0020
DFG

LECTORIBVS.

Quae me cauſa impulit vt Chreſtomathian primo Ciceronianam ederem, alteramque deinde Plinianam, eadem fecit, vt tertiae etiam Graecae concinnandae, quantulumcunque id eſt opellae noſtrae, impendere non dubitaverim. Cum enim nihil periculi videatur, ne eclogaria illa induſtria, quae Liuium nobis, Trogumque et ICtorum libros, et ex Graecis Dionem praeſertim, Polybiumque vel mutilaſſe dicitur, vel maiore ſui parte intercepiſſe, vt nunc res ſunt, detrimenti aliquid capiant Cicero, Plinius, vel, quorum hic damus eclogas, Graeci; optabile autem ſit, iuuenes (qui ſero nimis noſſe maximos aeui ſui homines, quin ſemper ignoraſſe magna ex parte, ab aliquo inde tempore videntur) vel ex vnguibus cognoſcere leones, et ſuaui-

 tate

tate *laudabilium*, quos veteres dicere solebant, locorum inuitatos cupiditate quadam incitari, in ipsos euagandi hortos, vnde flores eiusmodi legi posse animaduerterint: nemo, credo, reprehendendum putabit qualecunque studium nostrum iuuentuti, cui aetatem dicauimus nostram etiam hac in re pro virili parte inseruiendi. Neque illud, puto, dicet quisquam, non eos a nobis locos esse delectos, qui iuuenum ingeniis et rationibus sint accommodati. Superest, vt quam facile ipsum se institutum nostrum tuebitur, tam feliciter etiam rationem illius prosequendi idoneis iudicibus probare possimus. — Et probauimus, quod vel inde apparet, quod post alterum annum denuo fuit hic libellus edendus, et nunc * editur quartum. Bonum illud omen interpretamur Graecis literis, et tanto lubentius horas aliquot emendationi tribuimus. Qua in re multum nos subleuauit accurata diligentia, et humanitas IO. HEINR. KROMAYERI, Excellentissimi harum literarum, et omnis adeo humanitatis, in Ienensi Academia Doctoris publici, qui cum interpretandum hoc opusculum nobilissimorum iuuenum coronae susceptisset, cum optimis

* An. 1753.

mis loca fere singula editionibus contulit, suarumque mihi obseruationum pro amicitia nostra copiam fecit liberaliter. Tertiae editioni profuit Cl. ERNESTIVS meus, praesertim in Xenophonteis. Hinc igitur factum est, vt quae in superiori editione vel peccata fuerant, vel pro coniecturis nostris posita, (de qua re iam non amplius attinet dicere) ea iam emendatius, certiusque proponantur. Sunt tamen duo vel tria loca, in quibus coniecturae nostrae locum aliquem reliquimus. Qua in re non dissimulo, libertate me paullo maiore in constituenda lectione vsum esse, quam sumturus mihi fueram, si integer aliquis eorum scriptorum edendus fuisset, quorum hic damus eclogas. Cum enim adolescentium aetati consultum hic eatur, illud vnicum, certe antiquissimum, spectavi, vt intelligant etiam non nimis acri ingenio praediti, aut longo vsu firmati, quidquid propositum est: praesertim cum metuendum non sit, ne qua inde labes inferatur libris optimis, quos summa religione tractandos ita censeo, vt magno opere eorum displiceat audacia, qui ad emendandum, vtinam non plerumque ad corrumpendum! prouolant, cum primum aliquid

non intelligunt, intellecturi facilius, nisi ad legendum adferrent morbum animi satis illum grauem, qui facit, vt corrupta omnia et suae opis indigentia illis videantur: medico non dissimiles, si quis ita insaniret, vti sanos homines non clystere tantum iniecto, aut vena pertusa, aut prouocato sudore vel vomitu, macerare, verum etiam dentes iis euellere solidos, quin membris integris mutilare inuitos et clamantes conetur: aut Procrusti de fabula latroni, longos homines truncanti, et breues tormentorum ope producenti, donec in lectum suum minime hospitalem vtrique conuenirent. Quod versionem Latinam non adieci, illud iusto, vt arbitror, consilio factum est. Ex quo enim tempore in schola vel discendi causa vel docendi versatus sum, animaduerti, pestem illam capitalem Graecarum literarum esse, quod Graecis libris fere talibus vtuntur adolescentuli, quibus Latina interpretatio adiuncta e regione est. Cum igitur interpretari iubentur aliquid, primo verba aliquot Graeca legunt, tum his subiiciunt Latina totidem circiter; qua in re tanto facilius non praeceptori quidem, nisi is plane hebes sit, sed sibi fucum faciunt, a quo tempore

pore Leusdenianae illae editiones Noui Teſtamenti Graeco - Latinae ſcholas inundarunt, verbum verbo reddentes ſi non Latino, at certe barbaro; vnde illud etiam, quaſi corollarii loco, damni accedit, vt ſordes quaedam Latini ſermonis tanto magis apud eos moleſcant, et articuli praeſertim praepoſitiui ratio, quoties ille non nominibus iungitur, ita obſcuretur, vt fruſtra ſint luculentiſſimae ea de re praeceptiones. Huic igitur malo non commodius occurri poſſe putabam, quam ſi in manus tradatur pubi ſcholaſticae liber illo ignorantiae propugnaculo, (de honore bonarum interpretationum atque vſu nihil quidquam detractum cupio) quod ganeum etiam iuuenum, qui Graece diſcere debent, dixeris, deſtitutus*. Ne tamen difficultas nimis

 magna

*) MOSES DV SOVL., V. C., qui ad Plutarchi vitas, Londini CIↃ IↃCC XXVIIII. 5 voluminibus in 4. ſtudio Bryani editas, cum is operi immortuus eſſet, praefatus eſt, in fine huius praefationis, vbi de cauſis agit, cur pauci Graece diſcant hodie feliciter, etiam ponit *morem verſionum ad latus ponendarum.* Et paullo poſt, *qui igitur*, inquit, *Graece diſcere velint, Graecas editiones veteres in manus ſumant, in quibus Latini nihil eſt — omnia per ſe, quantum poſſunt, ope Lexici intelligere nitantur: in margine Lexici* (quin in ipſo etiam quem legunt libro) *quae moleſtiam crearunt adnotent. Perlectum ſic accurate librum repetitis lectionibus ſic*

ſibi

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0025
DFG

magna obiici videatur, illis praeter caeteros, quos paupertas, bonae mentis soror, vel alia quaecunque causa, ab vsu Lexici maioris excludit, adieci indicem ita copiosum, ita vsu facilem, et ad hunc ipsum libellum accommodatum, vt apud illos, qui vel mediocrem adferunt diligentiam, facile interpretationis vicem sustinere possit. Qua in re tamen admonitos velim, quicunque seuera lege proficere non detrectant, vt quam saepissime ad Scapulae Lexicon recurrant, neque satis habeant, quid hic vnaquaeque vox sibi velit ex indice cognoscere, sed integras, vt ita dicam, familias a suo capite latissime nonnunquam diffusas ordine concinno recensitas intueantur. Cui consilio si quis fideliter obtemperauerit, et hunc ipsum libellum viam muniturum confirmo ad Graeciam vniuersam non magna cum difficultate peragrandam: poetas excipio, a quibus hic abstinui volens, ad quos tamen ipsos non mediocre sibi subsidium comparauerit, qui hanc sibi Chrestomathian familiarem reddiderit:

sibi familiarem reddant, — spondeoque paucis annis futurum, vt magna cum voluptate magnoque cum fructu quoscunque opus fuerit euoluere et intelligere libros Graecos possint &c.

defit: in qua etiam ab omni notarum longiorum syrmate abstinui volens, cum id iam quidem agerem vnice, vti familiaritatem aliquam cum Graecis ipsis iuuentuti propinarem. Sed viros etiam putarim reperire hic, quod non ingratum ipsis sit, Demosthenis encomium Lucianeum, transposita vna pagina exempli eius, e quo nostra, quae extant, deriuata sunt omnia, misere olim luxatura corruptum, et nunc, nisi egregrie fallimur, repositione curatum feliciter. Neque enim dubitabamus illam emendationem publicae etiam luci exponere, postquam non improbari eam sensimus viris doctis, et idoneis harum rerum arbitris, quibuscum per literas eam communicauimus*. Verum, vtcunque caetera fuerint,

* Nominari se non aegre feret vir veteri mihi amicitia coniunctissimus, et carus summo merito suo literatis prope omnibus, C. A. HEVMANNVS, V. S. R. qui iam anno saeculi XXI *omni exceptione superiorem* iudicauit, *et dignam, cui acclametur vetus illud feliciter*. Neque irascetur vir et ipse Celeb. CL. HEMSTERHVIS, hic indicari, ipsum literis post aliquando, sed eodem anno, ad me datis significasse, eadem sibi quae mihi de illa transpositione in mentem veniisse; neque sibi tantum, sed etiam MOSI DV SOVL, V. C., qui olim in Luciano perpoliendo elaborauerit. Adiicere ista visum est, ne quis forte vel de nobis aliquid suspicetur, vel de viro docto, qui nuper in Miscellaneis Britannorum observationibus,

fuerint, illud quidem vehementer optamus, vt ad ſtudioſam iuuentutem porro fructus aliquis laboris noſtri atque induſtriae perueniat; quod tanto fiet facilius, ſi Xenophontea primum tractentur, cuius lacte et melle quaſi ſatulli confirmatiores deinde ad reliqua venient.

nibus, paullo poſt priorem huius libelli editionem, eandem fere emendationem propoſuit, niſi quod vna praeſertim in re diuerſum a me ſentit, quod ſuo loco indicaui. Conferat, qui volet, Miſcellanearum obſeruationum, vt apud Belgas eduntur, Vol. 2 To. 3 p. 368 ſeqq. et iudicet, cui felicius res ſucceſſerit. A vanitatis quidem et ieiuni cuiusdam plagii crimine me ipſa temporum ratio, facile autographis laudatiſſimorum virorum confirmanda; reliquos viros doctos candor ſuus, pudorque, et reliqua de bonis literis merita, abſoluunt. Iſta adiicere viſum eſt Lipſ. a. d. II Dec. CIↃ IↃCC XXXIII.

I. Ex

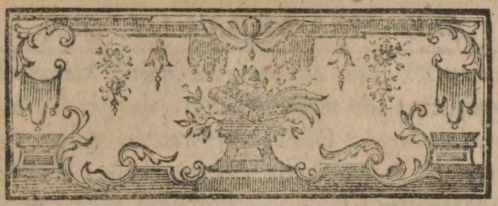

I.

Ex Herodoti L. I. 23-45. Arion. Solonis cum Croeso de felicitate disputatio. Huius infortunium domesticum.

Ἐτυράννευε ὁ Περίανδρος Κορίνθ. Τῶ δὴ λέγεσι Κορίνθιοι, (ὁμολογέεσι δὲ σφι Λέσβιοι,) ἐν τῷ βίῳ θώϋμα μέγιστον παρασῆναι. Ἀρίονα* τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ δελφῖνος ἐξενειχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἐόντα κιθαρωδὸν τῶν τότε ἐόντων ἀδενὸς δεύτερον, καὶ διθύραμβον πρῶτον ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα, καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ. Τὸν τὸν Ἀρίονα λέγεσι τὸν πολλὸν τὸ χρόνο διατρίβοντα παρὰ Περιάνδρῳ, ἐπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην. Ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα, θελῆσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. Ὁρμᾶσθαι μέν νυν ἐκ Τάραντος, πιστεύοντα δὲ ἀδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοισι, μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων. τὸς δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιβουλεύειν τὸν Ἀρίονα ἐκβαλόντας ἔχειν τὰ χρήματα.

Arion a Delphine seruatus.

2

3

4

5

* Latine ex HERODOTO narrauit hanc fabulam GELLIVS 16, 19. quam hic etiam daremus, nisi ii, quibus maxime dicatus est hic libellus, iam haberent nostro qualicunque studio explicatam *Chrestom. Plin. n.* 49.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0029
DFG

ματα. Τὸν δὲ συνέντα τῆτο λίσσεθαι· χρήματα μὲν πρίεντά σφι, ψυχὴν δὲ παραιτεόμενον. Οὔκων δὴ πείθειν αὐτὸν τέτοισι, ἀλλὰ κελεύειν τὰς πορδμέας ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαί μιν, ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχῃ, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν τὴν ταχίσην. (24) Ἀπειληθέντα[a] δὲ τὸν Ἄρίονα ἐς ἀπορίην παραιτήσασθαι, ἐπειδή σφι ἔτω δοκέοι περιιδέειν αὐτὸν, ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ ϛάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοισι ἀείσαι. ἀείσας δὲ, ὑπεδέκετο ἑωὔτὸν κατεργάσασθαι. Καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν, εἰ μέλλοιεν ἀκέσεσθαι τῶ ἀρίϛε ἀνθρώπων ἀοιδῶ, ἀναχωρῆσαι[b] ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσην νέα. Τὸν δὲ ἐνδύνθα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν, καὶ λαβόντα τὴν κιθάρην, ϛάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοισι, διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον. Τελευτῶντος δὲ τῶ νόμω, ῥίψαι μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἑωὔτὸν, ὡς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ. Καὶ τὰς μὲν ἀποπλέειν ἐς Κόρινθον· τὸν δὲ Δελφῖνα λέγεσι ὑπολαβόντα, ἐξενεῖκαι ἐς Ταίναρον. Ἀποβάντα δὲ αὐτὸν χωρέειν ἐς Κόρινθον σὺν τῇ σκευῇ. Καὶ ἀπικόμενον, ἀπηγέεσθαι πᾶν τὸ γεγονός. Περίανδρον δὲ ὑπὸ ἀπιϛίης Ἄρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν ἀδαμῆ μετιέντα, ἀνακῶς δὲ ἔχειν τῶν πορδμέων. Ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι αὐτὰς, κληθέντας ἰσορρέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἄρίονος. Φαμένων δὲ ἐκείνων, ὡς εἴη τε σῶς περὶ Ἰταλίην, καί μιν εὖ πρήσσοντα λίποιεν ἐν Τάραντι, ἐπιφανῆ-

a Quid si scripsit HERODOTVS ἀπελαθέντα· ἀπελαύνεσθαι εἰς ἀπορίαν est ad incitas redigi.

b Omissum hoc non bene a GELLIO. Recesserunt nautae de puppi in mediam nauem. Ita liberior Arioni desultus.

Φανῆναί σφι τὸν Ἄρίονα, ὥσπερ ἔχων ἐξε-
πήδησε [c]. Καὶ τὲς ἐκπλαγέντας, ἐκ ἔχειν 13
ἔτι ἐλεγχομένες ἀρνέεσθαι. Ταῦτα μέν νυν
Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγεσι. Καὶ Ἀρίο-
νός ἐσι ἀνάθημα χάλκεον ἐ μέγα ἐπὶ Ταινά-
ρῳ, ἐπὶ Δελφῖνος ἐπεὼν ἄνθρωπος. (25) 14
Ἀλυάτ]ης δὲ ὁ Λυδὸς τὸν πρὸς Μιλησίες πό-
λεμον διενείκας, μετέπειτα τελευτᾷ, βασι-
λεύσας ἔτεα ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα. Ἀνέ- 15
θηκε δὲ ἐκφυγὼν τὴν νῆσον, δεύτερος ἔτος
τῆς οἰκίης ταύτης, ἐς Δελφὲς, κρητῆρά τε *Crater Delphicus.*
ἀργύρεον μέγαν, καὶ ὑποκρητηρίδιον σιδή-
ρεον κολλητὸν, θέης ἄξιον διὰ πάντων τῶν
ἐν Δελφοῖσι ἀναθημάτων, Γλαύκε τε χίε
ποίημα, ὃς μοῦνος δὴ πάντων ἀνθρώπων σι-
δήρε [d] κόλλησιν ἐξεῦρε. (26) Τελευτήσαν- 16
τος δὲ Ἀλυάτ]εω, ἐξεδέξατο τὴν βασιληίην *Crœsus subigit Græcos in Asia.*
Κροῖσος ὁ Ἀλυάτ]εω, ἐτέων ὢν ἡλικίην πέν-
τε καὶ τριήκοντα, ὃς δὴ Ἑλλήνων πρώτοισι
ἐπεθήκατο Ἐφεσίοισι. Ἔνθα δὴ οἱ Ἐφέ- 17
σιοι πολιορκεόμενοι ὑπ' αὐτᾶ, ἀνέθεσαν τὴν
πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, ἐξάψαντες ἐκ τᾶ νηᾶ
χοινίον [e] ἐς τὸ τεῖχος. Ἔσι δὲ μεταξὺ τῆς
τε παλαιῆς πόλιος, ἣ τότε ἐπολιορκέετο,
καὶ τᾶ νηᾶ, ἑπτὰ ϛάδιοι. Πρώτοισι μὲν δὴ
τούτοισι ἐπεχείρησε ὁ Κροῖσος. Μετὰ δὲ ἐν 18

c Int. τῆς ναὸς. Eo ipso habitu quo exsiluerat, vt tanto vehementius ferirent animos.

d Artem ferruminandi argentum cum ferro. Oblitus est PLINIVS et huius Glauci et totius artis, qui 33, 5. s. 29. et 30. ferruminandi rationes persequitur, qua in re etiam *glutinis & glutinandi* vocibus vtitur, quae cum κολλήσει conveniunt non minus ac *chrysocolla*.

e Simili fere superstitione Apollinem fugitiuum alligant Herculi suo Tyrii apud CVRTIVM 4, 3. 22.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0031
DFG

μέρει ἑκάςοισι Ἰώνων τε καὶ Αἰολέων, ἄλ-
λοισι ἄλλας αἰτίας ἐπιφέρων, τῶν μὲν ἐδύνατο
μέζονας παρευρίσκειν, μέζονα ἐπαιτιώμενος,
19 τοῖσι δὲ αὐτέων καὶ φαῦλα ἐπιφέρων. (27)
Ὡς δὲ ἄρα οἱ ἐν τῇ Ἀσίῃ Ἕλληνες κατεςράφατο
ἐς φόρου ἀπαγωγὴν, τὸ ἐνθεῦτεν[f] ἐπενόεε, νέας
ποιησάμενος ἐπιχειρέειν τοῖσι νησιώτῃσι. Ἐόν-
των δέ οἱ πάντων ἑτοίμων ἐς τὴν ναυπηγίην, οἱ
μὲν Βίαντα λέγουσι τὸν Πριηνέα ἀπικόμενον ἐς
20 Κροῖσον, οἱ δὲ Πιττακὸν τὸν Μιτυληναῖον, εἰρο-
μένου Κροίσου εἴ τι εἴη νεώτερον περὶ τὴν Ἑλλά-
δα, εἰπόντα τάδε καταπαῦσαι τὴν ναυπη-
γίην· ὦ βασιλεῦ, νησιῶται ἵππον συνωνέονται
μυρίην, ἐς Σάρδις τε καὶ ἐπὶ σὲ ἔχοντες ἐν νῷ
21 ςρατεύεσθαι. Κροῖσον δὲ ἐλπίσαντα λέγειν
ἐκεῖνον ἀληθέα, εἰπεῖν· Αἲ γὰρ τοῦτο θεοὶ
ποιήσειαν ἐπὶ νόον νησιώτῃσι, ἐλθεῖν † ἐπὶ
22 Λυδῶν παῖδας σὺν ἵπποισι. Τὸν δὲ ὑπολα-
βόντα φάναι· ὦ βασιλεῦ, προθύμως μοι φαί-
νεται εὔξασθαι νησιώτας ἱππευομένους λαβεῖν
23 ἐν Ἠπείρῳ, ἐεικότα ἐλπίζων. Νησιώτας δὲ
τί δοκέεις εὔχεσθαι ἄλλο, ἢ ἐπεί τε τάχιςα
ἐπύθοντό σε μέλλοντα ἐπὶ σφίσι ναυπηγέε-
σθαι νέας, λαβεῖν ἀρᾶσθαι * Λυδοὺς ἐν θαλάσ-
σῃ, ἵνα ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ Ἠπείρῳ οἰκημένων Ἑλ-
λήνων

A nauali bello deterretur.

f Ne quis hic mendum suspicetur. Ita enim saepe apud HERODOTVM, pro ἐντεῦθεν.

† Hoc ἐλθεῖν duplicem quasi personam videri potest sustinere, vt semel pertineat ad prae edens ἐπὶ νόον, deinde ad sequens ἐπὶ Λυδῶν παῖδας. Sed aeque concise loquutus est Homerus ἰλ. N. 55. σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τις ἐπὶ φρεσὶ ποιήσειεν.

* GRON. ἀρώμενοι, quod etiam habent vetustae editt. Similis constructio est Aelian. V. H. 9, 26. ἠξίου τι αὐτὸν προστάξαι ὀμνὺς μὴ ἀτυχήσειν αἰτήσας, pro αἰτήσαντα. Sed constructio impeditior. ἐπέχω.

λήνων τίσωνταί σε, τȣ̀ς σὺ δȣλώσας ἔχεις.
Κάρτα τε ἡσθῆναι Κροῖσον τῷ ἐπιλόγῳ, καὶ οἱ 24
(προσφυέως γὰρ δόξαι λέγειν) πειθόμενον
παύσασθαι τῆς ναυπηγίης. Καὶ ȣ̃τω τοῖσι τὰς
νήσȣς οἰκημένοισι Ἴωσι, ξεινίην συνεθήκατο.
(28) Χρόνȣ δὲ ἐπιγινομένȣ, καὶ κατεςραμ- 25
μένων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμȣ̃ *Ad victorem populorum venit Solon.*
οἰκημένων, (πλὴν γὰρ Κιλίκων καὶ Λυκίων, τȣ̀ς
ἄλλȣς πάντας ὑπ' ἑωϋτῷ εἶχε καταςρεψάμενος
ὁ Κροῖσος· εἰσὶ δὲ οἵδε. Λυδοὶ, Φρύγες, Μυσοὶ, 26
Μαριανδηνοὶ Χάλυβες, Παφλαγόνες, Θρῆκες,
οἱ Θυνοί τε καὶ Βιθυνοί, Κᾶρες, Ἴωνες, Δωριέες,
Αἰολέες, Πάμφυλοι). (29) Κατεςραμμένων 27
δὲ τȣ́των, καὶ προσεπικτωμένȣ Κροίσȣ Λυδοῖσι,
ἀπικνέονται ἐς Σάρδις ἀκμαζȣ̃σας πλȣ́τῳ
ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σνφιςαὶ, οἱ
τȣ̃τον τὸν χρόνον ἐτύγχανον ἐόντες, ὡς ἕκαςος
αὐτέων ἀπικέοιτο[g], καὶ δὴ καὶ Σόλων ἀνὴρ
Ἀθηναῖος· ὃς Ἀθηναίοισι νόμȣς κελεύσασι 28
ποιήσας, ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα, κατὰ θεωρίης
πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα δὴ μή τινα τῶν νό-
μων ἀναγκασθῇ λῦσαι, τῶν ἔθετο. Αὐτοὶ γὰρ 29
ȣ̀κ οἷοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι. ὁρκίοι-
σι γὰρ μεγάλοισι κατείχοντο, δέκα ἔτεα χρή-
σεσθαι νόμοισι, τȣ̀ς ἄν σφι Σόλων θῆται.
(30) Αὐτῶν δὴ ὦν τȣ́των[h], καὶ τῆς θεωρίης 30
ἐκδημήσας ὁ Σόλων εἵνεκα, Αἴγυπτον ἀπίκε-
το παρὰ Ἄμασιν, καὶ δὴ καὶ ἐς Σάρδις παρὰ
Κροῖσον. Ἀπικόμενος δὲ ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι 31
βασιληΐοισι ὑπὸ τȣ̃ Κροίσȣ. Μετὰ δὲ ἡμέρῃ

g Hoc puto, non consensione quadam simul advenisse, sed singulatim, *pro se quisque.*

h Referendum etiam hoc ad εἵνεκα, quod mox sequitur.

τρίτῃ ἢ τετάρτῃ, κελεύσαντος Κροῖσου, τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἐόντα μεγάλα
32 τε καὶ ὄλβια. Θεησάμενον δέ μιν τὰ πάντα [ἐόντα[i] μεγάλα τε] καὶ σκεψάμενον, ὡς οἱ
33 κατὰ καιρὸν ἦν, εἴρετο ὁ Κροῖσος τάδε· Ξεῖνε
De felicitate disputatio. Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ σέο λόγος ἀπῖκται πολλὸς, καὶ σοφίης εἵνεκεν τῆς σῆς, καὶ πλάνης, ὡς φιλοσοφέων τὴν πολλὴν * θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυθας. Νῦν ὦν ἵμερος ἐπέ-
ρεσθαί με ἐπῆλθέ σε, εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες
34 ὀλβιώτατον; Ὁ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος, ταῦτα ἐπηρώτα. Σόλων δὲ οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμενος,
35 λέγει· ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον. Ἀπο-
Tellus Athenienſis. θωυμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν, εἴρετο ἐπισρεφέως· Κοίῃ δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώ-
36 τατον; ὁ δὲ εἶπε. Τέλλῳ τούτῳ μὲν τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, παῖδες ἦσαν καλοί τε κἀγαθοὶ, καί σφι εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα, καὶ πάντα
37 παραμείναντα. Τούτῳ δὲ τῷ βίῳ εὖ ἥκοντι, ὡς[k] τὰ παρ' ἡμῖν, τελευτὴ τοῦ βίου λαμπροτάτη ἐπεγένετο. Γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τοὺς ἀσυγχετονας ἐν Ἐλευσῖνι, βοηθήσας, καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων, ἀπέθανε κάλλιστα. Καί μιν Ἀθηναῖοι δημο-

i Quae vncinis inclusi, ea errore librarii, quiscunque demum sit, irrepsisse puto, qui ad πάντα, quod proximo versu est, cum relaberetur, verba duo intempestiue repetiit, quae relinquere, quam litura deformare codicem maluit. Plane ea omisissem (et video recte omissa a IAC. GRONOVIO) nisi consultum iudicarem, iuuentutem etiam de talibus tempestiue admoneri.

* Int γῆν. GRON. Al. τῆς πολλῆς.

k Exceptio haec est, q. d. *vt sunt humana, quantum fere humana conditio.*

δημοσίῃ τε ἔθαψαν αὐτὲ, τῇ περ ἔπεσε, καὶ ἐτίμησαν μεγάλως. (31) Ὡς δὲ τὰ κατὰ τὸν Τέλλον προετρέψατο ὁ Σόλων τὸν Κροῖσον, ἔπας πολλά τε καὶ ὄλβια, ἐπηρώτα, τίνα δεύτερον μετ' ἐκεῖνον ἴδοι, δοκέων πάγχυ δευτερεῖα γῶν οἴσεσθαι. Ὁ δὲ εἶπε, Κλεόβίν τε καὶ Βίτωνα. Τέτοισι γὰρ ἐξσι γένος Ἀργείοισι βίος τε ἀρκέων ὑπῆν, καὶ πρὸς τέτῳ ῥώμη σώματος τοιήνδε, ἀεθλοφόροι τε ἀμφότεροι ὁμοίως ἔσαν. Καὶ δὴ καὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος· Ἐόσης ὁρτῆς τῇ Ἥρῃ τοῖσι Ἀργείοισι, ἔδεε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζευγέι κομιδῆναι ἐς τὸ ἱρόν. Οἱ δὲ σφι βόες ἐκ τε ἀγρῦ ἐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ. Ἐκκληϊζόμενοι δὲ τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἷλκον τὴν ἅμαξαν. Ἐπὶ τῆς ἁμάξης δὲ σφι ὀχέετο ἡ μήτηρ. Σταδίες δὲ πέντε καὶ τεσσαράκοντα διακομίσαντες, ἀπίκοντο ἐπὶ τὸ ἱρόν. Ταῦτα δέ σφι ποιήσασι, καὶ ὀφθεῖσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος, τελευτὴ τὲ βίε ἀρίστη ἐπεγένετο. Διέδεξέ τε ἐν τέτοισι ὁ θεὸς, ὡς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζώειν. Ἀργεῖοι μὲν γὰρ περισάντες, ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην*, αἱ δ' Ἀργεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν, οἵων τέκνων ἐκύρησε. Ἡ δὲ μήτηρ περιχαρὴς ἐξσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, στᾶσα ἀντίον τὲ ἀγάλματος, εὔχετο Κλεόβί τε καὶ Βίτωνι, τοῖσι ἑωϋτῆς τέκνοισι, οἵ μιν ἐτίμησαν μεγάλως, δῦναι τὴν θεὸν τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἄριστον ἐσι. Μετὰ ταύτην δὲ τὴν

38 Cleobis et Biton.

39

40

41

42

43

44 Mors optimum homini.

* Ita GRON. al. τῶν τεκνίων τὴν γνώμην. Γνώμην certe magis ad laudem pertinere, quam ῥώμην, dubitari non potest. Sed vide §. 38.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0035
DFG

τὴν εὐχὴν, ὡς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν,
κατακοιμηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ οἱ νεηνίαι,
οὐκέτι ἀνέστησαν, ἀλλ' ἐν τέλεϊ τούτῳ ἐχοντο.
45 Ἀργεῖοι δὲ σφέων εἰκόνας ποιησάμενοι, ἀνέθε-
σαν ἐς Δελφοὺς, ὡς ἀνδρῶν ἀρίστων γενομένων.
46 (32) Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε
τούτοισι. Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς, εἶπε· ὦ ξεῖνε
Ἀθηναῖε, ἡ δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι
ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδὲν, ὥστε οὐδὲ ἰδιωτέων ἀν-
47 δρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας; Ὁ δὲ εἶπε· ὦ
Alii beati, alii fortunati, alii diuites.
Κροῖσε, ἐμοὶ σὺ καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι,
καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων. Ἐκεῖνο
δὲ, τὸ εἰρέο με, οὔκω σε ἐγὼ λέγω, πρὶν ἂν
τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι.
48 Οὐ γάρ τοι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ'
ἡμέρην ἔχοντος, ὀλβιώτερός ἐστι, εἰ μὴ ἡ
τύχη ἐπίσποιτο, πάντα καλὰ ἔχοντι τελευ-
τῆσαι τὸν βίον. Πολλοὶ μὲν γὰρ ζάπλουτοι
ἀνθρώπων, ἀνόλβιοί εἰσι· πολλοὶ δὲ μετρίως
49 ἔχοντες βίου, εὐτυχέες. Ὁ μὲν δὴ μέγα πλού-
σιος, ἀνόλβιος δὲ, δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυ-
χέος μοῦνον, ἕτοιμος δὲ τοῦ πλουσίου καὶ ἀνολβίου
πολλοῖσι. Ὁ μὲν ἐπιθυμίην ἐκτελέσας, καὶ
ἄτην μεγάλην προσπεσοῦσαν ἐνεῖκαι, δυνατώ-
50 τερος. Ὁ δὲ τοῖσι προέχει ἐκεῖνα, ἄτην μὲν
καὶ ἐπιθυμίην ἐξ ὁμοίως δυνατὸς ἐκείνῳ ἐνεῖ-
και, (ταῦτα δὲ ἡ[1] εὐτυχίη οἱ ἀπερύκει) ἄπει-
ρος

1 Εὐτυχὴς enim siue fortunatus ille est, qui iacturam ingentem non facit, neque maiora viribus concupiscit. Distinguendi nimirum tres gradus ex disciplina Solonis, vt πλούσιος, quo in numero Croesum refert, sit ille, qui in magna opum affluentia habet, vnde cupiditatibus satisfaciat, et iacturam perferat; εὐτυχὴς, cui etiam alia fortunae bona contigere, animus item aequus, vt bene his vtatur; ὄλβιος siue beatus, cui ad finem vsque vitae nihil boni desit, nihil adsit mali.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0036
DFG

ρος δέ ἐστι[m] κακῶν, ἄνοστος, ἀπαθής, εὔπαις, εὐειδής. Εἰ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι τελευτήσει τὸν 51
βίον εὖ, ἕτος ἐκεῖνος, τὸν σὺ ζητεῖς, ὄλβιος κεκλῆσθαι ἄξιός ἐστι· πρὶν δ' ἂν τελευτήσῃ, ἐπιχέειν μηδὲ καλέειν κω ὄλβιον, ἀλλ' εὐτυχέα. Τὰ πάντα μέν νυν ταῦτα συλλαβεῖν 52
ἄνθρωπον ἐόντα, ἀδύνατόν ἐστι· ὥσπερ χώρη ἀδεμίη καταρκέει πάντα ἑωυτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει, ἑτέρου δὲ ἐπιδέεται, ἣ δὲ ἂν τὰ πλεῖστα ἔχοι, ἀρίστη αὕτη· ὡς δὲ καὶ 53
ἀνθρώπου σῶμα ἓν ἑωυτῷ αὐτάρκες ἐστί· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, ἄλλου δὲ ἐνδέες ἐστί. ὃς δ' ἂν αὐτέων 54
πλεῖστα ἔχων διατελέῃ, καὶ ἔπειτα τελευτήσῃ εὐχαρίστως τὸν βίον, ἕτος παρ' ἐμοὶ τὸ ἔνομα τοῦτο, ὦ[n] βασιλεῦ, δίκαιός ἐστι φέρεσθαι. Σκοπέειν δὲ χρὴ παντὸς χρήματος τὴν τελευ- 55
τήν, κῇ ἀποβήσεται. Πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας[o] ὄλβον ὁ θεὸς, προρρίζους ἀνέτρεψε.
(33) Ταῦτα λέγων[p] τῷ Κροίσῳ, ἔκως ἔτε 56
ἐχαρίζετο, ἔτε λόγῳ μιν ποιησάμενος ὀδυνῶν, ἀποπέμπεται, κάρτα δόξας ἀμαθέα εἶναι,

Nemo ante obitum beatus.

m Sine fraude, spero, fuerit transpositione leui locum ex obscuro plenum fecisse. Legebatur, ἄπειρος δὲ ἐστι, ἄνοστος, ἀπαθὴς κακῶν. Video, subolusse corruptionem hanc GRAEVIO etiam & TA. FABRO, quorum nasum pluris me facere fateor, quam religionem Mediceï codicis, quam illis opponit GRONOVIUS.

n Legitur ὡς βασιλεύς. Mutandi ratio aperta. (Ex GRONOVII ad h. l. disputatione apparet, etiam hanc emendationem multis in mentem venisse. Cui quam feliciter Mediceam fidem hic etiam opponat, manes viri docti viderint)

o Vt in illo, *hunc tantum terris ostendunt superi*, h. e. ad paruulum tempus concedunt, mox tanto maiori cum luctu auferendum.

p Nominatiuus consequentiae. *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractauit Croesus, neque vllo eum loco habens a se dimisit, vehementer insciturn hominem ratus, qui* &c.

ὃς τὰ παρεόντα ἀγαθὰ μετεὶς, τὴν τελευτὴν
57 παντὸς χρήματος ὁρᾶν ἐκέλευσε. (34) Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον, ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, ὡς εἰκάσαι, ὅτι ἐνόμισε ἑωυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἁπάντων ὀλβιώ-
58 τατον. Αὐτίκα δὲ οἱ εὕδοντι ἐπέστη ὄνειρος, ὃς οἱ τὴν ἀληθηίην ἔφαινε τῶν μελλόντων γενέ-
59 σθαι κακῶν κατὰ τὸν παῖδα. Ἦσαν δὲ τῷ
Croesus infelix pater. Κροίσῳ δύο παῖδες, τῶν ἕτερος μὲν διέφθαρτο· ἦν γὰρ δὴ κωφός. Ὁ δὲ ἕτερος, τῶν ἡλίκων μακρῷ τὰ πάντα πρῶτος. Ἔνομα δὲ οἱ
60 ἦν Ἄτυς. Τοῦτον δὴ ὦν τὸν Ἄτυν σημαίνει τῷ
De Aty oraculum. Κροίσῳ ὁ ὄνειρος, ὡς ἀπολέει μιν αἰχμῇ σιδηρέῃ βληθέντα. Ὁ δ' ἐπεί τ' ἐξηγέρθη, καὶ ἑωυτῷ λόγον [q] ἔδωκε, κατοῤῥωδήσας τὸν ὄνει-
61 ρον, ἄγεται μὲν τῷ παιδὶ γυναῖκα. Εἰωθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Λυδῶν, ἐδιήθη ἔτι ἐπὶ τοιοῦτον πρῆγμα ἐξέπεμπε. ἀκόντια δὲ καὶ δοράτια, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, τοῖσι χρέονται ἐς πόλεμον ἄνθρωποι, ἐκ τῶν ἀνδρεώνων ἐκκομίσας, ἐς τὰς θαλάμους συνένησε, μή
62 τι οἱ [r] κρεμάμενον τῷ παιδὶ ἐμπέσῃ. (35) Ἐ-
Adrasti fratricidae expiatio. χοντος δέ οἱ [s] ἐν χερσὶ τὸ παιδὸς τὸν γάμον, ἀπικνέεται ἐς τὰς Σάρδις ἀνὴρ συμφορῇ ἐχόμενος, καὶ ἀκάθαρτος χεῖρας ἐὼν, φρυξ μὲν γενεῇ, γένεος δὲ τοῦ βασηίου. Παρελθὼν δὲ ἔστο ἐς τὰ Κροίσου οἰκία, κατὰ νόμους τοὺς
63 ἐπιχωρίους καθαρσίου ἐδέετο κυρῆσαι. Κροῖσός τε μιν ἐκάθηρε. Ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρ-

q Rationem quasi reddit sibi, qui visa per quietem apud animum repetit et retractat.

r Ne quid ipsi, *patri*, suspensum in filium incideret.

s Pleonasmus, nisi legendum f. ὃ.

θαρσις τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι[t]. Ἐ-
πεί τε δὲ τὰ νομιζόμενα ἐποίησε ὁ Κροῖσος,
ἐπυνθάνετο ὁκόθεν τε καὶ τίς εἴη, λέγων
τάδε· ἄνθρωπε, τίς τε ἐὼν, καὶ κόθεν τῆς
Φρυγίης ἥκων, ἐπίτηδες ἐμοὶ ἐγένεο, τίνα τε
ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἐφόνευσας; Ὁ δὲ ἀμείβε-
το· ὦ βασιλεῦ, Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς, 64
ὀνομάζομαι δὲ Ἄδρηστος. Φονεύσας δὲ ἀδελ-
φεὸν ἐμεωυτοῦ ἄεκων, πάρειμι, ἐξεληλαμέ-
νος τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐστερημένος πάν-
των. Κροῖσος δὲ μιν ἀμείβετο τοῖσδε· ἀνδρῶν 65
τε φίλων τυγχάνεις ἔκγονος ἐὼν, καὶ ἐλήλυ-
θας ἐς φίλες, ἔνθα ἀμηχανήσεις χρήματος
ἐδεγός, μένων ἐν ἡμετέροις· συμφορὴν δὲ ταύ-
την ὡς κατοφότατα φέρων, κερδανέεις πλεῖστον.
Ὁ μὲν δὴ δίαιταν εἶχε ἐν Κροίσου. (36) Ἐν 66
δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐν τῷ μυσίῳ Οὐ- Aper va-
λύμπῳ συὸς χρῆμα γίνεται μέγα. Ὁρμεώ- lator. 67
μενος δὲ ἔτος ἐκ τοῦ ὄρεος τούτου, τὰ τῶν Μυ-
σῶν ἔργα διαφθείρεσκε. Πολλάκι δὲ οἱ Μυσοὶ
ἐπ' αὐτὸν ἐξελθόντες, ποιέεσκον μὲν οὐδὲν κα-
κὸν, ἔπαθον δὲ πρὸς αὐτοῦ. Τέλος δὲ, ἀπι- 68
κόμενοι παρὰ τὸν Κροῖσον τῶν Μυσῶν ἄγγε-
λοι, ἔλεγον τάδε· ὦ βασιλεῦ, υὸς χρῆμα
μέγιστον ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ χώρῃ, ὃς τὰ ἔργα
διαφθείρει. Τοῦτον προθυμεόμενοι ἐλέειν, οὐ
δυνάμεθα. Νῦν ὦν προσδεόμεθά σεῦ, τὸν 69
παῖδα, καὶ λεγάδας νεηνίας, καὶ κύνας συμ-
πέμψαι ἡμῖν, ὡς ἄν μιν ἐξέλωμεν ἐκ τῆς
χώρης. Οἱ μὲν δὴ τότων ἐδέοντο. Κροῖσος δὲ 70
μνη-

t His verbis causam reddit, cur nihil, quod alias solet, de more expiandi referat. Caeterum obseruare hic licet vestigia diuinae legis de expianda caede inuoluntaria.

μνημονεύων τῦ ὀνείρυ τὰ ἔπεα, ἔλεγέ σφι τάδε·
Παιδὸς μὲν περὶ τῦ ἐμῦ μὴ μνηθῆτε ἔτι, ἐ
γὰρ ἂν ὑμῖν συμπέμψαιμι, [u] νεόγαμος γάρ
71 ἐσι, καὶ ταῦτά οἱ νῦν μέλει. Λυδῶν μέν τοι
λογάδας, καὶ τὸ κυνηγέσιον πᾶν συμπέμ-
ψω. Καὶ διακελεύσομαι τοῖσι ἰῦσι, εἶναι ὡς
προθυμοτάτοισι συνεξελεῖν ὑμῖν τὸ θηρίον ἐκ
72 τῆς χώρης. Ταῦτα ἀμείψατο. (37) Ἀπο-
Atys ad fatum suum properat. χρεωμένων δὲ τούτοισι τῶν Μυσῶν, ἐπεισέρ-
χεται ὁ τῦ Κροίσυ παῖς, ἀκηκοὼς, τῶν ἐδέοντο
οἱ Μυσοί· ἐ φαμένυ δὲ τῦ Κροίσυ τόν γε
παῖδά σφι συμπέμψειν, λέγει πρὸς αὐτὸν
73 ὁ νεηνίης τάδε· Ὦ πάτερ, τὰ κάλλισα πρό-
τερόν κοτε καὶ γενναιόταται ἡμῖν ἦν, ἐς τε πο-
λέμυς καὶ ἐπὶ ἄγρας φοιτέοντας εὐδοκιμέειν.
Νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλήισας
ἔχεις, ἔτε τινα δειλίην μοι παριδὼν, ἔτε ἀθυ-
74 μίην. Νῦν τε τοῖσί με χρὴ ὄμμασι ἐς τε
ἀγορὴν, καὶ ἐξ ἀγορῆς φοιτέοντα φαίνεθαι.
Κοῖος μέν τις τοῖσι πολιήτῃσι δόξω εἶναι κοῖος
δέ τις τῇ νεογάμῳ γυναικί; κοίῳ δὲ ἐκείνη
δόξει ἀνδρὶ συνοικέειν; ἐμὲ ὦν σὺ ἢ μέθες
ἰέναι ἐπὶ τὴν θήρην, ἢ λόγῳ ἀνάπεισον, ὅκως
75 μοι ἀμείνω ἐσὶ ταῦτα ἔτω ποιεόμενα. (38)
Ἀμείβεται Κροῖσος τοῖσδε· Ὦ παῖ, ἔτε δειλίην, ἔτε ἄλλο ἀδὲν ἄχαρι παριδών τοι ποιέω
ταῦτα. Ἀλλά μοι ὄψις ὀνείρυ ἐν τῷ ὕπνῳ
ἐπισᾶσα, ἔφη, σὲ ὀλιγοχρόνιον ἔσεθαι· ὑπὸ
76 γὰρ αἰχμῆς σιδηρέης ἀπολέεθαι. Πρὸς ὦν
τὴν ὄψιν ταύτην, τόν τε γάμον τοι τῦτον
ἔσπευσα, καὶ ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα ἐκ
ἀπο-

[u] Vide imitationem legis diuinae etiam hic, in vacatione scil. nouorum maritorum.

ἀποπέμπω, φυλακὴν ἔχων, εἴ κως δυναίμην
ἐπὶ τῆς ἐμῆς σε ζωῆς διακλέψαι. Εἰς γάρ μοι
μῦνος τυγχάνεις ἐὼν παῖς· τὸν γὰρ δὴ ἕτερον
διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν, ἐκ εἶναί μοι λογίζο-
μαι. (39) Ἀμείβεται ὁ νεηνίης τοῖσδε· συγ- 77
γνώμη μὲν, ὦ πάτερ, τοὶ ἰδόντι γε ὄψιν τοιαύ-
την, περὶ ἐμὲ φυλακὴν ἔχειν· τὸ δὲ ἐ μανθά-
νεις, ἀλλὰ λέληθέ σε τὸ ὄνειρον, ἐμέ τοι
δίκαιόν ἐστι φράζειν. Φῆς τοι τὸ ὄνειρον ὑπὸ
αἰχμῆς σιδηρέης φάναι ἐμὲ τελευτήσειν· ὑὸς 78
δὲ κοῖαν μέν εἰσι χεῖρες, κοίη δὲ αἰχμὴ σιδηρέη,
ἣν σὺ φοβέεαι; εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ ὀδόντος τοι
εἶπε τελευτήσειν με ἢ ἄλλου τευ, ὅ, τι τέτῳ
ἔοικε, χρῆν δή σε ποιέειν τὰ ποιέεις· νῦν δὲ
ὑπὸ αἰχμῆς. ἐπείτε ὦν ἐ πρὸς ἄνδρας ἡμῖν
γίνεται ἡ μάχη, μέθες με. (40) Ἀμείβεται 79
Κροῖσος· Ὦ παῖ, ἔστι τῇ με νικᾷς γνώμην
ἀποφαίνων περὶ τῦ ἐνυπνίε· ὡς ὦν νενικυμένος
ὑπὸ σέο μεταγινώσκω, μετίημί τέ σε ἰέναι
ἐπὶ τὴν ἄγρην. (41) Εἶπας δὲ ταῦτα ὁ Κροῖ- 80
σος, μεταπέμπεται τὸν Φρύγα Ἄδρηστον.
Ἀπικομένῳ δὲ οἱ λέγει τάδε· Ἄδρηστε, ἐγώ σε 81
συμφορῇ πεπληγμένον (ἄχαρι [x] τί τοι ἐκ *Adrasto commendatur.*
ὀνειδίζω) ἐκάθηρα, καὶ οἰκίοισι ὑποδεξάμε-
νος ἔχω, παρέχων πᾶσαν δαπάνην. Νῦν ὦν 82
(ὀφείλεις γὰρ ἐμεῦ προποιήσαντος χρηστὰ ἐς
σὲ χρηστοῖσί με ἀμείβεσθαι) φύλακα παιδός
σε τεμεῦ χρήζω γενέσθαι ἐς ἄγρην ὁρμεωμένε,
μὴ

x Haec parenthesis occurrit quaerelae Terentianae, *Isthaec commemoratio quasi exprobatio est immemoris beneficii.* Negat igitur Croesus, se quidquam inuenustum aut asperum exprobrare Adrasto. Legendum scilicet puto ὀνειδίζω. Sed si ὀνειδίζων verum est, ita interpretarer, expiaui te nihil quidquam exprobrans, nempe imprudentiam tuam &c. GRON. ἀχαρίτην τοι ἐκ ὀνειδίζω.

μή τινες κατ' ὁδὸν κλῶπες κακὸεργοι ἐπὶ δη-
83 λήσει φανέωσι ὑμῖν. Πρὸς δὲ τοῦτο, καὶ σέ
τοι χρεών ἐστι ἰέναι, ἔνθα ἀπολαμπρύνεται
τοῖσι ἔργοισι. Πατρώϊόν τε γάρ τοι ἐστὶ, καὶ
84 προσέτι ξώμη ὑπάρχει. (42) Ἀμείβεται ὁ
Ἄδρηστος. Ὦ βασιλεῦ, ἄλλως μὲν ἔγωγε ἂν
οὐκ ἤια ἐς ἀέθλον τοιόνδε· (ἅτε γὰρ συμφορῇ
τοιῇδε κεχρημένον εἰκὸς ἐστὶ ἐς ὁμήλικας εὖ
πρήσσοντας ἰέναι, ἅτε τὸ βέλεσθαι πάρα)
85 πολλαχῆτε ἀνίσχον [y] ἐμεωυτόν. Νῦν δὲ ἐπεί
τε σὺ σπεύδεις, καὶ δεῖ τοι χαρίζεσθαι,
(ὀφείλω γάρ σε ἀμείβεσθαι χρηστοῖσι) ποιέειν
εἰμὶ ἕτοιμος ταῦτα. Παῖδά τε σὸν, τὸν διακε-
λεύεαι φυλάσσειν ἀπήμονα, τῷ φυλάσ-
86 σοντος εἵνεκεν προσδόκα τοι ἀπονοστήσειν. (43)
Τοιούτοισι ἐπεί τε ἔπος ἀμείψατο Κροῖσον,
ἦισαν μετὰ ταῦτα ἐξηρτυμένοι λογάσι τε
νεηνίῃσι [z], καὶ κυσὶ. Ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὸν
Οὔλυμπον τὸ ὄρος, ἐζήτεον τὸ θηρίον· εὑρόν-
τες δὲ καὶ περισάντες αὐτὸ κύκλῳ, ἐσηκόν-
87 τιζον. Ἔνθα δὴ ὁ ξεῖνος ἔπος δὴ ὁ καθαρ-
A quo interficitur. θεὶς τὸν φόνον, καλεόμενος δὲ Ἄδρηστος, ἀκοντί-
ζων τὸν σῦν, τῷ μὲν ἁμαρτάνει, τυγχάνει
88 δὲ τῷ Κροίσου παιδός. Ὁ μὲν δὴ βληθεὶς τῇ
αὐχμῇ, ἐξέπλησε τὸ ὀνείρου τὴν φήμην· ἔθεε
δέ τις ἀγγελέων Κροίσῳ τὸ γεγονός· ἀπικό-
μενός τε ἐς τὰς Σάρδις, τήν τε μάχην καὶ τὸν
89 τοῦ παιδὸς μόρον ἐσήμηνέ οἱ. (44) Ὁ δὲ Κρῖ-
σος τῷ θανάτῳ τοῦ παιδὸς συντεταραγμένος,
μᾶλ-

y Ita credo melius, quam vt est in aliis ἐν ἔχον. Contra paulo post diuisi σὺ σπεύδεις pro συσπεύδεις, et φυλάσσειν pro φυλάσσων.

z Νεηνίῃσί τε est in aliis. Sed cum iidem sint λογάδες, pro mendo habui. Et video consentire Gronouianam.

μᾶλλόν τι ἐδεινολογέετο, ὅτι μιν ἀπέκτεινε,
τὸν αὐτὸς φόνȣ ἐκάθηρε. Περιημεκτέων δὲ 90
τῇ συμφορῇ δεινῶς, ἐκάλεε μὲν Δία καθάρ-
σιον, μαρτυρόμενος τὰ ὑπὸ τȣ̃ ξείνȣ πεπον-
θὼς εἴη· ἐκάλεε δὲ ἐπίςιόν τε, καὶ ἑταιρήϊον
τὸν αὐτὸν τȣ̃τον ὀνομάζων θεόν· τὸν μὲν ἐπί- 91
ςιον καλέων, ὅτι δὴ οἰκίοισι ἀποδεξάμενος τὸν
ξεῖνον, φονέα τȣ̃ παιδὸς ἐλάνθανε βόσκων·
τὸν δὲ ἑταιρήϊον, ὡς φύλακα συμπέμψας αὐτὸν
εὑρήκοι πολεμιώτατον. (45) Παρῆσαν δὲ μετὰ 92
τȣ̃το οἱ Λυδοὶ φέροντες τὸν νεκρόν. Ὄπισθεν δὲ
εἵπετό οἱ φονεύς. Στὰς δὲ ȣ̃τος πρὸ τȣ̃ νεκρȣ̃,
παρεδίδȣ ἑωϋτὸν Κροίσῳ, προτείνων τὰς χεῖρας,
ἐπικατασφάξαι μιν κελεύων τῷ νεκρῷ, λέγων 93
τήν τε προτέρην ἑωϋτȣ̃ συμφορὴν, καὶ ὡς ἐπ'
ἐκείνῃ τὴν καθήραντα ἀπολωλεκὼς εἴη, ȣ̓δὲ οἱ
εἴη βιώσιμον. Κροῖσος δὲ τȣ̃τον ἀκȣ́ων, τόν τε 94
Ἄδρηςον κατοικτείρει, καί περ ἐὼν ἐν κακῷ οἰκηΐῳ
τοσȣ́τῳ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· ἔχω, ὦ ξεῖνε,
παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην, ἐπειδὴ σεωϋτȣ̃
καταδικάζεις θάνατον. Εἷς δὲ ȣ̓ σύ μοι τȣ̃δε τȣ̃ 95
κακȣ̃ αἴτιος, εἰ μὴ ὅσον ἀέκων ἐξεργάσαο· ἀλλὰ
θεῶν κȣ̃ τις, ὅς μοι καὶ πάλαι προεσήμαινε τὰ
μέλλοντα ἔσεσθαι. Κροῖσος μέν νυν ἔθαψε, ὡς 96
εἰκὸς ἦν, τὸν ἑωϋτȣ̃ παῖδα. Ἄδρηςος δὲ ὁ Γορδίέω
τȣ̃ Μίδεω, ȣ̃τος δὴ ὁ φονεὺς μὲν τȣ̃ ἑωϋτȣ̃ ἀδελ-
φεȣ̃ γενόμενος, φονεὺς δὲ τȣ̃ καθήραντος, ἐπείτε
ἡσυχίη τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο περὶ τὸ σῆμα, 97
συγγινωσκόμενος ἀνθρώπων εἶναι, τῶν αὐτὸς
εἶδε, βαρυσυμφορώτατος, ἑωϋτὸν ἐπικατασφά-
ζει τῷ τύμβῳ. Κροῖσος δὲ ἐπὶ δύο ἔτεα ἐν πένθεϊ
μεγάλῳ καθῆςο, τȣ̃ παιδὸς ἐςερημένος.

II. Ex

II.

Ex Herodoti Libro II, 35-48. it. 68-73. Aegyptiorum mores, & animalia quaedam.

1 Ἔρχομαι περὶ Αἰγύπτου μηκυνέων τὸν λόγον ὅτι πλέω θωϋμάσια ἔχει, ἢ ἄλλη πᾶσα χώρη, καὶ ἔργα λόγου μέζω παρέρχεται πρὸς πᾶσαν χώρην· τούτων εἵνεκα πλέω περὶ αὐτῆς εἰρήσεται. Αἰγύπτιοι ἅμα τῷ ἀρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἐόντι ἑτεροίῳ[a], καὶ τῷ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίην παρεχομένῳ ἢ οἱ ἄλλοι ποταμοί, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐσήσαντο ἤθεά τε καὶ νόμους. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι· ὑφαίνουσι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντος, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω. Τὰ ἄχθεα οἱ μὲν ἄνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπὶ τῶν ὤμων. Εὐμαρείη χρέωνται [b] ἐν τοῖσι οἴκοισι, ἐδίοισι δὲ ἔξω ἐν τῇσι ὁδοῖσι, ἐπιλέγοντες, ὡς τὰ μὲν αἰσχρὰ, ἀναγκαῖα δὲ, ἐν ἀποκρύφῳ ἐξὶ ποιέειν χρεών, τὰ δὲ μὴ αἰσχρὰ ἀναφανδόν. Ἱρῆται γυνὴ μὲν οὐδεμίη [c] ἔστε

Aegyptiorum mores contrarii aliarum gentium moribus.

a Praesertim, quia pluuiis caret Aegyptus, a Nilo fertilitatem expectans.

b Nimirum Graeci domo prodibant alui deiiciendae causa. vid. ad 10, 3. 4.

c Commune hoc habent Ebraei, vt plurima alia, quae per se deprehendent Sacrarum Literarum non ignari iuuenes, quemadmodum alia e diametro, quod aiunt, opposita: sed caueant praecipitare iudicium, & causa nondum plane cognita MARSHAMO & SPENCERO temere ante assentiri, quam ipsi perpendere omnia possint.

ἔτε ἔρσενος θεῦ, ἔτε θηλέης. Ἄνδρες δὲ πάντων τε, καὶ πασέων. Τρέφειν τὰς τοκέας, τοῖσι μὲν παισὶ ἀδεμίη ἀνάγκη μὴ βαλομένοισι· τῇσι δὲ θυγατράσι πᾶσα ἀνάγκη καὶ μὴ βαλομένῃσι. (36) Οἱ ἱρέες τῶν θεῶν τῇ μὲν ἄλλῃ κομέεσι, ἐν Αἰγύπτῳ δ' ξυρεῦνται. Τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κηδεῖ κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς, τὰς μάλιστα ἱκνέεται· Αἰγυπτίοι δὲ ὑπὸ τὰς θανάτας ἀνιεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι, τάς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενείῳ, τέως ἐξυρημένοι. Τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων δίαιτα ἀποκέκριται· Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμῶ θηρίοισι ἡ δίαιτά ἐστι. Ἀπὸ πυρέων καὶ κριθέων ὤλλοι ζώουσι· Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευμένῳ ἀπὸ τέτων τὴν ζόην, ὄνειδος μέγιστόν ἐστι ἄλλα ἀπὸ ὀλυρέων ποιεῦνται σιτία, τὰς ζειὰς μετεξέτεροι καλέουσι. Φυρῶσι τὸ μὲν σαῖς τοῖσι ποσὶ, τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ· καὶ τὴν κόπρον ἀναιρέονται[d]. Τὰ αἰδοῖα, ὤλλοι μὲν ἐῶσι ὡς ἐγένοντο, πλὴν ὅσοι ἀπὸ τέτων ἔμαθον[e]. Αἰγύπτιοι δὲ περιτάμνονται. Εἵματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ἓν ἑκάστη. Τῶν ἱστίων τὰς κρῖνας καὶ τὰς κάλας, οἱ μὲν ἄλλοι ἔξωθεν προστέθεσι· Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν. Γράμματα γράφεσι, καὶ λογίζονται ψήφοισι. Ἕλληνες μὲν, ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα· Αἰγύπτιοι δὲ, ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά. Καὶ ποιεῦντες ταῦτα, αὐτοὶ μέν φασι ἐπὶ τὰ δεξιὰ ποιέειν, Ἕλληνας δὲ ἐπ' ἀριστερά. Διφασίοισι

21 6 7 8 9 10 11 12 Circumcisio 13 14

d Repete ἀπὸ τῦ κοινῦ, ταῖς χερσὶν, nudis nimirum manibus.

e Contradicitur hic a Theologis HERODOTO, quin ab ipsa Scriptura S.

15 σίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται· καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἱρὰ[f], τὰ δὲ δημοτικὰ καλέεται. (37) Θεοσεβέες δὲ περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀν-

Purgationes, vestes linteae.

θρώπων, νόμοισι τοίοισι δὲ χρέωνται. Ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι, διασμέωντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, οὐκ ὁ μὲν, ὁ δ' ἄ, ἀλλὰ πάντες.

16 Εἵματα δὲ λίνεα φορέουσι αἰεὶ νεόπλυτα, ἐπιτηδεύοντες τοῦτο μάλιστα. Τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται καθαριότητος[g] εἵνεκεν, προτιμῶν-

17 τες καθαροὶ εἶναι, ἢ εὐπρεπέστεροι. Οἱ δὲ ἱρέες

Sacerdotes.

ξυρέονται πᾶν τὸ σῶμα διὰ τρίτης ἡμέρης, ἵνα μήτε φθείρ, μήτε ἄλλο μυσαρὸν μηδὲν,

18 ἐγγίνηται σφι θεραπεύουσι τοὺς θεούς. Ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ ἱρέες λινέην μούνην, καὶ ὑποδήματα βύβλινα· ἄλλην δὲ σφι ἐσθῆτα οὐκ

19 ἔξεστι βαλέειν, οὐδὲ ὑποδήματα ἄλλα. Λούνται δὲ δὶς τῆς ἡμέρης ἑκάστης ὕδατι ψυχρῷ, καὶ δὶς ἑκάστης νυκτός. Ἄλλας τε θρησκείας μυρίας

20 ἐπιτελέουσι, ὡς εἰπεῖν λόγῳ. Πάσχουσι δὲ καὶ ἀγαθὰ οὐκ ὀλίγα· ἔτε τι γὰρ τῶν οἰκητῶν τρίβουσι, ἔτε δαπανέωνται, ἀλλὰ καὶ σιτία σφι ἐξ ἱρὰ πεσσόμενα, καὶ χηνέων καὶ βοέων κρεῶν πλῆθός τι ἑκάστῳ γίνεται πολλὸν ἑκάστης

21 ἡμέρης. Δίδοται δὲ σφι καὶ οἶνος[h] ἀμπέλινος

Fabae.

Ἰχθύων δὲ οὐ σφι ἔξεστι πάσασθαι. Κυάμους δὲ

f Hieroglyphica.

g Disputant medici, quomodo purior sit circumcisus? et ostendunt in corona, quam vocant, glandulas quas vocant odoriferas, quae pingue quoddam exsudant, quod in plicis haerens impuritatem efficere potest. De decore Celsus 7, 25. et res est facilis. Εὐπρεπέστατον enim Deus hominem condidisse censendus est. Habere etiam ipsa circumcisio aliquid turpiculi videtur, et exprobrandae turpitudinis naturalis causa inter alia a Deo iniuncta.

h Ita HERODOTVS, qui aliquoties etiam meminit οἴνου κριθινου, eius quam vulgo *cerevisiam* vocamus.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0046
DFG

δὲ οὔτε τι μάλα σπείρουσι Αἰγύπτιοι ἐν τῇ χώρῃ,
τούς τε γενομένους οὔτε τρώγουσιν, οὔτε ἕψοντες
δατέονται. Οἱ δὲ δὴ ἱρέες οὐδὲ ὁρέοντες ἀνέχον- 22
ται, νομίζοντες οὐ καθαρόν μιν εἶναι ὄσπριον.
Ἱρᾶται δὲ οὐκ εἷς ἑκάστου τῶν θεῶν, ἀλλὰ πολ- *Successio sacerdotum.*
λοὶ, τῶν εἷς ἐστι ἀρχιερεύς· ἐπεὰν δέ τις ἀπο-
θάνῃ, τούτου ὁ παῖς ἀντικατίσταται. (38) Τοὺς 23
δὲ βοῦς τοὺς ἔρσενας τοῦ Ἐπάφου[i] εἶναι νομίζουσι,
καὶ τούτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε· τρίχα
ἢν καὶ μίην ἴδηται ἐπεοῦσαν μέλαιναν, οὐ κα-
θαρὸν εἶναι νομίζει. Διζεται δὲ ταῦτα ἐπὶ τοῦτο 24
τεταγμένος τῶν τις ἱρέων, καὶ ὀρθοῦ ἑστεῶτος *Boum delectus.*
τοῦ κτήνεος, καὶ ὑπτίου, καὶ τὴν γλῶσσαν ἐξει-
ρύσας, εἰ καθαρὴ τῶν προκειμένων σημηΐων,
τὰ ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ ἐρέω. Κατορᾷ δὲ καὶ 25
τὰς τρίχας τῆς οὐρῆς, εἰ κατὰ φύσιν ἔχει πε-
φυκυίας. Ἢν δὲ τουτέων πάντων ᾖ καθαρὸς,
σημαίνεται βύβλῳ περὶ τὰ κέρεα εἱλίσσων,
καὶ ἔπειτα γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας, ἐπι-
βάλλει τὸν δακτύλιον, καὶ οὕτω ἀπάγουσι.
Ἀσήμαντον δὲ θύσαντι, θάνατος ἡ ζημίη ἐπι- 26
κέεται. Δοκιμάζεται μέν νυν τὸ κτῆνος τρόπῳ
τοιῷδε. θυσίη δέ σφι ἥδε κατέστηκε. (39) Ἀ- 27
γαγόντες τὸ σεσημασμένον κτῆνος πρὸς τὸν
βωμὸν, ὅκου ἂν θύσωσι, πυρὴν καίουσι. Ἔπειτα
δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον κατὰ τοῦ ἱρηΐου ἐπισπείσαντες,
καὶ ἐπικαλέσαντες τὸν θεὸν, σφάζουσι. Σφά- 28
ξαντες δὲ ἀποτάμνουσι τὴν κεφαλὴν. Σῶμα
μὲν δὴ τοῦ κτήνεος δείρουσι, κεφαλῇ δὲ κείνῃ
πολλὰ κατηρασάμενοι † φέρουσι, τοῖσι[k] μὲν ἂν

i Qui idem Apis est. Aegyptiorum taurus
† Magis Herodoteum videtur, quod est in marg. Wech. et Gal. καταρησάμενοι. k Relatiui aut reciproci adeo vim hic habet articulus, si forum *apud ipsos* sit.

29 ἡ ἀγορὴ, καὶ Ἕλληνές σφι ἕωσι ἐπίδημοι ἔμ-
Capita bestiarum. ποροι, οἵδε φέροντες ἐς τὴν ἀγορὴν, ἀπ' ὧν[l]
ἔδοντο· τοῖσι δὲ ἂν μὴ παρέωσι Ἕλληνες, οἵδ'
30 ἐκβάλλουσι ἐς τὸν ποταμόν. Καταρέονται δὲ
τάδε λέγοντες τῇσι κεφαλῇσι· Εἴ τι μέλλοι ἡ
σφίσι τοῖσι θύουσι, ἡ Αἰγύπτῳ τῇ συναπάσῃ
κακὸν γενέσθαι, ἐς κεφαλὴν ταύτην τραπέσθαι.
31 Καλὰ μὲν νυν τὰς κεφαλὰς τῶν θυομένων κλη-
νέων, καὶ τὴν ἐπίσπεισιν τῷ οἴνῳ, πάντες Αἰ-
γύπτιοι ν[illegible]οισι τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται ὁμοίως
32 ἐς πάντα τὰ ἱρά. Καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ νόμου οὐδὲ
ἄλλου οὐδενὸς ἐμψύχου κεφαλῆς γεύσεται Αἰ-
γυπτίων οὐδείς. (40) Ἡ δὲ δὴ ἐξαίρεσις τῶν
ἱρῶν, καὶ ἡ καῦσις, ἄλλη περὶ ἄλλο ἱρεῖον σφι
33 κατέστηκε. Τὴν δ' ὦν μεγίστην τε δαίμονα ἡγήν-
Sacrificii ratio. ται εἶναι *, καὶ μεγίστην οἱ ὀρτὴν ἀνάγουσι,
ταύτην ἔρχομαι ἐρέων. Ἐπὴν προνηστεύσωσι
τῇ Ἴσι, καὶ ἐπὴν κατεύξωνται, θύουσι τὸν[m]
34 βῶν. Καὶ ἀποδείραντες, κοιλίην μὲν κείνην
πᾶσαν ἔξω εἶλον. Σπλάγχνα δὲ αὐτοῦ λεί-
35 πουσι ἐν τῷ σώματι, καὶ τὴν πιμελήν. Σκέ-
λεα δὲ ἀποτάμνουσι, καὶ τὴν ὀσφὺν ἄκρην, καὶ
36 τοὺς ὤμους τε, καὶ τὸν τράχηλον. Ταῦτα δὲ
ποιήσαντες, τὸ ἄλλο σῶμα τοῦ βοὸς πιμπλᾶσι
ἄρτων καθαρῶν, καὶ μέλιτος, καὶ ἀσαφίδος,
καὶ

l Etiam hoc peculiare HERODOTO, quod compositio per tmesim diuiso otiosam et παρέλκουσαν τὴν ὦν interponit. vid. s. 80. κατ' ὧν ἐκάλυψε. it. s. 96. κατ' ὧν ὕπλασε.

* Isidem v. s. 29. et 48.

m Hic et iterum erat foemininus articulus. Sed satis, credo, docet s. 38. de boue mare sermonem esse. Agnoscit etiam masculinum articulum GRONOVIVS, cuius lectionem alioquin a Stephaniana dissidentem hic proponere satis fuerit: ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βῶν κατευξάμενοι κοιλίην μὲν ἐκείνην πᾶσαν ἔξω εἶλον. Verba τῇ Ἴσι H. STEPHANVS ex coniectura reposuit pro τῷσι.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0048
DFG

καὶ σύκων, καὶ λιβανωτῦ, καὶ σμύρνης, καὶ
τῶν ἄλλων θυωμάτων. Πλήσαντες δὲ τέτων, 37
καταγίζυσι, ἔλαιον ἄφθονον καταχέοντες.
Προνηςεύσαντες δὲ θύυσι. Καιομένων δὲ τῶν
ἱρῶν, τύπλονται πάντες. Ἐπεὰν δὲ ἀποτύψων-
ται, δαῖτα προτίθενται τὰ ἐλίποντο τῶν ἱρῶν.
(41) Τὰς μέν νυν καθαρὰς ἔρσενας τῶν βοῶν, 38
καὶ τὰς μόχθυς, οἱ πάντες Αἰγύπτιοι θύυσι.
Τὰς δὲ θηλέας, ἔσφι ἔξεςι θύειν· ἀλλὰ ἱραί
εἰσι τῆς Ἴσιος. Τὸ γὰρ τῆς Ἴσιος ἄγαλμα 39
ἐὸν γυναικήϊον, βύκερών ἐςι, κατάπερ Ἕλλη-
νες τὴν Ἰὼ γράφυσι. Καὶ τὰς βῦς τὰς θη-
λέας Αἰγύπτιοι πάντες ὁμοίως σέβονται προ-
βάτων πάντων μάλιςα μακρῷ. τῶν εἵνεκα
ἔτ' ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἔτε γυνὴ, ἄνδρα Ἕλληνα 40
φιλήσειε ἂν τῷ ςόματι, ἔτε μαχαίρῃ ἀνδρὸς Aegyptii μισοέλληνες cur?
Ἕλληνος χρήσεται, ἔτ' ὀβελοῖσι, ἔτε λέβητι,
ἔτε κρέως καθαροῦ βοὸς διατετμημένυ ἑλληνικῇ
μαχαίρῃ γεύσεται. Θάπτυσι δὲ τὰς ἀπο- 41
θνήσκοντας βῦς τρόπον τοιόνδε· τὰς μὲν θη- Sepultura animalium.
λέας, ἐς τὸν ποταμὸν ἀπιᾶσι· τὰς δὲ ἔρσε-
νας, κατορύσσυσι ἕκαςοι ἐν τοῖσι προαςείοι-
σι, τὸ κέρας [n] τὸ ἕτερον, ἢ καὶ ἀμφότερα
ὑπερέχοντα, σημηίυ εἵνεκα. Ἐπεὰν δὲ σαπῇ, 42
καὶ προσίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος, ἀπικνέεται Prosopitis ius.
ἐς ἑκάςην πόλιν βάρις ἐκ τῆς Προσωπίτιδος [o]
καλεομένης νήσυ. Ἡ δ' ἔςι μὲν ἐν τῷ Δέλτα· 43
περίμετροι † δὲ αὐτῆς εἰσὶ χοῖνοι ἐννέα. Ἐν
ταύτῃ δὴ ὧν τῇ Προσωπίτιδι νήσῳ ἔνεισι μὲν
καὶ ἄλλαι πόλιες σαχυαί· ἐκ τῆς δὲ αἱ βάρις 44
Atarbechis urbs.

n Accusatiui consequentiae.
o A qua etiam Prosopites nomus nomen habet.
† περίμετρος Gal.

παραγίνονται ἀναιρησόμεναι τὰ ὀσέα τῶν
45 βοῶν, ἔνομα τῇ πόλει Ἀτάρβηχις. Ἐν δ'
αὐτῇ Ἀφροδίτης ἱρὸν ἅγιον ἵδρυται. Ἐκ ταύτης
τῆς πόλιος πλανέονται πολλοὶ ἄλλοι ἐς ἄλλας
πόλιας· ἀνορύξαντες δὲ τὰ ὀσέα, ἀπάγουσι,
46 καὶ θάπτουσι ἐς ἕνα χῶρον πάντες [p]. Κατὰ
ταὐτὰ δὲ τοῖσι βουσὶ καὶ τἆλλα κτήνεα θάπτουσι ἀποθνήσκοντα· καὶ γὰρ περὶ ταῦτα ἔτω
47 σφι νενομοθέτηται. Κτείνουσι γάρ δὴ ἁδὲ ταὐτά [q]. (42) Ὅσοι μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος ἵδρυνται
ἱρόν, ἢ νομῷ τῷ Θηβαίῃ εἰσὶ, ἔτοι μέν νυν πάντες
48 οἰῶν ἀπέχονται, αἶγας θύουσι. Θεοὺς γὰρ δὴ
Isis, Osiris Bacchus. ἁτοὺς αὐτοὺς ἅπαντες ὁμοίως Αἰγύπτιοι σέβονται, πλὴν Ἶσίος τε καὶ Ὀσίριος, τὸν δὴ Διόνυσον εἶναι λέγουσι. τούτους δὲ ὁμοίως ἅπαντες
49 σέβονται. Ὅσοι μὲν δὴ τῷ Μένδητος ἔκτηνται
ἱρόν, ἢ νομῷ τῷ Μενδησίῃ εἰσὶ, ἔτοι δὴ αἰγῶν
ἀπεχόμενοι, οἷς θύουσι· Θηβαῖοι μέν νυν, καὶ
ὅσοι διὰ τούτους οἰῶν ἀπέχονται. διὰ τάδε λέ-
50 γουσι τὸν νόμον τόνδε σφι τεθῆναι. Ἡρακλέα
Hercules Aegyptius. θελῆσαι πάντως ἰδέσθαι τὸν Δία, καὶ τὸν ἀπ
ἐθέλειν ὀφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· τέλος ἐπεί [r] τε
λιπαρέειν τὸν Ἡρακλέα, τὸν Δία μηχανήσα-
σθαι κριὸν ἐκδείραντα, προεκθέσθαι * τε τὴν
κεφαλὴν ἀποταμόντα τοῦ κριοῦ, καὶ ἐνδύντα
51 τὸ νάκος, ἔτω οἱ ἐωϋτὸν ἐπιδέξαι. Ἀπὸ τούτου
Iupiter Ammonius, cornuiger. κριοπρόσωπον τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Διὸς ποιεῦσι Αἰγύπτιοι.

p Forte praestat legere πάντα.

q Ita scribendum puto, pro τὰ αὐτὰ, non ταὐτὰ: quod sententiam hic nullam aut ineptam efficit. Ita p. p. θεοὺς τοὺς αὐτούς.

r Etiam alias ἐπεὶ cum infinitivo iunxit in sententia ita infinita HERODOTVS, et PLATO. Vid. 9, 7.

* Forte melius προέχεσθαι, quod est in marg. Wech.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0050
DFG

γύπλιοι· ἀπὸ δὲ Αἰγυπλίων, Ἀμμώνιοι, ἐόντες
Αἰγυπλίων τε καὶ Αἰθιόπων ἄποικοι, καὶ φωνὴν
μεταξὺ ἀμφοτέρων νομίζοντες. δοκέειν δ' ἐμοὶ, 52
καὶ τὸνομα Ἀμμώνιοι ἀπὸ τῦ δὲ σφι τὴν ἐπω-
νυμίην ἐποιήσαντο· Ἄμμωνα γὰρ Αἰγύπλιοι κα-
λέεσι τὸν Δία. Τὰς δὲ κριὰς ἃ θύουσι Θηβαῖοι·
ἀλλ' εἰσί σφι ἱροὶ διὰ τῦτο. Μιῇ δὲ ἡμέρῃ τῦ 53
ἐνιαυτῦ ἐν ὁρτῇ τῦ Διὸς, κριὸν ἕνα κατακο-
ψαντες, καὶ ἀποδείραντες, κατὰ τὠὐτὸ [s] ἐν-
δύουσι τῶγαλμα τῦ Διός. Καὶ ἔπειτα ἄλλο 54
ἄγαλμα Ἡρακλέος προσάγουσι πρὸς αὐτό.
Ταῦτα δὲ ποιήσαντες, τύπλονται οἱ περὶ τὸ
ἱρὸν ἅπαντες τὸν κριόν. Καὶ ἔπειτα ἐν ἱρῇ θήκῃ
θάπλουσι αὐτόν. (43) Ἡρακλέος δὲ πέρι, 55
τόνδε τὸν λόγον ἤκουσα, ὡς εἴη τῶν δυώδεκα [t] Hercules Aegyptius Graeco antiquior.
θεῶν. Τῦ ἑτέρυ δὲ περὶ Ἡρακλέος, τὸν Ἕλ-
ληνες οἴδασι, ἐδαμῆ Αἰγύπλῳ ἐδυνάσθην ἀκέ-
σαι. Καὶ μὴν ὅτι γε ὁ παρ' Ἑλλήνων ἔλαβον 56
τὄνομα τῦ Ἡρακλέος Αἰγύπλιοι, ἀλλὰ Ἕλ- Dii VIII. & XII.
ληνες μᾶλλον παρ' Αἰγυπλίων, καὶ Ἑλλήνων
ἔτοι οἱ θέμενοι τῷ Ἀμφιτρύωνος γόνῳ ὄνομα
Ἡρακλέα, πολλά μοι καὶ ἄλλα τεκμήρια ἐστὶ
τῦτο ὕτω ἔχειν, ἓν δὲ δὴ καὶ τόδε, ὅτι τε τῦ 57
Ἡρακλέος τὰ τε οἱ γονέες ἀμφότεροι ἦσαν Ἀμ-
φιτρύων καὶ Ἀλκμήνη, γεγονότες τὸ ἀνέκαθεν

s Eo modo, quo nempe s. 50. dictum est.

t De his ad LVCIANVM aliquando, si Deo visum fuerit. Hic notet iuuentus Deos quidem XII, Graecorum et Latinorum comprehensos versiculis ENNII:

Iuno, Vesta, Minerua, Ceres, Diana, Venus, Mars. Mercurius, Ioui, Neptunus, Vulcanus, Apollo:

Aegyptiorum vero KIRCHERIANIS.

Iuno, Vesta, Minerua, Ceres, Diana, Venusque. Mars, Hermes, Neptun, Vulcanus, Osiris, Apollo.

Sed aut omittit *Herculem*, aut *Osirin* vocat: praetereo alia. Horum XII. octo quidem antiquiores, quatuor post adscripti. Vid. p. p. s. 60-70. seq.

ἀπ' Αἰγύπτου, καὶ διότι Αἰγύπτιοι οὔτε Ποσει-
δέωνος, οὔτε Διοσκούρων τὰ οὐνόματα φασὶ εἰδέ-
ναι, οὐδέ σφι θεοὶ οὗτοι ἐν τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι
58 ἀποδεδέχαται. Καὶ μὴν εἴγε παρ' Ἑλλήνων
ἔλαβον οὔνομά τευ δαίμονος, τούτων οὐκ ἥκιστα.
ἀλλὰ μάλιστα ἔμελλον μνήμην ἕξειν, εἴπερ καὶ
τότε ναυτιλίῃσι ἐχρέωντο, καὶ ἦσαν Ἑλλήνων
τινὲς ναυτίλοι, ὡς ἔλπομαί τε, καὶ ἐμὴ [u] γνώ-
59 μη αἱρέει· ὥστε τουτέων ἄν καὶ τἄλλων τῶν
θεῶν τὰ οὐνόματα ἐξεπιστέατο Αἰγύπτιοι [x], ἢ
τοῦ Ἡρακλέος. Ἀλλά τις ἀρχαῖος ἐστὶ θεὸς
60 Αἰγυπτίοισι Ἡρακλέης. Ὡς δὲ αὐτοὶ λέγουσι,
ἔτεα ἐστὶ ἑπτακισχίλια [y] καὶ μύρια ἐς Ἄμα-
σιν βασιλεύσαντα, ἐπεί τε ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν
οἱ δυώδεκα θεοὶ ἐγένοντο, τῶν Ἡρακλέα ἕνα
61 νομίζουσι. (44) Καὶ θέλων δὲ τούτων πέρι
Herculus Tyrius. σαφές τι εἰδέναι, ἐξ ὧν οἷόν τε ἦν, ἔπλευσα
καὶ ἐς Τύρον τῆς Φοινίκης, πυνθανόμενος αὐ-
62 τόθι εἶναι ἱρὸν Ἡρακλέος ἅγιον. Καὶ ἴδον
πλουσίως κατεσκευασμένον ἄλλοισί τε πολ-
λοῖσι ἀναθήμασι, καὶ ἐν αὐτῷ ἦσαν στῆλαι
δύο ἡ μὲν χρυσοῦ ἀπέφθου, ἡ δὲ σμαράγδου
63 λίθου λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος. Ἐς
λόγους δὲ ἐλθὼν τοῖσι ἱρεῦσι τοῦ θεοῦ, εἰρόμην
ὁκόσος χρόνος εἴη, ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται;
εὗρον δὲ οὐδὲ τούτους τοῖσι Ἕλλησι συμφερο-
64 μένους. Ἔφασαν γὰρ, ἅμα Τύρῳ οἰκιζομένῃ,
καὶ

u Vt Latini, *vt mea fert opinio.* Pleonasmus. Sufficere poterat alterutra formula.

x Int. consueta ellipsi μᾶλλον. Ita enim argumentatur, si Herculis nomen & cultum a Graecis haberent Aegyptii, potius aliorum Deorum nomina maiora & sanctiora Hercule ab iis adsumsissent.

y De portentis Aegyptiorum chronologicis hic locus non est dicendi. Satis est, ea Mosaicis rationibus repugnare.

καὶ τὸ ἱρὸν τῦ Θεῦ ἱδρυθῆναι. Εἶναι δὲ ἕτεα, ἀφ' ἧ Τύρον οἰκέσι, τριηκόσια καὶ δισχίλια. Εἶδον δὲ ἐν τῇ Τύρῳ καὶ ἄλλο ἱρὸν Ἡρακλέος, ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίῳ ἔναι. Ἀπικόμην δὲ καὶ ἐς Θάσον, ἐν τῇ εὗρον ἱρὸν Ἡρακλέος ὑπὸ Φοινίκων ἱδρυμένον, οἳ κατ' Εὐρώπης[z] ζήτησιν ἐκπλώσαντες, Θάσον ἔκλισαν. Καὶ ταῦτα πέντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερά ἐσι, ἢ τὸν Ἀμφιτρύωνος Ἡρακλέα ἐν τῇ Ἑλλάδι γενέσθαι. Τὰ μέν νυν ἱσορημένα δηλοῖ σαφέως παλαιὸν θεὸν τὸν Ἡρακλέα ἐόντα. Καὶ δοκέουσι δέ μοι ἔτοι ὀρθότατα Ἑλλήνων ποιέειν, οἳ διξὰ Ἡράκλεια ἱδρυσάμενοι ἔκληνται· καὶ τῷ μὲν ὡς ἀθανάτῳ, Ὀλυμπίῳ δὲ ἐπωνυμίην, θύσι· τῷ δ' ἑτέρῳ, ὡς ἥρωϊ ἐναγίζσι. (45) Λέγεσι δὲ πολλὰ καὶ ἄλλα ἀνεπισκέπλως οἱ Ἕλληνες. Εὐήθης δὲ αὐτέων καὶ ὅδε ὁ μῦθός ἐσι, τὸν περὶ τῦ Ἡρακλέος λέγσι· ὡς αὐτὸν ἀπικόμενον ἐς Αἴγυπτον, σέψαντες οἱ Αἰγύπλιοι, ὑπὸ πομπῆς ἐξῆγον ὡς θύσοντες τῷ Διί· τὸν δὲ, τέως μὲν ἡσυχίην ἔχειν· ἐπεὶ δὲ αὐτῦ πρὸς τῷ βωμῷ καταρχοντο, ἐς ἀλκὴν τραπόμενον, πάντας σφέας καταφονεῦσαι. Ἐμοὶ μέν νυν δοκέουσι ταῦτα λέγοντες, τῆς Αἰγυπλίων φύσιος καὶ τῶν νόμων πάμπαν ἀπείρως ἔχειν οἱ Ἕλληνες. Τοῖσι γὰρ ὐδὲ κλήνεα ὅσιη θύειν ἐσί· (χωρὶς ὑῶν, καὶ ἐρσένων βοῶν, καὶ μόχων, ὅσοι ἂν καθαροὶ ἔωσι, καὶ χηνέων) κῶς ἂν ἔτοι ἀνθρώπες θύοιεν; Ἔτι δὲ ἕνα ὄντα τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἔτι ἄνθρωπον ὡς δή φασι, κῶς φύσιν ἔχει πολλὰς μυριάδας

65 Thasius.

66

67 Duplex etiam Graecorum.

68

69

70

71

z Agenoris filiae, quam Cadmo duce requirentes Phoenicii Thebarum conditores literas suas in Graeciam intulere.

φοιτῆσαι; καὶ περὶ μὲν τούτων τοσαῦτα ἡμῖν εἰπέσθω· καὶ πάρα τῶν θεῶν, καὶ παρὰ τῶν ἡρώων εὐμένεια [a] εἴη. (46) Τὰς δὲ δὴ αἶγας, καὶ τοὺς τράγους, τῶνδε εἵνεκα ἐ θύουσι Αἰγυπτίων οἱ εἰρημένοι. Τὸν Πᾶνα τῶν ὀκτὼ θεῶν λογίζονται εἶναι οἱ Μενδήσιοι. Τοὺς δὲ ὀκτὼ θεοὺς τούτους, πρεσβυτέρους τῶν δυώδεκα θεῶν φασι γενέσθαι. Γράφουσί τε δὴ καὶ γλύφουσι οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ τὸν Πᾶνος, καθάπερ Ἕλληνες, τὤγαλμα αἰγοπρόσωπον καὶ τραγοσκελέα [b], ἤ τι τοιοῦτον νομίζοντες εἶναί μιν, ἀλλ' ὅμοιον τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι.

74 Ὅ τευ δὲ εἵνεκα τοιοῦτον γράφουσι αὐτὸν, ἔμοι ἥδιον [c] ἐστὶ λέγειν· σέβονται δὲ πάντες τοὺς αἶγας οἱ Μενδήσιοι, καὶ μᾶλλον τοὺς ἔρσενας

75 τῶν θηλέων. Καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζονας ἔχουσι· ἐκ δὲ τούτων εἷς μάλιστα, ὅστις ἐπεὰν ἀποθάνῃ, πένθος μέγα παντὶ τῷ Μενδησίων νομῷ τίθεται. Καλέεται δὲ ὅ, τε τράγος καὶ ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης. (47) Ὑν

76 δὲ Αἰγύπτιοι μιαρὸν ἥγηνται θηρίον εἶναι. Καὶ τοῦτο μὲν, ἤν τις ψαύσῃ αὐτῶν παριὼν ὑὸς, αὐτοῖσι τοῖσι ἱματίοισι ἀπιὼν ἔβαψε ἑωυτὸν,

77 βὰς ἐς τὸν ποταμόν· τοῦτο δὲ οἱ συβῶται ἐόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες, ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων· οὐδέ σφι ἐκδίδοσθαι θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει, οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ

Pan, Mendes, capriformis.

Sus abominabilis.

a Passim HERODOTVS formulas eiusmodi interponit, quibus vel veniam petit a se dictorum de rebus sacris, vel negat plura sibi dicere fas esse. vid. mox s. 74. it. 79.

b Aut τραγοσκελὲς legendum, vt ad ἄγαλμα conueniat, aut dicendum, Synesi quadam ad Pana respici: quod nec Latinis insolitum.

c Vid. s. 71.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0054
DFG

ἐξ αὐτέων· ἀλλ' ἐκδίδοντά τε οἱ συβῶται, καὶ
ἄγονται ἐξ ἀλλήλων. Τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι 78
θεοῖσι θύειν ὗς οὐ δικαιεῦσι Αἰγύπτιοι. Σελήνῃ *Sacrificatur tamen.*
δὲ καὶ Διονύσῳ μούνοισι, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ
αὐτῇ πανσελήνῳ τοὺς ὗς θύσαντες, πατέον-
ται τῶν κρεῶν. Διότι δὲ τοὺς ὗς ἐν τῇσι ἄλλῃ- 79
σι ὁρτῇσι ἀπεστυγήκασι, ἐν δὲ ταύτῃ θύουσι,
ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ ὑπ' Αἰγυπτίων λεγό-
τενος· ἐμοὶ μέντοι ἐπισταμένῳ οὐκ εὐπρεπέστε-
ρός [d] ἐστι λέγεσθαι. Θυσίη δὲ ἥδε τῶν ὑῶν τῇ 80
σελήνῃ ποιέεται ἐπεὰν θύσῃ [e] τὴν οὐρὴν ἄκρην,
καὶ τὸν σπλῆνα, καὶ τὸν ἐπίπλοον συνθεὶς
ὁμοῦ, κατ' ὧν [f] ἐκάλυψε πάσῃ τοῦ κτήνεος τῇ
πιμελῇ τῇ περὶ τὴν νηδὺν γενομένῃ, καὶ ἔπειτα
καταγίζει πυρί. Τὰ δὲ ἄλλα κρέα σιτέονται 81
ἐν τῇ πανσελήνῳ, ἐν τῇ ἂν τὰ ἱρὰ θύσωσι.
Ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίατο. Οἱ
δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενίης βίου σταιτίνας [g]
πλάσαντες ὗς, καὶ ὀπτήσαντες ταύτας
θύουσι. (48) Τῷ δὲ Διονύσῳ τῆς ὁρτῆς τῇ 82
δορπίῃ χοῖρον πρὸ τῶν θυρέων σφάξας ἕκα-
στος, διδοῖ ἀποφέρεσθαι τὸν χοῖρον αὐτῷ τῷ
ἀποδομένῳ τῶν συβωτέων.

(68) Τῶν κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε. 83
Τοὺς χειμεριωτάτους μῆνας τέσσερας ἐσθίει *Crocodili descriptio*
οὐδέν. Ἐὸν δὲ τετράπουν, χερσαῖον, καὶ λι-
μναῖόν ἐστι. Τίκτει μὲν γὰρ ὠὰ ἐν γῇ, καὶ
ἐκλέπει. Καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει 84.
ἐν τῷ ξηρῷ· τὴν δὲ νύκτα πᾶσαν, ἐν τῷ πο-
ταμῷ·

d Vid. s. 71.
e Int. ὁ θύων. Ita saepe Ebraei. conf. s. 74.
f Vid. sect. 20. ἀπ' ὧν ἔδοντο.
g Ita eleganter sanauit h. l. STEPHANVS credo, in antiquioribus legebatur βίους τε τινας.

ταμῷ· θερμότερον γὰρ δή ἐστι τὸ ὕδωρ τῆς τε
85 αἰθρίης, καὶ τῆς δρόσου*. Πάντων δὲ τῶν
ἡμεῖς ἴδμεν θηητῶν, τοῦτο ἐξ ἐλαχίστου μέγι-
στον γίνεται· τὰ μὲν γὰρ ὠά, χηνέων ἐὸν πολλῷ
86 μέζω τίκτει· καὶ ὁ νεοσσὸς κατὰ λόγον τοῦ ὠοῦ
γίνεται· αὐξανόμενος δὲ γίνεται καὶ ἐς ἑπτα-
87 καίδεκα πήχεας, καὶ μέζων ἔτι. Ἔχει δὲ
ὀφθαλμοὺς μὲν ὑός· ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ
χαυλιόδοντας, κατὰ λόγον τοῦ σώματος. Γλῶσ-
σαν δὲ μοῦνον θηρίων οὐκ ἔφυσε, οὐδὲ τὴν κά-
τω κινεῖ γνάθον· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μοῦνον θηρίων
88 τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω. Ἔχει δὲ
καὶ ὄνυχας καρτεροὺς, καὶ δέρμα λεπιδωτὸν
ἄρρηκτον ἐπὶ τῷ νώτῳ. Τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι,
89 ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερκέστατον. Ἅτε δὴ ὦν ἐν
ὕδατι δίαιταν ποιεύμενον, τὸ στόμα ἔνδοθεν
Cum trochilo amicitia. Φορέει πᾶν μεστὸν βδελλέων. Τὰ μὲν δὴ ἄλλα
ὄρνεα, καὶ θηρία, φεύγει μιν. Ὁ δὲ τροχίλος, εἰρηναῖόν οἱ ἐστι, ἅτε ὠφελεομένῳ πρὸς
90 αὐτοῦ. Ἐπεὰν γὰρ ἐς τὴν γῆν ἐκβῇ ἐκ τοῦ
ὕδατος ὁ κροκόδειλος, καὶ ἔπειτα χάνῃ, (ἔωθε
γὰρ τοῦτο ὡς ἐπίπαν ποιέειν πρὸς τὸν ζέφυρον)
ἐνθαῦτα ὁ τροχίλος ἐσδύνων ἐς τὸ στόμα αὐτοῦ,
καταπίνει τὰς βδέλλας. Ὁ δὲ ὠφελεόμενος
91 ἥδεται, καὶ οὐδὲν σίνεται τὸν τροχίλον. (69)
Cultus. Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱροί εἰσι οἱ κροκόδειλοι, τοῖσι δ' οὔ, ἀλλ' ἅτε πολεμίοις περιέ-
πεσι.

* Plenam ioci obseruationem hic adiecit IAC. GRONOVIVS, qua Salmasium & alios irridet; ipse autem ait, frigoris causa noctu aquam ingredi crocodilum, & vitandi caloris causa extra aquam interdiu versari. Quasi non constaret, interdiu non ita excandescere aquam vt aërem, sed nec noctu ita refrigerari. Calorem igitur fecans crocodilus interdiu maiorem sub diuo, noctu autem maiorem in aqua inuenit. Haec nota omnibus, neque obseruanda hic, nisi vir clarissimus ea neganda putasset.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0056
DFG

πȣσι. Οἱ δὲ περί τε Θήβας καὶ τὴν Μοίριος
λίμνην οἰκέοντες, καὶ κάρτα ἥγηνται αὐτȣ̀ς
εἶναι ἱρȣ́ς. Ἐκ πάντων δὲ ἕνα ἑκάτεροι ἐκτρέφȣ- 92
σι κροκόδειλον, δεδιδαγμένον εἶναι χειροήθεα.
Ἀρτήματά τε λίθινα, χυτὰ, καὶ χρύσεα ἐς
τὰ ὦτα ἐσθέντες, καὶ ἀμφιδέας περὶ τȣ̀ς ἐμ-
προσθίȣς πόδας, καὶ σιτία ἀπότακτα διδόντες
καὶ ἱρήϊα, καὶ περιέποντες ὡς κάλλιστα ζῶν-
τας, ἀποθανόντας δὲ ταριχεύσαντες, θαπτȣ-
σιν ἐν ἱρῇσι θήκῃσι. Οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην 93
πόλιν οἰκέοντες, καὶ ἐσθίȣσι αὐτȣ̀ς, ȣ̓κ ἡγεό-
μενοι ἱερȣ̀ς εἶναι. Καλέονται δὲ ȣ̓ κροκόδειλοι,
ἀλλὰ χάμψαι. Κροκοδείλȣς δὲ Ἴωνες ὠνόμα-
σαν, εἰκάζοντες αὐτῶν τὰ εἴδεα τοῖσι παρὰ
σφίσι γινομένοισι κροκοδείλοισι [h] τοῖσι ἐν τῇ-
σι αἱμασιῇσι. (70) Ἄγραι δέ σφεων πολ- 94 *Captura*
λαὶ κατιστέασι [i], καὶ παντοῖαι. Ἣ δ' ὦν
ἔμοιγε δοκέει ἀξιωτάτη ἀπηγήσιος εἶναι, ταύ-
την γράφω. Ἐπεὰν νῶτον συὸς δελεάσῃ [k]
περὶ ἄγκιστρον, μετίει ἐς μέσον τὸν ποταμόν.
Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τȣ̃ χείλεος τȣ̃ ποταμȣ̃ ἔχων 95
δέλφακα ζωὴν, ταύτην τύπτει. Ἐπακȣ́σας
δὲ τῆς φωνῆς ὁ κροκόδειλος, ἴεται κατὰ τὴν
φωνήν. Ἐντυχὼν δὲ τῷ νώτῳ καταπίνει· οἱ δὲ
ἕλκȣσι. Ἐπεὰν δὲ ἐξελκυσθῇ ἐς γῆν, πρῶ- 96
τον ἁπάντων ὁ θηρευτὴρ πηλῷ κατ' ὦν [l] ἔπλα-
σε αὐτȣ̃ τȣ̀ς ὀφθαλμȣ́ς. Τȣ̃το δὲ ποιήσας,
κάρτα εὐπετέως τὰ λοιπὰ χειρȣ̃ται· μὴ ποιή-
σας δὲ τȣ̃το, σὺν πόνῳ. (71) Οἱ δὲ ἵπποι 97 *Hippopotamus.*
οἱ

h Lacertarum igitur genus est crocodilus Graecorum cuius figura cum Nili bestia conuenit.
i Κατιστέασι al.
k Int. ὁ δελεάζων. vid. s. 80.
l Tmelis. v. s. 29.

οἱ ποταμιοι, νομῷ μὲν τῷ Παπρημίτῃ ἱροὶ εἰσι
98 τοῖσι δὲ ἄλλοισι Αἰγυπτίοισι ἐκ ἱροί. Φύσιν
δὲ παρέχονται ἰδέης τοιήνδε. Τετράπηχυ ἐστὶ,
δίχηλον, ὁπλαὶ βοὸς, σιμὸν, λοφιὴν ἔχον
ἵππου· χαυλιόδοντας φαῖνον, ὑρὴν ἵππου, καὶ
φωνήν· μέγαθος, ὅσον τε βοῦς ὁ μέγιστος· τὸ
δέρμα δ' αὐτοῦ ἔτω δή τι παχύ ἐστι, ὥστε αὐὸ
γενομένου ξυστὰ ποιέεται ἀκόντια ἐξ αὐτοῦ.
99 (72.) Γίνονται δὲ καὶ ἐνύδριες ἐν τῷ ποταμῷ,
Lutrae. τὰς ἱρὰς ἡγήνται εἶναι. Νομίζουσι δὲ καὶ τῶν
ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδωτὸν, ἱρὸν εἶναι,
καὶ τὴν ἔγχελυν. Ἱρὰς δὲ τέτρας εἶναι τῇ Νείλῳ
φασὶ· καὶ τῶν ὀρνίθων τὰς χηναλώπεκας.
100 (73) Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὄρνις ἱρὸς, τῷ οὔνομα
Phoenix. Φοίνιξ. Ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον εἰμὴ ὅσον γραφῇ.
Καὶ γὰρ δὴ καὶ σπάνιος ἐπιφοιτᾷ σφὶ, δι' ἐτέων
101 (ὡς Ἡλιοπολῖται λέγουσι) πεντακοσίων. Φοι-
τᾷν δὲ τότε σφᾶσι, ἐπεὰν οἱ ἀποθάνῃ ὁ πατήρ.
Ἔστι δὲ ἐν † τῇ γραφῇ παρόμοιος, τοσόσδε καὶ
τοιόσδε. Τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα τῶν πτε-
ρῶν, τὰ δὲ ἐρυθρά· ἐς τὰ μάλιστα αὐτῷ πε-
102 ριήγησιν ὁμοιότατος, καὶ τὸ μέγαθος. Τοῦτον
δὲ λέγουσι μηχανᾶσθαι τάδε, (ἐμοὶ μὲν οὐ
πιστὰ λέγοντες.) Ἐξ Ἀραβίης ὁρμεώμενον, ἐς
τὸ ἱρὸν τοῦ ἡλίου κομίζειν τὸν πατέρα, ἐν σμύρ-
νῃ ἐμπλάσσοντα, καὶ θάπτειν ἐν τῷ ἡλίου τῷ
103 ἱρῷ. Κομίζειν δὲ ὧδε· πρῶτον τῆς σμύρνης
ὠὸν πλάσσειν, ὅσον τε δυνατὸς εἶναι φέρειν·
μετὰ δὲ πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα· ἐπεὰν δὲ
ἀποπειρηθῇ, ἔτω δὴ κοιλήναντα τὸ ὠὸν, τὸν
104 πατέρα ἐς αὐτὸ ἐντιθέναι. Σμύρνῃ δὲ ἄλλῃ
ἐμ-

† Forte legendum εἰ pro ἐν. Si picturae similis est, talis tantusque est, (qualem quantumque iam describemus.)

ἐμπλάσσειν τοῦτο *, καθότι τὸ ὠὸν ἐγκοιλήνας ἐνέθηκε τὸν πατέρα. Ἐγκειμένῳ δὲ τῷ πατρὸς, γίνεσθαι τοῦτο βάρος. Ἐμπλάσαντα δὲ κομίζειν μιν ἐπ' Αἴγυπτον ἐς τὸ ἡλίου τὸ ἱρόν. Ταῦτα μὲν τοῦτον τὸν ὄρνιν λέγουσι ποιέειν.

* Int. τὸ μέρος.

III.

Ex THVCYD. Lib. I, 128-134.

Pausaniae crimen & mors *.

Pausanias ab imperio remotus res novas molitur.

Ἐπειδὴ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος τὸ πρῶτον μεταπεμφθεὶς ὑπὸ Σπαρτιατῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ κριθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἀπελύθη μὴ ἀδικεῖν, δημοσίᾳ μὲν ἐκέτι ἐξεπέμφθη· ἰδίᾳ δ' αὐτὸς τριήρη λαβὼν Ἑρμιονίδα [a], ἄνευ Λακεδαιμονίων ἀφικνεῖται ἐς Ἑλλήσποντον, τῷ μὲν λόγῳ, ἐπὶ τὸν ἑλληνικὸν πόλεμον· τῷ δὲ ἔργῳ, τὰ πρὸς βασιλέα πράγματα βαλόμενος πράσσειν, ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον ἐπεχείρησεν, ἐφιέμενος τῆς ἑλληνικῆς ἀρχῆς. Εὐεργεσίαν δὲ ἀπὸ τοῦδε πρῶτον ἐς βασιλέα κατέθετο, καὶ τοῦ παντὸς πράγματος ἀρχὴν ἐποιήσατο. Βυζάντιον γὰρ ἑλὼν, τῇ προτέρᾳ παρουσίᾳ, μετὰ τὴν ἐκ Κύπρου ἀναχώρησιν, (εἶχον δὲ Μῆδοι αὐτὸ, καὶ βασιλέως προσήκοντές τινες, καὶ ξυγγενεῖς, οἱ ἑάλωσαν ἐν αὐτῷ) τότε τούτους ἐς ἔλα-

2

3

4

5

6

* Ad verbum fere transtulit THVCYDIDEM CORNELIVS NEPOS.

a Sch. ἀπὸ Ἑρμιόνης πόλεως Λακωνικῆς.

ἔλαβεν, ἀποπέμπει βασιλεῖ κρύφα τῶν ἄλλων ξυμμάχων· τῷ δὲ λόγῳ, ἀπέδρασαν
7 αὐτόν. Ἔπρασσε δὲ ταῦτα μετὰ Γογγύλου τοῦ Ἐρετριέως, ὥπερ ἐπέτρεψε, τό τε Βυζάντιον καὶ τοὺς αἰχμαλώτους· ἔπεμψε δὲ καὶ ἐπιστολὴν τὸν Γόγγυλον φέροντα αὐτῷ. ἐνεγέγραπτο δὲ τάδε ἐν αὐτῇ, ὡς ὕστερον ἀνευρέθη.

Eius literae ad regem.

Ἐπιστολὴ Παυσανίου πρὸς βασιλέα.

8 „Παυσανίας ὁ ἡγεμὼν τῆς Σπάρτης τόσδε
„τέ σοι χαρίζεσθαι βουλόμενος, ἀποπέμπω
„δορὶ ἑλών, καὶ γνώμην ποιεῦμαι, εἰ καί σοι
„δοκεῖ, θυγατέρα τε τὴν σὴν γῆμαι, καί σοι
„Σπάρτην τε καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ὑποχει-
9 „ριον ποιῆσαι. Δυνατὸς δὲ δοκῶ εἶναι ταῦτα
„πρᾶξαι μετὰ σοῦ βουλευόμενος. Εἴ ἔν τί σε
„τούτων ἀρέσκει, πέμπε ἄνδρα πιστὸν ἐπὶ θά-
„λασσαν, δι' οὗ τὸ λοιπὸν τοὺς λόγους ποιη-
„σόμεθα."

10 (129) Τοσαῦτα μὲν ἡ γραφὴ ἐδήλου. Ξέρξης δὲ ἥδη τε τῇ ἐπιστολῇ, καὶ ἀποστέλλει Ἀρτάβαζον τὸν Φαρνάκεω ἐπὶ θάλασσαν, καὶ κελεύει αὐτὸν τήν τε Δασκυλίτιν σατραπείαν παραλαβεῖν, Μεγαβάτην ἀπαλλάξαντα τὸν
11 πρότερον ἦρχε· καὶ πρὸς Παυσανίαν ἐς Βυζάντιον ἐπιστολὴν ἀντεπέτιθει αὐτῷ, ὡς τάχιστα διαπέμψαι, καὶ τὴν σφραγῖδα[b] ἀποδεῖξαι, καὶ ἤν τι αὐτῷ Παυσανίας παραγγέλλῃ περὶ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων, πρᾶσσειν ὡς
12 ἄριστα, καὶ πιστότατα. Ὁ δὲ ἀφικόμενος, τὰ

b Sch. Ἡ σφραγὶς τῶν περσῶν βασιλέως εἶχε κατὰ μέν τινας τὴν βασιλέως εἰκόνα· κατὰ δέ τινας τὴν Κύρου τοῦ πρώτου βασιλέως αὐτῶν· κατὰ δέ τινας τὸν Δαρείου ἵππον, ὃν ἐν χρηματίσαντα ἐβασίλευσεν.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0060
DFG

τά τε ἄλλα ἐποίησεν, ὥσπερ εἴρητο, καὶ τὴν ἐπιστολὴν διέπεμψεν· ἀτεπεγέγραπτο δὲ τάδε.

Et regis ad Pausaniam.

Ἐπιστολὴ βασιλέως πρὸς Παυσανίαν.

13 Ὧδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παυσανίᾳ. „Καὶ τῶν [c] ἀνδρῶν, οὓς μοι πέραν θαλάσσης „ἐκ Βυζαντίου διέσωσας, κείσεταί σοι εὐεργεσία „ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἐσαεὶ ἀνάγραπτος [d], καὶ „τοῖς λόγοις τοῖς ἀπὸ σοῦ ἀρέσκομαι. Καί σε 14 „μήτε νυξ, μήθ' ἡμέρα ἐπιχέτω, ὥστε ἀνεῖ„ναί [e] πράσσειν τι, ὧν ἐμοὶ ὑπισχνῇ· μηδὲ „χρυσοῦ καὶ ἀργύρου δαπάνη κεκωλύσθω, μηδὲ „στρατιᾶς πλήθει εἴποι δεῖ παραγίνεσθαι [f]. „Ἀλλὰ μετ' Ἀρταβάζου ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, ὃν σοι 15 „ἔπεμψα, πράσσε θαρσῶν καὶ τὰ ἐμὰ, καὶ „τὰ σά, ὅπῃ κάλλιστα καὶ ἄριστα ἕξει ἀμφο„τέροις." 16

(130) Ταῦτα λαβὼν ὁ Παυσανίας τὰ γράμματα, ὧν καὶ πρότερον ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι [g] ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν Πλαταιάσιν [h] ἡγεμονίαν, πολλῷ μᾶλλον τότε ἤρτο, καὶ ἐκέτι ἠδύνατο ἐν τῷ καθεστηκότι * τρόπῳ βιοτεύειν· ἀλλὰ σκευάς τε Μηδικὰς ἐνδυόμενος 17 ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἐξῄει, καὶ διὰ τῆς Θράκης πορευόμενον αὐτὸν Μῆδοι καὶ Αἰγύπλιοι ἐδορυ-

Hic mutas mores.

φό-

c Sch. ἐλλείπει ὑπέρ.
d Διαπαντὸς εὐεργέτης κληθήσῃ ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ.
e Ῥαθυμῆσαι.
f Intell. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, κεκωλύσθω.
g Sch. ἤγετο, τιμώμενος τὰ μεγαλὰ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.
h Al. Πλαταιᾶσιν; certe sine ἐν. Neque enim est Datiuus Plur. qui est Πλαταίαις vel Πλαταιαῖς, sed nomen per illam terminationem quasi aduerbiascens, vt Ὀλυμπιάσιν h. e. ἐν Ὀλυμπίᾳ, Ἀθήνῃσι κ. τ. λ. Saepe etiam ita PAVSANIAS. Vid. ad eum SYLBVRGIVS.
* τῷ Λακωνικῷ al. καθεστῶτι.

18 φόρȣν [i]. τράπεζάν τε Μηδικὴν παρετίθετο,
καὶ κατέχειν τὴν διάνοιαν ȣ̓κ ἠδύνατο, ἀλλ᾽
ἔργοις βραχέσι πρȣ̓δήλȣ, ἃ τῇ γνώμῃ μει-
19 ζόνως ἐσέπειτα ἔμελλε πράξειν. δυσπρόσο-
δόν [k] τε αὐτὸν παρεῖχε, καὶ τῇ ὀργῇ ȣ̓́τω
χαλεπῇ ἐχρῆτο ἐπὶ πάντας ὁμοίως, ὥςε μη-
20 δένα δύνασθαι προσιέναι. διόπερ καὶ πρὸς τȣ̀ς
Ἀθηναίȣς ȣ̓χ ἥκιςα [l] ἡ ξυμμαχία μετέςη.
(131) Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι αἰσθόμενοι, τό, τε
πρῶτον δι᾽ αὐτὰ ταῦτα ἀνεκάλεσαν αὐτόν [m].
21 καὶ ἐπειδὴ τῇ Ἑρμιονίδι [n] νηῒ τὸ δεύτερον
ἐκπλεύσας, ȣ̓ κελευσάντων αὐτῶν, τοιαῦτα
22 ἐφαίνετο ποιῶν· καὶ ἐκ τȣ̃ Βυζαντίȣ βίᾳ ὑπ᾽
23 Ἀθηναίων πολιορκηθεὶς [o], ἐς μὲν τὴν Σπάρτην
ȣ̓κ ἐπανεχώρει, ἐς δὲ Κολωνὰς τὰς Τρωιάδας
ἱδρυθεὶς [p], πράσσων τε ἐσηγγέλλετο αὐτοῖς
ἐς τȣ̀ς βαρβάρȣς, καὶ ȣ̓κ ἐπ᾽ ἀγαθῷ τὴν
25 μονὴν ποιȣ́μενος. ȣ̓́τω δὴ ȣ̓κέτι ἐπέχον, ἀλλὰ
Scytale. πέμψαντες κήρυκα οἱ Ἔφοροι καὶ σκυτάλην [q],
εἶπον,

i Μετὰ δοράτων προέπεμπον. Ταῦτα πάντα ἐν τῇ πρώτῃ παρȣσίᾳ ἐπράχθη. Nimirum duplicem Pausaniae praesentiam Byzantii distinguendam monet.

k Schol. δυσέντευκτον.

l Non minima ea causa fuit, quod socii ad Athenienses transiere.

m Haec intelligenda tempore plusquamperfecto, conf. not. i.

n De qua s. 1. Iam enim redit ad coeptam narrationem.

o Sch. τῇ πολιορκίᾳ ἐκβληθεὶς.

p Καθιεθείς.

q Ἀντὶ τοῦ ἐπιςολὴν Λακωνικήν. ἦν δὲ σκυτάλη ξύλον ςρογγύλον ἐξεσμένον, ἐπίμηκες. Δύο δὲ παρὰ Λακεδαιμονίοις ὑπῆρχον σκυτάλαι· καὶ τὴν μὲν κατεῖχον οἱ Ἔφοροι τῶν Λακεδαιμονίων· τὴν δὲ ἑτέραν τῷ ἐκπεμπομένῳ τῶν ςρατηγῶν παρεῖχον. Καὶ ὅτε ἐβȣ́λοντο ἐπιςεῖλαί τι αὐτῷ, φέροντες ἱμάντα λευκὸν περιείλȣν τὴν σκυτάλην, καὶ ἐπὶ τοῦ ἱμάντος ἔγραφον, καὶ ἀνελίττοντες παρεῖχον τὸν ἱμάντα τῷ ἀποφέροντι· τοῦτο δὲ ἐποίȣν, ἵνα μὴ μάθωσιν οἱ ἀποφέροντες τὰ ἐν τῷ ἱμάντι γεγραμμένα· ὁ δὲ ςρατηγὸς λαβὼν τὸν ἱμάντα τῇ ἑαυτοῦ σκυτάλῃ περιείλιττε, καὶ ἐγίγνωσκε,

εἶπον τῷ κήρυκος μὴ λείπεσθαι· εἰ δὲ μή, πόλεμον αὐτῷ Σπαρτιάτας προαγορεύειν. Ὁ δὲ βελόμενος ὡς ἥκιστα ὑποπλοος εἶναι, καὶ πιστεύων χρήμασι διαλύσειν τὴν διαβολήν, ἀνεχώρει τὸ δεύτερον ἐς Σπάρτην. Καὶ ἐς μὲν τὴν εἰρκλὴν ἐσπίπλει τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἐφόρων. (Ἔξεστι δὲ τοῖς Ἐφόροις τὸν βασιλέα δρᾶσαι τοῦτο [r].) Ἔπειτα διαπραξάμενος [s], ὕστερον ἐξῆλθε, καὶ καθίσησιν ἑαυτὸν ἐς κρίσιν τοῖς βελομένοις περὶ αὐτῶν [t] ἐλέγχειν. (132) Καὶ φανερὸν μὲν εἶχον οὐδὲν οἱ Σπαρτιᾶται σημεῖον, ἔτε οἱ ἐχθροὶ, ἔτε ἡ πᾶσα πόλις, ὅτῳ ἂν πιστεύσαντες βεβαίως ἐτιμωροῦντο ἄνδρα, γένος τε τῶν βασιλείων [u] ὄντα, καὶ ἐν τῷ παρόντι τιμὴν ἔχοντα. (Πλείσαρχον γὰρ τὸν Λεωνίδου [x], ὄντα βασιλέα, καὶ νέον ἔτι, ἀνεψιὸς ὢν, ἐπετρόπευσεν.) Ὑποψίας δὲ πολλὰς [y] παρεῖχε, τῇ τε παρανομίᾳ καὶ ζηλώσει τῶν βαρβάρων, μὴ ἴσος βέλεσθαι εἶναι τοῖς παροῦσι. Τά τε ἄλλα αὐτῶν ἀνεσκόπεν, εἴ τί πῃ ἐξεδεδίητο [z] τῶν καθεστώτων νομίμων, καὶ ὅτι ἐπὶ τὸν τρίποδά [a] ποτε τὸν ἐν

Ephororum potestas.

Δελ-

τῶν τῶν γραμμάτων περιοχήν. Εἰ δέ τις εἴποι, καὶ πῶς εἶχεν ὁ Παυσανίας σκυτάλην, λάθρα τῆς πόλεως ἐξελθών; ῥητέον, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης στρατηγίας εἶχε τὴν σκυτάλην. Add. fin. huius num.

r Τὸ κακὸν δηλονότι, καὶ μὴν ὰκ ἦν βασιλεὺς, ἀλλ' ἐπίτροπος. vid. f. 28.

s Χρήμασι δηλονότι καὶ λόγοις διαπραξάμενος, ἤτοι διακρεσάμενος τὴν κατηγορίαν.

t Τῶν κατηγορημάτων.

u Ἡρακλείδης γὰρ ἦν.

x Οὗτος ὁ Λεωνίδης ὁ ἐν Θερμοπύλαις ἀριστεύσας ἐπὶ τῶν Μηδικῶν.

y Διὰ τὸ μὴ σέβειν τοῖς Λακωνικοῖς νόμοις τοῖς παροῦσι, τοῖς ἥδεσι τῶν Λακώνων.

z Ἐξω τῶν Λακωνικῶν διῃτᾶτο νόμων.

a Οὐκ ἐν ᾧ ἐμαντεύετο ὁ Ἀπόλλων, ἀλλ' ἕτερόν τινα, ὃν ἔλαβον οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς, καὶ μετέθηκαν ἐπὶ τὸν ἱπποδρόμον τοῦ Βυζαντίου.

Tripus Delphicus. Δελφοῖς, ὃν ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον, ἠξίωσεν ἐπιγράψασθαι αὐτὸς ἰδίᾳ τὸ ἐλεγεῖον τόδε.

32 Ἑλλήνων ἀρχηγὸς ἐπεὶ ϛρατὸν ὤλεσε Μήδων
Παυσανίας, Φοίβῳ μνῆμ' ἀνέθηκε τόδε.

33 Τὸ μὲν οὖν ἐλεγεῖον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξεκόλαψαν εὐθὺς τότε ἀπὸ τοῦ τρίποδος τοῦτο, καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαϛὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκαθελοῦσαι τὸν βάρβαρον, ἔϛησαν [b] τὸ ἀνάθη-
34 μα. Τοῦ μέντοι Παυσανίου ἀδίκημα καὶ τοῦτ' ἐδόκει εἶναι· καὶ ἐπείγε δὴ ἐν τούτῳ [c] καθειϛήκει, πολλῷ μᾶλλον παρόμοιον πραχθῆναι
35 ἐφαίνετο τῇ παρούσῃ διανοίᾳ. Ἐπυνθάνοντο
Helotes. δὲ καὶ εἰς τοὺς Εἵλωτας πράσσειν τι αὐτόν· καὶ ἦν δὲ οὕτως. Ἐλευθέρωσιν τε γὰρ ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς, καὶ πολιτείαν [d], ἢν ξυνεπανα-
36 ϛῶσι, καὶ τὸ πᾶν ξυγκατεργάσωνται. Ἀλλ' οὐδ' ὣς οὐδὲ τῶν Εἱλώτων μηνυταῖς τισι πιϛεύσαντες, ἠξίωσαν νεώτερόν τι ποιεῖν εἰς αὐτὸν, χρώμενοι τῷ τρόπῳ, ᾧπερ εἰώθασιν ἐς σφᾶς αὐτοὺς, μὴ ταχεῖς εἶναι περὶ ἀνδρὸς Σπαρτιάτου, ἄνευ ἀναμφισβητήτων τεκμηρίων,
37 βουλεῦσαί τι ἀνήκεϛον· πρίνγε δὴ αὐτοῖς, ὡς λέγεται, ὁ μέλλων τὰς τελευταίας βασιλεῖ
Argilii. ἐπιϛολὰς πρὸς Ἀρτάβαζον κομιεῖν, ἀνὴρ Ἀργίλιος, παιδικά [e] ποτε ὢν αὐτοῦ, καὶ πι-
38 ϛότατος ἐκείνῳ, μηνυτὴς γίγνεται· δείσας κατὰ

b Ita ſcrib. ex MSS. pro ἐϛήσαντο ἀνάθημα.

c Ἐν τῇ κατηγορίᾳ τοῦ Μηδισμοῦ. Nimirum illud de tripode factum tanto magis crimini dabatur viro, cum praeſentibus ipſius conſiliis ſimile eſſe et reſpondere videretur.

d Αὐτονομίαν Schol. ſed potius ius ciuitatis intellexerim cum aliis commune.

e Τοῦτό τινες ἐπὶ ἀγαθοῦ ἔρωτος, τινὲς δὲ ἐπὶ αἰσχροῦ λαμβάνουσι. παιδικὰ ἀντὶ τοῦ ἐρώμενος.

κατὰ ἐνθύμησίν τινα, ὅτι ἐδεής πω τῶν πρὸ ἑαυτῆ ἀγγέλων πάλιν ἀφίκετο. Καὶ παραποιησάμενος [f] σφαγῖδα, ἵνα ἢν ψευδῆ τῆς δόξης, ἣ καὶ ἐκεῖνος μεταγράψαι τὶ αἰτήσῃ, μὴ ἐπιγνῷ, λύει τὰς ἐπιστολάς, ἐν αἷς ὑπονοήσας τὶ τοιοῦτον προσεξάλθαι, καὶ αὐτὸν εὗρεν ἐγγεγραμμένον κλείνειν. (133) Τότε δὴ οἱ Ἔφοροι, δείξαντος αὐτῆ τὰ γράμματα, μᾶλλον μὲν ἐπίστευσαν. Αὐτήκοοι δὲ βεληθέντες ἔτι γενέσθαι αὐτῆ Παυσανίᾳ τι λέγοντος, ἀπὸ παρασκευῆς [g] τῆ ἀνθρώπῳ ἐπὶ Ταίναρον ἱκέτῃ οἰχομένῳ, καὶ σκηνησαμένῳ διπλῆν διαφράγματι καλύβην, ἐς ἣν τῶν τε Ἐφόρων ἐντὸς τινας ἔκρυψε, καὶ Παυσανίᾳ ὡς αὐτὸν ἐλθόντος, καὶ ἐρωτῶντος τὴν πρόφασιν τῆς ἱκετείας, ἤθοντο πάντα σαφῶς· αἰτιωμένῳ τῆ ἀνθρώπῳ, τά τε περὶ αὐτῆ γραφέντα, καὶ τἆλλα ἀποφαίνοντος καθέκαστον, ὡς ἐδὲ † πώποτε αὐτὸν ἐν ταῖς πρὸς βασιλέα διακονίαις [h] παραβάλοιτο. προτιμηθείη [i] δ' ἐν ἴσῳ τοῖς πολλοῖς τῶν διακόνων ἀποθανεῖν· κἀκείνῳ [k] αὐτά τε ταῦτα ξυνομολογοῦντος, καὶ περὶ τῆ παρόντος ἐκ ἐῶντος ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ πίσιν ἐκ τῆ ἱερῆ διδόντος τῆς ἀναστάσεως [l], καὶ ἀξιοῦντος ὡς τάχιστα πορεύεσθαι· καὶ μὴ τὰ πρασσόμενα διακωλύειν. (134) Ἀκούσαντες δὲ

39 40 41 42 43 44 45

Ex suo indicio proditur Pausanias.

C 3

f Ἀντὶ τῆ ὁμοίαν ποιησάμενος ὁ Ἀργίλιος.
g Ἀπὸ συνθήματος.
† Ita MSS. al. ἐδέν.
h Παραβόλως κατηγορήσειε, ἢ ὑπόπτως διακονήσειε.
i Ἐν εἰρωνείᾳ τὸ προτιμηθείη λέλεκται.
k Constructio adhuc pendet ab ἤθοντο.
l Erat, cum putarem legendum, ἀναβάσεως, quod de reditu sollicitus erat Argilius. Sed nihil mutandum. Sedebant ἱκέται· qui illos induceret, ad relinquendum asylum, ille ipsi Thucydidi nostro plus semel ἀναστῆσαι illos dicitur, Et id ipsum hic agi apparet a Pausania.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0065
DFG

δὲ ἀκριβῶς, τότε μὲν ἀπῆλθον οἱ Ἔφοροι.
Βεβαίως δὲ ἤδη εἰδότες, ἐν τῇ πόλει τὴν ξύλ-
46 ληψιν ἐποιοῦντο [m]. Λέγεται δ' αὐτὸν μέλλοντα
Comprehendendus confugit in templum. ξυλληφθήσεσθαι ἐν τῇ ὁδῷ, ἑνὸς μὲν τῶν Ἐφό-
ρων τὸ πρόσωπον προσιόντος ὡς εἶδε, γνῶναι
47 ἐφ' ᾧ ἐχώρει· ἄλλα δὲ νεύματι ἀφανεῖ χρη-
σαμένου, καὶ δηλώσαντος εὐνοίᾳ, πρὸς τὸ ἱερὸν
τῆς Χαλκιοίκου χωρῆσαι δρόμῳ, καὶ προκα-
48 ταφυγεῖν. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ τέμενος, καὶ ἐς
οἴκημα ἐ μέγα, ὃ ἦν τῶ ἱερῶ ἐσελθὼν, ἵνα
μὴ ὑπαίθριος ταλαιπωροίη, ἡσύχαζεν. Οἱ
δὲ τοπαραυτίκα μὲν ὑστέρησαν [n] τῇ διώξει.
49 Μετὰ δὲ τοῦτο, τῶ τε οἰκήματος τὸν ὄροφον
ἀφεῖλον, καὶ τὰς θύρας, ἔνδον ὄντα τηρήσαν-
τες αὐτὸν, καὶ ἀπολαβόντες [o] ἔσω, ἀπῳκοδό-
μησαν [p], προσκαθεζόμενοί τε, ἐξεπολιόρκη-
50 σαν λιμῶ. Καὶ μέλλοντος αὐτῶ ἀποψύχειν,
Fœque perit. ὥσπερ εἶχεν ἐν τῷ οἰκήματι, αἰσθόμενοι, ἐξά-
γουσιν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἔτι ἔμπνουν ὄντα· καὶ ἐξά-
51 χθεις, ἀπέθανε παραχρῆμα. Καὶ αὐτὸν
ἐμέλλησαν μὲν ἐς τὸν καιάδαν *, ὅπερ τοὺς κα-
κούργους ἐμβάλλειν εἰώθεισαν. Ἔπειτα ἔδοξε
πλησίον πῃ κατορύξαι. Ὁ δὲ θεὸς ὁ ἐν Δελ-
φοῖς, τόν τε τάφον ὕστερον ἔχρησε τοῖς Λακε-
51 δαιμονίοις μετενεγκεῖν, ὅπερ ἀπέθανε· (καὶ
νῦν κεῖται ἐν τῷ προτεμενίσματι [q], ὃ γραφῇ
σῆλαι

m Ἔμελλον ποιήσειν, ποιῆσαι ἐβούλοντο.

n Ἐβράδυναν, ἵνα δῆθεν μὴ ἀπορήσωσι· ἐτέρῳ δὲ τρόπῳ ὑστέρησαν, ἐν ἱερῷ αὐτὸν πολιορκήσαντες.

o Μανθάνοντες, περιεξάντες.

p Τειχίσαντες τὰς θύρας ἀπέφραξαν. Φασὶν ὅτι ἡνίκα ὤφραξαν κατ' αὐτοῦ τὸ οἴκημα, ἡ μήτηρ αὐτῶ Ἀλκιθέα πρώτη λίθον ἐπέθηκε· τοιαῦται γὰρ αἱ Λακωνικαὶ γυναῖκες. Τεκμήριον δὲ τούτου μισοτυράννους εἶναι τὰς Λάκαινας.

* Τόπος ὁ καιάδας ὀρωρυγμένος ἐν Λακωνικῇ, ὅπου τοὺς κακούργους εἰώθεισαν ῥίπτειν.

q Ἐν τῷ προπυλαίῳ.

σῆλαι δηλῶσι) καὶ [r] ὡς ἄγος [s] αὐτοῖς ὂν τὸ πεπραγμένον, δύο σώματα [t] ἀνθ' ἑὸς τῇ Χαλκιοίκῳ ἀποδῦναι. Οἱ δὲ ποιησάμενοι Χαλκᾶς ἀνδριάντας δύο, ὡς ἀντὶ Παυσανίᾳ ἀνέθεσαν.

C 4 IV.

r Sequitur hic altera pars oraculi.

s Nominatiui vel accusatiui consequentiae.

t Τὲτ' ἔτι δύο ἐφόρους ἀποθανεῖν ἀντ' αὐτῶ· οἱ δὲ ἐσοφίσαντο τὰς ἀνδριάντας. Ἄλλως. Ἀνθ' ἑνὸς σώματος τῶ Παυσανίᾳ δύο σώλας τῶ Παυσανίᾳ ἀνέθηκαν.

Lubet hic subiicere ὡς ἐν παρόδῳ specimen, vnde appareat, quam subiesta sit nonnunquam Scholiastarum Graecorum fides, quorum laudibus nihil interim detractum volo. Ad verba, quae incipiunt sect. 51. καὶ αὐτὸν ἐμέλλησαν, Scholion adiectum est eiusmodi: ἐμέλησαν, εἰς δύο ἕτερον. κ. τ. λ. Quin ἐμέλλησαν, int. ἀπὸ τοῦ μοινῦ ἐμβάλλειν, Proiecturi erant. Viderat hoc H. Stephanus, et sunt MSS. in quorum altero deest hoc scholion, in altero pro illo est ἐσκόπησαν, ἐβουλεύσαντο, ἐγγὺς ἐγένοντο.

Placet etiam adiicere Gellianam Scytales Laconicae, de qua s. 24. descriptionem, ex 17, 9. ita autem habet: *Lacedaemonii veteres, cum dissimulare et occultare literas publice ad imperatores suos missas volebant, ne, si ab hostibus exceptae forent, consilia sua noscerentur, epistolas id genus factas mittebant: Surculi duo erant teretes, oblonguli, parē crassamento, eiusdemque longitudinis, derasi, atque ornati consimiliter. Vnus imperatori in bellum proficisceti dabatur: alterum domi magistratus cum iure atque cum signo habebant. Quando vsus venerat literarum secretiorum, circum eum surculum lorum modicae tenuitatis, longum autem, quantum rei satis erat, complicabant, volumine rotundo et simplici: ita vt orae adiunctae vndique et cohaerentes lori, quod plicabatur, coirent. Literas deinde in eo loco per transuersas iunctarum oras, versibus a summo ad imum proficiscentibus inscribebant. Id lorum literis ita perscriptis reuolutum ex surculo, imperatori commenti illius conscio mittebant. Resolutio autem lori literas truncas atque mutilas reddebat, membraque earum et apices in partes diuersissimas spargebat: propterea si id lorum in manus hostium inciderat, nihil quicquam conlectari ex eo loro quibat. Sed vbi ille, ad quem erat missum, acceperat, surculo compari quem habebat capto, ad finem perinde, vt debere fieri sciebat, circumplicabat: atque ita literae per ambitum eundem surculi coalescentes, rursum coibant, integramque et incorruptam epistolam et facilem legi praestabant. Hoc genus epistolae Lacedaemonii σκυτάλην appellant.*

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0067
DFG

IV.

Ex Thvcyd. L. II, 47-54.

Descriptio pestilentiae Athenienſis.

Peſtilentia Ateicam vaſtans.

Τῆ θέρες εὐθὺς ἀρχομένε, Πελοποννήσιοι † καὶ οἱ ξύμμαχοι τὰ δύο μέρη, ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον, ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀττικήν. Ἡγεῖτο δὲ Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμε, Λακεδαιμονίων βασιλεύς. Καὶ καθεζόμενοι, ἐδῄων τὴν γῆν. Καὶ ὄντων αὐτῶν ἐ πολλὰς πω ἡμέρας ἐν τῇ Ἀτλικῇ, ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γενέθαι τοῖς Ἀθηναίοις, λεγόμενον [a] μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσε ἐγκατασκῆψαι καὶ περὶ Λῆμνον, καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις. Οὐ μέντοι τοσοῦτός γε λοιμὸς, οὐδὲ φθορὰ ἅτως ἀνθρώπων ἐδαμοῦ ἐμνημονεύετο γενέθαι. Οὔτε γὰρ ἰατροὶ ἤρκεν τὸ πρῶτον θεραπεύοντες [b] ἀγνοίᾳ, (ἀλλ' αὐτοὶ μάλιτα ἔθνησκον, ὅσῳ καὶ μάλιτα προσῄεσαν,) ἔτε ἄλλη ἀνθρωπεία τέχνη οὐδεμία. Ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς ἱκέτευσαν, ἢ μαντείοις καὶ τοῖς τοιούτοις ἐχρήσαντο, πάντα ἀνωφελῆ ἦν. Τελευτῶντές τε αὐτῶν ἀπέσησαν ὑπὸ τῆ κακῆ νικώμενοι. (48) Ἤρξατο δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ὡς λέγεται, ἐξ Αἰθιοπίας τῆς ὑπὲρ

2 3 4 5 6

Origo ex Aethiopia.

† Nimirum tempore belli Peloponnenſii res accidit, cum Peloponneſi incolae adverſus Athenienſes eorumque ſocios pugnarent.

a Schol. πρῶτον ἤρξατο θηλυκῶς, ἡ νόσος· τὸ δὲ λεγόμενον, ὡς πρὸς τὸ νόσημα ὑπάντησεν κ. τ. λ. Nimirum λεγόμενον ad νόσος refertur, quia etiam dicitur νόσημα. Talia ſaepe apud Latinos. conf. 7, 95.

b Schol. εἰ γὰρ ᾔδεισαν, ὅτι λοιμὸς ἦν, οὐκ ἂν ἐπεχείρουν, διὰ τὸ μεταδοτικόν. Egregios vero medicos, qui, cum maxime illis opus eſt, metu contagionis aegros deſerunt.

ὑπὲρ Αἰγύπτου [c]. Ἔπειτα δὲ καὶ ἐς Αἴγυπτον
καὶ Λιβύην κατέβη, καὶ ἐς τὴν βασιλέως [d] γῆν
τὴν πολλὴν, ἐς δὲ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐξαπι-
ναίως ἐνέπεσε. Καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῷ Πειραιεῖ 7
ἥψατο τῶν ἀνθρώπων, ὥστε καὶ ἐλέχθη ὑπ' *Initia a Piraeeo.*
αὐτῶν, ὡς οἱ Πελοποννήσιοι φάρμακα ἐσβε-
βλήκοιεν ἐς τὰ φρέατα· κρῆναι γὰρ οὔπω ἦσαν
αὐτόθι. Ὕστερον δὲ καὶ ἐς τὴν ἄνω πόλιν ἀφί- 8
κετο, καὶ ἔθνησκον πολλῷ μᾶλλον ἤδη. Λε- 9
γέτω μὲν οὖν περὶ αὐτοῦ, ὡς ἕκαστος γιγνώσκει,
καὶ ἰατρὸς, καὶ ἰδιώτης, ἀφ' ὅτου εἰκὸς ἦν γε-
νέσθαι αὐτὸ, καὶ τὰς αἰτίας, ἅς τινας νομί-
ζει τοσαύτης μεταβολῆς ἱκανὰς εἶναι, ἢ [e] δύ-
ναμιν ἐπὶ τὸ μεταστῆσαι σχεῖν. Ἐγὼ δὲ οἷόν τε 10
ἐγίγνετο, λέξω· καὶ ἀφ' ὧν ἄν τις σκοπῶν,
εἴ τοτε καὶ αὖθις ἐπιπέσοι, μάλιστ' ἂν ἔχοι
τι προειδὼς μὴ ἀγνοεῖν, ταῦτα δηλώσω, αὐ-
τός τε νοσήσας, καὶ αὐτὸς ἰδὼν ἄλλους πά-
σχοντας. (49) Τὸ μὲν γὰρ ἔτος, ὡς ὡμο- 11
λογεῖτο, ἐκ πάντων μάλιστα δὴ ἐκεῖνο ἄνοσον
ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας ἐτύγχανεν ὄν. Εἰ δέ
τις καὶ προέκαμνέ τι, ἐς τοῦτο πάντα ἀπεκρί-
θη [f]. Τοὺς δὲ ἄλλους ἀπ' οὐδεμιᾶς προφά- 12
σεως, ἀλλ' ἐξαίφνης ὑγιεῖς ὄντας, πρῶτον *Primi impetut morbi.*
μὲν τῆς κεφαλῆς † θέρμαι ἰσχυραὶ, καὶ τῶν
ὀφθαλμῶν ἐρυθήματα, καὶ φλόγωσις ἐλάμ-
βανε. Καὶ τὰ ἐντὸς, ἥ τε φάρυγξ καὶ ἡ

e LVCRET. 1139.

d Persarum κατ' ἐξοχήν. Etiam Schol. τὴν Περσίδα.

e Ausus sum illud ἢ inserere, quo lucem accipere mihi videtur locus alias obscurissimus, ita iam facile explicandus. *Caussas, quas putes tantae mutationis idoneas* (sufficientes) *esse, aut submouendi eam*, morbumque adeo tollendi, *vim habere*

f Vid. infra s. 29.

† LVCRET. 1143.

γλῶσσα, εὐθὺς αἱματώδη ἦν, καὶ πνεῦμα
13 ἄτοπον καὶ δυσῶδες ἠφίει. Ἔπειτα ἐξ αὐτῶν
Symptomata. πταρμὸς καὶ βράγχος ἐπεγίγνετο. Καὶ ἐν ὀ
πολλῷ χρόνῳ κατέβαινεν ἐς τὰ στήθη ὁ πόνος [g]
14 μετὰ βήχος ἰσχυροῦ. Καὶ ὁπότε ἐς τὴν καρ-
δίαν [h] στηρίξαι ἀνέστρεφέ τε αὐτὴν, καὶ ἀπο-
καθάρσεις [i] χολῆς πᾶσαι ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν
ὠνομασμέναι εἰσὶν, ἐπῆσαν, καὶ αὗται μετὰ
15 ταλαιπωρίας [k] μεγάλης. Λύγξ τε τοῖς πλείο-
σιν ἐνέπιπτε κενὴ [l], σπασμὸν ἐνδιδοῦσα ἰσχυρὸν,
τοῖς μὲν μετὰ ταῦτα * λωφήσαντα [m], τοῖς δὲ
16 καὶ πολλῷ ὕστερον. Καὶ τὸ μὲν ἔξωθεν [n] ἁπλο-
μένῳ σώματι, οὐκ ἄγαν θερμὸν ἦν, οὔτε χλω-
ρὸν, ἀλλ' ὑπέρυθρον πελιδνὸν, φλυκταίναις
17 μικραῖς καὶ ἕλκεσιν ἐξηνθηκός· τὰ δὲ ἐντὸς
Praesertim ἔτως ἐκαίετο, ὥστε μήτε τῶν πάνυ λεπτῶν ἱμα-
sitis et aestus. τίων καὶ σινδόνων τὰς ἐπιβολὰς, μήτ' ἄλλο
τι ἢ γυμνὸν * ἀνέχεσθαι· ἥδιστά τε ἂν ἐπὶ ὕδωρ
18 ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν. Καὶ πολλοὶ τοῦ-
το [p] τῶν ἠμελημένων (ἀνθρώπων) καὶ ἔδρα-
σαν ἐς φρέατα, ἀπαύστῳ τῇ δίψῃ ξυνεχό-
μενοι· καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ καθειστήκει [q] τό, τε
19 πλέον καὶ ἔλασσον ποτόν. Καὶ ἡ ἀπορία τοῦ
μὴ

g Sch. πόνον λέγει τὴν ἐκ τοῦ νοσήματος ταλαιπωρίαν.
h Sch: οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ τὸν στόμαχον καρδίαν ἐκάλεν, καὶ καρδιωγμὸν τὸν πόνον τὸ στομάχου.
i Sch. ἀποκρίτεις, κενώσεις.
k Τῆς δυσεντερίας δηλονότι.
l Ἔστι γὰρ καὶ λύγξ πλήρης, ὡς καὶ Ἱπποκράτης διδάσκει.
* Αὐτίκα.
m Τὸν σπασμὸν παυσάμενον.
n LVCRET. 1161.
o Τὸ μετέχον ὠχρότητος καὶ μελανίας, οἷονεὶ μολυβδοειδές.
* Int. τὸ σῶμα.
p Pro. διὰ τοῦτο.
q LVCRET. 1175.

μὴ [r] ἡσυχάζειν, καὶ ἡ ἀγρυπνία ἐπέκειτο διαπαντὸς, καὶ τὸ σῶμα ὅσονπερ χρόνον καὶ ἡ νόσος ἀκμάζοι, οὐκ ἐμαραίνετο, ἀλλ' ἀντεῖχε παρὰ δόξαν τῇ ταλαιπωρίᾳ. Ὥστε ἢ 20
διεφθείροντο οἱ πλεῖστοι ἐνναταῖοι καὶ ἑβδομαῖοι ὑπὸ τοῦ ἐντὸς καύματος, ἢ [s] ἔτι ἔχοντές τι δυνάμεως εἰ διαφύγοιεν, ἐπικατιόντος τοῦ νοσήματος ἐπὶ τὴν κοιλίαν, καὶ ἑλκώσεώς τε αὐτῇ ἰσχυρᾶς ἐγγιγνομένης, καὶ διαῤῥοίας ἅμα ἀκράτου ἐπιπιπτούσης, οἱ πολλοὶ ὕστερον διὰ τὴν ἀσθένειαν διεφθείροντο. Διεξῄει γὰρ διὰ παν- 21
τὸς τοῦ σώματος ἄνωθεν ἀρξάμενον τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ πρῶτον ἱδρυθὲν κακόν. Καὶ εἴ τις ἐκ 22
τῶν μεγίστων [t] περιγένοιτο, τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις [u] αὐτοῦ ἐπεσήμαινε. Κατέσκηπτε γὰρ καὶ ἐς αἰδοῖα, καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας, καὶ πόδας. Καὶ πολλοὶ στερισκόμενοι τούτων διέ- 23
φευγον. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάμβανε παραυτίκα ἀναστάντας τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγνόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐπιτηδείους. (50) Γενόμενον 24
γὰρ κρεῖσσον λόγου τὸ εἶδος τῆς νόσου, τά τε ἄλλα χαλεπωτέρως, ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν, προσέπιπτεν ἑκάστῳ, καὶ ἐν τῷδε ἐδήλωσε μάλιστα ἄλλο τι ὄν, ἢ τῶν ξυντρόφων τί.

Exitus morbi.

r Abundat Attice negatio ad verba ἀπαγορευτικὰ s. negatiua, adiecta. v. s. 44. no. l.

s Editi ita, ὑπὸ τοῦ ἐντὸς καύματος, ἔτι ἔχοντές τι δυνάμεως, ἤ, εἰ διαφύγοιεν κ. τ. λ. Sed mihi videbantur non fuisse perituri οἱ ἔχοντές τι δυνάμεως, quin pauxillum illud virium reliquarum fecit, vt ad tempus euaderent. Si non placeat vnius literae transpositio, at ita certe vertendum est, vt ἔτι ἔχοντες κ. τ. λ. ad alterum disiunctionis membrum pertineat.

t Sch. κινδύνων δηλονότι. LVCRET. 1197.

u Ἐπίσκηψις.

25 τί. Τὰ [x] γὰρ ὄρνεα, καὶ τετράποδα, ὅσα
Cadaueribus abstinent ferae. ἀνθρώπων ἅπτεται, πολλῶν ἀτάφων γιγνομένων, ἢ ἁ προσήει, ἢ γευσάμενα, διεφθείρετο. Τεκμήριον δὲ τῶν μὲν τοιούτων ὀρνίθων
26 ἐπίλειψις σαφὴς ἐγένετο, καὶ οὐχ ἑωρῶντο ἔτε
27 ἄλλως, ἔτε περὶ τοιοῦτον ἐόν. Οἱ δὲ κύνες [y]
μᾶλλον αἴσθησιν παρεῖχον τῆ ἀποβαίνοντος, διὰ
28 τὸ ξυνδιαιτᾶσθαι. (51) Τὸ μὲν οὖν νόσημα, πολλὰ καὶ ἄλλα παραλιπόντι [z] ἀτοπίας, ὡς ἑκάστῳ ἐτύγχανέ τι διαφέροντος ἑτέρῳ πρὸς ἕτερον γιγνόμενον, τοιοῦτον ἦν ἐπιπαν τὴν ἰδέαν.
29 Καὶ ἄλλο παρελύπει κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐόν τῶν εἰωθότων [a]· ὃ δὲ καὶ γένοιτο, ἐς τοῦτο
30 ἐτελεύτα. Ἔθνησκον δὲ οἱ μὲν ἀμελείᾳ, οἱ δὲ καὶ πάνυ θεραπευόμενοι· ἔν τε οὐδὲν κατέστη ἴαμα [b], ὡς εἰπεῖν, ὅ, τι χρὴν προσφέροντας ὠφελεῖν· τὸ γὰρ τῷ ξυνενεγκὸν, ἄλλον τοῦτο ἔβλαπτε, σώματά τε αὐτάρκες ὂν οὐδὲν διεφάνη πρὸς αὐτὸ, ἰσχύος πέρι ἢ ἀσθενείας, ἀλλὰ
31 πάντα ξυνῄρει, καὶ τὰ πάσῃ διαίτῃ θεραπευόμενα. Δεινότατον δὲ παντὸς ἦν τῆ κακῆ,
Desperatio morientium numerum auget. ἥ τε ἀθυμία ὁπότε τις αἴσθοιτο κάμνων. (πρὸς γὰρ τὸ ἀνέλπιστον εὐθὺς τραπόμενοι τῇ γνώμῃ, πολλῷ μᾶλλον προΐεντο σφᾶς αὐτὰς, καὶ
32 οὐκ ἀντεῖχον) καὶ ὅτι, ἕτερος ἀφ' ἑτέρου θεραπείας ἀναπιμπλάμενοι, ὥσπερ τὰ πρόβατα [c], ἔθνησκον, καὶ τὸν πλεῖστον φθόρον τοῦτο
33 ἐνεποίει. Εἴτε γὰρ [d] μὴ θέλοιεν δεδιότες ἀλλήλοις

x LVCRET. 1213.
y LVCRET. 1220.
z H. e. ἐμοὶ παραλιπόντος, vt taceam.
a Supra sect. 1.
b LVCRET. 1234.
c Sch. ὅτι τὰ πρόβατα μεταλλακτικὰ καὶ μεταδοτικὰ τῆς νόσου
d LVCRET. 1235.

λήλοις προσιέναι, ἀπώλλυντο ἔρημοι· καὶ οἰ-
κίαι πολλαὶ ἐκενώθησαν ἀπορίᾳ τῶ θεραπεύ-
σοντος. Εἴτε προσίοιεν, διεφθείροντο· καὶ μά- 34
λιστα οἱ ἀρετῆς τι [e] μεταποιούμενοι. Ἰσχὺν 35
γὰρ ἡφείδουν σφῶν αὐτῶν, ἐσιόντες παρὰ τὰς
φίλας, ἐπεὶ καὶ τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπο-
γιγνομένων τελευτῶντες καὶ οἱ οἰκεῖοι ἐξέκα-
μνον, ὑπὸ τῶ πολλῶ κακῶ νικώμενοι. Ἐπὶ πλέον 36
δὲ ὅμως οἱ διαπεφευγότες τόν τε θνήσκοντα
καὶ τὸν πονούμενον ὠκλίζοντο, διὰ τὸ προεσδέ-
ναι τε καὶ αὐτοὶ ἤδη ἐν τῶ θαρσαλέω εἶναι,
(δὶς γὰρ τὸν αὐτὸν, ὥστε καὶ κλείειν, οὐκ ἐπε- 37
λάμβανε) καὶ [g] ἐμακαρίζοντό τε ὑπὸ τῶν ἄλ-
λων, καὶ αὐτοὶ τῶ παραχρῆμα [h] περιχαρεῖ,
καὶ ἐπὶ τὸν ἔπειτα χρόνον ἐλπίδος τι ἔχον κό-
φης, μηδ' ἂν ὑπ' ἄλλο νοσήματός ποτε ἔτι
διαφθαρῆναι. (52) Ἐπέσε δ' αὐτὸς μᾶλ- 36, b.
λον πρὸς τῶ ὑπάρχοντι πόνω καὶ ἡ ξυγκομιδὴ *Multitudo item hominum ex agris.*
ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστυ· καὶ οὐχ ἧσσον τοὺς
ἐπελθόντας. Οἰκιῶν γὰρ οὐχ ὑπαρχουσῶν, 37, b.
ἀλλ' ἐν καλύβαις πνιγηραῖς ὥρᾳ ἔτους διαιτω-
μένων, ὁ φθόρος ἐγίγνετο ἀδεεῖ κόσμω· ἀλλὰ 38
καὶ νεκροὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἀποθνήσκοντες ἔκειντο,
καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλινδοῦντο, καὶ περὶ τὰς
κρήνας ἁπάσας ἠμιθνῆτες, τῆ τοῦ ὕδατος ἐπι-
θυμίᾳ.

e Sch. φιλανθρωπίας, ἀγάπης.

f Sch. λείπει ἡ πρὸς, ἵνα ᾖ, πρὸς τὰς ὀλοφύρσεις καὶ θρήνους.

g Intell. ὅτι, est enim connexum cum superiori, διὰ τὸ προεσδέναι τε.

h Conieceram τὸ παραχρῆμα περιχαρεῖς, sed cum Scholiastes ira legerit, vt in contextu est, et τὸ περιχαρὲς substantiue pro rebus laetis poni possit, nihil mutaui. Nimir. Schol. exponit, τῆ ἐνεστώσῃ περιχαρείᾳ.

i Belli enim metu in vrbem concesserant. LVCRET

1257.

39 θυμίαν. Τά τε ἱερὰ, ἐν οἷς ἐσκήνηντο [k], νεκρῶν
Leges et sacra deseruntur. πλέα ἦν αὐτῇ ἐναποθνησκόντων. Ὑπερβιαζομένης γὰρ τῆς κακῆς, οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἔχοντες,
40 ὅ, τι γένωνται, ἐπὶ ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων ὁμοίως. Νόμοι τε πάντες συνεταράχθησαν, οἷς ἐχρῶντο πρότερον περὶ τὰς
41 ταφάς. Ἔθαπτον δὲ, ὡς ἕκαστος ἠδύνατο. Καὶ πολλοὶ ἐς ἀναισχύντους θήκας ἐτράποντο σπάνει τῶν ἐπιτηδείων, διὰ τὸ συχνὸς ἤδη προτεθνάναι σφίσιν. Ἐπὶ πυρὰς γὰρ ἀλλοτρίας, φθάσαντές τινας νήσαντες οἱ μὲν ἐπιθέντες τὸν ἑαυτῶν νεκρὸν ὑφῆψαν, οἱ δὲ καιομένῳ ἄλλα, ἄνωθεν ἐπιβάλλοντες, ὃν φέροιεν,
43 ἀπῆσαν. (53) Πρῶτόν τε ἤρξε, καὶ ἐς τἆλλα,
44 τῇ πόλει ἐπιπλέον ἀνομίας τὸ νόσημα. Ῥᾷον γὰρ ἐτόλμα τις, ἃ πρότερον ἀπεκρύπλετο, μὴ καθ' ἡδονὴν ποιεῖν, ἀγχίστροφον τὴν μεταβολὴν ὁρῶντες τῶν τε εὐδαιμόνων, καὶ αὐφνιδίως θνησκόντων, καὶ τῶν οὐδὲν πρότερον
45 κεκτημένων, εὐθὺς δὲ τἀκείνων ἐχόντων· ὥστε ταχείας τὰς ἐπαυρέσεις καὶ πρὸς τὸ τερπνὸν ἡξίουν ποιεῖσθαι, ἐφήμερα τά τε σώματα καὶ
46 τὰ χρήματα ὁμοίως ἡγούμενοι. Καὶ τὸ μὲν προσταλαιπωρεῖν τῷ δόξαντι * καλῷ, οὐδεὶς πρόθυμος ἦν, ἄδηλον νομίζων, εἰ πρὶν ἐπ'
47 αὐτὸ ἐλθεῖν, διαφθαρήσεται· ὅ, τι δὲ ἥδεταί τε ἤδη, καὶ παντα χόθεν τὸ ἐς αὐτὸ κερδαλέον [m], τοῦτο καὶ καλὸν καὶ χρήσιμον κατέ-

ςη.

k Incubandi causa, quod in Aesculapii praesertim fanum. LVCRET. 1270.

l Vid. §. 49. no. 58. Nimirum *occultabat, ne non faceret pro libidine palam.*

* Sch. τοῦτέστι τῇ ἀρετῇ· αὕτη γὰρ μετὰ ταλαιπωρίας γίνεται.

m Quidquid ad voluptatem parandam conferret. Su-

ση. Θεῶν δὲ Φοῖβος, ἢ ἀνθρώπων νόμος, ἐδεὶς 48
ἀπέργε· τὸ μὲν κρίνοντες ἐν ἐμοίῳ καὶ σέβειν
καὶ μὴ, ἐκ τῶ πάντας ὁρᾶν ἐν ἴσῳ ἀπολυ-
μένες· τῶν δὲ ἁμαρτημάτων ἐδεὶς ἐλπίζων 49
μέχρι τῦ δίκην γενέσθαι βιὰς ἂν τὴν τιμωρίαν
ἀντιδῶναι· πολὺ δὲ μείζω τὴν ἤδη κατεψηφι-
σμένην σφῶν ἐπικρεμασθῆναι, ἢ πρὶν ἐμπε-
σεῖν, εἰκὸς εἶναι τῦ βίε τὶ ἀπολαῦσαι, (54) 50
Τοιῦτῳ μὲν πάθει οἱ Ἀθηναῖοι περιπεσόντες
ἐπιέζοντο, ἀνθρώπων τε ἔνδον θνησκόντων,
καὶ γῆς ἔξω δηϊμένης. Ἐν δὲ τῷ κακῷ, οἷα 51
εἰκὸς [n], ἀνεμνήσθησαν καὶ τῆδε τῆ ἔπες, φά- Oracula.
σκοντες οἱ πρεσβύτεροι πάλαι ἄδεσθαι,

Ἥξει Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ.

Ἐγένετο μὲν ἦν ἔρις τοῖς ἀνθρώποις, μὴ λοι- 52
μὸν ὠνομάσθαι ἐν τῷ ἔπει ὑπὸ τῶν παλαιῶν,
ἀλλὰ λιμόν †. Ἐνίκησε δὲ ἐπὶ τῦ παρόντος, 53
εἰκότως λοιμὸν εἰρῆσθαι. Οἱ γὰρ ἄνθρωποι
πρὸς ἃ ἔπασχον, τὴν μνήμην ἐποιοῦντο. Ἦν
δέ γε οἶμαι ποτε ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ
Δωρικὸς τῦδε ὕστερος, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λι-
μὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς ἔτως ᾄσονται. Μνήμη 54
δὲ ἐγένετο καὶ τῶ Λακεδαιμονίων [o] χρησηρίῳ
τοῖς εἰδόσιν, ὅτε ἐπερωτῶσιν αὐτοῖς τὸν θεὸν,
εἰ χρὴ πολεμεῖν, ἀνεῖλε, κατὰ κράτος πο-
λεμῶσι νίκην ἕσεσθαι, καὶ αὐτὸς [p] ἔφη ξυλ-
λή-

spicabar etiam τὸ ἐς αὐτὸν κερδαλέον, quidquid lucrosum sibi esset, aut compendium quodcunque adferret. Et video ita editum a Stephano. Hudsono, Bukero.

n Nempe *vexatio dat intellectum.*

† Ergo illo tempore pronuntiatione non multum differebant ι et ει.

o Qui eo tempore Peloponnesiorum duces hostes Atheniensium erant.

p Phoebus etiam pestilentiae auctor ini io Iliadis, qui

55 λήψεσθαι. Περὶ μὲν οὖν τοῦ χρηστηρίου, τὰ γιγνόμενα εἴκαζον ὅμοια εἶναι. Ἐσβεβληκότων δὲ τῶν Πελοποννησίων, ἡ νόσος ἤρξατο εὐθύς.
56 Καὶ ἐς μὲν Πελοπόννησον οὐκ ἐσῆλθεν, ὅ, τι καὶ ἄξιον εἰπεῖν· ἐπενείματο δὲ Ἀθήνας μὲν μάλιστα. ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων χωρίων τὰ πολυανθρωπότατα. Ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νόσον γενόμενα.

eo etiam nomine ἑκηβόλος dicitur et ἑκάεργος. In calore solis palustre coelum commouentis causam pestilentiae huius quaesiuit iam olim DIODORVS SICVLVS.

✣ ✣ ✣

Cum LVCRETIVS non soleat esse in eorum manibus, quibus praesertim hoc libello consultum itur, faciendum putaui, vt versus illius, quibus THVCYDIDEM reddidit, adscriberem. Conf. Ouidiana Aeginensis morbi descriptio Met. 7, 523-586.

LVCRET. L. VI. 1136. seqq.

(Quae propter numeros Thucydideis adscriptos facile erit cum illis conferre.)

Haec ratio quondam morborum, et mortifer aestus,
Finibus Cecropiis funestos reddidit agros,
Vastauitque vias, exhausit ciuibus vrbem.
Nam penitus veniens, Aegypti e finibus ortus,
Aera

Aëra permensus multum camposque natanteis,
Incubuit tandem populo Pandionis: omnes
Inde cateruatim morbo mortique dabantur.
Principio caput incensum feruore gerebant,
Et dupliceis oculos suffusa luce rubenteis.
Sudabant etiam fauces intrinsecus atro
Sanguine, et vlceribus vocis via septa coibat:
Atque animi interpres manabat lingua cruore,
Debilitata malis, motu grauis, aspera tactu:
Inde, vbi per fauceis pectus complerat, et ipsum
Morbida vis in cor morstum confluxerat aegris:
Omnia tum vera vitai claustra labebant.
Spiritus ore foras tetrum voluebat odorem,
Rancida quo perolent proiecta cadauera ritu:
Atque animi prorsum vires totius, et omne
Languebat corpus, lethi iam limine in ipso.
Intolerabilibusque malis erat anxius angor
Assidue comes, et gemitu commista querela;
Singultusque frequens, noctem persaepe diemque
Conripere assidue neruos et membra coactans,
Dissoluebat eos, defessos ante, fatigans.
Nec nimio cuiquam posses ardore tueri
Corporis in summo summam feruiscere partem:
Sed potius tepidum manibus proponere tactum,
Et simul vlceribus quasi inustis omne rubere
Corpus, vt est, per membra sacer cum diditur ignis.
Intima pars homini vero flagrabat ad ossa:
Flagrabat stomacho flamma, vt fornacibus, intus.
Nil adeo posset quidquam leue, tenueque membris
Vertere in vtilitatem: ad ventum et frigora semper,
In fluuios partim gelidos ardentia morbo
Membra dabant, nudum iacientes corpus in vndas.
Multi praecipites lymphis putealibus alte

Inciderunt, ipſo venientes ore patente.
Inſedabiliter ſitis arida corpora merſans
Aequabat multum paruis humoribus imbrem.
Nec requies erat vlla mali: defeſſa iacebant,
Corpora: muſſabat tacito Medicina timore.
Quippe patentia cum totas ardentia noctes
Lumina verſarent oculorum expertia ſomno.
[Multaque praeterea mortis tum ſigna dabantur:
Perturbata animi mens in moerore metuque,
Triſte ſupercilium, furioſus voltus et acer,
Sollicitae porro plenaeque ſonoribus aures,
Creber ſpiritus, aut ingens raroque coortus,
Sudorisque madens collum ſplendidus humor,
Tenuia ſputa, minuta, croci contincta colore,
Salſaque, per fauceis raucas uix edita tuſſi.
In manibus vero nerui trahier, tremere artus:
A pedibusque minutatim ſuccedere frigus
Non dubitabat: item ad ſupremum deniquetempus
Compreſſae nares, naſi primoris acumen
Tenue, cauati oculi, caua tempora, frigida pellis
Duraque, inhorrebat rictum, frons tenta † manebat.
Nec nimio rigida poſt ſtrati morte iacebant:]
Octauoque fere candenti lumine ſolis,
Aut etiam nona reddebant lampade vitam.
Quorum ſi quis, vt eſt, vitaret funera lethi
Vlceribus tetris, nigra proluuie alui,
Poſterius tamen hunc tabes lethumque manebat:
Aut etiam multus capitis cum ſaepe dolore
Conruptus ſanguis plenis ex naribus ibat:

Huc

* Hos verſus 14 non ex THVCYDIDE transtulit LVCRETIVS, ſi ſunt tamen LVCRETII.

† Ita ſcribere placuit, ſupersedere liceat multis de hoc loco ſententiis et lectionibus, et interpretationibus referendis.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0078
DFG

Huc hominis totae vires, corpusque fluebat.
Profluuium porro qui tetri sanguinis acre
Exierat, tamen in neruos huic morbus et artus
Ibat, et in parteis genitaleis corporis ipsas
Et grauiter partim metuentes limina lethi,
Viuebant ferro priuati parte virili:
Et manibus fine nonnulli pedibusque manebant
In vita tamen, et perdebant lumina partim:
Vsque adeo mortis metus his incesserat acer.
Atque etiam quosdam cepere obliuia rerum
Cunctarum, neque se possent cognoscere vt ipsi.
Multaque humi cum inhumata iacerent corpora
supra
Corporibus, tamen alituum genus atque ferarum
Aut procul abfiliebat, vt acrem exiret odorem;
Aut, vbi gustarat, languebat morte propinqua.
Nec tamen omnino temere illis solibus vlla
Comparebat auis, nec noctibu' saecla ferarum
Exibant siluis: languebant pleraque morbo,
Et moriebantur: cum primis fida canum vis
Strata viis animam ponebat in omnibus aegram.
Extorquebat enim vitam vis morbida membris.
Incomitata rapi certabant funera vasta;
Nec ratio remedi communis certa dabatur.
Nam quod alis dederat vitaleis aëris auras
Voluere in ore licere, et caeli templa tueri:
Hoc aliis erat exitio, lethumque parabat.
Illud in his rebus miserandum, et magnopere
vnum
Aerumnabile erat, quod, vbi se quisque videbat
Implicitum morbo, morti damnatus vt esset,
Deficiens animo moesto cum corde iacebat,
Funera respectans, animum et mittebat ibidem.

Idque vel in primis cumulabat funere funus.
Quippe etenim nullo cessabant tempore apisci
Ex aliis alios auidi contagia morbi.
Nam quicunque suos fugitabant visere ad aegros,
Vitai nimium cupidi, mortisque timentes,
Poenibat paullo post turpi morte malaque
Desertos, opis experteis, incuria mactans,
Lanigeras tanquam pecudes et bucera saecla.
Qui fuerant autem praesto, contagibus ibant,
Atque labore, pudor quem tum cogebat obire,
Blandaque lassorum vox mista voce querelae.
Optimus hoc lethi genus ergo quisque subibat:
Inque aliis alium populum sepelire suorum
Certantes, lacrymis lassi luctuque redibant.
Inde bonam partem in lectum moerore dabantur:
Nec poterat quisquam reperiri, quem neque morbus,
Nec mors, nec luctus tentaret tempore tali.
Praeterea iam pastor, et armentarius omnis,
Et robustus item curui moderator aratri,
Languebant, penitusque casis contrusa iacebant
Corpora, paupertate et morbo dedita morti.
Exanimis pueris super exanimata parentum
Corpora nonnunquam posses, retroque videre
Matribus et patribus natos super edere vitam.
Nec minimum partim ex agris aegrotis in vrbem
Confluxit, languens quem contulit agricolarum
Copia, conueniens ex omni morbida parti.
Omnia complebant loca tectaque: quo mage eos tum
Confertos ita acervatim mors accumulabat.

Multa

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0080
DFG

Multa siti prostrato viam per, proque voluta
*Corpora Silanos * ad aquarum strata iacebant,*
Intercluſa anima nimia ab dulcedine aquai.
Multaque per populi passim loca promta, viasque
Languida semianimo tum corpore membra videres,
Horrida paedore, et pannis cooperta perire
Corporis inluuie: pellis super ossibus una,
Vlceribus tetris prope iam, sordique sepulta.
Omnia denique sancta Deum delubra replerat
Corporibus mors exanimis, onerataque passim
Cuncta cadaueribus Caelestum templa manebant,
Hospitibus loca quae complerant aedituentes.
Nec iam religio Diuum, nec Numina magni
Pendebantur: enim praesens dolor exsuperabat.
Nec mos ille sepulturae remanebat in vrbe,
Vt prius hic populus semper consuerat humari.
Perturbatus enim totus trepidabat, et vnus
Quisque suum pro re consortem moestus humabat:
Multaque vis subita et paupertas horrida suasit.
Namque suos consanguineos aliena rogorum
Insuper instructa ingenti clamore locabant,
Subdebantque faces, multo cum sanguine saepe
Rixantes potius, quam corpora deserentur.

* i. e. ad fontes salientes, qui aquam ex personis, quas *Tullios*, *Marsyas*, *Silanos* dixere, eiaculantur.

V.

Ex Xenophontis Cyropaedia L. I, 2-4.

Cyri genus. Persarum institutio. Cyri pueritia.

Cyri genus. Πατρὸς μὲν δὴ λέγεται Κῦρος γενέσθαι Καμβύσε, Περσῶν βασιλέως· ὁ δὲ Καμβύσης ἔτος τῶ Περσειδῶν γένος ἦν. οἱ δὲ 2 Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως κληίζονται. Μητρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι· ἡ δὲ Μανδάνη αὕτη Ἀστυάγες ἦν θυγάτηρ, τῶν Μήδων 3 βασιλέως. Φῦναι δὲ Κῦρος λέγεται, καὶ ἄδεται *es indoles.* ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιλανθρωπότατος, καὶ φιλομαθέστατος καὶ φιλοτιμώτατος, ὥστε πάντα μὲν πόνον ἀνατλῆναι, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπο- 4 μεῖναι, τῶ ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα. Φύσιν μὲν δὴ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς τοσαύτην ἔχων διαμνημονεύεται· ἐπαιδεύθη γε μὴν ἐν Περσῶν νόμοις· ἔστι δὲ δοκεῖσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τῶ 5 κοινῶ ἀγαθῶ ἐπιμελέμενοι· ἐκ ἔνθεν γὰρ ὅθεν *Institutionis publicae neglectus vulgaris.* ἐν ταῖς πλείσαις πόλεσιν ἄρχονται· αἱ μὲν γὰρ πλεῖσαι πόλεις ἀφεῖσαι παιδεύειν, ὅπως τις ἐθέλει, τὸς ἑαυτῶν παῖδας, καὶ αὐτὸς τὸς 6 πρεσβυτέρους, ὅπως ἐθέλουσι, διάγειν, ἔπειτα προσλάτλουσιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν, μὴ ἁρπάζειν, μὴ βίᾳ εἰς οἰκίαν παριέναι, μὴ παίειν ὃν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν ἄρχοντι, καὶ τἄλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως ἦν δέ τις τούτων 7 τι παραβαίνῃ, ζημίας αὐτοῖς ἐπέθεσαν. Οἱ *Persa aliter.* δὲ Περσικοὶ νήμοι προλαβόντες ἐπιμέλονται, ὅπως

ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται, οἷοι πονηροῦ τινος ἔργου ἢ αἰσχροῦ ἐφίεσθαι· ἐπιμέλονται δὲ ὧδε. Ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρα ἀγορὰ καλεμένη, ἔνθα τά τε βασίλεια καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποίηται. ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὤνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τούτων φωναὶ, καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὡς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμία. Διῄρηται δὲ αὕτη ἡ ἀγορὰ ἡ περὶ τὰ ἀρχεῖα εἰς τέτταρα μέρη· τούτων δ' ἔστιν, ἓν μὲν παισὶν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. Νόμῳ δὲ εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι τούτων παρεῖσιν, οἱ μὲν παῖδες ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες· οἱ δὲ γεραίτεροι, ἡνίκ' ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς δεῖ αὐτὸς παρεῖναι· οἱ δὲ ἔφηβοι καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυμνικοῖς ὅπλοις, πλὴν τῶν γεγαμηκότων· ἔτοι δὲ ἔτε ἐπιζητῆνται, ἐὰν μὴ προῤῥηθῇ παρεῖναι, ἔτε πολλάκις ἀπεῖναι καλόν. Ἄρχοντες δὲ ἐφ' ἑκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσι δώδεκα· δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν Φυλαὶ διῄρηνται. καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισὶν ἐκ τῶν γεραιτέρων ᾑρημένοι εἰσὶν, οἳ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἀποδεικνύναι. ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν, οἳ ἂν αὐτοὺς τοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οἳ ἂν δοκῶσι αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιοῦντας παρέχειν, καὶ τὰ προαγγελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς. Εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ᾑρημένοι, οἳ προστατεύουσιν, ὅπως καὶ αὐτοὶ τὰ

8 Forum liberale.

9

10 Quadripartitum.

11

12

13 (Duodecim tribus.

14

15

16 καθήκοντα ἀποτελῶσιν. Ἃ δὲ ἑκάστῃ ἡλικίᾳ προστέτακται ποιεῖν, διηγησόμεθα, ὡς μᾶλλον δῆλον γένηται, ἢ ἐπιμέλονται, ὡς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται. Οἱ μὲν δὴ παῖδες, εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην, καὶ λέγουσιν, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι· οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἀνδράσιν, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς, καὶ ἁρπαγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ κακολογίας, καὶ ἄλλων, οἷον δὴ εἰκός· ὃς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται· κολάζουσι δὲ καὶ, ὃς ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντας εὑρίσκωσι· δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος, ὃ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας· καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς· οἴονται γὰρ, τὸν ἀχάριστον καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἡ ἀναισχυντία· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμών. Διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτούς, ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. Διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. Διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρὸς καὶ ποτοῦ. μέγα

17 *I. Pueri discunt iustitiam.*

18

19

20 *Iudicium aduersus ingratitudinem.*

21

22

23

24 *Obsequi maioribus.*

25 *Temperantia.*

δὲ

δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους ὑπὸ πρόθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἕνεκα, πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες· καὶ ὅτι ὑπὸ παρὰ μητρὶ σιτῶνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι· φέρονται δὲ οἴκοθεν σῖτα μὲν ἄρτους, ὄψον δὲ κάρδαμον· πιεῖν δὲ ἦν τις διψῇ κώθωνα, ὡς ἀπὸ τῆς πολυμᾶς ἀρύσασθαι. πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. Μέχρι μὲν δὴ ἓξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν· ἐπὶ τούτοις δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται. Οὗτοι δὲ αὖ οἱ ἔφηβοι διάγουσιν ὧδε· δέκα ἔτη, ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι, κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προείρηται καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως, καὶ σωφροσύνης· δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡλικία μάλιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι. Παρέχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς μάλιστα τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι, ἤν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ· καὶ, ὅταν μὲν δὴ πάντες μένωσι περὶ τὰ ἀρχεῖα· ὅταν δὲ ἐξίῃ βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς*· ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός· ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας τόξα παρὰ τὴν φαρέτραν, καὶ ἐν κολεῷ κοπίδα ἢ σάγαριν, ἔτι δὲ γέρρον καὶ πάλτα δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφεῖναι, τῷ δ', ἂν δέῃ, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. Διὰ τοῦτο δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρᾶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς, ὥσπερ καὶ ἐν πολέμῳ, ἡγεμὼν αὐτοῖς ἐστι, καὶ αὐτός τε θηρᾷ, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται, ὅπως ἂν θηρῶσιν, ὅτι ἀληθεστάτη δοκεῖ αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι· καὶ γὰρ πρωὶ ἀνίσασθαι ἐδίζει καὶ ψύχη καὶ θάλπη ἀνέχεσθαι.

26 27 28 29 II. Iuuenes. 30 Custodis vrbis. 31 32 Comites regis in venatu. 33 34 Venatio meditatio belli.

D 5 γυ-

* Pro hoc commate aliae, τὰς δὲ ἡμισείας φυλακὰς καταλείπει. An vtrumque posuit Xenophon? alterutrum περιέλκειν putabant diuersi librarii.

35 γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις· ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεῦσαι θηρίον, καὶ ἀκοντίσαι, ὅπου ἂν παραπίπτῃ· καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλάκις ἀνάγκη θήγεσθαι ἐν τῇ θήρᾳ, ὅταν τι τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθίστηται· παίειν μὲν
36 γὰρ δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνόμενον, φυλάξασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον, ὥστε ῥᾴδιον εὑρεῖν ἐν τῇ θήρᾳ, τί ἄπεστι τῶν ἐν πολέμῳ παρόντων.
37 Ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν, ἄριστον ἔχοντες, πλεῖον μὲν, ὡς εἰκὸς, τῶν παίδων, τἆλλα δὲ
38 ὅμοιον. καὶ θηρῶντες μὲν, οὐκ ἀρίστησαιεν. ἢν δέ τι δέῃ θηρίῳ ἕνεκα ἐπικαταμεῖναι, ἢ ἄλλως βελτίω σῖτα διατρίψαι περὶ τὴν θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες, τὴν ὑστεραίαν αὖ θη-
39 ρῶσι μέχρι δείπνου· καὶ μίαν ἄμφω[a] τούτω τὼ ἡμέρα λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σῖτον δαπανῶσι. Τοῦτο δὲ ποιοῦσι τὸ ἐθίζεσθαι ἕνεκα, ἵνα καὶ ἐάν τι ἐν πολέμῳ δέησῃ, δύ-
40 νωνται τοῦτο ποιεῖν. Καὶ ὄψον δὲ τοῦτο ἔχουσιν οἱ τηλικοῦτοι, ὅ, τι ἂν θηράσωσιν· εἰ δὲ μή,
41 τὸ κάρδαμον. Εἰ δέ τις αὐτοὺς οἴεται ἢ ἐθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ πίνωσιν, ἀναμνησθήτω, πῶς ἡδὺ μὲν μάζα καὶ ἄρτος πεινῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ διψῶντι
42 πιεῖν. Αἱ δὲ αὖ μένουσαι φυλαὶ διατρίβουσι μελετῶσαι τά τε ἄλλα, ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον, καὶ τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, καὶ διαγωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν.

Frugalitas iucundm.

Εἰσὶ

a Ita editt. antiquae, nisi quod vitiose ἡμέραι legunt, sed HVTCHINSON, post WELSSIANAM, μίαν ἄμφω ταύτας τὰς ἡμέρας λογίζονται. Caeterum etiam alias ita Attici, vt nimirum feminino duali adiectiuum masculinum iungant; v. g. n. 8. §. 93. vbi bene, quod nihil mutat WELSSIVS.

Εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶνες, καὶ ἆθλα προτίθεται· ἐν ᾗ δ' ἂν φυλῇ πλεῖστοι ὦσι δαιμονέστατοι καὶ ἀνδρικώτατοι, ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε. Χρῶνται δὲ τοῖς μέγεσι τῶν ἐφήβων αἱ ἀρχαὶ, ἤν τι ἢ φρενῆσαι δέησῃ, ἢ κακέργες ἐρευνῆσαι. ἢ λῃστὰς ὑποδραμεῖν, ἢ καὶ ἄλλο τι, ὅσα ἰσχύος τε καὶ τάχους ἔργα ἐστί. Ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἔφηβοι πράττουσιν· ἐπειδὰν δὲ τὰ δέκα ἔτη τελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας· ἀφ' ὃ δὲ ἂν ἐξέλθωσι χρόνῳ ἐκ τῶν ἐφήβων, ὅτοι αὖ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε. Πρῶτον μὲν, ὥσπερ οἱ ἔφηβοι, παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσθαι. ἤν τι δέῃ περὶ τῶ κοινῶ, ὅσα φρονέντων τε ἤδη ἔργα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. Ἤν δέ πῃ δέῃσῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ ἕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες· οὐδὲ παλτὰ στρατεύονται· τὰ δ' ἀγχέμαχα ὅπλα καλέμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρνοις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷον περ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν ἢ κοπίδα. Καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίσανται, πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι. Ἐπειδὰν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσι ἔτη διατελέσωσιν, εἶησαν μὲν ἂν ὅτοι πλεῖόν τι † ἢ πεντήκοντα ἔτη γεγονότες ἀπὸ γενεᾶς. Ἐξέρχονται δὲ τηνικαῦτα εἰς τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε καὶ καλεμένους· οἱ δ' αὖ γεγαίτεροι ὅτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν [b], οἶκοι δὲ μένοντες δικάζουσι τὰ τε

43 *Iuuenum certamina.*

44

45

III. Virorum officia.

46

47

Armatura.

48

49

50

IV. Senum munera.

† πλεῖόν τε HVTCHINS. Nobiscum WELSS.

[b] Int. πατρίδος: Sed cum hostis in cervicibus est, cum Hannibal ad portas, vacatio aetatis nulla.

51 τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια· καὶ θανάτε
δὲ ἔτοι κρίνεσι, καὶ τὰς ἀρχὰς ἔτοι πάσας
αἱρῆνται· καὶ ἤν τις ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις
ἀνδράσιν ἐλλίπῃ τι τῶν νομίμων, φαίνεσι μὲν
οἱ φύλαρχοι ἕκασον, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βελό-
μενος· οἱ δὲ γεραίτεροι ἀκέσαντες, ἐκκρίνεσιν·
52 ὁ δὲ ἐκκριθεὶς, ἄτιμος τὸν λοιπὸν βίον διατε-
53 λεῖ. Ἵνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περ-
σῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γὰρ ἐν
βραχυτάτῳ ἂν δηλωθείη διὰ τὰ προειρημένα.
54 Λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα
Praerogatiua eorum qui instituti sunt. μυριάδας εἶναι· τούτων δ' ἀδεὲς ἀπελήλαται νό-
μῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεσι πᾶσι Πέρσαις
πέμπειν τὸς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς
55 δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. Ἀλλ' οἱ μὲν δυνά-
μενοι τρέφειν τὸς παῖδας ἀργέντας [c], πέμπε-
56 σιν· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, ἃ πέμπεσιν. Οἱ δ'
ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκά-
λοις, ἔξεσιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύ-
εσθαι· τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν ἔτως, οὐκ
57 ἔξεσιν· οἵ δ' ἂν ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ
νόμιμα ποιοῦντες, ἔξεσι τούτοις εἰς τὸς τελείους
ἄνδρας συναυλίζεσθαι, καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν
μετέχειν· οἵ δ' ἂν μὴ διαγένωνται ἐν τοῖς ἐφή-
58 βοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τὸς τελείους· οἵδ' ἂν
αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγένωνται ἀνεπίληπτοι.
ἔτοι τῶν γεραιτέρων γίνονται. Οὕτω μὲν δὴ
59 οἱ γεραίτεροι διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυ-
θότες καθίσανται. Καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἣν
60 οἴονται χρώμενοι βέλτισοι ἂν εἶναι. Καὶ νῦν
Siccitas Persarum. δὲ ἔτι ἐμμένει μαρτυρία καὶ τῆς μετρίας διαί-
της

c Non otiosos simpliciter, sed ab opere, quod ad rem familiarem administrandam pertineat, vacantes.

της αὐτῶν, καὶ τῷ ἐκπονεῖσθαι τὴν δίαιταν· αἰσχρὸν μὲν γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἐστι Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν, καὶ τὸ ἀπομύττεσθαι, καὶ τὸ φύσης μεστὸς φαίνεσθαι· αἰσχρὸν δὲ ἔτι καὶ τὸ ἱδρῶντα πῃ φανερὸν γενέσθαι, ἢ τοῦ ἕρπσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου· ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιεῖν, εἰ μὴ καὶ διαίτῃ μετρίᾳ ἐχρῶντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνήλισκον, ὥστε ἄλλῃ ποι ἀποχωρεῖν. (3) Ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· ἃ δὲ ἕνεκα ὁ λόγος ὡρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις, ἀρξάμενοι ἀπὸ παιδός. Κῦρος μὲν γὰρ μέχρι δώδεκα ἐτῶν, ἢ ὀλίγῳ πλείονων, ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν ἡλίκων διαφέρων ἐφαίνετο, καὶ εἰς τὸ ταχὺ μανθάνειν ἃ δέοι, καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν. Ἐκ δὲ τούτου τοῦ χρόνου μεταπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν κἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι. Ἔρχεται δ' αὐτή τε ἡ Μανδάνη πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν ἔχουσα· ὡς δὲ ἀφίκετο τάχιστα, καὶ ἔγνω ὁ Κῦρος τὸν Ἀστυάγην τὴν μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθὺς, οἷα δὴ πᾶς φιλόστοργος ὢν φύσει, ἠσπάζετό τε αὐτὸν, ὥσπερ ἂν εἴ τις πάλαι συντεθραμμένος καὶ πάλαι φιλῶν ἀσπάζοιτο. Καὶ ὁρῶν δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ, καὶ χρώματος ἐντρίψει, καὶ κόμαις προσθέτοις, ἃ δὴ νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις, (ταῦτα γὰρ πάντα Μηδικά ἐστι, καὶ οἱ πορφυροῖ χιτῶνες, καὶ οἱ κάνδυες, καὶ οἱ στρεπτοὶ περὶ τῇ δέρῃ, καὶ τὰ ψέλλια περὶ τῶν χειρῶν· ἐν Πέρσαις δὲ τοῖς οἴκοι

61 62 63 64 65 *Cyrus emicat inter aequales pueros.* 66 67 *Ad Astyagem avum venit.* 68 *Medorum ornatus.* 69

οἶκοι καὶ νῦν ἔτι πολὺ καὶ ἐδῆτες φαυλότερα, καὶ δίαιταν εὐτελεστέραν ὁρῶν δὴ τὸν κόσμον τῷ πάππῳ ἐμβλέπων αὐτῷ, ἔλεγεν
71 Ὦ μῆτερ, ὡς καλός μοι ὁ πάππος! Ἐρωτώσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτὸν, πότερος δοκεῖ καλλίων αὐτῷ εἶναι, ὁ πατὴρ ἢ ἕτερος; ἀπεκρίνατο
72 ἄρα ὁ Κῦρος· Ὦ μῆτερ, Περσῶν μὲν πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατήρ· Μήδων μέντοι, ὅσων ἑώρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐπὶ θύραις,
73 πολὺ ἕτερος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. Ἀνταστράζομένου δὲ αὐτὸν ὁ Ἀστυάγης καὶ στολὴν καλὴν ἐνέδυσε, καὶ στρεπτοῖς καὶ ψελλίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμει, καὶ, εἴ πῃ ἐξελαύνοι, ἐφ' ἵππου χρυσοχαλίνου περιῆγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει πορεύεσθαι. Ὁ δὲ Κῦρος, ἅτε
74 παῖς ὢν καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος, ἥδετο τῇ στολῇ, καὶ ἱππεύειν μανθάνων ὑπερέχαιρεν· ἐν Πέρσαις γὰρ διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους, καὶ ἱππεύειν ἐν ὀρεινῇ ἔστι
75 τῇ χώρᾳ, καὶ ἰδεῖν ἵππον πάνυ σπάνιον ἦν.
76 Δειπνῶν δὲ ὁ Ἀστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ, βουλόμενος τὸν παῖδα ὡς ἥδιστα δειπνεῖν, ἵνα ὡς ἥσσον τὰ οἰκάδε ποθοίη, προσήγαγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας, καὶ παντοδαπὰ
77 ἐμβάμματα καὶ βρώματα. Τὸν δὲ Κῦρον ἔφασαν λέγειν· ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δείπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάνια ταῦτα διατείνειν τὰς χεῖρας, καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παντοδαπῶν βρωμά-
78 των; τί δέ; (φάναι τὸν Ἀστυάγην) οὐ γὰρ πολύ σοι δοκεῖ κάλλιον τόδε τὸ δεῖπνον εἶναι τῷ ἐν
79 Πέρσαις; τὸν δὲ Κῦρον πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι λέγεται· οὐχί, ὦ πάππε, ἀλλὰ πολὺ ἁπλε-

Cyrus equitare discit.

Miratur mensas Medicas.

ἁπλουστέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἡ ὁδὸς ἐστιν
ἐπὶ τὸ ἐμπλησθῆναι, ἢ παρ' ὑμῖν· ἡμᾶς μὲν
γὰρ ἄρτος καὶ κρέας εἰς τοῦτο ἄγει· ὑμεῖς δὲ 80
εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν σπεύδετε· πολλὰς δὲ τι-
νας ἑλιγμὰς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι, μόλις
ἀφικνεῖσθε, ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἥκομεν. Ἀλλ' 81
ὦ παῖ, (φάναι τὸν Ἀσυάγην) ἐκ ἀχθόμενοι
ταῦτα περιπλανώμεθα· γευόμενος δ', ἔφη,
καὶ σύ, γνώσῃ, ὅτι ἡδέα ταῦτά ἐστιν. Ἀλλὰ 82
καὶ σὲ, (φάναι τὸν Κῦρον) ὦ πάππε, μυσαττ-
όμενον ταῦτα τὰ βρώματα ὁρῶ. Καὶ τὸν
Ἀσυάγην ἐπερέσθαι· Καὶ τίνι δὴ σὺ τεκμαιρό-
μενος, ὦ παῖ, λέγεις; Ὅτι σὲ (φάναι) ὁρῶ, 83
ὅταν μὲν τῷ ἄρτῳ ἄψῃ, εἰς ἑδὴν τὴν χεῖρα ἀ-
ποψώμενον· ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς
ἀποκαθαίρεις τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα,
ὡς πάνυ ἀχθόμενος, ὅτι καταπλέα σοι ἀπ'
αὐτῶν ἐγένετο. Πρὸς ταῦτα δὴ τὸν Ἀσυάγην 84
εἰπεῖν· Εἰ τοίνυν ἕτω γιγνώσκεις ὦ παῖ, ἀλλὰ
κρέα γε εὐωχοῦ, ἵνα [d] νεανίας οἰκαδε ἀπέλθῃς.
Ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντα, πολλὰ αὐτῷ παρα- 85
φέρειν καὶ θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων· καὶ τὸν
Κῦρον, ἐπεὶ ἑώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἰπεῖν· ἢ *Liberalis est de copia sua.*
καὶ δίδως, φάναι μοι, ὦ πάππε, ταῦτα πάντα
τὰ κρέα, ὅ, τι ἂν βέλωμαι αὐτοῖς χρῆσθαι;
νὴ Δία (φάναι) ἔγωγέ σοι, ὦ παῖ. Ἐνταῦθα 86
δὴ τὸν Κῦρον λαβόντα τῶν κρεῶν, διαδιδόναι
τοῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεραπευταῖς, ἐπιλέ-
γοντα ἑκάστῳ, σοὶ μὲν τοῦτο, ὅτι προθύμως
με ἱππεύειν διδάσκεις· σοὶ δὲ, ὅτι μοὶ παλτὸν
ἔδωκας· τοῦτο γὰρ νῦν ἔχω· σοὶ δὲ, ὅτι 87
τὸν

d Vt noſtri etiam cohortari ſolent paruos ad cibum capiendum: ede, vt adoleſcas, *iſſ, daß du fein groß wirſt.*

τὸν πάππον καλῶς θεραπεύεις· σοὶ δὲ, ὅτι μὲ
τὴν μητέρα τιμᾷς· τοιαῦτα ποιεῖν, ἕως διε-
88 δίδε πάντα ἃ ἔλαβε κρέα. Σάκα δὲ, φάναι
Pincernam odit. τὸν Ἀσυάγην, τῷ οἰνοχόῳ, ὃν ἐγὼ μάλιστα
89 τιμῶ, ἀδὲν δίδως; ὁ δὲ Σάκας ἆρα καλός
τε ὢν ἐτύγχανε, καὶ τιμὴν ἔχων προσάγειν
τὲς δεομένες Ἀσυάγες, καὶ ἀποκωλύειν ἢς
90 μὴ καιρὸς αὐτῷ δοκοίη εἶναι προσάγειν. Καὶ
τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι προπετῶς, ὡς ἂν παῖς
μηδέπω ὑποπλήσσων· διὰ τί, ὦ πάππε, τὲ-
τον ἕτω τιμᾷς; καὶ τὸν Ἀσυάγην σκώψαντα
εἰπεῖν· ἐχ ὁρᾷς, φάναι, ὡς καλῶς οἰνοχοεῖ
91 καὶ εὐχημόνως; οἱ δὲ τῶν βασιλέων τέτων
οἰνοχόοι κομψῶς τε οἰνοχοῦσι, καὶ καθαρείως
ἐγχέασι, καὶ διδόασι τοῖς τρισὶ δακτύλοις
ὀχοῦντες τὴν φιάλην, καὶ προσφέρεσιν, ὡς ἂν
ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα εὐληπτότατα τῷ μέλλοντι
92 πίνειν. Κέλευσον δὴ, φάναι, ὦ πάππε, τῷ
Σάκα καὶ ἐμοὶ δοῦναι τὸ ἔκπωμα, ἵνα καὶγὼ
καλῶς σοι πιεῖν ἐγχέας ἀνακτήσομαί σε, ἢν
93 δύνωμαι. Καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι· λαβόντα
ea imitatur. δὲ τὸν Κῦρον, ἕτω μὲν εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα,
ὥσπερ τὸν Σάκαν ἑώρα, ἕτω δὲ σήσαντα τὸ
πρόσωπον σπουδαίως, καὶ εὐχημόνως προσε-
νεγκεῖν καὶ ἐνδοῦναι τὴν φιάλην τῷ πάππῳ,
ὥστε τῇ μητρὶ καὶ τῷ Ἀσυάγῃ πολὺν γέλωτα
94 παρασχεῖν· καὶ αὐτὸν δὲ Κῦρον ἐκγελάσαντα,
ἀναπηδῆσαι πρὸς τὸν πάππον, καὶ φιλοῦντα
ἅμα εἰπεῖν· ὦ Σάκα, ἀπόλωλας, ἐκβαλῶ
95 σε τῆς τιμῆς· τά τε γὰρ ἄλλα, φάναι, σὲ
Degustatores. κάλλιον οἰνοχοήσω, καὶ ἐκπίομαί σε αὐτὸς τὸν
96 οἶνον. Οἱ γὰρ τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὰν
ἐνδιδῶσι τὴν φιάλην, ἀρύσαντες ἀπ' αὐτῆς τῷ
κυάθῳ,

κυάθῳ, εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐκχεάμενοι,
καταῤῥοφοῦσι, τοῦ δὴ, εἰ φάρμακα ἐγχέοιεν,
μὴ λυσιτελεῖν αὐτοῖς. Ἐκ τούτου δὴ ὁ Ἀστυά- 97
γης ἐπισκώπτων ἔφη· Καὶ τί δὴ, ὦ Κῦρε, τὰ
ἄλλα μιμούμενος τὸν Σάκαν, οὐκ ἀπεῤῥόφησας
τοῦ οἴνου; Ὅτι νὴ Δί', ἔφη, ἐδεδοίκειν, μὴ ἐν 98
τῷ κρατῆρι φάρμακα μεμιγμένα εἴη· καὶ *Venenum in vino ebrios reddit.*
γὰρ, ὅτε εἱστίας σὺ τοὺς φίλους ἐν τοῖς γενεθλίοις,
σαφῶς κατέμαθον φάρμακα αὐτὸν ὑμῖν ἐγ-
χέαντα. Καὶ πῶς δὴ, ἔφη, σὺ, ὦ παῖ, τοῦτο 99
κατέγνως; Ὅτι νὴ Δί', ἔφη, ὑμᾶς ἑώρων καὶ *Descriptio ebrii.*
ταῖς γνώμαις καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομέ-
νους. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἃ οὐκ ἐᾶτε ἡμᾶς τοὺς 100
παῖδας ποιεῖν, ταῦτα αὐτοὶ ἐποιεῖτε· πάντες
μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκράγειτε, ἐμανθάνετε δὲ οὐδὲ
ἓν ἀλλήλων. Ἤιδετε δὲ καὶ μάλα γελοίως· 101
οὐκ ἀκροώμενοι δὲ τοῦ ᾄδοντος, ὠμνύετε ᾄδειν
ἄριστα. Λέγων δὲ ἕκαστος ὑμῶν τὴν ἑαυτοῦ ῥώ-
μην, ἐπεὶ ἀνασταίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως
ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύ-
νασθε. Ἐπιλέλησθε δὲ παντάπασι, σύ τε 102
ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἵ τε ἄλλοι, ὅτι σὺ ἄρ-
χων. Τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ πρῶτον κατέ-
μαθον, ὅτι τοῦτ' ἄρα ἦν ἡ ἰσηγορία, ὃ ὑμεῖς
τότε ἐποιεῖτε· οὐδέποτε γοῦν ἐσιωπᾶτε. Καὶ 103
ὁ Ἀστυάγης εἶπεν. Ὁ δὲ σὸς πατὴρ, ὦ παῖ,
πίνων οὐ μεθύσκεται; Οὐ μὰ Δί', ἔφη· ἀλλὰ
πῶς ποιεῖ; διψῶν παύεται, ἄλλο δὲ κακὸν
οὐδὲν πάσχει· οὐ γὰρ, οἶμαι, ὦ πάππε, Σάκας
αὐτῷ οἰνοχοεῖ. Καὶ ἡ μήτηρ εἶπεν. Ἀλλὰ τί 104
ποτε σὺ, ὦ παῖ, οὕτω τῷ Σάκᾳ πολεμεῖς;
Τὸν δὲ Κῦρον εἰπεῖν· Ὅτι νὴ Δία, μισῶ αὐτόν·
πολλάκις γάρ με, πρὸς τὸν πάππον ἐπιθυ-

μᾶντα προσδραμεῖν, ἕτος ὁ μιαρώτατος ἀποκωλύει. Ἀλλὰ ἱκετεύω φάναι, ὦ πάππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτῆ. Καὶ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν· Καὶ πῶς δὴ ἂν ἄρξαις αὐτῆ; Καὶ τὸν Κῦρον φάναι· Στὰς ἄν, ὥσπερ ἕτος ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, ἔπειτα, ὁπότε βέλοιο εἰσιέναι ἐπ' ἄριστον, λέγοιμ' ἄν, ὅτι ἔπω δυνατὸν τῷ ἀρίστῳ [e] ἐντυχεῖν· σπεύδει γὰρ πρός τινας. Εἶθ', ὁπόταν ἥκῃ ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν ὅτι λέξεται· εἰ δὲ πάνυ σπεύδοι φαγεῖν, ἔποιμ' ἄν, ὅτι παρὰ ταῖς γυναιξίν ἐστιν· ἕως παραλείπομαι τοῦτον, ὥσπερ ἕτος ἐμὲ παρατείνει ἀπὸ σῆ κωλύων. Τοιαύτας μὲν αὐτοῖς εὐθυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ. Τὰς δὲ ἡμέρας, εἴ τινος αἴθοιτο δεόμενον ἢ τὸν πάππον ἢ τὸν τῆς μητρὸς ἀδελφόν, χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα· ὅ, τι γὰρ δύναιτο ὁ Κῦρος ὑπερέχαιρεν αὐτοῖς χαριζόμενος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο, ὡς ἀπιοῦσα πάλιν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἀστυάγης, καταλιπεῖν τὸν Κῦρον. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι βέλοιτο μὲν ἂν ἅπαντα τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι· ἄκοντα μέντοι τὸν παῖδα χαλεπὸν νομίζοι εἶναι καταλιπεῖν. Ἔνθα δὴ ὁ Ἀστυάγης λέγει πρὸς τὸν Κῦρον· Ὦ παῖ, ἢν μένῃς παὰ ἐμοί, πρῶτον μὲν τῆς παὰ ἐμὲ εἰσόδου σοὶ ὁ Σάκας ἄρξει, ἀλλ', ὁπόταν βάλῃ εἰσιέναι ὡς ἐμέ, ἐπὶ σοὶ ἔσαι· καὶ χάριν σοι, ἔφη, μᾶλλον εἴσομαι, ὅσῳ ἂν πλεονάκις εἰσίῃς [f] ὡς ἐμέ. Ἔπειτα δὲ ἵπποις τοῖς ἐμοῖς χρήσῃ, καὶ ἄλλοις ὁπόσοις ἂν βάλῃ. Καὶ ὅταν ἀπίῃς, ἔχων ἄπει,

104 106 107 108 109 110 111

Sacae vicem rependere vult Cyrus.

Officiosus est.

Cyro manere apud se persuadet Astyages.

e F. τῷ πάππῳ. Nisi forte ὁ ἕρπος ipse rex. Aut forte ita loquitur Cyrus, vt indicet, sibi non occultum consilium Sacae, obtentu regis videndi, petendae coenae.

f Forma non obseruata Grammaticis. Forte εἰσῃς vel εἰσίοις melius.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0094
DFG

ἅπει, ὃς ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. Ἔπειτα δὲ ἐν τῷ 112
δείπνῳ, ἐπὶ τὸ μετρίως σοι δοκεῖν ἔχειν, ὁποίαν
βέλει ὁδὸν [g] πορεύσῃ. Ἔπειτα [h] τά τε νῦν 113
ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία δίδωμί σοι, καὶ ἄλλα
παντοδαπὰ συλλέξω, ἃ σὺ, ἐπειδὰν τάχιστα
ἱππεύειν μάθῃς, διώξῃ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντίζων καταβαλεῖς, ὥσπερ οἱ μεγάλοι ἄνδρες.
Καὶ παῖδας δέ σοι ἐγὼ συμπαίστορας παρέξω, 114
καὶ ἄλλα ὅσα ἂν βέλῃ λέγων πρὸς ἐμὲ, ἐκ
ἀτυχήσεις. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀσυάγης,
ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον, πότερα βέλοιτο
μένειν, ἢ ἀπιέναι. Ὁ δὲ ἐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ τα- 115
χὺ εἶπεν ὅτι μένειν βέλοιτο. Ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς μητρὸς, διὰ τί, εἰπεῖν λέγεται. Ὅτι 116
οἶκοι μὲν τῶν ἡλίκων καὶ εἰμὶ καὶ δοκῶ κράτιστος *Quem mouet equitan. ii faculitas.*
εἶναι· ὦ μῆτερ, ἢ τοξεύων ἢ ἀκοντίζων. Ἐνθάδε
δὲ εὖ οἶδα, ὅτι ἱππεύειν ἥττων εἰμὶ τῶν ἡλίκων.
καὶ τοῦτο, εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ μῆτερ, ὅτι ἐμὲ πάνυ 117
ἀνιᾷ. Ἢν δέ με καταλίπῃς ἐνθάδε, καὶ μάθω
ἱππεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσαις ὦ, οἶμαί σοι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ ῥᾳδίως νικήσειν·
ὅταν δὲ εἰς Μήδους ἔλθω ἐνθάδε, πειράσομαι 118
τῷ πάππῳ, ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὢν ἱππεύς, συμμαχεῖν αὐτῷ. Τὴν δὲ μητέρα εἰπεῖν· 119
Τὴν δὲ δικαιοσύνην, ὦ παῖ, πῶς μαθήσῃ ἐνθάδε, ἐκεῖ ὄντων σοι τῶν διδασκάλων; Καὶ τὸν
Κῦρον φάναι· Ἀλλ', ὦ μῆτερ, ἀκριβῶς ταύτην γε
οἶδα. Πῶς σὺ οἶδας; εἰπεῖν τὴν Μανδάνην. Ὅτι, 120
φάναι, ὁ διδάσκαλός με, ὡς ἤδη ἀκριβῶς τὴν *Iustitiam se didicisse exemplo probat.*
δικαιοσύνην, καὶ ἄλλοις καθίζει δικάζειν· καὶ
τοίνυν, φάναι, ἐπὶ μιᾷ ποτε δίκῃ πληγὰς ἔλα-

g Vid. f. 79. et 80.
h Ita WELSS. et HVTCHINS. In aliis articulus τὰ vltimam syllabam ex ἔπειτα absorpsisse videtur.

βον, ὡς ἐκ ὀρθῶς δικάσας. Ἦν δὲ ἡ δίκη τοιάδε.
121 Παῖς μέγας, μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἕτερον παῖδα
μικρὸν, μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτὸν,
τὸν μὲν ἑαυτῷ ἐκεῖνον ἠμφίεσε τὸν δὲ ἐκείνῳ αὐ-
122 τὸς ἐνέδυ. Ἐγὼ ἔν, τούτοις δικάζων, ἔγνων, βέλ-
τιον εἶναι ἀμφοτέροις, τὸν ἁρμόζοντα ἑκάτερον
123 ἔχειν χιτῶνα. Ἐν δὲ τούτῳ με ἔπαισεν ὁ διδά-
σκαλος λέγων, ὅτι, ὁπότε μὲν καλασθείην τῷ
124 ἁρμότοντος κριτὴς, ἔτω δέοι ποιεῖν. Ὁπότε δὲ
κρῖναι δέοι, ὁποτέρῳ ὁ χιτὼν εἴη, τοῦτ', ἔφη,
σκεπτέον εἶναι, τίς κλῆσις δικαία ἐστὶ· πότερα
τὸν βίᾳ ἀφελόμενον ἔχειν, ἢ τὸν ποιησάμενον
125 ἢ πριάμενον κεκλῆσθαι. Ἔπειτα δὲ ἔφη, τὸ
μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι, τὸ δὲ ἄνομον, βίαιον.
Σὺν τῷ νόμῳ ἔν ἐκέλευε δεῖν τὸν δικαστὴν τὴν
126 ψῆφον τίθεσθαι. Οὕτως ἐγώ σοι, ἔφη, ὦ μῆτερ,
τάγε δίκαια παντάπασιν οἶδα ἀκριβῶς. Ἦν δέ
τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάππος με, ἔφη, ἔτος
127 ἐπιδιδάξει -- (4) Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει
ὁ Κῦρος. Τέλος δὲ ἡ μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος
128 δὲ κατέμενε, καὶ αὐτῷ ἐτρέφετο. Καὶ ταχὺ μὲν
τοῖς ἡλικιώταις συνεκέκρατο, ὥστε οἰκείως δια-
κεῖσθαι, ταχὺ δὲ τὸς πατέρας αὐτῶν ἀνήρητο
Conciliat sibi omnium animos. προσιών, καὶ ἔνδηλος ὢν, ὅτι ἠσπάζετο αὐτῶν
τὸς υἱεῖς, ὥστε καὶ, εἴ τι τῷ βασιλέως δέοιντο,
τὸς παῖδας ἐκέλευον Κύρῳ δεῖσθαι διαπράξα-
σθαι σφίσιν. Ὁ δὲ Κῦρος, ὅ, τι δέοιντο αὐτῶν
129 οἱ παῖδες, διὰ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ φιλο-
τιμίαν περὶ παντὸς ἐποιεῖτο διαπράττεσθαι.
130 Καὶ ὁ Ἀσυάγης δὲ, ὅ, τι δέοιτο αὐτῷ ὁ Κῦρος,
οὐδὲν ἐδύνατο ἀντιλέγειν, μὴ οὐ χαρίζεσθαι.
131 Καὶ γὰρ, ἀσθενήσαντος αὐτῷ, οὐδέποτε ἀπέλιπε
Ani praesertim. τὸν πάππον, οὐδὲ κλαίων ποτὲ ἐπαύετο. Δῆλος

τῷ

τε ἦν πᾶσιν ὅτι ὑπερεφοβεῖτο, μή οἱ ὁ πάππος ἀποθάνοι. Καὶ γὰρ ἐκ νυκλὸς εἴ τινος 132
δέοιτο Ἀσυάγης, πρῶτος ἠθάνετο Κῦρος, καὶ
πάντων ἀοκνόταλα ἀνεπήδα ὑπηρετήσων, ὅ, τι
οἴοιτο χαριεῖσθαι· ὥσε παντάπασιν ἀνεκλήσατο τὸν Ἀσυάγην. Καὶ ἦν μὲν ἴσως ὁ Κῦρος 133
πολυλογώτερος, ἅμα μὲν διὰ τὴν παιδείαν, *Cur multi sermonis fuerit.*
ὅτι ἠναγκάζετο ὑπὸ τῶ διδασκάλε καὶ διδόναι λόγον, ὧν ἐποίει, καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων, ἃ δικάζοι. Ἔτι δὲ καὶ, διὰ τὸ φιλομα- 134
θὴς εἶναι, πολλὰ μὲν αὐτὸς ἀεὶ τὲς παρόντας ἀνηρώτα, πῶς ἔχοντα τυγχάνοι καὶ ὅσα
αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῷτο, διὰ τὸ ἀγχίνες
εἶναι, ταχὺ ἀπεκρίνατο, ὥσε ἐκ πάντων τέ- 135
των ἡ πολυλογία συνελέγετο αὐτῷ. Ἀλλ' ὥσπερ καὶ ἐν σώμασιν, ὅσοι νέοι ὄντες, μέγε- 136
θος ἔλαβον, ὅμως ἐμφαίνεταί τι αὐτοῖς νεαρὸν, ὃ κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν· ἕτω καὶ
Κύρε, ἐκ τῆς πολυλογίας, ἃ θράσος διεφαί- 137
νετο, ἀλλ' ἁπλότης καὶ φιλοσοργία, ὥσε
ἐπεθύμει ἄν τις, ὅτι πλείω ἀκέειν αὐτὲ, ἢ *Cum aetate crevit pudor.*
σιωπῶντι παρεῖναι. Ὡς δὲ προῆγεν ὁ χρόνος αὐτὸν σὺν τῷ μεγέθει εἰς ὥραν τὲ πρόσηβον γενέσθαι, ἐν τέτῳ δὴ τοῖς μὲν λόγοις βραχυτέροις ἐχρῆτο, καὶ τῇ φωνῇ ἡσυχαιτέρᾳ. Αἰδὲς δὲ ἐνεπίμπλατο, ὥσε καὶ ἐρυθραίνεσθαι, ὁπότε συντυγχάνοι τοῖς πρεσβυτέροις. 138
Καὶ τὸ σκυλακῶδες, τὸ πᾶσι προσπίπτειν, 139
ἐκέτι ὁμοίως προπετῶς εἶχεν. Οὕτω δὲ ἡσυχαίτερος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνεσίαις πάμπαν ἐπίχαρις.

VI.

Ex Xenoph. Cyropaedia L. VIII, 7. Cyri vltima.

Ὁ Κῦρος ἔθυσε τὰ νομιζόμενα ἱερεῖα, καὶ τῇ χορῇ ἡγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια, καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν, ὥσπερ εἰώθει. 2 Κοιμηθεὶς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ, ὄναρ εἶδε τοιόνδε· Ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις ἢ κατ' ἄνθρωπον, εἰπεῖν· Συσκευάζῃ, ὦ Κῦρε· 3 ἤδη γὰρ εἰς θεὸς ἄπει. Τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ, ἐξηγέρθη, καὶ χεδὸν ἐδόκει εἰδέναι, ὅτι τῷ βίῳ ἡ τελευτὴ παρείη. Εὐθὺς ἓν λαβὼν ἱερεῖα, ἔθυε Διί τε πατρῴῳ καὶ Ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων[a], ὡς Πέρσαι θύουσιν, ὧδε 4 ἐπευχόμενος· Ζεῦ πατρῷε καὶ Ἥλιε καὶ πάντες θεοί, δέχεσθε τάδε καὶ τελεσήρια πολλῶν καὶ καλῶν πράξεων, καὶ χαριστήρια, ὅτι ἐσημήνατέ μοι καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν οὐρανίοις καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν φήμαις, ἅ τ' ἐχρῆ ποιεῖν, καὶ ἃ οὐκ 5 ἐχρῆν. Πολλὴ δ' ὑμῖν χάρις, ὅτι κἀγὼ ἐγίγνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν, καὶ ἀδεπόπλει ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐφρόνησα. 6 Λίτεσθαι δ' ὑμᾶς δοῦναι καὶ νῦν παισὶ μὲν, καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ πατρίδι εὐδαιμονίαν, ἐμοὶ δὲ, οἷόν περ αἰῶνα δεδώκατε, τοιαύτην καὶ τελευτὴν ὑῦναι. 7 Ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ποιήσας, καὶ οἴκαδε ἐλθὼν, ἔδοξεν ἀναπαύσασθαι, καὶ κατεκλίθη.

Somnium Cyri.

Sacrificium et preces.

a Templis enim Deos caruisse, tralatitium est, et multa verae religionis naturalis capita satis diu intemerata seruasse. In hac precandi formula etiam obseruabis et Deum patrum, et sacrificia laudis, aliaque veritatis reuelatae vestigia.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0098
DFG

κλίθη. Ἐπεὶ δὲ ὥρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσ-
ίοντες, λύσασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. Ὁ δ' ἔλεγεν,
ὅτι ἡδέως ἀναπαύοιτο. Οἱ δ' αὖ τεταγμένοι, 8
ἐπεὶ ὥρα ἦν, δεῖπνον παρετίθεσαν. Τῷ δὲ ἡ
ψυχὴ [b] σῖτον μὲν ὐ προσίετο, διψῆν δ' ἐδόκει,
καὶ ἔπιεν ἡδέως. Ὡς δὲ καὶ τῇ ὑςεραίᾳ 9
συνέβαινεν αὐτῷ ταῦτα, καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκά-
λεσε τὺς παῖδας· οἱ δὲ ἔτυχον συνηκολυθη-
κότες αὐτῷ, καὶ ὄντες ἐν Πέρσαις. Ἐκά- 10
λεσε [c] δὲ καὶ τὺς φίλυς καὶ τὰς Περσῶν ἀρ-
χάς. Παρόντων δὲ πάντων, ἤρχετο τοιῦδε λόγυ
Παῖδες ἐμοὶ, καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ 11
μὲν τῦ βίυ τὸ τέλος ἤδη πάρεςιν· ἐκ πολλῶν
τῦτο σαφῶς γιγνώσκω. Ὑμᾶς δὲ χρὴ, ὅταν
τελευτήσω, ὥσπερ εὐδαίμονος [d] ἐμῦ καὶ λέγειν
καὶ ποιεῖν πάντα. Ἐγὼ γὰρ, παῖς τε ὢν, τὰ 12
ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ δοκῶ κεκαρπῶσθαι·
ἐπεί τε ἥβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις· τέλειός τε ἀνὴρ
γενόμενος, τὰ ἐν ἀνδράσι· σὺν τῷ χρόνῳ τε 13
προϊόντι ἀεὶ συναυξανομένην ἐπιγιγνώσκειν
ἐδόκυν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν, ὥςε καὶ τὺμὸν
γῆρας ὐδεπώποτε ᾐσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος
ἀσθενέςερον γιγνόμενον. Καὶ ὔτ' ἐπιχειρήσας, 14
ὔτ' ἐπιθυμήσας οἶδα, ὅτυ ἠτύχησα. Καὶ τὺς
μὲν φίλυς ἐπεῖδον δι' ἐμῦ εὐδαίμονας γενομέ-
νυς, τὺς δὲ πολεμίυς ὑπ' ἐμῦ δυλωθέντας.
Καὶ τὴν πατρίδα, πρόσθεν ἰδιωτεύυσαν ἐν τῇ 15
Ἀσίᾳ, νῦν προτετιμημένην καταλείπω. Ὧν
τ' ἐκτησάμην, ὐδὲν οἶδα, ὅ, τι ὐ διεσωσάμην.

Oratio ad suos, qua felicitatem suam praedicat.

b Ebraismum diceres, si alius quam XENOPHON ita locutus esset.

c Erat in exemplo ἐκέλευσε.

d Conf. quae Solon ad felicitatem requirat, in colloquio cum Croeso, quod damus ex HERODOTO n. 1. s. 54. sq.

Καὶ τὸν μὲν παρελθόντα χρόνον ἔπραττον οὕτως,
16 ὥσπερ ἠυχόμην. Φόβος δέ μοι συμπαρομαρ-
τῶν, μή τι ἐν τῷ ἀπιόντι χρόνῳ ἢ ἴδοιμι, ἢ ἀκού-
σαιμι, ἢ πάθοιμι χαλεπὸν, οὐκ εἴα τελέως με
17 φρονεῖν, οὐδ' εὐφραίνεσθαι ἐκπεπταμένως. Νῦν
δ', εἰ τελευτήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς, ὦ παῖ-
δες, ζῶντας, ὥσπερ ἔδοσάν μοι οἱ θεοὶ γενέσθαι·
καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φίλους εὐδαιμονοῦν-
τας· ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ δικαίως μακαριζόμε-
18 νος τὸν ἀεὶ χρόνον μνήμης τυγχάνοιμι; Δεῖ δὲ
De successione constituit. καὶ τὴν βασιλείαν σαφηνίσαντα καταλιπεῖν,
ὡς ἂν μὴ ἀμφίλογος γενομένη πράγματα ὑμῖν
παράσχῃ. Ἐγὼ δὲ νῦν φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους
19 ὑμᾶς ὁμοίως, ὦ παῖδες. Τὸ δὲ προβουλεύειν
καὶ τὸ ἡγεῖσθαι ἐφ' ὅ, τι ἂν καιρὸς δοκῇ εἶναι,
τοῦτο προστάττω τῷ προτέρῳ γενομένῳ, καὶ
20 πλειόνων κατὰ τὸ εἰκὸς ἐμπείρῳ. Ἐπαιδεύθην
δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ
ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις, οὐ μόνον
ἀδελφοῖς, ἀλλὰ καὶ πολίταις, καὶ ὁδῶν καὶ
21 θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν. Καὶ ὑμᾶς δὲ, ὦ
παῖδες, οὕτως ἐξαρχῆς ἐπαίδευον, τοὺς μὲν γε-
ραιτέρους προτιμᾷν, τῶν δὲ νεωτέρων προτετι-
μῆσθαι. Ὡς οὖν παλειὰ καὶ εἰθισμένα καὶ
22 ἔννομα λέγοντος ἐμοῦ, οὕτως ἀποδέχεσθε. Καὶ
σὺ μὲν, ὦ Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν
τε διαδόντων καὶ ἐμοῦ, ὅσον ἐν [e] ἐμοί· σοὶ δὲ, ὦ
Ταναοξάρη, σατράπην εἶναι δίδωμι Μήδων τε
23 καὶ Ἀρμενίων καὶ τρίτων Καδδουσίων. Ταῦτα
δέ σοι διδοὺς νομίζω ἀρχὴν μὲν μείζω καὶ τοὔνο-
μα τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ καταλι-
24 πεῖν, εὐδαιμονίαν δέ σοι ἀλυποτέραν. Ὁποίας
μὲν

e Praepositionem omittunt editt. antiquae: ἐπ' ego conieceram: ἐν habet WELSS.

μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης ἐπιδεὴς ἔσῃ, ἐχ ὁρῶ, ἀλλὰ πάντα σοι τὰ δοκοῦντα ἀνθρώπως εὐφραίνειν παρέσαι. Τὸ δὲ δυσκαταπρακτότερον ἐρᾷν, καὶ τὸ πολλὰ μεριμνᾶν, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν ἔχειν κεντριζόμενον ὑπὸ τῆς πρὸς τὰ μὰ ἔργα φιλονεικίας, καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν, καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι, ταῦτα τῷ βασιλεύοντι ἀνάγκη σῶ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν, ἃ σάφ' ἴδι πολλὰς ἀχολίας παρέχειν. Οἶσθα μὲν ἔν καὶ σὺ, ὦ Καμβύση, ὅτι ὁ τόδε τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασῶζόν ἐσιν, ἀλλ' οἱ πισοὶ φίλοι σκῆπτρον βασιλεῦσιν ἀληθέσατον καὶ ἀσφαλέσατον. Πισοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύεσθαι ἀνθρώπως· (πᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πισοὶ φαίνοιντο, ὥσπερ καὶ τὰλλα τὰ πεφυκότα πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεται,) ἀλλὰ τοὺς πισοὺς τίθεσθαι δεῖ ἕκασον ἑαυτῷ. Ἡ δὲ κλῆσις αὐτῶν ἐσιν ὁδαμῶς σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ. Εἰ ἔν καὶ ἄλλους τινὰς πειράσῃ συμφύλακας τῆς βασιλείας ποιεῖσθαι, μηδαμόθεν πρότερον ἀρχὲ, ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμόθεν γενομένου[f]. Καὶ πολῖταί τοι ἄνθρωποι ἀλλοδαπῶν οἰκειότεροι, καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος φύντες, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς τραφέντες, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ αὐξηθέντες, καὶ τῶν αὐτῶν γονέων ἀγαπώμενοι, καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα προσαγορεύοντες, πῶς ἃ πάντων ἔτοι οἰκειότατοι; Μὴ ἔν, ἃ οἱ θεοὶ ὑφήγηνται ἀγαθὰ εἰς οἰκειότητα ἀδελφοῖς, μάταιά ποτε ποιήσητε, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα· καὶ ἔτως ἀεὶ ἀνυπέρ-

25 *Regnandi difficultas.*

26

27 *Fides ciuium quomodo paranda.*

28 *Fratrum caritas commendatur.*

29

30

f Conf. n. 8. f. 66. seq.

βλητος ἀλλήλοις † ἔσαι ἡ ὑμετέρα φιλία.
31 Ἑαυτῷ τοι κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφῷ. Τίνι γὰρ ἄλλῳ ἀδελφὸς μέγας ὢν ἔτω καλὸν, ὡς ἀδελφῷ; τίς δὲ ἄλλος τιμήσεται δὴ ἄνδρα μέγα δυνάμενον ἔτως, ὡς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν, ἀδελφῷ μεγάλῳ ὄντος,
32 ἔτως, ὡς τὸν ἀδελφόν; Μήτε ἓν θᾶττον μηδεὶς σε τέτῳ ὑπακέετω, μήτε προθυμότερον παρέσῳ· ἐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τέτε, ἔτε ἀγα-
33 θὰ ἔτε δεινὰ, ἢ σοί. Ἐννόει δὲ καὶ τάδε. Τίνι χαρισάμενος ἐλπίσας ἂν μειζόνων τυχεῖν, ἢ τέτῳ; τίνι δὲ ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις; τίνα δ' αἴσχιον μὴ φιλεῖν,
34 ἢ τὸν ἀδελφόν; τίνα δ' ἁπάντων κάλλιον προτιμᾶν, ἢ τὸν ἀδελφόν; μόνε τοι, ὦ Καμβύση, πρώτε ὄντος ἀδελφῷ παρ' ἀδελφῷ, ἐδὲ φθό-
35 νος παρὰ τῶν ἄλλων [g] ἐφικνεῖται. Ἀλλὰ πρὸς θεῶν πατρώων, παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλες, εἴ τι
36 καὶ τῷ ἐμοὶ χαρίζεθαι μέλει ὑμῖν. Οὐ γὰρ δήπε τῶτό γε σαφῶς δοκεῖτε εἰδέναι [h], ὡς ἐδὲν
De statu post vitam. εἰμὶ ἐγὼ ἔτι, ἐπειδὰν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ τε-
37 λευτήσω. Οὐδὲ γὰρ νῦν τοι τὴν γε ἐμὴν ψυχὴν ἑωρᾶτε*, ἀλλ', οἷς διεπράττετο, τέτοις αὐτὴν ὡς ἔσαν κατεφωρᾶτε. Τὰς δὲ τῶν ἄδικα πα-
38 θόντων ψυχὰς, ἔπω κατενοήσατε, οἵας μὲν
Furiae. φόβες τοῖς μιαιφόνοις ἐμβάλλεσιν [i], οἵας δὲ παλαι-

† Forte ἄλλοις. Sed etiam ἀλλήλοις significare potest certamen, in quo neuter vincitur.

g Quemcunque alium principem consilii tui posueris, illi inuidebunt alii: fratri, fi apud fratrem primum locum habeat, nemo.

h XENOPHON Cyrum facit Socraticum, nulla cum asseueratione de his, quae post mortem futura sunt, loquentem.

* Vid. 7. 82.

i De furiis illis theatralibus loquitur, de quibus etiam CICERO pro Roscio c. 24.

παλαμναίας τοῖς ἀνοσίοις ἐπιπέμπουσι; Τοῖς δὲ φθιμένοις τὰς τιμὰς διαμένειν ἔτι ἂν δοκεῖτε, εἰ μηδενὸς αὐτῶν αἱ ψυχαὶ κύριαι ἦσαν; Οὗτοι ἔγωγε, ὦ παῖδες, ἐδὲ τοῦτο πώποτε ἐπείθην, ὡς ἡ ψυχὴ, ἕως μὲν ἂν ἐν θνητῷ σώματι ᾖ, ζῇ, ὅταν δὲ τοῦτο ἀπαλλαγῇ, τέθνηκεν. Ὁρῶ γάρ, ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώματα, ὅσον ἂν ἐν αὐτοῖς χρόνον ᾖ ἡ ψυχὴ, ζῶντα παρέχεται. Οὐδέ γε, ὅπως ἄφρων ἔσται ἡ ψυχὴ, ἐπείσθην τῷ ἄφρονος σώματος δίχα γένηται. ἐδὲ τοῦτο πέπεισμαι ἀλλ', ὅταν ἄκρατος καὶ καθαρὸς ὁ νοῦς ἐκκριθῇ, τότε καὶ φρονιμώτατον εἰκὸς αὐτὸν εἶναι. Διαλυομένου δὲ ἀνθρώπου δῆλά ἐστιν ἕκαστα ἀπιόντα πρὸς τὸ ὁμόφυλον, πλὴν τῆς ψυχῆς· αὕτη δὲ μόνη οὔτε παροῦσα οὔτε ἀπιοῦσα ὁρᾶται. Ἐννοήσατε δὲ, ἔφη, ὅτι ἐγγύτερον μὲν τῷ ἀνθρωπίνῳ θανάτῳ ἐδέν ἐστιν ὕπνος. Ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τότε δήπου θειοτάτη καταφαίνεται, καὶ τότε τι τῶν μελλόντων προορᾷ· τότε γάρ, ὡς ἔοικε, μάλιστα ἐλευθερᾶται. Εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα, ὥσπερ ἐγὼ οἶμαι, καὶ ἡ ψυχὴ καταλείπει τὸ σῶμα, καὶ, τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταιδέμενοι, ποιεῖτε, ἃ ἐγὼ δέομαι· εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλὰ μένουσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι συναποθνήσκει· ἀλλὰ θεούς γε τοὺς ἀεὶ ὄντας, καὶ πάντ' ἐφορῶντας, καὶ πάντα δυναμένους, οἱ καὶ τὴν τῶν ὅλων τήνδε τάξιν συνέχουσιν ἀτριβῆ καὶ ἀκήρατον καὶ ἀναμάρτητον, καὶ ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους ἀδιήγητον, τούτους φοβούμενοι, μήτε ἀσεβὲς μηδὲν, μηδὲ ἀνόσιον, μήτε ποιήσητε, μήτε βουλεύσητε. Μετὰ μέντοι θεοὺς, καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος, τὸ

39

40

Anima vitam dans corpori ipsa mortalis non est.

41

42

43

Somniantium anima cum anima mortuorum compar.

44

45

Dei reuerentia.

46

47

et posteritatis.

τὸ ἀεὶ ἐπιγιγνόμενον, αἰδεῖσθε. Οὐ γὰρ ἐν
σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτουσιν, ἀλλ' ἐμ-
φανῆ πᾶσιν ἀνάγκην ἀεὶ ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα·
ἃ, ἢν μὲν καθαρὰ καὶ ἔξω τῶν ἀδίκων φαίνη-
ται, δυνατὸς ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἀνα-
δείξει· εἰ δὲ ἐς ἀλλήλους ἄδικόν τι φρονήσετε,
ἐκ πάντων ἀνθρώπων τὸ ἀξιόπιστοι εἶναι ἀπο-
48 βαλεῖτε. Οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι πιστεῦσαι δύναιτο
ὑμῖν, εἰ' εἰ πάνυ προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμε-
49 νον τὸν μάλιστα φιλία προσήκοντα. Εἰ μὲν οὖν
Exemplorum usus. ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω, οἵας χρὴ πρὸς ἀλ-
λήλους εἶναι [k]· εἰ δὲ μή, καὶ παρὰ τῶν προ-
γεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη δι-
50 δασκαλία. Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγένηνται
φίλοι μὲν γονεῦσι παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοῖς· ἤδη
δέ τινες τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἔπραξαν.
51 Ὁποτέροις οὖν ἂν αἰσθάνησθε τὰ πραχθέντα
συνενεγκόντα, ταῦτα δὴ αἱρούμενοι ὀρθῶς ἂν
52 βουλεύοισθε. Καὶ τούτων μὲν ἴσως ἤδη ἅλις. Τὸ
Cyrus terrae misceri mox optat. δὲ ἐμὸν σῶμα, ὦ παῖδες, ὅταν τελευτήσω,
μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε, μήτε ἐν ἀργυρῷ, μηδὲ
ἐν ἄλλῳ μηδενὶ, ἀλλὰ τῇ γῇ ὡς τάχιστα ἀπό-
53 δοτε. Τί γὰρ τούτου μακαριώτερον, τῇ γῇ
μιχθῆναι, ἣ πάντα μὲν τὰ καλὰ, πάντα δὲ
τἀγαθὰ φύει τε καὶ τρέφει; ἐγὼ μὲν καὶ
ἄλλως φιλάνθρωπος ἐγενόμην, καὶ νῦν ἡδέως
ἄν τοι δοκῶ κοινωνῆσαι τῷ εὐεργετοῦντος ἀνθρώ-
54 που. Ἀλλὰ γὰρ ἤδη, ἔφη, ἐκλιπεῖν μοι φαί-
νεται ἡ ψυχὴ, ὅθεν περ, ὡς ἔοικε, πᾶσιν ἄρ-
χεται ἀπολείπουσα. Εἴ τις ἔν ὑμῶν ἢ δεξιᾶς
βούλεται τῆς ἐμῆς ἅψασθαι, ἢ ὄμμα τεμὸν
55 ζῶντος ἔτι προσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δ'
ἐγὼ

k Int. καλῶς ἔχει vel simile: nota et consueta ellipsis.

ἐγὼ ἐγκαλύψωμαι, αἰτῆμαι ὑμᾶς, ὦ παῖδες, μηδεὶς ἔτ' ἀνθρώπων τὸν σῶμα ἰδέτω, μηδ' αὐτοὶ ὑμεῖς. Πέρσας μέν τοι πάντας καὶ τὰς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνῆμα τὸν παρακαλεῖτε συνησθησομένους ἐμοὶ, ὅτι ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσομαι, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἦν μετὰ τῶν θείων γένωμαι [l], μήτε ἦν μηδὲν ἔτι ὦ. Ὁπόσοι δ' ἂν ἔλθωσι, τούτους εὖ ποιήσαντες, ὁπόσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομίζεται [m], ἀποπέμπετε. Καὶ τοῦτο, ἔφη, μέμνησθέ μου τελευταῖον· τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες, καὶ τοὺς ἐχθροὺς δυνήσεσθε κολάζειν. Καὶ χαίρετε [n], ὦ φίλοι παῖδες, καὶ τῇ μητρὶ ἀπαγγέλλετε, ὡς παρ' ἐμοῦ· καὶ πάντες δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι, χαίρετε. Ταῦτ' εἰπὼν, καὶ πάντας δεξιωσάμενος, συνεκαλύψατο, καὶ ἔτως ἐτελεύτησεν. 56 *et funus suum cum laetitia obiri.* 57 58 59 *Moritur.*

l Summa dictorum a ſ. inde 36.
m Epulas in diuitum funeribus vſitatas intelligo.
n Morientium vox.

VII.

Ex Xenophontis Memorabilibus Socratis L. I, 1-7.

Εἶπεν ὁ Σωκράτης, τοῖς μαινομένοις ὁμοίως διακεῖσθαι τοὺς φιλοσόφους πρὸς ἀλλήλους. τῶν τε γὰρ μαινομένων, τοὺς μὲν ὁδὲ τὰ δεινὰ δεδιέναι, τοὺς δὲ καὶ τὰ μὴ φοβερὰ φοβεῖσθαι· καὶ τοῖς μὲν ὁδ' ἐν ὄχλῳ δοκεῖν αἰσχρὸν εἶναι λέγειν ἢ ποιεῖν ὁτιοῦν, τοῖς δὲ ὁδ' ἐξιτητέον εἰς ἀνθρώ- *Philosophorum sententiae diuersae vt furentium.* 2

3 θρώπους εἶναι δοκεῖν· καὶ τοὺς μὲν δὴ ἱερῶν,
ἔτε βωμῶν, ἔτε ἄλλων τῶν θεῶν * ἀδὲν τιμᾶν,
τοὺς δὲ καὶ λίθους, καὶ ξύλα τὰ τυχόντα, καὶ θηρία
4 σέβεσθαι· τῶν τε περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως
μεριμνώντων, τοῖς μὲν δοκεῖν ἕν μόνον τὸ ὂν εἶναι,
τοῖς δ' ἄπειρα τὸ πλῆθος· καὶ τοῖς μὲν ἀεὶ κι-
νεῖσθαι πάντα, τοῖς δ' ἀδὲν ἄν ποτε κινηθῆναι·
5 καὶ τοῖς μὲν πάντα γίγνεσθαί τε καὶ ἀπόλλυσθαι,
τοῖς δὲ ὅτ' ἂν γενέσθαι ποτὲ ἀδὲν, ὅτ' ἀπολέσθαι.
6 — Αὐτὸς περὶ ἀνθρωπείων (ἀεὶ) διελέγετο,
Socrates philosophiam in terram devocat. σκοπῶν, τί εὐσεβὲς, τί ἀσεβὲς, τί καλὸν, τί αἰ-
σχρὸν, τί δίκαιον, τί ἄδικον, τί σωφροσύνη, τί μα-
νία, τί ἀνδρεία, τί δειλία, τί πολις, τί πολιτι-
κὸς, τί ἀρχὴ ἀνθρώπων, τί ἀρχικὸς ἀνθρω-
7 πος· καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἃ τοὺς μὲν εἰδό-
τας [a] ἡγεῖτο καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἶναι, τοὺς δ'
ἀγνοοῦντας ἀνδραποδώδεις ἂν δικαίως κεκλῆ-
8 σθαι. — Βουλεύσας ποτὲ, καὶ τὸν βουλευτι-
Socrates ius iur. colit. κὸν ὅρκον ὀμόσας, ἐν ᾧ ἦν κατὰ τοὺς νόμους
9 βουλεύειν, ἐπιστάτης ἐν τῷ δήμῳ γενόμενος,
ἐπιθυμήσαντος τοῦ δήμου παρὰ τοὺς νόμους, ἐν-
νέα στρατηγοὺς μιᾷ ψήφῳ τοὺς ἀμφὶ Θρασύ-
λον [b] καὶ Ἐρασινίδην ἀποκτεῖναι πάντας, ἐκ
ἠθέλησεν ἐπιψηφίσαι, ὀργιζομένου μὲν αὐτῷ
τοῦ δήμου, πολλῶν δὲ καὶ δυνατῶν ἀπειλούντων·
ἀλλὰ

* Videtur legendum θεῶν.

a Similiter fere HORATIVS, *id quod Aeque pauperibus prodest, locupletibus aeque, Aeque neglectum pueris senibusque nocebit.*

b Trasylus et Erasinides Duces accusabantur, naufragos ciues, in praelio nauali victores, dolo perire passos. Ius erat singulatim de vnoquoque suffragia ferri. Populos varia arte concitatus vna omnes sententia damnari vult. Socrates qui praeesset comitiis tanquam ἐπιστάτης, non vult populum hac de re in suffragia mittere s. suffragiorum illi potestatem facere. Tota res copiose enarratur ab ipso XENOPHONTE parte posteriori L. I. τῶν ἑλληνικῶν.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0106
DFG

ἀλλὰ περὶ πλείονος ἐποιήσατο εὐορκίαν, ἢ χαρίσασθαι τῷ δήμῳ παρὰ τὸ δίκαιον, καὶ φυλάξασθαι τὰς ἀπειλᾶντας. Καὶ γὰρ ἐπιμελεῖσθαι θεὸς ἐνόμιζεν ἀνθρώπων, οὐχ ὃν τρόπον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν· ἔστι μὲν γὰρ οἷς οἴονται, τὰς θεὰς τὰ μὲν εἰδέναι, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι. Σωκράτης δὲ πάντα μὲν ἡγεῖτο θεὰς εἰδέναι, τά τε λεγόμενα καὶ πρατ[illegible]όμενα, καὶ τὰ σιγῇ βουλευόμενα· πανταχοῦ δὲ παρεῖναι, καὶ σημαίνειν τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων. Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὅπως ποτὲ ἐπείσθησαν Ἀθηναῖοι, Σωκράτην περὶ τὰς θεὰς μὴ σωφρονεῖν, τὸν ἀσεβῆ μὲν οὐδέποτε περὶ τὰς θεὰς ἔτ' εἰπόντα ἔτε πράξαντα, τοιαῦτα δὲ καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα περὶ θεῶν, οἷά τις ἂν καὶ λέγων καὶ πράττων εἴη τε καὶ νομίζοιτο εὐσεβέστατος. (2) Θαυμαστὸν δὲ φαίνεταί μοι καὶ τὸ πειθῆναί τινας, ὡς Σωκράτης τὰς νέας διέφθειρεν, ὃς (πρὸς τοῖς εἰρημένοις) πρῶτον μὲν ἀφροδισίων καὶ γαστρὸς πάντων ἀνθρώπων ἐγκρατέστατος ἦν· εἶτα πρὸς χειμῶνα καὶ θέρος καὶ πάντας πόνους καρτερικώτατος· ἔτι δὲ πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος ἔτως, ὥστε πάνυ μικρὰ κεκτημένος πάνυ ῥᾳδίως ἔχειν ἀρκοῦντα· πῶς ἂν αὐτὸς, ὢν τοιοῦτος, ἄλλους ἂν ἢ ἀσεβεῖς, ἢ παρανόμους, ἢ λίχνους, ἢ ἀφροδισίων ἀκρατεῖς, ἢ πρὸς τὸ πονεῖν μαλακοὺς ἐποίησεν; Ἀλλ' ἔπαυσε μὲν τούτων πολλοὺς, ἀρετῆς ποιήσας ἐπιθυμεῖν, καὶ ἐλπίδα παραχὼν, ἂν ἑαυτῶν ἐπιμελῶνται, καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἔσεσθαι. Καίτοιγε οὐδεπώποτε ὑπέσχετο διδάσκαλος εἶναι τούτου, ἀλλὰ τῷ φανερὸς εἶναι τοιοῦτος ὤν, ἐλπίζειν ἐποίει τοὺς συν-

10

11

12

Praesentiam Dei veritus.

13

14

Iuventutem non corrupit.

15

16

17

Sed meliorem reddidit.

18

συνδιατρίβοντας ἑαυτῷ, μιμωμένους ἐκεῖνον
19 τοιούσδε γενήσεσθαι. — Πῶς ἂν, ἦν ὁ τοιοῦτος
ἀνὴρ διαφθείρῃ τοὺς νέους; εἰ μὴ ἄρα ἡ τῆς ἀρε-
20 τῆς ἐπιμέλεια διαφθορά ἐστιν. Ἀλλὰ νὴ Δία
Reprehendit magistratus vulgi suffragiis legi. (ὁ κατήγορος ἔφη) ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν κα-
θεστώτων νόμων τοὺς συνόντας, λέγων, ὡς μωρῶν
εἴη, τοὺς μὲν τῆς πόλεως ἄρχοντας ἀπὸ κυά-
21 μου [c] καθίσασθαι· κυβερνήτῃ δὲ μηδένα θέ-
λειν κεχρῆσθαι κυαμευτῷ, μηδὲ τέκτονι, μηδ'
αὐλητῇ, μηδ' ἐπ' ἄλλα τοιαῦτα, ἃ πολλῷ
ἐλάττονας βλάβας ἁμαρτανόμενα ποιεῖ τῶν
22 περὶ τὴν πόλιν ἁμαρτανομένων. Τοὺς δὲ τοιού-
τους λόγους ἐπαίρειν, ἔφη, τοὺς νέους, καταφρο-
νεῖν τῆς καθεστώσης πολιτείας, καὶ ποιεῖν
23 βιαίους. Ἐγὼ δ' οἶμαι, τοὺς φρονήσιν ἀσκοῦν-
τας, καὶ νομίζοντας ἱκανοὺς ἔσεσθαι τὰ συμ-
φέροντα διδάσκειν τοὺς πολίτας, ἧκιστα γίγνε-
24 σθαι βιαίους, εἰδότας, ὅτι τῇ μὲν βίᾳ πρόσεισι-
ν ἔχθραι καὶ κίνδυνοι, διὰ δὲ τοῦ πείθειν,
ἀκινδύνως τε καὶ μετὰ φιλίας ταῦτα γίγνε-
25 ται. — Ἀλλ', ἔφη γε ὁ κατήγορος, Σωκρά-
τει [d] ὁμιλητὰ γενομένω Κριτίας τε καὶ Ἀλ-
κιβιάδης, πλεῖστα κακὰ τὴν πόλιν ἐποιησάτην·
26 Κριτίας μὲν γὰρ τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ πάντων
Critiae et Alcibiadis peccata fraudi esse non debent Socrati. πλεονεκτέστατός τε καὶ βιαιότατος ἐγένετο·
Ἀλκιβιάδης δὲ αὐτῶν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πάν-
των ἀκρατέστατος καὶ ὑβριστότατος καὶ βιαιο-
27 τατος. Ἐγὼ δ', εἰ μέν τι κακὸν ἐκείνω τὴν πόλιν
ἐποιησάτην, οὐκ ἀπολογήσομαι· τὴν δὲ πρὸς
Σωκρά-

c Haec sunt illa fabarum suffragia, ad quae etiam respexisse volunt quidam PYTHAGORAM, cum fabis abstinere suos, id est a rep. administranda se remouere, iusserit.

d Καὶ hic interpositum sustuli, quod sententiae obstrepere videretur.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0108
DFG

Σωκράτην συνουσίαν αὐτοῖν ὡς ἐγένετο, διηγήσομαι. Ἐγενέσθην μὲν γὰρ δὴ τῷ ἄνδρε τούτω 28
φύσει φιλοτιμοτάτω πάντων Ἀθηναίων, βουλομένω τε πάντα δι' ἑαυτῶν πράττεσθαι, καὶ
πάντων ὀνομαστοτάτω γενέσθαι· ἤδεισαν δὲ Σω- 29
κράτην ἀπ' ὀλιγίστων μὲν χρημάτων αὐταρκέστατα ζῶντα, τῶν ἡδονῶν δὲ πασῶν ἐγκρατέστατον ὄντα, τοῖς δὲ διαλεγομένοις αὐτῷ πάσι
χρώμενον ἐν τοῖς λόγοις, ὅπως βούλοιτο· ταῦτα 30
δὲ ὁρῶντε, καὶ ὄντε, οἷω προείρησθον, πότερόν
τις αὐτὼ φῇ τῷ βίῳ τῷ Σωκράτους ἐπιθυμήσαντε καὶ τῆς σωφροσύνης, ἣν ἐκεῖνος ἔχεν,
ὀρέξασθαι τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ; ἢ νομίσαντε, εἰ 31
ὁμιλήσαιτην ἐκείνῳ, γενέσθαι ἂν ἱκανωτάτω
λέγειν τε καὶ πράττειν; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι,
θεοῦ διδόντος αὐτοῖν ἢ ζῆν δι' ὅλου τὸν βίον, ὥσπερ ζῶντα Σωκράτην ἑώρων, ἢ τεθνάναι· ἑλέσθαι ἂν μᾶλλον αὐτὼ τεθνάναι. Δήλω δ' ἐγε- 32
νέσθην, ἐξ ὧν ἐπραξάτην· ὥσπερ γὰρ τάχιστα
κρείττονε τῶν συγγιγνομένων ἡγησάσθην εἶναι,
εὐθὺς ἀποπηδήσαντε Σωκράτους, ἐπρατλέτην
τὰ πολιτικὰ ὧνπερ ἕνεκα Σωκράτους ὠρεχθήτην. — Καὶ Κριτίας δὴ καὶ Ἀλκιβιάδης, ἕως 33
μὲν Σωκράτει συνήσην, ἐδυνάσθην ἐκείνῳ χρωμένω συμμάχω τῶν μὴ καλῶν ἐπιθυμιῶν
κρατεῖν· ἐκείνω δ' ἀπαλλαγέντε, Κριτίας μὲν, 34
φυγὼν εἰς Θετλαλίαν, ἐκεῖ συνῆν ἀνθρώποις
ἀνομίᾳ μᾶλλον ἢ δικαιοσύνῃ χρωμένοις. Ἀλκιβιάδης δ' ἔν, διὰ μὲν κάλλος ὑπὸ πολλῶν καὶ
σεμνῶν γυναικῶν θηρώμενος, διὰ δύναμιν δὲ, 35
τὴν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς συμμάχοις, ὑπὸ πολλῶν καὶ δυνατῶν κολακεύειν ἀνθρώπων διαθρυπτόμενος, ὑπὸ δὲ τοῦ δήμου τιμώμενος, καὶ

36 ῥᾳδίως πρωτεύων, ὥσπερ οἱ τῶν γυμνικῶν ἀγώ-
νων ἀθληταὶ ῥᾳδίως πρωτεύοντες ἀμελῶσι
τῆς ἀσκήσεως, ὅτω κακεῖνος ἠμέλησεν αὐτοῦ.
37 Τοιούτων δὲ συμβάντων αὐτοῖν, καὶ ὠγκωμένω
μὲν ἐπὶ γένει, ἐπηρμένω δ' ἐπὶ πλούτῳ, πε-
φυσημένω δ' ἐπὶ δυνάμει, διατεθρυμμένω δὲ
ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις
διεφθαρμένω, καὶ πολὺν χρόνον ἀπὸ Σωκρά-
τους γεγονότε, τί θαυμαστὸν, εἰ ὑπερηφάνω
38 ἐγενέσθην; Εἶτα, εἰ μέν τι ἐπλημμελησάτην,
Quamdiu cum ipso fuere, meliores erant. τοῦτο Σωκράτην ὁ κατήγορος αἰτιάσθω· ὅτι
δὲ νέω ὄντε αὐτῷ, ἡνίκα καὶ ἀγνωμονεστάτω
καὶ ἀκρατεστάτω εἰκὸς εἶναι, Σωκράτης παρέσχε
σώφρονε, ἀδένος ἐπαίνου δοκεῖ τῷ κατηγόρῳ
39 ἄξιος εἶναι. — Τίς δὲ πατὴρ, ἐὰν ὁ παῖς
αὐτοῦ, συνδιατρίβων τῳ, σώφρων ᾖ, ὕστερον
δὲ, ἄλλῳ τῳ συγγενόμενος, πονηρὸς γένηται,
τὸν πρόσθεν αἰτιᾶται, ἀλλ' οὐχ, ὅσῳ ἂν παρὰ
τῷ ὑστέρῳ χείρων φαίνηται, τοσούτῳ μᾶλλον
40 ἐπαινεῖ τὸν πρότερον; ἀλλ' οἵγε πατέρες αὐ-
τοὶ συνόντες τοῖς υἱέσι, τῶν παίδων πλημμε-
λούντων, οὐκ αἰτίαν ἔχουσιν, ἐὰν αὐτοὶ σωφρο-
41 νῶσιν. Οὕτω δὲ καὶ Σωκράτην δίκαιον ἦν κρί-
νειν. Εἰ μέν αὐτὸς ἐποίει τι φαῦλον, εἰκότως
ἂν ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, εἰ δ' αὐτὸς σωφρονῶν
διετέλει, πῶς ἂν δικαίως τῆς ἐκ ἐνέσης αὐτῷ
42 κακίας αἰτίαν ἔχῃ; Ἀλλ', εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς
πονηρὸν ποιῶν, ἐκείνες φαῦλα πράττοντας ὁρῶν
43 ἐπῄνει δικαίως ἂν ἐπετιμᾶτο. — Κριτίας καὶ
Ἀλκιβιάδης ἐπεὶ τάχιστα τῶν πολιτευομένων
ὑπέλαβον κρείττονες εἶναι, Σωκράτει μὲν οὐκ
ἔτι προσῄεσαν· (οὔτε γὰρ αὐτοῖς ἄλλως ἤρε-
σκεν· οὔτε προσέλθοιεν, ὑπὲρ ὧν ἡμάρτανον
ἐλεγχό-

ἐλεγχόμενοι, ἤχθοντο) τὰ δὲ τῆς πόλεως ἔπρατ-
τον, ὥσπερ ἕνεκα καὶ Σωκράτει προσῆλ-
θον. Ἀλλὰ Κρίτων τε Σωκράτους ἦν ὁμιλητής, 44
καὶ Χαιρεφῶν, καὶ Χαιρεκράτης, καὶ Σιμμίας, *Habuit Socr. etiam meliores discipulos.*
καὶ Κέβης, καὶ Φαίδων καὶ ἄλλοι, οἱ ἐκείνῳ
συνῆσαν, οὐχ ἵνα δημηγορικοὶ ἢ δικανικοὶ γέ-
νοιντο, ἀλλ' ἵνα καλοί τε κἀγαθοὶ γενόμενοι, 45
καὶ οἴκῳ καὶ οἰκέταις καὶ οἰκείοις καὶ φί-
λοις καὶ πόλει καὶ πολίταις δύναιντο καλῶς
χρῆσθαι· καὶ τούτων οὐδείς, οὔτε νεώτερος οὔτε
πρεσβύτερος ὤν, οὔτ' ἐποίησε κακὸν οὐδέν, οὔτ'
αἰτίαν ἔσχεν. Ἀλλὰ Σωκράτης γ', ἔφη ὁ κατή- 46
γορος, τοὺς πατέρας προπηλακίζειν ἐδίδασκε, *An contemnere docuerit patres et cognatos.*
πείθων μὲν τοὺς συνόντας αὐτῷ σοφωτέρους
ποιεῖν τῶν πατέρων. — Ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους
συγγενεῖς ἐποίει ἐν ἀτιμίᾳ εἶναι παρὰ τοῖς αὐ- 47
τῷ συνοῦσι, λέγων, ὡς ὅτε τοὺς κάμνοντας
οὔτε τοὺς δικαζομένους οἱ συγγενεῖς ὠφελοῦσιν,
ἀλλὰ τοὺς μὲν οἱ ἰατροὶ, τοὺς δὲ οἱ συνδικεῖν
ἐπιστάμενοι. Ἔφη δὲ καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτὸν 48
λέγειν, ὡς οὐδὲν ὄφελος εὖνους εἶναι, εἰ μὴ καὶ
ὠφελεῖν δυνήσονται· μόνους δὲ, φάσκειν αὐτὸν,
ἀξίους εἶναι τιμῆς, τοὺς εἰδότας τὰ δέοντα, καὶ
ἑρμηνεῦσαι δυναμένους· ἀναπείθοντα δὲ τοὺς 49
νέους αὐτὸν ὡς αὐτὸς εἴη σοφώτατός τε, καὶ
ἄλλους ἱκανώτατος ποιῆσαι σοφοὺς, οὕτω διατι-
θέναι τοὺς ἑαυτῷ συνόντας, ὥστε μηδαμοῦ παρ'
αὐτοῖς τοὺς ἄλλους εἶναι πρὸς ἑαυτόν. — Ἔφη 50
δ' αὐτὸν ὁ κατήγορος, καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων ποιη- *An poetarum locis abusus sit.*
τῶν ἐκλεγόμενον τὰ πονηρότατα, καὶ τούτοις
μαρτυρίοις χρώμενον, διδάσκειν τοὺς συνόντας
κακούργους εἶναι καὶ τυραννικούς. Ἡσίοδόν[e] μὲν τὸ·

e Op. et Di. vs. 311.

51 Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργείη δέ τ' ὄνειδος·
τοῦτο δὴ λέγειν αὐτὸν, ὡς ὁ ποιητὴς κελεύει,
μηδενὸς ἔργου, μήτε ἀδίκου, μήτε αἰσχροῦ ἀπέ-
χεσθαι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ποιεῖν ἐπὶ τῷ κέρ-
52 δει. Σωκράτης δ' ἐπειδὴ ὁμολογήσαιτο, τὸ
μὲν ἐργάτην εἶναι, ὠφέλιμόν τε εἶναι ἀνθρώπῳ
καὶ ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δὲ ἀργὸν, βλαβερὸν
καὶ κακόν· καὶ τὸ μὲν ἐργάζεσθαι ἀγαθὸν,
τὸ δὲ ἀργεῖν κακόν· τοὺς μὲν ἀγαθόν τι ποιοῦν-
53 τας, ἐργάζεσθαί τε ἔφη, καὶ ἐργάτας ἀγα-
Qui otiosi, qui laboriosi. θοὺς εἶναι· τοὺς δὲ κυβεύοντας, ἢ τι ἄλλο πο-
νηρὸν καὶ ἐπιζήμιον ποιοῦντας, ἀργοὺς ἀπεκά-
λει. Ἐκ δὲ τούτων ὀρθῶς ἂν ἔχοι τὸ, Ἔργον δ'
54 οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργείη δέ τ' ὄνειδος. Τὸ δὲ Ὁμήρου [f], ἔφη ὁ κατήγορος, πολλάκις αὐτὸν λέ-
γειν, ὅτι Ὀδυσσεύς

Ὄφρα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παρασάς·
Δαιμόνι', ἄ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι,
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
55 Ὃν [g] δ' αὖ δήμου τ' ἄδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
Δαιμόνι' ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἵ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.

Ταῦτα

f Ιλ. β. 188. sq. g Vs. 198. sq.

Ταῦτα δὴ αὐτὸν ἐξηγεῖσθαι, ὡς ὁ ποιητὴς 56
ἐπαινοίη παίεσθαι τὸς δημότας καὶ πένητας. *Qui homines coercendi?*
Σωκράτης δ' ἃ ταῦτ' ἔλεγε,) καὶ γὰρ ἑαυ- 57
τὸν ἔτω γ' ἂν ᾤετο δεῖν παίεσθαι,) ἀλλ' ἔφη,
δεῖν τὸς μήτε λόγῳ μήτε ἔργῳ ὠφελίμως
ὄντας, μήτε στρατεύματι, μήτε πόλει, μήτε
αὐτῷ τῷ δήμῳ, εἴ τι δέοι, βοηθεῖν ἱκανὸς,
ἄλλως τ', ἐὰν πρὸς τάτῳ καὶ θρασεῖς ὦσι, 58
πάντα τρόπον κωλύεσθαι, κἂν πάνυ πλέσιοι
τυγχάνωσιν ὄντες. — Ἐμοὶ δὴ Σωκράτης, 59
τοιῦτος ὢν, ἐδόκει τιμῆς ἄξιος εἶναι τῇ πόλει
μᾶλλον ἢ θανάτε· καὶ, κατὰ τὸς νόμες δὲ
σκοπῶν ἄν τις, τᾶθ' εὕροι. Κατὰ γὰρ τὸς 60
νόμες, ἐάν τις φανερὸς γένηται κλέπλων, ἢ *Crimina capitalia.*
λωποδυτῶν, ἢ βαλαντιοτομῶν, ἢ τοιχορυχῶν,
ἢ ἀνδραποδιζόμενος, ἢ ἱεροσυλῶν, τάτοις θά-
νατός ἐσιν ἡ ζημία· ὧν ἐκεῖνος πάντων ἀνθρώ-
πων πλεῖσον ἀπεῖχεν. Ἀλλὰ μὴν τῇ πόλει γε 61
ἔτε πολέμε κακῶς συμβάντος, ἔτε στάσεως,
ἔτε προδοσίας, ἔτε ἄλλε κακε ἑδενὸς πώτοτε
αἴτιος ἐγένετο· ἐδὲ μὴν ἰδίᾳ γε ἑδένα πώποτε
ἀνθρώπων ἔτε ἀγαθῶν ἀπεξέρησεν, ἔτε
κακοῖς περιέβαλεν, ἀλλ' ἐδ' αἰτίαν τῶν εἰρη- 62
μένων ἑδενὸς πώποτ' ἔχε. Πῶς ἔν ἔνοχος ἂν
εἴη τῇ γραφῇ, ὃς αὐτὶ μὲν τᾶ μὴ νομίζειν
θεὸς, ὡς ἐν τῇ γραφῇ ἐγέγραπτο, φανερὸς
ἦν θεραπεύων τὸς θεὸς μᾶλισα τῶν ἄλλων 63
ἀνθρώπων; ἀντὶ δὲ τᾶ διαφθείρειν τὸς νέως
(ὃ δὴ ὁ γραψάμενος αὐτὸν ᾐτιᾶτο) φανερὸς
ἦν, τῶν συνόντων τὰς πονηρὰς ἐπιθυμίας ἔχον- 64
τας, τάτων μὲν παύων, τῆς δὲ καλλίσης καὶ
μεγαλοπρεπεσάτης ἀρετῆς, ἣ πόλεις τε
καὶ οἴκως εὖ οἰκῶσι, προτρέπων ἐπιθυμεῖν·

ταῦτα δὲ πράττων, πῶς ὁ μεγάλης ἄξιος ἦν
65 τιμῆς; (3)— Εὔχετο πρὸς τοὺς θεοὺς ἁπλῶς
Preces Socratis breues. τἀγαθὰ διδόναι, ὡς τοὺς [h] θεοὺς κάλλιστα
66 εἰδότας. ὁποῖα ἀγαθὰ ἐστι· τοὺς δὲ εὐχομέ-
νους χρυσίον ἢ ἀργύριον, ἢ τυραννίδα, ἢ ἄλλο
τι τῶν τοιούτων, ὁδὲν διάφορον ἐνόμιζεν εὔχε-
σθαι, ἢ εἰ κυβείαν, ἢ μάχην, ἢ ἄλλο τι εὐ-
χοιντο τῶν φανερῶς ἀδήλων, ὅπως ἀποβήσ-
67 οιτο· θυσίας δὲ θύων μικρὰς ἀπὸ μικρῶν,
Hostiae parvae. ὁδὲν ἡγεῖτο μειοῦσθαι τῶν ἀπὸ πολλῶν καὶ με-
γάλων, πολλὰ καὶ μεγάλα θυόντων· ἔτε γὰρ
τοῖς θεοῖς, ἔφη, καλῶς ἔχειν, εἰ ταῖς μεγά-
λαις θυσίαις μᾶλλον ἢ ταῖς μικραῖς ἔχαιρον.
68 — Σίτῳ τοσούτῳ ἐχρῆτο, ὅσον ἡδέως ἤσθιε·
Victus tenuis. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἕτω παρεσκευασμένος ἦει, ὥστε
τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σίτου ὄψον αὐτῷ εἶναι· πο-
τὸν δὲ πᾶν ἡδὺ ἦν αὐτῷ, διὰ τὸ μὴ πίνειν, εἰ
69 μὴ διψῴη. Εἰ δέ ποτε κληθεὶς ἐθελήσειεν
ἐπὶ δεῖπνον ἐλθεῖν, ὅ τοῖς πλείοσιν ἐργωδέστα-
τόν ἐστιν, ὥστε φυλάξασθαι τὸ ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐμπίπλασθαι, τοῦτο ῥᾳδίως πάνυ ἐφυ-
70 λάττετο· τοῖς δὲ μὴ δυναμένοις τοῦτο ποιεῖν
συνεβούλευε φυλάττεσθαι τὰ πείθοντα μὴ πει-
71 νῶντας ἐσθίειν, μηδὲ διψῶντας πίνειν. Καὶ γὰρ
τὰ λυμαινόμενα γαστέρας καὶ κεφαλὰς, καὶ
Circes fabula. ψυχὰς, ταῦτ' ἔφη εἶναι. Οἴεσθαι δ' ἔφη ἐπι-
σκώπτων καὶ τὴν Κίρκην ὑς ποιεῖν, τοιούτοις
72 πολλοῖς δειπνίζουσαν· τὸν δὲ Ὀδυσσέα Ἑρμοῦ
τε ὑποθημοσύνῃ, καὶ αὐτὸν ἐγκρατῆ ὄντα
καὶ ἀποχόμενον τοῦ ὑπὲρ τὸν καιρὸν τῶν τοιού-
των ἅπτεσθαι, διὰ ταῦτα ὠδὲ γενέσθαι ὑν.
Τοιαῦτα μὲν περὶ τούτων ἔπαιζεν, ἅμα σπουδά-
ζων.

[h] Accusativi consequentiae.

ζων — (4) — [i] Οὐκοῦν δοκεῖ σοι ὁ ἐξ ἀρχῆς 73
ποιῶν ἀνθρώπους ἐπ' ὠφελείᾳ προσθῆναι αὐ- *Deus ex fabrica humani*
τοῖς, ἃ ὧν αἰσθάνονται, ἕκαστα· ὀφθαλμοὺς *corporis cognoscendus.*
μὲν, ὥσθ' ὁρᾶν τὰ ὁρατά· ὦτα δὲ, ὥστ' ἀκούειν
τὰ ἀκουστά· ὀσμῶν γε μὴν, εἰ μὴ ῥῖνες προσ- 74
ετέθησαν, τί ἂν ἡμῖν ὄφελος ἦν; τίς δ' ἂν
αἴσθησις ἦν γλυκέων καὶ δριμέων καὶ πάντων
τῶν διὰ στόματος ἡδέων, εἰ μὴ γλῶττα τούτων 75
γνώμων ἐνειργάσθη; πρὸς δὲ τούτοις, ἃ δοκεῖ σοι
καὶ τόδε προνοίας ἔργα εἶναι, τὸ, ἐπειδὴ ἀσθε-
νὴς μέν ἐστιν ἡ ὄψις, βλεφάροις αὐτὴν θυρῶ-
σαι, ἃ, ὅταν μὲν αὐτῇ χρῆσθαί τι δέῃ, ἀνα-
πετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκλείεται; ὡς δ'
ἂν μηδὲ ἄνεμοι βλάπτωσιν, ἡμῖν βλεφα-
ρίδας ἐμφῦσαι· ὀφρῦσί τε ἀπογεισῶσαι τὰ
ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων, ὡς μηδ' ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς
ἱδρὼς κακεργῇ· τὸ δὲ, τὴν ἀκοὴν δέχεσθαι
μὲν πάσας φωνὰς, ἐμπίπλασθαι δὲ μήποτε·
καὶ τὰς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζώοις, οἷς 76
τέμνειν, εἶναι, τὰς δὲ γομφίους, οἷς παρὰ τού-
των δεξαμένας λεαίνειν· καὶ στόμα μὲν, δι' οὗ, 77
ὧν ἐπιθυμεῖ τὰ ζῶα, εἰσπέμπεται, πλησίον
ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν καταθεῖναι· περὶ δὲ τὰ 78
ἀποχωροῦντα δυσχερῆ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων
ὀχετοὺς, καὶ ἀπενεγκεῖν, ἧ δυνατὸν προσωτάτω, ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων· ταῦτα οὕτω προνοητι- 79
κῶς πεπραγμένα, ἀπορεῖς, πότερα τύχης ἢ
προνοίας ἔργα ἐστίν; Οὐ, μὰ τὸν Δί', ἔφη [k].
ἀλλ' οὕτω γε σκοπουμένῳ πάνυ ἔοικε ταῦτα
σοφοῦ τινος δημιουργοῦ καὶ φιλοζώου τεχνήματι.

i Hinc incipit demonstratio oppido elegans, qua Aristodemum τὸν μικρὸν religionum contemtorem in viam revocare conatur Socrates.

k Aristodemus.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0115
DFG

80 Τὸ δὲ ἐμφῦσαι μὲν ἔρωτα τῆς τεκνοποιίας, ἐμ-
Ex instincta naturali. φῦσαι δὲ ταῖς γειναμέναις ἔρωτα τοῦ ἐκτρέφειν,
τοῖς δὲ τραφεῖσι μέγιστον μὲν πόθον τοῦ ζῆν,
μέγιστον δὲ φόβον τοῦ θανάτου· ἀμέλει καὶ
ταῦτα ἔοικε μηχανήμασί τινος ζῶα εἶναι βου-
81 λευσαμένου. — Μὰ Δί' [l], οὐ γὰρ ὁρῶ τοὺς
κυρίους [m], ὥσπερ τῶν ἐνθάδε γινομένων τοὺς
82 δημιουργούς. Οὐδὲ [n] γὰρ τὴν ἑαυτοῦ σύγε ψυχὴν
ὁρᾷς, ἣ τοῦ σώματος κυρία ἐστίν· ὥστε, κατάγε [o]
τοῦτο, ἔξεστί σοι λέγειν, ὅτι οὐδὲ † γνώμῃ, ἀλλὰ
83 τύχῃ πάντα πράττεις. Καὶ ὁ Ἀριστόδημος,
An Deus colendus? οὔτοι, ἔφη, ἐγώ, ὦ Σώκρατες, ὑπερορῶ τὸ δαι-
μόνιον, ἀλλ' ἐκεῖνο μεγαλοπρεπέστερον ἡγοῦμαι,
84 ἢ ὡς τῆς ἐμῆς θεραπείας προσδεῖσθαι. Οὐκοῦν,
ἔφη, ὅσῳ μεγαλοπρεπέστερον ἀξιοῖ σε θερα-
πεύειν, τοσούτῳ μᾶλλον τιμητέον αὐτό; Εὖ
ἴσθι, ἔφη, ὅτι, εἰ νομίζοιμι θεοὺς ἀνθρώπων
85 φροντίζειν, οὐκ ἂν ἀμελοίην αὐτῶν. Ἔπειτ' [p]
Deus curat humana. οὐκ οἴει φροντίζειν; οἱ πρῶτον μὲν μόνον τῶν
ζώων ἄνθρωπον ὀρθὸν ἀνέστησαν· ἡ δ' ὀρθότης
καὶ πρὸς τὸ ὁρᾷν πλεῖον ποιεῖ δύνασθαι, καὶ
τὰ ὕπερθεν μᾶλλον θεᾶσθαι, καὶ ἧττον κα-
κοπαθεῖν· καὶ ὄψιν καὶ ἀκοὴν καὶ τὸ στόμα
86 ἐποίησαν. Ἔπειτα τοῖς μὲν ἄλλοις ἑρπετοῖς
πόδας ἔδωκαν, οἳ τὸ πορεύεσθαι μόνον παρέχου-
σιν, ἀνθρώπῳ δὲ καὶ χεῖρας προσέθεσαν, αἳ
τὰ

l Obiectio Aristodemi.

m h. e. auctores eorum, quae in rerum natura videntur a magno aliquo consilio profecta.

n Responsio Socratis. Ita e contrario CIGERO *Tusc. I*, 29. *Vt Deum agnoscis ex operibus, sic ex memoria rerum -- vim diuinam mentis agnoscito.* conf. 6. 37.

o Secundum ista quidem, h. e. si ista argamentandi ratio valeat.

† Forte leg. ἠδέν.

p Socratis responsio, cui vehementiam quandam ac δεινότητα conciliat ἡ ἔπειτα. *Tu vero non censes* &c.

ἃ πλεῖσα, οἷς εὐδαιμονέστεροι ἐκείνων ἐσμὲν, 87
ξεργάζονται. Καὶ μὴν γλῶτταν γε πάντων
τῶν ζώων ἐχόντων, μόνην τὴν τῶν ἀνθρώπων
ἐποίησαν, οἵαν, ἄλλοτε ἄλλαχῇ ψαύσασαν τοῦ
σώματος, ἀρθρῶν τε τὴν φωνὴν, καὶ σημαί-
νειν πάντα ἀλλήλοις. ἃ βουλόμεθα. — Οὐ 88
τοίνυν μόνον ἤρκεσε τῷ θεῷ τοῦ σώματος ἐπι-
μεληθῆναι, ἀλλ', ὅπερ μέγιστόν ἐστι, καὶ τὴν
ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε· τίνος 89
γὰρ ἄλλου ζώου ψυχὴ πρῶτα μὲν θεῶν, τῶν *Animae praestantia.*
τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα συνταξάντων, ἤσθη-
ται ὅτι εἰσί; τί δὲ φῦλον ἄλλο, ἢ οἱ ἄνθρω-
ποι θεοὺς θεραπεύουσι; ποία δὲ ψυχὴ τῆς ἀν-
θρωπίνης ἱκανωτέρα προφυλάττεσθαι, ἢ λιμὸν,
ἢ δίψος, ἢ ψῦχη, ἢ θάλπη, ἢ νόσοις ἐπικε- 90
ρῆσαι, ἢ ῥώμην ἀσκῆσαι, ἢ προσμάθησιν
ἐκπονῆσαι, ἢ, ὅσα ἂν ἀκέσῃ, ἢ ἴδῃ, ἢ μάθῃ,
ἱκανωτέρα ἐστὶ διαμεμνῆσθαι; ἐ γὰρ πάνυ σοι
καταδήλον, ὅτι παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ὥσπερ
θεοὶ, ἄνθρωποι βιοτεύουσι, φύσει καὶ τῷ σώ-
ματι, καὶ τῇ ψυχῇ κρατιστεύοντες; ἅτε γὰρ 91
βοὸς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπε δὲ γνώμην,
ἠδύνατ' ἂν πράττειν, ἃ ἐβούλετο· ἔθ' ὅσα χεῖ-
ρας ἔχει, ἄφρονα δ' ἐστὶ, πλέον ἀδὲν ἔχει· σὺ
δὲ ἀμφοτέρων τῶν πλείστων ἀξίων τετυχηκὼς, ἐκ
οἴει σοῦ θεοὺς ἐπιμελεῖσθαι; — — Ὦ γαθὲ, 92
κατάμαθε, ὅτι καὶ ὁ σὸς νοῦς ἐνὼν, τὸ σὸν *Animae natura divinam ex parte refert.*
σῶμα, ὅπως βούλεται, μεταχειρίζεται· οἴε-
σθαι ἓν χρὴ καὶ τὴν ἐν παντὶ φρόνησιν τὰ
πάντα ὅπως ἂν αὐτῇ ἡδὺ ᾖ, ἕτω τίθεσθαι·
καὶ μὴ τὸ σὸν μὲν ὄμμα δύνασθαι ἐπὶ πολλὰ 93
χάδια ἐξικνεῖσθαι, τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμὸν
ἀδύνατον εἶναι ἅμα πάντα ὁρᾶν· μηδὲ τὴν σὴν 94

μὲν ψυχὴν καὶ περὶ τῶν ἐνθάδε, καὶ περὶ τῶν
ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Σικελίᾳ, δύνασθαι φροντί-
ζειν, τὴν δὲ τοῦ Θεοῦ φρόνησιν μὴ ἱκανὴν εἶναι
95 ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι. — — Γνώσῃ τὸ
Omnipraesentia Dei. θεῖον, ὅτι τοσοῦτον καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, ὥσθ' ἅμα πάντα ὁρᾶν, καὶ πάντα ἀκούειν, καὶ παν-
ταχοῦ παρεῖναι, καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι
96 αὐτός [q]. Ἐμοὶ [r] μὲν, ταῦτα λέγων, ὃ μόνον
Custodit a peccato. τοὺς συνόντας ἐδόκει ποιεῖν, ὁπότε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὁρῷντο, ἀπέχεσθαι τῶν ἀνοσίων τε καὶ ἀδίκων καὶ αἰσχρῶν· ἀλλὰ καὶ, ὁπότε ἐν ἐρημίᾳ εἶεν, ἐπείπερ ἡγήσαιντο μηδὲν ἂν ποτε,
97 ὧν πράττοιεν, θεοὺς διαλαθεῖν. (5) Εἰ δὲ
Temperantiae laus. δὴ καὶ ἐγκρατείας καλόν τε κἀγαθὸν ἀνδρὶ κτῆμά ἐστιν, ἐπισκεψώμεθα, εἴ τι προβιβάζει λέγων εἰς ταύτην τοιάδε. Ὦ ἄνδρες, εἰ πο-
98 λέμῳ ἡμῖν γενομένῳ βουλοίμεθα ἑλέσθαι ἄν-
δρα, ὑφ' ὃ μάλιστα ἂν αὐτοὶ μὲν σῳζοίμεθα, τοὺς δὲ πολεμίους χειροίμεθα, ἆρ', ὅντιν' ἂν αἰσθανοίμεθα ἥττω γαστρὸς, ἢ οἴνου, ἢ ἀφρο-
δισίων, ἢ πόνου, ἢ ὕπνου, τοῦτον αἱρούμεθα;
99 καὶ πῶς ἂν οἰηθείημεν, τὸν τοιοῦτον ἢ ἡμᾶς
100 σῶσαι, ἢ τοὺς πολεμίους κρατῆσαι; εἰ δ', ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου γενόμενοι, βουλοίμεθά τῳ ἐπιτρέψαι, ἢ παῖδας ἄρρενας παιδεῦσαι, ἢ θυ-
γατέρας παρθένους διαφυλάξαι, ἢ χρήματα διασῶσαι, ἆρ' ἀξιόπιστον εἰς ταῦθ' ἡγησόμε-
101 θα τὸν ἀκρατῆ; δῆλον δ' ἀκρατεῖ ἐπιτρέ-

ψαιμεν

q Per Synesin s. Syllepsin ad θεὸς refertur, cum praecesserit τὸ θεῖον. V. 4, 1. not. a.

r Haec ex sua persona loquitur XENOPHON. Videri nempe illud de praesentia Deorum dogma Socratis homines meliores reddere. Quod quidem vsque eo verum esse, vt nec ipsa diuinitus reuelata religio aliquid habere videatur ad omnem virtutem potentius.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0118
DFG

ψαιμεν ἂν ἢ βοσκήματα, ἢ ταμεῖα, ἢ ἔργων
ἐπίσασιν; διάκονον δὲ καὶ ἀγορασὴν τοιοῦτον
ἐθελήσαιμεν ἂν πρόϊκα λαβεῖν; ἀλλὰ μήν, 102
εἴγε μηδὲ δῶρον ἀκρατῆ δεξαίμεθ' ἄν. πῶς
ἂν οὖν ἄξιον αὐτόν γε φυλάξασθαι τοιοῦτον γενέ-
σθαι; καὶ γὰρ ἔχ, ὥσπερ οἱ πλευνέκται, τῶν 103
ἄλλων ἀφαιρέμενοι χρήματα, ἑαυτὲς δοκέσι
πλετίζειν, ἔτως ὁ ἀκρατὴς, τοῖς μὲν ἄλλοις
βλαβερὸς, ἑαυτῷ δ' ὠφέλιμος· ἀλλὰ κακέρ-
γος μὲν τῶν ἄλλων, ἑαυτὲ δὲ πολὺ κακεργο- 104
τερος, εἴγε κακεργοτατόν ἐσι, μὴ μόνον τὸν
οἶκον τὸν ἑαυτῆ φθείρειν, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα
καὶ τὴν ψυχήν. — (6) — Ὁ Ἀντιφῶν ποτε 105
βελόμενος τὲς συνεσιασὰς αὐτῆ παρελέσθαι,
προσελθὼν τῷ Σωκράτει, παρόντων αὐτῶν,
ἔλεξε τάδε· Ὦ Σώκρατες, ἐγὼ μὲν ὤμην τὲς 106
φιλοσοφέντας εὐδαιμονεσέρες χρῆναι γίγνε- *Socrates an infelix.*
σθαι· σὺ δέ μοι δοκεῖς τἀναντία τῆς σοφίας
ἀπολελαυκέναι. Ζῆς γὰρ ἔτως, ὡς ἐδ' ἂν 107
εἷς δῶλος ὑπὸ δεσπότῃ διαιτώμενος μείνειε· σι-
τία τε σιτῆ, καὶ πολὰ πίνεις τὰ φαυλότατα·
καὶ ἱμάτιον ἠμφίεσαι ἓ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ
τὸ αὐτὸ θέρες τε καὶ χειμῶνος, ἀνυπόδητός
τε καὶ ἀχίτων διατελεῖς· καὶ μὴν χρήματά 108
γε ἓ λαμβάνεις, ἃ καὶ κλωμένες εὐφραίνει, καὶ
κεκλημένες ἐλευθεριώτερόν τε καὶ ἥδιον ποιεῖ
ζῆν. Εἰ ἦν, ὥσπερ τῶν ἄλλων ἔργων οἱ διδάσκα- 109
λοι τὲς μαθητὰς μιμητὰς ἑαυτῶν ἀποδεικνύ-
σιν, ἔτω καὶ σὺ τὲς συνόντας διαθήσεις, νό-
μιζε κακοδαιμονίας διδάσκαλος εἶναι. Καὶ ὁ 110
Σωκράτης πρὸς ταῦτα εἶπεν· Δοκεῖς μοι, ὦ
Ἀντιφῶν, ὑπειληφέναι με ἔτως ἀνιαρῶς ζῆν,
ὥσε πέπεισμαι, σὲ μᾶλλον ἀποθανεῖν ἂν ἑλέ-
σθαι,

111 θαι, ἢ ζῆν ὥσπερ ἐγώ. Ἴθι οὖν, ἐπισκεψώ-
Quin felicem se ostendit. μεθα, τί χαλεπὸν ᾔσθησαι τοῦ ἐμοῦ βίου;
πότερον, ὅτι τοῖς μὲν λαμβάνουσιν ἀργύριον
ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀπεργάζεσθαι τοῦτο, ἐφ' ᾧ ἂν
μισθὸν λαμβάνωσιν· ἐμοὶ δὲ μὴ λαμβάνοντι
οὐκ ἂν ἀνάγκη διαλέγεσθαι, ᾧ ἂν μὴ βούλω-
112 μαι; ἢ τὴν διαιτάν μου φαυλίζεις, ὡς ἧττον μὲν
ὑγιεινὰ ἐσθίοντος ἐμοῦ ἢ σοῦ, ἧττον δὲ ἰσχὺν παρ-
έχοντα; ἢ ὡς χαλεπώτερα πορίσασθαι τὰ
ἐμὰ διαιτήματα τῶν σῶν, διὰ τὸ σπανιώτερά
113 τε καὶ πολυτελέστερα εἶναι; ἢ ὡς ἡδίω σοι, ἃ
σοὶ παρασκευάζεις, ὄντα, ἢ ἐμοὶ λέγω; οὐκ
οἶσθ, ὅτι, ὁ μὲν ἥδιστα ἐσθίων, ἥκιστα ὄψου δεῖται,
ὁ δὲ ἥδιστα πίνων, ἥκιστα τοῦ μὴ παρόντος ἐπιθυ-
114 μεῖ πότου; τά γε μὴν ἱμάτια, οἶσθ, ὅτι οἱ με-
ταβαλλόμενοι ψύχους καὶ θάλπους ἕνεκα μετα-
βάλλονται, καὶ ὑποδήματα ὑποδοῦνται, ὅπως
μὴ διὰ τὰ λυποῦντα τοὺς πόδας κωλύωνται πο-
115 ρεύεσθαι. Ἤδη οὖν ποτε ᾔσθου, ἐμὲ ἢ διὰ ψύχος
μᾶλλόν του ἔνδον μένοντα, ἢ διὰ θάλπος μαχό-
μενόν τῳ περὶ σκιᾶς, ἢ διὰ τὸ ἀλγεῖν τοὺς πόδας
116 οὐ βαδίζοντα, ὅπου ἂν βούλωμαι; — Στρατεύοι-
Frugalitatis laus. το πότερος ἂν ῥᾷον, ὁ μὴ δυνάμενος ἄνευ πολυ-
τελοῦς διαίτης ζῆν, ἢ ᾧ τὸ παρὸν ἀρκοίη; ἐκπο-
λιορκηθείη δὲ πότερος ἂν θᾶττον, ὁ τῶν χαλε-
πωτάτων εὑρεῖν δεόμενος, ἢ ὁ τοῖς ῥᾴστοις (ῥᾴ-
117 στως[s]) ἐντυγχάνειν ἀρκούντως χρώμενος; Ἔοι-
κας, ὦ Ἀντιφῶν, τὴν εὐδαιμονίαν οἰομένῳ τρυ-
φὴν καὶ πολυτέλειαν εἶναι. Ἐγὼ δὲ νομίζω, τὸ
μὲν μηδενὸς δέεσθαι, θεῖον εἶναι, τὸ δ' ὡς ἐλαχί-
στων,

s Includendam curaui hanc vocem, quam ex varia lectione ortam putabam. Opponuntur τὰ χαλεπώτατα εὑρεῖν difficillima iuuentu τοῖς ῥᾴστοις ἐντυγχάνειν. Neque tamen pugnauerim, cum libri omnes consentiant, quo minus videatur emphaseos causa ῥᾴστως adiectum.

σων, ἐγγυλάτω τῦ θείᾳ. Καὶ τὸ μὲν θεῖον, κρά-
τιστον, τὸ δὲ ἐγγυτάτω τῦ θείᾳ, ἐγγυτάτω τῦ
κρατίστᾳ. — Τῦ Ἀντιφῶντος ἐρομένᾳ αὐτὸν, 118
πῶς ἄλλως μὲν ἡγεῖτο πολιτικὸς ποιεῖν, αὐτὸς δὲ
ἀ πράτλει τὰ πολιτικὰ, εἰ περ ἐπίσαλαι; ποτέ- 119
ρως δ' ἂν, ἔφη, ὦ Ἀντιφῶν, μᾶλλον τὰ πολιτικὰ
πράτλοιμι, εἰ μόνος αὐτὰ πράτλοιμι, ἢ εἰ ἐπιμε-
λοίμην τῦ ὡς πλείστους ἱκανοὺς εἶναι πράτλειν αὐ-
τα; (7) Ἐπισκεψώμεθα δὲ, εἰ καὶ ἀλαζονείας 120
ἀποτρέπων τὸς συνόντας, ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι *Bonus vt videatur aliquis, quid faciendum?*
προέτρεπεν· ἀεὶ γὰρ ἔλεγεν, ὡς ἀκεῖη καλλίων
ὁδὸς ἐπ' εὐδοξίαν, ἢ δι' ἧς ἄν τις ἀγαθὸς τῦτο
γένοιτο[t] ὃ καὶ δοκεῖν βέλοιτο. Ὅτι δ' ἀληθῆ 121
ἔλεγεν, ὧδε ἐδίδασκεν· ἐνθυμώμεθα γὰρ, ἔφη,
εἴ τις, μὴ ὢν ἀγαθὸς αὐλητὴς, δοκεῖν βέλοιτο,
τί ἂν αὐτῷ ποιητέον εἴη; ἆρ' ἃ τὰ ἔξω τῆς 122
τέχνης μιμητέον τὸς ἀγαθὸς αὐλητάς; καὶ
πρῶτον μὲν, ὅτι ἐκεῖνοι σκεύη τε καλὰ κέκλην-
ται, καὶ ἀκολέθως πολλὸς περιάγονται, καὶ
τέτῳ ταῦτα ποιητέον· ἔπειτα, ὅτι ἐκείνους πολ- 123
λοὶ ἐπαινῦσι, καὶ τέτῳ πολλὸς ἐπαινέτας πα-
ρασκευαστέον· ἀλλὰ μὴν ἔργον γε ἐδαμῦ[u] λη-
πτέον, ἢ εὐθὺς ἐλεγχθήσεται γελοῖος ὤν, καὶ
ἃ μόνον αὐλητὴς κακὸς, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος
ἀλαζών· καί τοι πολλὰ μὲν δαπανῶν, μηδὲν 124
ὠφε-

t Inſerui δ'. Sententia enim eſt, ſi quis ea in re bonus eſſe ſtudeat, in qua videri cupiat. Conf. n. prox. ſ. 139. WELLS. edidit, ἢ δι' ἂν τις ἀγαθὸς γένοιτο, καὶ μὴ δοκεῖν βέλοιτο. Sed illud μὴ non habent editiones veteres. Vertit tamen ita Beſſarion et Leunclauius. Cl. ERNESTI Welſiam lectionem ſeruauit, niſi quod dedit ἀγαθός τι. Mihi videbatur duriuſculum, viam ad gloriam commendari hanc, vt nolis videri bonus: ſed ſcilicet gloria eſt ſimilis militis glorioſi, fugientem ſequitur, fugit ſequentem. Verum poteſtne aliquis *nolle* ſerio nolle *videri bonus*, quacunque in re bona? u h. e. nunquam tibias inflabit, ſi ſapit, alioquin ſtatim deprehendetur.

ὠφελήμενος, πρὸς δὲ τούτοις κακοδοξῶν, πῶς
ἂν ἐπιπόνως τε καὶ ἀλυσιτελῶς καὶ καταγε-
125 λάστως βιώσεται; — Ἀπατεῶνα δὲ ἐκάλει, ὃ
μικρὸν μὲν, ὃ δ' εἴ τις ἀργύριον ἢ σκεῦος παρά
τε πείθοι λαβὼν ἀποδρᾶναι· πολὺ δὲ μέγιστον,
ὅτις μηδενὸς ἄξιος ὢν, ἐξηπατήκει πείθων, ὡς
ἱκανὸς εἴη τῆς πόλεως ἡγεῖσθαι. Ἐμοὶ μὲν ἔν
ἐδόκει καὶ τὸ ἀλαζονεύεσθαι ἀποτρέπειν τὸς
συνόντας τοιάδε διαλεγόμενος.

VIII.

Ex XENOPHONTIS Memorabilibus Socratis L. II, 1-7. it. III, 1. 3. 5.

Herculis Prodicii fabula.

Πρόδικος ὁ σοφὸς ἐν τῷ συγγράμματι τῷ
περὶ τὸ Ἡρακέους, ὧδέ πως λέγει, ὅσα
2 ἐγὼ μέμνημαι. Φησὶ γὰρ Ἡρακλέα, ἐπεὶ ἐκ
παίδων εἰς ἥβην ὥρμᾶτο, ἐν ᾗ οἱ νέοι ἤδη αὐ-
τοκράτορες γιγνόμενοι δηλοῦσιν, εἴτε τὴν δι'
ἀρετῆς ὁδὸν τρέψονται ἐπὶ τὸν βίον, εἴτε τὴν
διὰ κακίας, ἐξελθόντα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι,
3 ἀπορῆντα, ὁποτέραν τῶν ὁδῶν τράπηται. καὶ
φανῆναι αὐτῷ δύο γυναῖκας προϊέναι μεγά-
4 λας· τὴν μὲν ἑτέραν εὐπρεπῆ τε ἰδεῖν, καὶ
Habitus virtutis. ἐλευθέριον φύσει, κεκοσμημένην τὸ μὲν σῶμα
καθαρότητι, τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ, τὸ δὲ
5 χῆμα σωφροσύνῃ, ἐσθῆτι δὲ λευκῇ· τὴν δ'
et voluptatis. ἑτέραν τεθραμμένην μὲν εἰς πολυσαρκίαν τε
καὶ ἁπαλότητα· κεκαλλωπισμένην δὲ τὸ μὲν
χρῶμα, ὥστε λευκοτέραν τε καὶ ἐρυθροτέραν
τοῦ ὄντος δοκεῖν φαίνεσθαι· τὸ δὲ χῆμα, ὥστε
δοκεῖν

δοκεῖν ὀρθοτέραν τῆς φύσεως εἶναι· τὰ δὲ ὄμ-
ματα ἔχειν ἀναπεπταμένα· ἐσθῆτα δὲ, ἐξ ἧς 6
ἂν μάλιστα ὥρα διαλάμποι· κατασκοπεῖσθαι
δ' ἅμα ἑαυτὴν, ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ, εἴ τις ἄλλος
αὐτὴν θεᾶται· πολλάκις δὲ καὶ εἰς τὴν ἑαυ-
τῆς σκιὰν ἀποβλέπειν. Ὡς δ' ἐγένοντο πλη- 7
σιέστερον τοῦ Ἡρακλέους, τὴν μὲν πρόσθεν ῥηθεῖ-
σαν ἰέναι τὸν αὐτὸν τρόπον· τὴν δ' ἑτέραν,
φθάσαι βουλομένην, προσδραμεῖν τῷ Ἡρακλεῖ
καὶ εἰπεῖν· Ὁρῶ σε, ὦ Ἡράκλεις, ἀποροῦντα, 8
ποίαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπῃ. Ἐὰν οὖν ἐμὲ φί- *Oratio voluptatis.*
λην ποιήσῃς, ἐπὶ τὴν ἡδίστην τε καὶ ῥᾴστην ὁδὸν 9
ἄξω σε· καὶ τῶν μὲν τερπνῶν οὐδενὸς ἄγευ-
στος ἔσῃ, τῶν δὲ χαλεπῶν ἄπειρος διαβιώσῃ.
Πρῶτον μὲν γὰρ οὐ πολέμων οὐδὲ πραγμάτων 10
φροντιεῖς, ἀλλὰ σκοπούμενος διέσῃ, τί ἂν κε-
χαρισμένον ἢ σιτίον ἢ ποτὸν εὕροις, ἤ τί ἂν
ἰδὼν ἢ τί ἀκούσας τερφθείης, ἢ τίνων ὀσφραινό- 11
μενος ἢ ἁπτόμενος ἡσθείης, τίσι δὲ παιδικοῖς ὁμι-
λῶν μάλιστ' ἂν εὐφρανθείης, καὶ πῶς ἂν μα-
λακώτατα καθεύδοις, καὶ πῶς ἂν ἀπονώτατα
τούτων πάντων τυγχάνοις. Ἐὰν δέ ποτε γένη- 12
ταί τις ὑποψία σπάνεως, ἀφ' ὧν ἔσται ταῦτα,
οὐ φόβος, μὴ σὲ ἀγάγω ἐπὶ τὸ, πονοῦντα καὶ
ταλαιπωροῦντα τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ,
ταῦτα πορίζεσθαι· ἀλλ', οἷς ἂν οἱ ἄλλοι ἐργά- 13
ζωνται, τούτοις σὺ χρήσῃ, οὐδενὸς ἀπεχόμενος,
ὅθεν ἂν δυνατὸν ᾖ τι κερδᾶναι. Πανταχόθεν
γὰρ ὠφελεῖσθαι τοῖς ἐμοὶ ξυνοῦσιν ἐξουσίαν
ἔγωγε παρέχω. Καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀκούσας 14
ταῦτα, ᾧ γύναι, ἔφη, ὄνομα δέ σοι τί ἐστιν;
ἡ

a Intellige, *viam ingrediaris*, vel simile quiddam, ex praecedentibus ἐπὶ τὸν βίον τράπῃ.

ἡ δὲ, οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι, ἔφη, καλοῦσί με Εὐδαι-
μονίαν, οἱ δὲ μισοῦντές με, ὑποκοριζόμενοι ὀνο-
15 μάζουσί με Κακίαν. Καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἑτέρα
Oratio virtutis. γυνὴ προσελθοῦσα εἶπεν· Καὶ ἐγὼ ἥκω πρός
σε, ὦ Ἡράκλεις, εἰδυῖα τὸν γεννήσαντά σε,
καὶ τὴν φύσιν τὴν σὴν ἐν τῇ παιδίᾳ καταμα-
θοῦσα· ἐξ ὧν ἐλπίζω, εἰ τὴν πρὸς ἐμὲ ὁδὸν
16 τραποιο, σφόδρ' ἂν σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν
ἐργατὴν ἀγαθὸν γενέσθαι, καὶ ἐμὲ ἔτι πολὺ
ἐντιμωτέραν καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς διαπρεπεστέραν
17 φανῆναι. Οὐκ ἐξαπατήσω δέ σε προοιμίοις
Ἡδονῆς, ἀλλ', ἥπερ οἱ θεοὶ διέθεσαν τὰ ὄντα,
18 διηγήσομαι μετ' ἀληθείας. Τῶν γὰρ ὄντων
Difficilia quae honesta. ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπι-
19 μελείας θεοὶ διδόασιν ἀνθρώποις· ἀλλ' εἴτε
τὸν θεὸν ἵλεως εἶναί σοι βούλει, θεραπευτέον
20 τὸν θεόν· εἴτε ὑπὸ φίλων ἐθέλεις ἀγαπᾶ-
σθαι, τοὺς φίλους εὐεργετητέον· εἴτε ὑπό τινος
πόλεως ἐπιθυμεῖς τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὠφε-
λητέον· εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἀξιοῖς
ἐπ' ἀρετῇ θαυμάζεσθαι, τὴν Ἑλλάδα πει-
21 ρατέον εὐποιεῖν· εἴ γε τὴν γῆν φέρειν σοι καρ-
πὸν ἀφθόνως, τὴν γῆν θεραπευτέον· εἴτε
ἀπὸ βοσκημάτων οἴει δεῖν πλουτίζεσθαι, τῶν
22 βοσκημάτων ἐπιμελητέον· εἴτε διὰ πολέμου
ὁρμᾶς αὔξεσθαι, καὶ βούλει δύνασθαι τοὺς τε
φίλους ἐλευθεροῦν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς χειροῦσθαι,
τὰς πολεμικὰς τέχνας αὐτάς τε παρὰ τῶν
ἐπισταμένων μαθητέον, καὶ, ὅπως αὐταῖς δεῖ
23 χρῆσθαι, ἀσκητέον· εἰ δὲ καὶ τῷ σώματι
βούλει δυνατὸς εἶναι, τῇ γνώμῃ ὑπηρετεῖν
ἐθιστέον τὸ σῶμα, καὶ γυμναστέον σὺν πόνοις
24 καὶ ἱδρῶτι. Καὶ ἡ Κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὡς

Φησι

Φησι Πρόδικος, ἐννοεῖς, ὦ Ἡράκλεις, ὡς χαλεπὴν καὶ μακρὰν ὁδὸν ἐπὶ τὰς εὐφροσύνας ἡ γυνή σοι αὕτη διηγεῖται; ἐγὼ δὲ ῥᾳδίαν καὶ βραχεῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἄξω σε. Καὶ ἡ Ἀρετὴ εἶπεν· ὦ τλῆμον, τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις, ἢ τί ἡδὺ οἶδα, μηδὲν τούτων ἕνεκα πράττειν ἐθέλουσα; ἥτις οὐδὲ τὴν τῶν ἡδέων ἐπιθυμίαν ἀναμένεις, ἀλλὰ, πρὶν ἐπιθυμῆσαι, πάντων ἐμπίπλασαι· πρὶν μὲν πεινῆν, ἐσθίεσα, πρὶν δὲ διψῆν, πίνεσα· ἵνα μὲν ἡδέως φάγῃς, ὀψοποιὸς μηχανωμένη· ἵνα δὲ ἡδέως πίνῃς, οἴνους τε πολυτελεῖς παρασκευάζῃ, καὶ τοῦ θέρους χιόνα περιθέουσα ζητεῖς· ἵνα δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως, οὐ μόνον τὰς στρωμνὰς μαλακὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας, καὶ τὰ ὑποβαθρα ταῖς κλίναις παρασκευάζεις· οὐ γὰρ διὰ τὸ πονεῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν, ὅ, τι ποιῇς, ὕπνου ἐπιθυμεῖς. — Τοῦ πάντων ἡδίστου ἀκούσματος, ἐπαίνου ἑαυτῆς, ἀνήκοος εἶ· καὶ τοῦ πάντων ἡδίστου θεάματος ἀθέατος· οὐδεὶς γὰρ πώποτε σεαυτῆς ἔργον καλὸν τεθέασαι· τίς δ' ἂν σοι λεγούσῃ τι πιστεύσειε; τίς δ' ἂν δεομένῃ τινὸς ἐπαρκέσειεν; ἢ τίς ἂν εὐφρόνων τοῦ σοῦ θιάσου τολμήσειεν εἶναι; οἱ νέοι μὲν ὄντες τοῖς σώμασιν ἀδύνατοί εἰσι, πρεσβύτεροι δὲ γενόμενοι ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι· ἀπόνως μὲν λιπαροὶ διὰ νεότητος τρεφόμενοι, ἐπιπόνως δὲ αὐχμηροὶ διὰ γήρως περῶντες· τοῖς μὲν πεπραγμένοις αἰσχυνόμενοι, τοῖς δὲ πραττομένοις βαρυνόμενοι· τὰ μὲν ἡδέα ἐν τῇ νεότητι διαδραμόντες, τὰ δὲ χαλεπὰ εἰς τὸ γῆρας ἀποθέμενοι. Ἐγὼ δὲ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς· ἔργον δὲ καλὸν

Altercatio vitii et virtutis.

25

26

27

28

Spectaculum pulcherrimum.

29

Vitiosorum miseria.

30

31

ἔτε θεῖον ἔτε ἀνθρώπινον χωρὶς ἐμοῦ γίγνεται. Τιμῶμαι δὲ μάλιστα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρὰ ἀνθρώποις, οἷς προσήκει.

32 Ἀγαπητὴ μὲν γὰρ συνεργὸς τεχνίταις, πιστὴ δὲ φύλαξ οἴκων δεσπόταις, εὐμενὴς δὲ παρασάτις οἰκέταις, ἀγαθὴ δὲ συλλύπλοια τῶν ἐν εἰρήνῃ πόνων, βεβαία δὲ τῶν ἐν πολέμῳ σύμμαχος ἔργων, ἀρίστη δὲ φιλίας κοινωνός.

Virtutis commoda.

33 Ἔστι δὲ τοῖς μὲν ἐμοῖς φίλοις ἡδεῖα μὲν καὶ ἀπράγμων σίτων καὶ ποτῶν ἀπόλαυσις· ἀνέχονται γὰρ ἕως ἂν ἐπιθυμήσωσιν αὐτῶν. Ὕπνος δὲ αὐτοῖς πάρεστι ἡδίων, ἢ τοῖς ἀμόχθοις· καὶ

34 ἔτε ἀπολιπόντες αὐτὸν ἄχθονται, ἔτε διὰ τοῦτον μεθιᾶσι τὰ δέοντα πράττειν. Καὶ οἱ μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν· οἱ δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται. Καὶ ἡδέως μὲν τῶν παλαιῶν πράξεων

35 μέμνηνται, εὖ δὲ τὰς παρούσας ἥδονται πράττοντες, δι' ἐμὲ φίλοι μὲν θεοῖς ὄντες, ἀγαπητοὶ δὲ φίλοις, τίμιοι δὲ πατρίσιν. Ὅταν δ' ἔλθῃ τὸ πεπρωμένον τέλος, οὐ μετὰ λήθης ἄτιμοι κεῖνται, ἀλλὰ μετὰ μνήμης τὸν ἀεὶ

36 χρόνον ὑμνούμενοι θάλλουσι. Τοιαῦτά σοι, ὦ παῖ τοκέων ἀγαθῶν Ἡράκλεις, ἔξεστι διαπονησαμένῳ τὴν μακαριωτάτην εὐδαιμονίαν κεκλῆσθαι. Οὕτω πως διώκει Πρόδικος τὴν ὑπ'

37 Ἀρετῆς Ἡρακλέους παίδευσιν· ἐκόσμησε μέντοι τὰς γνώμας ἔτι μεγαλειοτέροις ῥήμασι, ἢ ἐγὼ νῦν. — (2) Αἰσθόμενός ποτε Σωκράτης Λαμ-

38 προκλέα, τὸν πρεσβύταλον υἱὸν ἑαυτοῦ, πρὸς τὴν μητέρα χαλεπαίνοντα, εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ παῖ οἶσθά τινας ἀνθρώπους ἀχαρίστους καλουμένους;

Filium matri placat. Socrates.

39 Καὶ μάλα, ἔφη ὁ νεανίσκος. Καταμεμάθηκας

Ingrati qui et quales?

κας οὖν, τοὺς τί ποιοῦντας τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπο-
καλοῦσιν; Ἔγωγ', ἔφη· τοὺς γὰρ εὖ παθόν-
τας, ὅταν δυνάμενοι χάριν ἀποδοῦναι μὴ ἀπο-
δῶσιν, ἀχαρίστους καλοῦσιν. Οὐκοῦν δοκοῦσί σοι 42
ἐν τοῖς ἀδίκοις καταλογίζεσθαι τοὺς ἀχαρίστους;
Ἔμοιγ', ἔφη. Ἤδη δέ ποτε ἐσκέψω, εἰ ἄρα,
ὥσπερ τὸ ἀνδραποδίζεσθαι τοὺς μὲν φίλους ἄδι-
κον εἶναι δοκεῖ, τοὺς δὲ πολεμίους δίκαιον εἶναι·
καὶ τὸ ἀχαριστεῖν πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἄδικόν
ἐστι, πρὸς δὲ τοὺς πολεμίους δίκαιον; Καὶ 43
μάλα [b], ἔφη· καὶ δοκεῖ μοι, ὑφ' οὗ ἄν τις εὖ
παθὼν, εἴτε φίλου εἴτε πολεμίου, μὴ πειρᾶται
χάριν ἀποδινόναι, ἄδικος εἶναι. — Οὐκοῦν 44
ὅσῳ ἄν τις μείζω ἀγαθὰ παθὼν μὴ ἀπο-
διδῷ χᾶριν, τοσούτῳ ἀδικώτερος ἂν εἴη; συν-
έφη καὶ τοῦτο. Τίνας οὖν, ἔφη, ὑπὸ τίνων 45
εὕροιμεν ἂν μείζονα εὐεργετημένους, ἢ παῖδας
ἀπὸ γονέων; οὓς οἱ γονεῖς ἐκ μὲν οὐκ ὄντων ἐποίη-
σαν εἶναι, τοσαῦτα δὲ καλὰ ἰδεῖν, καὶ τοσού-
των ἀγαθῶν μεταχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι
τοῖς ἀνθρώποις· ἃ δὴ καὶ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ 46
παντὸς ἄξια εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν
αὐτὰ πάντων μάλιστα φεύγομεν· καὶ αἱ πόλεις 47
ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι ζημίαν θάνατον
πεποιήκασιν, ὡς οὐκ ἂν μείζονος κακοῦ φόβῳ
τὴν ἀδικίαν παύσοντες. — Φανεροὶ δ' ἐσμὲν 48
καὶ σκοπούμενοι, ἐξ ὁποίων ἂν γυναικῶν βέλ-
τιστα ἡμῖν τέκνα γένοιτο, αἷς συνελθόντες τε-
κνοποιούμεθα. Καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ τήν τε συντεκνο- 49
ποιήσουσαν ἑαυτῷ τρέφει, καὶ τοῖς μέλλουσιν

Cura parentum circa liberos.

b Scil. ἐσκεψάμην. Nondum affirmat ipsam quaestionem, sed modo se considerasse ait, quaestionem negat. Nec enim solum iniustum esse fatetur amicis gratiam non referre, sed etiam, si quis hosti non retulerit.

ἔσεσθαι παισὶ προπαρασκευάζει πάντα, ὅσα
ἂν οἴηται συνοίσειν αὐτοῖς πρὸς τὸν βίον, καὶ
50 ταῦτα, ὡς ἂν δύνηται πλεῖστα· ἡ δὲ γυνὴ ὑπο-
Molestiae pragnantis et matris. δεξαμένη τε φέρει τὸ φορτίον τοῦτο, βαρυνομένη
τε καὶ κινδυνεύουσα περὶ τῷ βίῳ, καὶ μεταδι-
51 δοῦσα τῆς τροφῆς, ἧς καὶ αὐτὴ τρέφεται· καὶ
σὺν πολλῷ πόνῳ διενέγκασα καὶ τεκοῦσα, τρέ-
φει τε καὶ ἐπιμελεῖται, ἔτε προπεπονθυῖα
ἀδὲν ἀγαθὸν, ἔτε γιγνώσκον τὸ βρέφος, ὑφ'
ὅτῳ εὖ πάσχει [c], ἀδὲ σημαίνειν δυναμενον, ὅτῳ
52 δεῖται· ἀλλ' αὐτὴ σοχαζομένη τάτε συμφέρον-
τα καὶ κεχαρισμένα πειρᾶται ἐκπληροῦν, καὶ
τρέφει πολὺν χρόνον καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας
ὑπομένουσα πονεῖν, οὐκ εἰδυῖα, τίνα τούτων χά-
53 ριν ἀπολήψεται. Καὶ ὃκ ἀρκεῖ θρέψαι μόνον,
ἀλλὰ καὶ, ἐπειδὰν δόξωσιν ἱκανοὶ εἶναι οἱ παῖ-
δες μανθάνειν τι, ἃ μὲν αὐτοὶ ἔχουσιν οἱ γονεῖς
54 ἀγαθὰ πρὸς τὸν βίον, διδάσκουσιν. Ἀλλ', ἂν
οἴωνται, ἄλλον ἱκανώτερον εἶναι διδάξαι, πέμπου-
σι πρὸς τοῦτον δαπανῶντες, καὶ ἐπιμελοῦνται
πάντα ποιοῦντες, ὅπως οἱ παῖδες αὐτοῖς γένων-
55 ται, ὡς δυνατὸν, βέλτιστοι. Πρὸς ταῦτα ὁ νεα-
νίσκος ἔφη, Ἀλλά τοι, εἰ ταῦτα πάντα πε-
ποίηκε, καὶ ἄλλα τούτων πολυπλάσια, οὐδεὶς
ἂν δύναιτο αὐτῆς ἀναχέσθαι τὴν χαλεπότητα.
56 Καὶ ὁ Σωκράτης, Πότερα δὲ οἴει, ἔφη, θηρίῳ
Querela filii de matre refutatur. ἀγριώτητα δυσφορωτέραν εἶναι ἢ μητρὸς; Ἐγὼ
μὲν οἶμαι, ἔφη, τῆς μητρὸς τῆσγε τοιαύτης.
57 Ἦδη πώποτε ἄν τι δακοῦσα, κακόν τί σοι ἔδωκεν,
ἢ λακτίσασα, οἷα ὑπὸ θηρίων ἤδη πολλοὶ ἔπα-
58 θον; Ἀλλὰ νὴ Δία, ἔφη, λέγει, ἃ οὐκ ἄν

τις

[c] Ita rescripsi pro συμπάσχει, quod erat in exemplo nostro; et confirmat WELLS.

τις ἐπὶ τῷ βίῳ παντὶ βέλοιτο ἀκέσας. Σὺ δὲ πόσα, ἔφη ὁ Σωκράτης, οἴει ταύτῃ δυσάνεκλα, καὶ τῇ φωνῇ καὶ τοῖς ἔργοις ἐκ παιδὸς δυσκολαίνων, καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς πράγματα παρασχεῖν; πόσα δὲ λυπῆσαι κάμνων; Ἀλλ' ἆρά ποτε αὐτὴν ἔφη, ἔτ' εἶπα, ἔτ' ἐποίησα ἀδὲν, ἐφ' ᾧ ἠχύνθη. Τί δ' οἴει, ἔφη, χαλεπώτερον εἶναί σοι ἀκέσειν, ὧν αὐτὴ λέγει, ἢ τοῖς ὑποκριταῖς, ὅταν ἐν ταῖς τραγῳδίαις ἀλλήλας τὰ ἔχαλα λέγωσιν; Ἀλλ', οἶμαι, ἐπειδὴ ἐκ οἴονται τῶν λεγόντων ἔτε τὸν ἐλέγχοντα ἐλέχειν, ἵνα ζημιώσῃ, ἔτε τὸν ἀπειλοῦντα ἀπειλεῖν, ἵνα κακόν τι ποιήσῃ, ῥᾳδίως φέρεσι. Σὺ δ' εὖ εἰδὼς, ὅτι, ἃ λέγει σοι ἡ μήτηρ, ἐ μόνον ἀδὲν κακὸν νοῦσα λέγει, ἀλλὰ καὶ βελομένη σοὶ ἀγαθὰ εἶναι [d], ὅσα ἀδενὶ, χαλεπαίνεις. ἢ νομίζεις, κακόνουν τὴν μητέρα σοι εἶναι; Οὐ δῆτα, ἔφη, τοῦτο δή ἐκ οἶομαι. Καὶ ὁ Σωκράτης, ἀκοῦν, ἔφη, σὺ ταύτην εὔνουν τέ σοι ὖσαν, καὶ ἐπιμελομένην, ὡς μάλιστα δύναται, κάμνοντος ὅπως ὑγιανεῖς τε καὶ ὅπως τῶν ἐπιτηδείων μηδενὸς ἐνδεὴς ἔσῃ, καὶ πρὸς τούτοις, πολλὰ τοῖς θεοῖς εὐχομένην ἀγαθὰ ὑπὲρ σοῦ, καὶ εὐχὰς ἀποδιδοῦσαν, χαλεπὴν εἶναι φὴς; ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἰ τοιαύτην μὴ δύνασαι φέρειν μητέρα τἀγαθά σε ἃ δύναται φέρειν. — Οὐκ οἶδα, ὅτι καὶ ἡ πόλις ἄλλης μὲν ἀχαριστίας ἀδεμιᾶς ἐπιμελεῖται, ἀδὲ δικάζει, ἀλλὰ περιορᾷ τὰς εὖ πεπονθότας χάριν ἐκ ἀποδιδόντας· ἐὰν δέ τις γονέας μὴ θεραπεύῃ, τούτῳ δίκην τ' ἐπιτιθησι, καὶ ἀποδοκιμάζουσα ἐκ ἐᾷ ἄρ-

59 60 61 62 63 64 65

Iniuriae histrionum.

Lex aduersus liberos ingratos.

d Int. τόσα, ὅσα ἀδενὶ), tantum tibi optat et cogitat boni, quantum nulli.

ἄρχειν τοῦτον, ὡς ὅτε ἂν τὰ ἱερὰ [e] εὐσεβῶς
66 θυόμενα ὑπὲρ τῆς πόλεως τότε θύοντος, ὅτε
Aut monumenta parentum negligentes. ἄλλο καλῶς καὶ δικαίως ἐδέν ἂν τότε πράξαντος; Καὶ νὴ Δία, ἐάν τις τῶν γονέων τελευτησάντων τὸς τάφους μὴ κοσμῇ, καὶ τοῦτο ἐξετάζει ἡ πόλις ἐν ταῖς τῶν ἀρχόντων δοκι-
67 μασίαις. Σὺ δ' ἴν, ὦ παῖ, ἂν σωφρονῇς, τὸς μὲν θεὸς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι, ἔτι παρημέληκας τῆς μητρὸς. μή, σε ἔτοι νομίσαντες ἀχάριτον εἶναι, ἐκ ἐθέλωσιν εὖ ποιεῖν·
68 τὸς δ' ἀνθρώπους αὖ φυλάξῃ, μή σε αἰσθόμενοι τῶν γονέων ἀμελοῦντα πάντες ἀτιμάσωσιν, εἶτα ἐν ἐρημίᾳ φίλων ἀναφανῇς· εἰ γὰρ σε ὑπολάβοιεν πρὸς τὸς γονεῖς ἀχάριτον εἶναι, ἐδεὶς ἂν νομίσειεν, εὖ σε ποιήσας, χάριν
69 ἀπολήψεσθαι. (3) Χαιρεφῶντα δὲ ποτε καὶ
Fratres in concordiam revocat Socrates. Χαιρεκράτην, ἀδελφὼ [f] μὲν ὄντε ἀλλήλοιν, ἑαυτῷ δὲ γνωρίμω, αἰσθόμενος διαφερομένω, ἰδὼν τὸν Χαιρεκράτην,
70 εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Χαιρέκρατες, ἐ δῆπε καὶ σὺ εἷ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, οἳ χρησιμώτερον νομίζουσι χρήματα ἢ ἀδελφόν †; καὶ ταῦτα, τῶν μὲν ἀθρόων ὄντων, τῷ δὲ φρονίμῳ καὶ τῶν μὲν, βοηθείας δεομένων, τῷ δὲ, βοηθεῖν δυναμένῳ· καὶ πρὸς τούτοις, τῶν
71 μὲν, πλειόνων ὑπαρχόντων, τῷ δ', ἑνός. Θαυμαστὸν δὲ καὶ τοῦτο· εἴτις τὸς μὲν ἀδελφὸς ζημίαν ἡγεῖται, ὅτι ἐ καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν κέκληται· τὸς δὲ πολίτας ἐχ ἡγεῖται ζημίαν,
72 ὅτι ἐ καὶ τὰ τῶν πολιτῶν ἔχει. — Ἔφη ὁ Σω-

e Refero τὸ εὐσεβῶς ad θύοντος. Neque tamen damnaverim rationem Cl. *Ernesti*, qui accusativos consequentiae in priore commate agnoscit, genitivos in proximo.

f Vid. n. 6. f. 28. sq.

† Al. ἀδελφὸς, ad quod Synesi consueta referri potest τὸ δέ.

Σωκράτης, ὥσπερ ἵππος τῷ ἀνεπιστήμονι μὲν, ἐγχειροῦντι δὲ χρῆσθαι, ζημία ἐστίν· οὕτω καὶ ἀδελφὸς, ὅταν τις αὐτῷ μὴ ἐπιστάμενος ἐγχειρῇ χρῆσθαι, ζημία ἐστί. Πῶς δ' ἂν ἐγὼ, ἔφη ὁ Χαιρεκράτης, ἀνεπιστήμων εἶην ἀδελφῷ χρῆσθαι ἐπιστάμενός γε καὶ εὖ λέγειν τὸν εὖ λέγοντα, καὶ εὖ ποιεῖν τὸν εὖ ποιοῦντα; τὸν μέντοι καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ πειρώμενον ἐμὲ ἀνιᾶν, οὐκ ἂν δυναίμην οὔτ' εὖ λέγειν, οὔτ' εὖ ποιεῖν, ἀλλ' οὐδὲ πειράσομαι. Καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη, Θαυμαστά γε λέγεις, ὦ Χαιρέκρατες· εἰ κύων μέν σοι ἦν, ἐπὶ προβάτοις ἐπιτήδειος ὤν, καὶ τὰς μὲν ποιμένας ἠσπάζετο, σοὶ δὲ προσιόντι ἐχαλέπαινεν, ἀμελήσας ἂν τοῦ ὀργίζεσθαι, ἐπειρῶ εὖ ποιήσας παραίνειν αὐτόν· τὸν δὲ ἀδελφὸν φῂς μὲν μέγα ἂν ἀγαθὸν εἶναι, ὄντα πρὸς σὲ οἷον δεῖ, ἐπίστασθαι δὲ ὁμολογῶν καὶ εὖ ποιεῖν καὶ εὖ λέγειν, οὐκ ἐπιχειρεῖς μηχανᾶσθαι, ὅπως σοι ὡς βέλτιστος ᾖ; Καὶ ὁ Χαιρεκράτης, Δέδοικα, ἔφη, ὦ Σώκρατες, μὴ οὐκ ἔχω ἐγὼ τοσαύτην σοφίαν, ὥστε Χαιρεφῶντα ποιῆσαι πρὸς ἐμὲ οἷον δεῖ. Καὶ μὴν οὐδέν γε ποικίλον, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὐδὲ καινὸν δεῖ ἐπ' αὐτὸν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μηχανᾶσθαι· οἷς δὲ καὶ σὺ ἐπίσασαι αὐτὸς, οἶμαι ἂν αὐτὸν ἁλόντα περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαί σε. Οὐκ ἂν φθάνοις, ἔφη, λέγων, εἴ τι ἤθησάς τε φίλτρον ἐπιστάμενον, ὃ ἐγὼ εἰδὼς λέληθα ἐμαυτόν; Λέγε δή μοι, ἔφη, εἴ τινα τῶν γνωρίμων βάλοιο κατεργάσασθαι, ὁπότε θύοι, καλεῖν σε ἐπὶ δεῖπνον, τί ἂν ποιοίης; Δῆλον, ὅτι κατάρχοιμι ἂν τοῦ αὐτὸς, ὅτε θύοιμι, καλεῖν ἐκεῖνον. Εἰ δὲ βάλοιο τῶν φίλων τινὰ προτρέψασθαι, ὁπότε ἀποδημοίης,

73 74 75 76 77 78 79 80 81

Canem placas, fratrem non item?

Ratio conciliandi fratrem.

ἐπιμελεῖσθαι τῶν σῶν, τί ἂν ποιοίης; Δηλονότι
πρότερος ἂν ἐγχειροίην ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἐκείνου,
82 ὁπότε ἀποδημοίη. Εἰ δὲ βέλοιο ξένον ποιῆσαι
ὑποδέχεσθαι σεαυτὸν, ὁπότε ἔλθοις εἰς τὴν ἐκεί-
νου, τί ἂν ποιοίης; Δηλονότι καὶ τοῦτον πρότερος
83 ὑποδεχοίμην ἂν, ὁπότε ἔλθοι Ἀθήναζε. Καὶ εἴ
γε βουλοίμην αὐτὸν προθυμεῖσθαι διαπράττειν
μοι, ἐφ' ἃ ἥκοιμι, δηλονότι καὶ τοῦτο δέοι ἂν πρό-
84 τερον αὐτὸν ἐκείνῳ ποιεῖν. Πάντα ἄρα σύγε τὰ
ἐν ἀνθρώποις φίλτρα ἐπισάμενος πάλαι ἀπε-
κρύπτου· ἢ οὐκ εἶς*, ἔφη, ἄρξαι, μὴ αἰσχρὸς φα-
85 νῇς, ἐὰν πρότερος τὸν ἀδελφὸν εὖ ποιῇς; Καὶ
μὴν πλείστου γε δοκεῖ ἀνὴρ ἐπαίνου ἄξιος εἶναι, ὃς
ἂν φθάνῃ τοὺς μὲν πολεμίους κακῶς ποιῶν, τοὺς δὲ
86 φίλους εὐεργετῶν. Εἰ μὲν οὖν ἐδόκει μοι Χαιρεφῶν
Cuius sit incipere in gratia concil. ἡγεμονικώτερος εἶναι σοῦ πρὸς τὴν φύσιν ταύτην,
ἐκεῖνον ἂν ἐπειρώμην πείθειν πρότερον ἐγχειρεῖν,
τῷ σε φίλον ποιεῖσθαι· νῦν δέ μοι σὺ δοκεῖς ἡγέ-
87 μενος μᾶλλον ἂν ἐξεργάσασθαι τοῦτο. Καὶ ὁ Χαι-
ρεκράτης εἶπεν, ἄτοπα λέγεις, ὦ Σώκρατες, καὶ
ἀδαμῶς πρὸς σοῦ, ὃς γε κελεύεις ἐμὲ νεώτερον
ὄντα καθηγεῖσθαι· καίτοι τοῦτό γε παρὰ πᾶσιν
ἀνθρώποις τἀναντία νομίζεται, τὸν πρεσβύτε-
88 ρον ἡγεῖσθαι παντὸς καὶ ἔργου καὶ λόγου. Πῶς;
ἔφη ὁ Σωκράτης, οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρῆσαι
τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι παν-
ταχοῦ νομίζεται; καὶ ἀναστῆναι, καὶ καθήμενον ὑπαναστῆναι,
καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι;
89 ὦ ἀγαθὲ, μὴ ὄκνει, ἔφη, ἀλλ' ἐγχείρει τὸν
ἄνδρα καταπραΰνειν, καὶ πάνυ ταχύ σοι
ὑπακούσεται· οὐχ ὁρᾷς, ὡς φιλότιμός ἐστι καὶ
ἐλευ-

* Suauis ironia. An ideo cunctaris et metuis princeps esse huius rei, ne turpis videaris, si fratrem beneficio complectaris.

ἐλευθέριος; Τὰ μὲν γὰρ πονηρὰ ἀνθρώπια [g] 90
ἂν ἄλλως μᾶλλον ἕλοις, ἢ εἰ διδοίης τι· τὰς
δὲ καλὰς καὶ ἀγαθὰς ἀνθρώπους προσφιλῶς
χρώμενος μάλις' ἂν κατεργάσαιο. Καὶ ὁ 91
Χαιρεκράτης εἶπεν, ἐὰν ἔν, ἐμὲ ταῦτα ποιοῦν-
τος, ἐκεῖνος μηδὲν βελτίων γίγνηται; Τί γὰρ
ἄλλο, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἢ κινδυνεύσεις ἐπι-
δεῖξαι, σὺ μὲν χρηστός τε καὶ φιλάδελφος
εἶναι, ἐκεῖνος [h] δὲ φαῦλός τε καὶ ἀνάξιος
εὐεργεσίας; Ἀλλ' ἐδὲν οἶμαι τούτων ἔσεσθαι· 92
νομίζω γὰρ αὐτὸν, ἐπειδὰν αἴσθηταί σε προκα-
λέμενον ἑαυτὸν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, πάνυ
φιλονικήσειν, ὅπως περιγένηταί σε λόγῳ καὶ
ἔργῳ εὖ ποιῶν. Νῦν μὲν γὰρ ἔτως, ἔφη, δια- 93
κεῖσθε, ὥσπερ, εἰ τὼ χεῖρε, ἃς ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ *Fratrum cum membris geminis comparatio.*
συλλαμβάνειν ἀλλήλαις ἐποίησεν, ἀφεμένω [i]
τοῦτο τράποιντο πρὸς τὸ διακωλύειν ἀλλήλω·
ἢ, εἰ τὼ πόδε θείᾳ μοίρᾳ πεποιημένω πρὸς τὸ 94
συνεργεῖν ἀλλήλοιν, ἀμελήσαντε τούτου, ἐμπο-
δίζοιεν ἀλλήλω. ἐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ 95
κακοδαιμονία, τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις
ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι; Καὶ μὴν ἀδελφώ γε 96
(ὡς ἐμοὶ δοκεῖ) ὁ θεὸς ἐποίησεν ἐπὶ μείζονι
ὠφελείᾳ ἀλλήλοιν, ἢ χεῖρέ τε καὶ πόδε καὶ
ὀφθαλμὼ καὶ τἆλλα δ', ὅσα ἀδελφὰ ἔφυσεν
ἀνθρώποις. Χεῖρες μὲν γὰρ, εἰ δέοι αὐτὰς τὰ 97
πλέον ὀργυιᾶς διέχοντα ἅμα ποιῆσαι, ἐκ ἂν
δύναιντο, πόδες δὲ ἐδ' ἂν ἐπὶ τὰ ὀργυιὰν διέ-
χοντα ἔλθοιεν ἅμα· ὀφθαλμοὶ δὲ, οἱ δοκοῦν- 98

g Ita legendum puto pro ἀνθρώπινα, homunciones enim putat humiles et venales. Ita est in WELSS.

h Int. κινδυνεύσει, si enim a κινδυνεύσεις ἐπιδεῖξαι penderet, accusativus sequeretur: nominativo locus, ubi in eadem persona subsistitur.

i Vid. ad n. 5. f. 39.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0133
DFG

τες ἐπὶ πλεῖσον ἐξικνεῖσθαι, ἀδ' ἂν τῶν ἔτι ἐγγυτέρω ὄντων τὰ ἔμπροσθεν ἅμα καὶ τὰ ὀπίσθεν ἰδεῖν δύναιντο. Ἀδελφὼ δὲ Φίλω ὄντε, καὶ πολὺ διεσῶτε, πράττετον ἅμα καὶ ἐπ' ὠφε-
99 λείᾳ ἀλλήλοιν. (4) Ἦκουσα δέ ποτε αὐτῦ
Amicus res vulgo neglecta. καὶ περὶ Φίλα διαλεγομένε, ἐξ ὧν ἔμοιγε
ἐδόκει μᾶλις ἄν τις ὠφελεῖσθαι πρὸς Φίλων
100 κλῆσίν τε καὶ χρείαν. Τῦτο μὲν γὰρ δὴ πολ-
λῶν ἔφη ἀκέειν, ὡς πάντα κλημάτων κράτι-
στον ἂν εἴη Φίλος σαφὴς καὶ ἀγαθὸς· ἐπιμε-
λεμένες δὲ παντὸς μᾶλλον ὁρᾶν ἔφη τὲς πολ-
101 λὲς, ἢ Φίλων κλησεως. Καὶ γὰρ οἰκίας, καὶ
ἀγρὲς, καὶ ἀνδράποδα, καὶ βοσκήματα, καὶ
σκεύη κλωμένες τε ἐπιμελῶς ὁρᾶν ἔφη, καὶ τὰ
102 ὄντα σώζειν πειρωμένες. Φίλον δὲ, ὃ μέγιστον
ἀγαθὸν εἶναί φασιν, ὁρᾶν ἔφη τὲς πολλὲς
ἔτε, ὅπως κλήσονται, φροντίζοντας, ἔτε ὅπως,
103 (ὡς) [k] οἷόν τε, ἑαυτοῖς σώζωνται· ἀλλὰ καὶ
καμνόντων Φίλων τε καὶ οἰκετῶν ὁρᾶν τινας
ἔφη, τοῖς μὲν οἰκέταις καὶ ἰατρὲς εἰσάγοντας,
καὶ τἆλλα πρὸς ὑγείαν ἐπιμελῶς παρασκευά-
104 ζοντας, τῶν δὲ Φίλων ὀλιγωρῦντας· ἀποθα-
νόντων τε ἀμφοτέρων, ἐπὶ μὲν τοῖς οἰκέταις
ἀχθομένες, καὶ ζημίαν ἡγεμένες, ἐπὶ δὲ
105 τοῖς Φίλοις ἡδὲν οἰομένες ἐλαττῦσθαι· καὶ
τῶν μὲν ἄλλων κλημάτων ἡδὲν ἐῶντας ἀθερα-
πευτον, ἡδ' ἀνεπίσκεπτον· τῶν δὲ Φίλων ἐπι-
106 μελείας δεομένων ἀμελῦντας· Ἔτι δὲ πρὸς
τῦτοις ὁρᾶν ἔφη τὲς πολλὲς, τῶν μὲν ἄλλων
κλημάτων, καὶ πάνυ πολλῶν αὐτοῖς ὄντων, τὸ
πλῆ-

k Ὡς inserere ausus sum, quod sententia postulare videtur, et cum adfuisset, a praecedente ὅπως absorptum. Nisi οἷόν τε absolute ponitur, pro ὡς οἷόν τε. Caeterum σώζωνται differre habet *Cassell.* Al. σώζοντας, quod cohaerere potest cum φροντίζοντας, vt ὅπως οἷόν τε iungantur.

πλῆθος εἰδότας· τῶν δὲ Φίλων ὀλίγων ὄντων 107
ἐ μόνον τὸ πλῆθος ἀγνοοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς
πυνθανομένους τοῦτο καταλέγειν ἐγχειρήσαν-
τας, ὃς ἐν τοῖς Φίλοις ἔθεσαν. πάλιν τέτες[1]
ἀνατίθεθαι τοσοῦτον αὐτὸς τῶν Φίλων Φρον-
τίζειν! Καί τοι πρὸς ποῖον κλῆμα τῶν ἄλλων 108
παραβαλλόμενος Φίλος ἀγαθὸς, ἐκ ἂν πολλῷ Sed omnium praestantiss-
κρειττῶν Φανείη; Ποῖος γὰρ ἵππος ἢ ἵππον ma.
ζεῦγος ὅτω χρήσιμον, ὥσπερ χρηστὸς Φίλος; 109
ποῖον δὲ ἀνδράποδον ὅτως εὔνεν καὶ παραμό-
νιμον; ἢ ποῖον ἄλλο κλῆμα ὄντω πάγχρηστον;
ὁ γὰρ ἀγαθὸς Φίλος ἑαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν 110
τὸ ἐλλεῖπον τῷ Φίλῳ καὶ τῆς τῶν ἰδίων κα-
τασκευῆς καὶ τῶν κοινῶν πράξεων, καὶ, ἂν
τέ τινα εὖ ποιῆσαι δέῃ, συνεπιχύει· ἂν τέ τις 111
Φόβος ταράττῃ, συμβοηθεῖ, τὰ μὲν συναν-
αλίσκων, τὰ δὲ καὶ συμπράττων, καὶ τὰ
μὲν, συμπείθων, τὰ δὲ, βιαζόμενος· καὶ εὖ μὲν 112
πράττοντας πλεῖστα εὐφραίνων, σφαλομένους
δὲ πλεῖστα ἐπανορθῶν. Ἃ δὲ αἵτε χεῖρες ἑκά- 113
στῳ ὑπηρετοῦσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ προορῶσι, καὶ
τὰ ὦτα προακούσι, καὶ οἱ πόδες διανύτσι,
τέτων Φίλος εὐεργετῶν ἀδενὸς λείπεται. Πολ- 114
λάκις δὲ, ἃ πρὸ αὐτοῦ τις ἢ ἐκ ἐξεργάσατο,
ἢ ἐκ εἶδεν, ἢ ἐκ ἤκεσεν, ἢ ἃ διήνυσε, ταῦτα ὁ
Φίλος πρὸς τὰς Φίλας ἐξήγγελκεν. Ἀλλ' ὅμως 115
ἔνιοι μὲν δένδρα πεφύκασι θεραπεύειν τοῦ καρ-
ποῦ ἕνεκεν, τοῦ δὲ παμφορωτάτου κτήματος, ὃ
καλεῖται Φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλεῖ-
στοι ἐπιμέλονται. (6) — Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Κρι- 116
τόβα Qualis amicus quaerendus? negatio.

1 Ita lego pro τέτοις et interpretor, quos in numero amicorum iam retulerant, retractare et in aliam classem reponere, vt fit in lusu XII. Scriptorum s. πεττεία Graecorum, vbi licet ἀναθέσθαι v. Plato Hipparcho p. 3. C. Laemar.

τόβελε, εἰ δεοίμεθα φίλε ἀγαθε, πῶς ἂν
ἐπιχειροίημεν σκοπεῖν; ἆρα πρῶτον μὲν ζη-
τητέον, ὅστις ἄρχει γαστρός τε, καὶ φιλοποσίας.
117 καὶ λαγνείας, καὶ ὕπνε, καὶ ἀργίας; ὁ γὰρ
ὑπὸ τέτων κρατέμενος, ἔτ' αὐτὸς ἑαυτῷ
δύναιτ' ἂν, ἔτε φίλῳ τὰ δέοντα πράτ[illegible]ειν.
Μὰ Δί', ἐδῆτα, ἔφη. Οὐκοῦν τῶ μὲν ὑπὸ τέτων
ἀρχομένῳ ἀφελεῖον δοκεῖ σοι εἶναι; Πάνυ μὲν
118 οὖν, ἔφη. Τί γάρ; ἔφη, ὅστις δαπανηρὸς ὢν μὴ
αὐτάρκης ἐστὶν, ἀλλὰ ἀεὶ τῶν πλησίον δεῖται·
καὶ λαμβάνων μὲν, μὴ δύναται ἀποδιδόναι, μὴ
119 λαμβάνων δὲ, τὸν μὴ διδόντα μισεῖ· ἆ δοκεῖ
σοι καὶ ἕτος χαλεπὸς φίλος εἶναι; Πάνυ, ἔφη.
Οὐκοῦν ἀφελεῖον καὶ τέτῳ; Ἀφελεῖον μέντοι, ἔφη.
120 Τί γάρ; ὅστις χρηματίζεσθαι μὲν δύναται, πολ-
λῶν δὲ χρημάτων ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τᾶτο δυσ-
ξύμβολος ἐστι, καὶ λαμβάνων μὲν ἥδεται,
ἀποδιδόναι δὲ ἆ βέλεται; Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ἔφη,
121 ἕτος ἔτι πονηρότερος ἐκείνε εἶναι. Τί δὲ ὅστις
ἔχει τὸν ἔρωτα τᾶ χρηματίζεσθαι μὴ δὲ πρὸς
ἓν ἄλλο σχολὴν ποιεῖται ἢ ὁπόθεν αὐτὸς κερ-
δανεῖ; Ἀφελεῖον καὶ τέτε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ·
122 ἀνωφελὴς γὰρ ἂν εἴη τῷ χρωμένῳ. Τί δὲ; ὅστις
σασιώδης τίς ἐστι καὶ θέλων πολλὰς τοῖς φίλοις
ἐχθρὰς παρέχειν; Φευκτέον, νὴ Δία, καὶ τᾶτον.
Εἰ δέ τις τέτων μὲν τῶν κακῶν μηδὲν ἔχοι, εὖ
δὲ πάσχων ἀνέχεται, μηδὲν φροντίζων τᾶ ἀντ-
123 ευεργετεῖν; Ἀνωφελὴς ἂν εἴη καὶ ἕτος. Ἀλλὰ
ποῖον, ὦ Σώκρατες, ἐπιχειρήσομεν φίλον ποιεῖ-
σθαι; Οἶμαι μὲν, ὃς, τἀναντία τέτων, ἐγκρατὴς
μέν ἐστι τῶν διὰ τᾶ σώματος ἡδονῶν, εὔορκος
δὲ καὶ εὐξύμβολος ὢν τυγχάνει, καὶ φιλόνει-
κος πρὸς τὸ μὴ ἐλλείπεσθαι, εὖ ποιῶν τὰς

ευερ-

εὐεργετοῦντας ἑαυτὸν, ὥστε λυσιτελεῖν τοὺς χρωμένους. Πῶς οὖν ἂν ταῦτα δοκιμάσαιμεν, ὦ Σώκρατες, πρὸ τοῦ χρῆσθαι; Τοὺς μὲν ἀνδριαντοποιοὺς, ἔφη, δοκιμάζομεν, ἃ τοῖς λόγοις αὐτῶν τεκμαιρόμενοι· ἀλλ' ὃν ἂν ὁρῶμεν τοὺς πρόσθεν ἀνδριάντας καλῶς εἰργασμένον, τούτῳ πιστεύομεν καὶ τοὺς λοιποὺς εὖ ποιήσειν. Καὶ ἄνδρα δὴ λέγεις, ἔφη, ὃς ἂν τοὺς φίλους τοὺς πρόσθεν εὖ ποιῶν φαίνηται, δῆλον εἶναι καὶ τοὺς ὑστέρους εὐεργετήσοντα; Καὶ γὰρ ἵππους, ἔφη, ὃν ἂν τοῖς πρόσθεν ὁρῶ καλῶς χρώμενον, τοῦτον καὶ ἄλλοις οἶμαι καλῶς χρήσεσθαι. — Ὅταν δὲ, ὦ Κριτόβουλε, φίλος τινὶ βούλοιο γενέσθαι, ἐάσεις με κατειπεῖν[m] σε πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἄγασαί τε αὐτὸν, καὶ ἐπιθυμεῖς φίλος αὐτῷ εἶναι; Κατηγόρει, ἔφη ὁ Κριτόβουλος· οὐδένα γὰρ οἶδα μισοῦντα τοὺς ἐπαινοῦντας. Ἐὰν δέ σε προσκατηγορήσω, ἔφη, ὅτι διὰ τὸ ἄγασθαι αὐτὸν καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτὸν, ἆρα μὴ διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; Ἀλλὰ καὶ αὐτῷ μοι, ἔφη, ἐγγίγνεται εὔνοια, πρὸς ὃς ἂν ὑπολάβω εὐνοϊκῶς ἔχειν πρὸς ἐμέ. Ταῦτα μὲν δὴ ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐξεῖναι μοι λέγειν περὶ σοῦ, πρὸς ὃς ἂν βούλῃ φίλος ποιήσασθαι. Ἐὰν δέ μοι ἔτι ἐξουσίαν δῶς λέγειν περὶ σοῦ, ὅτι, ἐπιμελής τε τῶν φίλων εἶ, καὶ οὐδενὶ ἧττον χαίρεις, ὡς φίλοις ἀγαθοῖς, καὶ ἐπί τε τοῖς καλοῖς ἔργοις τῶν φίλων ἀγάλλῃ, οὐχ ἧττον ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν φίλων χαίρεις οὐδὲν ἧττον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ· ὅπως τε ταῦτα γίγνηται τοῖς φίλοις, ἐκ ἀποκάμνεις μηχα-

124 *Quomodo explorandus?*

125

126 *Quomodo conciliandus?*

127

128

129

130

m Gusta, qui potes, mel apis Atticae in vocibus κατειπεῖν et κατηγορεῖν, quae accusare significant, vel deferre, hic εἰρωνείᾳ plane Socratica pro commendatione ponuntur.

131 μηχανώμενος καὶ ὅτι ἔγνωκας ἀρετὴν εἶναι,
νικᾶν, τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιοῦντα, τοὺς δὲ ἐχθροὺς
κακῶς. πάνυ ἂν οἶμαί σοι ἐπιτήδειον εἶναι με
132 σύνθηρον τῶν ἀγαθῶν φίλων. Τί ἔν, ἔφη ὁ
Bona pronubae. Κριτόβουλος, ἐμοὶ τοῦτο λέγεις [n], ὥσπερ ἐκ ἐπὶ
σοὶ ὂν [o], ὅ, τι ἂν βούλῃ, περὶ ἐμοῦ λέγειν; Μὰ Δί'
ἔγωγε, ὡς ποτε ἐγὼ Ἀσπασίας [p] ἤκουσα. Ἔφη
γὰρ, τὰς ἀγαθὰς προμνηστρίδας, μετὰ μὲν ἀλη-
θείας τἀγαθὰ διαγγελλούσας, δεινὰς εἶναι συν-
άγειν ἀνθρώπους εἰς κηδείαν, ψευδομένας δ' ἐκ
133 ὠφελεῖν ἐπαινέσασ' τοὺς γὰρ ἐξαπατηθέντας
ἅμα μισεῖν ἀλλήλους τε καὶ τὴν προμνησαμέ-
νην· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ πεισθεὶς ὀρθῶς ἔχειν ἡγοῦ-
μαι, ἐκ ἐξεῖναί μοι περὶ σοῦ λέγειν ἐπαινοῦντι
134 ἀδὲν, ὅ, τι ἂν μὴ ἀληθεύω. Σὺ μὲν οὖν, ἔφη
ὁ Κριτόβουλος, τοιοῦτός μοι φίλος εἶ, ὦ Σώκρατες,
οἷος, ἂν μέν τι αὐτὸς ἔχω ἐπιτήδειον εἰς τὸ φίλους
κτήσασθαι, συλλαμβάνειν μοι· εἰ δὲ μή, ἐκ ἂν
ἐθέλοις πλάσας τι εἰπεῖν ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὠφελείᾳ.
135 Πότερα δ' ἄν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὦ Κριτόβουλε,
δοκῶ σοι μᾶλλον ὠφελεῖν σε, τὰ ψευδῆ ἐπαινῶν,
ἢ πείθων πειρᾶσθαί σε ἀγαθὸν ἄνδρα γενέσθαι;
εἰ δὲ μὴ φανερόν, ἔστως ἔξεστί σοι ἐκ τῶνδε σκέ-
136 ψαι. Εἰ γάρ σε βουλόμενος φίλον ποιῆσαι ναυ-
κλήρῳ, ψευδόμενος ἐπαινοίην, φάσκων ἀγαθὸν
εἶναι κυβερνήτην· ὁ δέ μοι πεισθεὶς ἐπιτρέψειέ
σοι τὴν ναῦν μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, ἔχεις τι-
νὰ ἐλπίδα, μὴ ἂν σαυτόν τε καὶ τὴν ναῦν ἀπο-
137 λέσαι; Ἢ εἴ σοι πείσαιμι κοινῇ τὴν πόλιν,
ψευδο-

n Socrates rogauerat, an permitteret Critobulus haec de se dici amici veri criteria? Hic, quidni? inquit. Tum Socrates negat, mentiri suum esse. Si igitur velit ea de se dici, etiam rebus esse praestanda.

o Atticissmus, pro ἐντός, quasi non in potestate tua esset.

p Quam Socrates eloquentiae magistram habuit.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0138
DFG

ψευδόμενος, ὡς ἂν στρατηγικῷ τε καὶ δικαστικῷ καὶ πολιτικῷ ἑαυτὴν ἐπιτρέψαι· τί ἂν οἴει, σαυτὸν καὶ τὴν πόλιν ὑπόσα παθεῖν; Ἢ εἴ τινας 138
ἰδίᾳ τῶν πολιτῶν πείσαιμι, ψευδόμενος, ὡς ὄντι οἰκονομικῷ τε καὶ ἐπιμελεῖ, τὰ ἑαυτῶν ἐπιτρέψαι· ἆρ' ἐκ ἂν πείραν διδοὺς ἅμα τε βλαβερὸς εἴης, καὶ καταγέλαστος φαίνοιο; Ἀλλὰ συντο- 139
μωτάτη τε καὶ ἀσφαλεστάτη καὶ κρατίστη ὁδός, *Quod videri v.s, esto.*
ὦ Κριτόβουλε, ὅ, τι [q] ἂν βούλῃ δοκεῖν ἀγαθὸς εἶναι, τοῦτο καὶ γενέσθαι ἀγαθὸν πειρᾶσθαι.
—(7)— Φασὶν, ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῶα, τὴν 140
οἶν πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν· Θαυμαστὸν ποιεῖς, *Fabula de canet et ouibus.*
ὃς ἡμῖν μὲν τοῖς καὶ ἔριά σοι, καὶ ἄρνας, καὶ τυρὸν παρεχόσαις, οὐδὲν δίδως, ὅ, τι ἂν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν· τῷ δὲ κυνὶ, ὃς οὐδὲν τοιοῦτόν 141
σοι παρέχει, μεταδίδως, ἅπερ αὐτὸς ἔχεις σίτου. τὸν κύνα ἓν ἀκούσαντα εἰπεῖν· ναὶ μὰ Δία· ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ καὶ ὑμᾶς σώζων, ὥστε μήτε ὑπ' ἀνθρώπων κλέπτεσθαι, μήτε ὑπὸ λύκων ἁρπάζεσθαι· ἐπεὶ ὑμεῖς γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, οὐδ' ἂν νέμεσθαι δύναισθε, φοβούμεναι μὴ ἀπόλησθε. οὕτω δὴ λέγεται καὶ τὰ πρό- 142
βατα συγχωρῆσαι, τὸν κύνα προλιμᾶσθαι. —

Ex Libro III.

Ὥσπερ ὁ κιθαρίζειν μαθὼν, καὶ ἐὰν μὴ κι- 143
θαρίζῃ, κιθαριστής ἐστιν, καὶ ὁ μαθὼν ἰᾶσθαι, *Virtus non pendet a iudicio hominum.*
κἂν μὴ ἰατρεύῃ, ὅμως ἰατρός ἐστι· οὕτω καὶ ὅδε [r] ἀπὸ τοῦδε τοῦ χρόνου διατελεῖ στρατηγὸς ὤν, κἂν 144
μηδεὶς αὐτὸν ἕληται· ὁ δὲ μὴ ἐπισάμενος, οὔτε στρατηγὸς, οὔτε ἰατρός ἐστιν, οὐδὲ, ἐὰν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱρεθῇ. — Παρασκευαστέον τῶν εἰς 145
τὸν πόλεμον τὸν στρατηγὸν εἶναι χρὴ, καὶ πορισ- *Imperatoris virtutes.*
τικὸν

q n. 7. s. 120.

r Amicus, cui persuaserat, vt exercitus ducendi artem disceret a Dionysodoro.

κὸν τῶν ἐπιτηδείων τοῖς στρατιώταις, καὶ μηχανι-
146 κὸν, καὶ ἐργαστικὸν, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ καρτερικὸν,
καὶ ἀγχίνουν, καὶ φιλόφρονά τε καὶ ὠμὸν, καὶ
ἁπλοῦν τε καὶ ἐπίβουλον, καὶ φυλακτικόν τε καὶ
κλεπτικὸν, καὶ προϊκὸν, καὶ ἅρπαγα, καὶ φιλο-
δώρον, καὶ πλεονέκτην, καὶ ἀσφαλῆ, καὶ ἐπιθε-
τικὸν, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ φύσει καὶ ἐπιστήμῃ,
147 ἃ δεῖ τὸν εὖ στρατηγήσοντα ἔχειν. Καλὸν δὲ καὶ
τὸ τακτικὸν εἶναι· πολὺ γὰρ διαφέρει στράτευμα
τεταγμένον ἀτάκτου· ὥσπερ λίθοι τε καὶ πλίν-
θοι, καὶ ξύλα, καὶ κέραμος, ἀτάκτως μὲν ἐρριμμέ-
148 να, ἀδὲν χρήσιμά ἐστιν· ἐπειδὰν δὲ ταχθῇ, κάτω
μὲν καὶ ἐπιπολῆς, τὰ μήτε σηπόμενα μήτε τη-
κόμενα, οἵτε λίθοι καὶ ὁ κέραμος, ἐν μέσῳ δὲ αἵ
τε πλίνθοι καὶ τὰ ξύλα, ὥσπερ ἐν οἰκοδομίᾳ
συντίθεται, τότε γίγνεται πολλοῦ ἄξιον κτῆμα
149 οἰκία. --(3)-- Ἐν παντὶ πράγματι οἱ ἄνθρωποι
Obsequuntur homines praestantioribus. τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὓς ἂν ἡγῶν-
ται βελτίους εἶναι. Καὶ γὰρ ἐν νόσῳ, ὃν ἂν ἡγῶν-
ται ἰατρικώτατον εἶναι, τούτῳ μάλιστα πείθον-
ται· καὶ ἐν πλοίῳ οἱ πλέοντες, ὃν ἂν κυβερνητι-
κώτατον· καὶ ἐν γεωργίᾳ, ὃν ἂν γεωργικώτατον.
150 --(5)-- Τὸ θάρσος ἀμέλειάν τε καὶ ῥᾳθυμίαν
καὶ ἀπείθειαν ἐμβάλλει. ὁ δὲ φόβος προσεκτι-
κωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐτακτοτέρους
151 ποιεῖ· τεκμήριον δ' ἂν τοῦτο καὶ ἀπὸ τῶν ἐν
ταῖς ναυσίν· ὅταν μὲν γὰρ δήπου μηδὲν φοβῶν-
ται, μεσοὶ εἰσὶν ἀταξίας· ἐς ἄνδ' ἢ χειμῶνα
152 ἢ πολεμίους δείσωσιν, ἃ μόνον τὰ κελευόμενα
πάντα ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ σιγῶσι παραδοκῶντες
τὰ προσταχθησόμενα, ὥσπερ [s] χορευταί. —

IX. Ex

s [Qui in theatris saltant chori,] eos praesertim intentos esse oportet ad nutum et motum omnem praecentoris vel praesultoris. Idem facere oportet milites, nautas etc.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0140
DFG

XI.

XENOPHONTIS Apologia Socratis.

Σωκράτης δὲ ἄξιόν μοι δοκεῖ εἶναι μεμνῆσθαι, καὶ ὡς, ἐπειδὴ ἐκλήθη εἰς τὴν δίκην, ἐβουλεύσατο περί τε τῆς ἀπολογίας καὶ τῆς τελευτῆς τοῦ βίου. Γεγράφασι μὲν περὶ τούτου καὶ ἄλλοι, καὶ πάντες ἔτυχον [a] τῆς μεγαληγορίας αὐτοῦ. ὧν καὶ δῆλον, ὅτι τῷ ὄντι οὕτως ἐρρήθη ὑπὸ Σωκράτους· ἀλλ', ὅτι ἥδη ἑαυτῷ ἡγεῖτο αἱρετώτερον εἶναι τοῦ βίου θάνατον, τοῦτο οὐ διεσαφήνισαν· ὥστε ἀφρονεστέρα αὐτοῦ φαίνεται εἶναι ἡ μεγαληγορία. Ἑρμογένης μέντοι, ὁ Ἱππονίκου, ἑταῖρός τε ἦν αὐτοῦ, καὶ ἐξήγγειλε περὶ αὐτοῦ τοιαῦτα, ὥστε πρέπειν φαίνεσθαι τὴν μεγαληγορίαν αὐτοῦ τῇ διανοίᾳ. Ἐκεῖνος γὰρ ἔφη, ὁρῶν αὐτὸν περὶ πάντων μᾶλλον διαλεγόμενον, ἢ περὶ τῆς δίκης, εἰπεῖν. Οὐκ ἐχρῆν μέντοι σκοπεῖν, ὦ Σώκρατες, καὶ ὅ τι ἀπολογήσῃ; Τὸν δὲ τὸ πρῶτον ἀποκρίνασθαι· Οὐ δοκῶ τοι ἀπολογεῖσθαι μελετῶν διαβεβιωκέναι; Ἔπειτα δὲ αὐτὸν ἔρεσθαι, πῶς; Ὅτι ἐδὲν ἄδικον διαγεγένημαι ποιῶν· ἥπερ νομίζω μελέτην εἶναι καλλίστην ἀπολογίας.

Cur Socrates ita magnifice de se egerit.

2

3

4

5

6

Vita innocens optima defensio.

a Non hoc vult affectos esse illius magnifica dicta, sed simpliciter non praetermisisse ea, verum cum fide retulisse, e quo censensu appareat, vera illos dixisse. Negat autem, causam illius magniloquentiae a quoquam prolatam, vnde factum, vt minus egregie aliquid de modestia Socratis senserint. Ipse igitur docet, hoc consilio adhibitam esse a magno viro illam peruicacem et abhorrentem ab ipsius ingenio magniloquentiam, vt irritati iudices ipsum damnarent, qui mori cuperet, quam quod maxime.

7 γίας. Ἐπεὶ [b] δ' αὐτὸν πάλιν λέγειν· Οὐχ
ὁρᾷς τὰ Ἀθηναίων δικαστήρια, ὡς πολλάκις
μὲν ἀδὲν ἀδικῆντας λόγῳ ταραχθέντες ἀπέ-
κλειναν, πολλάκις δὲ ἀδικῆντας, ἢ ἐκ [c] τῦ
λόγυ οἰκλίσαντες, ἢ ἐπιχαρίτως εἰπόντας
8 ἀπέλυσαν; Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία, φάναι αὐτὸν,
καὶ δὶς ἤδη ἐπιχειρήσαντός μυ σκοπεῖν περὶ
τῆς ἀπολογίας, ἐναντιῦταί μοι τὸ δαιμόνιον [d].
Ὡς δὲ αὐτὸν εἰπεῖν θαυμαστὰ λέγειν, τόνδ'
9 αὖ ἀποκρίνασθαι· Εἰ θαυμαστὸν νομίζεις, εἰ
καὶ τῷ θεῷ δοκεῖ ἐμὲ βέλτιον εἶναι ἤδη τε-
λευτᾶν; ἐκ οἶσθα, ὅτι μέχρι μὲν τῦδε ἀδενὶ
ἀνθρώπων ὑφείμην, βέλτιον ἐμᾶ βεβιωκέναι;
10 ὅπερ γὰρ ἥδιστόν ἐστιν, ἥδειν, ὁσίως μοι καὶ
δικαίως ἅπαντα τὸν βίον βεβιωμένον· ὥστε
ἰσχυρῶς ἀγάμενος ἐμαυτὸν, ταυτὰ εὕρισκον
καὶ τὰς ἐμοὶ συγγινομένας γιγνώσκοντας περὶ
11 ἐμᾶ. Νῦν δ', εἰ ἔτι προβήσεται ἡ ἡλικία, οἶδ',
Senectutis incommoda. ὅτι ἀνάγκη ἔσαι τὰ τῆ γήρως ἀποτελεῖσθαι,
καὶ ὁρᾶν τε χεῖρον, καὶ ἀκύειν ἧσσον, καὶ
δυσμαθέστερον εἶναι, καὶ, ὧν ἔμαθον, ἐπιλησμο-
12 νέστερον. Ἢν δὲ αἰσθάνωμαι χείρων γιγνόμε-
νος, καὶ καταμέμφωμαι ἐμαυτὸν, πῶς ἂν
13 ἔτ' οἴμοι ἐγὼ, ὅτι ἂν ἡδέως βιοτεύοιμι; Ἴσως
δέ τοι, φάναι αὐτὸν, καὶ ὁ θεὸς δὶ εὐμένειαν
προξενεῖ μοι, ἃ μόνον τὸ ἐν καιρῷ τῆς ἡλικίας
καταλῦσαι τὸν βίον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἧ ῥᾷστα.
14 Ἢν γὰρ νῦν κατακριθῇ μοι, δῆλον, ὅτι ἐξέσαι
Mors leniſſima. μοι τῇ τελευτῇ χρῆσθαι, ἣ ῥᾴστη μὲν ὑπὸ τῶν
τότε ἐπιμεληθέντων κέκριται, ἀπραγμονεστάτη
δὲ

b V. ad 2, 50.

c Duae rationes abſolutionis, miſeratio ſupplicantis, aut delectatio ex illius oratione, vt in illa Epaminondae apud NEPOTEM c. 8.

d Vid. ſ. 22.

δὲ τοῖς [e] φίλοις, πλεῖσον δὲ πόθον ἐμποιῆσα τῷ [f] τελευτῶντι· ὅταν γὰρ ἄχημον μὲν μηδὲν, μηδὲ δυσχερὲς, ἐν ταῖς γνώμαις τῶν παρόντων καταλειπηται, ὑγιὲς δέ τις τὸ σῶμα ἔχων, καὶ τὴν ψυχὴν δυναμένην φιλοφρονεῖσθαι, ἀπομαραίνηται, πῶς ἐκ ἀνάγκη τοῦτον ποθεινὸν εἶναι; Ὀρθῶς δὲ οἱ θεοὶ τότε με ἠναντιοῦντο, φάναι αὐτὸν, τῇ τοῦ λόγου ἐπισκέψει, ὅτε ἐδόκει ἡμῖν ζητητέα εἶναι ἐκ παντὸς τρόπου τὰ ἀποφευκτικά. Εἰ γὰρ τοῦτο διεπραξάμην, δῆλον, ὅτι ἡτοιμασάμην ἂν ἀντὶ τοῦ ἤδη λῆξαι τοῦ βίου, ἢ νόσοις ἀλγυνόμενος τελευτῆσαι, ἢ γήρα, εἰς ὃ πάντα τὰ χαλεπὰ συρρεῖ καὶ μάλα ἔρημα τῶν εὐφροσυνῶν. Μὰ Δί', εἰπεῖν αὐτὸν, ὦ Ἑρμόγενες, ἐγὼ ταῦτα ἐδὲ προθυμήσομαι, ἀλλ', ὅσον † νομίζω τετυχηκέναι καλῶς καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων, καὶ, ἣν ἐγὼ δόξαν ἔχω περὶ ἐμαυτοῦ, ταύτην ἀναφαίνων, εἰ βαρύνω τοὺς δικαστὰς, αἱρήσομαι τελευτᾶν μᾶλλον, ἢ ἀνελευθέρως τὸ ζῆν ἔτι προσαιτῶν, κερδᾶναι τὸν πολὺ χείρω βίον ἀντὶ θανάτου. Οὕτω δὲ γνόντα αὐτὸν, ἔφη, ἐπειδὴ κατηγόρησαν αὐτοῦ οἱ ἀντίδικοι, ὡς, οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, οὐ νομίζοι, ἕτερα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσφέροι, καὶ τοὺς νέους διαφθείροι, παρελθόντα εἰπεῖν. Ἀλλ' ἐγὼ, ὦ ἄνδρες, τοῦτο μὲν πρῶτον θαυμάζω Μελίτου, ὅτῳ ποτὲ γνοὺς λέγει, ὡς ἐγὼ, οὓς ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, οὐ νομίζω, ἐπεὶ θύοντά γέ

15 16 17 18 *Constitutis Socr. irritare indices.* 19 20 21 *Apologia ipsa.*

e Quippe qui non cogentur assidere aegrotanti etc.

f Ita legunt, credo, omnes. Sententia et aetiologia postulare mihi videbatur τῷ τελευτῶντος. Certe πάθει passiue intelligendus.

† Forte melius ζῶσιν v. τ. καλῶν.

μὲν ἐν ταῖς κοιναῖς ἑορταῖς, καὶ ἐπὶ τῶν δημοσίων βωμῶν, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ παρατυγχάνοντες ἑώρων, καὶ αὐτὸς Μέλιτος, εἰ ἠβούλετο.

22 *Daemonium Socratis.*

Καινά γε μὴν δαιμόνια πῶς ἂν ἐγὼ εἰσφέροιμι, λέγων, ὅτι θεῦ μὲν φωνὴ φαίνεται σημαίνουσα [g], ὅ, τι χρὴ ποιεῖν; καὶ γὰρ οἱ φθόγγοις

g Hoc igitur est nobile illud Socratis Daemonium, (§. 26.) ad cuius voluntatem et monitus eum prouocasse arbitror, quot es non satis probare amicis consiliorum suorum rationes posset. Qui alias consilio notis et auctorum locis citandis onerare hunc libellum parco, non possum quin iuuentutis causa adscribam locum ex APVLEII libro de Daemonio Socratis p. 50. Elmenh.

„Sunt superius aliud augustiusque genus Daemonum „qui semper a corporis compedibus et nexibus liberi certis „potestatibus curant. (*ita etiam alias* APVLEIVS.) „Quorum e numero Somnus atque Amor diuersam inter se „vim possident: Amor vigilandi, Somnus soporandi. Ex „hac ergo sublimiori Daemonum copia Plato autumat singu„lis hominibus in vita agenda testes et custodes singulos „additos, qui nemini conspicui semper adsint, arbitri „omnium non modo actorum, verum etiam cogitatorum. „At vbi vita edita remeandum est, eundem illum, qui no„bis praeditus fuit, raptare et trahere, veluti custodiam „suam (*a se custeditum*) ad iudicium, atque illic in causa „dicenda assistere: si qua commentiatur, redarguere: si qua „vera dicat, asseuerare: prorsus illius testimonio ferri sen„tentiam. Proinde vos omnes, qui hanc Platonis diuinam „sententiam me interprete auscultatis, ita animos vestros „ad quaecunque vel agenda vel meditanda formare, vt scia„tis nihil homini prae istis custodibus nec intra animum nec „foris esse secreti, quin omnia curiose ille participet, omnia „visat, omnia intelligat; in ipsis penitissimis mentibus „vice conscientiae diuersetur. Hic, quem dico, prorsus „custos, singularis praefectus, domesticus speculator, pro„prius curator, intimus cognitor, assiduus obseruator, in„diuiduus arbiter, inseparabilis testis, malorum improba„tor, bonorum probator, si rite animaduertatur, sedulo „cognoscatur, religiose colatur, ita vt a Socrate iustitia et „innocentia cultus est: in rebus incertis prospector, dubiis „praemonitor, periculosis tutator, egenis opitulator, qui „tibi queat tum in somniis, tum signis, tum etiam fortasse „coram, cum vsus postulat, mala auerruncare, bona pro„sperare, humilia sublimare, nutantia fulcire, obscura „clarare, secunda regere, aduersa corrigere. Non igitur „mirum, si Socrates, vir apprime perfectus, et Apollinis „quoque testimonio sapiens, hunc Deum suum cognouit, et „coluit; ac propterea eius custos, et prope, vt ita dicam, „par contubernio, (*i. e. contubernalis*) familiaris, cuncta, „quae

γοις οἰωνῶν, καὶ οἱ φήμαις ἀνθρώπων χρώμενοι, φωναῖς δήπου τεκμαίρονται· βροντὰς δ' ἀμφιλέξει τίς ἢ μὴ φωνεῖν, ἢ μὴ μέγιστον οἰωνιστήριον εἶναι; ἡ δὲ Πυθοῖ ἐν τῷ τρίποδι ἱέρεια, ἃ καὶ αὐτὴ φωνῇ τὰ παρὰ τοῦ θεοῦ διαγγέλλει[h]; Ἀλλὰ μέν τοι καὶ τὸ προειδέναι γε τὸν θεὸν τὸ μέλλον, καὶ τὸ προσημαίνειν, ᾧ βέλτιστα, καὶ τοῦτο, ὥσπερ ἐγώ φημι, ἅπαντες καὶ λέγουσι καὶ νομίζουσιν. Ἀλλ' οἱ μὲν οἰωνούς τε καὶ φήμας καὶ συμβόλους τε καὶ μάντεις ὀνομάζουσι τοὺς προσημαίνοντας εἶναι· ἐγὼ δὲ τοῦτο δαιμόνιον καλῶ, καὶ οἶμαι, ἅτε ὀνομάζων, καὶ ἀληθέστερα καὶ ὁσιώτερα λέγειν τῶν τοῖς ὄρνισιν ἀνατιθέντων τὴν τῶν θεῶν δύναμιν. Ὡς γε μὴν ἃ ψεύδομαι κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτ' ἔχω τεκμήριον· καὶ γὰρ τῶν φίλων πολλοῖς δὴ ἐξαγγείλας τὰ τοῦ θεοῦ συμβουλεύματα, οὐδεπώποτε ψευσάμενος ἐφάνην. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἀκούοντες οἱ δικασταὶ ἐθορύβουν, οἱ

23 24 25 26 27 28

„quae arcenda sunt, arcuit; quae cauenda, praecauit; et „praemonenda praemonuit: sicubi tamen, interfectis Sa„pientiae officiis, non consilio, sed praesagio indigebat: vt „vbi dubitatione claudicaret, diuinatione consisteret. Multa „sunt enim, multa, de quibus etiam sapientes viri ad ario„los et oracula curritent. -- Socrates quoque sicubi loco„rum alienae sapientiae officiis consultario ingruerat, ibi vi „daemonis praesagia regebat. Verum eius monitis sedulo „obediebat, eoque erat Deo suo longe acceptior. Quod au„tem incepta Socratis quispiam Daemon ille ferme prohi„bitum ibat, numquam adhortatum, quodammodo ratio prae„dicta est. Enimuero Socrates, vtpote vir apprime perfectus „ex sese, et ad omnia congruentia sibi officia promptus, nul„lo adhortatore vmquam indigebat: at vero prohibitore „nonnumquam, si quibus forte conatibus eius periculum „suberat, vt monitus praecaueret, omitteret coepta imprae„sentiarum, quae tutius vel postea capesseret, vel alia via „adoriretur. In huiuscemodi rebus, vt Plato dicit, vocem „quampiam diuinitus exortam dicebat se audire.“

h His exemplis certe κατ' ἄνθρωπον bene disputat Socrates, qui hoc solum propositum sibi habet, nouos a se Deos non induci.

μὲν ἂν ἀπιστοῦντες τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ καὶ
φθονοῦντες, εἰ καὶ παρὰ θεῶν μείζονων, ἢ αὐτοὶ
39 τυγχάνοι, πάλιν εἰπεῖν[1] τὸν Σωκράτην. Ἄγε
δή, ἀκούσατε καὶ ἄλλα, ἵνα ἔτι μᾶλλον οἱ βε-
λόμενοι ὑμῶν ἀπιστῶσι[k] τῷ ἐμὲ τετιμῆσθαι
40 ὑπὸ δαιμόνων. Χαιρεφῶντος γάρ ποτε ἐπε-
Oraculi vox de Socrate. ρωτῶντος ἐν Δελφοῖς περὶ ἐμοῦ, πολλῶν παρόν-
των, ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων, μηδένα εἶναι ἀνθρώ-
πων ἐμοῦ μήτε ἐλευθεριώτερον, μήτε δικαιό-
41 τερον, μήτε σωφρονέστερον†. Ὡς δ' αὖ ταῦτ'
ἀκούσαντες οἱ δικασταὶ ἔτι μᾶλλον ἐθορύβουν
εἰκότως, αὖθις εἰπεῖν τὸν Σωκράτην. Ἀλλὰ
de Lycurgo. μέντοι μὲν, ὦ ἄνδρες, εἶπεν ὁ θεὸς ἐν χρησμοῖς
περὶ Λυκούργου τοῦ Λακεδαιμονίοις νομοθετή-
42 σαντος, ἢ περὶ ἐμοῦ. Λέγεται γὰρ εἰς τὸν
ναὸν εἰσιόντα προσεῖπεῖν αὐτὸν· Φροντίζω, πό-
τερα θεόν σε εἴπω, ἢ ἄνθρωπον. ἐμὲ δὲ θεῷ
μὲν ἐκ εἴκασεν, ἀνθρώπων δὲ πολλῷ προέκρι-
43 νεν ὑπερφέρειν. Ὅμως δὲ ὑμεῖς μηδὲ ταῦτα
εἰκῇ πιστεύσητε τῷ θεῷ, ἀλλὰ καθ' ἓν ἕκαστον
ἐπισκοπεῖτε, ὧν εἶπεν ὁ θεός. Τίνα μὲν γὰρ
ἐπίστασθε ἧσσον ἐμοῦ δουλεύοντα ταῖς τοῦ σω-
ματος ἐπιθυμίαις; τίνα δ' ἀνθρώπων ἐλευ-
θεριώτερον; ὃς παρ' ἑνὸς ἔτε δῶρα ἔτε
44 μισθὸν δέχομαι. δικαιότερον δὲ τίνα ἂν εἰκό-
τως νομίσητε τοῦ πρὸς τὰ παρόντα συνημο-
σμένου, ὡς τῶν ἀλλοτρίων μηδενὸς προσδεῖσθαι;
σοφὸν δὲ πῶς ἐκ ἄν τις εἰκότως ἄνδρα φήσειεν
εἶναι, ὃς, ἐξότου περ ξυνιέναι τὰ λεγόμενα ἠρ-
ξάμην, ἀεί ποτε διέλιπον καὶ ζητῶν καὶ μανθά-

[1] In his infinitis semper intelligitur φησὶ ὁ Ἑρμογένης aut simile quid.

[k] Hic aperte satis prodit consilium suum irritandi iudices.

† Pulchre vidit Cl. ERNESTI, hic addendum esse μᾶλλον σωφρονέστερον, vt respondeat propositio tractationi.

θάνων, ὅ, τι ἐδυνάμην, ἀγαθόν; Ὡς δ' ἐμάτην 35
ἐπόνει, ἃ δοκεῖ ὑμῖν καὶ τάδε τεκμήρια εἶναι, *Opinio hominum de Socrate.*
τό, πολλὰς μὲν πολίτας τῶν ἀρετῆς ἐφιεμένων,
πολλὰς δὲ ξένων, ἐκ πάντων προαιρεῖσθαι ἐμοὶ
ξυνεῖναι; Ἐκεῖνα δὲ τί φήσομεν αἴτιον εἶναι, 36
τὸ πάντας εἰδέναι, ὅτι ἐγὼ ἥκιστα ἔχοιμι χρή-
ματα ἀντιδιδόναι, ὅμως πολλὰς ἐπιθυμεῖν ἐμοί
τι δωρεῖσθαι; τὸ [1] δὲ ἐμὲ μὲν μηδ' ὑφ' ἑνὸς
ἀπαιτεῖσθαι εὐεργεσίας, ἐμοὶ δὲ πολλὰς ὁμο-
λογεῖν χάριτας ὀφείλειν; τὸ δ' ἐν τῇ πο- 37
λιορκίᾳ τὰς μὲν ἄλλας εἰκλείρειν ἑαυτὰς, ἐμὲ δὲ
μηδὲν ἀπορώτερον διάγειν, ἢ ὅτε τὰ μάλιστα ἡ
πόλις εὐδαιμονεῖ; τὸ [1] δὲ τὰς ἄλλας μὲν τὰς 38
εὐπαθείας ἐκ τῆς ἀγορᾶς πολυτελεῖς πορίζε-
σθαι, ἐμὲ δ' ἐκ τῆς ψυχῆς ἄνευ δαπάνης ἡδίας
ἐκείνων μηχανᾶσθαι; Εἴγε μήν, ὅσα εἴρηκα
περὶ ἐμαυτοῦ, μηδεὶς δύναιτ' ἂν ἐξελέγξαι με,
ὡς ψεύδομαι, πῶς ἐκ ἂν ἤδη δικαίως καὶ ὑπὸ
θεῶν καὶ ὑπ' ἀνθρώπων ἐπαινοίμην; Ἀλλ' 39
ὅμως σύ με φῂς, ὦ Μέλιτε, τοιαῦτα ἐπιτη-
δεύοντα τοὺς νέους διαφθείρειν; Καί τοι ἐπισά-
μεθα μὲν δήπου, τίνες εἰσὶ νέων διαφθοραί.
Σὺ δ' εἰπὲ, εἴ τινα οἶσθα ὑπ' ἐμοῦ γεγενημέ- 40
νον, ἢ ἐξ εὐσεβοῦς ἀνόσιον, ἢ ἐκ σώφρονος *Negat corruptam a se iuventutem.*
ὑβριστὴν, ἢ ἐξ εὐδιαίτου πολυδάπανον, ἢ ἐκ
μετριοπότου οἰνόφλυγα, ἢ ἐκ φιλοπόνου μα-
λακὸν, ἢ ἄλλης πονηρᾶς ἡδονῆς ἡσσημένον.
Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Μέλιτος, ἐκείνους οἶδα, 41
οὓς σὺ πέπεικάς σοι πείθεσθαι μᾶλλον, ἢ τοῖς
γεναμένοις. Ὁμολογῶ, φάναι τὸν Σωκράτην,
περὶ γε παιδείας· τοῦτο γὰρ ἴσασιν ἐμοὶ με-
μεληκός. Περὶ δ' ὑγιείας τοῖς ἰατροῖς μᾶλλον 42

1 Editi puto omnes τὸ; sed nimis aperte continuatur superior constructio αἴτιον εἶναι τῷ π. τ. λ. Sed nec damno

Quatenus alii potius audiendi quam parentes.

οἱ ἄνθρωποι πείθονται, ἢ τοῖς γονεῦσι· καὶ ἐν
τοῖς ἐκκλησίαις γε πάντως οἱ Ἀθηναῖοι πάν-
τες δήπου τοῖς φρονιμώτατα λέγουσι πείθονται
43 μᾶλλον, ἢ τοῖς προσήκουσιν. ἐγὼ γὰρ δὴ καὶ
στρατηγὸς αἱρεῖσθε καὶ πρὸ πατέρων καὶ ἀδελ-
φῶν, καὶ ναὶ μὰ Δία γε ὑμεῖς πρὸ ὑμῶν αὐ-
τῶν, ὃς ἂν ἡγῆσθε περὶ τῶν πολεμικῶν φρο-
44 νιμώτατος εἶναι; Οὕτω γὰρ, φάναι τὸν Μέ-
λιτον, ὦ Σώκρατες, καὶ συμφέρει καὶ νομίζε-
ται. Οὐκοῦν, εἰπεῖν τὸν Σωκράτην, θαυμαστὸν
καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ εἶναι, τὸ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις
45 πράξεσι μὴ μόνον ἰσομοιρίας τυγχάνειν τοὺς
κρατίστους, ἀλλὰ καὶ προτετιμῆσθαι· ἐμὲ δ',
ὃς περὶ τοῦ μεγίστου ἀγαθοῦ ἀνθρώποις, περὶ
παιδείας, βέλτιστος εἶναι ὑπό τινων προκρίνο-
μαι, τοῦτο ἕνεκα θανάτου ὑπὸ σοῦ διώκεσθαι;
46 Ἐρρήθη μὲν δηλονότι τούτων πλείονα ὑπό τε
αὐτοῦ καὶ τῶν συναγορευόντων φίλων αὐτῷ·
ἀλλ' ἐγὼ ἅ τὰ πάντα εἰπεῖν τὰ ἐκ τῆς δίκης
ἐσπάσασα, ἀλλ' ἤρκεσέ μοι δηλῶσαι, ὅτι Σω-
κράτης, τὸ μὲν μήτε περὶ θεοὺς ἀσεβῆσαι, μήτε περὶ ἀνθρώπους ἄδικος φανῆναι, περὶ παν-
τὸς ἐποιεῖτο, τὸ δὲ μὴ ἀποθανεῖν ἐκ ὤετο λι-
παρητέον εἶναι, ἀλλὰ καὶ καιρὸν ἤδη ἐνόμιζεν
47 ἑαυτῷ τελευτᾶν· ὅτι δ' ἔτως ἐγίγνωσκε, κα-
Damnationem non subterfugit nec mortem. ταδηλότερον ἐγίγνετο, ἐπεὶ καὶ ἡ δίκη κατεψη-
φίσθη. Πρῶτον μὲν γάρ κελευόμενος ὑποτι-
48 μᾶσθαι[m], ἔτε αὐτὸν ὑπετιμήσατο, ἔτε τοὺς

φίλους

Cl. BACHII religionem, illud τὸ δὲ retinentis, quidni enim licuerit Xenophonti paullum dormitare?

m Quid sit ὑποτιμᾶσθαι, et quid actum cum Socrate, doceat CIC. de Orat. I. 54. *Interrogabatur reus* (prioribus sententiis generatim iam damnatus, ἔπειτα καὶ ἡ δίκη κατεψηφίσθη) *quam quasi aestimationem commeruisse se maxime confiteretur? quod cum interrogatus esset Socrates, respondit, sese meruisse, vt amplissimis honoribus et praemiis decoraretur &c.*

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0148
DFG

φίλȣς εἴασεν, ἀλλὰ καὶ ἔλεγεν, ὅτι τὸ ὑπο-
τιμᾶσθαι ὁμολογȣ̃ντος εἴη ἀδικεῖν. Ἔπειτα, τῶν 49
ἑταίρων ἐκκλέψαι βȣλομένων αὐτὸν, ȣ̓κ ἐφέι-
πετο, ἀλλὰ καὶ ἐπισκῶψαι ἐδόκει, ἐρόμενος,
εἴ πȣ εἰδεῖέν τι χωρίον ἔξω τῆς Ἀττικῆς. ἔνθα
ȣ̓ προσβατὸν θανάτῳ. Ὡς δὲ τέλος εἶχεν ἡ 50
δίκη, εἰπεῖν αὐτόν. Ἀλλ' ὦ ἄνδρες, τȣ̀ς μὲν
διδάσκοντας τȣ̀ς μάρτυρας, ὡς χρὴ ἐπιορκȣ̃ν-
τας καταψευδομαρτυρεῖν ἐμȣ̃, καὶ τȣ̀ς πειθο- 51
μένȣς τȣ́τοις, ἀνάγκη ἐςὶ πολλὴν ἑαυτοῖς συν-
ειδέναι ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν· ἐμοὶ δὲ τί προσή-
κει νῦν μεῖον φρονεῖν, ἢ πρὶν κατακριθῆναι,
μηδὲν ἐλεγχθέντι, ὡς πεποίηκά τι, ὧν ἐγρά-
ψαντό με; Οὔτε γὰρ ἔγωγε ἀντὶ Διὸς καὶ 52
Ἥρας, καὶ τῶν σὺν τȣ́τοις θεῶν, ȣ̓̓τε θύων τισὶ
καινοῖς δαίμοσιν, ȣ̓̓τε ὀμνὺς, ȣ̓̓τε ὀνομάζων
ἄλλȣς θεȣ̀ς, ἀναπέφηνα. Τȣ́ς γε μὴν νέȣς
πῶς ἂν διαφθείροιμι, καρτερίαν καὶ εὐτέλειαν
προσεθίζων; Ἐφ' οἷς γε μὴν ἔργοις κεῖται 53
θάνατος ἡ ζημία, ἱεροσυλίαι, τοιχωρυχίαι,
ἀνδραπόδισις, πόλεως προδοσία, ȣ̓δ' αὐτοὶ
οἱ ἀντίδικοι τȣ́των πρᾶξαί τι κατ' ἐμȣ̃ φασιν·
ὥςε θαυμαςὸν ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, ὅπȣ ποτὲ
ἐφάνη ὑμῖν τὸ τȣ̃ θανάτȣ ἔργον ἐμοὶ [n] ἄξιον.
Ἀλλ' ȣ̓δὲ μέντοι, ὅτι ἀδίκως ἀποθνήσκω, διὰ 54
τȣ̃το μεῖον φρονητέον· ȣ̓ γὰρ ἐμοὶ, ἀλλὰ τοῖς
καταγνȣ̃σι, τȣ̃το αἰσχρόν ἐςι. Παραμυθεῖται
δ' ἔτι με καὶ Παλαμήδης, ὁ παραπλησίως
ἐμοὶ τελευτήσας· ἔτι γὰρ καὶ νῦν πολὺ καλ- 55
λίȣς ὕμνȣς παρέχεται Ὀδυσσέως, τȣ̃ ἀδίκως
ἀποκτείναντος αὐτόν. Οἶδ' ὅτι καὶ ἐμοὶ μαρτυ- 56
ρήσεται [o] ὑπό τε τȣ̃ ἐπιόντος, καὶ ὑπὸ τȣ̃

Damnationem sibi turpem esse negat.

n F. ἐμȣ̃.
o Μαρτυρήσετε erat; sed repugnat ὑπὸ; sententia

παρεληλυθότος χρόνου ὅτι ἠδίκησα μὲν οὐδένα πώποτε, οὐδὲ πονηρότερον ἐποίησα· εὐεργέτουν δὲ τοὺς ἐμοὶ διαλεγομένους, προῖκα διδάσκων, ὅ, τι ἐδυνάμην, ἀγαθόν. Εἰπὼν δὲ ταῦτα, μάλα ὁμολογουμένως δὴ τοῖς εἰρημένοις, ἀπῄει καὶ ὄμμασι καὶ χήματι καὶ βαδίσματι φαιδρός. Ὡς δ' ἤσθετο ἄρα τοὺς παρεπομένους δακρύοντας, τί τοῦτο, εἶπεν αὐτούς; ἦ ἄρτι δακρύετε; ἀ γὰρ πάλαι ἴσε, ὅτι, ἐξότε περ ἐγενόμην, κατεψηφισμένος ἦν μοι ὑπὸ τῆς Φύσεως ὁ θάνατος. Ἀλλὰ μέντοι, εἰ μὲν ἀγαθῶν ἐπιῤῥεόντων προαπόλυμαι, δηλονότι ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς εὖνοις λυπητέον· εἰ δὲ χαλεπῶν προσδεκωμένων καταλύω τὸν βίον, ἐγὼ μὲν οἶμαι, ὡς εὐπραγοῦντος ἐμοῦ, πᾶσιν ὑμῖν εὐθυμητέον εἶναι. Παρὼν δέ τις Ἀπολόδωρος, ἐπιθημητὴς μὲν ἰσχυρῶς αὐτῷ, ἄλλως δὲ εὐήθης εἶπεν ἄρα. Ἀλλὰ τοῦτο ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, χαλεπώτατα φέρω, ὅτι ὁρῶ σε ἀδίκως ἀποθνήσκοντα. Τὸν δὲ λέγεται καταψήσαντα αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰπεῖν· Σὺ δέ, ὦ φίλτατε Ἀπολόδωρε, μᾶλλον ἂν ἐβούλου με ὁρᾶν δικαίως ἢ ἀδίκως ἀποθνήσκοντα; καὶ ἅμα ἐπιγελάσαι. Λέγεται καὶ Ἄνυτον παριόντα ἰδὼν εἰπεῖν. Ἀλλ' ὁ μὲν ἀνὴρ ὅτε φαιδρός, ὡς μέγα τι καὶ καλὸν διαπεπραγμένος, εἰ ἀπέκλινέ με, ὅτι αὐτὸν τῶν μεγίστων ὑπὸ τῆς πόλεως ὁρῶν ἀξιούμενον, οὐκ ἔφην χρῆναι τὸν υἱὸν περὶ βύρσας παιδεύειν. Ὡς μοχθηρὸς ἔτος, ἔφη, ὃς οὐκ ἔοικεν εἰδέναι, ὅτι, ὁπότεροι ἡμῶν καὶ συμφορώτερα καὶ καλλίω εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον διαπέπρακται, ἔτι καὶ ὁ νικῶν. Ἀλλὰ μέν-

57 Constantia eius post damnationem.

58

59

60 Innocentem damnari praestat, quam nocentem.

61

62

63

64 Vaticinantes moribundi.

aperte passuum postulat, scio mihi testimonium perhibiturum ita.

τοι, φάναι αὐτὸν, ἀνέθηκε μὲν καὶ Ὅμηρος ἔξιν οἷς τῶν ἐν καταλύσει τῷ βίῳ προγιγνώσκειν τὰ μέλλοντα [p]. Βέλομαι δὲ καὶ ἐγὼ χρησμωδῆσαί τι. Συνεγενόμην γάρ ποτε βραχέα τῷ Ἀνύτου υἱῷ, καὶ ἔδοξέ μοι ἐκ ἀρρωστος τὴν ψυχὴν εἶναι· ὥστε φημὶ, αὐτὸν ἐπὶ τῇ δειλοπρεπεῖ διατριβῇ, ἣν ὁ πατὴρ αὐτῷ παρεσκεύακεν, ἐ διαμενεῖν· διὰ δὲ τὸ μηδένα ἔχειν σπουδαῖον ἐπιμελητὴν, προσπεσεῖσθαί τινι αἰσχρᾷ ἐπιθυμίᾳ, καὶ προβήσεσθαι μέντοι πόῤῥω μοχθηρίας. Ταῦτα δ' εἰπὼν ἐκ ἐψεύσατο· ἀλλ' ὁ νεανίσκος, ἡδεῖς οἴνῳ, ἔτε νυκτὸς ἔτε ἡμέρας ἐπαύετο πίνων. Καὶ τέλος, ἔτε τῇ ἑαυτοῦ πόλει, ἔτε τοῖς φίλοις, ἔτε αὐτῷ ἄξιος ἀδενὸς ἐγένετο. Αὐτὸς μὲν δὴ, διὰ τὴν τοῦ υἱοῦ πονηρὰν παιδείαν, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγνωμοσύνην [q], ἔτι καὶ τετελευτηκὼς τυγχάνει κακοδοξίας. Σωκράτης δὲ, διὰ τὸ μεγαλύνειν ἑαυτὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, φθόνον ἐπαγόμενος, μᾶλλον κατεψηφίσασθαι ἑαυτοῦ ἐποίησε τοὺς δικαστάς. Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ θεοφιλοῦς μοίρας τετυχηκέναι· τῷ μὲν γὰρ βίῳ τὸ χαλεπώτατον ἀπέλιπε, τῶν δὲ θανάτων τοῦ ῥᾴστου ἔτυχεν· ἐπεδείξατο δὲ τῆς ψυχῆς τὴν ῥώμην. Ἐπεὶ γὰρ ἔγνω, τοῦ ἔτι ζῆν τὸ τεθνάναι αὐτῷ κρεῖσσον εἶναι, ὥσπερ ἀδὲ πρὸς τἆλλα τἀγαθὰ προσάντης ἦν, οὐδὲ πρὸς τὸν θάνατον ἐμαλακίσατο, ἀλλ' ἱλαρῶς καὶ προσεδέχετο αὐτὸν καὶ ἐπετελέσατο. Ἐγὼ μὲν δὴ, καταγνοὺς τοῦ ἀνδρὸς τήν τε σοφίαν καὶ τὴν γενναιο-

65 66 67 68 69 70 71

Felicitas Socratis.

p V. g. Hector moriens manu Achillis, huic interitum in portis Scaeis denunciat Il. X. 358. Pulchre Cl. ERNESTI conieit pro τῶν ἐν καταλύσει, τὸ – – προγιγνώσκειν.

q ſ. 62.

γενναιότητα, ἅτε μὴ μεμνῆσθαι δύναμαι αὐτὸ, ἅτε, μεμνημένος, μὴ ἂν ἐπαινεῖν· εἰ δέ τις τῶν ἀρετῆς ἐφιεμένων ὠφελιμωτέρῳ τινὶ Σωκράτους συνεγένετο, ἐκεῖνον ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἀξιομακαριστότατον νομίζω.

X.

THEOPHRASTI Characteres ethici, siue notationes morum.

α.

Varietatem ingeniorum obseruare vtile est.

1 Ἤδη μὲν καὶ πρότερον πολλάκις ἐπιζήσας τὴν διάνοιαν, ἐθαύμασα, ἴσως δὲ οὐδὲ παύσομαι θαυμάζων, τί γὰρ δήποτε, τῆς
2 Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα κειμένης, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὁμοίως παιδευομένων, συμβέβηκεν ἡμῖν ἃ τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν τρό-
3 πων ἔχειν. Ἐγὼ γάρ, ὦ Πολύκλεις, συνθεωρήσας ἐκ πολλῆ χρόνῳ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ βεβιωκὼς ἔτη ἐννενήκοντα ἐννέα, ἔτι δὲ ὡμιληκὼς πολλαῖς τε καὶ παντοδαπαῖς φύσεσι, καὶ παρατεθεαμένος ἐξ ἀκριβείας πολλῆς τάς τε ἀγαθὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς φαύλας, ὑπέλαβον δεῖν συγγράψαι, ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ. Ἐκθήσω δέ σοι κατὰ γένος, ὅσα τε τυγχάνει γένη
4 τρόπων τούτοις προσκείμενα, καὶ ὃν τρόπον τῇ
5 οἰκονομίᾳ χρῶνται. Ὑπολαμβάνω γάρ, ὦ Πολύκλεις, τὰς υἱεῖς ἡμῶν βελτίους ἔσεσθαι, καταλειφθέντων αὐτοῖς ὑπομνημάτων τοιούτων, οἷς παραδείγμασι χρώμενοι αἱρήσονται τοῖς εὐχη-

εὐχημονεςάτοις σνεῖναί τε καὶ ὁμιλεῖν, ὅπως μὴ καταδεέςεροι ὦσιν αὐτῶν. Τρέψομαι δὲ 6
ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον· σὺ δὲ, παρακολυθῆσαί τε καὶ εἰδῆσαι, εἰ ὀρθῶς λέγω. Πρῶτον μὲν 7
ἓν ποιήσομαι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων, ἀφεὶς τὸ προοιμιάζεσθαι, καὶ πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγειν· καὶ ἄρξομαι *πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας, καὶ ὁρισμὸν αὐτὴν· εἶθ' ἕτω τὸν εἴρωνα διέξειμι, ποῖός τις ἐςὶ, καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκλαι. καὶ τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων, ὥσπερ ὑπεθέμην, πειράσομαι κατὰ γένος φανερὰ καταςῆσαι.

β. (1)

Περὶ εἰρωνείας

Dissimulatio insidiosa.

Ἡ μὲν ἓν εἰρωνεία δόξειεν ἂν εἶναι, ὡς τύπῳ [a] λαβεῖν, προσποίησις ἐπὶ χεῖρον [b] πράξεων καὶ λόγων· ὁ δὲ εἴρων τοιοῦτός τίς 2
ἐςιν, οἷος, προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθέλειν λαλεῖν, ἃ μισεῖν· καὶ ἐπαινεῖν παρόντας, οἷς ἐπέθετο λάθρα, καὶ τούτοις συλλυπεῖσθαι ἡτ[τ]ωμένοις· καὶ συγγνώμην δὲ ἔχειν τοῖς κακῶς 3
αὐτὸν λέγεσι καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις,

* Hic simul sub exemplo methodum proponit, qua in reliquis etiam notationibus progressurus sit.

a Hac formula et similibus, quae initio capitum recurrunt, excusatur definitio non nimis accurata, sed qua satis habemus rem aliquo modo, et quali sub exemplo indicasse; quales saepe sunt ICtorum in Pandectis definitiones, Vid. Ind. Τύπον sic ab ὁρισμῷ distinguit *Gellius* 1, 25.

b q. d. affectatio in deterius. Nimirum εἴρων non modo dissimulator est generatim hoc loco, aut qui, quod Socrates facere solebat, boni finis causa sententiam suam premit: sed homo versutus, qui fallendi causa alienam personam sumit, insidiosus etc.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0153
DFG

μένοις, καὶ πρὸς τοὺς ἀδικουμένους καὶ ἀγανα-
2 κτοῦντας πράως διαλέγεσθαι. Καὶ τοῖς ἐντυγ-
χάνειν κατὰ σπουδὴν βουλομένοις, προστάξαι
ἐπανελθεῖν. Καὶ μηδὲν, ὧν πράττει, ὁμολογῆ-
σαι, ἀλλὰ φῆσαι βουλεύεσθαι. Καὶ προσποιή-
σασθαι ἄρτι παραγεγονέναι, καὶ ὀψὲ γενέσθαι
5 αὐτὸν, καὶ μαλακισθῆναι. Καὶ πρὸς τοὺς δανειζο-
μένους καὶ ἐρανίζοντας, ὡς οὐ πωλεῖ[c]. Καὶ, μὴ
6 πωλῶν, φήσει, πωλεῖν. Καὶ, ἀκούσας τι, δείξει*,
μὴ προσποιεῖσθαι, καὶ ἰδὼν, φήσει, μὴ ἑωρακέ-
7 ναι, καὶ ὁμολογήσας, μὴ μεμνῆσθαι. Καὶ τὰ μὲν
ἐσκέφθαι φάσκειν, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι, τὰ δὲ θαυ-
μάζειν, τὰ δ' ἤδη ποτὲ καὶ αὐτὸς οὕτω διαλο-
8 γίσασθαι, Καὶ τὸ ὅλον δεινὸς τῷ τοιούτῳ τρόπῳ
τοῦ λόγου χρῆσθαι, Οὐ πιστεύω, Οὐχ ὑπολαμ-
βάνω, Ἐκπλήττομαι· καὶ λέγει, ἑαυτὸν ἕτερον[d]
9 γεγονέναι· καὶ μὴν οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξῄει·
παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα· ἄλλῳ τινὶ λέγε·
ὅπως δὲ σοὶ ἀπιστήσω, ἢ ἐκείνου καταγνῶ, ἀπο-
10 ροῦμαι. Ἀλλ' ὅρα, μὴ σὺ θᾶττον πιστεύῃς τοιαύ-
τας φωνὰς καὶ πλοκὰς καὶ παλιλλογίας. οὗ
χεῖρόν ἐστιν εὑρεῖν οὐδέν· τὰ δὴ τῶν ἠθῶν μὴ
ἁπλᾶ, ἀλλ' ἐπίβουλα, φυλάττεσθαι μᾶλλον
δεῖ, ἢ τοὺς ἔχεις.

γ. (2)

Adulatio.

Περὶ κολακείας.

Τὴν δὲ κολακείαν ὑπολάβοι ἄν τις ὁμιλίαν
αἰσχρὰν εἶναι, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολα-
κεύοντι·

c Vel quasi non intellexisset, quid vellent: vel quasi pecuniam non haberet, quia vendere non posset. PAVW. coniicit χολή.

* Ita editio Bas. 1531. quod praefero aliorum δόξει.

d Prae admiratione. Saepius ita LVCIANVS. Omnia eo pertinent, vt persuadeat εἴρων, sibi peregrina et noua videri, quae tamen optime nouit.

κεύοντι· τὸν δὲ κόλακα τοιοῦτόν τινα, ὥστε πο- 2
ρευόμενον ἅμα εἰπεῖν, Ἐνθυμῇ, ὡς ἀποβλέπε-
σιν εἰς σὲ οἱ ἄνθρωποι; τοῦτο ἐδεν γίνεται τῶν
ἐν τῇ πόλει, πλὴν ἢ σοί· Ὑδοκίμεις χθὲς ἐν 3
τῇ σοᾷ· πλειόνων γὰρ ἢ τριάκοντα ἀνθρώ-
πων καθημένων, καὶ ἐμπεσόντος λόγου, τὶς εἴη
βέλτιστος, ἀπ' αὐτοῦ [e] ἀρξαμένους πάντας ἐπὶ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι· καὶ ἅμα τοι- 4
αῦτα λέγειν· ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν [f] κρο-
κίδα· καὶ ἐάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα τῆς κεφα-
λῆς ἀπὸ πνεύματος προσηνέχθη ἄχυρον, καρ-
φολογῆσαι· καὶ ἐπιγελάσας δὲ εἰπεῖν, Ὁρᾷς;
ὅτι δυοῖν σοι ἡμερῶν ἐκ ἐντετύχηκα, πολιῶν 5
ἔχηκας τὸν πώγωνα μεσόν· καὶ περ, εἴτις καὶ
ἄλλος, ἔχεις, πρὸς τὰ ἔτη, μέλαιναν τὴν τρί-
χα. Καὶ, λέγοντος δὲ αὐτοῦ τι, τοὺς ἄλλους σιω- 6
πᾶν κελεῦσαι, καὶ ἐπαινέσαι δὲ ἀκούοντος [g],
καὶ ἐπισημήνασθαι δὲ, εἰ παύσεται. Ὀρθῶς·
καὶ σκώψαντι ψυχρῶς † ἐπιγελάσαι, τό τε 7
ἱμάτιον ὦσαι εἰς τὸ στόμα, ὡς δὴ ὁ δυνάμε-
νος καταχεῖν τὸν γέλωτα. Καὶ τοὺς ἅπαν- 8
τῶντας ἐπισῆναι κελεῦσαι, ἕως ἂν Αὐτὸς [h]
παρέλθῃ. Καὶ τοῖς παιδίοις μῆλα καὶ ἀπίους 9
πριά-

e Mutata subito constructio, pro ἀπὸ σοῦ, tanto diligentius notanda, quod nec sacri scriptores ab hac ratione alieni sunt.

f Floccos legere solenne adulationis genus. SUIDAS. Ἀφαιρεῖν κροκίδας ἐπὶ τῶν πάντα ποιούντων ἕνεκα κολακείας.

g Bas. 1531. ἄκοντος, quam sequuntur et aliae Brunsu. Casaub. ἀκόντα. Aeque adulatorium est laudare inuitum, atque audientem. Quidam σκώψας τι, vbi est nominatiuus absolute positus pro genitiuo Graecorum, de qua ratione plura dedit PERIZON. ad AELIAN. 2, 11.

† Al. πικρῶς, vtrumque aptum. Nam πικρὸν etiam absurditatis quandam notionem habet apud Atticos.

h Etiam vsus pronominis αὐτὸς, vt lat. *ipse* inter adulandi, certe blandiendi rationes est, quod vulgo notum, postquam multis ad h. l. declarauit Casaubonus.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0155
DFG

πριάμενος, εἰσενέγκας δοῦναι, ὁρῶντος αὐτοῦ· καὶ
φιλήσας δὲ εἰπεῖν, χρηστοῦ πατρὸς νεόττια·
10 καὶ, συνωνούμενος δὲ κρηπῖδας, τὸν πόδα φῆσαι
11 εἶναι εὐρυθμότερον τοῦ ὑποδήματος. καὶ πο-
ρευμένου πρός τινα τῶν φίλων, προδραμὼν
εἰπεῖν, ὅτι πρός σε ἔρχεται· καὶ ἀναστρέψας,
ὅτι προσήγγελκα. Ἀμέλει δὲ καὶ τὰ ἐκ γυ-
ναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατὸς ἀπνευστί.
12 Καὶ τῶν ἑστιωμένων πρῶτος ἐπαινέσαι τὸν οἶνον·
καὶ παρακειμένῳ[i] εἰπεῖν, ὡς μαλακῶς ἐσθίεις!
καὶ, ἄρας τι τῶν* ἀπὸ τῆς τραπέζης, φῆσαι,
13 τουτὶ ἄρα ὡς χρηστόν ἐστι! Καὶ ἐρωτῆσαι, μὴ
ῥιγοῖ, καὶ εἰ ἐπιβαλέσθαι βούλεται· καὶ ἔτι
περιστεῖλαι αὐτόν· καὶ μὴν, ταῦτα λέγων, πρὸς
τὸ οὖς προσπίπτων ψιθυρίζειν· καὶ, εἰς ἐκεῖνον
14 ἀποβλέπων, τοῖς ἄλλοις λαλεῖν. Καὶ τοῦ παι-
δὸς ἐν τῷ θεάτρῳ ἀφελόμενος τὰ προσκεφά-
λαια, αὐτὸς ὑποστρώσαι. Καὶ τὴν οἰκίαν φῆσαι
εὖ ἠρχιτεκτονῆσθαι, καὶ τὸν ἀγρὸν εὖ πεφυτεῦ-
15 σθαι, καὶ τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι. Τὸ κεφάλαιον,
τὸν κόλακά ἐστι θεάσασθαι πάντα λέγοντα καὶ
πράττοντα, οἷς χαριεῖσθαι ὑπολαμβάνει.

δ. (3)

Garrulitas.

Περὶ ἀδολεσχίας.

Ἡ δὲ ἀδολεσχία ἔστι μὲν διήγησις λόγων μα-
2 κρῶν καὶ ἀπροβουλεύτων· ὁ δὲ ἀδολέσχης
τοιοῦτός ἐστιν, οἷος, ὃν μὴ γινώσκει, τούτῳ παρα-
καθεζόμενος πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς ἑαυτοῦ
γυναι-

i Ita pro παραμένων vel παρακειμένων legendum, monuit I. F. Gron. in add. ad obseruatt. 3. 14. p. 566. pro ἐσθίεις malit CASAVB. ἑστιᾷς.

* PAVW. coniicit aut delendum articulum τῶν, aut legendum pro ἀπὸ esse ἐπί. Recte, puto.

γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον· εἶτα, ὁ τῆς νυκτὸς εἶδεν ἐνύπνιον, τοῦτο διηγήσασθαι. Εἶθ', ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ, τὰ καθ' ἕκαστα διεξελθεῖν. Εἶτα δὴ προχωρήσαντος τοῦ πράγματος, λέγειν, ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων· καὶ, ὡς ἄξιοι γεγόνασιν οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καὶ, ὡς πολλοὶ ἐπιδημοῦσι ξένοι· καὶ, τὴν θάλατταν ἐκ Διονυσίων [k] πλώϊμον εἶναι· καὶ, εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ, τὰ ἐν τῇ γῇ βέλτιω ἔσεσθαι· καὶ, ὅτι ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσει· καὶ, ὡς χαλεπόν ἐστι τὸ ζῆν· καὶ, ὡς Δάμιππος μυηρίοις μεγίσην δαῖδα ἔσησε· καὶ, Πόσοι εἰσὶ κίονες τοῦ Ὠιδείου [l]· καὶ, Χθὲς ἡμέρα· καὶ, Τίς ἐστιν ἡμέρα σήμερον; κἂν ὑπομένῃ τις αὐτὸν, μὴ ἀφίσασθαι· καὶ, ὡς Βοηδρομιῶνος μέν ἐστι τὰ Μυστήρια, Πυανεψιῶνος δὲ Ἀπατούρια, Ποσειδεῶνος δὲ τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια· Παρασείσαντα δὲ χρὴ τοὺς τοιούτους τῶν ἀνθρώπων * καὶ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι, ὅσις ἀπύρετος βέλεται εἶναι. Ἔργον γὰρ συναρκεῖσθαι τοῖς μήτε χολὴν μήτε σπεδὴν διαγινώσκουσιν. 3 4 5 6 7

ε. (4)

Περὶ ἀγροικίας. *Rusticitas.*

Ἡ δὲ ἀγροικία δόξειεν ἂν εἶναι ἀμαθία ἀχθημῶν· ὁ δὲ ἄγροικος τοιοῦτός τις, οἷος, κυπεῶνα

k Cum plura fuerint Dionysia Athenis siue Liberalia; verna intelligunt, qui simpliciter ea nominant.

l Cum facibus opus esset ad nocturna sacra, aemulationi locus fuisse videtur, quis maximam adferret.

m Quod vt alia theatra Graecorum non ei soli rei, vnde nomen habet, sed etiam emtioni venditioni frumentorum, itemque iudiciis habendis inseruiit.

* Hic φεύγειν inseri vult ex coniectura CASAVBONVS, et ad παρασείσαντα intelligi χεῖρας, vertique adeo *demissis* vel *iactatis manibus fugere*. Firmat ARISTOTELES Probl, 5, 8.

κυκεῶνα [n] πιὼν, εἰς ἐκκλησίαν πορεύεσθαι· καὶ
2 τὸ μύρον φάσκειν ἡδὺν τῇ θύμῃ ἥδιον ὄζειν· καὶ
μείζω τὸν ποδὸς τὰ ὑποδήματα φορεῖν· καὶ με-
γάλῃ τῇ φωνῇ λαλεῖν· καὶ τοῖς μὲν φίλοις καὶ
οἰκείοις ἀπιστεῖν, πρὸς δὲ τοὺς αὐτῷ οἰκέτας ἀνα-
3 κοινοῦσθαι περὶ τῶν μελλόντων· καὶ τοῖς παρ' αὐ-
τῷ ἐργαζομένοις μισθωτοῖς ἐν ἀγρῷ, πάντα τὰ
4 ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας διηγεῖσθαι. Καὶ, ἀναβεβλη-
μένος ἄνω τὸ γόνατος, καθιζάνειν, ὥστε τὰ γυμνὰ
5 αὐτοῦ φαίνεσθαι. Καὶ ἐπ' ἄλλῳ μὲν μηδενὶ θαυ-
μάζειν, μήτε ἐκπλήττεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς· ὅταν
6 δὲ ἴδῃ βοῦν, ἢ ὄνον, ἢ τράγον, ἑστηκὼς θεωρεῖν. Καὶ,
προαιρῶν δέ τι ἐκ τοῦ ταμείου, δεινῶς φαγεῖν, καὶ
7 ζωρότερον πιεῖν. — Καὶ τὸν κύνα προσκαλεσά-
μενος, ἢ ἐπιλαβόμενος τοῦ ῥύγχους, εἰπεῖν, ὅτος
φυλάττει τὸ χωρίον, ἢ τὴν οἰκίαν· ἢ τοὺς ἔνδον.
8 Καὶ, τὸ ἀργύριον δὲ παραλαβών, ἀποδοκι-
μάζειν [o], λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι· καὶ ἕτερον ἅμα
ἀλλάττεσθαι· ἢ ὁ * ἕτερον ἔχρησεν, ἢ κόφινον,
ἢ δρέπανον, ἢ θύλακον, ταῦτα τῆς νυκτὸς κατὰ
9 ἀργυπνίαν ἀναμιμνησκόμενος [p]· καὶ, εἰς ἄγυ
καταβαίνων, ἐρωτῆσαι τὸν ἀπαντῶντα, ποσὰ
ἦσαν αἱ διφθέραι, καὶ τὸ τάριχος [q]. κ. τ. λ.

5. Περὶ

n Medicamentum esse κυκεῶνα, iam iudicauit CASAVBONVS. Quidsi intelligatur ille speciatim κυκεὼν, de quo ARISTOPH. Pac. 711. κυκεὼν βληχπνίας, de quo Schol. οἱ ὀπώραν πολλὴν ἐσθίοντες, κυκεῶνα πίνουσι, ὑπὲρ τοῦ πέψαι τὴν τροφήν, καὶ μὴ ναυτιᾶν. Βλήχων vel γλήχων pulegium est. Cognatum, arbitror, thymo, de quo statim. Rusticum autem prodire in publicum nauseantem.

o Pecuniam iam acceptam reprobat, *dicens*, nimis tenuem esse, et simul, *cum dicto*, ipse (de mensa argentarii) aliam mutat.

* Suspicabar ἤ, sed etiam hoc intelligitur, relatum ad ἕτερον.

p Non opus est, vt media nocte reposcat et ἀπαιτεῖν hic inculcetur: rusticum est ipsum recensere, et monere familiam, ne obliuiscatur.

q Vestis et cibus rusticorum.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0158
DFG

5. (5)

Περὶ ἀρεσκείας. Blandiña.

Ἡ δὲ ἀρέσκεια ἔστι μὲν, ὡς ὅρῳ περιλαβεῖν, ἔντευξις ἐπὶ τῷ βελτίστῳ ἡδονῆς παρασκευαστική· ὁ δὲ ἄρεσκος ἀμέλει τοιοῦτός τις, 2
οἷος, πόρρωθεν προσαγορεύσας, καὶ ἄνδρα κράτιστον εἰπὼν, καὶ θαυμάσας ἱκανῶς ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ μὴ ἀφιέναι· καὶ μικρὸν προπέμψας, καὶ ἐρωτήσας, πότε αὖτὸν ὄψεται, ἔτι ἐπαινῶν ἀπαλλάττεσθαι. Καὶ, παρακληθεὶς 4
δὲ πρὸς δίαιταν, μὴ μόνον, ᾧ πάρεσι, βέλεσθαι ἀρέσκειν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀντιδίκῳ, ἵνα κοινὸς εἶναι δοκῇ. Καὶ τὰς ξένας δὲ εἰπεῖν, ὡς δικαιότερα λέγεσι τῶν πολιτῶν. Καὶ, κεκλημένος δὲ 5
ἐπὶ δεῖπνον, κελεῦσαι καλέσαι τὰ παιδία τὸν ἐσιῶντα· καὶ, εἰσιόντα, φῆσαι, σύκα ὁμοιότερα 6
εἶναι τῷ πατρί· καὶ, προσαγαγόμενος, φιλῆσαι, καὶ παρ' αὐτὸν καθίσαι· καὶ τοῖς μὲν συμπαίζειν αὐτὸς, λέγων, ἀσκὸς πέλεκυς· τὰ δὲ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἐᾶν καθεύδειν, ἅμα θλιβόμενος κ. τ. λ.

6. (7)

Περὶ λαλιᾶς. Loquacitas.

Ἡ δὲ λαλιὰ, εἴ τις αὐτὴν ὁρίζεσθαι βούλοιτο, εἶναι ἂν δόξειεν ἀκρασία τῆ λόγῳ· ὁ δὲ λάλος τοιοῦτός τις, οἷος τῷ ἐντυγχάνοντι 2
εἰπεῖν, ἂν ὁτιοῦν πρὸς αὐτὸν φθέγξηται, ὅτι ὐδὲν λέγει, καὶ ὅτι αὐτὸς πάντα οἶδε, καὶ, ἂν ἀκούσῃ αὐτοῦ, μαθήσεται. Καὶ, μεταξὺ δὲ ἀπο- 3

r Puerilem luſum intelligi ſatis liquet, et nugas pueris aptas. Forte pueros ridicule ἄσκὸν, πέλεκυν, appellauit; forte manu efformauit figuras etc. PAVW. fabellas hoc initio intelligit.

κρινομένῳ ὑποβάλλειν, εἶπας σύ· μὴ ἐπιλάθῃ[s], ὃ μέλλεις λέγειν· καὶ, εὖγε, ὅτι με ὑπέ-
4 μνησας· καὶ, τὸ λαλεῖν ὡς χρήσιμόν πω! καὶ, ὃ παρέλιπον· καὶ, ταχύγε συνῆκας τὸ πρᾶγμα· καὶ, πάλαι σε παρετήρουν, εἰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐμοὶ κατενεχθήσῃ καὶ ἑτέρας τοιαύτας ἀφορμὰς πορίσασθαι, ὥστε μηδὲ ἀναπνεῦσαι
5 τὸν ἐντυγχάνοντα. Καὶ ὅταν γε τὸς καθ' ἕνα ἀποκναίσῃ δεινὸς καὶ ἐπὶ τὸς ἀθρόους καὶ συνεσηκότας πορευθῆναι, καὶ φυγεῖν ποιῆσαι με-
6 ταξὺ χρηματίζοντας. Καὶ, εἰς τὰ διδασκαλεῖα δὲ καὶ εἰς τὰς παλαίστρας εἰσιὼν, κωλύειν τὸς παῖδας προσμανθάνειν τοσαῦτα[t], καὶ προσλαλεῖν τοῖς παιδοτρίβαις καὶ διδα-
7 σκάλοις. Καὶ τὸς ἀπιέναι φάσκοντας δεινὸς προπέμψαι, καὶ ἀποκαταξῆσαι εἰς τὴν οἰκίαν. — Καὶ συνδικάζων δὲ, κωλῦσαι κρῖναι, καὶ συνθεωρῶν, θεάσασθαι, καὶ συνδειπνῶν, φαγεῖν,
8 λέγων[u]· Ὅτι χαλεπὸν τῷ λάλῳ ἐστὶ σιωπᾶν, καὶ ὡς ἐν ὑγρῷ ἐστιν ἡ γλῶττα· καὶ, ὅτι ἐκ ἂν σιωπήσειεν, εἰ δ', εἰ τῶν χελιδόνων δόξειεν
9 ἂν εἶναι λαλίστερος· καὶ σκωπτόμενος ὑπομεῖναι *, καὶ ὑπὸ τῶν αὑτῦ παιδίων, ὅταν αὐτὸν ἤδη καθεύδειν βέλομένα κελεύῃ, λέγοντα ταῦτα, λαλεῖν † τι ἡμῖν, ὅπως ἂν ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ.

η. Περὶ

s Ita nostri, *vergiß deiner Rede nicht.*

t An τοσαῦτα potest significare *interim?* Commoda certe sententia. Caeterum capitale fuit lege Solonis palaestram aut scholam intrare, dum ibi essent pueri.

u Ita interpunxi, vt λέγων habeat vim Gerundii Latinorum in *do*. Quae enim sequuntur, ea potius ex sua persona iudicare putauerim THEOPHRASTVM, quam a garrulo prolata referre.

* Editum ὑπομεῖναι. Sed est vt δέῃεις.

† Infinitum pro imperatiuo. Nolim autem cum magno viro μετάγειν τὸ λέγε hic admittere.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0160
DFG

η. (8)

Περὶ λογοποιΐας.

Famigeratio s. rumorum confictio.

Ἡ δὲ λογοποιΐα ἔστι σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων, ὧν βέλεται ὁ λογοποιῶν· ὁ δὲ λογοποιὸς τοιοῦτός τις, οἷος ὑπαντήσας τῷ φίλῳ, εὐθὺς καταβαλὼν [x] τὸ ἦθος, καὶ μειδιάσας, ἐρωτῆσαι, πόθεν σύ; καὶ, τί λέγεις; καὶ, ἔχεις περὶ τῆδε [y] εἰπεῖν καινόν; καὶ ἐπιβαλὼν ἐρωτᾶν, μὴ λέγεταί τι καινότερον; καὶ μὴν ἀγαθά γέ ἐστι τὰ λεγόμενα· καὶ, οὐκ ἐάσας ἀποκρίνεσθαι, εἰπεῖν, τί λέγεις; οὐδὲν ἀκήκοας; δοκῶ μοι σὲ εὐωχήσειν καινῶν λόγων. Καί ἔστιν [z] αὐτῷ ἡ στρατιώτης, ἢ παῖς Ἀρείᾳ τῷ αὐλητῇ, ἢ Λύκων ὁ ἐργολάβος παραγεγονὼς ἐξ αὐτῆς τῆς μάχης, ἃ φησὶν ἀκηκοέναι. Αἱ μὲν οὖν ἀναφοραὶ τῶν λόγων τοιαῦταί εἰσιν αὐτῷ, ὧν οὐδεὶς ἂν ἔχοι ἐπιλαβέσθαι [a]. Διηγεῖται δὲ τάδε φάσκων λέγειν, ὡς Πολυσπέρχων [b] καὶ ὁ βασιλεὺς μάχῃ νενίκηκε καὶ Κάσανδρος ἐζώγρηται. Κἂν εἴπῃ τις αὐτῷ, Σὺ δὲ ταῦτα πιστεύεις; φήσει, τὸ πρᾶγμα βοᾶσθαι γὰρ ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν λόγον ἐπεντείνειν, καὶ πάντα συμφωνεῖν, ταῦτα δὲ λέγειν περὶ τῆς μάχης· καὶ πολὺν τὸν ζωμὸν [c] γεγονέναι· εἶναι δὲ αὐτῷ καὶ σημεῖον

1
2
3
4
5
6
7
8

x Quidsi καταβαλὼν componens. CAS. suspicatur μεταβαλών. Si seruandum significat *modeste deiiciens, de grauitate et supercilio remittens.*

y Intell. καιρὸ vel πράγματος.

z In promptu est, e vestigio confingitur.

a Ita iam CASAVBONO in mentem venerat. ἐπιλαθέσθαι nihili est.

b Tutor regiae sobolis Alexandri M.; Rex autem Aridaeus.

c Comparat vir magnus illud PLAVTINVM:

9 τὰ πρόσωπα τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν· ὁρᾷν
γὰρ αὐτῶν πάντων μεταβεβληκότα. Λέγει
δ', ὡς καὶ παρακήκοε παρὰ τούτοις κρυπτόμε-
νόν τινα ἐν οἰκίᾳ, ἤδη πέμπτην ἡμέραν ἥκοντα
10 ἐκ Μακεδονίας, ὃς πάντα ταῦτα εἶδε. Καὶ
πάντα διεξιὼν, πῶς οἴεσθε; πιθανῶς χετλιά-
ζει, λέγων, δυσυχὴς Κάσανδρος! ὦ ταλαίπω-
ρος! ἐνθυμῆ τὸ τῆς τύχης· ἀλλ' ἔν ἰχυρὸς
11 γενόμενος [d]. Καὶ, δεῖ δ' αὐτό σε μόνον εἰδέναι,
πᾶσι δὲ τοῖς ἐν τῇ πόλει προσδεδραμηκε λέ-
12 γων. Τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τεθαύμακα
τί ποτε βέλονται λογοποιοῦντες· ἃ γὰρ μόνον
ψεύδονται, ἀλλὰ καὶ ἀλυσιτελῶς ἀπαλλάτ-
13 τουσι. Πολλάκις γὰρ αὐτῶν οἱ μὲν, ἐν τοῖς
βαλανείοις περισάσεις ποιέμενοι, τὰ ἱμάτια
14 ἀποβεβλήκασιν· οἱ δ', ἐν τῇ ϛοᾷ πεζομαχίᾳ
καὶ ναυμαχίᾳ νικῶντες [e], ἐρήμες δίκας ὠφλη-
15 κασιν· εἰσὶ [f] δὲ, οἳ καὶ, πόλεις λόγῳ κατὰ
κράτος αἱρῶντες, παρεδειπνήθησαν [g]. Πάν-
16 τὸ δὲ ταλαίπωρον αὐτῶν ἐϛι τὸ ἐπιτήδευμα.
ποίᾳ γὰρ ἡ ϛοᾷ, ποίῳ δὲ ἐργαϛηρίῳ, ποίῳ
δὲ μέρει τῆς ἀγορᾶς ἡ διημερεύσιν, ἀπαυδᾶν
ποιοῦντες τὲς ἀκέοντας ἕτως, καὶ καταπο-
νοῦντες ταῖς ψευδολογίαις;

Θ. Περὶ

fartum facere ex hostibus. PAVW. suspicatur ψωμὸν *frustum.*

d Hoc etiam adhuc pertinet ad χετλιαστικὰ illa de Cassandro ἐκφωνήματα. At sane potens iam erat, quo magis mirum, tantas opes concidisse.

e h. e. narrandis pugnis et praeliis ita intenti quidam fuere, vt vadimonium obire obliti, eremodicii poenam, cui affinis hodie contumacia est, subirent.

f CASAVBONIANA emendatio recepta.

g Non male vertitur, ex MARTIALI *domicoenio afflicti sunt.* Nam qui excidit, dum praelia narrat et captas vrbes, aliena coena, superest, vt domi coenet vel esuriat.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0162
DFG

ϑ. (9)

Περὶ ἀναισχυντίας.

Impudentia.

Ἡ δὲ ἀναισχυντία ἔστι μὲν, ὡς ὅρῳ λαβεῖν, καταφρόνησις δόξης, αἰσχρᾶ ἕνεκα κέρδους· ὁ δὲ ἀναίσχυντος τοιοῦτος, οἷος πρῶτον μὲν, 2
ὃν ἀποσεσεῖ, πρὸς τοῦτον ἀπελθὼν δανείζεσθαι. Εἶτα, θύσας τοῖς θεοῖς, αὐτὸς μὲν δειπνεῖν παρ' 3
ἑτέρῳ, τὰ δὲ κρέα ἀποτιθέναι οἴκοι πάσας· καὶ, προσκαλεσάμενος τὸν ἀκόλουθον, δεῖναι, ἀπὸ τῆς τραπέζης ἄρας κρέας καὶ ἄρτον, καὶ εἰπεῖν, ἀκεόντων πάντων, Εὐωχοῦ τίμιε. Καὶ 4
ὀψωνοῦν δὲ ὑπομιμνήσκειν τὸν κρεωπώλην, εἴ τι χρήσιμος αὐτῷ γέγονε· καὶ ἑστηκὼς πρὸς 5
τῷ καθημῷ, μάλιστα μὲν κρέας, εἰ δὲ μή, ὀστᾶν εἰς τὸν ζωμὸν ἐμβάλλειν· καὶ ἐὰν μὲν λάβῃ, εὖ ἔχει· εἰ δὲ μὴ, ἁρπάσας ἀπὸ τῆς τραπέζης χολίκιον, ἅμα γελῶν ἀπαλλάττεσθαι. Καὶ ξένοις δὲ αὐτῷ θέαν ἀγοράσας, μὴ δεῖν 6
τὸ μέρος, θεωρεῖν· ἄγειν δὲ καὶ τοὺς υἱεῖς εἰς τὴν ὑστεραίαν [h], καὶ τὸν παιδαγωγόν. Καὶ, 7
ὅσα ἐωνημένος ἀξιά τις φέρει, μεταδῆναι κελεῦσαι καὶ αὐτῷ. Καὶ, ἐπὶ τὴν ἀλωτρίαν οἰκίαν ἐλθὼν, δανείζεσθαι κριθάς, ποτὲ δὲ ἄχυρον· καὶ ταῦτα χρήσαντας ἀναγκάσαι ἀποφέρειν πρὸς αὐτόν. Δεινὸς δὲ καὶ πρὸς τὰ 8
χαλκεῖα, τὰ ἐν τῷ βαλανείῳ, προσελθὼν, καὶ βάψας ἀρύταιναν, βιῶντος τοῦ βαλανέως [i],

h Ordinarie intelligitur ἡμέρα, *postridie*. Sed huic loco videtur accommodatius, χώραν subaudire, *locum posteriorem*, vt intelligatur impudens nollier ipse quidem cum hospitibus spectacula stans occupasse: post se autem statuisse, in sedili forte, cum paedagogo liberos.

i Videtur igitur moris fuisse, *quadrantem* illum balnei pretium ante soluere, quam calidam quis attingeret.

αὐτὸς αὑτῷ καταχέασθαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι λέλουται, ἀπιών· κἀκεῖ, Οὐδεμία σοὶ χάρις.

1. (10)

Sordida parsimonia.

Περὶ μικρολογίας.

Ἡ δὲ μικρολογία ἐστὶ φειδωλία τῇ διαφόρᾳ ὑπὲρ τὸν καιρόν· ὁ δὲ μικρολόγος τοιοῦτός τις, οἷος ἐν τῷ μηνὶ ἡμιωβολίου ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῶν [k] συσσίτων, καὶ ἀριθμεῖν, πόσας κύλικας ἕκαστος πέπωκε· καὶ ἀπάρχεσθαι ἐλάχιστα τῇ Ἀρτέμιδι [l] τῶν συνδειπνούντων. Καὶ ὅσα μικρῷ τις πριάμενος λογίζεται, πάντα φάσκειν εἶναι ἄγαν· καὶ, οἰκέτου χύτραν ἢ λοπάδα κατάξαντος, εἰσπράξαι ἀπὸ τῶν ἐπιτηδείων. Καὶ, τῆς γυναικὸς ἀποβαλούσης τρίχαλκον, οἷος μεταφέρειν τὰ σκεύη καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰς κιβωτούς, καὶ διφᾶν τὰ καλύμματα. Καὶ, ἐάν τι πωλῇ, τοσούτου ἀποδόσθαι, ὥστε μὴ λυσιτελεῖν τῷ πριαμένῳ. Καὶ ἐκ ἂν ἐάσαι ἅτε συγκεκραγῆσαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κήπου, ἅτε διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ πορευθῆναι, ἅτε ἐλαίαν ἢ φοίνικα τῶν χαμαὶ πεπλωκότων ἀνελέσθαι. Καὶ τὰς ὁρὰς δ' ἐπισκοπεῖσθαι ὁσημέραι, εἰ διαμένουσιν οἱ αὐτοί. Δεινὸς δὲ καὶ ὑπερημερίαν πρᾶξαι, καὶ τόκον τόκου. Καὶ, ἐξιὼν δημότας, μικρὰ τὰ κρέα κόψας παραθεῖναι· καὶ ὀψωνῶν, μηδὲν πριάμενος εἰσελθεῖν. Καὶ ἀπαγορεῦσαι τῇ γυναικὶ, μήτε ἅλας χρᾶν [n] τινι, μήτε

k Ita coniicio, pro vulgato οἰκίαν καὶ συσσιτῶν. Genitiuum autem regi puto a verbo ἀπαιτεῖν. Semiobolum exigit ab vnoquoque contiuia. Τῶν συσσίτων aliquoties in ARISTOPHANE mentio, et Athenis adeo Atticis: ne Lacedaemonios forte cogites.

l An forte ex venatione inprimis epulabantur σύσσιτοι? Lacones certe apud PLVTARCHVM *Lyc.*

m Sequimur coniecturam CASAVBONI.

μήτε ἐλλύχνιον, μήτε κύμινον, μήτε ὀρίγανον, μήτε ἅλας, μήτε σέμμαλα, μήτε θυλήματα· ἀλλὰ λέγειν, ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα πολλά ἐστι τῷ ἐνιαυτῷ. Καὶ τὸ ὅλον δὲ, τῶν μικρολόγων καὶ τὰς ἀργυροθήκας ἔστιν ἰδεῖν εὐρωτιώσας, καὶ κλεῖς ἰωμένας· καὶ αὐτὸς δὲ φορῶντας ἐλάττω τῶν μικρῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐκ λήκυθίων πάνυ μικρῶν ἀλειφομένους· καὶ ἐν χρῷ κειρομένους[n]· καὶ τὸ μέσον[o] τῆς ἡμέρας ὑπολυομένους· καὶ πρὸς τὰς γναφεῖς διατεινομένους, ὅπως τὸ ἱμάτιον αὐτοῖς ἔξει πολλὴν γῆν[p], ἵνα μὴ ξυπαίνηται ταχύ.

10 11 12

ια. (12)

Περὶ ἀκαιρίας.

Importunitas.

Ἡ μὲν οὖν ἀκαιρία ἔστιν ἐπίτευξις λυπεῖσα τὰς ἐντυγχανούσας· ὁ δὲ ἄκαιρος τοιοῦτός τις, οἷος ἀσχολουμένῳ προσελθὼν ἀνακοινεῖσθαι· καὶ πρὸς τὴν αὐτῷ ἐρωμένην κωμάζειν πυρέττουσαν· καὶ, δίκην ὠφληκότα ἐγγύης προσελθών, κελεῦσαι αὐτὸν ἀναδέξασθαι†· καὶ μαρτυρήσων παρεῖναι, τῷ πράγματος ἤδη κεκριμένου· καὶ, κεκλημένος εἰς γάμους, τῷ γυναικείῳ γένους κατηγορεῖν· καὶ ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἥκοντας ἄρτι παρακαλεῖν εἰς περίπατον· δεινὸς δὲ καὶ προσάγειν ὠνητὴν πλέω δισσὰ ἤδη πεπρακότι· καὶ ἀκηκοότας καὶ μεμαθηκότας ἀνίσασθαι ἐξ ἀρχῆς διδάσκων. Καὶ πρόθυμος δὲ ἐπιμεληθῆναι, ἃ μὴ βέλεταί τις γενέσθαι, αἰχύνεται

2 3 4 5

15

n Ne ita saepe opus sit.

o Meridie, ante tempus, ne calceos perdant: vel potius dimidia parte diei, quoties, et quamdiu domi sunt.

p Intell. κιμωλίαν, s. cretam, qua candor conciliabatur vestibus.

† Pro quo alias dicitur ἀναδέχεσθαι τὴν δίκην τινὸς, aut ἐγγυᾶσθαι. V. BVDAEVS *Annot in π.* p. 39.

νεται δὲ ἀπείπαθαι· καὶ θύοντας καὶ ἀναλίσκοντας ἥκειν τόμον* ἀπαιτήσων. Καὶ, μαστιγωμένῳ οἰκέτῃ παρεστὼς, διηγεῖσθαι, ὅτι καὶ αὐτῷ ποτε παῖς ἕτω πληγὰς λαβὼν ἀπήγξατο· καὶ, παρὼν διαίτῃ, συγκρύειν, ἀμφοτέρων βαλομένων διαλύεσθαι· καὶ ὀρχησόμενος ἅψασθαι ἑταίρᾳ, μηδέπω μεθύοντος [q].

ιβ. (14)

Stupiditas.

Περὶ ἀναισθησίας.

Ἔστι δὲ ἡ ἀναισθησία, ὡς ὅρῳ εἰπεῖν, βραδύτης ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσιν· ὁ δὲ ἀνάισθητος τοιοῦτός τις, οἷος, λογισάμενος ταῖς ψήφοις, καὶ κεφάλαιον ποιήσας, ἐρωτᾶν τὸν παρακαθήμενον, τί γίνεται; καὶ δίκην φεύγων, καὶ ταύτην εἰσιέναι μέλλων, ἐπιλαθόμενος εἰς ἀγρὸν πορεύεσθαι· καὶ, θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ, μόνος καταλείπεσθαι καθεύδων. Καὶ πολλὰ φαγὼν, καὶ τῆς νυκτὸς ἐπὶ θάκον [r] ἀνισάμενος, ὑπὸ κυνὸς τῆς τοῦ γείτονος διηχθῆναι. Καὶ, λαβών [τι] καὶ ἀποθεὶς αὐτὸς, τοῦτο ζητεῖν, καὶ μὴ δύνασθαι εὑρεῖν· καὶ, ἀπαγγέλλοντός τινος αὐτῷ, ὅτι τετελεύτηκέ τις αὐτοῦ τῶν φίλων, ἵνα παραγένηται, σκυθρωπάσας καὶ δακρύσας εἰπεῖν, Ἀγαθῇ [s] τύχῃ. Δεινὸς δὲ καὶ, ἀπολαμβάνων ἀργύ-

* PAVW. suspicatur τόκον, *usuras*, quod pulchre conuenit.

q Nemo enim sobrius fere saltabat: extrema pars conuiuii saltatio. μεθύειν non extremum gradum ebrietatis notat, vt in sacris.

r Ex emendatione pariter ac interpretatione CASAVBONI, *ad sellas familiaricas s. latrinam publicam* surgens. In publicum prodeuntia alui exonerandae causa exemplum habes ARISTOPH. *eccles.* 320. sq conf. n. 2. s. 4.

s Bene omninandi formula et auspicandi, vt B. F. s. *bonum factum, quod felix faustumque sit*, etc.

ἀργύριον ὀφειλόμενον, μάρσυρας[t] παραλαβεῖν. Καὶ, χειμῶνος ὄντος, μάχεσθαι τῷ παιδὶ, ὅτι σικύους ἐκ ἠγόρασε. Καὶ, τὰ παιδία αὐτῆ 7
παλαίειν ἀναγκάζων καὶ τροχάζειν, εἰς κόπρους ἐμβάλλειν. Καὶ ἐν ἀγρῷ αὐτὸς φακῆν ἑψῶν, δὶς ἅλας εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλὼν, ἄβρωτον ποιῆσαι κ. τ. λ.

ιγ. (16)

Περὶ δεισιδαιμονίας. *Superstitio.*

Ἀμέλει ἡ δεισιδαιμονία δόξειεν εἶναι δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον· ὁ δὲ δεισιδαίμων τοιῶ- 2
τός τις, οἷος, ἀπονιψάμενος τὰς χεῖρας, καὶ περιῤῥαναμένος ἀπὸ ἱερῆ, δάφνης εἰς τὸ στόμα λαβων, ἕτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν· καὶ, τὴν 3
ὁδὸν ἐὰν περιδραμῆ γαλῆ, μὴ πρότερον πορευθῆναι, ἕως διεξέλθῃ τις, ἢ λίθος τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδῦ διαβάλῃ[u] καὶ, ἐὰν ἴδῃ ὄφιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἱερὸν ἐνταῦθα ἱδρύσασθαι· καὶ, τῶν λιπαρῶν λίθων, τῶν ἐν ταῖς τριόδοις, παριὼν, ἐκ τῆς 4
ληκύθου ἔλαιον καταχεῖν, καὶ, ἐπὶ γόνατα πεσὼν καὶ προσκυνήσας, ἀπαλλάττεσθαι· καὶ, 5
ἐὰν μῦς θύλακον ἀλφίτων διαφάγῃ, πρὸς τὸν ἐξηγητὴν ἐλθὼν, ἐρωτᾶν, τί χρὴ ποιεῖν. καὶ, ἐὰν ἀποκρίνηται αὐτῷ, ἐκδῦναι τῷ σκυτοδέψῃ ἀποῤῥάψαι, μὴ προσέχων τούτοις ἀλλ', ἀποτραπεὶς, ἐκδύσασθαι[x]· καὶ πυκνὰ δὲ τὴν οἰκίαν καθαριεῖν, καὶ ἔτε ἐπιβῆναι μνήματι, 6
ἔτε

t conf. 10, 11. 5.

u Ita scripsi pro διαλάβοι, quod iam visum CASAVBONO; vt et mox pro σοφὸν, ὄφιν.

x Obtemperaui CASAVBONO, qui etiam procul a se abiiciendi vim habere dicit verbum ἐκδύεσθαι. Alias ex aliorum lectione ἐλύσασθαι poterat facile fieri λύσασθαι expiandi significatione, a qua dicuntur λύματα, de quibus in *carmine Sibillino de ludis saecularibus* v. 25. apud ZOSIMVM.

7 ὅτε ἐπὶ νεκρὸν ἐλθεῖν, ὅτε ἐπὶ λεχώ· καὶ, ὅταν
ἐνύπνιον ἴδῃ, πορεύεσθαι πρὸς τοὺς ὀνειροκρίτας,
πρὸς τοὺς μάντεις, πρὸς τοὺς ὀρνιθοσκόπους,
ἐρωτήσων· τίνι θεῷ ἢ θεᾷ προσεύχεσθαι δεῖ.
8 καὶ τελεσθησόμενος, πρὸς τοὺς ὀρφεοτελεστὰς
κατὰ μῆνα πορεύεσθαι μετὰ τῆς γυναικός·
ἐὰν δὲ μὴ σχολάζῃ γυνὴ, μετὰ τῆς τίτθης καὶ
9 τῶν παιδίων· καὶ ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν
κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι· καὶ, ἱερείας καλέ-
σας σκίλλῃ ἢ σκύλακι κελεῦσαι αὐτὸν περικα-
θᾶραι· μαινόμενόν τε ἰδὼν ἢ ἐπίληπτον, φρί-
ξας εἰς κόλπον πτύσαι[y].

ιδ. (17)

Querula sortis suae accusatio.

Περὶ μεμψιμοιρίας.

Ἔστι δὲ ἡ μεμψιμοιρία ἐπιτίμησις παρὰ τὸ
2 προσῆκον δεδομένη· ὁ δὲ μεμψίμοιρος τοῖός
δέ τις, οἷος, ἀποστείλαντος μερίδα τοῦ φίλου,
εἰπεῖν πρὸς τὸν φέροντα, Ἐφθόνησάς μοι τοῦ
ζωμοῦ καὶ τοῦ οἰναρίου, οὐκ ἐπὶ δεῖπνον καλέ-
3 σας· καὶ, ὑπὸ τῆς ἑταίρας καταφιλούμενος,
εἰπεῖν, Θαυμάζω, εἰ σὺ καὶ ἀπὸ ψυχῆς με
φιλεῖς· καὶ τῷ Διὶ ἀγανακτεῖν, οὐ διότι ὕει,
4 ἀλλὰ διότι ὕστερον· καὶ, εὑρών τι ἐν τῇ ὁδῷ βα-
λάντιον, εἰπεῖν, Ἀλλ' οὐ θησαυρὸν εὕρηκα οὐδέ-
ποτε· καὶ πριάμενος ἀνδράποδον ἄξιον, καὶ
πολλὰ δεηθεὶς τοῦ πωλοῦντος, Θαυμάζω, εἰ-
5 πεῖν, ὅτι ὑγιὲς οὕτω ἄξιον ἐώνημαι· καὶ πρὸς
τὸν εὐαγγελιζόμενον, ὅτι υἱός σοι γέγονεν,
εἰπεῖν, Ὅτι ἂν προσθῇς, καὶ τῆς οὐσίας τὸ ἥμισυ
6 ἄπεστιν, ἀληθῆ ἐρεῖς· καὶ νίκην † νικήσας,
καὶ

[y] Epilepsiam esse morbum, qui despuitur, in *Chrestom. Pliniana* copiose ostensum.

† Δίκην coni. SYLB. et CASAVB.

καὶ λαβὼν πάσας τὰς ψήφους, ἐγκαλεῖν τῷ γράψαντι [z] τὸν λόγον, ὡς πολλὰ παραλελοιπότι τῶν δικαίων· καὶ, ἐράνῳ [a] εἰσενεχθέντος 7
παρὰ τῶν φίλων, καὶ, φήσαντός τινος, Ἵλαρὸς ἴθι, καὶ πῶς; εἰπεῖν, ὅτι δεῖ τὸ ἀργύριον ἀποδῶναι ἑκάστῳ, καὶ, χωρὶς τούτων, χάριν ὀφείλειν ὡς εὐηργετημένον.

ιε. (18)

Περὶ ἀπιστίας

Diffidentia.

Ἔστιν ἀμέλει ἀπιστία ὑπόληψις ἀδικίας καλὰ πάντων· ὁ δὲ ἄπιστος τοιοῦτός τις, οἷος, 2
ἀποστείλας τὸν παῖδα ὠνησόμενον, ἕτερον παῖδα πέμπειν πευσόμενος, πόσου ἐπρίατο· καὶ, φέρων αὐτὸς τὸ ἀργύριον, κατὰ σάδιον ἀριθμεῖν, πόσον ἐστί· καὶ τὴν γυναῖκα τὴν αὑτοῦ 3
ἐρωτᾶν κατακείμενος, εἰ κέκλεικε τὴν κιβωτόν, καὶ εἰ σεσήμανται τὸ κοιλιόχιον, καὶ εἰ ὁ μοχλὸς εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλείαν ἐμβέβληται· καὶ, ἐὰν ἐκείνη φῇ, μηδὲν ἧττον αὐτὸς 4
ἀναστὰς γυμνὸς ἐκ τῶν στρωμάτων, καὶ ἀνυπόδητος, τὸν λύχνον ἅψας, ταῦτα πάντα περιδραμὼν ἐπισκέψασθαι· καὶ ἕτω μόλις ὕπνῳ τυγχάνειν. Καὶ τοὺς ὀφείλοντας αὐτῷ 5
ἀργύριον, μετὰ μαρτύρων, ἀπαιτεῖν τοὺς τόκους, ὅπως μὴ δύναιντο ἄχαρνοι γενέσθαι· καὶ τὸ ἱμάτιον δὲ ἐκδῦναι δεινὸς, ἐχ ὡς ὡς [b] βέλτιστα

z Solenne fuisse, scriptas ab aliis orationes ediscere, vel ex Socratis vltimis constat, *cui attulit orationem Lysias, quam, si ei videretur, ediscceret, vt ea pro se in iudicio uteretur.* CIC. *de orat.* I, 54.

a Quid rei esset ἔρανος, et quale collationis genus, non potest ignorare, qui hunc locum cum NEPOTIS *Epaminonda* c. 3. contulerit.

b Vulgo ἐχ ὡς βέλτιστα κ. τ. λ. Credo ego vicinitatem ὡς articulum ὃς extriuisse. Magnus CASAVBONVS

τιϛα ἐργάζηται, ἀλλ' ὅταν ᾖ ἄξιος ἐγγυητὴς τοῦ κναφέως κ. τ. λ.

ιϛ. (21)

Honoris aucupium e rebus friuolis.

Περὶ μικροφιλοτιμίας.

Ἡ δὲ μικροφιλοτιμία δόξειεν εἶναι ὄρεξις
2 τιμῆς ἀνελεύθερος· ὁ δὲ μικροφιλότι-
μος τοιοῦτός τις, οἷος σπουδάσαι, ἐπὶ δεῖπνον
κληθεὶς, παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα κατακείμε-
3 νος δειπνῆσαι· καὶ τὸν υἱὸν ἀποκεῖραι [c] ἀπα-
γαγὼν εἰς Δελφούς· καὶ ἐπιμεληθῆναι δὲ, ὅπως
4 αὐτῷ ὁ ἀκόλουθος Αἰθίοψ ἔϛαι· καὶ, ἀποδοὺς
μνᾶν ἀργυρίου, καινὸν ποιῆσαι [d] ἀποδοῦναι καὶ,
βοῦν θύσας, τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρὺ
τῆς εἰσόδου προσπατταλεῦσαι, ϛέμμασι μέ-
γάλοις περιδήσας, ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν,
5 ὅτι βοῦν ἔθυσε· καὶ, πομπεύσας δὲ μετὰ τῶν
ἱππέων, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἀποδοῦναι τῷ
6 παιδὶ ἀπενεγκεῖν οἴκαδε, ἀναβαλόμενος [e] δὲ
θοιμάτιον, ἐς τὴν ἀγορὰν περιπατεῖν· καὶ,
κυναρίου δὲ τελευτήσαντος, αὐτῷ μνῆμα ποιῆ-
σαι, καὶ ϛηλίδιον ποιήσας ἐπιγράψαι, ΚΛΑ-
ΔΟΣ [f] ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ· καὶ, ἀναθεὶς δακτύ-
λιον

vult οὐχ ᾧ pro ἐκείνῳ ὅς. Sed fateor, me vix illud concoquere. Casus obliquos ita permutari tralatitium est. e. g. περὶ ὧν δέδωκάς μοι pro ἐκείνων ὅς κ. τ. λ.; sed de recto ἐπέχειν liceat, dum exemplum offeratur certius.

c Nempe comam, quam ponerent iuuenes, eam Deo alicui consecrari apud Graecos pariter ac Romanos moris fuit.

d Quasi ipsi e metallis pecunia redeat.

e Haec ipsa ἀναβολὴ ad habitum equestrem pertinet credo, e qua nimirum apparet, equo vectum esse qui ita reiecit vestem, vt apud nos ocreati, et cum scutica, ambulant nonnulli.

f Poetica voce vtitur, pro sobole cum ponit κλάδον, id ipsum quoque μικροφιλοτίμως.

λιον χαλκῆν ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ, τοῦτο ἐπιγράψειν στεφανῶν· καὶ ἀλείφεσθαι ὁσημέραι. ἀμέλει δὲ καὶ συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυτανέων, ὅπως ἀπαγγείλῃ τῷ δήμῳ τὰ ἱερά· καὶ παρασκευασάμενος λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐστεφανωμένος, παρελθὼν εἰπεῖν, Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐθύομεν πρυτάνεις τὰ ἱερὰ τῇ μητρὶ τῶν θεῶν ἄξια καὶ καλά, καὶ ὑμεῖς ἐκδέχεσθε τὰ ἀγαθά· καὶ, ταῦτα ἀπαγγείλας, ἀπιὼν διηγήσασθαι οἴκαδε τῇ ἑαυτοῦ γυναικί, ὡς καθ' ὑπερβολὴν εὐημερεῖ. 7 8

ιζ. (25)

Περὶ δειλίας. *Timiditas.*

Ἡ μέλει δὲ ἡ δειλία δόξειεν ἂν εἶναι ὕπειξις τῆς ψυχῆς ἔμφοβος· ὁ δὲ δειλὸς τοιοῦτός τις, οἷος, πλέων, τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι· καὶ, κλυδωνίου γενομένου, ἐρωτᾶν, εἴ τις μὴ μεμύηται [g] τῶν πλεόντων. καὶ, τοῦ κυβερνήτου ἀνακοπτοντος, πυνθάνεσθαι, εἰ μεσοπορεῖ. καὶ, τί δοκεῖ αὐτῷ τὰ τοῦ Θεοῦ; καὶ πρὸς τὸν παρακαθήμενον λέγειν, ὅτι φοβεῖται ἀπὸ ἐνυπνίου τινός· καὶ ἐκδὺς διδόναι τῷ παιδὶ τὸν χιτωνίσκον, καὶ δεῖσθαι πρὸς τὴν γῆν προσάγειν αὐτόν. Καὶ στρατευόμενος δὲ προσκαλεῖν πάντας πρὸς αὐτὸν, καὶ στάντας πρῶτον περιϊδεῖν, καὶ λέγειν, ὡς ἔργον διαγνῶναί ἐστι, πότερόν εἰσιν οἱ πολέμιοι· καὶ ἀκέων κραυγῆς, ὁρῶν πίπλοντας εἰπεῖν πρὸς τοὺς παρεστηκότας, ὅτι τὴν σπάθην λαβεῖν ὑπὸ τῆς σπαθῆς ἐπελάθετο· καὶ τρέχειν ὑπὸ τὴν σκη- 2 3 4 5 6

g Hoc non ad metum modo generatim pertinet, sed speciatim ad δεισιδαιμονίαν, de qua modo dictum. Comparare iuuat, quae in Ionae naui acta sunt.

σκηνὴν, καὶ, τὸν παῖδα ἐκπέμψας, κελεύειν προσκοπεῖσθαι, πῶ εἰσιν οἱ πολέμιοι καὶ, ἀποκρύψας αὐτὴν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, εἶτα
7 διατρίβειν πολὺν χρόνον· καὶ, ἐν τῇ σκηνῇ ὁρῶν τραυματίαν προσφερόμενον τῶν φίλων, προσδραμεῖν, καὶ θαῤῥεῖν κελεύειν, καὶ τοῦτον θεραπεύειν, καὶ περισπογγίζειν, καὶ μυίας σοβεῖν καὶ πᾶν μᾶλλον, ἢ μάχεσθαι τοῖς πο-
8 λεμίοις· καὶ, τὸ σαλπιστὴ δὲ πολεμικὸν σημήναντος, καθήμενος ἐν σκηνῇ, Ἅπαγ' ἐς κόρακας, ἐκ ἐάσεις τὸν ἄνθρωπον ὕπνε λα-
9 βεῖν, πυκνὰ σημαίνων· καὶ, αἵματος δὲ ἀνάπλεως ἀπὸ τοῦ ἀλωτρίου τραύματος, ἐντυγχάνειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανιοῦσι, καὶ διηγεῖ-
10 σθαι, ὡς κινδυνεύσας σέσωκε τὸν φίλον· καὶ εἰσάγειν πρὸς τὸν κατακείμενον σκεψομένους τὰς φυλέτας καὶ τὸν δῆμον· καὶ τούτων ἅμα ἑκάστῳ διηγεῖσθαι, ὡς αὐτὸς αὐτὸν ταῖς αὐτοῦ χερσὶν ἐπὶ σκηνὴν ἐκόμισεν.

XI.

ARISTOTELIS quaedam notationes morum ex Rhetor. II, 12-17.

Τὰ ἤθη ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς ἕξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν μετὰ ταῦτα. Λέγω δὲ πάθη μὲν, ὀργὴν, ἐπιθυμίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα περὶ ὧν εἰρήκαμεν πρότερον· ἕξεις δὲ ἀρετὰς καὶ κακίας· εἴρηται καὶ περὶ τούτων πρότερον. καὶ ποῖα προαιρεῦνται ἕκαστοι, καὶ ποιῶν πρακτικοί. Ἡλικίαι δὲ εἰσὶ, νεότης, καὶ ἀκμὴ, καὶ γῆρας· τύχας δὲ λέγω, εὐγένειαν, πλῆτον, δυνάμεις, καὶ τἀναντία τούτοις, καὶ ὅλως, εὐτυχίαν καὶ δυσυχίαν. Οἱ μὲν οὖν νέοι τὰ ἤθη εἰσὶν ἐπιθυμητικοὶ, καὶ οἷοι ποιεῖν, ὃ ἂν ἐπιθυμήσωσι· καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν, μάλιστα ἀκολαθητικοὶ εἰσὶ τῆς περὶ τὰ ἀφροδίσια, καὶ ἀκρατεῖς ταύτης. Εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀψίκορον πρὸς τὰς ἐπιθυμίας· καὶ σφόδρα μὲν ἐπιθυμοῦσι, ταχὺ δὲ παύονται· ὀξεῖαι γὰρ αἱ βουλήσεις, καὶ ἀ μεγάλαι, ὥσπερ αἱ τῶν καμνόντων δίψαι καὶ πεῖναι. Καὶ θυμικοὶ, καὶ ὀξύθυμοι, καὶ οἷοι ἀκολαθεῖν τῇ ὀργῇ· καὶ ἥττους εἰσὶ τῷ θυμῷ· διὰ γὰρ φιλοτιμίαν οὐκ ἀνέχονται ὀλιγωρούμενοι, ἀλλ' ἀγανακτοῦσιν, ἂν οἴωνται ἀδικεῖσθαι. Καὶ φιλότιμοι μέν εἰσι, μᾶλλον δὲ φιλόνικοι· ὑπεροχῆς γὰρ ἐπιθυμεῖ ἡ νεότης· ἡ δὲ νίκη ὑπεροχή τις· καὶ ἄμφω ταῦτα μᾶλλον, ἢ φιλοχρήματοι· φιλοχρήματοι δὲ ἧκιστα, διὰ τὸ

Morum diversae classes.

2

3

4

Iuuenum mores.

5

6

7

8

μήπω ἐνδείας πεπειρᾶσθαι, ὥσπερ τὸ Πιττάκου
9 ἔχει ἀπόφθεγμα εἰς Ἀμφιάραον. Καὶ ὁ κα-
κοήθεις †, ἀλλ' εὐήθεις, διὰ τὸ μήπω τεθεω-
ρηκέναι πολλὰς πονηρίας. Καὶ εὔπιστοι, διὰ τὸ
10 μήπω πολλὰ ἐξηπατῆσθαι. Καὶ εὐέλπιδες·
ὥσπερ γὰρ οἱ οἰνωμένοι [a], οὕτω διάθερμοί εἰσιν
οἱ νέοι ὑπὸ τῆς φύσεως, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ
11 μήπω πολλὰ ἀποτετυχηκέναι. Καὶ ζῶσι τὰ
πλεῖστα ἐλπίδι· ἡ μὲν γὰρ ἐλπὶς, τοῦ μέλλον-
τός ἐστιν· ἡ δὲ μνήμη, τοῦ παροιχομένου. τοῖς
12 δὲ νέοις, τὸ μὲν μέλλον, πολύ· τὸ δὲ παρε-
ληλυθὸς, βραχύ. τῇ γὰρ πρώτῃ ἡμέρᾳ [b]
μεμνῆσθαι μὲν οὐδὲν οἷόν τε, ἐλπίζειν δὲ πάν-
τα. Καὶ εὐεξαπάτητοι εἰσι διὰ τὸ εἰρημένον·
13 ἐλπίζουσι γὰρ ῥᾳδίως. Καὶ ἀνδρειότεροι· θυ-
μοῦδεις γὰρ καὶ εὐέλπιδες, ὧν τὸ μὲν, μὴ
φοβεῖσθαι, τὸ δὲ, θαρρεῖν ποιεῖ· ὅταν γάρ
ὀργιζόμενος οὐδεὶς φοβεῖται, τό, τε ἐλπίζειν
14 ἀγαθόν τι, θαρραλέον ἐστί. Καὶ αἰσχυντηλοί·
οὐ γάρ πω καλὰ ἕτερα ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλὰ
15 πεπαίδευνται ὑπὸ τοῦ νόμου [c] μόνον. Καὶ με-
γαλόψυχοι· οὔτε γὰρ ὑπὸ τοῦ βίου πω τεταπεί-
νωνται, ἀλλὰ τῶν ἀναγκαίων ἄπειροί εἰσι·
καὶ τὸ οὐδὲν μεγάλων αὑτὸν, μεγαλοψυχία·
16 τοῦτο δ' εὐέλπιδος. Καὶ μᾶλλον αἱρεῖνται πράτ-
τειν τὰ καλὰ [d] τῶν συμφερόντων· τῷ γὰρ
ἡδει

† Vid. §. 25.

a Bacchus enim Lyaeus ideo dictus, quod soluit curas, madidus vino pauper cornua sumit etc.

b Hoc est in prima parte aetatis constituti. Conf. §. 30.

c Consuetudinem hic intelligit ab educatione contractam, vnde sit vt stupeant ad ea, quibus nondum assuefacti sunt.

d Id est speciosa, non semper vere honesta, sed quae magnitudine quadam videntur implere posse oculos et animos hominum. Similia de virtute ARISTOTELICA dicenda; ne nimium sibi placeat iuuentus. V. §. 31. et 38.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0174
DFG

ἤθει ζῶσι μᾶλλον, ἢ τῷ λογισμῷ. ἔστι δ' ὁ
μὲν λογισμὸς, τοῦ συμφέροντος· ἡ δ' ἀρετὴ, τοῦ
καλοῦ. Καὶ φιλόφιλοι καὶ φιλέταιροι μᾶλλον 17
τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, διὰ τὸ χαίρειν τῷ συζῆν,
καὶ μήπω πρὸς τὸ συμφέρον κρίνειν μηδὲν ὥστε
μηδὲ τοὺς φίλους. Καὶ ἅπαντα ἐπὶ τὸ μᾶλ- 18
λον καὶ σφοδρότερον ἁμαρτάνουσι, παρὰ τὸ
Χιλώνειον [e] πάντα γὰρ ἄγαν πράττουσι. Φι- 19
λοῦσί τε γὰρ ἄγαν, καὶ μισοῦσιν ἄγαν, καὶ
τ' ἄλλα πάντα ὁμοίως. Οἱ καὶ εἰδέναι πάντα
οἴονται καὶ διϊσχυρίζονται· τούτου [f] γὰρ αἴτιόν
ἐστι καὶ τὸ πάντα ἄγαν. Καὶ τὰ ἀδικήματα 20
ἀδικοῦσιν εἰς ὕβριν καὶ οὐ κακουργίαν. Καὶ ἐλεη-
τικοὶ, διὰ τὸ πάντας χρηστοὺς καὶ βελτίους
ὑπολαμβάνειν· τῇ γὰρ αὐτῶν ἀκακίᾳ τοὺς
πέλας μετροῦσιν, ὥστ' ἀνάξια πάσχειν ὑπολαμ-
βάνουσιν αὐτούς. Καὶ φιλογέλωτες, διὸ καὶ 21
εὐτράπελοι· ἡ γὰρ εὐτραπελία πεπαιδευμένη
ὕβρις ἐστι. Τὸ μὲν οὖν τῶν νέων τοιοῦτον ἦθός
ἐστιν. Cap. 13. Οἱ δὲ πρεσβύτεροι καὶ παρη- 22
κμακότες, σχεδὸν ἐκ τῶν ἐναντίων τούτοις τὰ *Mores senum.*
πλεῖστα ἔχουσιν ἤθη. Διὰ γὰρ τὸ πολλὰ ἔτη 23
βεβιωκέναι, καὶ πλείω ἐξηπατῆσθαι, καὶ ἡμαρ-
τηκέναι, καὶ τὰ πλείω φαῦλα εἶναι τῶν
πραγμάτων, οὔτε διαβεβαιοῦνται οὐδέν· ἧττόν
τε ἄγαν ἅπαντα, ἢ δεῖ· καὶ οἴονται [g], ἴσασι 24
δὲ οὐδέν· καὶ ἀμφισβητοῦντες, προστιθέασιν
ἀεὶ τὸ ἴσως, καὶ τάχα, καὶ πάντα λέγουσιν

e Passim celebratur CHILONIS, vnius e septem, μηδὲν ἄγαν.

f In editis vulg. τοῦτο γὰρ αἰ. ε. καὶ τοῦ. Puto causam mutandi in promtu esse.

g h. e. non vehementer assentiuntur, sed cum formidine oppositi: nec verentur Germanorum prouerbium, quod longe alio pertinet, cum dicunt *sapientem non putare, sed scire:* intellige, *officia sua.*

25 ἔτω, παγίως δὲ ἐδέν. Καὶ κακοήθεις εἰσίν· ἔστι γὰρ κακοήθεια, τὸ ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν ἅπαντα. Ἔτι δὲ καχυποπτοί εἰσι, διὰ
26 τὴν ἀπιστίαν· ἄπιστοι δὲ, δι' ἐμπειρίαν. Καὶ ἔτε φιλῶσι σφόδρα, ἔτε μισῶσι διὰ ταῦτα, ἀλλὰ κατὰ τὴν Βίαντος ὑποθήκην, καὶ φιλῶσιν ὡς μισήσοντες, καὶ μισῶσιν ὡς φιλήσοντες.
27 Καὶ μικρόψυχοι, διὰ τὸ τεταπεινῶθαι ὑπὸ τῦ βίυ· ἐδενὸς γὰρ μεγάλυ, ἐδὲ περιττῦ,
28 ἀλλὰ τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιθυμῶσι. Καὶ ἀνελεύθεροι· ἐν γάρ τι τῶν ἀναγκαίων ἡ ἐσία· ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν ἐμπειρίαν ἴσασιν, ὡς χαλεπὸν τὸ κτήσασθαι, καὶ ῥάδιον τὸ ἀποβαλεῖν. Καὶ δειλοί, καὶ πάντα προφοβητικοί·
29 Ἐναντίως γὰρ διάκεινται τοῖς νέοις· κατεψυγμένοι γάρ εἰσιν, οἱ δὲ θερμοί· ὥστε προωδοποίηκε τὸ γῆρας τῇ δειλίᾳ· καὶ γὰρ ὁ φόβος
30 κατάψυξίς τίς ἐστι. Καὶ φιλόζωοι, καὶ μάλισα ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ[h], διὰ τὸ τῦ ἀπόντος εἶναι τὴν ἐπιθυμίαν· καὶ ὃ ἐνδεεῖς,
31 τότε μάλισα ἐπιθυμῶσι. Καὶ φιλαίτιοι μᾶλλον ἢ δεῖ· μικροψυχία γάρ τις καὶ αὕτη. Καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ζῶσιν, ἀλλ' ὐ πρὸς τὸ καλόν[i]· μᾶλλον ἢ δεῖ, διὰ τὸ φίλαυτοι εἶναι· τὸ μὲν γὰρ συμφέρον, αὐτῷ ἀγαθόν ἐστιν, τὸ
32 δὲ καλόν, ἁπλῶς. Καὶ ἀναισχυντον μᾶλλον, ἢ αἰσχυντηλοί· διὰ γὰρ τὸ μὴ φροντίζειν ὁμοίως τῦ καλῦ καὶ τῦ συμφέροντος, ὀλιγωρῦσι τῦ
33 δοκεῖν. Καὶ δυσέλπιδες, διάτε τὴν ἐμπειρίαν· τὰ γὰρ πλεῖσα τῶν πραγμάτων φαυλά ἐστιν· ἀποβαίνει γὰν τὰ πολλὰ ἐπὶ τὸ χεῖρον·
34 καὶ ἔτι διὰ τὴν δειλίαν. Καὶ ζῶσι τῇ μνήμῃ μᾶλλον,

h Vid. f. 12. i Vid. f. 16.

μᾶλλον, ἢ τῇ ἐλπίδι. τὸ γὰρ βίᾳ τὸ μὲν μέλλον, ὀλίγον· τὸ δὲ παρελήλυθος, πολύ. ἔτι δὲ ἡ μὲν ἐλπὶς, τὸ μέλλοντος· ἡ δὲ μνήμη, τῶν παροιχομένων. Ὅπερ αἴτιον καὶ τῆς ἀβολεχίας αὐτοῖς· διατελοῦσι γὰρ τὰ γενόμενα λέγοντες, ἀναμιμνησκόμενοι γὰρ ἥδονται. Καὶ οἱ θυμοὶ ὀξεῖς μέν εἰσιν, ἀθενεῖς δὲ· καὶ αἱ ἐπιθυμίαι, αἱ μὲν ἐκλελοίπασιν, αἱ δὲ ἀσθενεῖς· ὥς ὅτε ἐπιθυμητικοί, ὅτε πρακτικοὶ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ κέρδος. Διὸ καὶ σωφρονικοὶ φαίνονται οἱ τηλικοῦτοι· αἱ δὲ γὰρ ἐπιθυμίαι ἀνείκασι, καὶ δουλεύουσι τῷ κέρδει. Καὶ μᾶλλον ζῶσι κατὰ λογισμὸν, ἢ κατὰ ἦθος· ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς, τοῦ συμφέροντος· τὸ δὲ ἦθος, τῆς ἀρετῆς ἐστι. Καὶ τὰ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν εἰς κακουργίαν, ἀλλ' οὐκ εἰς ὕβριν. Ἐλεητικοὶ δὲ οἱ γέροντές εἰσιν, ἀλλ' οὐ διὰ ταὐτὸ τοῖς νέοις· οἱ μὲν γὰρ διὰ φιλανθρωπίαν, οἱ δὲ δι' ἀσθένειαν. πάντα γὰρ οἴονται ἐγγὺς εἶναι αὐτοῖς παθεῖν· τοῦτο δ' ἦν ἐλεητικόν. Ὅθεν οὐ δυσρτικοί εἰσι, καὶ οὐκ εὐτράπελοι, οὐδὲ φιλογέλοιοι· ἐναντίον γὰρ τὸ δυσρτικὸν τῷ φιλογέλωτι. Τῶν μὲν οὖν νέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τὰ ἤθη τοιαῦτα. Cap. 14. Οἱ δὲ ἀκμάζοντες, φανερὸν, ὅτι μεταξὺ τούτων τὸ ἦθος ἕξουσιν, ἑκατέρων ἀφαιροῦντες τὴν ὑπερβολήν· καὶ ὅτε σφόδρα θαῤῥοῦντες· θρασύτης γὰρ τοῦτον τοιοῦτον· ὅτε λίαν φοβούμενοι, καλῶς δὲ πρὸς ἄμφω ἔχοντες· ὅτε πᾶσι πιστεύοντες, ὅτε πᾶσιν ἀπιστοῦντες, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀληθὲς κρίνοντες μᾶλλον. Καὶ ὅτε πρὸς τὸ καλὸν ζῶντες μόνον, ὅτε πρὸς τὸ συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς ἄμφω. Καὶ ὅτε πρὸς φειδὼ, ὅτε πρὸς

35 36 37 38 39 40 41 42 43 44

Virorum mores.

45 ἀσωτίαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἁρμόττον. Ὁμοίως
δὲ καὶ πρὸς θυμὸν, καὶ πρὸς ἐπιθυμίαν. Καὶ
σώφρονες μετὰ ἀνδρείας, καὶ ἀνδρεῖοι μετὰ
46 σωφροσύνης. Ἐν γὰρ τοῖς νέοις καὶ τοῖς γέρουσι
διῄρηται ταῦτα· εἰσὶ γάρ οἱ μὲν νέοι, ἀνδρεῖοι
καὶ ἀκόλαστοι· οἱ δὲ πρεσβύτεροι, σώφρονες
47 καὶ δειλοί. Ὡς δὲ καθόλου εἰπεῖν, ὅσα μὲν
διῄρηται ἡ νεότης καὶ τὸ γῆρας τῶν ὠφελίμων,
ταῦτα ἄμφω ἔχουσιν· ὅσα δ' ὑπερβάλλουσιν,
ἢ ἐλλείπουσι, τούτων τὸ μέτριον καὶ τὸ ἁρμότ-
48 τον. Ἀκμάζει δὲ, τὸ μὲν σῶμα, ἀπὸ τῶν
τριάκοντα ἐτῶν μέχρι τῶν πέντε καὶ τριάκοντα·
49 ἡ δὲ ψυχὴ, περὶ τὰ ἑνὸς δεῖν πεντήκοντα. Περὶ
μὲν οὖν νεότητος καὶ γήρως καὶ ἀκμῆς, ποίων
ἠθῶν ἐστιν ἕκαστον, εἰρήσθω τοσαῦτα.

50 Cap. 15 Περὶ δὲ τῶν ἀπὸ τύχης γιγνομένων
Mores nobilium. ἀγαθῶν, οἷ ὅσα αὐτῶν, καὶ τὰ ἤθη ποῖα ἄττα
συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις, λέγωμεν ἑφε-
51 ξῆς. Εὐγενείας μὲν οὖν ἦθός ἐστι, τὸ φιλοτι-
52 μότερον εἶναι τὸν κεκτημένον αὐτήν. Πάντες
γὰρ, ὅταν ὑπάρχῃ τι, πρὸς τοῦτο σωρεύειν εἰώ-
θασιν. Ἡ δὲ εὐγένεια, ἐντιμότης προγόνων
53 ἐστί. Καὶ καταφρονητικὸν, καὶ ὁμοίων τοῖς
προγόνοις τοῖς αὑτῶν [k]. Διότι πόρρω ταῦτα
μᾶλλον ἢ ἐγγὺς γιγνόμενα, ἐντιμότερα καὶ
54 εὐαλαζόνευτα. Ἔστι δὲ, εὐγενὲς μὲν, κατὰ
τὴν τοῦ γένους ἀρετήν· γενναῖον [l] δὲ, κατὰ τὸ
55 μὴ ἐξίστασθαι ἐκ τῆς φύσεως. Ὅπερ ὡς ἐπὶ
τὸ πολὺ συμβαίνει τοῖς εὐγενέσιν, ἀλλ' εἰσὶν
οἱ πολλοὶ εὐτελεῖς. Φορὰ γάρ τίς ἐστιν ἐν τοῖς
γένεσιν

[k] h. e. nouis hominibus, quales fuere omnes familiarum nobilium auctores.

[l] Ita *generosus* nonnunquam, neque tamen semper, accipitur.

γένεσιν ἀνδρῶν, ὥσπερ ἐν τοῖς κατὰ τὰς χώρας γιγνομένοις· καὶ ἐνίοτε, ἂν ᾖ ἀγαθὸν τὸ γένος, ἐγγίγνονται διά τινος χρόνου ἄνδρες περιττοὶ κἄπειτα πάλιν ἀναδίδωσιν. Ἐξίσαται δὲ, τὰ μὲν εὐφυᾶ γένη, εἰς μανικώτερα ἤθη· οἷον, οἱ ἀπ' Ἀλκιβιάδου, καὶ οἱ ἀπὸ Διονυσίου τοῦ πρότερου· τὰ δὲ σώφρονα, εἰς ἀβελτερίαν καὶ νωθρότητα· οἷον, οἱ ἀπὸ Κίμωνος, καὶ Περικλέους, καὶ Σωκράτους. Cap. 16. Τῶν δὲ πλούτου ἃ ἕπεται ἤδη, ἐπιπολῆς ἐστιν ἰδεῖν ἅπασιν. Ὑβρισταὶ γὰρ καὶ ὑπερήφανοι, πάσχοντές τι ὑπὸ τῆς κλήσεως τοῦ πλούτου· ὥσπερ γὰρ ἔχοντες ἅπαντα τἀγαθὰ, ἔτω διάκεινται· ὁ γὰρ πλοῦτος, οἷον, τιμή τίς ἐστι τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων· διὸ φαίνεται πάντα ὠνια εἶναι αὐτοῦ. Καὶ τρυφεροὶ, καὶ σαλάκωνες. Τρυφεροὶ μὲν, διὰ τὴν τρυφὴν καὶ τὴν ἔνδειξιν τῆς εὐδαιμονίας. Σαλάκωνες δὲ καὶ σόλοικοι, διὰ τὸ πάντας εἰωθέναι διατρίβειν περὶ τὸ ἐρώμενον καὶ θαυμαζόμενον ὑπ' αὐτῶν, καὶ [m] τὸ οἴεσθαι ζηλοῦν τοὺς ἄλλους, ἃ καὶ αὐτοί. Ἅμα δὲ καὶ εἰκότως τοῦτο πάσχουσι· πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ δεόμενοι τῶν ἐχόντων. Ὅθεν καὶ τὸ Σιμωνίδου εἴρηται περὶ τῶν σοφῶν καὶ πλουσίων πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν Ἱέρωνος, ἐρομένην, πότερον γενέσθαι κρεῖττον, πλούσιον, ἢ σοφόν; πλούσιον, εἰπεῖν· τοὺς γὰρ σοφοὺς ὁρᾶν ἐπὶ ταῖς τῶν πλουσίων θύραις, ἔφη, διατρίβοντας. Καὶ [m] τὸ οἴεσθαι ἀξίους εἶναι ἄρχειν· ἔχειν γὰρ οἴονται, ὧν ἕνεκεν ἄξιον ἄρχειν. Καὶ, ὡς ἐν κεφαλαίῳ, ἀνοήτως εὐδαίμονος ἤθους ὁ πλοῦτός [n] ἐστι. Διαφέρει δὲ

56 57 58 59 60 61 62 63 64 65

Moyen d'inviter.

m Int. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, διό.

n Breuitas obscuriuscula, CASSANDRO duce ita intelligenda: animo informa fortunarum eumque stupidum,

δὲ τοῖς νεωστὶ κεκλημένοις, καὶ τοῖς πάλαι, τὰ ἤθη, τῷ ἅπαντα μᾶλλον καὶ φαυλότερα τὰ
66 κακὰ ἔχειν τὰς νεοπλούτους. Ὥσπερ γὰρ ἀπαιδευσία πλοῦτός ἐστι, τὸ νεόπλουτον εἶναι. Καὶ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν, ἃ κακουργικά, ἀλλὰ τὰ μὲν, ὑβριστικά· τὰ δὲ, ἀκρατευτικά· οἷον,
67 εἰς αἰκίαν καὶ μοιχείαν. Cap. 17. Ὁμοίως δὲ
Mores potentium. καὶ περὶ δυνάμεως χρὴ τὰ πλεῖστα φανερά ἐστιν ἤδη. Τὰ μὲν γὰρ, τὰ αὐτὰ ἔχει ἡ
68 δύναμις τῷ πλούτῳ, τὰ δὲ βελτίω. Φιλοτιμότεροι γὰρ καὶ ἀνδρωδέστεροί εἰσι τὰ ἤθη οἱ δυνάμενοι τῶν πλησίον, διὰ τὸ ἐφίεσθαι ἔργων, ὅσα ἐξουσία αὐτοῖς πράττειν διὰ τὴν δύναμιν.
69 Καὶ σπουδαιοπρεπέστεροι διὰ τὸ ἐν ἐπιμελείᾳ εἶναι, ἀναγκαζόμενοι σκοπεῖν τὰ περὶ τὴν δύναμιν.
70 Καὶ σεμνότεροι, ἢ βαρύτεροι. Ποιεῖ γὰρ ἐμ-
71 φανεστέρους τὸ ἀξίωμα· διὸ μετριάζουσιν. Ἔστι δὲ ἡ σεμνότης, μαλακὴ καὶ εὐχήμων βαρύτης. Καὶ, ἐὰν ἀδικῶσιν, οὐ μικροδικηταί εἰσιν,
72 ἀλλὰ μεγαλοδίκοι. Ἡ δ' εὐτυχία τὰ μόρια
73 ἔχει τῶν εἰρημένων [o] τὰ ἤθη· εἰ γὰρ ταῦτα [p] συντείνουσιν, αἱ μέγισαι δοκοῦσιν εἶναι, εὐτυχίαι· καὶ ἔτι εἰς εὐτεκνίαν, καὶ τὰ κατὰ τὸ σῶμα ἀγαθὰ παρασκευάζει ἡ εὐτυχία πλεονεκλεῖν. Ὑπερφανώτεροι μὲν οὖν καὶ ἀλογιστότεροι διὰ
74 τὴν εὐτυχίαν εἰσίν. Ἐν δ' ἀκολουθεῖ βέλτιον ἦθος τῇ εὐτυχίᾳ, ὅτι φιλόθεοί εἰσι, καὶ ἔχουσι πρὸς

et diuitis mores descripseris. Scilicet et haec et notationes reliquae ARISTOTELIS in hac distant a THEOPHRASTEIS, quod hi homines pingit, quales viderat, ARISTOT. autem obseruata hominum natura ea colligit, quae efficere in homine, nisi diuersa disciplina aut alia causa accedit, hic vel ille status soleat. THEOPHRASTVS mores proponit *in concreto*; *in abstracto* ARISTOTELES.

o Int. κατά.

p h. e. nobilitatem, diuitias, potentiam complectitur felicitas.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0180
DFG

πρὸς τὸ θεῖον πως [q] πιστεύοντες, διὰ τὰ γιγνόμενα ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς τύχης. Περὶ μὲν 75
ἓν τῶν καθ' ἡλικίαν καὶ τύχην ἠθῶν εἴρηται. Τὰ γὰρ ἐναντία τῶν εἰρημένων ἐκ τῶν ἐναντίων φανερά ἐστιν. Οἷον, πένητος καὶ ἀτυχοῦς ἦθος, καὶ ἀδυνάτου.

q Felices amicos se deorum putant, quibus debeant fortunas suas. Ceterum alios oportet fuisse mores fortunatorum, quos notat ARISTOTELES, quam quibuscum Dauid dixit, et multi eorum, quos posterior aetas vidit, qui impietatis causa male audiunt. Stagirita praesertim respicere videtur illas infelicium iras in prouidentiam, de quibus etiam supra 4, 48. De horum characterum ratione hic etiam tenenda, quae diximus p. a. no. n.

XII.

PLVTARCHVS

De discrimine amici et adulatoris.

Philautia adulationi viam munit.

Τῷ σφόδρα φιλεῖν ἑαυτὸν, ὦ Ἀντίοχε Φιλόπαππε, φάσκοντι, σωγνώμην μὲν ἅπαντας ὁ Πλάτων διδόναι φησί· κακίαν δὲ σὺν πολλαῖς ἄλλαις ἐγγίνεσθαι μεγίστην, ὑφ' ἧς ἔκ ἐστιν αὐτῷ κριτὴν δίκαιον οὐδὲ ἀδέκαστον εἶναι. Τυφλῶται γὰρ τὸ φιλῶν † περὶ τὸ φι- 2
λούμενον, ἂν μή τις μαθὼν ἐθισθῇ τὰ καλὰ τιμᾶν καὶ διώκειν μᾶλλον ἢ τὰ συγγενῆ καὶ οἰκεῖα. Τοῦτο τῷ κόλακι πολλὴν μεταξὺ τῆς 3
φιλίας εὐρυχωρίαν δίδωσιν ἐρμήνειον ἐφ' ἡμᾶς εὐφυὲς ἔχοντι τὴν φιλαυτίαν, δι' ἣν αὐτὸς, αὐτῷ

† Plutarchi lectores assuescere oportet adiectinis et participiis substantiue positis, τὸ φιλῶν, amor. Atque hic quidem possis etiam latine dicere *amans*. Sed haec ratio non vbique valet, processum enim est longius. Vid. v. g. s. 49. βεβαιῶν δὲ τὸ φιλῶν καὶ τὸ μισῶν.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0181
DFG

κόλαξ ἕκαστος ὢν πρῶτος καὶ μέγιστος, ἀγχαλεπῶς προσίεται τὸν ἔξωθεν, ὃν οἴεται καὶ βέλεται μάρτυν ἅμα αὑτῷ καὶ βεβαιωτὴν προσγι-
4 νόμενον. Ὁ γὰρ λοιδορούμενος φιλόκολαξ σφόδρα φίλαυτός ἐστι, καὶ δι' εὔνοιαν ἑαυτῷ πάντα μὲν ὑπάρχειν βάλόμενος, πάντα δὲ οἰόμενος· ὧν ἡ μὲν βάλησις ἐκ ἄτοπος, ἡ δὲ οἴησις ἐπι-
5 σφαλὴς καὶ δεομένη πολλῆς εὐλαβείας. Εἰ δὲ θεῖον ἡ ἀλήθεια, καὶ πάντων μὲν ἀγαθῶν θεοῖς, πάντων δὲ ἀνθρώποις, ἀρχὴ καὶ λαὶ Πλάτωνα, κινδυνεύει θεοῖς ἐχθρὸς ὁ κόλαξ εἶναι,
6 τῷ δὲ Πυθίῳ [a] διαφερόντως. Ἀντιτάττεται γὰρ ἀεὶ πρὸς τὸ, Γνῶθι σαυτόν, ἀπάτην ἐκκέσῳ πρὸς ἑαυτὸν ἐμποιῶν, καὶ ἄγνοιαν ἑαυτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀγαθῶν καὶ κακῶν, [τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ] [b], τὰ μὲν ἐλλειπῆ καὶ
7 ἀτελῆ, τὰ δ' ὅλως ἀνεπανόρθωτα ποιῶν. Εἰ
Adulatio famma petit. μὲν ἦν, ὡς τὰ πλεῖστα τῶν ἄλλων κακῶν, ὁ κόλαξ ἥπλετο μόνον, ἢ μάλιστα, τῶν ἀγενῶν καὶ φαύλων, ἐκ ἂν ἦν ἄτως δεινὸν οὐδὲ δυσφύ-
8 λακτον· ἐπεὶ δὲ, ὥσπερ οἱ θῆρες ἐμφύονται μάλιστα τοῖς ἁπαλοῖς καὶ γλυκέσι ξύλοις, ἕτω τὰ φιλότιμα τῶν ἠθῶν, καὶ χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ, τὸν κόλακα δέχεται καὶ τρέφει προσφυό-
9 μενον· ἔτι δ', ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης τὴν ἱπποτροφίαν φησὶν ἐ λακύθῳ [c] ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀρέραισι πυροφόροις, ἕτω τὴν κολακείαν ὁρῶμεν ἐ πένησιν, οὐδὲ ἀδόξοις οὐδὲ ἀδυνάτοις ἀκολυθοῦσαν, ἀλλ' οἴκων τε καὶ πραγμάτων μεγάλων

a Apollini Delphico, cui illud γνῶθι σεαυτὸν maxime tribuitur, in foribus illius scriptum.

b Quae inclusimus, e glossa esse suspicatur frater meus ANDREAS SAMVEL GESNERVS.

c Equos alere non est hominum in vrbana mollitie viuentium, lautorum et vnctorum in balneis; sed amplia rura colentium.

λων ὀλίθημα καὶ νόσημα γινομένην, ποικίλης δὲ καὶ βασιλείας καὶ ἡγεμονίας ἀνατρέπουσαν· διὸ καὶ μικρὸν ἔργον ἐστὶν, ἐὰν φαύλης δεόμενον προνοίας, ἢ περὶ αὐτῆς ἐπίσκεψις· ὡς ἂν μάλιστα περιφώρος [d] ἦσα, μὴ βλάπτοι μηδὲ διαβάλλοι τὴν φιλίαν. Οἱ μὲν γὰρ φθεῖρες ἀπίασιν ἀπὸ τῶν τελευτώντων, καὶ ἀπολείπουσι τὰ σώματα σβεννυμένα τῷ αἵματος, ἐξ ὧν τρέφονται· τὰς δὲ κόλακας ἐὰν ὅλως ἰδεῖν ἐστι πράγμασι ξηροῖς καὶ κατεψυγμένοις προσιόντας, ἀλλὰ ταῖς δόξαις καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπιτιθεμένους καὶ αὐξομένους, ταχὺ δ' ἐν ταῖς μεταβολαῖς ἀποῤῥέουσιν. Ἀλλὰ τὴν τότε πεῖραν ἃ δεῖ περιμένειν ἀνωφελῆ, μᾶλλον δὲ βλαβερὰν, καὶ ἐκ ἀκινδύνου ἔσαν. Χαλεπὴ γὰρ, ἐν καιρῷ δεομένῳ φίλων, ἡ τῶν μὴ φίλων αἴσθησις, ἀντικαταλλαγὴν ἐκ ἔχουσα χρηστὴν καὶ βεβαίᾳ πρὸς ἀβέβαιον καὶ κίβδηλον. Ἀλλ', ὥσπερ νόμισμα δεῖ τὸν φίλον ἔχειν πρὸ τῆς χρείας δεδοκιμασμένον, μὴ ὑπὸ τῆς χρείας ἐλεγχόμενον· ἐ γὰρ δεῖ βλαβέντας αἰσθέσθαι, ἀλλ', ὅπως μὴ βλαβῶμεν, ἐμπειρίαν λαβεῖν καὶ κατανόησιν τῆς κόλακος. Εἰ δὲ μὴ, ταὐτὸ πεισόμεθα † τοῖς αἰσθανομένοις τῷ προγεγεῦσθαι τῶν θανασίμων φαρμάκων, εἰς τὴν κρίσιν ἀπολλύντες ἑαυτοὺς καὶ διαφθείροντες. Οὔτε γὰρ δὴ τέτες ἐπαινέσομεν, ἔτε, ὅσοι τὸν φίλον εἰς τὸ καλὸν τιθέμενοι καὶ ὠφέλιμον, οἴονται, τὸς κεχαρισμένως ὁμιλέντας εὐθὺς ἔχειν ἐπαυτοφώρῳ κόλακας ἐλημένες. Οὐδὲ γὰρ ἀηδῆς

10 *Interest quam ab amicitia distingui.*

11

12 *Rebus enim asperis dignoscitur amicus et noxius.*

13

14

15 *Suaves et incundi non ideo adulatores.*

16

d Sic MSS. ut opportune me monuit vir doctus I. F. HEVSINGERVS, pro vulgato περίφορος. V. Ind.

† Idem nobis usu veniet, quod illis, qui ex eo, quod ante gustarunt, demum sentiunt, quae sint letifera venena, quum iudicio illo consequendo ipsi nos perdamus ac destruamus.

ἀηδὴς ὁ Φίλος, ἀδ' ἄκρατος, ἀδὲ τῷ πικρῷ
σεμνὸν ἡ Φιλία καὶ αὐστηρῷ, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο
τὸ καλὸν καὶ τὸ σεμνὸν αὐτῆς ἡδὺ καὶ ποθού-
17 μενόν ἐστι. Παρὰ δ' αὐτῇ χάριτές τε καὶ ἵμερος
οἰκεῖ· ἔθεντο· καὶ ἀ δυσυχέντι μόνον εἰς ὄμματ'
εὖνε φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκὺ κατ' Εὐριπίδην,
ἀλλ' ἀδὲν ἧττον τοῖς ἀγαθοῖς ἡδονὴν ἐπιφέρουσα
καὶ χάριν, ἢ τῶν κακῶν ἀφαιροῦσα τὰς λύπας
18 καὶ τὰς ἀπορίας, παρέπεται. Καὶ καθάπερ
ὁ Εὔηνος εἶπε, τῶν ἡδυσμάτων τὸ πῦρ εἶναι
κράτιστον, οὕτως τῷ βίῳ μίξας τὴν Φιλίαν ὁ
θεὸς, ἅπαντα φαιδρὰ καὶ γλυκέα καὶ προση-
νῆ, ταύτης παρούσης καὶ συναπολαυούσης,
19 ἐποίησεν. Ἐπεὶ, πῶς ἂν ὁ κόλαξ ὑπεδύετο
ταῖς ἡδοναῖς, εἰ τὴν Φιλίαν ἑώρα τὸ ἡδὺ μη-
20 δαμῶ προσιεμένην, ἐκ ἔστιν εἰπεῖν· ἀλλ', ὥσπερ
τὰ ψευδόχρυσα καὶ κίβδηλα τῶν σκευῶν τὴν
λαμπρότητα τῷ χρυσῷ καὶ τὸ γάνωμα μι-
μεῖται μόνον, οὕτως ἔοικεν ὁ κόλαξ, τῷ Φίλῳ τὸ
ἡδὺ καὶ κεχαρισμένον ἐκμιμούμενος, ἀεὶ παρ-
έχειν ἵλαρον καὶ ἀνθηρὸν, καὶ πρὸς μηδὲν ἀν-
21 τιβαίνοντα μηδ' ὑπεναντιούμενον ἑαυτόν. Ὅθεν
Neque qui laudant. οὐδὲ τοὺς ἐπαινοῦντας εὐθὺς, ὡς κολακεύοντας,
ἁπλῶς ὑφορατέον· ἔπαινος γὰρ οὐκ ἦν ἐν
καιρῷ ψόγῳ Φιλίᾳ προσήκει· μᾶλλον δὲ τὸ μὲν
δύσκολον ὅλως καὶ μεμψίμοιρον, ἄφιλον καὶ
22 ἀνομίλητον· τῆς δ' ἀφθόνως καὶ προθύμως
τὸν ἐπὶ τοῖς καλοῖς ἀποδιδούσης ἔπαινον εὐνοίας
καὶ τὸ νουθετεῖν αὖθις καὶ παῤῥησιαζόμενον
ἐλαφρῶς καὶ ἀλύπως ὑπομένουσι †, πιστεύοντες
καὶ ἀγαπῶντες ὡς ἀναγκαίως ψέγοντα τὸν
ἠδέως

† Verbum sine persona positum, quae facile ex re ipsa suppleatur, *sibimet homines*, de quibus hic sermo est, qui amicos habent. (XI, 30.)

ἡδέως ἐπαινέντα. Χαλεπὸν ἔν (φάίη τις ἄν) 23
ἔστι διακρῖναι τὸν κόλακα καὶ τὸν φίλον, εἰ
μήτε ἡδονῇ μήτε ἐπαίνῳ διαφέρουσι· καὶ γὰρ,
ἐν ὑπουργίαις καὶ διακονίαις, πολλάκις ἰδεῖν ἔστι
τὴν φιλίαν ὑπὸ τῆς κολακείας παρατρεχομέ-
νην. Τί δὲ ἂ μέλλει[e], (φήσομεν) ἄν τον ἀλη- 24
θινὸν κόλακα καὶ μετὰ δεινότητος καὶ τέχνης
ἀπλέμενον τῷ πράγματος διώκωμεν; ἀλλὰ μὴ, 25
καθάπερ οἱ πολλοὶ, τὸς αὐτοληκύθους τούτους *Adulatores quidam aperti.*
λεγομένους καὶ τραπεζέας, καὶ μετὰ τὸ κατα-
χεῖρας ὕδωρ ἀνομένους[f], (ὥς τις εἶπε) κόλα-
κας νομίζωμεν, ὧν ἐν μιᾷ λοπάδι καὶ κύλικι
μετὰ βωμολοχίας καὶ βδελυρίας ἡ ἀνελευ-
θερία γίνεται κατάδηλος. Οὐ γὰρ δήπε Με- 26
λάνθιον ἔδει τὸν Ἀλεξάνδρε τῷ Φεραίε παρά- *vt Melanthius.*
αιτον ἐξελέγχειν, ὃς τοῖς ἑρωτῶσι, πῶς Ἀλέξ-
ανδρος ἐσφάγη; διὰ τῆς πλευρᾶς (ἔλεγεν)
εἰς τὴν γαστέρα τὴν ἐμήν[g]. Οὐδὲ τὲς ἀμφὶ 27
πλεσίαν τράπεζαν ἐγκυκλεμένες, ἓς ἔτε
πῦρ, ἔ σίδηρος, ἔδὲ χαλκὸς εἴργει μὴ φοιτᾶν
ἐπὶ δεῖπνον. Οὐδὲ γὰρ τὰς ἐν Κύπρῳ κολα- 28
κίδας, ἐπειδὴ διέβησαν εἰ Συρίαν, κλιμακί- *et Climacides.*
δας προσαγορευθείσας, ὅτι τοῖς γυναιξὶ τῶν
βασιλέων[h] ἀναβαίνειν ἐπὶ τὰς ἁμάξας δι'
αὐτῶν ὑποκατακλινόμεναι παρεῖχον. Τίνα ἔν 29
δεῖ φυλάτ]εσθαι; μὸν τὴ δοκέντα μηδ' ὁμολο- *alii occultiores.*
γέντα

e Platonica formula, adfirmantis quaestionem cum vehementia, *quid ni ita sit, siquidem &c.* et omnino ita est, si quaeramus et persequamur verum adulatorem -- nec (sed non) vt multi --- putemus, officiosiores esse veros illos et arte tractantes negotium suum adulatores. (XIV, 3.)

f Qui initio statim coenae, post aquam manibus datam, laudibus suis et nugis mereti coenam coenantur.

g Q. d. vulnus, quo latus ipsius traiectum est, in ventrem meum expetiit, qui ab eo tempore domicoenio perpetuo damnatus esurire cogor.

h Ita Latini quoque Regem vocant parasitorum vnumquemque patronum.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0185
DFG

γοῦντα κολακεύειν· ὃν οὐκ ἔστι λαβεῖν περὶ τοὐπτα-
νεῖον, οὐδὲ ἁλίσκεται σκιὰν καταμετρῶν [i] ἐπὶ
δεῖπνον, οὐδ' ἔῤῥιπται μεθυσθεὶς ὅπως ἔτυχεν·
30 ἀλλὰ νήφει τὰ πολλὰ, καὶ πολυπραγμονεῖ,
καὶ πράξεων μετέχειν οἴεται δεῖν, καὶ λόγων
ἀποῤῥήτων βούλεται κοινωνὸς εἶναι, καὶ ὅλως
τραγικός ἐστιν οὐ σατυρικὸς † φιλίας ὑποκριτὴς,
31 οὐδὲ κωμικός. Ὡς γὰρ ὁ Πλάτων φησὶν, ἐσχά-
της ἀδικίας εἶναι, δοκεῖν δίκαιον, μὴ ὄντα· καὶ
κολακείαν ἡγητέον χαλεπὴν τὴν λανθάνου-
σαν, οὐ τὴν ὁμολογοῦσαν, οὐδὲ τὴν παίζουσαν,
32 ἀλλὰ τὴν σπουδάζουσαν. Αὕτη γὰρ ἀναπίμ-
πλησι καὶ τὴν ἀληθινὴν φιλίαν ἀπιστίας, συν-
εμπίπτουσαν αὐτῇ πολλάκις, ἂν μὴ προσέχω-
33 μεν. Ὁ μὲν οὖν Γωβρύης εἰς σκοτεινὸν οἴκημα
Gobryes. τῷ μάγῳ [k] φεύγοντι, συνεισπεσὼν, καὶ, γενό-
μενος ἐν διαπάλαις, ἐπιστάντα καὶ διαποροῦν-
τα τὸν Δαρεῖον ἐκέλευσεν ὠθεῖν καὶ δι' ἀμφο-
34 τέρων. Ἡμεῖς δὲ, εἰ μηδαμῇ μηδαμῶς ἐπαι-
νοῦμεν τὸ ἐῤῥέτω [l] φίλος σὺν ἐχθρῷ, διὰ πολ-
λῶν ὁμοιοτήτων τὸν κόλακα τῷ φίλῳ συμπε-
πλεγμένον ἀποσπάσαι ζητοῦντες, ὀφείλομεν εὖ
μάλα φοβεῖσθαι, μήπως ἢ τῷ κακῷ τὸ χρή-
σιμον συνεκβάλωμεν, ἢ, φειδόμενοι τοῦ οἰκείου,
35 τῷ βλάπτοντι περιπέσωμεν. Ὥσπερ γὰρ
(οἶμαι) τῶν ἀγρίων σπερμάτων ὅσα, καὶ
σχῆμα καὶ μέγεθος παραπλήσιον ἔχοντα, τῷ
πυρῷ

i Vid. Ind. v. σκιά. POLLVX 6. 44. Τῇ σκιᾷ δ' ἐτεκμαίροντο τὸν καιρὸν τῆς ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδοῦ, ἣν (σκιὰν gnomonis vel indicis, obelisci plerumque) καὶ στοιχεῖον ἐκάλουν. καὶ ἔδει σπεύδειν, εἰ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον εἴη. Plurima ad h. l. KVHNIVS.

† Vid. Ind. h. v.

k Pseudo Smerdi, qui post Cambysen Persarum imperium inuaserat.

l Prouerbii formam habet.

πυρῷ συμμέμικται, χαλεπὴν ἔχει τὴν ἀποκάθαρσιν· ἢ γὰρ ὁ διεκπίπτει τῶν στενοτέρων πόρων, ἢ συνεκπίπτει διὰ τῶν ἀραιῶν· ὅτως ἡ κολακεία τῇ φιλίᾳ εἰς πᾶν πάθος, καὶ πᾶν κίνημα, καὶ χρείαν, καὶ συνήθειαν, ἑαυτὴν ἀναμιγνύσα, δυσχώριστός ἐστιν. Ὅτι μέντοι γε πάντων ἥδιστόν ἐστιν ἡ φιλία, καὶ ὐδὲν ἄλλο μᾶλλον εὐφραίνει, διὰ τοῦτο καὶ ὁ κόλαξ ἡδοναῖς ὑπάγεται καὶ περὶ ἡδονάς ἐστιν· ὅτι δὲ ἡ χάρις καὶ ἡ χρεία τῇ φιλίᾳ παρέπεται, (καθὸ δὴ καὶ λέγεται πυρὸς καὶ ὕδατος ὁ φίλος ἀναγκαιότερος εἶναι) διὰ τοῦτο ἐμβάλλων ἑαυτὸν εἰς τὰς ὑπουργίας ὁ κόλαξ, ἀμιμᾶται σπουδαστικὸς ἀεὶ φαίνεσθαι, καὶ ἄοκνος, καὶ πρόθυμος· ἐπειδὴ δὲ τὸ μάλιστα φιλίας ἀρχὴν συνέχον καὶ συνιστᾶνον, ὁμοιότης ἐστὶν ἐπισπευμάτων καὶ ἠθῶν, καὶ ὅλως τὸ χαίρειν ἔν γε τοῖς αὐτοῖς καὶ τὸ ταὐτὰ φεύγειν, πρῶτον εἰς ταὐτὸ συνάπτει καὶ συνίστησι διὰ τῆς ὁμοιοπαθείας, τοῦτο κατιδὼν ὁ κόλαξ, αὐτὸν ὥσπερ ὕλην τινὰ ξυθμίζει καὶ χηματίζει, περιαιρούσας καὶ περιπλάσας ζητῶν, οἷς ἂν ἐπιχειρῇ, διὰ μιμήσεως, ὑγρὸς [m] ὢν καὶ πιθανὸς μεταβάλλεσθαι ἐπὶ τὰς ἐξομοιώσεις, ὥστ' εἰπεῖν, Οὐ παῖς Ἀχιλλέως, ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς εἶ. Ὁ δὲ πάντων ἐστὶν αὐτῷ πανουργότατον, αἰδανόμενος τὴν παῤῥησίαν καὶ λεγομένην καὶ δοκοῦσαν ἰδίαν εἶναι φωνὴν, ὥσπερ τινὲς ζῶσι τῆς φιλίας, τὸ δὲ ἀπαῤῥησίαστον, ἄφιλον καὶ ἀγενὲς, οὐδὲ ταύτην ἀμίμητον ἀπολέλοιπεν· ἀλλ', ὥσπερ οἱ δεινοὶ τῶν ὀψοποιῶν τοῖς πικροῖς χυμοῖς καὶ αὐστηροῖς ἡδύσμασι χρῶνται, τῶν γλυκέων

36

37 Similitude adulatoris et amici.

38

39

40

41 Circa ipsam etiam seueritatem.

42

m Ita HORATIVS, *argilla quidvis imitaberis vda.*

γλυκέων ἀφαιρεῦντες τὸ πλήσμιον, ὅτως οἱ κόλακες οὐκ ἀληθινὴν ἀλλ' ὠφέλιμον, ἀλλ' οἷον ἐπιλώπτεσαν ἐξ ὀφρύος καὶ γαργαλίζεσαν ἀτεχνῶς παῤῥησίαν προσφέρεσιν. Ἔστι μὲν οὖν διὰ ταῦτα δυσφώρατος ὁ ἀνὴρ· ὥσπερ τῶν θηρίων ὅσα πεφυκότα τὴν χρόαν τρέπεσθαι, συναφομοιοῦται τοῖς ὑποκειμένοις ὑλήμασι[n] καὶ χωρίοις. Ἐπεὶ δ' ἐκεῖνος ἐξαπατᾶται καὶ περικαλύπτεται ταῖς ὁμοιότησιν, ἡμέτερον ἔργον ἐστὶ, ταῖς διαφοραῖς ἀνακαλύπτειν καὶ ἀπογυμνοῦν αὐτὸν, ἀλλοτρίοις χρώμασι καὶ σχήμασιν (ἢ φησιν ὁ Πλάτων) χιτῶνι οἰκείων κοσμούμενον. Εὐθὺς οὖν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σκοπῶμεν· ἀρχὴν δὲ φιλίας ἔφαμεν εἶναι τοῖς πλείστοις, τὴν ταὐτὰ μὲν ἐπιεικῶς ἀσπαζομένην ἔθη καὶ ἤθη, τοῖς δὲ αὐτοῖς χαίρουσαν ἐπιτηδεύμασι. καὶ πράγμασι, καὶ διατριβαῖς, ὁμοιοπαθῆ διάθεσίν τε καὶ φύσιν. Ἐφ' οἷς καὶ ταῦτα εἴρηται·

Γέρων γέροντι γλῶσσαν ἡδίστην ἔχει·
Παῖς παιδὶ, καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνή·
Νοσῶν τ' ἀνὴρ νοσοῦντι, καὶ δυσπραξίᾳ
Λῃφθεὶς, ἐπῳδὸς ἐστὶ τῷ πεπονθότι.

Εἰδὼς οὖν ὁ κόλαξ, ὅτι τῷ[o] χαίρειν τοῖς ὁμοίοις καὶ τὸ χρῆσθαι καὶ ἀγαπᾶν ἐμφυτόν ἐστι, ταύτῃ πρῶτον ἐπιχειρεῖ πλησιάζειν ἑκάστῳ καὶ παρασκηνᾶν, ὥσπερ ἔν τισι νομαῖς θηρίοις τοῖς αὐτοῖς ἐπιτηδεύμασι, καὶ διατριβαῖς περὶ ταὐτὰ, καὶ σπουδαῖς, καὶ διαίταις, ἀτρέμα παραβάλλων καὶ προσαναχρωννύμενος. ἄχρις ἂν λα-

43 44 45 46 47 48

Igitur differentia diligenter notanda.

Adulator affectat viam, similitudine studiorum.

n Ita Eroben. 1542. f. quod multo praetulerim alteri lectioni σχήμασι.

o Ita puto legendum pro τὸ. Studiorum similitudini insitum est illud, vt alter alteri, amicumque illum habere velit.

ἔ λαβὴν παραδῶ, καὶ ψαύοντι τι θασὸς γένηται καὶ συνήθης, ψέγων μὲν οἷς ἐκεῖνον αἰθάνεται πράγμασι καὶ βίοις καὶ ἀνθρώποις ἀχθόμενον, ἐπαινέτης δὲ τῶν ἀρεσκόντων ἐ μέτριος, 49
ἀλλ' ὥστε ὑπερβάλλειν σὺν ἐκπλήξει καὶ θαύματι φαινόμενος, βεβαιῶν δὲ τὸ φιλεῖν † καὶ μισεῖν, ὡς κρίσει μᾶλλον ἢ πάθει γινόμενον.
Πῶς ἂν ἐλέγχεται, καὶ τίσιν ἁλίσκεται διαφοραῖς, ἐκ ὢν ὅμοιος ἁδὲ γινόμενος, ἀλλὰ 50
μιμούμενος ὅμοιον; Πρῶτον μὲν ὁρᾶν δεῖ τὴν ὁμοιότητα τῆς προαιρέσεως καὶ τὸ ἐνδελεχὲς, 51
εἰ χαίρει τε τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ καὶ ταὐτὰ ἐπαινεῖ, καὶ πρὸς ἓν ἀπευθύνει καὶ καθίζησι παράδειγμα τὸν ἑαυτῆ βίον, ὥσπερ ἐλευθέρῳ φιλίας ὁμοιοτρόπε καὶ συνηθείας ἐρασῇ προσήκει· τοιοῦτος γὰρ ὁ φίλος. Ὁ δὲ κόλαξ, 52
ὅτε δὴ μίαν ἕξιν ἦθος ἔχων μόνιμον, ἁδὲ ἑαυτῷ βίον ζητῶν αἱρετὸν, ἀλλ' ἑτέρῳ καὶ πρὸς ἕτερον πλάττων ἢ προσαρμόζων ἑαυτὸν, ἀχ ἁπλοῦς, ἁδὲ εἷς, ἀλλὰ παντοδαπός ἐστι ἢ ποικίλος, εἰς ἄλλον ἐξ ἄλλε τύπον, ὥσπερ 53
τὸ μεταιρόμενον ὕδωρ, περιῤῥέων ἀεὶ καὶ μεταχηματιζόμενον τοῖς ὑποδεχομένοις. Ὁ μὲν γὰρ πίθηκος, ὡς ἔοικε, μιμεῖθαι τὸν ἄνθρωπον ἐπιχειρῶν, ἁλίσκεται συγκινούμενος καὶ συνορχούμενος· ὁ δὲ κόλαξ αὐτὸς ἕτερος ἐπάγεται καὶ παλεύει μιμούμενος, ἀχ ὁμοίως ἅπαντας, ἀλλὰ τῷ μὲν συνορχούμενος καὶ συνάδων, τῷ δὲ συμπαλαίων καὶ συγκονιούμενος· 54
θηρευτικῆ δὲ καὶ κυνηγετικῆ λαβόμενος, μονοὺ τὰ τῆς Φαίδρας ἀναβοᾶν ἔπεται. Πρὸς 55
θεῶν ἔραμαι κυσὶ θωὺξαι βαλίαις ἐλάφοις ἐγχειμ-

nunc venator.

† Vid. not. ad. 12, 2.

56 ἐγχριμπτόμενος· καὶ ἰδὲν αὐτῷ πρᾶγμα πρὸς
τὸ θηρίον, ἀλλ' αὐτὸν ἐκσαγηνεύει καὶ περι-
57 βάλλεται τὸν κυνηγόν. Ἂν δὲ θηρεύῃ φιλο-
nunc philosophus. λόγον καὶ φιλομαθῆ νέον, αὖθις ἐν βιβλίοις
ἐστὶ, καὶ πώγων ποδήρης καθῆται, καὶ τριβω-
νοφορία τὸ σχῆμα, καὶ ἀδιαφορία καὶ διὰ στό-
ματος οἵτε ἀριθμοὶ καὶ, τὰ ὀρθογώνια καὶ τρί-
58 γωνα [p] Πλάτωνος. Εἴτε ῥᾴθυμός τις ἐμπέ-
nunc commissator. πλωκεν αὖθις, καὶ φιλοπότης καὶ πλήσιος,

Αὐτὰρ [q] ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς,

59 ἔρριπται μὲν ὁ τρίβων, κατακείρεται δ' ὁ πώ-
γων, ὥσπερ ἄκαρπον θέρος, ψυκτῆρες δὲ καὶ
φιάλαι καὶ γέλωτες ἐν περιπάτοις, καὶ σκώμ-
60 ματα πρὸς τὸς φιλοσοφοῦντας. Ὥσπερ ἐν
Aula Dionysii. Συρακούσαις φασὶν, ὁπηνίκα Πλάτων ἀφίκετο,
καὶ Διονύσιον ζῆλος ἔσχε περιμανὴς φιλοσοφίας,
τὰ βασίλεια κονιορτῷ γέμειν ὑπὸ πλήθους τῶν
61 γεωμετρούντων· ἐπεὶ δὲ προσέκρουσε Πλάτων,
καὶ Διονύσιος ἐκπεσὼν φιλοσοφίας, πάλιν εἰς
πότους καὶ γύναια, καὶ τὸ λυρεῖν καὶ ἀκολα-
στάνειν ἦκε φερόμενος, ἀθρόως ἅπαντας, ὥσπερ
ἐν Κίρκης [r], μεταμορφωθέντας, ἀμουσίᾳ καὶ
62 λήθῃ καὶ εὐήθειᾳ κατέσχε. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ
Demagogi adulatores publici, vt Alcibiades. τὰ τῶν μεγάλων ἔργα κολάκων, καὶ τὰ τῶν
δημαγωγῶν, ὧν ὁ μέγιστος Ἀλκιβιάδης, Ἀθή-
νησι μὲν σκώπλων καὶ ἱπποτροφῶν, καὶ μετὰ
εὐτρα-

p Nota inscriptio scholae PLATONICAE, ἔξω τῆς ἀγιωμένης εἰσίτω.

q Od. χ, 1. Venustas incredibilis huius loci est non tantum in parodia HOMERI, apud quem Vlysses, posita subito cum pannis mendici persona, regem et victorem iniuriarum se praestat: verum etiam in reliqua descriptione, quam iucundum illud ἄκαρπον θέρος de barba, quam frustra adhuc aluerat adulator.

r h. e. in HOMERICA de Circe narratione.

εὐτραπελίας ζῶν καὶ χάριτος· ἐν δὲ Λακεδαίμονι κειρόμενος ἐν χρῷ, καὶ τριβωνοφορῶν, καὶ ψυχρολουτρῶν· ἐν δὲ Θράκῃ, πολεμῶν καὶ πίνων· ἐπεὶ δὲ πρὸς Τισσαφέρνην ἀφίκετο, τρυφῇ καὶ ἀβροτῆτι καὶ ἀλαζονείᾳ χρώμενος, ἐδημαγώγει καὶ καθωμίλει τῷ συναφομοιῶν καὶ συνοικειῶν ἑαυτὸν ἅπασιν, Οὐ μὴν τοιοῦτος Ἐπαμινώνδας, οὐδ' Ἀγησίλαος, ἀλλὰ πλείοσι ἐμιλήσαντες ἀνθρώποις καὶ πόλεσι καὶ βίοις, τὸ πρόσηκον ἦθος αὐτοῖς πανταχῇ καὶ σολῇ καὶ διαίτῃ καὶ λόγῳ καὶ βίῳ διεφύλαττον· οὕτω καὶ Πλάτων ἐν Συρακούσαις οἷος ἐν ἀκαδημίᾳ καὶ πρὸς Διονύσιον οἷος πρὸς Δίωνα. Τὰς δὲ τῶ κόλακος ὥσπερ πολύποδος τροπὰς ῥᾷστα φωράσειεν ἄν τις, αὐτὸς ἐπὶ πολλὰ δοκῶν τρέπεσθαι, καὶ ψέγων μὲν ὃν ἐπῄνει πρότερον βίον, οἷς δὲ ἤχθετο πράγμασιν, ἢ διαίταις, ἢ λόγοις, ὡς ἀρέσκοντας ἐξαίφνης προσιέμενος. Ὄψεται γὰρ αὐτὸν ἑδαμῶ βέβαιον, οὐδ' ἴδιον, οὐδ' οἰκείῳ πάθει φιλοῦντα καὶ μισοῦντα, καὶ χαίροντα καὶ λυπούμενον, ἀλλὰ δίκην κατόπτρου παθῶν ὀθνείων καὶ βίων καὶ κινημάτων εἰκόνας ἀναδεχόμενον. Τοιοῦτος γὰρ οἷος εἰ ψέγοις τινὰ τῶν φίλων πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν, Βραδέως πεφώρακας τὸν ἄνθρωπον· ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲ πρότερον ἤρεσκεν. Ἂν δ' αὖ πάλιν ἐπαινῇς μεταβαλλόμενος, νὴ Δία φήσει συνήδεσθαι καὶ χάριν ἔχειν αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πιστεύειν. Ἂν δὲ βίον ἀλκιβιάδειον ἕτερον εἴπῃς, οἷον εἰς ἀπραγμοσύνην καὶ ἡσυχίαν ἐκ πολιτείας μεταβαλλόμενος, Πάλαι γε ἐχρῆν, φησὶ, θορύβων ἡμᾶς ἀπηλλάχθαι καὶ φθόνων. Ἂν δὲ πάλιν

63 64 65 Aliter Epaminondas, Agesilaus. 66 Plato. 67 68 Adulator mutat sententiam. 69 70 71 72

πάλιν ὁρμᾷν δοκῇς ἐπὶ τὸ πράττειν καὶ λέγειν,
ὑπεφώνησεν, Ἄξια σαυτῇ φρονεῖς. ἡδὺ ἀπραγμοσύνη γλυκὺ μὲν, ἀλλ' ἄδοξον καὶ ταπεινόν.
73 Εὐθὺς ἓν λέγειν χρὴ πρὸς τὸν τοιοῦτον.
74 Ἀλλοῖός[s] μοι, ξεῖν', ἐφάνης νέον ἢ πάροιθεν.
ἀ δέομαι φίλε συμμεθισαμένε καὶ συνεπινεύοντος, (ἡ γὰρ σκιὰ ταῦτα ποιεῖ μᾶλλον) ἀλλὰ
75 συναληθεύοντος καὶ συνεπικρίνοντος. Εἷς μὲν ἓν τῶν ἐλέγχων τρόπος τοιοῦτός ἐστιν· ἕτεραν δὲ δεῖ ταῖς ὁμοιώσεσι τοιαύτην παραφυλάττειν
76 διαφοράν. Ὁ μὲν ἓν ἀληθὴς φίλος ὥστε μι-
Amicus non una peccat. μητὴς ἐστι πάντων, ἔτ' ἐπαινέτης πρόθυμος, ἀλλὰ τῶν ἀρίστων μόνων.

Οὐ γὰρ συνέχθειν * ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυ,
77 κατὰ τὸν Σοφοκλέα· καὶ νὴ Δία γε συγκατορθῶν καὶ συμφιλοπαλεῖν, ἀ συναμαρτάνειν, ἐδὲ συῤῥαδιοργεῖν ἂν μή τις οἷον ὀφθαλμίας[t] ἀπορῥοὴ καὶ ἀνάχρωσις ἄκοντα δι' ὁμιλίαν καὶ συνήθειαν ἀναπλήσῃ φαυλότητος ἢ πλημμε-
78 λίας τινός. Ὡς πᾶ καὶ Πλάτωνος ἀπομιμεῖ-
Peruersi imitatores. θαί φασι τὰς συνήθεις, τὸ ἐπίκυρτον, Ἀριστοτέλες δὲ τὸν τραυλισμὸν, Ἀλεξάνδρε δὲ τῆ βασιλέως τὴν ἔγκλισιν τῆ τραχήλε, καὶ τὴν ἐν τῷ διαλέγεσθαι τραχύτητα τῆς φωνῆς.
79 Τὰ γὰρ πολλὰ λανθάνουσιν ἔνιοι καὶ ἀπὸ τῶν ἠθῶν καὶ ἀπὸ τῶν βίων ἀναλαμβάνοντες· ὁ δὲ κόλαξ ἀτεχνῶς τὸ τῆ χαμαιλέοντος πέπονθεν· ἐκεῖνός τε γὰρ ἁπάσῃ χροιᾷ πλὴν τῆ
80 λευκῆ συναφομοιοῦται· καὶ ὁ κόλαξ, ἐν τοῖς ἀξίοις

s οδ. π. 181.

* Sic legendum sine dubio contra omnes libros, qui habent συνεχθεῖν. Est enim versus SOPHOCLIS Antigon: 529.

t Oculorum quosdam morbos ipsa visus contagione et aspectu communicari, vulgarius est quam verius: sed sumi sensim mores ab iis, quibuscum versamur, conflat.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0192
DFG

ἀξίοις σπουδῆς ὅμοιον ἑαυτὸν ἐξαδυνατῶν παρ-
έχειν, οὐδὲν ἀπολείπει τῶν αἰσχρῶν ἀμίμητον·
ἀλλ', ὥσπερ οἱ φαῦλοι ζωγράφοι, τῶν καλῶν 81
ἐφικνεῖσθαι μὴ δυνάμενοι διὰ ἀσθένειαν, ἐν ῥυ-
τίσι, καὶ φακοῖς, καὶ ἕλκεσι, τὰς ὁμοιότητας
ἀναφέρουσιν· ἕτως ἀκρασίας γίνεται μιμητὴς, 82
δεισιδαιμονίας, ἀκροχολίας, πικρίας πρὸς οἰ- *Adulator vitia imitatur,*
κέτας, ἀπιστίας πρὸς οἰκείους καὶ συγγενεῖς·
φύσει τε γὰρ αὐτῷ πρὸς τὰ χείρονα 83
κατάντης ἐστὶ, καὶ δοκεῖ ῥᾳδιώτατα τῷ ψέ-
γειν τὸ αἰσχρὸν εἶναι, μιμέμενος. Ὑποπτοι 84
γὰρ οἱ τὰ βελτίω ζητοῦντες, καὶ δοκοῦντες ἄχ-
θεσθαι καὶ δυσκολαίνειν τοῖς ἁμαρτήμασι τῶν
φίλων, ὃ δὴ καὶ Διονυσίῳ Δίωνα, καὶ Σάμιον 85
Φιλίππῳ, καὶ Κλεομένῃ Πτολεμαίῳ διέβαλε
καὶ ἀπώλεσεν· ὁ δὲ βελόμενος εἶναι καὶ δοκεῖν 86
ὁμοίως ἡδὺς ἅμα καὶ πιστὸς, ὡς ὑπὸ τῷ σφό-
δρα φιλεῖν οὐδὲ τὰ φαῦλα δυσχεραίνων, ἀλλὰ
συμπαθὴς πᾶσι καὶ συμφυὴς γινόμενος. Ὅ- 87
θεν οὐδὲ τῶν ἀβελήτων καὶ τυχηρῶν ἀμοιρεῖν *etiam fortuita et morbos,*
ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ νοσεῖν ὁμοια προσποιοῦνται,
κολακεύοντες τὰς νοσώδεις, καὶ μήτε βλέπειν
ὀξὺ, μήτε ἀκούειν, ἂν ὑποτύφλοις ἢ ὑποκώ-
φοις συνῶσιν· ὥσπερ οἱ Διονυσίῳ κόλακες, ἀμ- 88
βλυωπήσαντος, ἐμπίπλοντές τ' ἀλλήλοις, καὶ
τὰς παροψίδας ἐν τῷ δειπνεῖν καταβάλλοντες·
ἔνιοι δὲ καὶ μᾶλλον ἁπλόμενοι τῶν παθῶν, ἐν- 89
δοτέρω ποιοῦσιν ἑαυτὸς, καὶ καταμιγνύσιν
ἄχρι τῶν ἀποῤῥήτων τὰς ὁμοιοπαθείας. Αἰ- 90
σθόμενοι γὰρ ἢ περὶ γάμον δυσκολαίνοντας, ἢ πρὸς *etiam mala domestica.*
υἱὸς ἢ πρὸς οἰκείους ὑποπλῶς ἔχοντας, αὐτοὶ
σφῶν αὐτῶν ἀφειδοῦσι, καὶ ἀποδύρονται περὶ
τέκνων ἰδίων, ἢ γυναικὸς, ἢ συγγενῶν, ἢ οἰ-

κείων, αἰτίας τινας ἀπορρήτους ἐξαγορεύοντες.
91 Ἡ γὰρ ὁμοιότης συμπαθεστέρας ποιεῖ, καὶ μᾶλλον, ὥσπερ ὁμήρους δεδεγμένοι, προίενταί τι τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς, προέμενοι δὲ, χρῶνται, καὶ
92 δεδίασιν ἐγκαταλιπεῖν τὴν πίστιν. Ἐγὼ δὲ οἶδα καὶ συνεκβαλόντα γαμετὴν, ὡς ὁ Φίλος ἀπεπέμψατο τὴν ἑαυτῆ· κρύφα δὲ Φοιτῶν πρὸς αὐτὴν καὶ διαπεμπόμενος, ἐφωράθη, συναισθομένης τῆς τῆ Φίλᾳ γυναικός. Οὕτως ἄπειρος
93 ἦν κόλακος ὁ νομίζων τὰ ἰαμβεῖα ταυτὶ τῷ καρκίνῳ μᾶλλον ἢ τῷ κόλακι πρεσήκειν,

Griphus cancri et adulatoris.

Γαστὴρ ὅλον τὸ σῶμα, πανταχῆ βλέπων
Ὀφθαλμὸς, ἕρπον τοῖς ὀδοῦσι θηρίον.

94 Παράσιτε γὰρ ὁ τοιοῦτος εἰκονισμὸς ἐστι, τῶν περὶ τάγηνον καὶ μετ' ἄριστον Φίλων, ὡς Εὐπολίς Φησιν· ἐ μὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς τὸν
95 οἰκεῖον ἀναθώμεθα τῷ λόγῳ τόπον· ἐκεῖνο δὲ μὴ παρῶμεν ἐν ταῖς μιμήσεσι τὸ σόφισμα τοῦ κόλακος, ὅτι, κἂν τῶν καλῶν τι μιμῆται τοῦ κολακευομένου, διαφυλάττει τὴν ὑπεροχὴν ἐκείνου. Τοῖς μὲν γὰρ ἀληθῶς Φίλοις ὅτε ζῆλος
96 ἀδεὴς ἐστι πρὸς ἀλλήλους, ὅτε Φθόνος, ἀλλὰ, κἂν ἴσον ἔχωσιν ἐν τῷ κατορθοῦν, κἂν ἐλαττον,
97 ἀνεπαχθῶς καὶ μεθ' ἡδονῆς Φέρουσιν. Ὁ δὲ κόλαξ, ἀεὶ μνημονεύων τοῦ τὰ δεύτερα λέγειν, ὑφίεται τῇ ὁμοιότητι τῆς ἰσότητος, ἡττᾶσθαι πανταχοῦ καὶ ἀπολείπεσθαι, πλὴν τῶν Φαύλων, ὁμο-
98 λογῶν. Ἐν δὲ τοῖς Φαύλοις ἀ παρίησι τὸ πρωτεῖον, ἀλλά Φησιν, ἂν ἐκεῖνος ᾖ δύσκολος, αὐτὸν εἶναι μελαγχολικόν· ἂν ἐκεῖνος δεισιδαίμων, αὐτὸν θεοφόρητον· ἐρᾷν ἐκεῖνον, μαίνεσθαι δ' αὐτόν· ἀκαίρως (Φησὶν) ἐγέλας, ἐγὼ
99 δ' ἐξέθνησκον ὑπὸ τοῦ γέλωτος. Ἀλλ' ἔν γε

Studet vincere malis.

Ad superare cauet regem suum rebus bonis.

τοῖς

τοῖς χρηστοῖς τἐναντίον, αὐτὸς φησι ταχέως
τρέχειν, ἴπλαθαι δ' ἐκεῖνον· αὐτὸς ἱππεύειν
ἐπιεικῶς, ἀλλὰ τί πρὸς τὸν ἱπποκένταυρον
τοῦτον; Εὐφυὴς εἰμι ποιητὴς, καὶ γίγνομαι 100
φαυλότατον γράφων· βροντᾷν δ' ἐκ ἐμοῦ,
ἀλλὰ Διός. ἅμα γὰρ αὐτῷ δοκεῖ καὶ τὴν 101
προαίρεσιν ἀποφαίνειν καλὴν, μιμούμενος, καὶ
τὴν δύναμιν ἀνέφικτον, ἡττώμενος. Ἐν μὲν ἔν- 102
ταῖς ἐξομοιώσεσι τοιαῦταί τινές εἰσιν αἱ τῶ
κόλακος διαφοραὶ πρὸς τὸν φίλον. Ἐπεὶ δὲ 103
(ὥσπερ εἴρηται) καὶ τὸ τῆς ἡδονῆς κοινόν ἐστι. *Differentia Ad. et Amicum circa voluptatem:*
(χαίρει γὰρ ἐκ ἧττον τοῖς φίλοις ὁ χρηστὸς, ἢ
τοῖς κόλαξιν ὁ φαῦλος) φέρε καὶ τοῦτο διορί-
σωμεν. Ἔστι δὲ διορισμὸς, ἡ πρὸς τὸ τέλος
ἀναφορὰ τῆς ἡδονῆς· σκόπει δὲ ἕτως. Ἔνεστι 104
μέν πως τῷ μύρῳ τὸ εὐῶδες, ἔνεστι δ' ἐν ἀντιδότῳ·
διαφέρει δὲ, ὅτι τοῦτο μὲν πρὸς ἡδονὴν καὶ πρὸς
ὀδὲν ἕτερον γέγονεν, ἐκεῖνο † δὲ τὸ καθαίρον, ἢ
τὸ θερμαῖνον, ἢ τὸ σαρκῶν τῆς δυνάμεως, ἄλ-
λως εὐῶδες ἐστι. Πάλιν οἱ γραφεῖς ἀνθηρὰ 105
χρώματα καὶ βάμματα μιγνύουσι· ἔστι δὲ
καὶ τῶν ἰατρικῶν φαρμάκων ἔνια τὸν ὄψιν ἀν-
θηρὰ, καὶ τὴν χρόαν ἐκ ἀπάνθρωπον ἔχοντα·
τί τοίνυν διαφέρει; ἢ δῆλον, ὅτι τῷ τέλει τῆς
χρείας διακρινόμεν. Οὐκοῦν ὁμοίως αἱ μὲν τῶν 106
φίλων χάριτες ἐπὶ καλῷ τινι καὶ ὠφελίμῳ *Quam pro fine non habet amicus.*
τὸ εὐφραίνον, ὥσπερ ἐπάνθον, ἔχουσιν· ἔστι δ' 107
ὅτε καὶ παιδιᾷ καὶ τραπέζῃ καὶ οἴνῳ, καὶ νὴ
Δία γέλωτι καὶ φλυαρίᾳ πρὸς ἀλλήλους· οἷον
ἡδύσμασιν ἐχρήσαντο τῶν καλῶν καὶ σπα- 108
δαίων· (πρὸς ὃ δὴ καὶ λέλεκται τὸ,

† Vid. leg. ἡ κοινὸν δὲ τὸ καθαίρον — — τῆς δυνάμεως, *illius* (vnguenti) *vis purgandi* etc.

Μύθοισιν [u] τέρπονλο πρὸς ἀλλήλας ἐνέπονλες,
καὶ τὸ, — ἐδέκευ [x] ἄλλο

Ἄμμε διέκρινε Φιλέοντέ τε τερπομένω τε.)

109 τῦ δὲ κόλακος τῦτ' ἔργον ἐστὶ καὶ τέλος, ἀεί
Nihil aliud spectat adulator. τινα παιδιὰν ἢ πρᾶξιν ἢ λόγον ἐφ' ἡδονῇ καὶ
πρὸς ἡδονὴν ὀψοποιεῖν καὶ καρυκεύειν· συνελόν-
110 τι δ' εἰπεῖν, ὁ μὲν, ἵνα ἡδὺς ᾖ, πάντα δεῖν οἴε-
111 ται ποιεῖν· ὁ δ' ἀεὶ ποιῶν, ἃ δεῖ, πολλάκις μὲν
ἡδὺς, πολλάκις δὲ ἀηδὴς ἐστιν, ὃ τῦτο βαλόμενος,
112 εἰ δὲ βέλτιον εἴη, μηδὲ τῦτο φεύγων. Ὥσπερ
Amicus medici instar. γὰρ ἰατρὸς, ἂν συμφέρῃ, κρόκον καὶ νάρδον
ἐπέβαλε, καὶ νὴ Δία πολλάκις ἔλεσε προσην-
113 νῶς, καὶ ἔθρεψε φιλανθρώπως· ἔστι δὲ ὅπε,
ταῦτα ἐάσας, καταρίον ἐνέσειεν,

Ἢ πόλιον βαρύοσμον, ὃ δὴ ῥίγιστον ὄδωδεν †,
114 ἢ τινα ἐλλέβορον ἐκπιεῖν τρίψας ἠνάγκασεν·
ὅτε ἐνταῦθα τὸ ἀηδὲς, ὅτε ἐκεῖ τὸ ἡδὺ ποιύ-
μενος τέλος, ἀλλ' ἐφ' ἓν δὶ ἀμφοτέρων. ἐπὶ
115 τὸ συμφέρον ἄγων τὸν θεραπευόμενον· ὅτως
nunc suauis est. ὁ φίλος ἔστι μὲν ὅτε συν ἐπαίνῳ καὶ χάριτι με-
γαλύνων ἀεὶ καὶ εὐφραίνων, ἄγει πρὸς τὸ κα-
λὸν, ὥσπερ ὅτος,

116 Τεῦκρε [y], φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρα-
νε λαῶν,
Βάλλ' ὅτως, καὶ [z],
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λα-
θοίμην;

ὅπε

u Il. λ, 642.
x Od. δ, 179.
† Versus NICANDRI Theriac. 64.
y Il. θ, 281.
z Od. κ, 65. Vox Iouis ad Palladem, qui negat animi suo Vlyssem excidisse.

ὅπῃ δ' αὖ πάλιν ἐπιτρεφῆς δεῖται, καὶ λόγῳ δίκῃ καὶ παῤῥησίᾳ κηδεμονικῇ καθαπτόμενος, 117 nunc asper.

Ἀφραίνεις [a] Μενέλαε διοτρεφὲς, ἀδέ τί σε χρὴ

Ταύτης ἀφροσύνης.

Ἔστι δὲ ὅπῃ καὶ τὸ ἔργον ἅμα τῷ λόγῳ συνῆψεν, ὡς Μενέδημος, Ἀσκληπιάδῃ τῷ φίλῳ τὸν υἱὸν ἄσωτον ὄντα καὶ ἄτακλον ἀποκλείων, καὶ μὴ προσαγορεύων, ἐσωφρόνισε· καὶ Ἑάττῳ [b] τὴν χολὴν ἀπέπεπεν Ἀγησίλαος, ὅτε πρὸς Κλεάνθην εἶχον ἐποίησεν ἐν κωμῳδίᾳ· πείσαντος δὲ τὸν Κλεάνθην καὶ μεταμελομένου διῆλλαγη. Δεῖ γὰρ ὠφελοῦντα λυπεῖν τὸν φίλον, ἢ δεῖ δὲ λυποῦντα τὴν φιλίαν ἀναιρεῖν, ἀλλ' ὡς φαρμάκῳ τῷ δάκνοντι χρῆσθαι, σώζοντι καὶ φυλάττοντι τὸ θεραπευόμενον. Ὅθεν, ὥσπερ ἁρμονικὸς, ὁ Φίλος τῇ πρὸς τὸ καλὸν καὶ συμφέρον μεταβολῇ, τὰ μὲν ἐνδιδοὺς, τὰ δ' ἐπιτείνων, πολλάκις μὲν ἡδὺς, ἀεὶ δὲ ὠφέλιμός ἐστι· ὁ δὲ κόλαξ, ἀφ' ἑνὸς διαγράμματος ἀεὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ πρὸς χάριν εἰωθὼς ὑποκρέκειν, ἔτε ἔργον οἶδεν ἀντιτείνον, ἔτε ῥῆμα λυπεῖν, ἀλλὰ μόνῳ παρέπεται τῷ βουλομένῳ, συναδὼν ἀεὶ καὶ συμφθεγγόμενος. Ὥσπερ ἂν τὸν Ἀγησίλαον ὁ Ξενοφῶν ἡδέως ἐπαινεῖσθαί φησιν ὑπὸ τῶν καὶ ψέγειν ἐθελόντων, ἕτω δεῖ τὸ εὐφραῖνον καὶ 118 119 120 121 122 [c] Adulator semper suavis esse vult. 123

a Il. v, 109.

b Huius loci indicio quoque BATTVM inter Comicos deperditos retulit summus ille FABRICIVS. Cleanthen Stoicum forte traduxit, quod φρεάντλης esset, h. e. noctu exhauriret puteos, vt die esset, vnde philosopharetur, vel quod timidus etc.

χαριζόμενον ἡγεῖσθαι φιλικόν, ἂν καὶ λυπεῖν
124 ποτε δύνηται καὶ ἀντιτείνειν· τὴν δὲ συνεχῆ
Ex eo ipso cognoscitur. ταῖς ἡδοναῖς, καὶ τῷ πρὸς χάριν, ἄκρατον
ἀεὶ καὶ ἄδηκτον ὁμιλίαν ὑπονοεῖν, καὶ νὴ Δία
τὸ τῶ Λάκωνος ἔχειν πρόχειρον, ὃς ἐπαινε-
μένῳ χαρίεντα τῷ βασιλέως, Πῶς ἔτος (ἔφη)
125 χρηστός, ὃς ἀδὲ τοῖς πονηροῖς πικρός ἐστι; Τοῖς
μὲν ἓν ταυροις τὸν οἶνον ἐνδύεσθαι παρὰ τὸ
ὃς λέγεται, καὶ τοῖς κυσὶ τὸν κρότωνα· τῶν
δὲ φιλοτίμων ὁ κόλακας τὰ ὦτα κατέχων τοῖς
ἐπαίνοις, καὶ προσπεφυκώς, δυσαποτριπτός
126 ἐστιν. ὅθεν ἐνταῦθα δεῖ μάλιστα τὴν κρίσιν
Quod non rem laudat, sed hominem. ἔχειν ἐγρηγορυῖαν καὶ παραφυλάττουσαν, πό-
τερον τῶ πράγματος ἢ τῶ ἀνδρὸς ὁ ἔπαινός
127 ἐστιν. ἔστι δὲ τῶ πράγματος, ἂν αἰσθόντας μᾶλ-
λον ἢ παρόντας ἐπαινῶσιν· ἐὰν καὶ αὐτοὶ τὰ
αὐτὰ βουλόμενοι, καὶ ζηλοῦντες μὴ μόνος
ἡμᾶς, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις, μὴ νῦν
μὲν ταῦτα, νῦν δὲ τἀναντία πράττοντες καὶ
128 λέγοντες· τὸ δὲ μέγιστον, ἂν αὐτοὶ γινώσκωμεν
ἑαυτὸς μὴ μεταμελομένους. ἐφ' οἷς ἐπαινέμε-
θα, μηδὲ αἰσχυνομένους, μηδὲ μᾶλλον ἡμῖν τἀ-
ναντία τούτων πεπρᾶχθαι καὶ λελέχθαι βου-
129 λομένους. Ἡ γὰρ οἰκοθεν κρίσις ἀντιμαρτυ-
Conscientiae vis. ρῆται, καὶ μὴ προσδεχομένη τὸν ἔπαινον, ἀ-
παθὴς ἐστι καὶ ἄδηκτος, καὶ ὑπὸ τῶ κολα-
130 κεύοντος ἀνάλωτος. Ἀλλ' ἐκ οἶδ', ὅπως οἱ
πολλοὶ τὰς μὲν ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασι παρηγο-
ρίας οὐχ ὑπομένουσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ τῶν
συνεπιθρηνούντων ἄγονται καὶ συνοδυρομένων·
131 ὅταν δ' ἁμαρτάνωσι καὶ πλυμμελῶσιν, ὁ μὲν
ἐλέγχω καὶ ψόγω δημῶν ἐμποιῶν καὶ μετά-
νοιαν, ἐχθρὸς δοκεῖ καὶ κατήγορος· τὸν δ'

ἐπαι-

ἐπαινοῦντα καὶ κατευλογοῦντα τὰ πεπραγμένα, ἀσπάζονται καὶ νομίζουσιν εὔνουν καὶ φίλον. Ὅσοι μὲν οὖν ἢ πρᾶξιν, ἢ λόγον, ἢ σπουδάσαντος ὁτιοῦν, ὃ σκώψαντος, εὐχερῶς ἐπαινοῦσι καὶ συνεπικροτοῦσιν, εἰς τὸ παρόν εἰσιν οὗτοι καὶ τὰ ὑπὸ χεῖρα βλαβεροὶ μόνον· ὅσοι δὲ πρὸς τὸ ἦθος ἐξικνοῦνται τοῖς ἐπαίνοις, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τῇ κολακείᾳ θιγγάνουσι ταὐτὸ ποιοῦσι τῶν οἰκετῶν τοῖς μὴ ἀπὸ τοῦ σωροῦ κλέπτουσιν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σπέρματος [c]. Σπέρμα γὰρ τῶν πράξεων οὖσαν τὴν διάθεσιν, καὶ τὸ ἦθος ἀρχὴν καὶ πηγὴν τοῦ βίου, διαστρέφουσι, τὰ τῆς ἀρετῆς ὀνόματα τῇ κακίᾳ περιθέντες. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς στάσεσι καὶ τοῖς πολέμοις, ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὅτι τὴν εἰωθυῖαν ἀξίωσιν τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ [d] δικαιώσει· τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος, ἀνδρία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλλησις δὲ προμηθὴς, δειλία εὐπρεπής· τὸ δὲ σῶφρον, τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα· καὶ τὸ πρὸς ἅπαν συνετὸν, ἐπίπαν ἀργόν. Ἐν δὲ ταῖς κολακείαις ὁρᾷν χρὴ καὶ παραφυλάττειν ἀσωτίαν μὲν, ἐλευθεριότητα καλουμένην· καὶ δειλίαν, ἀσφάλειαν· ἐμπληξίαν δὲ, ὀξύτητα· μικρολογίαν δὲ, σωφροσύνην· τὸν δ' ἐρωτικὸν, φιλοσυνήθη καὶ φιλόστοργον· ἀνδρεῖον δὲ, τὸν

132

133 *Qui mores laudant vitiosos, segetem quasi defrudant,*

134 *et nomina rerum peruerrunt.*

135

136

137

138

c Hoc est CATONIS illud *defrudare segetem*, detestabile omnibus agricolis.

p Δικαίωσις est δικαιολογία s. iuris sui defensio. Dum igitur vnusquisque facta a se defendere studet, et hostis criminandi speciem quaerit, inde accidit, vt ipsa nomina rerum quasi permutentur, et εἰωθυῖαν ἀξίωσιν εἰς τὰ ἔργα, *valorem*, si vti hoc nomine fas est, et pretium, quo res ipsas exaequare videntur, amittant. Caeterum et haec et plura in hanc sententiam leguntur apud THVCYD. 3, 82, vbi etiam scholiasta vetus ἀξίωσιν interpretatur σημασίαν.

τὸν ὀργίλον καὶ ὑπερήφανον· φιλάνθρωπον
139 δὲ, τὸν εὐτελῆ καὶ ταπεινόν· ὥς πȣ καὶ
Vt amatores. Πλάτων[e] φησὶ, τὸν ἐραστὴν, κόλακα τῶν ἐρω-
μένων ὄντα, τὸν μὲν σιμὸν, καλεῖν ἐπίχαριν·
140 τὸν δὲ γρυπὸν, βασιλικόν· μέλανας δὲ, ἀν-
δρικȣ́ς· λευκȣ̀ς δὲ, θεῶν παῖδας· τό δὲ με-
λίχρȣν, ὅλως ἐραστȣ̃ προσποίημα εἶναι, ὑπο-
κοριζομένȣ καὶ εὐκόλως φέροντος τὴν ὠχρό-
141 τητα. Καί τοι, καλὸς μὲν εἶναι πεισθεὶς ὁ αἰ-
σχρὸς, ἢ μέγας ὁ μικρὸς, ȣ̓̓τε χρόνον πολὺν
τῇ ἀπάτῃ σύνεστι, καὶ βλάπτεται βλάβην
142 ἐλαφρὰν, καὶ ȣ̓κ ἀνήκεστον· ὁ δὲ ταῖς κακίαις
ἐθίζων ἔπαινος ὡς ἀρεταῖς[f], ὡς μὴ ἀχθόμε-
νον ἀλλὰ χαίροντα, χρῆσθαι, καὶ τὸ αἰδεῖ-
143 σθαι τῶν ἁμαρτανομένων ἀφαιρῶν, ȣ̓̓τος ἐπέ-
Corruptela-virorum magnorum per adulationem. τριψε Σικελιώτας, τὴν Διονυσίȣ καὶ Φαλά-
ριδος ὠμότητα μισοπονηρίαν καὶ δικαιοσύνην
144 προσαγορεύων· — ȣ̓̓τος τὰ Ῥωμαίων ἤθη
τηνικαῦτα παρ᾽ ȣ̓δὲν ἦλθεν ἀνατρέψαι καὶ
ἀνελεῖν, τὰς Ἀντωνίȣ τρυφὰς καὶ ἀκολα-
σίας καὶ πανηγυρισμȣ̀ς ἱλαρὰ πράγματα καὶ
φιλάνθρωπα, χρωμένης[g] ἀφθόνως αὐτῷ
145 δυνάμεως καὶ τύχης, ὑποκοριζόμενος. Πτο-
λεμαίῳ

e PLATONIS locus est de rep. 5 p. 466, quem exprimit LVCRET. 4. 1154 sq. *Nigra* μελίχροος *est: Immunda et foetida,* ἄκοσμος; *Caesia* παλλάδιον; *Neruosa et lignea,* δορκάς. *Paruola pumilio,* χαρίτων ἴα, *tota merum sal. Magna atque immanis,* κατάπληξις, *plenaque honoris. Balba, loqui non quit,* τραυλίζει. *Muta, pudens est. At flagrans, odiosa, loquacula,* λαμπάδιον *fit.* ἰσχνὸν ἐρωμένιον *tum fit, quam riuere non quis prae macie.* Ῥαδινὴ *vero est, iam mortua tussi. At gemina et mammosa, Ceres est ipsa ab Iaccho. Simula,* σειλινὴ *ac satyra est; Labiosa,* φίλημα. Nota ῥαδινὴ, gracilis, epitheton arborum. *Ceres ab Iaccho,* est Ceres Baccho dilecta: vel Ceres recens a partu filii sui Iacchi. HORATIVS Serm. 1, 3. 48 ad amicitias hoc transferri praecipit.

f Constr. ὁ δὲ ἔπαινος ὁ ἐθίζων χρῆσθαι ταῖς κακίαις ὡς ἀρεταῖς κ. τ. λ.

g Pass. vsurpatae ab eo etc.

λεμαίῳ δὲ τί περιῆψεν ἄλλο Φορβειὰν καὶ αὐλός[h]; τί δὲ Νέρωνι τραγικὴν ἐπήξατο σκηνὴν, καὶ προσωπεῖα καὶ κοθόρνους περιέθηκεν; οὐχ ὁ τῶν κολακευόντων ἔπαινος; οἱ δὲ πολλοὶ 146
τῶν βασιλέων, οὐκ Ἀπόλλωνες μὲν, ἂν μινυρίσωσι, Διόνυσοι δὲ, ἂν μεθυθῶσιν, Ἡρακλεῖς δὲ, ἐὰν παλαίσωσι, προσαγορευόμενοι, καὶ χαίροντες, εἰς ἅπασαν αἰσχύνην ὑπὸ τῆς κολακείας ἐξάγονται; Διὸ φυλακτέον ἐστὶ μάλιστα τὸν κόλακα περὶ τὰς ἐπαίνους. — — 147

Ὥσπερ ἔνιοι τὴν ζωγραφίαν σιωπῶσαν ἀπε- 148
φήναντο ποιητικὴν, οὕτως ἔστι τις κολακείας Laus silens.
σιωπώσης ἔπαινος· ὥσπερ γὰρ οἱ θηρεύοντες, 149
ἂν μὴ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ὁδοιπορεῖν ἢ νέμειν ἢ γεωργεῖν, δοκῶσι, μᾶλλον τὰ θηρευόμενα λανθάνουσιν, οὕτως οἱ κόλακες ἅπτονται μάλιστα τοῖς ἐπαίνοις, ὅταν ἐπαινεῖν μὴ δοκῶσιν, ἀλλ' ἕτερόν τι πράττειν. Ὁ γὰρ εἰκὼν 150
ἕδρας καὶ κλισίας ἐπιόντι, καὶ λέγων πρὸς δῆμον ἢ βουλὴν, ἂν αἴσθηταί τινα τῶν πλησίον βουλόμενον εἰπεῖν, ἀποσιωπῶν μεταξὺ, καὶ παραδιδοὺς τὸ βῆμα καὶ τὸν λόγον, ἐνδείκνυται σιωπῶν μᾶλλον τῷ βοῶντος, ὅτι κρείττονα νομίζει καὶ διαφέροντα τῷ φρονεῖν ἐκεῖνον. Ὅθεν ὁρᾶν ἔστιν αὐτοὺς ἕδρας τε τὰς 151
πρώτας ἐν ἀκροάσεσι καὶ θεάτροις καταλαμβάνοντας· οὐχ ὅτι τούτων ἀξιοῦσιν αὐτοὺς, ἀλλ' ὅπως, ὑπεξανισάμενοι τοῖς πλησίοις, κολακεύσωσι· καὶ λόγου κατάρχοντας ἐν συνό- 152
δοις καὶ συνεδρίοις, εἶτα παραχωροῦντας ὡς κρείττοσι, καὶ μετατιθεμένους ῥᾷστα πρὸς τἀναντίον, ἂν περ ᾖ δυνατὸς ἢ πλήσιος ἢ ἔνδοξος

h A quibus ἀδλητὴς dictus est.

153 ἔνδοξος ὁ ἀντιλέγων· ὧ καὶ μάλιστα δεῖ τὰς
τοιαύτας ὑποκαταπλήσεις καὶ ἀναχωρήσεις
αὐτῶν ἐξελέγχειν, οὐκ ἐμπειρίας, οὐδ' ἀρε-
τῆς οὐδ' ἡλικίας ὑφιεμένων, ἀλλὰ πλήτοις
154 καὶ δόξαις. Ἀπελλῆς μὲν γὰρ ὁ ζωγράφος
Apellis ad Megabyzum libertas. Μεγαβύζῳ παρακαθίσαντος αὐτῷ, καὶ πε-
ρὶ γραμμῆς τι καὶ σκιᾶς βολομένῳ λαλεῖν,
Ὁρᾷς (ἔφη) τὰ παιδάρια ταυτὶ τὴν μη-
155 λίδα τρίβοντα; πάνυ σοι προσέχε τὸν νοῦν
σιωπῶντι, καὶ τὴν πορφύραν ἐθαύμαζε καὶ
τὰ χρυσία· νῦν δὲ σε καταγελᾷ, περὶ ὧν ἀ
156 μεμαθηκας ἀρξαμένῳ λαλεῖν. Καὶ Σόλων †,
Solonis ad Crœsum. Κροίσῳ περὶ εὐδαιμονίας διαπυθανομένῳ, Τελ-
λον τινὰ τῶν ἐκ ἐπιφανῶν Ἀθήνησι, καὶ
Βίτωνα καὶ Κλεόβιν, ἀπέφηνεν εὐποτμοτέ-
ρους· οἱ δὲ κόλακες τὸν βασιλέα καὶ πλουσίους
καὶ ἄρχοντας οὐκ ὀλβίους μόνον καὶ μακα-
ρίους, ἀλλὰ καὶ φρονίμους καὶ τέχνῃ καὶ ἀρε-
157 τῇ πάσῃ πρωτεύοντας, ἀναγορεύουσιν. Εἶτα
Sapiens Stoicus. τῶν μὲν Στωϊκῶν οὐδὲ ἀκοῦσαι ἔνιοι ὑπομένουσι,
τὸν σοφὸν ὁμοῦ πλούσιον, καλὸν, εὐγενῆ, βα-
158 σιλέα προσαγορεύοντων· οἱ δὲ κόλακες τὸν
πλούσιον, ὁμοῦ καὶ ῥήτορα καὶ ποιητὴν, ἂν δὲ
βέλτιστον, καὶ ζωγράφον, καὶ αὐλητὴν ἀπο-
159 φαίνουσι, καὶ ποδώκη, καὶ βωμαλέον, ὑπο-
πίπτοντες ἐν τῷ παλαίειν, καὶ ἀπολιμπα-
νόμενοι θεόντων, ὥσπερ Κίσσαν ὁ Ἱμεραῖος
ἀπελεύθη διαθέων πρὸς Ἀλέξανδρον· ὁ δ'
160 ἀισθόμενος ἠγανάκτησε. Καρνεάδης δὲ ἔλε-
Equitare discunt regum pueri. γε, ὅτι πλουσίων καὶ βασιλέων παῖδες ἱπ-
πεύειν μόνον, ἄλλο δὲ οὐδὲν εὖ καὶ καλῶς μαν-
θάνουσι· κολακεύει γὰρ αὐτοὺς ἐν ταῖς διατρι-
βαῖς

† Vid. supra 1, 38.

βαῖς ὁ διδάσκαλος ἐπαινῶν, καὶ ὁ προσπα-
λαίων, ὑποκατακλινόμενος· ὁ δὲ ἵππος οὐκ 161
εἰδὼς οὐδὲ φροντίζων, ὅστις ἰδιώτης ἢ ἄρχων, ἢ
πλούσιος ἢ πένης, ἐκτραχηλίζει τοὺς μὴ δυ-
ναμένους ὀχεῖσθαι — Ἐφεξῆς δὲ τὸ τῆς 162
παῤῥησίας ἴδωμεν. Ἔδει μὲν γὰρ, ὡς ὁ Πά- *Libertatem etiam assumit adulator.*
τροκλος τοῦ Ἀχιλλέως τὰ ὅπλα περιβαλλό-
μενος, καὶ τοὺς ἵππους ἐξελαύνων ἐπὶ τὴν μά-
χην, μόνης οὐκ ἐτόλμησε τῆς πηλιάδος [i] θί-
γειν, ἀλλ' ἀφῆκεν, οὕτω τὸν κόλακα, τοῖς 163
τοῦ φίλου σκευοποιούμενον καὶ ἀναπλαττόμενον
ἐπισήμοις καὶ συμβόλοις, μόνην τὴν παῤῥη-
σίαν, ὥσπερ ἐξαίρετον βάσταγμα φιλίας βρι-
θὺ, μέγα, στιβαρὸν, καταλιπεῖν ἄθικτον καὶ
ἀμίμητον· ἐπεὶ δὲ φεύγοντες τὸν ἐν γέλω- 164
τι καὶ ἀκράτῳ καὶ σκώμμασι καὶ παιδιαῖς
ἔλεγχον, εἰς ὀφρὺν αἴρουσιν ἤδη τὸ πρᾶγμα,
καὶ κολακεύουσιν ἐσκυθρωπακότες, καὶ ψό-
γον τινὰ καὶ νουθεσίαν παραμιγνύουσι, φέρε
μηδὲ τοῦτο παραλείπωμεν ἀβασάνιστον. Οἶ- 165
μαι δὲ, ὥσπερ ἐν κωμῳδίᾳ Μενάνδρου Ψευδη- *Clauae Herculis excauatae similem.*
ρακλῆς πρόσεισι ῥόπαλον κομίζων, οὐ στιβαρὸν
οὐδ' ἰσχυρὸν, ἀλλὰ χαῦνόν τι πλάσμα καὶ διά-
κενον· οὕτω τὴν τοῦ κόλακος παῤῥησίαν φα- 166
νεῖσθαι πειρωμένοις μαλθακὴν καὶ ἀβαρῆ,
καὶ τόνον οὐκ ἔχουσαν, ἀλλὰ ταὐτὸν τοῖς τῶν *Et culeitis tumentibus.*
γυναικῶν προσκεφαλαίοις δρῶσαν, ἃ δοκοῦντα
ταῖς

i Hastam ex Pelio monte caesam. Sed adscribendi sunt versus HOMERI, vt parodia PLVTARCHI intelligatur: post reliqua arma Achillis sumta, pergit poeta, Ιλ. π, 140.

Ἔχος δ' οὐχ ἕλετ' οἷον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν· τὸ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἷος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.

ταῖς κεφαλαῖς ἀντερείδειν, καὶ ἀντέχειν, ἐκ-
167 δίδωσι καὶ ὑπείκει μᾶλλον· ὥσπερ ἡ κίβδηλος
αὕτη παῤῥησία κενὸν ἔχουσα, καὶ ψευδῆ, καὶ
ὕπουλον ὄγκον, ἐξήρθη καὶ ᾤδησεν, ἵνα συςα-
λεῖσα καὶ συμπεσοῦσα δέξηται καὶ συνεπισπά-
168 σηται τὸν καταφερόμενον εἰς αὐτήν. Ἡ μὲν
γὰρ ἀληθὴς καὶ φιλικὴ παῤῥησία τοῖς ἁμαρ-
τανομένοις ἐπιφύεται, σωτήριον ἔχουσα καὶ
κηδεμονικὸν τὸ λυποῦν, ὥσπερ τὸ μέλι τὰ ἡλ-
κωμένα δάκνουσα καὶ καθαίρουσα, τἄλλα δὲ
169 ὠφέλιμος οὖσα καὶ γλυκεῖα. — Ὁ δὲ κόλαξ
Inuadit ludicra peccata. τῶν μὲν ἀληθινῶν καὶ μεγάλων ἁμαρτημά-
των οὐδὲν εἰδέναι προσποιούμενος, οὐδὲ γινώσκειν,
πρὸς δὲ τὰ μικρὰ καὶ τὰ ἐκτὸς ἐλλείμματα
170 δεινὸς αἴξαι, καὶ μετὰ τόνου καθάψασθαι καὶ
σφοδρότητος, ἂν σκεῦος ἀμελῶς ἴδῃ κείμενον,
ἂν οἰκοῦντα φαύλως, ἂν ὀλιγωροῦντα κουρᾶς
ἢ ἀμπεχόνης, ἢ κυνός τινος ἢ ἵππου μὴ κατ'
171 ἀξίαν ἐπιμελόμενον· γονέων δὲ ὀλιγωρία, καὶ
Vera negligit. παίδων ἀμέλεια, καὶ ἀτιμία γαμετῆς, καὶ
πρὸς τοὺς οἰκείους ὑπεροψία, καὶ χρημάτων
ὄλεθρος, οὐδέν ἐςι πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' ἄφωνος
ἐν τούτοις καὶ ἄτολμος, ὥσπερ ἀθλητὴν ἀλεί-
πτης [k] ἐῶν μεθύειν καὶ ἀκολαςαίνειν, εἶτα
172 περὶ ληκύθου χαλεπὸς ὢν καὶ ςλεγγίδος· ἢ
γραμματικὸς ἐπιπλήττων μὲν παιδὶ περὶ
δέλτου καὶ γραφείου, σολοικίζοντος δὲ καὶ
173 βαρβαρίζοντος, οὐ δοκῶν ἀκούειν. Τοιοῦτος
γὰρ ὁ κόλαξ, οἷος ῥήτορος φαύλου καὶ κατα-
γελάςου μηδὲν εἰπεῖν πρὸς τὸν λόγον, ἀλλὰ
περὶ

k Vnctor h. e. lanista sine magister, qui quam seuera disciplina continuerint athletas, hinc et ex EPICTETO discere fas est eos, qui Paulinum illud, πᾶς ὁ ἀγωνιζόμενος ἐγκρατεύεται πάντα rite intelligere voluerint.

περὶ τῆς φωνῆς αἰτιᾶσθαι, καὶ χαλεπῶς ἐγ-
καλεῖν, ὅτι τὴν ἀρτηρίαν διαφθείρει ψυχρο-
ποτῶν· καὶ σύγγραμμα κελευσθεὶς ἄθλιον 174
διελθεῖν, αἰτιᾶσθαι τὸ χαρτίον ὡς δασὺ, καὶ
τὸν γραφέα μιαρὸν καὶ ὀλίγωρον ἀποκαλεῖν. 175
Οὕτως δὲ καὶ Πτολεμαίῳ, φιλομαθεῖν δοκοῦν- *Ptolemaeus Auletes.*
τι, περὶ γλώττης καὶ στιχιδίου καὶ ἱστορίας
μαχόμενοι, μέχρι μεσῶν νυκτῶν ἀπέτεινον[l].
ὠμότητι δὲ χρωμένου καὶ ὕβρει, καὶ τυμπα-
νίζοντος καὶ αὐλοῦντος[m], οὐδεὶς ἐνέστη τῶν τοσ-
ούτων. Ὥσπερ οὖν εἴ τις, ἀνθρώπου φύματα 176
καὶ σύριγγας ἔχοντος, ἰατρικῷ σμιλίῳ τὰς
τρίχας τέμνοι καὶ τοὺς ὄνυχας, οὕτως οἱ κό-
λακες τὴν παῤῥησίαν πρὸς τὰ μὴ λυπούμενα
μέρη μηδ' ἀλγοῦντα προσφέρουσιν. Ἔτι δὲ 177
τούτων ἕτεροι πανουργότεροι καὶ πρὸς ἡδονὴν
χρῶνται τῷ παῤῥησιάζεσθαι καὶ ψέγειν· καθ- 178
άπερ Ἄγις ὁ Ἀργεῖος, Ἀλεξάνδρου γελω- *Reprehensio adulatoria Alexandri,*
τοποιῷ τινι μεγάλας δωρεὰς δόντος, ὑπὸ
φθόνου καὶ λύπης ἐξέκραγεν, Ὦ τῆς πολλῆς
ἀτοπίας! Ἐπιστρέψαντος δὲ τοῦ βασιλέως 179
πρὸς αὐτὸν ὀργῇ, καὶ δὴ, Τί σὺ λέγεις;
εἰπόντος, Ὁμολογῶ (φησὶν) ἄχθεσθαι καὶ
ἀγανακτεῖν, ὁρῶν ὑμᾶς, τοὺς ἐκ Διὸς γεγονότας,
ἅπαντας ὁμοίως κόλαξιν ἀνθρώποις καὶ κα-
ταγελάστοις χαίροντας. Καὶ γὰρ Ἡρακλῆς 180
Κέρκωψί τισι, καὶ Σειληνοῖς ὁ Διόνυσος, ἐτέρ-
πετο, καὶ παρά σοι τούτους ἰδεῖν ἐστιν εὐδοκι-
μοῦντας. Τιβερίου δὲ Καίσαρος εἰς τὴν σύγ- 181 *it. Tiberii.*
κλητόν

l Quid si ἀντέτεινον?

m Τελοῦντος editum adhuc vel τελεοῦντος. Sed putabam ego intelligi Ptolemaeum Auleten, τὸν αὐλητὴν, de quo s. 145; cuique τῶν τυμπάνων ἐγχαράξεις hoc ipso libello (p. 97. si. ed. Steph.) tribuit. Possis tamen τελεῖν interpretari, sumtus facere, nim. immodicos.

κλητόν ποτε παρελθόντος, εἰς τῶν κολάκων
ἀνασεὶς ἔφη, δεῖν ἐλευθέρως ὄντας παῤῥησιά-
ζεσθαι, καὶ μηδὲν ὑποτέλλεσθαι, μηδ' ἀπο-
182 σιωπᾶν τῶν συμφερόντων. Ἀνατείνας δὲ
πάντας ἔτως, γενομένης αὐτῷ σιωπῆς, καὶ
τοῦ Τιβερίου προσέχοντος, Ἄκουσον (ἔφη) Καῖ-
σαρ, ἃ σοι πάντες ἐγκαλοῦμεν, οὐδεὶς δὲ τολ-
183 μᾷ φανερῶς λέγειν· ἀμελεῖς σεαυτοῦ, καὶ
πρόϊεσαι τὸ σῶμα, καὶ καταπτύχεις ἀεὶ
φροντίσι καὶ πόνοις ὑπὲρ ἡμῶν, ἔτε μεθ' ἡμέ-
184 ραν ἔτε νύκτωρ ἀναπαυόμενος. Πολλὰ δὲ
αὐτοῦ τοιαῦτα συνείροντος, εἰπεῖν φασι τὸν
ῥήτορα Κάσσιον [n] Σευῆρον, Αὕτη τοῦτον ἡ
185 παῤῥησία τὸν ἄνθρωπον ἀποκλείει. Καὶ ταυ-
τὶ μὲν ἐλάττονα ἐστὶν· ἐκεῖνα δὲ ἤδη χαλεπὰ
καὶ λυμαινόμενα τοὺς ἀνοήτους, ὅταν εἰς τὰ
ἐναντία πάθη καὶ νοσήματα κατηγορῶσιν·
186 ὥσπερ Ἰμέριος ὁ κόλαξ τῶν πλουσίων τινὰ
ἀνελευθερώτατον καὶ φιλαργυρώτατον Ἀθή-
νησιν ὡς ἄσωτον ἐλοιδόρει καὶ ἀμελῆ, καὶ
187 πεινήσοντα κακῶς μετὰ τῶν τέκνων· ἢ τοὺς
ἀσώτους αὖ πάλιν καὶ πολυτελεῖς εἰς μικρο-
λογίαν καὶ ῥυπαρίαν ὀνειδίζωσιν, ὥσπερ Νέ-
188 ρωνα Τίτος Πετρώνιος· ἢ τοὺς ὠμοὺς καὶ
ἀγρίους προσφερομένους ἄρχοντας ὑπηκόοις
ἀποθέσθαι κελεύωσι τὴν πολιὴν ἐπιείκειαν, καὶ
189 τὸν ἄκαιρον ἔλεον καὶ ἀσύμφορον. Ὁμοίως
δὲ τούτοις, καὶ ὁ τὸν εὐήθη καὶ βλάκα καὶ
ἀβέλ-

Oppositi vitia reprehendunt Ad.

n Dignum apophthegma reliqua viri vita, quam breuiter complexus est TACITVS *Ann.* 4, 21 *sordidae originis, maleficae vitae; sed orandi validus, per immodicas inimicitias, vt iudicio iurati senatus Cretam amoueretur, effecerat: atque illic eadem agitando, recentia veteraque odia adquirit, bonisque exutus, interdicto igni atque aqua, saxo Seriphio consenuit.*

ἀβέλτερον, ὡς δεινόν τινα καὶ πανοῦργον, Φυ-
λάττεσθαι καὶ δεδιέναι προσποιούμενος· καὶ ὁ 190
τῷ βασκάνῳ τε καὶ τῷ κακολογεῖν ἀεὶ καὶ
ψέγειν χαίροντος, ἂν ποτε προαχθεὶς ἐπαι-
νέσῃ τινα τῶν ἐνδόξων, καθαπτόμενος καὶ ἀν-
τιλέγων, ὡς νόσημα τοῦτο ἔχοντος, Ἀνθρώ-
που ἐπαινεῖς μηδενὸς ἄξιον· τίς γὰρ ἔτός
ἐστιν, ἢ τί λαμπρὸν ἢ πεποίηκεν ἢ καὶ εἴρη-
κε; — Καθάπερ τὸν ἄπρατον ἄλλως βοη- 191
θοῦντα πρὸς τὸ κώνειον, ἂν ἐμμίξωσι προσ- *Cicutae venenum vinum.*
βάλλοντες αὐτῷ, κομιδῇ ποιοῦσι τὴν τοῦ φαρ-
μάκου δύναμιν ἀβοήθητον, ὀξέως ἀναφερο-
μένην ἐπὶ τὴν καρδίαν ὑπὸ θερμότητος· ἔτως, 192
τὴν παῤῥησίαν ἐπισάμενοι μέγα βοήθημα
πρὸς τὴν κολακείαν ὄσαν, οἱ πονηροὶ δι' αὐ-
τῆς κολακεύσι τῆς παῤῥησίας. — Εἷς δέ 193
τις ἔοικε τρόπος εἶναι φυλακῆς, τὸ γινώσκειν *Adulator infirmitati insidiatur.*
καὶ μνημονεύειν ἀεί, ὅτι, τῆς ψυχῆς τὸ μὲν
ἀληθινὸν καὶ φιλόκαλον καὶ λογικὸν ἐχούσης,
τὸ δὲ ἄλογον καὶ φιλοψευδὲς καὶ παθητικόν,
ὁ μὲν φίλος ἀεὶ τῷ κρείττονι πάρεσι σύμβο- 194
λος καὶ συνήγορος, ὥσπερ ἰατρὸς τὸ ὑγιαῖνον
αὔξων καὶ διαφυλάττων· ὁ δὲ κόλαξ τῷ πα-
θητικῷ καὶ ἀλόγῳ παρακάθηται, καὶ τοῦτο
κνᾷ καὶ γαργαλίζει, καὶ ἀναπείθει, καὶ
ἀφίσησι τὸ λογισμόν, μηχανώμενος αὐτῷ πο-
νηράς τινας ἡδυπαθείας. Ὥσπερ ἓν τῶν 195
σιτίων ἔστιν, ὃ μήτε ἅλματι προσφύεται, μή-
τε πνεύματι, μήτε νεύροις τινὰ τόνον ἢ μυελοῖς
προστίθησιν, ἀλλὰ κοιλίαν ἐγείρει, καὶ σάρ-
κα ποιεῖ σαθρὰν καὶ ὑπελον· ἔτως ὁ τοῦ 196
κόλακος λόγος οὐδὲν τῷ σωφρονοῦντι καὶ λογι- *et alii vitia.*
ζομένῳ προστίθησιν, ἀλλ' ἡδονήν τινα τιθασ-

197 σεύων ἔρωτος, ἢ θυμὸν ἐντείνων ἀνόητον, ἢ
διαρρεθίζων φθόνον, ἢ φρονήματος ὄγκον ἐμ-
ποιῶν ἐπαχθῆ καὶ κενόν, ἢ λύπῃ συνεπιθρη-
νῶν, ἢ τὸ κακόηθες καὶ ἀνελεύθερον καὶ ἄ-
πειρον ἀεί τισι διαβολαῖς καὶ προαιθήσεσι
δριμὺ καὶ ψοφοδερὲς ποιῶν καὶ ὑποπτον, ἃ δια-
198 φεύξεται τὸς προσέχοντας. Λεὶ γὰρ ὑφορ-
μεῖ τινι πάθει, καὶ τοῦτο παύνει, καὶ πάρε-
σι, βεβῶνος δίκην, ἑκάστοτε τοῖς ὑπάλοις καὶ
φλεγμαίνεσι τῆς ψυχῆς ἐπιγινόμενος. Ὀρ-
γίζῃ; κόλασον· ἐπιθυμεῖς; ὤνησαι· φοβῇ;
199 φύγωμεν· ὑπονοεῖς; πίσευσον. — Ταῦ-
Differunt Am. et Ad. circa ministeria. τα μὲν ἂν ἱκανὰ περὶ τούτων, ἐπὶ δὲ τὰς
χρείας καὶ τὰς ὑπερβολὰς ἴωμεν ἤδη· καὶ γὰρ
ἐν ταύταις πολλὴν ἀπεργάζεται σύγχυσιν
καὶ ἀσάφειαν ὁ κόλαξ τῆς πρὸς τὸν φίλον
διαφορᾶς, ἄοκνος δοκῶν εἶναι καὶ πρόθυμος
200 ἐν πᾶσι καὶ ἀπροφάσιστος. Ὁ γὰρ τῦ φί-
Am. simplex est. λυ τρόπος, ὥσπερ ὁ τῆς ἀληθείας μῦθος,
ἁπλῆς ἐστι, κατ' Εὐριπίδην, καὶ ἀφελὴς καὶ
ἄπλαστος· ὁ δὲ τῦ κόλακος, ὄντως νοσῶν ἐν
αὐτῷ, φαρμάκων δεῖται σοφῶν καὶ πολλῶν
201 νὴ Δία καὶ περιτλῶν. Ὥσπερ ἔν, ἐν ταῖς
ἀπαντήσεσιν, ὁ μὲν φίλος ἔστιν ὅτε, μήτε
εἰπὼν μήτε ἀκούσας μηδὲν, ἀλλὰ προσβλέψας
καὶ μειδιάσας, τὸ εὐμενὲς καὶ τὸ οἰκεῖον ἔνδο-
θεν διδὺς ταῖς ὄψεσι καὶ δεξάμενος, παρῆλ-
202 θεν, ὁ δὲ κόλαξ τρέχει, καταδιώκει, δε-
Ad. laberiosus. ξιῦται πόρρωθεν, ἂν προσαγορευθῇ πρότε-
ρον ὀφθεὶς, ἀπολογεῖται μετὰ μαρτύρων καὶ
203 ὅρκων πολλάκις· ἔτως ἐν ταῖς πράξεσι πολ-
λὰ παραλείπεσιν οἱ φίλοι τῶν μικρῶν, ὐκ
ἐξακριβῦντες, ὐδὲ πολυπραγμονῦντες ὐδὲν,
ὐδὲ

ἐδὲ ἑαυτὸς εἰς πᾶσαν ὑπερηφίαν ἐμβάλλοντες 204
ἀλλ' ἐκεῖνος ἐνταῦθα συνεχὴς, καὶ ἐνδελεχὴς,
καὶ ἄτρυτος, ὁ διδὺς ἑτέρῳ τόπον ἐδὲ χώραν
διακονίας, ἀλλὰ βελόμενος κελεύεσθαι, κἂν
μὴ κελευσθῇ, δακνόμενος, μᾶλλον δὲ ὅλως 205
ἐξαθυμῶν καὶ ποτνιώμενος. Ἔστι μὲν ὖν καὶ
ταῦτα δηλώματα τοῖς νῦν ἔχουσιν, οὐκ ἀλη-
θινῆς φιλίας οὐδὲ σώφρονος, ἀλλ' ἑταιρήσης
καὶ περιπλεκομένης ἑτοιμότερον τῶν δεομέ- 206
νων. Οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ πρῶτον ἐν ταῖς ἐπαγ- *Am. religiose promittit,*
γελίαις σκοπεῖν τὴν διαφοράν· εὖ γὰρ εἴρη-
ται καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν, φίλε μὲν ἐκείνην εἶ-
ναι τὴν ἐπαγγελίαν [o],

Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμέ-
νον ἐστί·

κόλακος δὲ ταύτην, Αὐδᾶ, ὅ, τι φρονέεις· καὶ 207
γὰρ οἱ κωμικοὶ τοιῦτες εἰσάγουσιν, Ἐμὲ, Νι- *Effuse Am.*
κόμαχε, πρὸς τὸν στρατιώτην τάξατε, ἂν μὴ
ποιήσω πέπονα [p] μασίγων ὅλον, ἂν μὴ ποιή-
σω σπογγιᾶς μαλακώτερον τὸ πρόσωπον.
— Ὁ μὲν κόλαξ ἁπλέστερον ἐκ οἴεται δεῖν 208
ἐδ' ἀξιοῖ σύμβουλος εἶναι πραγμάτων, ἀλλ' *In consilio dando quid differant:*
ὑπηρέτης καὶ διάκονος· ὁ δὲ πανουργότερος,
ἔστι μὲν [q] ἐν τῷ συνδιαπορεῖν, καὶ τὰς ὀφρῦς
συνέχειν, καὶ συνδιανεύειν τῷ προσώπῳ, λέ-

o Il. ξ, 195. Venere digna humanitas ad Iunonem,

Αὐδᾶ ὅ, φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.

vbi τετελεσμένον facultatem simul notat, vt v. c. Latinorum *inuictus* pro eo, qui vinci non potest: τετελεσμένον, quod fieri potest etc.

p Vt illud TERENTIANVM, *caput mihi tuber fecit.* Est autem ex Comoedia deperdita.

q Int. σύμβουλος, est et consiliarius, quantum ad dubitationes, ad vultus et supercilionum distortiones etc.

γε δὲ ἁδέν· ἂν δ' ἐκεῖνος εἴπῃ τὸ φανόμενον,
Ὦ Ἡράκλεις ἔφθης με (φησὶ) μικρὸν εἰπών·
ἐγὼ γὰρ αὐτὸ τοῦτο λέγειν ἔμελλον. Ὡς
γὰρ οἱ μαθηματικοὶ τὰς ἐπιφανείας καὶ τὰς
γραμμὰς λέγουσι μήτε κάμπτεσθαι, μήτε
διατείνεσθαι, μήτε κινεῖσθαι καθ' ἑαυτὰς, νοη-
τὰς καὶ ἀσωμάτους ἔσας, συγκάμπτεσθαι δὲ
καὶ συνδιατείνεσθαι καὶ συμμεθίστασθαι τοῖς
σώμασιν, ὧν πέρατα εἰσιν· ἕτω τὸν κόλακα
φωράσεις ἀεὶ συνεπιφάσκοντα, καὶ συνεπι-
φαινόμενον, καὶ συναιθανόμενον, καὶ συνορ-
γιζόμενον· ὥστε παντελῶς ἔν γε τούτοις εὐφω-
ρατωτάτην εἶναι τὴν διαφοράν. Ἔτι δὲ μᾶλ-
λον ἐν τῷ τρόπῳ τῆς ὑπουργίας. Ἡ μὲν γὰρ
παρὰ τοῦ φίλου χάρις, ὥσπερ ζῶον, ἐν βάθει
τὰς κυριωτάτας ἔχει δυνάμεις, ἐπιδεικτικὸν
δὲ καὶ πανηγυρικὸν οὐδὲν ἔπεστιν, ἀλλὰ πολλά-
κις, ὥσπερ ἰατρὸς λαθὼν ἐθεράπευσε, καὶ
φίλος ὠφέλησεν εὐτυχὼν, ἢ διαλυσάμενος,
ἀγνοοῦντος ἐπιμεληθείς. Τοιοῦτος Ἀρκεσίλαος,
περί τε τἆλλα, καὶ νοσοῦντος Ἀπελλοῦ τοῦ
Χίου τὴν πενίαν καταμαθὼν, ἐπανῆλθεν μὲν
αὖθις ἔχων εἴκοσι δραχμὰς, καὶ καθίσας
πλησίον· ἐνταῦθα μὲν, εἶπεν, οὐδὲν, ἢ τὰ
Ἐμπεδοκλέους στοιχεῖα ταυτί[t];

Πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γαῖα καὶ αἰθέρος ἤπιον
ὕψος.

ἀλλ' οὐδὲ κατάκεισαι σὺ δεξιῶς· ἅμα δὲ δια-
κινῶν τὸ προσκεφάλαιον αὐτοῦ, λαθὼν ὑπέ-
βαλε τὸ κερμάτιον· ὡς ἓν ἡ διακονοῦσα πρε-
σβύτις εὗρε, καὶ θαυμάσασα τῷ Ἀπελλῇ
προσήγ-

Officia amici non speciosa.

de Arcesilai.

[t] Versus ipsius haud dubie EMPEDOCLIS, qui hexametro carmine physica sua scripsit.

προσήγγειλε, γελάσας ἐκεῖνος, Ἀρκεσιλάου
(εἶπε) τουτὶ τὸ κλέμμα. Καὶ μὴν ἐοικότα γε 216
τέκνα φύεται γονεῦσιν ἐν Φιλοσοφίᾳ. Λακύ- *et Lacydis.*
δης γοῦν, ὁ Ἀρκεσιλάου γνώριμος, ἀπεισαγγε-
λίας * φεύγοντι δίκην Κηφισοκράτει μετὰ
τῶν ἄλλων φίλων παρειστήκει· τοῦ δὲ κατη- 217
γόρου τὸν δακτύλιον αἰτήσαντος, ὁ μὲν ἡσυχῇ
παρακαθῆκεν· αἰσθόμενος δὲ ὁ Λακύδης ἐπέ-
βη τῷ ποδὶ, καὶ ἐπέκρυψεν· (ἦν δὲ ὁ ἔλεγ- 218
χος ἐν ἐκείνῳ) μετὰ δὲ τὴν ἀπόφευξιν τοῦ Κη-
φισοκράτους δεξιουμένου τοὺς δικαστὰς, εἷς τις,
ὡς ἔοικεν, ἑωρακὼς τὸ γενόμενον, ἐκέλευσε
Λακύδῃ χάριν ἔχειν, καὶ τὸ πρᾶγμα διηγή-
σατο, τοῦ Λακύδου πρὸς μηδένα φράσαντος.
Οὕτως οἶμαι καὶ τοὺς θεοὺς εὐεργετεῖν τὰ πολ- 219
λὰ λανθάνοντας, αὐτῷ τῷ χαρίζεσθαι καὶ εὖ *Quin ipsius Dei.*
ποιεῖν φύσιν ἔχοντας ἥδεσθαι· τὸ δὲ τοῦ κόλα- 220
κος ἔργον οὐδὲν ἔχει δίκαιον οὐδ' ἀληθινὸν, οὐδ' *Contra Ad. omnia refert ad speciem*
ἁπλοῦν, οὐδ' ἐλευθέριον, ἀλλ' ἱδρῶτα, καὶ δια-
δρομὴν, καὶ κραυγὴν, καὶ σύντασιν προσώ-
που, ποιοῦσαν ἔμφασιν καὶ δόκησιν ἐπιπόνου
χρείας καὶ κατεσπευσμένης· ὥσπερ ζωγρά- 221
φημα περιέργον ἀναιδέσι φαρμάκοις, καὶ κε-
κλασμέναις στολίσι, καὶ ῥυτίσι, καὶ γωνίαις,
ἐναργείας φαντασίαν ἐπαγόμενον. Ἔστι δὲ 222
καὶ διηγούμενος ἐπαχθὴς, ὡς ἔπραξε πλάνας *Et praedicat sua officia.*
τινὰς ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ φροντίδας, εἶτα ἀπε-

* Non puto alias legi hoc nomen. Suspicatur mecum Cl. ERNESTI ἀπ' εἰσαγγελίας, vt Aesch. contra Ctesiph. c. 30. φιλοκράτης φυγὰς ἀπ' εἰσαγγελίας γεγένηται. Vid. ind. h. v. Hic speciem puto talem fuisse: Agitur an has tabulas suo annulo signarit Cephisocrates? Accusator vult edi hic annulum, et comparari. Cephisocrates hoc fugiens sensim inter rugas pallii defluere patitur sine strepitu annulum -- Lacydes pede illum tegit. Sic destitutus probationis instrumento accusator: Cephisocrates absolvitur.

χθείας πρὸς ἑτέρους, εἶτα πράγματα μυρία καὶ πάθη μεγάλα διεξιὼν, ὥς εἰπεῖν [s], ἐπ
223 ἄξια ταῦτα ἐκείνων. Πᾶσα μὲν γὰρ ἐνειδιζομένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις καὶ ἐπ ἀνεκλή· ταῖς δὲ τῶν κολάκων οὐχ ὕστερον. ἀλ-
λὰ πρατλομένους, ἔνεστιν εὐθὺς τὸ ἐπονείδι-
224 στον καὶ δυσωπῶν. Ὁ δὲ Φίλος, κἂν εἰπεῖν
Am. extenuat beneficium. δέηται τὸ πρᾶγμα, μετρίως ἀπήγγειλε, περὶ αὑτῦ δὲ εἶπεν ἀδέν· ὃ δὴ [t] καὶ Λακεδαιμό-
225 νιοι Σμυρναίοις δεομένοις σῖτον πέμψαντες, ὡς ἐθαύμαζον ἐκεῖνοι τὴν χάριν, ἀδὲν ἔφασαν μέγα· μίαν γὰρ ἡμέραν ψηφισάμενοι τὸ ἄρι-
στον ἀφελεῖν ἑαυτῶν καὶ τῶν ὑποζυγίων, ταῦ-
226 τα ἠθροίσαμεν. Οὐ γὰρ μόνον ἐλευθέριος ἡ τοιαύτη χάρις, ἀλλὰ καὶ τοῖς λαμβάνουσιν
227 ἡδίων, ὅτι τὲς ὠφελῆντας ἀ μέγαλα βλάπτεθαι νομίζουσιν. — Ὥσπερ Λακεδαιμόνιοι, μάχῃ κρατηθέντες ὑπ' Ἀντιπάτρε καὶ ποιεύμενοι διαλύσεις, ἠξίουν ὅ, τι βέλεται ζημιῶδες, αἰσχρὸν δὲ μηδέν, ἐπιτάξειν αὐτοῖς·
228 ἔτως ὁ Φίλος καὶ τοιῆτος [u], ἂν μέν τις ἢ δα-
Am. nihil turbe facit alterius causa, periculum non declinat. πάνην ἢ κίνδυνον ἢ πόνον ἔχουσα χρεία καταλαμβάνῃ, πρῶτος ἀξιῶν καλεῖσθαι, καὶ μετέχειν ἀπροφασίστως καὶ προθύμως, ὅπε δὲ πρόσεστιν αἰσχύνη, μόνον ἐᾶν καὶ φείδεσθαι
229 παραιτέμενος. Ἀλλ' ἦγε κολακεία, τἐναν-
B. contra. τίον, ἐν μὲν ταῖς ἐπιπόνοις καὶ κινδυνώδεσιν ὑπερχίους ἀπαγορεύει· κἂν διαπειρώμενος κρύσης,

[s] Vt eliciat hanc vocem Regis sui: *non tanti erat, te tua laborare mea causa.* Vel etiam contra, vt lubeat dicere: *non tanti erant beneficia, vt properata exsorbeatur molestia audiendi magniloquam exprobrationem.*

[t] Int. κατ' ἐ. Prurichat manus rescribere ἤδειν κρ.

[u] Intell. ἐῶς, de quo vid. Ind.

κρέσσης [u], σαθρὸν ἔκ τινος προφάσεως ὑπηχεῖ καὶ ἀγενές· ἐν δὲ ταῖς αὐχραῖς καὶ ταπειναῖς καὶ ἀδόξοις διακονίαις, ἀπόχρησαι, πάτησον· ἐδὲν ἡγεῖται δεινὸν, ἐδὲ ὑβριστικόν. Ὁρᾶς τὸν πίθηκον; ἐ δύναται τὴν οἰκίαν φυλάττειν ὡς ὁ κύων· ἐδὲ βαστάζειν ὡς ὁ ἵππος, ἐδὲ ἀρῦν τὴν γῆν ὡς οἱ βόες· ὕβριν ἔν φέρει καὶ βωμολοχίαν, καὶ παιδιᾶς ἀνέχεται, γελωτος ὄργανον ἐμπαρέχων ἑαυτόν· ἕτω δὴ καὶ ὁ κόλαξ, ἐ συνειπεῖν, ἐ συνεισενεγκεῖν, ἐ συναγωνίσασθαι δυνάμενος, πόνητε καὶ σπουδῆς ἀπάσης ἀπολειπόμενος, ἐν ταῖς ὑπὸ μάλης [x] πράξεσιν ἀπροφάσιστός ἐστι καὶ πιστός. — Ταὐτὸ ποιεῖ ὁ κόλαξ τῷ ζωγραφήσαντι τὰς ἀληθεστάτας ἀθλίας· ἐκεῖνός τε γὰρ ἐκέλευσε τὸν παῖδα τὰς ἀληθινὰς ἀληθεστάτας ἀποσοβεῖν ἀπωτάτω τὸ πίνακος· ἔτος δὲ τὰς ἀληθινὰς ἀποσοβεῖ φίλους, καὶ ἐκ ἐᾷ πλησιάζειν· ἂν δὲ μὴ δύνηται, φανερῶς μὲν ὑποσαίνει, καὶ περιέπει καὶ τέθηπεν ὡς ἀμείνονας, λάθρα δ' ὑπίησί τινας καὶ ὑποσπείρει διαβολάς· κἂν μὴ παντελῶς εὐθὺς ἐξεργάσηται, τὸ τῆ Μηδίᾳ φυλάττει μεμνημένος· ἦν δὲ ὁ Μήδιος τῆ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον χορῆ τῶν κολάκων οἷον ἔξαρχος, καὶ σοφιστὴς κορυφαῖος ἐπὶ τὰς ἀρίστας [y] συντεταγμένος· ἐκέλευεν ἔν θαρρέντας ἅπλεσθαι καὶ δάκνειν

230 231 232 233 234 *Ad. amolitur amicum.* 235 236 *Medii vox, calumniare audacter.* 237 238

u Metaphora a vasis figulinis, quae sono explorantur; *Jonas* enim, vt est apud PERSIVM, *vitium percussa*, et *maligne Respondet, viridi non cocta fidelia limo. Pulsa* igitur, o iuuenis, *dignos ere cantus, Quid solidum crepet.* Frequens apud optimos quosque ratio loquendi.

x Passim ita LVCIANVS de his quae turpitudinis causa occultantur.

y Quasi in acie constitutus ad optimorum quorumque famam et salutem oppugnandam.

ταῖς διαβολαῖς, διδάσκων, ὅτι, κἂν θεραπεύσῃ τὸ ἕλκος ὁ δεδηγμένος, ἡ ὀλὴ μένει τῆς διαβολῆς. Ταύταις μέν τοι ταῖς ὀλαῖς, μᾶλσον δὲ γαγγραίναις καὶ καρκινώμασι, διαβρωθεὶς Ἀλέξανδρος ἀπώλεσε καὶ Καλλισθένη καὶ Παρμενίωνα καὶ Φιλώταν. Ἄγνωσι δὲ καὶ Βαγώαις καὶ Ἀγησίαις καὶ Δημητρίοις ἀφειδῶς ἐνέδωκεν ἑαυτὸν ὑποσκελίζεσθαι, προσκυνούμενον καὶ καταστολιζόμενον καὶ ἀναπλαττόμενον ὑπ' αὐτῶν ὥσπερ ἄγαλμα βαρβαρικόν. Οὕτως μεγάλην ἔχει τὸ πρὸς χάριν δύναμιν, καὶ μεγίστην, ὡς ἔοικεν, ἐν τοῖς μεγίστοις εἶναι δοκοῦσι. Τὸ γὰρ οἴεσθαι τὰ κάλλιστα [z] μετὰ τοῦ βούλεσθαι πίστιν ἅμα τῷ κόλακι καὶ θράσος δίδωσι· τῶν μὲν γὰρ τόπων τὰ ὑψηλὰ δυσπρόσοδα καὶ δυσέφικτα γίνεται τοῖς ἐπιβουλεύουσι· τὸ δ' ἐν ψυχῇ νοῦν ἐκέχουσῃ, δι' εὐτυχίαν ἢ δι' εὐφυΐαν ὕψος καὶ φρόνημα τοῖς μικροῖς καὶ ταπεινοῖς μάλιστα βάσιμόν ἐστι. Ὅθεν ἀρχόμενοί τε τοῦ λόγου παρεκελευσάμεθα, καὶ νῦν παρακελευόμεθα, τὸ φίλαυτον ἐκκόπτειν ἑαυτῶν καὶ τὴν οἴησιν· αὕτη γὰρ ἡμᾶς προκολακεύουσα μαλακωτέρους ποιεῖ τοῖς θυραίοις κόλαξιν, ὡς ἑτοίμους ὄντας. Ἂν δὲ πειθόμενοι τῷ θεῷ, καὶ τὸ Γνῶθι σαυτὸν (ὡς ἕκαστον * τοῦ παντὸς ἄξιόν ἐστι) μαθόντες, ἅμα καὶ φύσιν καὶ τροφὴν καὶ παίδευσιν ἑαυτῶν ἀναθεωρῶμεν, ἐλλείμματα μυρία τοῦ καλοῦ καὶ πολὺ τὸ φαύλως καὶ εἰκῇ

239 *Alexand. M. ab adulatoribus corruptus.*

240

241

242

243 *Summa quaeque adulationi opportuna.*

244 *Aduersus adulationem philautia exuenda.*

245 *Cognitioni sui studendum.*

246

z Viri principes cum cupiant esse in se optima quaeque, facile credunt, rem ita se habere, atque hoc ipso opportuni sunt adulatorum insidiis.

* Int. μανθάνειν. Est enim sensus parentheseos, *vt sane vnumquemque discere summo opere interest.*

εἰκῆ συμμεμιγμένον ἔχθραν ἐν πράξεσιν, ἐν λόγοις, ἐν πάθεσιν, ὃ πάνυ ῥᾳδίως ἐμπεριπατεῖν τοῖς κόλαξιν ἑαυτὸς παρέχομεν. Ἀλέξανδρος μὲν γὰρ ἀπιστεῖν ἔφη τοῖς θεὸν αὐτὸν ἀναγορεύσιν, ἐν τῷ καθεύδειν μάλιστα καὶ ἀφροδισιάζειν †, ὡς ἀγενέστερος περὶ ταῦτα καὶ παθητικώτερος αὐτῷ γιγνόμενος· ἡμεῖς δὲ πολλὰ παρακαλοῦμεν τῶν ἰδίων αἰσχρὰ, καὶ λυπηρὰ, καὶ ἀτελῆ, καὶ ἡμαρτημένα καθορῶντες ἀεὶ φωράσομεν ἑαυτὸς ἐπαινέτας φίλα καὶ κατευλογοῦντας δεομένους, ἀλλ' ἐλέγχοντος, καὶ παῤῥησιαζομένους, καὶ ψέγοντος ἡμᾶς ἰδίᾳ κακῶς πράττοντας. Ὀλίγοι μὲν γὰρ ἐκ πολλῶν εἰσιν οἱ παῤῥησιάζεσθαι μᾶλλον ἢ χαρίζεσθαι τοῖς φίλοις τολμῶντες· ἐν δὲ τοῖς ὀλίγοις αὖθις ὁ ῥᾳδίως ἂν εὕροις ἐπισταμένους τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' οἰομένους ἂν λοιδορῶσι καὶ ψέγωσι, παῤῥησίᾳ χρῆσθαι. Καί τοι καθάπερ ἄλλῳ τινὶ φαρμάκῳ, καὶ τῷ παῤῥησιάζεσθαι μὴ τυχόντι καιροῦ, τὸ λυπεῖν ἀχρήσως καὶ ταράττειν περιέστι, καὶ ποιεῖν τρόπον τινὰ μετ' ἀλγηδόνος, ὃ ποιεῖ μεθ' ἡδονῆς τὸ κολακεύειν. Βλάπτονται γὰρ ἐπαινέμενοι μόνον ἀκαίρως, ἀλλὰ καὶ ψεγόμενοι, καὶ τοῦτο μάλιστα τοῖς κόλαξιν εὐλήπτους καὶ πλαγίους παραδίδωσιν, ἀπὸ τῶν σφόδρα προσαντῶν καὶ ἀντιτύπων ὥσπερ ἐπὶ τὰ κοῖλα καὶ μαλακὰ, δίκην ὕδατος, ἀπολιθαίνοντας. Διὸ δεῖ τὴν παῤῥησίαν ἦθει κεκρᾶσθαι, καὶ λόγον ἔχειν, ἀφῃρημένα τὸ ἄγαν καὶ τὸ ἄκρατον αὐτῆς ὥσπερ φωτὸς, ἵνα μὴ ταρατλόμενοι, μηδ' ἀλγοῦντες ὑπὸ τῶν ἄπαντα μεμφομέ-

247 248 249 *Amicus reprehensor quærendus.* 250 *Qua in re cautione opus est.* 251 252 253

† Adde etiam sanguinem et morbos ex vulneribus.

Φομένων, καὶ πᾶσιν ἐγκαλέντων, καταφεύγωσιν εἰς τὴν τῆ κόλακος σκιάν, καὶ πρὸς τὸ
254 μὴ λυπεῖν ἀποσέφωνται. Πᾶσαν μὲν γὰρ,
Stulti dum vitant vitia etc. ὦ Φιλόπαππε, κακίαν φευκτέον ἐστὶ δι' ἀρετῆς, οὐχὶ διὰ τῆς ἐναντίας κακίας, ὥσπερ ἔνιοι δοκοῦσιν, ἀσχυντηλίαν μὲν ἀναισχυντίᾳ
255 φεύγειν, ἀγροικίαν δὲ βωμολοχίᾳ· δειλίας δὲ καὶ μαλακίας ἀποτάττω τίθεσθαι τὸν τρόπον, ἂν ἔγγισα φαίνωνται λαμυρίας καὶ
256 θρασύτητος. ἔνιοι δὲ καὶ δεισιδαιμονίας ἀθεότητα καὶ πανουργίαν ἀβελτηρίας ἀπολόγημα ποιοῦνται, καθάπερ ξύλον τὸ ἦθος ἐκ καμπῆς εἰς τἐναντίον, ἀπειρίᾳ τῆ κατορθοῦν, διαστρέφοντες. Αἰσχίστη δὲ κολακείας
257 ἄρνησις, ἀνωφελῶς λυπηρὸν εἶναι, καὶ κωμῳδῆ τινος ἀμέσου καὶ ἀτέχνου πρὸς εὔνοιαν ὁμιλίας, ἀηδίᾳ καὶ χαλεπότητι. Φεύγειν τὸ ἀγενὲς ἐν φιλίᾳ καὶ ταπεινόν κ. τ. λ.

XIII.

E SEXTO EMPIRICO

Pyrrhon. hypotypoſ. L. III, c. 24.

Diuerſi gentium mores et inſtituta praeſertim circa religionem. *

Τὸ ἀνθρωπείων γεύσαθαι σαρκῶν παρ' ἡμῖν μὲν ἄθεσμον, παρ' ὅλοις δὲ βαρβάροις ἔθνεσιν ἀδιάφορόν ἐστι· καὶ τί δεῖ τὸς βαρβάρους λέγειν, ὅπου καὶ ὁ Τυδεὺς τὸν ἐγκέφαλον τῦ πολεμίου [a] λέγεται φαγεῖν; καὶ οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἀκ ἄτοπον εἶναί φασι, τὸ σάρκας τινὰ ἐθίειν ἄλλων τε ἀνθρώπων καὶ ἑαυτῦ. Τό, τε ἀνθρωπείῳ μιαίνειν αἵματι βωμὸν θεῦ, παρ' ἡμῖν μὲν τοῖς πολλοῖς ἄθεσμον· Λάκωνες δὲ ἐπὶ τῦ βωμῦ τῆς Ὀρθωσίας [b] Ἀρτέμιδος μαίζονται πικρῶς, ὑπὲρ τῦ πολλὴν ἐπὶ τῦ βωμῦ τὴς θεῦ γενέσθαι ῥύσιν. Ἀλλὰ καὶ τῷ Κρόνῳ θύσιν ἄνθρωπόν τινες, καθάπερ καὶ Σκύθαι τῇ Ἀρτέμιδι [c] τὸς ξένος· ἡμεῖς δὲ χραίνεσθαι τὰ ἱερὰ δοκῦμεν ἀνθρώπῳ φόνῳ. — Τὸς πατέρας ὑπὸ τῶν παίδων

Parentum reuerentia. 1

2

3

4

Anthropothyſia.

5

6

7

Anthropophagia.

* SEXTVS quidem hanc diuerſitatem ea cauſa refert, vt oſtendat, haec talia non a natura eſſe, ſed ab inſtitutis hominum. Sed peſſime vtitur hoc argumento ad euertendam religionem naturalem et ius naturae; cum in eo tamen ſanior pars conſentiat, eſſe naturam ſuperiorem, autorem omnium et cuſtodem etc. Conf. 7, 73 ſqq.

a Melanippi, a quo vulneratus fuerat. Hinc DOSIADAE ἀνδροβρῶς, et LYCOPHRONI κρατοβρῶς vocatur.

b Alias Ὀρθίας. Vtrumque recte.

c Τῇ ἐν ταύροις, Dianae Tauricae.

παίδων ἐπιμελείας ἀξιῶσθαι κελεύει παρ' ἡμῖν
νόμος· οἱ Σκύθαι δὲ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη
8 γενομένους ἀποσφάττουσι· καὶ τί θαυμαστόν,
εἴγε ὁ μὲν Κρόνος τῇ ἅρπῃ τὰ αἰδοῖα ἐξέτεμε
τοῦ πατρός· ὁ δὲ Ζεὺς τὸν Κρόνον κατεταρτά-
9 ρωσεν; ἢ δὲ Ἀθηνᾶ μετὰ Ἥρας καὶ Ποσει-
δῶνος τὸν πατέρα δεσμεύειν ἐπεχείρησεν; ἀλ-
λὰ καὶ τοὺς ἑαυτῆ παῖδας ὁ Κρόνος ἀναιρεῖν
10 ἔκρινεν· καὶ ὁ Σόλων Ἀθηναίοις τὸν περὶ τῶν
Patria potestas. ἀκρίτων νόμον ἔθετο, καθ' ὃν φονεύειν ἐκάστῳ
τὸν ἑαυτοῦ παῖδα ἐπέτρεψε· παρ' ἡμῖν δὲ τὸ
τοὺς παῖδας φονεύειν ἀπαγορεύουσιν νόμοι.
11 Οὔτε Ῥωμαίων νομοθέται τοὺς παῖδας ὑπο-
χειρίους καὶ δούλους τῶν πατέρων κελεύουσιν
12 εἶναι· καὶ τῆς οὐσίας τῶν παίδων μὴ κυριεύειν
τοὺς παῖδας, ἀλλὰ τοὺς πατέρας, ἕως ἂν
ἐλευθερίας οἱ παῖδες τύχωσι, κατὰ τοὺς ἀρ-
γυρωνήτους· παρ' ἑτέροις δὲ ὡς τυραννικὸν τοῦ-
13 το ἐκβέβληται. Νόμος δέ ἐστι τοὺς ἀνδροφό-
Caedium impunitas. νους κολάζεσθαι· οἱ μονομάχοι δὲ φονεύοντες
14 πολλάκις καὶ τιμῆς τυγχάνουσιν. Ἀλλὰ καὶ
τὸ τύπτειν ἐλευθέρους οἱ νόμοι κωλύουσιν· οἱ
ἀθληταὶ δὲ τύπτοντες ἐλευθέρους ἄνδρας,
πολλάκις καὶ ἀνιηρεῖντες, τιμῶν καὶ στεφάνων
15 ἀξιοῦνται. Νόμος τε παρ' ἡμῖν κελεύει μιᾷ
Polygamia. συνοικεῖν ἕκαστον· Θρᾳκῶν δὲ καὶ Γαιτύλων
(Λιβύων δὲ ἔθνος τοῦτο) πολλαῖς ἕκαστος συνοι-
16 κεῖ. Τό, τε λῃστεύειν παρ' ἡμῖν μὲν παράνο-
Latrocinia. μον καὶ ἄδικόν ἐστι, παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν βαρ-
17 βάρων εὐκλεὲς ἄτοπον. Φασὶ δέ, ὅτι καὶ εὐκλεὲς
τοῦτο οἱ Κίλικες ἐνόμιζον εἶναι, ὡς καὶ τοὺς ἐν
λῃστείᾳ τελευτήσαντας τιμῆς ἀξίους εἶναι δο-
18 κεῖν. Καὶ ὁ Νέστωρ δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ, με-

τὰ

τὰ τὸ φιλοφρονήσασθαι τὸς περὶ τὸν Τηλέμαχον, φησὶ πρὸς αὐτὸς [d],

ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε
οἷά τε λῃστῆρες;

καί τοι εἰ ἄτοπον ἦν τὸ λῃστεύειν, οὐκ ἂν ἔτως αὐτὸς φιλοφρονησάμενος, διὰ τὸ ὑποπτεύειν μὴ ὦσιν τοιοῦτοί τινες ὦεν. Ἀλλὰ καὶ κλέπτειν μὲν παρ' ἡμῖν μὲν ἄδικον καὶ παράνομόν ἐστιν· οἱ δὲ καὶ κλεπτίσατον εἶναι θεὸν λέγοντες τὸν Ἑρμῆν, οὐκ ἄδικον τοῦτο νομίζεσθαι ποιοῦσι· πῶς γὰρ ἂν θεὸς εἴη κακός; Φασὶ δέ τινες, ὅτι καὶ οἱ Λακωνες τὸς κλέψαντας ἐκόλαζον, οὐ διὰ τὸ κεκλοφέναι, ἀλλὰ διὰ τὸ πεφωρᾶσθαι. Ἀλλὰ καὶ οἱ δειλὸς καὶ ὀφίψασπις ἀνὴρ κολάζεται παρὰ πολλοῖς νόμῳ· διὸ καὶ ἡ τὴν ἀσπίδα τῷ παιδὶ ἐπὶ πόλεμον ἐξιόντι διδοῦσα Λάκαινα, Σὺ, ἔφη, τέκνον, ἢ ταύτην [e]. ἢ ἐπὶ ταύτην. Ἀρχίλοχος δὲ, ὥσπερ σεμνυνόμενος ἡμῖν ἐπὶ τῷ τὴν ἀσπίδα ῥίψας φυγεῖν, ἐν τοῖς ποιήμασι περὶ ἑαυτοῦ φησιν,

Ἀσπίδα μὲν Σαίων τὶς ἀγάλλεται, ἣν παρὰ θάμνῳ
Ἐντὸς ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.
Αὐτὸς δ' ἐξέφυγον θανάτου τέλος [f]. [ἀσπὶς ἐκείνη
Ἐρρέτω· ἐξαῦθις κλήσομαι οὐ κακίω.]

Αἱ δὲ Ἀμάζονες καὶ ἐχώλευον τὰ ἄῤῥενα τῶν περὶ αὐτὰς γεννωμένων, ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἀνδρεῖον

19

20
Furta licita.

21

22
Clypeum amittere turpe.

23

24

25
Amazones.

d Od. γ, 72. De latrociniis in gentes gentium honestis olim est peculiaris Ioc. Thomasii dissertatio.

e Breuius PLVT. *apophth.* ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τᾶς.

f Quae vncinis inclusi, ea ex PLVTARCHO addere lubuit.

δρεῖον αὐτὰ ποιῆσαι δύναθαι· περὶ πόλεμον
δὲ ἔχον αὐτὰ, τῷ ἐναντίᾳ παρ' ἡμῖν καλῶς
26 ἔχειν νενομισμένα. Καὶ ἡ μήτηρ δὲ τῶν θεῶν
προσίεται τὰς θηλυδρίας· ἐκ ἂν ἔτω κρίνα-
σα ὁ θεὸς, ἔγε φύσει φαῦλον ἦν τὸ μὴ ἀν-
27 δρεῖον εἶναι· ἔτω καὶ τὰ περὶ τῶν δικαίων καὶ
ἀδίκων, καὶ τῷ κατὰ τὴν ἀνδρείαν καλῷ, πολ-
28 λὴν ἀνωμαλίαν ἔχει. Καὶ τὰ περὶ εὐσεβείας
Dissensio circa Deos. δὲ καὶ Θεῶν πεπλήρωται πολλῆς διαφωνίας.
Θεοὺς γὰρ οἱ μὲν πολλοὶ φασιν εἶναι· τινὲς δὲ,
ἐκ εἶναι· ὥσπερ οἱ περὶ Διαγόραν τὸν Μή-
λιον, καὶ Θεόδωρον. καὶ Κριτίαν τὸν Ἀθη-
29 ναῖον. Καὶ τῶν εἶναι θεοὺς ἀποφηναμένων οἱ
μὲν τὸς πατρίους νομίζουσι θεοὺς, οἱ δὲ τὸς ἐν
ταῖς δογματικαῖς αἱρέσεσιν ἀναπλασσομένους·
30 ὡς Ἀριστοτέλης μὲν ἀσώματον εἶπεν τὸν θεὸν
εἶναι· καὶ πέρας τῷ οὐρανῷ· Στωϊκοὶ δὲ πνεῦ-
μα· διῆκον καὶ διὰ τῶν εἰδεχθῶν[g]· Ἐπίκυ-
ρος δὲ ἀνθρωπόμορφον· Ξενοφάνης δὲ σφαῖ-
ραν ἀπαθῆ. Καὶ οἱ μὲν προνοεῖν τῶν καθ'
31 ἡμᾶς, οἱ δὲ μὴ προνοεῖν· τὸ γὰρ μακάριον
καὶ ἄφθαρτον, ὁ Ἐπίκυρός φησι, μήτε αὐ-
τὸ πράγματα ἔχειν, μήτε ἑτέροις παρέχειν.
32 Ὅθεν καὶ τῶν κατὰ τὸν βίον, οἱ μὲν ἕνα φα-
σὶν εἶναι θεὸν, οἱ δὲ πολλοὺς καὶ διαφόρους ταῖς
μορφαῖς, ὡς καὶ εἰς τὰς τῶν Αἰγυπτίων ὑπο-
λήψεις ἐκπίπτειν κυνοπροσώπους, καὶ ἱερα-
κομόρφους, καὶ βόας καὶ κροκοδείλους· καὶ τί
33 γὰρ ἐχί; νομιζόντων τὸς θεούς. Ὅθεν καὶ
Circa cultum diuinum. τὰ

g Absurdi sunt qui aduersus omnipraesentiam Dei, item concursum ad actiones naturales ita disputant, vt clament indignum esse Deo, etiam ad res actionesque turpes et abominabiles, (haec sunt τὰ εἰδεχθῆ) praesentiam vel operam suam commodare.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0220
DFG

τοὺ περὶ θυσιῶν καὶ τῆς περὶ τὰς θεὰς θρη-
σκείας ὅλως πολλὴν ἀνωμαλίαν ἔχει. ἃ γὰρ 34
ἐν τισιν ἱεροῖς ὅσια, ταῦτα ἐν ἑτέροις ἀνόσια·
καί τοι, εἰ φύσει τὸ ὅσιον καὶ τὸ ἀνόσιον ἦν, ἐκ
ἂν τοῦτο ἐνομίσθη· οἷον γῦν, Σαράπιδι χοῖρον 35
ἐκ ἂν θύσειέ τις, Ἡρακλεῖ δὲ καὶ Ἀσκληπιῷ
θύσει. Πρόβατον Ἴσιδι θύειν ἄθεσμον· τῇ
Μητρὶ μέντοι λεγομένῃ τῶν θεῶν καὶ θεοῖς ἄλ-
λοις καλλιερεῖται. Τῷ Κρόνῳ θύουσιν ἄνθρω- 36
πον, ὃ τοῖς πλείοσις ἀσεβὲς εἶναι νομίζεται.
Αἴλουρον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ Ὥρῳ θύουσι, καὶ
Θέτιδι σίλφην [h]· ὃ παρ' ἡμῖν ἐκ ἂν ποιή- 37
σειέ τις. Ἵππον τῷ Ποσειδῶνι καλλιερῶσιν·
Ἀπόλλωνι δὲ, ἐξευρέτως τῷ Διδυμαίῳ, τὸ
ζῶον ἀπεχθές. Αἶγας Ἀρτέμιδι θύειν εὐσε-
βὲς, ἀλλ' ἐκ Ἀσκληπιῷ. Καὶ ἄλλα δὲ τά- 38
τοις ὅμοια παμπλήθη λέγειν ἔχων, ἐῶ τῆς
συντομίας παραφοχαζόμενος· εἰ μέν τοι τὶ
ἦν ὅσιον φύσει θύμα καὶ ἀνόσιον, παρὰ πᾶ-
σιν ἂν ὁμοίως ἐνομίζετο. Παραπλήσια δὲ τά- 39
τοις ἐστὶν εὑρεῖν καὶ τὰ ἐν τῇ κατὰ τὴν δίαι- Circa victum.
ταν τῶν ἀνθρώπων θρησκεία περὶ τὰς θεάς.
Ἰουδαῖος μὲν γὰρ ἢ ἱερεὺς Αἰγύπτιος θᾶττον 40
ἂν ἀποθάνοι, ἢ χοιρεῖον φάγοι. Λίβυς δὲ
προβατείᾳ γεύσασθαι κρέως, τῶν ἀθεσμο-
τάτων εἶναι δοκεῖ. Σύρων δέ τινες, περισε- 41
ρᾶς· ἄλλοι δὲ, ἱερείων [i]. Ἰχθῦς τε ἐν τισι
μὲν ἱεροῖς θέμις ἐσθίειν, ἐν ἄλλοις δὲ ἀσεβές.
Αἰγυπτίων δὲ, τῶν σοφῶν εἶναι νομιζομένων, οἱ 42
μὲν,

h Tenuis sane hostia, et unde non multum nidoris ad hiantem Thetida perueniet videatur. Qui σίλφιον teponere voluit, refutatur a magno FABRICIO.

i Apud hos igitur omnia sacrificia holocausta, h. e. tota cremantur: an respicit Christianos εἰδωλόθυτα auersantes?

μὲν, κεφαλὴν ζώϐ φαγεῖν, ἀνίερον εἶναι νομίζουσιν· οἱ δὲ, ὠμοπλάτην· οἱ δὲ, πόδα· οἱ δὲ,
43 ἄλλο τι. Κρόμμυον δὲ ἐκ ἂν τις προσενέγκαιτο τῶν καθιερωμένων τῷ κατὰ Πηλούσιον Κασίῳ Διΐ· ὥσπερ ϐδὲ ἱερεὺς τῆς κατὰ Λι-
44 βύην Ἀφροδίτης σκορόδϐ γεύσαιτο ἄν. Ἀπέχονται δὲ, ἐν μὲν ἱεροῖς, μίνθης, ἐν οἷς δὲ, ἡδυόσμϐ, ἐν οἷς δὲ, σελίνϐ· ἔνιοι δὲ θᾶττον ἂν τὰς κεφαλὰς φαγεῖν φασι τῶν πατέρων [k], ἢ κυάμϐς· ἀλλὰ παρ' ἑτέροις ταῦτα ἀδιά-
45 φορα. Κυνέων δὲ γευσασθαι, δοκεῖμεν ἡμεῖς ἀνίερον εἶναι· Θρακῶν δὲ ἔνιοι κυνοφαγεῖν ἱσορεῖνται. Ἴσως δὲ καὶ παρ' Ἕλλησι τϐτο ἦν
46 σύνηθες. Διόπερ καὶ Διοκλῆς, ἀπὸ τῶν κατὰ τὰς Ἀσκληπιάδας ὁρμώμενος, τισὶ τῶν παχόντων σκυλάκεια δίδοσθαι κελεύει κρέα.
47 Τινὲς δὲ καὶ ἀνθρώπων σάρκας, ὡς ἔφην, ἀδιαφόρως ἐσθίουσιν· ὅπερ ἀνίερον παρ' ἡμῖν εἶναι νενόμισται· καί τοι εἰγε ἦν φύσει τὰ τῆς θρησκείας καὶ τῶν ἀθέσμων, παρὰ πᾶσιν
48 ἂν ὁμοίως ἐνομίζετο. Παραπλήσια δὲ ἐστι λέγειν καὶ περὶ τῆς εἰς τὰς κατοιχομένας ὁσιότητος· οἱ μὲν γὰρ, ὁλοκλήρως περιστείλαντες τὰς ἀποθανόντας, γῇ καλύπτουσιν, ἀσεϐὲς
49 εἶναι νομίζοντες, ἡλίῳ δεικνύειν αὐτάς. Αἰγύπτιοι δὲ, τὰ ἔντερα ἐξελόντες, ταριχεύουσιν αὐτὰς, καὶ σὺν ἑαυτοῖς ὑπὲρ γῆς ἔχουσιν. Αἰθιόπων δὲ οἱ ἰχθυοφάγοι εἰς τὰς λίμνας ἐμβάλλουσιν αὐτὰς, ὑπὸ τῶν ἰχθύων βρωθη-
50 σομένας. Ὑρκανοὶ δὲ κυσὶν αὐτὰς ἐκτίθενται βοράν· Ἰνδῶν δὲ ἔνιοι γυψί. Τρωγλοδύτας δὲ

Circa sepulturam.

k Celebres versus ORPHEO tributi.
Δειλοὶ, πάνδειλοι, κυάμων ἄπο χεῖρας ἔχεσθε,
Ἰσὸν τοι κυάμϐς τρώγειν, κεφαλάς τε τοκήων.

δὲ φασιν ἐπί τινα γεώλοφον ἄγειν τὸν ἀποθανόντα· εἶτα δεσμεύσαντας αὐτῷ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰς πόδας λίθοις βάλλειν μετὰ γέλωτος· εἶθ' ὅταν χώσωσιν αὐτὸν τοῖς βαλλομένοις ἀπαλλάσσεσθαι. Τινὲς δὲ βάρβαροι τοὺς μὲν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότας θύσαντες ἐσθίουσι· τοὺς δὲ ἐν νεότητι ἀποθανόντας γῇ κρύπτουσιν. Ἔνιοι δὲ καίουσι τοὺς τετελευτηκότας· ὧν οἱ μέν, ἀναλαβόντες αὐτῶν τὰ ὀστέα, κηδεύουσιν, οἱ δὲ ἀφροντίστως καταλείπουσιν ἐρριμμένα. Πέρσας δὲ φασιν ἀνασκολοπίζειν τοὺς ἀποθανόντας καὶ νίτρῳ ταριχεύειν, εἶθ' ὕτω τελαμῶσι συνειλεῖν. Ἄλλοι δὲ ὅσον πένθος ἐπὶ τοῖς τελευτήσασιν ὑπομένουσιν, ὁρῶμεν. Καὶ τὸν θάνατον δὲ αὐτὸν οἱ μὲν δεινὸν καὶ φευκτὸν εἶναι νομίζουσιν, οἱ δὲ ἀ τοιοῦτον· ὁ γοῦν Εὐριπίδης φησὶ,

Τὶς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μὲν ἐστι κατθανεῖν
Τὸ κατθανεῖν δὲ, ζῆν κάτω[1], νομίζεται;

Καὶ ὁ Ἐπίκουρος δέ φησιν, ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς· τὸ γὰρ διαλυθὲν ἀναισθητεῖ· τὸ δὲ ἀναισθητοῦν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς. Φασὶ δὲ καὶ ὡς, εἴπερ συνεστήκαμεν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, ὁ δὲ θάνατος διάλυσίς ἐστι ψυχῆς καὶ σώματος, ὅτε μὲν ἡμεῖς ἐσμὲν, οὐκ ἔστιν ὁ θάνατος· (οὐ γὰρ διαλυόμεθα ὅτε δὲ ὁ θάνατός ἐστιν, οὐκ ἐσμὲν ἡμεῖς· τῷ γὰρ μηκέτι τὴν σύστασιν εἶναι τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, οὐδὲ ἡμεῖς ἐσμέν. Ὁ δὲ Ἡράκλειτός φησιν, ὅτι καὶ τὸ ζῆν καὶ τὸ ἀποθανεῖν καὶ ἐν τῷ ζῆν ἡμᾶς ἐστι καὶ

51 52 53 54 Mors bonum vel malum 55 56 57 58

καὶ

[1] Id est apud inferos siue manes, vbi quasi noua vita, et scena noua. Mirum non fuerit hodie quosdam ita loqui, postquam magna vis νεκρικῶν διαλόγων aetatem nostram inuasit.

καὶ ἐν τῷ τεθνάναι· ὅτε μὲν γὰρ ἡμεῖς ζῶμεν, τὰς ψυχὰς ἡμῶν τεθνάναι, καὶ ἐν ἡμῖν τετάφθαι· ὅτε δὲ ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν, τὰς
59 ψυχὰς ἀναβιῶν καὶ ζῆν. Ἔνιοι δὲ καὶ βέλτιον εἶναι τὸ ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσιν· ὁ γοῦν Εὐριπίδης φησίν,

60 Ἐχρῆν γὰρ ἡμᾶς σύλλογον ποιουμένους
Τὸν φύντα θρηνεῖν, εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά·
Τὸν δ' αὖ θανόντα, καὶ κακῶν πεπαυμένον,
Χαίροντας, εὐφημοῦντας ἐκπέμπειν δόμων.

61 ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς ὑπολήψεως καὶ ταῦτα εἴρηται·

Ἀρχὴν μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
Μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου.
Φύντα δ' ὅπως ὠκιστα πύλας ἀίδαο περῆσαι,
Καὶ κεῖθαι πολλὴν γαῖαν ἐφεσσάμενον.

62 Καὶ τὰ περὶ Κλεόβιν δὲ καὶ Βίτωνα ἴσμεν, ἃ φησιν ὁ Ἡρόδοτος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας λόγῳ [m]. Ἰσορρέντας δὲ καὶ Θρᾳκῶν ἔνιοι, περικαθεθέντες, τὸν γεννηθέντα θρη-
63 νεῖν. Οὐδὲ ὁ θάνατος ἂν τῶν φύσει δεινῶν εἶναι νομίζοιτο ἄν· ὥσπερ οὐδὲ τὸ ζῆν τῶν φύσει καλῶν, οὐδὲ τῶν προειρημένων τί ἐστι φύσει τοῖον ἢ τοῖον· νομισὰ δὲ πάντα, καὶ πρός τι.

m Vid. supra I, 38 sq.

XIV.

Ex Lvciani Encomio Demosthenis.

Ὁ Ἀρχίας, εἴτις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τὰς φυγάδας [a] ἐτέτακτο συλλαμβάνειν· ἐπέσαλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρίας πεῖσαι μᾶλλον ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν. Καὶ δὴ καὶ μετέωρος 2
ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ ταύτης ἦν τῆς ἐλπίδος, τὸν Δημοσθένην ἀεὶ προσδοκῶν· ὡς ἓν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρίας ἥκοντα τὸν Ἀρχίαν, εὐθὺς, ὡν εἶχεν, ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν· ἐπεὶ δ' 3
εἰσῆλθεν (ἔφη), Χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. ΑΝΤΙΠ. Τί δ' ἐμέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ΑΡΧΙΑΣ. Ἤγαγον, ὡς ἠδυνάμην· ὑδρίαν γὰρ κομίζω τῶν Δημοσθένους λειψάνων. ΑΝΤ. Ἀπ' ἐλπίδος γε μὴν ἔσφηλας, ὦ Ἀρ- 4
χία· τί γὰρ τῶν ὀστῶν καὶ τῆς ὑδρίας [b] Δημοσθένην ἐκ ἔχοντι; ΑΡΧ. Τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτοῦ, ὦ βασιλεῦ, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδύνατον. * ΑΝΤ. Τί δ' ἐ ζῶντα κατειλήφατε; ΑΡΧ. Κατειλήφαμεν. ΑΝΤ. Κατὰ 5
τὴν ὁδὸν ἓν τέθνηκεν; ΑΡΧ. Οὐκ, ἀλλ', ἔπερ

ἦν,

a Qui Macedonum opes veriti Athenis profugerant, cum illa resp. iugum accepisset.

b Intell. ὄφελος. Quo mihi ossa etc.

* Hic folio, (h. e. versibus circiter 70 editionis purae, v. g. Hageno nsis) quod cum alio permutatum intempestiue, hic autem infarctum fuerat, praetermisso, pergimus p. 700 edit. GRAEV. Emendator Angelus hic inserit, quae nos ponimus s. 23, et ita ex coniectura supplet, ΑΝΤ. ἐ [χρυσὸν ἐκ] βοιωτίας, ἐὸ' ἵνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες ἐπείσατ' αὐτόν; ΑΡΧ. Θᾶττον ἂν τὸ βυζαντίων τεῖχος ἕλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένη χρυσίῳ. Iudicet qui potest, quo loco verba stent melius. Ego miror, caetera vidisse, qui hoc non viderit.

ἦν, ἐκ Καλαυρίᾳ. ANT. Τάχα τῆς ὑμετέ-
ρας γέγονεν ἔργον ὀλιγωρίας, ὀ θεραπευόν-
6 των τὸν ἄνθρωπον. APX. Ἀλλ' οὐδ' ἐφ' ἡμῖν
ἐγένετο. ANT. Τί φῄς; αἰνίγματα λέγεις,
ὦ Ἀρχία· ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε; APX.
Οὐ γὰρ ἐκέλευες τήν γε πρώτην μὴ βιάζεσθαι;
καί τοι πλέον † ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν·
7 καὶ γὰρ οὖν ἐμελλήσαμεν [c]. ANT. Οὐκ εὖγε
ὑμεῖς οὐδὲ μελλήσαντες· ἴσως οὖν ἐκ τῆς ὑμετέ-
ρας τέθνηκε βίας. APX. Ἡμεῖς μὲν αὐτὸν
οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δὲ αὐτὸν μὴ πεί-
θουσιν ἀναγκαῖον ἦν. Σοὶ δ', ὦ βασιλεῦ, τί
τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν [d] ἂν
8 αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. ANT. Εὐφήμει, ὦ Ἀρ-
χία· δοκεῖς μοι μὴ συννενοηκέναι, μήθ' ὅστις ὁ
Δημοσθένης, μήτε τὴν ἐμὴν γνώμην, ἀλλὰ νομί-
ζειν, ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὑρεῖν, καὶ τούτους
ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, Ἱμεραῖον [e]
τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν Μαραθώνιον [e] Ἀριστόνι-
9 κον, καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτην [e], τῶν ῥαγ-
δαίων ῥευμάτων οὐδὲν διαφέροντας, ἀνθρώπους
ταπεινοὺς, ἀφορμῇ προσκαίρων θορύβων ἐπι-
πολάσαντας, καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλ-
πίδα θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας
οὐκ εἰς μακρὰν, δίκην τῶν δειλινῶν * πνευμά-
10 των· καὶ τὸν ἄπιστον [e] Ὑπερίδην [f], τὸν ἄφι-
λον

† Nihil profuisset nobis, vt. s. 7 τί τὸ πλέον; nostri, *was hattest du davon?*

c Intell. βιάζεσθαι, iam parabamus vim.

d Ita etiam Latine, nihil aliud quam ipsum interfecisses. Vid. GRONOV. ad L. IV. 31, 24.

* Venti vespertini breues. Schol. ad Sophocl. Aiac. 257 ex Comoedia, Ἀλλ' ἔπεσε ταχέως, δειλινὸς γὰρ ἤρξατο.

e Demagogi Athenienses ab Antipatro capti et interfecti.

f Sustulimus καὶ importunum: de Hyperide enim pergit, qui Demosthenem, tanquam pecunia corruptum,

λον δημοκόλακα, τὸν ἀδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα, κολακείᾳ τῷ πλήθει συκοφαντῆσαι Δημοσθένην, ἀδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον, ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. Μετ' ὀ πολὺ γᾶν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην [g] αὐτῶ τὴν κάθοδον ἀκηκόαμεν γενέσθαι. Τῷ δὲ [h] ὀκ ἔμελεν, ἀδ' ἐπηχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος, ἣν ἐχρῆν δήπου τῆς ἀγνωμοσύνης [i] ἐκλεμεῖν. ΑΡΧ. Τί δ', ὀκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ Δημοσθένης; ΑΝΤ. Οὐχ, ὅτῳ μέλει τρόπῳ, πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον καὶ βέβαιον ἦθος ἡγεμένῳ. Τὰ γὰρ τοι καλὰ καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχῆ τίμιον· ἀδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξε [k], τῷ Βέλιν καὶ Σπέρχιν τὲς Λακεδαιμονίες θαυμάσαντος, καὶ, κλεῖναι παρὸν, ἀφέντος. Ἀλλ', εἰ δή τινα πάντων, καὶ Δημοσθένην, αὐτός τε δὶς Ἀθήνῃσιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν, συγγενόμενος, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπυθανόμενος, ἔκλε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν ἔσχον θαυμάσας, ὀχ, ὡς ἂν νομίσειέ τις, τῆς τῶν λόγων δεινότητος. Εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύ-

ciuitate pepulit, cuius tamen mox Athenienses poenituit.

g Alcibiadem enim metuebant sui; Demosthenem amabant: ipse apud PLVT. *fin.* beatum se praedicat, ὡς βέλτιον Ἀλκιβιάδῃ κατιόντα· πεπεισμένους γὰρ αὐτὸν, ὁ βεβιασμένους ὑπ' αὐτῶ δίκεσθαι τὲς πολίτας.

h Hyperidi intellige, ad hunc enim pertinent quae sequuntur.

i Iutell. ἕνεκα, vt alias. Aut excisa illi lingua est, quod in *Dem.* tradit PLVT., aut eam ipse sibi praemordit, ne conscios prodere, quod idem PLVTARCH. refert in *Hyperide*.

k HEROD. 7. 134 sqq. Vbi tamen non Σπέρχις, sed Σπερθίης vocatur Bulis ille socius. Dediticii missi erant, vt ab iis legatorum violatorum poenas repeteret Xerxes; sed illis pepercit.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0227
DFG

θων [l] πρὸς αὐτὸν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορος παι-
διὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ, καὶ τόνῳ,
καὶ λέξεων εὐρυθμίᾳ, καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν
περιγραφαῖς, καὶ συνεχείαις ἀποδείξεων, καὶ
17 τῷ συνακτικῷ γε καὶ κρουστικῷ. Μετενοοῦμεν
γοῦν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συνηγάγο-
μεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ
τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες,
εἶτα Δημοσθένει καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγ-
18 χοις περιπεσόντες. Ἀλλ' ἡμῖν [m] ἀπρόσιτος
ἡ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. Ἐγὼ δὲ ταύτην
μὲν δευτέραν ἔταττον, ἐν χώρᾳ τιθεὶς ὀργάνου.
19 Δημοσθένην δ' αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρο-
νήματος καὶ τῆς συνέσεως, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν
ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἁπάσαις φυλάττοντα τρικυμίαις
τῆς τύχης [n], καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν ἐνδι-
20 δόντα. Καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην
ἔχοντα περὶ τ' ἀνδρὸς ἠπιστάμην. Οὗτος μέν
γε, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθέν πο-
21 τε, καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου, καὶ Παρμε-
νίωνος ἠγανακτηκότος, καί τι καὶ σκωπτικὸν
εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, ὦ Παρμενίων,
ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχά-
22 νειν. Μόνος γέ τοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος
δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγγέ-
γραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων [o]· καί τοι
μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματεῦσιν τριηρίταις,
ἐμαυ-

l Pytho Byzantius Philippi regis orator, de quo mox.

m Iungendum ἡμῖν voci ἀπρόσιτος, post αὐτῷ autem intelligendum ἦν.

n Quin animo fractum fuisse hoc exilio Demosthenem, PLVTARCHVS autor est, similemque adeo hac etiam parte Ciceronis.

o Notum Philippi apophthegma de arce, quam expugnari posse negabant, interrogantis. εἰ χαλεπὸν οὕτως ἐστιν, ὅτε μηδὲ ὄνου προσελθεῖν χρυσίον κομίζοντα;

ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. Νῦν δ' ἐκείνων μὲν 23
ἕκαστος ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πόρους,
θρέμματα, γῆν [p], ὁ δὲ Βοιωτίας, ὁ δ' ἐνθά τι
παρ' ἐμοῦ λαβόντες. Ἡμεῖς δὲ θᾶττον ἂν τὸ
Βυζαντίων [p] τεῖχος ἕλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δη- 30
μοσθένην χρυσίῳ. Ἐγὼ δέ, ὦ Παρμενίων, ἔφη [q], 24
εἰ μέν τις Ἀθηναῖος ἦν, ἐν Ἀθήναις λέγων, ἐμὲ
τῆς πατρίδος προτιμᾶν, τοῦτῳ ἀργύριον μὲν
προείμην ἄν. Φιλίαν δ' ἐκ ἄν. Εἰ δέ τις ὑπὲρ 25
τῆς πατρίδος ἐμοὶ μισεῖ, τούτῳ προσπολεμῶ
μὲν, ὡς ἀκροπόλει, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις,
καὶ τάφρῳ· θαυμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς, καὶ
μακαρίζω γε τοῦ κλήματος τὴν πόλιν. Καὶ 26
τοῦς μὲν, ἔξω τῆς χρείας γενόμενος, ἥδιστ' ἂν
προσαπολέσαιμι· τὸν δὲ βελτίμην ἂν ἐνταυ-
θοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον, ἢ τὴν
Ἰλλυριῶν ἵππον καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μι-
σθοφορικόν· τῆς τῶν ὅπλων βίας τὴν τοῦ λό- 27
γου πειθὼ καὶ τὸ τῆς γνώμης ἐμβριθὲς ἀδαμῆ
τιθεὶς δεύτερον. Πρὸς Παρμενίωνα μὲν ταῦ-
τα. Τοιούτους δέ τινας καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους 28
ἐποιήσατο. Τῶν γὰρ μετὰ Διοπείθους [r] Ἀθή-
νηθεν ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φρον-

* Iam redimus, vnde supra §. 5 discesseramus, ad p. 697 GRAEV., vbi satis quidem apparet iis, qui in his non caecutiunt, continuari sermonem Philippi de Demosthenis ἀδιαφθορίᾳ, sed an pro ἁ, quod adhuc editum est, recte dederim ἓς, existiment critici: poterat etiam legi ἐκ, id est ὁ ἐκ, eodem sensu, in rationibus Philippi scripti sunt Attici Rhetores, qui ligna, reditus, pecora, agros, *hic ex Boeotia, alius hic* accepere. Vid. quae dicta sunt in editione Wetsten.

q A qua vrbe capienda a Demosthene depulsus fuerat Philippus. Vid. *pro Coron.* p. 487. μαχάλην τῆς Ἑλλάδος dixit apud ATHENAEVM Stratonicus, quod scilicet, vt homo, prehendi ea possit. V. CASAVB. *ad* 8, 10. p. 384.

q Dicere perrexit Philippus.

r Pro quo scripta *oratio* DEMOSTH. *de Chersoneso*, ex qua ille in Philippi ditionem excurrerat.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0229
DFG

29 τίδος· ὁ δ', εὖ μάλα γελάσας, ἔφη· Σὺ δ' Ἀτλικὸν στρατηγὸν ἢ στρατιώτην δέδοικας ἡμῖν; αἱ μὲν τριήρεις, καὶ ὁ πειραιεὺς, καὶ τὰ νεώρια,
30 λῆρος ἔμοιγε καὶ Φλήναφος· τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν διονυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χορεῖς; Εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης
31 ἦν ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾴδιον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίοις καὶ Θετταλοῖς, ἀπατῶντες,
32 βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι. Νῦν δὲ εἷς ἐκεῖνος ἐγρήγορε, καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε, καὶ ταῖς ἡμετέραις ὁρμαῖς ἐπακολου-
33 θεῖ, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντιπαρατάττεται. Λανθάνομεν δὲ αὐτὸν ἀτεχνάζοντες ἃ ἐπιχειροῦντες, ἃ βουλευόμενοι· καὶ καθάπαξ κώλυμά τι καὶ πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι,
34 μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. Τό γέ τοι κατ' αὐτὸν, ἃ μὲν Ἀμφίπολιν εἵλομεν, ἃ δ' Ὄλυνθον, ἃ δὲ Φωκέας [s] καὶ Πύλον [*] ἔχομεν, οὐχὶ Χερρονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν.
35 Ἀλλ' ἀνίησι μὲν ἀκονίας, οἷον, ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας τοὺς αὑτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῆ τινι καὶ καύσει τῆς ῥαθυμίας τῇ παῤῥησίᾳ χρώμενος, ὀλίγον τοῦ πρὸς ἡδονὴν φρεντίσας.
36 Μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων τὰς πορείας ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συντίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς [u] ὑπὸ τῆς ἀτα-

s Alii sunt φωκαεῖς, Phocaenses.

* Forte Πύλας legendum, vt iam visum est WOLFIO, Pylis enim siue Thermopylis captis Phocenses deleuit Philippus.

t Vsus igitur quasi et secuit lethargicos ciues suos Demosthenes, vt excitaret etc.

u Nimirum legem tulit Demosthenes, vt pro suis facultatibus conferrent ad naues aedificandas sustentandasque, dicti inde Trierarchae: onusque illud in ditiores transtulit, quod ante ipsum subterfugerant. Vid. *Or. pro Coron.* §. 30 et 31.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0230
DFG

ἀταξίας μόνον ἀ τελέως διεφθαρμένον. Ἐγείρει δ' ἐρρίμμενον ἤδη χρόνῳ πρὸς τὴν δραχμὴν[x] 37
καὶ τὸ τριώβολον τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τέτρις κατακεκλιμένης εἰς τὰς προγόνας ἐπανάγων, καὶ τὸν ζῆλον τῶν Μαραθῶνι καὶ
Σαλαμῖνι κατειργασμένων· συνίησι δ' ἐπὶ[y] 38
συμμαχίας καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. Τῆτον ἀ λαθεῖν ἐτι, ἀ φενακίσαι, ἀ πρίασθαι δ' ἀ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον ὁ Περσῶν
βασιλεὺς ἐπρίατο. Τῆτον ἄν, ὦ Ἀντίπατρε, 39
χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ
πάντας ἀποστόλους. Ὁ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς 40
πάλαι Θεμιστοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο. τέτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ
μὲν τὴν σύνεσιν, Περικλεῖ δὲ τὸ φρόνημα.
Ἐλήσατο γᾶν αὐτοῖς ἀκέειν Εὔβοιαν, Μέ- 41
γαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. Καὶ καλῶς[z] γε, ἔφη, ποιῆσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Πρόξενον, καὶ τοιέτες τινὰς ἀποδεικνῦντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἴσω κατέχοντες ἐπὶ τῆ
βήματος. Ὡς εἰ τῆτον τὸν ἄνδρωπον ὅπλων 42
ἀπέφηναν, καὶ νεῶν, καὶ στρατοπέδων, καὶ καιρῶν, καὶ χρημάτων κύριον, οὐκ ἄν, μὴ περὶ τῆς
Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον· ὃς 43
καὶ νῦν, ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνταγωνιζόμενος ἡμῖν, παντα χῆ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει,

x Drachma erat τὸ συναγορικὸν, h. e. pretium rhetori solutum, quoties vel in priuata causa vel in publica adesset. Triobolum autem τὸ δικανικὸν s. merces iudicis. Vid. SPANHEM *ad* ARISTOPH. *Plut.* v. 329.

y Intell. τέτοις, significat enim *insuper*, *praeterea*. Solennem hanc ellipsin ARRIANO esse, ab hac aetate non multum remoto, obseruauit Cl. SCHOETTG.

z Iron. bonum enim id erat Philippo, infaustum Athenienſibus.

βάνει, πόρους εὑρίσκει, δύναμιν συλλέγει [a] *,
ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυ-
44 νάμεις, ἀντιμεθίσταται. Τοιαῦτα καὶ τότε
καὶ πολλάκις πρός με Φίλιππος περὶ τ' ἀν-
δρὸς ἔλεγεν, ἓν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρη-
στῶν τιθέμενος, τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημο-
45 σθένην· οὗ γε καὶ τοὺς λόγους, ὥσπερ κριοὺς ἢ
καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους. διασείειν
αὐτοῦ καὶ κατακράττειν τὰ βουλεύματα.
46 Περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μετὰ τὴν νί-
κην, ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄν-
47 θρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. Καὶ [b] γὰρ
εἰ παρ' ἐλπίδα, καὶ κακίᾳ στρατηγῶν, καὶ
στρατιωτῶν ἀταξίᾳ, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ
τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειρ-
48 γασμένῃ, κεκρατήκαμεν· ἀλλ', ἐπὶ μιᾶσγε
ταύτης ἡμέρας, τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ
τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι. τὰς ἀρίστας
πόλεις εἰς ἓν συναγαγὼν, καὶ πᾶσαν τὴν
49 Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα,
καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ
Κορινθίους, Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας, καὶ
τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος, διακινδυνεύειν κα-
ταναγκάσας, καὶ μηδ' εἴσω με τῆς Ἀττι-
50 κῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. Τοιοῦτοί τινες
ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λό-
γοι· καὶ πρόσγε τοὺς λέγοντας, ὡς μέγαν
ἔχοι

a * Ita apte hic omnia conueniunt, misere antea distracta, [a pagina enim 700 GRAEV. pr. transimus statim ad 702 med] vt non arbitrer quemquam futurum, cui non rite videatur administrata a nobis LVCIANI Iuxati curatio.

b Recepimus coniecturam WOLFII. Vulgatum μὴ γὰρ εἰ aut plane non conuenit, aut ellipsin indicat satis illam quidem difficilem, vt nimirum intelligatur apodosis, καταφρονοῦντος διὰ τοῦτό γε ὁ ἀνήρ ἐστιν, aut similis.

ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστὴν, ἐμοὶ 51
Δημοσθένης μόνος, εἶπεν, ἀνταγωνιστὴς, Ἀθη-
ναῖοι δὲ, Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες, Αἰνιᾶνές
εἰσι, καὶ Θετταλοί [c]. Καὶ πρέσβεις ὁπό- 52
τε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων
ῥητόρων εἴ τινας ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀν-
ταποστέλλοι [d], τῇ πρεσβείᾳ ῥᾷστα ἦν κεκρα-
τηκώς· τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, μάτην, 53
εἶπεν, ἂν ἐπρεσβεύσαμεν· οὐ γάρ ἐστι κατὰ
τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγεῖραι τρόπαιον.
Ταῦτα ὁ Φίλιππος. Καὶ μέντοι καὶ πάν- 54
τως ἔλαττον ἂν ἔχοντες [e] εἰ λάβοιμεν τοιοῦ-
τον ἄνδρα· πρὸς Διὸς Ἀρχία, τί ποτε νομί-
ζεις, βοῦν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν, ἢ πολὺ
μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν
πραγμάτων, καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης, ἐποιού-
μεθα; Φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ' ἀρ- 55
χὰς, προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολι-
τευμάτων· ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει [f] μάρ-
τυρι· πρὸς γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς 56
ἡμᾶσγε ἄγων οὐδὲν ἐπαύετο, τοσούτων ὄντων
αὐτῷ τῶν προσπεφοιτηκότων, μηδένα οὕτω
πώποτε θαυμάσαι, μεγέθους τε φύσεως,
καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας, καὶ
βάρους, καὶ τάχους, καὶ παῤῥησίας, καὶ
καρτερίας. Ὑμεῖς δὲ, ἔφη, διανοεῖσθε, ὡς 57
ὑπὲρ

c Quem vtrumque populum nullo negotio a se victum indicat Philippus.

d De conciliis Graecorum agit, quorum rationem aperit etiam NEPOS *Epamin* c. 6.

e Interpretatus sum, vt dicat Antipater, se, qui aliis rebus omnibus inferiorem se agnoscat Philippo, si cepisset Demosthenem, non minus humane eum tractaturum fuisse, quam Philippus de se dixerat.

f Pro Genitiuis consequentiae Datiui, vt alias.

ὑπὲρ Εὐβέλθ [g], καὶ Φρύνωνος [g], καὶ Φιλο-
κράτους [g], καὶ πειρᾶσθε δώροις καὶ τέτον
ἀναπείθειν ἄνθρωπον, καὶ τὴν πατρῴαν
οὐσίαν αἷς Ἀθηναίοις, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖσι,
58 καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει, κατηναλωκότα; δια-
μαρτάνοντες δὲ φοβήσειν εἴεσθε πάλαι βε-
βελευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς
πατρίδος ἀδήλοις τύχαις; καὶ, καθαπλομένε
τῶν πραττομένων ὑμῖν, ἀγαναιτεῖτε; ὁ δ'
59 οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. Λέλη-
θεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ
πολιτευόμενος, αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνά-
60 σιον φιλοσοφίας προθέμενος; Τὰ [h] τοιαῦτα,
ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμε-
νος, τήν τε γνώμην, ἣ ἔχει περὶ τῶν παρον-
61 τῶν, ἀκοῦσαι λέγοντος· καὶ τῶν ἀεὶ παρα-
πεπτωκότων ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀπο-
σὰς ἁπλοῦ τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦ-
σαι λόγε, καὶ φιλαλήθε συμβελῆ μετα-
62 λαβεῖν. Καί τι καὶ νυθετῆσαι [i] δίκαιον,
ὑπὲρ οἵων ὄντων Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν,
πάντα παραβάλοιτο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν
63 εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιοτέροις κεχρῆθαι
φίλοις. ΑΡΧ. Ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων
ἴσως ἂν ἔτυχες, ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες,
ἕτω μανικῶς φιλαθήναιος ἦν. ΑΝΤ. Ταῦ-
τα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν; ἀλ-
λὰ πῶς ἀπέθανεν; ΑΡΧ. Ἔοικας ἔτι μᾶλ-
λον, ὦ βασιλεῦ, θαυμάσειν· καὶ γὰρ ἡμεῖς
οἱ τεθεαμένοι, διεφέρομεν οὐδὲν ἐκπλήξει τε
καὶ

g Demagogi proditores patriae suae.

h Ell. διὰ, quae in ταῦτα frequentissima est, propter talia, his de causis.

i Fuerit etiam iustum mihi, illum admonere.

καὶ ἀπιστίᾳ τῶν οὐχ [k] ὁρώντων, ἔοικε γὰρ δὴ 64
πάλαι ὢν ὧδε βεβουλευμένος περὶ τῆς ὑστάτης
ἡμέρας· δηλοῖ δὲ ἡ παρασκευή· καθῆστο μὲν
γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην δὲ τῶν πρόσθεν
ἡμερῶν λόγους ἦμεν ἀναλωκότες. ΑΝΤ. Τί- 65
νες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι; ΑΡΧ. Πολ-
λὰ καὶ φιλάνθρωπα προὐτεινόμην, ἔλεόν τι-
να παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν
προσδοκῶν· οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὤμην
δι' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον· χρήσιμον δ' οὖν
πρὸς τὸ πείθειν νομίζων. ΑΝΤ. Ὁ δὲ, πῶς 66
προσίετο τοὺς λόγους; καί με μηδὲν ἀποκρύ-
ψῳ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην
παρὼν εἶναι νῦν· ἀλλὰ σύγε μὴ παραλίπῃς
μηδέν· οὐ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς
γενναίου πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τοῦ βίου κατα-
μαθεῖν· πότερον ἄτονος καὶ νωθρὸς ἦν, ἢ
παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον
ἐφύλαττεν; ΑΡΧ. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. 67
ΑΝΤ. πῶς γάρ; ΑΡΧ. ὃς ἡδὺ γελάσας,
κἀμὲ δὴ σκώπτων, ἐς τὸν πρότερον βίον [l],
ἀπίθανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν
ψευσμάτων. ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς
ἐπαγγέλμασι, προεῖτο τὴν ψυχήν; ΑΡΧ. 68
Οὐκ, εἴγε τῶν λοιπῶν ἀκούσαις, οὐ δόξει σοι
μόνον ἀπιστεῖν [m]· ἀλλ', ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βα-
σιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν
ἀπώ-

k Negationem hic abesse non posse, iam viderat WOLFIVS, licet nusquam legatur.

l Tragoedias enim alias egerat Archias: post a negotio, cui eum praefecerat Antipater, φυγαδοθήρας, quasi tu *exulum* Graecorum *venatorem* diceres, dictus.

m Nimirum ienius verbum esse vult ἀπιστεῖν, quam vt indicari eo possit, quid de Antipatro senserit Demosthenes

ἀπώμοτον, εἰδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην ἔτω
λαμβάνουσιν, ὡς Ἀμφίπολιν [n], ὡς Ὄλυνθον [n],
69 ὡς Ὠρωπόν [n]. Τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ
γὰρ ἐν ὑπογραφέας παρεσπάμην, ἵνα σοι
τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μέν τοι, ἔφη,
ὦ Ἀρχία, βασάνων ἢ θανάτου φόβῳ, κατ'
70 ὄψιν ἐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην [o]. Ἀλλ' εἰ
ταῦτ' ἀληθεύετε, πολύ μοι μᾶλλον ἔτι φυ-
λακτέον, μὴ [p] τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντι-
πάτρου δεδωροδοκηκέναι, μηδ', εἰς ἣν ἐμαυτὸν
71 ἔταξα τάξιν λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν
Μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. Καλὸν γάρ, ὦ
Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ Πειραιεὺς αὐτὸς παρέ-
σχοι [q], καὶ τριήρης [r], ἣν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖ-
χος καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργα-
72 σμένα, καὶ φυλὴ Πανδιονὶς, εἰς ἣν ἐθελοντὴς
ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων, καὶ
παρρησία βήματος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος,
καὶ ψηφίσματα σατιωτικὰ, καὶ νόμοι τριη-
αρχικοὶ, καὶ προγόνων ἀεραὶ καὶ τροπαῖα,
καὶ πολιτῶν εὔνοια, τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐσεφα-
νωκότων, καὶ δύναμις Ἑλλήνων, τῶν ὑπ' ἐμοῦ
73 μέχρι νῦν τετηρημένων. Εἰ δὲ καὶ βιωτὸν
ἐλεηθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκλὲς δ' ἂν ὃ ἔλεος
παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώ-
τους, ἢ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς
θυγατέρας, ἢ οἷς τὰς ἐρασθὰς συνδιέλυσάμην.

Εἰ

n Vrbes perfidia Macedonum captas.

o Non negat igitur Demosthenes sibi etiam tormentorum et mortis metum ab Antipatro impendere.

p Verti, *ne vita ipsa ab Antipatro mihi donata corrumpar, neque relicta acie in qua me ipse locavi, Graeca, in Macedonicam me conferam.*

q Verbo, viuerem, si patria meis beneficiis exornata mihi viuendi cum dignitate facultatem praestaret.

r Vid. s. 36. no. u.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0236
DFG

Εἰ δέ με μὴ σώζοι νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, 74
παρά γε τȣτȣὶ Ποσειδῶνος [s] αἰτῶ τὸ σώζεσθαι,
καὶ τȣ̃δε τȣ̃ βωμȣ̃, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. Εἰ
δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάττειν τὴν
ἀσυλίαν τȣ̃ νεὼ, μηδ' ἐπαισχύνεται προδȣ̃ναι
Δημοσθένην Ἀρχία, τεθναίην, ȣ̓δὲ Ἀντίπα-
τρος ἡμῖν ἀντὶ τȣ̃ θεȣ̃ κολακευτέος. Ἐξῆν μοι 75
φιλτέρȣς ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ νῦν
μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλ-
λιμέδοντος, καὶ Πυδέȣ, καὶ Δημάδȣ συν-
ετατ̄τόμην· ἐξῆν γὰρ, κἂν ὀψὲ, τῆς † ψυχῆς
μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθέως [t] θυ-
γατέρας, καὶ τὸν Κόδρον ἐπῃσχυνόμην· ȣ̓κȣν 76
ᾑρȣ́μην αὐτομολȣ̃ντι τῷ δαίμονι συμμεταβάλ-
λεσθαι; καλὸν γὰρ κρησφύγετον θάνατος, ἐν
ἀκινδύνῳ παντὸς αἰσχρȣ̃ γενέσθαι. Καὶ νῦν, Ἀρ- 77
χία, τὸ κατ' ἐμαυτὸν ȣ̓ καταισχυνῶ τὰς Ἀθή-
νας ἑκὼν δȣλείαν ἑλόμενος, ἐντάφιον δὲ τὸ
κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προέμενος· ἀλλὰ, δί- 78
καιον γὰρ, ἔφη, σοι τῶν τραγῳδιῶν μνημο-
νεύειν, ȣ̓ σεμνὸν τὸ λεχθὲν, Ἡ δὲ, καὶ θνήσκȣσ',
ὅμως πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως [u] πε-
σεῖν; κόρη καὶ [x] ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐ-
σχήμονος θανάτȣ βίον προκρινεῖ ἀσχήμονα,
τῶν Ξενοράτȣς καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθα-
νασίας

s In cuius templo res gerebatur.

† Vid. leg. τὴν ψυχήν.

t Similem pudorem incussere Romani Demostheni, qui *pro Sext. c. 21. Mortem*, ait, *quam etiam virgines Athenis, regis opinor, Erechthei filiae, pro patria contemsisse dicuntur, ego vir Consularis, tantis rebus gestis, timerem?* Vid. MANVT. ad h. l. De Codro nimis notum.

u Non dubitaui ita rescribere pro εὐσχημόνως, cum praesertim ita hunc locum laudauerit etiam TORRENTIVS ad SVETO. *Iul Caesar.* c. 82. Add. PLIN. 4. *ep.* 11.

x q. d. Ista quidem Puella facit, np. Polyxene.

79 νασίας λόγων ἐκλαθόμενος; Καί τινα πικρότερον ἔλεγε προαχθεὶς εἰς τὸς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας· ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν νῦν ἐμέ;
80 Τέλος δ' ἐμὲ τὰ μὲν δεομένε, τὰ δ' ἀπειλῶντος, ἀπαλὴν μᾶσαν σεβρᾷ κεραννύντος, ἐπείσθην ἄν, ἔφη, τούτοις, Ἀρχίας ὤν· ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμὶ, συγγίγνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε,
81 μὴ πεφυκότι κακῶ γενέσθαι. Τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διενοούμην· ὁ δ', ὡς ἤθετο, δῆλος ἦν καταγελῶν, καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, ἔοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὅπλα μόνα, καὶ τριήρεις, καὶ τεῖχη, καὶ σρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἣν ἐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος [y] ἡμῖν, ὃ ὁ θεὸς
82 ἀνεῖλεν ἀπόρθητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδεὲς δέ μοι
83 τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος· ἐμέλησε δ' ἐδὲν ἐκ Εὐκλήμονος, ἐκ Ἀρισογείτονος, ἐ Πυθέα καὶ Καλλιμέδοντος. ἐ Φιλίππε τότε, ἐ τανῦν
84 Ἀρχίε. Ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσάγαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ, ἐδὲν παράνομον ὁ νεὼς πείσεται· τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν, ἑκὼν
85 ἕψομαι. Καίγω μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα τῷ σώματι προσαγαγόντος, ἐδὲν ἀλλ' ἢ προσκυνεῖν [z] ὑπελάμβανον.
86 AN. Τὸ δὲ τί δήποτε ἦν; AP. Ὑσερον βασάνοις θεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεῦσθαι, λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώμα-

y Vel ex NEPOTIS *Themistocle* nota moenia.
z PLIN. 23, 2. *In adorando dextram ad osculum referimus.*

σώματος ἐλευθερίαν κλώμενον. Οὐ μὲν δὴν 87
ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸν ἐδὸν τῦ νεὼ, καὶ πρὸς
ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντί-
πατρον [a], Δημοσθένην δὲ ἐκ ἄξεις, ὃ μὰ τὸς —
καὶ μοὶ μὲν ἐφαίνετο προθήσειν τὸς ἐν Μαρα-
θῶνι πεπτωκότας [b]· ὁ δὲ χαίρειν [c] εἰπὼν,
ἀπέπτη. Τῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς 88
Δημοσθένες πολιορκίας κομίζειν ἔχω. ΑΝ.
Δημοσθένες γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία· βαβαὶ
τῆς ἀητλήτε ψυχῆς, καὶ μακαρίας· ὡς ἀν-
δρεῖον μὲν αὐτῦ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια,
μετὰ χεῖρα τὸ πιςὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν.
Ἀλλ' ὁ μὲν οἴχεται, βίον ἔξων τὸν ἐν μακάρων 89
νήσοις ἡρώων λεγόμενον, ἢ τὰς εἰς ἀρανὸν ψυ-
χῶν νομιζομένας ὁδὸς, ὀπαδός τις δαίμων ἐσό-
μενος ἐλευθερίε Διός· τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς
Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ
γῇ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπλωκότων.

a Cum respectu ad illud ANAXARCHIVM, πτύσσε τὸν Ἀναξάρχε θύλακον, Ἀνάξαρχον δ' ὁ πλήττεις κ. τ. λ. τῦτον est δεικτικὸν corporis.

b Iusiurandum solenne Demosthenis LONGINO etiam laudatum.

c Morientium vox.

XV.

Ritus Consecrationis Romanae ex HERODIANO IV, 2.

Ἔθος ἐςὶ Ῥωμαίοις ἐκθειάζειν βασιλέων τὸς
ἐπὶ διαδόχοις παισὶ τελευτήσαντας· τήν
τε τοιαύτην τελετὴν ἀποθέωσιν καλῦσι. Με- 2
μιγμένον δέ τι πένθος ἑορτῇ καὶ θρησκείᾳ καλὰ

πᾶσαν τὴν πόλιν δείκνυται. Τὸ μὲν γὰρ σῶμα τῦ τελευτήσαντος πολυτελεῖ κηδείᾳ κα-
3 ταθάπτουσιν ἀνθρώπων νόμῳ. Κηρῷ δὲ πλασάμενοι εἰκόνα πάντα ὁμοίαν τῷ τετελευτηκότι, ἐπὶ μεγίστης ἐλεφαντίνης κλίνης εἰς ὕψος ἀρθείσης προτιθέασιν ἐν τῇ τῶν βασιλείων εἰσόδῳ, χρυσοῦφεῖς ἑρωμνὰς ὑποστρωνύντες. Ἡ δ' εἰκὼν ἐκείνη ἐν σχήματι νοσοῦν-
4 τος πρόκειται ὠχριῶσα. Τῆς δὲ κλίνης ἑκατέρωθεν καθέζονται ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας, ἐν μὲν τῷ λαιῷ μέρει, πᾶσα ἡ σύγκλητος μελαίναις ἐφεστρίσι χρώμενοι· ἐν δὲ τῷ δεξιῷ,
5 γυναῖκες πᾶσαι, ὅσαις ἀνδρῶν ἢ πατέρων ἀξίωμα, τιμῆς ἐνδόξε μεταδίδωσιν. Οὔτε δὲ χρυσοφορεῖσά τις αὐτῶν ὁρᾶται, ἔτε περιδεραίοις κοσμεμένη· ἀλλὰ λιτὰς ἐσθῆτας
6 λευκὰς ἀμφιεννύμεναι, σχῆμα παρέχεσι λυπεμένων. Ἐπὰ μὲν ἓν ἡμερῶν τὰ εἰρημένα ἐπιτελεῖται Ἰατροί τε, εἰσιόντες ἑκάστοτε προσίασι τῇ κλίνῃ, καὶ, δῆθεν ἐπισκεψάμενοι τὸν νοσοῦντα, χαλεπώτερον ἔχειν ἀπα-
7 αγγέλλουσιν ἑκάστοτε. Ἐπὰν δὲ δόξῃ τετελευτηκέναι, τὴν μὲν κλίνην αἰράμενοι τῶ τε ἱππικῦ τάγματος εὐγενέσατοι, καὶ τῆς συγκλήτε ἐπίλεκτοι νεανίαι, κατακομίζεσι διὰ τῆς ἱερᾶς ὁδῦ, εἴς τε τὴν ἀρχαίαν ἀγορὰν προτιθέασιν, ἔνθα οἱ Ῥωμαίων ἄρχοντες
8 ἀπομυνυται. Ἑκατέρωθεν δὲ βάθρα τινὰ σύγκειται, ἐν κλίμακος σχήματι. Καὶ ἐπὶ μὲν θατέρε μέρες τῶν εὐγενεσάτων καὶ εὐ-
9 πατριδῶν χορὸς ἕστηκε παίδων· ἐν δὲ τῷ ἀντικειμένῳ, γυναικῶν τῶν ἐν ἀξιώσει εἶναι δοκεσῶν. Ἄιδεσι δὲ ἑκάτεροι ὕμνες τε καὶ παιᾶ-

παιᾶνας ἐς τὸν τετελευτηκότα, σεμνῶ μέλει καὶ θρηνώδει ἐρρυθμισμένας. Μετὰ δὲ τοῦτο βαστάσαντες τὴν κλίνην φέρουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ καλούμενον Ἄρεως πεδίον. Ἔνθα κατεσκευάσαν ἐν τῷ πλατυτάτῳ τοῦ πεδίου τόπῳ τετράγωνόν τι καὶ ἰσόπλευρον, ἄλλης μὲν ὕλης οὐδεμιᾶς μετέχον, ἢ ἐκ μόνης γε συμπήξεως ξύλων μεγίστων, εἰς σχῆμα οἰκήματος. Πᾶν δὲ ἐκεῖνο, ἔνδοθεν μὲν φρυγάνων πεπλήρωται, ἔξωθεν δὲ χρυσοῦφέσι στρωμναῖς, ἐλεφαντίνοις τε ἀγάλμασι, γραφαῖς τε ποικίλαις κεκόσμηται. Ἐπ' ἐκείνῳ δὲ ἕτερον, σχήματι μὲν καὶ κόσμῳ παραπλήσιον, μικρότερον [δὲ] ἐπίκειται, πυλίδας ἔχον καὶ γύρας ἀνεῳγυίας. Τρίτον τε καὶ τέταρτον ἀεὶ τοῦ ὑποκειμένου μεῖον, ἐς τελευταῖον βραχύτατον περαιοῦται. Ἀπεικάσαι τις ἂν τὸ σχῆμα τοῦ κατασκευάσματος φρυκτωρίοις, οἳ τοῖς λιμέσιν ἐπικείμενοι, νύκτωρ διὰ τοῦ πυρὸς ἐς ἀσφαλεῖς διαγωγὰς τοὺς ναῦς χειραγωγοῦσι. Φάρους δὲ αὐτοὺς οἱ πολλοὶ καλοῦσιν. Ἐς δὴ τὸ οἴκημα τὸ δεύτερον ἀνακομίσαντες τὴν κλίνην, τιθέασιν ἀρώματα τε καὶ θυμιάματα πάντα ὅσα γῆ φέρει· εἴ τέ τινες καρποὶ ἢ πόαι, χυμοί τε, συμβαλλόμενοι πρὸς εὐωδίαν, ἀνακομίζονται, καὶ σωρηδὸν χέονται. Οὔτε γὰρ ἔθνος, οὔτε πόλις τις, οὔτε τῶν ἐν ἀξιώσει ἢ τιμῇ ἐστιν, ὃς μὴ δῶρα ταῦτα ὕστατα πέμπει φιλοτίμως ἐς τιμὴν τοῦ βασιλέως. Ἐπὰν δὲ μέγιστον χῶμα ἀρθῇ τῶν ἀρωμάτων, πᾶς τε ὁ τόπος πληρωθῇ, ἱππασία περὶ τὸ κατασκεύασμα ἐκεῖνο γίνεται· πᾶν τε τὸ ἱππικὸν τάγμα περιθεῖ κύκλῳ μετά

τινος εὐταξίας καὶ ἀνακυκλώσεως, πυρρίχιῳ
18 δρόμῳ καὶ ῥυθμῷ· ἅρματά τε περιέρχεται
ὁμοίᾳ εὐταξίᾳ. Φέροντα τὸς ἐφεξῆτας. ἠμ-
11 φιεσμένους μὲν τας περιπορφύρους ἐσθῆτας,
προσωπεῖα δὲ περικειμένους, εἰκόνας ἔχοντα,
19 ὅσοι Ῥωμαίων ἐνδόξως ἐστρατήγησαν ἢ ἐβασί-
λευσαν. Τούτων δὲ συντελεσθέντων, λαβὼν
λαμπάδα ὁ τὴν βασιλείαν διαδεξάμενος,
20 προσφέρει τῷ οἰκήματι· οἵ τε λοιποὶ παντα-
χόθεν πῦρ περιτιθέασι. Πάντα δὲ ῥᾳδίως
ἀνάπλεται εὐμαρῶς ὑπὸ τοῦ πυρὸς, φρυγά-
21 νων τε πλήθους καὶ θυμιαμάτων ἐπιτεθέν-
τος. Ἐκ δὲ τοῦ τελευταίου καὶ βραχυτάτου
κατασκευάσματος, ὥσπερ ἀπό τινος ἐπάλ-
22 ξεως, ἀετὸς ἀφίεται, σὺν τῷ πυρὶ ἀνελευ-
σόμενος εἰς τὸν αἰθέρα. Ὃς φέρειν ἀπὸ γῆς
εἰς οὐρανὸν τὴν τοῦ βασιλέως ψυχὴν πιστεύεται
ὑπὸ Ῥωμαίων· καὶ ἐξ ἐκείνου μετὰ τῶν λοι-
πῶν θεῶν θρησκεύεται.

INDEX

INDEX.

Numerus prior caput vel locum, posterior segmentum indicat.

Ἀβαρὴς 12, 166 leuis, pondere carens.
ἀβασάνιστος 12, 164 non examinatus, exploratus.
ἀβελτερία 11, 57 stupiditas, stultitia.
ἀβοήθητος 12, 191 immedicabilis. βοηθᾶν medicari, Germ. helfen.
ἀβέλητος 12, 87 inuoluntarius.
ἁβρότης 12, 64 mollities, deliciae.
ἄβρωτος 10, ιβ, 7 esui vel cibo ineptus.
ἀγάλλομαι 8, 129 laetor, gaudeo.
ἄγαλμα 1, 43 signum, statua.
ἄγαμαι 9, 10 admiror magnifacio.
ἀγανακτᾶν 10, ιδ, 3 indignari.
ἀγανὸς 7, 54 blandus, mitis.
ἄγευστος 8, 9 qui non gustauit, expers.
Ἀγησίως 12, 240 adulator Alexandri M.
Ἀγησίλαος 12, 65.
Ἄγις 12, 178 Alexandri M. adulator.
ἀγνώμων 7, 38 imprudens.
Ἄγνων 12, 239 scurra Alexandri M.
ἄγομαι γυναῖκα 1, 60 vxorem duco vel mihi, vel alii.
ἀγορὰ ἐλευθέρα 5, 8 Forum liberum Persarum, locus educandis liberis destinatus.
οἱ ἀγοραῖοι 5, 9 turba forensis.
ἀγορανὴς 7, 101 opsonator, seruus, qui emendi causa in forum mittitur.
ἄγος vel ἅγος 3, 52 piaculum, facinus expiandum.
ἀγριότης 8, 56 feritas.
ἀγριοικία 10, ε, 1 rusticitas.
ἀγχέμαχα ὅπλα 5, 48 quibus cominus pugnatur.

ἀγχίνους 5, 134 solers, cui praesto semper mens est. it. 8, 146.
ἀγχίστροφος 4, 44 conuersioni et mutationi propinquus atque obnoxius.
ἄγω 14, 56 pro διάγω, viuo, ago.
ἀδέκαστος 12, 1 incorruptus, iudicis epith. a δεκάζειν.
ἄδηκτος 12, 124 morsu vel acrimonia carens.
ἀδιαφορία 12, 57 q. d. indifferentia, tranquillitas animi ad nihil magnopere propendentis.
ἀδιάφορον 13, 1 indifferens, neque bonum neque malum.
ἀδικία 11, 39 iniuria, qua nocetur alteri, et suum eripitur.
ἀδολέσχης 10, δ, 2 garrulus.
ἀδολεσχία 10, δ, 1 garrulitas.
Ἄδραστος 1, 64 Adrastus, Fabulam sapit ipsum nomen, quem fatali quadam necessitate effugere non potuerit vel frater suus, vel Croesi Atys filius; vt Adrasteam illam s. Nemesin nemo vitat.
ἀδύνατος 11, 75 impotens, imbecillus.
ἄεθλος 1, 84 certamen.
ἀηδῶς 5, 41 iniucunde, minus suauiter.
ἀήττητος 14, 88 inuictus.
ἀθέατος 8, 28 qui non videt.
ἀθεράπευτος 8, 105 incuratus.
ἄθεσμος 13, 1 infandus, nefarius.
Ἀθηνᾶ 13, 9 Minerua.
Ἀθηναῖοι 14, 31 Athenienses.
ἄθικτος 12, 129 ad quem pertingi non potest, in excelso constitutus, sed 12, 163 intactus a θίγω.
ἄθλιος 12, 174 miser, nullius pretii.
ἀθροίζω 12, 223 confero, congero.
αἰγοπρόσωπος 2, 73 capri vultum habens, Panis vel Mendis epith.
Αἴγυπτος, plura eius memorabilia 11, 2.
Ἅιδης 13, 61 poet. pro ᾅδης Pluto, inferi.
τὰ αἰδοῖα 13, 8 pudenda.
αἰθρίη 2. 84 serenum noctis. ἐν αἰθρίῃ sub dio.
αἰκία 11, 66 contumelia verberum.
αἴλουρος 13, 36 feles.
αἰμασιὰ 2, 93 sepes.
Αἰνιᾶνες 14, 51 Thessaliae pop.
αἴξ, οἱ αἶγες 2, 74 capri αἱ αἶγες caprae.
Αἰολέες 1, 26 regni Croesi pars.
αἰπόλος 2, 74 caprarius pastor, q. d. αἰγοπόλος.
αἱρεῖσθαι — τὰς ἀρχὰς 5. 51 magistratus eligere 10, α, 5 velle.
αἱρέω. αἱρέει με γνώμη 2, 58 tenet me sententia, h. e. puto.

ἆΐσσει 12, 169 irruo, impetum facio.
αἰσχυντηλία 12, 254 pudor nimius.
αἰσχυντηλὸς 11, 32 pudens, verecundus.
αἰτιάομαι 12, 17 accuso, reprehendo.
αἰχμάλωτος 3, 7 Vid. δορὶ ἑλών.
αἰχμὴ 1, 75 mucro, cuspis, et per Synecd. lancea.
ἀκαδημία Platonis 12, 66.
ἀκαιρία 10, ια, 1 importunitas.
ἄκαρπος 12, 39 sterilis.
ἀκήρατος 6, 46 immortalis, incorruptus, fato (κηρὶ) non obnoxius. Alii leg. ἀγήρατος.
ἀκμάζειν πλάτῳ 1, 27 diuitiis pollere, affluere, 4, 19 de morbo, ingraueſcere.
ἀκμὴ 11, 3 virilis aetas, robur.
ἀκολασαίνειν 12, 61 luxuriari perdite, q. d. incaſtigatum eſſe.
ἀκόλαστος 11, 46 petulans, effrenis.
ἀκολαθητικὸς 11, 4 ſequax.
ἀκοντίζειν 5, 28 iaculari.
ἀκόντιον 1, 61 iaculum.
ἄκροσμα 8. 28 auditio, vt acroama.
αἱ ἄκραι 10, ιζ, 2 promontoria.
ἀκρασία 10, ζ, 1 intemperantia.
ἀκρατευτικὸς 11, 66 ex intemperantia ortus.
ἄκρατος 12, 16 ſocietati ineptus, qui miſceri cum aliis non poteſt. Sed. 12, 124 merus, nihil aliud admixtum habens. Spec. 12, 164 int. οἶνος, merum (vinum) a κεράννυμι, miſceo.
ἀκριβόω 5, 120 accurate ſcio.
ἄκριτος 13, 10 indemnatus (iudicio populi).
ἀκρόασις 12, 151 conuentus audiendi cauſa.
ἀκρόπολις 14, 25 arx.
ἀκροχολία 12, 82 excandeſcentia.
ἀλαζονεία 7, 120 iactantia, oſtentatio.
ἀλαζονεύομαι 7, 125 iacto me, glorior.
ἀλάομαι 13, 18 oberro.
ἀλγύνομαι 9, 17 dolore afficior.
ἀλέκτης 12, 171 victor. V. not.
Ἀλέξανδρος Φεραῖος 12, 26 Pherarum in Theſſalia tyrannus.
Ἀλκιβιάδης 7, 25 eius peccata Socrati imputata.
Ἀλκιθέα Schol. 3, 49 mater Pauſaniae.
ἄλκιμος 5, 35 robuſtus.
ἄλλως 12, 104 alioqui, alio reſpectu.
ἀλόγιστος 11, 73 inconſideratus, irrationalis, 12, 135.
Ἀλυάττης 1, 14 Lydorum rex.
ἀλύπως 12, 21 ſine dolore.

Ἅλυς 1, 25 fluuius, terminus regni Croesi.
ἀλυσιτελῶς 7, 124 inutiliter, quin cum damno, vt Latini, *plus quam opus est &c.*
ἀμαθία 10, ε, 1 ignorantia, ruditas.
ἅμαξα 1, 40 currus, rheda.
ἁμαρτάνω τινὸς 1, 87 aberro ab aliquo, de iaculantibus, oppos. τυγχάνω.
Ἄμασις 2, 60 Aegypti Rex quando regnauerit.
ἀμβλυωπᾶν 12, 88 obtuso et hebeti visu esse. ἀμβλὺς obtusus.
ἀμείβομαι 1, 71 respondeo. et 1, 82 ἀμείβεσθαι χρηστοῖσι, gratiam referre, vti et Lat. *respondere.*
ἀμέλα 7, 80 et 10, γ, 11 q. d. noli sollicitus esse, vtique, quin sane, profecto, scilicet.
ἀμηχανῆν χρήματος ἑωυτὸν 1, 65 nullius non rei potestatem habere.
ἐξαμιλλώομαι 12, 38 certo.
ἀμίμητος 12, 41 quem nemo imitatur, vel imitari potest, inimitabilis.
Ἀμμώνιοι 2, 51 Aegyptiorum et Aethiopum coloni dicti ab ἄμμην 2, 52.
ἀμοιρέω 12, 87 expers sum.
ἀμουσία 12, 61 illiterata barbaries.
ἄμοχθος 8, 34 iners, opere vacuus.
ἀμπέλινος οἶνος 2, 21 vinum de vite. V. not.
ἀμπεχόνη 12, 170 amictus.
ἀμφὶ· οἱ ἀμφὶ Θρασύλον καὶ Ἐρασινίδην 7, 9 Thrasilus et Erasinides cum collegis.
ἀμφιδέαι 2, 92 armillae.
ἀμφιλέγω 9, 23 dubito, discepto.
ἀμφίλογος 6, 18 dubius, anceps.
Ἀμφίπολις 14, 34 vrbs Macedon.
ἀμφισβητέω 11, 24 dubito.
Ἀμφιτρύων 2, 56 Amphitruo, Herculis pater, aut vitricus.
ἀμύμων 12, 162 i Heroum Homericorum epith. inculpatus, strenuus.
ἀναβασις 3, 44 iter, reditus.
ἀναβεβλημένος 10, ε 4 reiectus, vestem reiectam habens.
ἀναγραπτος 3, 13 scriptus, memoriae et beneuolentiae causa. Nostri *wohl angeschrieben.*
ἀναδέχομαι 10, ια, 12 recipio (alienam causam) spondeo. V. not.
ἀναδίδωμι 11, 56 remitto, *nachgeben.*
ἀνάθημα 1, 13 imago Arionis consecrata: 1, 15 donaria alia: 14, 89 reliquiae in templo seruatae.

ἀναιδὴς 12, 221 lasciuus, de colore, al. impudens. Ita *improbi coloris lacernas* ap. Senecam interpretatur Gron. de P. V. p. 312.

ἀναισθησία 10, ιβ, 1 stupiditas.

ἀναισθητᾶν 13, 55 sensu carere.

ἀναισχυντία 10, ϑ, 1 et 5, 22 impudentia.

ἀναίσχυντος 4, 41 foedus, nefandus. epith. factorum, qualia perpetrant οἱ ἀναίσχυντοι s. impudentes.

ἀνακοινῶμαι, 10, ια, 2 communico cum aliquo (negotium, deliberandi causa).

ἀνακομίζω 15, 15 refero, confero.

ἀνακόπτειν 10, ιζ, 3 inhibere nauem, mutare cursum.

ἀνακτάομαι 5, 92 et 132 acquiro, concilio.

ἀνακύκλωσις 15, 17 orbis.

ἀνακῶς ἔχειν τινὸς 1 11 sollicite aliquem expectare, et diligenter obseruare cauendi causa. Suidas certe interpretatur ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς καὶ ἀναπῶς ἔχειν, φροντίζειν.

ἄναλκις 7, 55 imbecillis.

ἀνάλωμα 14, 22 sumtus, impensa.

ἀνάλωτος 12, 129 qui capi non potest, inuictus.

ἀναμένω 8, 25 expecto.

ἀναμφισβήτητος 3, 36 indubius.

ἄνανδρος 12, 136 meticulosus, q. d. non virilis.

ἀναπείϑω 12, 194 in aliam sententiam transduco.

ἀναπετάννυμι 7, 75 et 8, 5 aperio.

ἀναπηδάω 5, 94 et 132 exsilio.

ἀναπίμπλημι 12, 32 impleo. sed 4, 32 ἀναπίμπλαμαι morbo, contagione inficior.

ἀνάπλεως 10, ιζ, 9 oppletus.

ἀναρτάω 5, 128 suspendo. ἀνήρτητο τὼς πατέρας, suspensos a se, h. e. deuinctos sibi habebat patres.

ἀνασκολοπίζειν 13, 53 suspendere (e palo) in crucem agere.

ἀνατείνω 12, 182 attentum facio.

ἀνατίϑεμαι 8, 107 repono, aliter pono.

ἀνατίϑημι 1, 17 dedico, consecro. Totam vrbem suam anathema vel donarium Dianae voluerunt esse Ephesii. 9, 26 refero ad aliquem auctorem. 9, 64 tribuo.

ἀνατλάω, ἀνάτλημι 5, 3 tolero, subeo laborem.

ἀναφαίνομαι 9, 52 manifestus sum, conuincor. Inde est

ἀναφανδὸν 2, 4 publice.

ἀναφορὰ 12, 103 relatio — τῶν λόγων 10, η, 4 prouocatio ad auctorem sermonum nostrorum.

ἀνάχρωσις 12, 77 coloris quaedam communicatio, contagio quaecunque.

ἀνδρα-

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0247
DFG

ἀνδραποδίζομαι 7, 60 et 8, 42 hominem liberum in seruitutem redigo, plagiarius sum.
ἀνδραποδισμὸς 9, 53 plagium.
ἀνδραποδώδης 7, 7 seruilis, de ingenio, opp. καλὸς κἀγ.
ἀνδρεῶν 1, 61 diaeta virorum.
ἀνδριαντοποιὸς 8, 124 statuarius.
ἀνδροφόνος 13, 13 homicida.
ἀνειμένως 8, 115 remisse, languide.
ἀνεῖναι 3, 14 remittere. Schol. ῥαθυμῆσαι.
ἀνέκαθεν 2, 26 pro ἄνωθεν, a maioribus inde.
ἀνελευθερία 12, 25 sordes, illiberale ingenium.
ἀνελεύθερος 10, 15, 1 et 12, 186 illiberalis, sordidus.
ἀνελίττω Sch. ad 3, 24 reuoluo, replico.
ἀνέλπιστον, τὸ 4, 31 desperatio.
ἀνεπανόρθωτος 12, 6 qui corrigi nequit.
ἀνεπαχθῶς 12, 96 non aegre.
ἀνεπίσκεπτος 8, 105 non inspectus, neglectus.
ἀνεπισκέπτως 2, 68 inconsiderate, non explorate.
ἀνεπιστήμων 8, 72 imperitus,
ἀνέφικτος 12, 101 quem consequi non licet, in excelso positus.
ἀνεψιὸς 3, 28 patruelis.
ἀνήκεστος 12, 141 insanabilis, ab ἀκέω. Sed 3, 36 de poena duriori, quae deinde reuocari non potest.
ἀνήκοος 8, 28 qui non audit.
ἀνθηρὸς 12, 20 floridus, iucundus.
ἀνθρωπόμορφος 13, 30 hominis formam habens.
ἀνιαρῶς 7, 110 moleste.
ἀνιάω 5, 117 molestia afficio, aegre facio, τάδέ μ' ἀνιᾷ hoc me male habet.
ἀνομίλητος 12, 21 difficilis, morosus, ad congressionem et consuetudinem hominum ineptus.
ἀντασπάζομαι 5, 73 vicissim complector, beneuole tracto.
ἀντεπιγράφειν 3, 12 respondere, rescribere.
ἀντεπιτίθημι ἐπιστολὴν 3, 11 do epistolam responsoriam. dem Bothen wieder aufgeben.
ἀντερείδειν 13, 166 renitendo fulcire.
ἀντευεργετεῖν 8, 122 vicissim bene facere, gratiam referre.
ἀντικαταλλαγὴ 12, 12 permutatio, vel permutandi facultas.
ἀντικατίσαμαι 2, 23 τ pro θ Ion. sufficior, succedo in locum.
ἀντίληψις 4, 22 correptio, pass. h. s. si quis superaturus esset morbum, eius rei indicium erat, quod extremitates corriperentur.
ἀντιμεθίσαμαι 12, 43 resistendi vel repugnandi causa locum aut consilium muto.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0248
DFG

[3]Αντίοχος 12, 1 Philopappus, ad quem Plutarchus librum suum misit.

ἀντιπαρατάττειν 14, 32 in aduersa acie constituere.

[3]Αντίπατρος 14, 1 Macedon. R. 12, 227 Lacedaemonior. victor.

ἀντιτείνειν 12, 122 repugnare.

ἀντίτυπος 12, 251 ictum repellens, met. asper, renitens.

[3]Αντιφῶν 7, 105 Socratis obtrectator.

[3]Αντώνιος 12, 144 Triumuir.

ἀνυπέρβλητος 6, 30 insuperabilis, inuictus.

ἀνυπόδητος 7, 107 discalceatus.

[2]Ανυτος 9, 61 accusator cum Melito Socratis.

ἀνώγω 12, 206 no. impello.

ἀξιομακάριστος 9, 71 felicitatis praedicatione dignus.

ἀξιόπιστος 7, 100 dignus cui credatur aliquid, cuius fidei mandetur.

ἄξιος 1, 46 aequiparandus, eod. fastigio dignus. 10, δ, 4, it. 10, θ, 6 dignus pretio suo, bene s. vili pretio emtus.

ἀξιῶ 3, 44 oro, peto, volo, sq. Infin. (quia dignum censeo).

ἀξίωμα 3, 16 dignitas.

ἀξίωσις 12, 135 vis et significatio verborum. V. no.

ἀοκνότατα 5, 132 impigerrime.

ἀπαγορεύω 12, 229 nego (me iuuare posse) 13, 10 veto.

ἀπαγωγὴ φόρε 1, 19 vectigalis solutio. ἀπάγειν enim τὸν φόρον Graece dicitur eod. modo, vt Germ. *die Zinsen oder Steuern abführen, abtragen.*

ἀπαθὴς 1, 50 non ex Stoicorum disciplina dicitur, sed, mali et calamitatis expers.

ἀπαιτεῖν 10, ια, 5 non repetere significat, vt alias, rem suam, sed sibi petere, *abfodern*, vt ἀπέχειν, sibi habere.

ἀπαλλάσσειν τινά 3, 10 succedere, *ablösen* 2, 71 liberare.

— — ἀλυσιτελῶς 10, η, 12 incommodum auferre.

ἀπαλλάσσομαι 7, 34 discedo.

ἀπαλότης 8, 5 teneritas.

ἀπάνθρωπος 12, 105 inhumanus, inuenustus.

ἀπαρρησίαστος 12, 41 honeste dicendi libertate carens, meticulosus.

ἀπάρχεσθαι 10, ι, 2 libare, de cibis.

ἀπατεὼν 7, 125 deceptor, impostor.

ἀπατούρια 10, δ, 6 festi Athen. nomen, q. d. fallaciarum solennia.

ἀπαυδάω 10, η, 16 deficio, ad incitas redigor. Similia ἀπαγορεύειν, ἀπαπᾶν, quae omnia significant eo redigi, vt, *neges*, te diutius ferre laborem posse.

ἄπαυστος 4, 18 insedabilis, immensus, sitis epith. de qua Lucret. *insedabiliter*.
ἀπείθεια 8, 150 pertinacia, contumacia.
ἀπείπασθαι 10, ια, 5 recusare.
ἀπεροκαλίαι 5, 9 ineptiae, q. d. inscitia boni et honesti.
ἄπειρος 7, 4 infinitus, a πέρας.
ἀπείρως ἔχειν τινὸς 2, 69 imperitum esse.
ἀπεισαγγελία 12, 216 crimen publicum contra ius non scriptum, nisi legendum ἀπ' εἰσαγγελίας, vbi vid.
ἀπειστος 12, 197 pertinax, qui persuaderi sibi, aut flecti se non patitur.
ἀπελαύνω 5, 9 abigo.
ἀπελαύνεσθαι τιμῶν 5, 54 arceri, excluſum esse honoribus.
Ἀπελλῆς 12, 154. Χῖος 12, 213.
ἀπεργάζομαι 7, 111 efficio, perficio, cum respectu ad mercedem, vt nostri *abarbeiten*.
ἀπερύκω 1, 50 arceo.
ἀπευθύνω 12, 51 dirigo.
ἄπεφθος 2, 62 non coctus, de auro, quod statim sui metalli est.
ἀπέχθεια 12, 222 inimicitia.
ἀπηγησις 2, 94 Ion. pro ἀφήγ. relatio, commemoratio.
ἀπήκομαι pro ἀφήκ. Ion. 1, 33 deponent. ἀπῆκται peruenit, delatus est.
ἀπήμων 1, 85 incolumis, sine damno, quod πῆμα est.
ἀπίημι 2, 41 pro ἀφίημι Ion. dimitto.
ἀπίθανος 14, 67 improbabilis.
ἀπικνέομαι 1, 27 Ion. pro ἀφικ. peruenio. Ita 1, 30 ἀπίκετο.
ἄπιος 1Φ, γ, 9 pirum.
ἀπιστία 10, ιε, 1 diffidentia.
ἄπλαστος 12, 200 ficti nihil habens.
ἀπνευστὶ 10, γ, 11 vno spiritu, sine respiratione.
ἄπο, accentu retracto, 7, 37 longe vel procul a.
ἀπογασόω 7, 75 suggrunda vel suggrundio munio. γᾶσον enim vel γᾶσσον suggrundium. Vt hic ab architectis vox translata est ad figuram et vsum superciliorum declarandum: ita *supercilium* vicissim architecti Latini ad se traduxerunt ob similitudinem, ad membrum quoddam columnae significandum.
ἀποδέχομαι 2, 57 pass. recipior. Nam ἀποδεδέχαται est 3 pl. perf. pass. Ion.
ἀποδίδομαι 2, 82 vendo.
ἀποδιδράσκω 3, 6 aufugio. Nostri *sich davon machen*, Lat. *facessere*. th. δράω facio.
ἀποδημέω 1, 28 a patria absum.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0250
DFG

ἀποδοκιμάζειν 10, ε, 8 reprobare.
ἀποδύρομαι 12, 90 cum fletu queror.
ἀποθέωσις 15, 1 consecratio, relatio in numerum Deor.
ἀποικοδομέω 3, 49 aedificando obstruo. Nostri *verbauen.*
ἄποικοι 2, 51 coloni.
ἀποκάθαρσις 4, 14 purgatio.
ἀποκαθίστημι 10, ζ, 7 reduco domum.
ἀποκάμνω 8, 130 defatigor, animum despondeo.
ἀποκλείω 12, 118 excludo, non intromitto.
ἀποκναίω 10, ζ, 5 eneco, de molesto loquaci.
ἀποκρίνεσθαι 4, 11 Medicorum verbum, cum morbus exitum quendam facit in certum genus, vnde iam dignosci potest: abire, verti. s. 29 eod. sensu est τελευτᾶν.
ἀπολαμβάνω 3, 49 excludo, intercipio, quasi aufero a commercio aliorum hominum V. Schol.
ἀπολαμπρύνομαι 1, 83 illustror, exsplendesco. Impersonal. vt ἴδηται 2, 23.
ἀπολαύω 7, 106 fructum percipio.
ἀπολισθαίνω 12, 251 delabor.
Ἀπολλόδωρος 9, 60 Socratis amicus.
ἀπολλύναι τινὰ 1, 93 funere domestico afficere, exsunestare, vt Lat. mors illa me *perdidit.*
ἀπολογισμοὶ 14, 22 tabulae rationum.
ἀπομαραίνομαι 9, 15 marcesco, languore consumor.
ἀπόμνυμαι 15, 7 abiuro, magistratum iure iurando interposito depono.
ἀπομύττομαι 5, 61 emungo me.
ἀπονίπτομαι 10, ιγ, 2 lauo.
ἀπονοστέω 1. 85 reuertor domum, νόστος reditus.
ἀποπειράομαι 2, 103 experior, periculum facio.
ἀποπηδᾶν τινος 7, 32 resilire, desciscere.
ἀπόρθητος 14, 81 inuictus, qui vastari nequit.
ἄπορος 9, 37 dubius consilii, perturbatus.
ἀπορράπτειν 10, ιγ, 4 suere, sarcire.
ἀπόρρητος 12, 30 secretus, arcanus.
ἀπορροὴ 12, 77 defluxus, contagio.
ἀποσιωπάω 12, 181 reticeo. Sed 12, 150 orationem abrumpo.
ἀπόσκηνος 6, 29 non domesticus.
ἀποσοβᾶν 12, 234 fugare, repellere.
ἀπόστολος 14, 39 classis, apparatus nauticus.
ἀποστυγέω 2, 79 abominor, abhorreo.
ἀποσφάττω 13, 7 macto.
ἀπότακτος 2, 92 ordinatus, demensus, de cibo.
ἀποτείναι 12, 175 sermonem producere. Sed. vid. leg. ἀντιτείναι.
ἀποτελᾶν 12, 15 et 5, 15 perficere. ἀποτε-

ἀποτελᾶσθαι 9, 11 persoluere, tanquam tributum debitum.
ἀποτρέπομαι 10, 17, 5 auersor.
ἀποτυγχάνειν 11, 1 spe sua excidere.
ἀποτύπτομαι 2, 37 desino me verberare, ἐπεὰν ἀποτύψωνται, *Wenn sie sich abgeprügelt haben.*
ἀποφαίνομαι 12, 148 appello, voco.
ἀποφευκτικὸς 9, 16 ad fugam vel liberationem vtilis.
ἀπόφευξις 12, 218 absolutio, q. d. effugium rei s. τῆ φεύγοντος.
ἀποχράομαι 12, 230 abutor: sed 1, 72 ἀποχρεώμενος contentus. ἀπόχρη sufficit.
ἀποχωρέω 7, 78 τὰ ἀποχωρῆντα δυσχερῆ foeda, quae exeruntur per aluum.
ἀποψάομαι 5, 83 detergo me.
ἀποψύχειν 3, 50 animam efflare, exspirare.
ἀπραγμοσύνη 12, 72 otium.
ἀπράγμων 8, 33 laboris et molestiae expers.
ἀπροβούλευτος 10, δ, 1 inconsideratus.
ἀπροφάσιστος 12, 199 qui non quaerit excusationes.
ἀπροφασίστως 12, 228 sine praetextu et excusatione.
ἀπτόλεμος 7, 55 imbellis.
ἅπτομαι 12, 149 attingo, scopum ferio. ταῖς διαβολαῖς 12, 238 petere criminibus 5, 83 et 7, 72 edere.
ἀπύρετος 10, δ, 7 febri carens.
ἀπώμοτος 14, 68 q. d. abiurandus. Μακεδόσιν ἐδὲν ἀπώμοτον, nihil non cadit in illos, nihil ita turpe est, quin facturos credibile sit.
ἀραιὸς rarus, et 12, 35 quia de foraminibus cribri sermo est, *amplior*, quo crebriora enim foramina, eo minutiora etc.
Ἀργεῖοι 1, 39 Argiui.
Ἀργίλιος 3, 37 Pausaniae index, ex vrbe Argilo.
ἀργυρώνητος 13, 12 mancipium, pecunia emtus.
ἀρέσκεια 10, ς, 1 blanditia.
ἄρεσκος 10, ς, 2 blandus.
Ἄρης, εως 15, 10 Mars.
ἀρθρόω 7, 87 articulo, s. articulatim sermonem distinguo.
Ἀριστάδης 14, 48.
Ἀριστογείτων 14, 83 obtrectator Demosthenis.
Ἀρίστιππος ὁ μικρὸς 7, 75 contemtor religionum.
ἄριστον 5, 37 prandium.
Ἀριστόνικος 14, 8 Demagogus Athen.
Ἀρκεσίλαος 12, 116 et 213 Philosophus.
Ἀρμένιοι 6, 22.
ἁρμόττειν 5, 123 τὸ ἁρμόττον quod decet, decentia.

ἄρουρα 12, 9 aruum.
ἄρπη 13, 8. falx.
ἄῤῥηκτος 2, 88 qui perrumpi non poteſt, inuictus.
ἄῤῥωστος 9, 65 infirmus.
Ἀρτάβαζος 3, 10 Xerxis ad Pauſaniam Legatus.
Ἄρτεμις 1, 17 it. 10, ι, 2 Diana.
ἄρτημα 2, 92 quidquid ornatus cauſa appenditur, monile.
ἀρτηρία 12, 173 arteria, vocis iter,
ἀρύταινα 10, ϑ, 8 hauſtrum.
ἀρύω 5, 27 haurio.
τὰ ἀρχεῖα 5, 8 principum domicilia, vt τὰ βασίλεια regum.
Ἀρχίδαμος 4, 1 Lacedaemoniorum Rex.
ἀρχικὸς 7, 6 ad imperandum aptus.
Ἀρχίλοχος 13, 22 poeta.
ἀσάφεια 12, 199 obſcuritas, σαφὴς clarus.
ἀσήμαντος 2, 26 non ſignatus.
ἀσθενία 2, 81 impotentia, paupertas. Ion. pro ἀϑένεια.
Ἀσκληπιάδαι 13, 46 Aeſculapii poſteri.
Ἀσκληπιάδης 12, 118.
Ἀσκληπιεῖον 10, ιϛ, 6 templum Aeſculapii.
Ἀσκληπιὸς 13, 35 Aeſculapius.
ἀσκὸς 10, ϛ, 6 vter.
ἀσπάζομαι 12, 131 et 5, 67 amplector, q. ad me traho: hinc, ſaluto.
Ἀσπασία 8, 132 Socratis magiſtra.
ἀταφὶς 2, 36 al. σαφὶς vua paſſa.
Ἀστυάγης 5, 2 Medor. R.
ἀστυγείτονες 1, 37 vicini vrbis.
ἀσυλία 14, 74 ſanctitas.
ἀσχολία 6, 25 negotium, moleſtia.
ἀσχολοῦμαι 10, ια, 2 occupatus ſum.
ἀσωτία 12, 137 profuſio, heluatio, eorum quos Salus ipſa ſeruare non poteſt.
ἀταξία 14, 47 immodeſtia militum, ordines non ſeruantium.
Ἀτάρβηχις 2, 44 vrbis in Proſopitide inf. Aegypti.
ἄτε 2, 89 et 5, 74 tanquam.
ἀτεχνῶς 12, 79 omnino, plane.
ἄτολμος 12, 171 nihil audens.
ατονος 14, 66 remiſſus, languidus.
ἀτοπία 4, 28 inſolentia.
ἄτοπος 13, 19 nefarius, inhoneſtus.
ἄτοπον πνεῦμα 4, 12 inſolitus propter foetorem ſpiritus.
ἀτρέμα 12, 47 et ἀτρέμας 7, 55 ſenſim, ſine motu et tremore.

ἀτριβὴς 6, 46 detrimenti expers.
ἄτρυτος 12, 204 infatigabilis.
ἄττα 11, 50 pro τινὰ Att.
Ἄτυς 1, 59 Croesi fil.
ἀτυχέω 5, 114 frustror, excido optatis, repulsam fero.
ἀτύχημα 12, 130 infortunium.
αὐδάω 12, 206 nio. loquor.
αὖος 2, 98 siccus.
αὐτάρκης 8, 118 sibi sufficiens, qui satis habet ad bene beateque viuendum.
αὐτήκοος 3, 40 testis auritus, qui suis ipse auribus credit.
αὐτοκράτωρ 8, 2 sui iuris, suae tutelae.
αὐτολήκυθος 12, 25 qui sponte accurrit ad lecythum. V. Λήκυθος, parasitus. Malo iam, qui ipse sibi lecythum gestat, humilis et sordidus.
αὐτομολεῖν 14, 76 fugere, transfugam esse.
αὐτὸς, αὐτοῖσι τοῖς ἱματίοισι 2, 76 cum ipsis vestibus.
αὐχμηρὸς 8, 30 squalidus, miser.
ἀφανὴς 3, 47 obscurus.
ἀφειδέω 12, 90 non parco.
ἀφειδῶς 12, 240 effuse, vt nihil parcas.
ἀφελὴς 12, 200 simplex.
ἄφθονος 2, 37 copiosus; 4 cui alii valde inuident. ἀφθονώτατ.
ἀφίπταμαι 14, 88 auolo, morior.
ἄφιλος 12, 21 ad amicitiam ineptus.
ἀφίστημι 12, 194 dimoueo. ἀφίστασθαι 10, δ, 6 abire.
ἀφορμὴ 10, ζ, 4 occasio vel obtentus (loquendi).
ἀφραίνειν 12, 117 desipere.
ἀφροδισιάζειν 12, 247 Venere vti.
τὰ ἀφροδίσια 7, 14 venereae voluptates.
Ἀφροδίτη 2, 44 Venus.
ἄχαρις 1, 75 indecens et propterea ingratus.
ἀχαριστία 5, 20 ingratus animus, apud Persas in iudicium venit.
ἄχθομαι 5, 81 grauor, molestе fero. 8, 104 lugeo.
ἄχθος 2, 4 onus.
ἀχίτων 7, 107 carens tunica.
ἄχυρον 10, ϑ, 7 palea.
ὀψίκορος 11, 5 fastidiosus, satur cum primum gustauit.

B.

Βαγώας 12, 240 eunuchus Alex.
βάθρον 15, 7 gradus.
βαλαντιοτομεῖν 7, 60 secare zonam, manticulari, beutelschneiden.

βάλλες

βάλιος 12, 55 celer, impetu ruens; ceruorum, it. ventorum epith. poet.
βάμμα 12, 105 tinctura, pigmentum liquidum.
βάπτω 2, 76 lauo.
βαρβαρίζειν 12, 172 barbarismum committere, barbare loqui.
βάρις 2, 42 nauis Ion.
βαρύοσμος 12, 113 graueolens.
βαρυσύμφορον 1, 97 calamitosus.
τὰ βασίλεια 5, 8 regia, int. οἰκήματα, vt ἀρχεῖα.
βασιλεὺς 3 saepius rex Persarum κατ' ἐξοχήν, sed 12, 28 patronus, amicus potens, cui adulator parasitus.
βάσιμος 12, 243 ad scandendum facilis et opportunus.
βάσκανος 12, 190 inuidus.
βάσταγμα 12, 163 gestamen, quod geritur.
Βάττος 12, 119 Comicus.
βδέλλα, ἡ 2, 89 hirudo, sanguisuga.
βδελυρία 12, 25 summa et abominabilis impudentia, quam auersantur omnes vt foetidum flatum, βδόλον.
βεβαιωτὴς 12, 3 confirmator, qui asseuerat aliquid.
βῆμα 12, 15 suggestum, vnde ad populum dicitur.
βὴξ, ὁ et ἡ 4, 13 tussis.
Βίας, αντος 11, 26 vnus VII. Sapp.
βίος, οἱ κατὰ τὸν βίον 13, 32 qui nunc viuunt, in communi vita.
Βίτων 1, 38: 12, 156: 13, 62 beatus ille frater Cleobis.
βιώσιμον 1, 93 et
βιωτέον 14, 72 viuendum.
βλαβερὸς 7, 52 noxius.
βλάβη 7, 21 noxa.
βλαξ 12, 189 stupidus, stipes.
βλεφαρίδες 7, 75 palpebrarum (βλεφάρων) pili, s. cilia.
βοηδρομιὼν 10, δ, 6 mensis Atticus, Augusto circiter respondens.
Βοιωτία 14, 41.
βορὰ 13, 50 cibus, pastus.
βόσκημα 8, 21 pecus, ἀπὸ τῦ βόσκειν pascere.
βουβὼν, ῶνος 12, 198 inflammatio, vlcus, inguinum praesertim.
βόκερως 2, 39 bouis vel bubula cornua habens.
βουλεύειν 7, 8 senatorem esse.
Βᾶλις 14, 14 Lacedaemonius, vir fortis.
βράγχος, ὁ vel τὸ 4, 13 raucedo.
βραδύτης 10, ιβ, 1 tarditas.
βριθὺς 12, 163 grauis.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0255
DFG

βροντᾶν 12, 100 tonare, metaph. de versibus.
βύβλινος 2, 18 ex byblo, h. e. Aegyptia papyro factus. Hanc enim calceis habilem fuisse dubitari non potest, cum etiam nauigia inde fecerint. Plin. 13, 11 s. 23 *vtuntur ad alia vtensilia vasorum.*
βύβλος 2, 25 papyrus Aegyptia, et hic spec. charta eius vel folium, taenia.
Βυζάντιον 3, 5 capta a Pausania.
Βυζάντιων τεῖχος 14, 23 V. N.
βύρσα 9, 62 pellis, corium.
βωμολόχια 12, 25 scurrilitas, assentatio, a
βωμολόχος q. d. insidiator altaris, vel furandi causa, ita sacrilegus: vel cibi inde petendi, ita parasitus. Nam λόχος insidiae, et
βωμός 2, 69 altare.

Γ.

Γαιτῶλοι 13, 5.
γαλῆ 10, 17, 3 felis.
γαμετὴ 12, 92 vxor.
γάνωμα 12, 20 splendor, nitor. al. laetitia.
γαργαλίζω 12, 42 titillo.
γαστὴρ 5, 25 cibus, victus. 7, 14 gula.
γελωτοποιὸς 12, 178 scurra.
γενναῖος et εὐγενὴς differ. II, 54.
γεραίτερος 5, 11 senior. a γεραιός.
γέρρον 5, 32 scutum e vimine, crates.
γεώλοφος 13, 50 collis, tumulus.
γεωργικὸς 8, 149 agri culturae peritus.
γῆ (κιμωλία) 10, 1, 12 creta, terra cimolia.
Γλαῦκος ὁ χῖος 1, 15 repertor artis argentum glutinandi, vel ferruminandi ferro.
γλῶσσα vel γλῶττα 12, 175 vocis obscurae interpretatio.
γνάθος, ἡ 2, 87 maxilla.
γνώμην ποιεῖσθαι 3, 8 decreui, cogito, statuo.
γνώμων 7, 74 iudex. Sic iudicium ap. Cic.
γνώριμος 8, 80 notus. 12, 216 discipulus.
Γογγύλος 3, 7 inter Pausaniam et Xerxen internuncius.
γομφίοι ὀδόντες 7, 76 molares.
γόνος 2, 56 filius.
Γόρδιος 1, 64 Midae fil. Phrygiae regulus.
γᾶν 7, 107 enim. vid. γῶν.
γραμματεὺς 14, 22 Magistratus apud Athenienses, a scribendi et tabularii cura appellatus. Scriba publicus, officium non valde honoratum Athenis: hic modo τριηρίτης h. e. qui scribae officio in triremi fungitur.

γραμμὴ

γραμμὴ 12, 210 linea.
γραφεῖον 12, 172 ſtilus.
γραφὴ 7, 62 accuſatio (ſcripta, a qua eſt δίκην γράφειν, item).
γράφομαί τινά τινος 9, 51 ſcribo dicam alicuius rei.
γρυπὸς 12, 139 naſo aduncо praeditus.
γυμνά, τὰ 10, ε, 5 nuda i. e. pudenda.
γυμνικὸς 5, 12 ad exercitationem pertinens.
γύναιον 12, 61 muliercula.
γὺψ 13, 50 vultur.
Γωβρύης 12, 33 vnus interfectorum Pſeudo-Smerdis.
γῶν pro γᾶν 1, 38 habet vim diminuendi, *ſe omnino tamen ſecundas minimum laturum.*

Δ.

δαήμων 5, 43 ſciens, peritus.
δαιμόνιον 10, ιγ, 1 numen Socratis 9, 8 et 9, 22 V. N.
δαίμων, ὁ 14, 76 fortuna.
δάκνω 8, 57 mordeo.
Δάμιππος 10, δ, 5 Athenienſis.
δανείζομαι 10, θ, 2 mutuum peto, et 10, β, 5 mutuo ſumo, foenore accipio.
δαπανηρὸς 8, 118 ſumtuoſus, damnoſus.
Δαρεῖος 12, 33 interfector Pſeudo-Smerdis, qui poſt regnauit.
δὰς 10, δ, 5 fax.
Δασκυλίτης σατραπία 3, 10 a Daſcylo Bithyniae vrbe dicta.
δασὺς 12, 147 denſus, craſſus.
δατέομαι 2, 21 edo, veſcor. Hic et Herod. 2, cap. 66 editi et Mſſ. variant et pendent inter δατέονται et πατέονται. Sed nobis 2, 78 conſentiunt in πατέονται.
δεδίσσομαι 7, 54 poet. timeo.
δειλία 10, ιγ, 1 meticuloſitas, timiditas.
δειλινὸς 14, 9 veſpertinus.
δεινολογέομαι 1, 89 miſerabiliter lugeo.
δεινὸς 10, β, 8 vehemens, acer, ad conſuetudinem h. l. vehementem, et habitum inde ortum pertinet.
δείρω 2, 28 pro δέρω excorio; pellem detraho.
δεισιδαιμονία 12, 82 ſuperſtitio.
δελεάζω 2, 94 eſcam hamo affigo.
Δέλτα 2, 43 Aegyptus inferior, ſ. pars intra Nili oſtia comprehenſa, a figura dicta.
δέλτος, ἡ 12, 172 tabula literaria.
δέλφαξ, ἡ 12, 95 porcellus.
τὰ δεόμενα 12, 205 quae oportet. τὰ δέοντα 8, 117 officia.
δεξιόομαι 12, 202 prenſo, dextram porrigo, dextram alterius prehendo blandiendi cauſa.

δεξιῶς 12, 215 bene, commode *recht.*
δέρη 5, 69 collum.
δέρμα 2, 88 cutis.
δευτερεῖα φέρειν 1, 38 secundas ferre.
δηγμὸς 12, 131 morsus (conscientiae).
δήκτης 12, 117 mordax.
δήλησις 1, 83 noxa.
δηλονότι 8, 81 q. d. δῆλον ὅτι, manifestum, quod, h. e. scilicet.
δηλόω 3, 10 manifesto.
δήλωμα 12, 205 manifestatio, signum.
δημαγωγέω 12, 64 sum.
δημαγωγὸς 12, 62 plebicola, plebis assentator verius quam dux, quales Romae saepius Tribuni plebis.
Δημάδης 14, 75 Demagogus Athen. proditor libertatis.
δημηγορία 14, 20 concio, ad populum oratio.
δημηγορικὸς 7, 44 concionibus aptus.
Δημήτριος 12, 240 adulator Alexandri M.
δημιουργὸς 7, 79 opifex, architectus.
Δημοσθένης 14, passim.
δημοσίᾳ 3, 1 publice.
δημότης 7, 56 plebeius.
δημοτικὸς 2, 14 publicus, vulgaris.
δηόω 4, 2 vasto.
διαβάλλω 8, 127 caluminor, defero, accuso, exosum reddo.
διαβεβαιόομαι 11, 23 confirmo.
διάγειν 5,5 degere, viuere, sc. τὸν βίον. 5,17 solere, c. particip.
διαγίνομαι 9, 6 sum. διαγεγένημαι 6, 50 fui, vixi, Sed 5, 53 perseuero, persto.
Διαγόρας Μήλιος 13, 28 Atheus nobilis.
διάγραμμα 12, 122, praescriptum, de notis musicis.
διαγωγὴ 15, 14 traiectus.
διαδίδωμι 5, 86 distribuo; sed 6, 22 attribuo.
διάδοχος 15, 1 successor.
διάθερμος 11, 10 calidus.
διάθεσις 12, 45 dispositio, affectio animi.
διαθρύπτεσθαι 7, 35 frangi et corrumpi mollitie.
διαίρομαι 10, δ, 7 διαιρούμενος interprete CASAVB. grandi gradu et diuaricatis cruribus incedens.
δίαιτα 13, 39 victus, vitae ratio.
δίαιταν ἔχειν ἔκ τινος 1, 66 victum habere ab aliquo, τὴν δίαιταν ποιεῖσθαι 2, 89 commoror. δίαιτά ἐστιν Αἰγυπτίοισι ὁμοῦ θηρίοισι 2, 9 commorantur sub eod. tecto, Sed. 10,5, 4 est arbitrium, iudicium priuatum inter amicos.
διαιτήματα 7, 112 res ad victum necessariae.

διακεῖ-

διακᾶσθαι 7, 1 constitutum, animo affectum esse. - οἰκέως 5, 128 beneuolum, propitium esse, q. d. dispositum familiariter.
διάκενος 12, 165 inanis.
διάκονος 7, 101 ciborum ministrator.
διακλέπτειν 1, 76 suffurari, subducere fato.
διαλύομαι 12, 212 dissoluo me, discedo.
διάλυσις 12, 227 pax, q. d. dissolutio iniuriarum et belli.
διαμέμνημαι 7, 90 memoria teneo.
διαπάλη 12, 33 colluctatio.
διαπέμπομαι 12, 92 missito.
διαπονέομαι 8, 38 perficio, elaboro.
διαπράττομαι 3, 26 expedio me. Nostri, *sich los machen, durcharbeiten.* Schol. διακόπτεσθαι τὴν κατηγορίαν, accusationem vel crimen amoliri.
διαπρεπὴς 8, 16 insignis, excellens.
διασαφηνίζω 9, 3 explico, declaro.
διασμέω 2, 15 detergo, purgo. Cognata σμάω, σμήχω, σμῆγμα.
διατάνομαι 10, ι, 12 obnixe, intente ago.
διατελέω 1, 54 est quasi auxiliare verbum, (c. particip.) vt ἔχων διατελέα habens perseuerat, h. e. perpetuo habet, et 5, 18. 42.
διατίθεναι 7, 49 instituere, informare animum. Nostri, *disponiren.*
διατριβὴ 9, 65 vitae genus, q. d. commorationem circa aliquid. Sic 12, 47 occupatio in iisdem rebus. At 12, 160 schola, consuetudo cum magistro.
διατρέβω 5, 42 soleo. c. particip.
διαφέρεσθαι 8, 69 dissidere.
διάφορον 10, ι, 1 sumtus, pecunia.
διαφθείρομαι, διάφθαρτος 1, 59 corruptus erat, h. e. morbo ita vitiatus, vt vix homo inter homines videretur. conf. 1, 76.
διάφραγμα 3, 41 sepes interiecta, intergerius paries.
διαχράομαι 1, 6 interficio.
διδασκαλεῖον 10, ζ, 6 schola.
διδάσκω 1, 2 in publicam lucem et aures hominum produco scriptum a me vel alio carmen: qua ratione etiam *fabulam docere* dicitur is, qui in theatrum et scenam eam producit.
δίδωμι 7, 31 optionem do.
δίεμι 8, 10 sum, esse pergo. Perseuerationem notare videtur, vt διάγω, διαγίνομαι.
διενέγκω 1, 14 Ion. pro διενέγκω, h. e. διαφέρω τὸν πόλεμον, *perfero*, perficio. V. ἐξενέγκω.
διέξεμι 10, β, 9 loquor, disputo. α, 7 doceo.

διεξέρχομαι 10, ιγ, 3 transeo. Sed δ, 3 enarro.
διερεθίζω 12, 197 irrito.
διέρχομαι 12, 174 percurrere, vel perlegere potius emendandi causa: noſtri, *durchgehen, durchlaufen.* Sed 11, 1 eſt commemoro.
δίζομαι 2, 24 exquiro.
διήγησις 10, δ, 1 enarratio.
διημερεύω 10, η, 16 diem conſumo, totum diem duro.
διθύραμβος 1, 2 Arionis inuentum, carmen Baccho praeſertim dicatum, qui et ipſe διθύραμβος vocatur. In etymologia non morabimur, quae nugatoria videtur. Hoc modo notet iuuentus, dithyrambum eſſe carminis genus, verbis pariter ac rebus, ordineque audax, et ebriorum licentiae, quam modeſtiae ſobriae, propinquius. Plura volentibus dabit ad PIND. *Olymp. p. 307 ſq.* ERASMVS SCHMIDIVS.
διισχυρίζομαι 11, 19 confirmo.
δικαιόω 2, 78 iuſtum vel fas puto.
δικαίωσις 12, 135 iuris fui defenſio, apologia.
δικανικὸν no. ad 14, 37.
δικαστικὸς 8, 137 ad iudicandum aptus.
διξὸς 3, 67 pro διττὸς duplex.
Διοκλῆς 13, 46 medicus.
διονύσια 10, δ, 4 Bacchi feſtum.
διονυσιάζειν 14. 30 bacchari.
Διόνυσος 2, 82 Bacchus.
Διοπήθης 14, 28 Dux Athen.
Διόσκουροι 2, 57 q. d. Διὸς κοῦροι vel κόυροι Iouis pueri, Caſtor et Pollux; in coelo Gemini.
διορισμὸς 12, 103 differentia.
διοτρεφὴς 12, 117 a Ioue nutritus.
διῴκω 10, ι, 4 perſerutor, excutio.
διφθέρα 10, ε 9 pellis, rheno.
δίχηλος 2, 98 bifidus, vngulas bifidas habens.
διώκω 8, 39 perſequor (narratione).
Δίων 12, 66.
δοκέειν ἐμοὶ 2, 52 ell. κατὰ, vt mea fert opinio.
δοράτιον 1, 61 haſta.
δορὶ ἑλὼν 3, 8 haſta capiens, conuenit cum etymo vocis αἰχμάλωτος 3, 7 αἰχμὴ enim mucro, vel ipſa haſta.
δορπίη 2, 82 veſpera, coenae tempus.
δορυφορεῖν τινα 3, 17 ſatellitem eſſe. V. Schol.
δουλοπρεπὴς 9, 65 ſeruilis.
Δράκων 14. 72 legislator Athen.
δραχμὴ 14, 37 rhetoris praemium.

δριμὺς

δριμὺς 7, 74 acerbus, auſterus, dulci oppoſ.
ἡ δρόσος 12, 84 ros.
δυσάνεκτος 8, 58 intolerabilis.
δυσαπόστριπτος 12, 125 qui remoueri et repelli aegre poteſt.
δύσελπις 11, 33 non facile ſperans.
δυσέφικτος 12, 243 ad quem non facile peruenitur.
δυσκατάπρακτος 6, 25 difficilis.
δυσκολαίνω 8, 58 difficilis, moroſus ſum, aegre fero.
δύσκολος 12, 98 difficilis, aſper, moroſus.
δύσκολος 9, 11 indocilis.
δυσξύμβολος 8, 120 ineptus ad ſocietatem et amicitiam. Nam ξυμβάλλειν etiam eſt ſocietatem et foedus facere. v. opp. εὐξ.
δυσπραξία 12, 46 infelicitas.
δυσπρόσοδος 12, 243 acceſſu difficilis.
δύσφορος 8, 56 intolerabilis.
δυσφύλακτος 12, 7 qui caueri nequit.
δυσφώρατος 12, 43 captu vel deprehenſu difficilis.
δυσχεραίνω 12, 86 aegre fero.
δυσχώριστος 12, 56 difficilis ſeparatu.
δυσώδης 4, 12 graueolens, foetidus.
δυσωπεῖν 12, 223 pudore et moleſtia afficere.
Δωριακὸς 4, 51 Graecum generatim notare videtur.
Δωριέες 1, 26 Dores, regni Croeſi pars.
δωροδοκέω 14, 70 dona accipio.

E.

Ἑβδομαῖος 4, 20. V. ἐνναταῖος.
ἔγγενὴς 2, 77 indigena.
ἐγγίνομαι 2, 17 innaſcor.
ἐγγύη 10, ια, 2 ſponſio vel ſponſus, interceſſio in aliena cauſa, expromiſſio.
ἐγγυητὴς, 10, ιε, 5 ſponſor.
ἐγκαλύπτομαι 6, 55 inuoluo me, ritus morientium: idem 6, 59 συγκαλύπτομαι.
ἐγκαταλείπω 12, 91 deſero, ἐγκαταλείπα τὴν πίστιν, qui ab eius cui ſecretum commiſit, familiaritate diſcedens et amicitia, illud ſecretum quaſi in periculo apud illum iam inimicum derelinquit: vt qui obſide induciarum aut pacis dato, violato foedere illum obſidem deſtituat.
ἐγκατασκήπτειν 4, 3 incidere, irruere, ingruere, de morbo.
ἐγκέφαλον 13, 2 cerebrum.
ἔγκλημα 5, 18 crimen, accuſatio.
ἔγκλισις 12, 78 inclinatio, inflexio.
ἐγκυκλῶμαι 12, 27 circumuagor, oberro.

ἔγχελυς 2, 99 anguilla.
ἔγχος 12, 162 i hasta.
ἐγχρίμπτομαι 12, 55 appropinquo, prope accedo.
ἕδρα 12, 150 sedile, sedes.
ἑδώλια 1, 7 ab ἕδος sedes, transtra et fori nauium. GELL. *in summo puppis foro.* GRON. ἐδώλισι.
ἐθέλαν 10, β, 2 solere.
ἐθελοντὴς 14, 71 voluntarius.
ἀθεχθὴς 13, 30 abominandus. V. N.
εἴδω 5, 110 χάριν σοι ἕσομαι gratiam tibi habebo, *Ich will dirs Dank wissen.*
εἰκάζω 2, 93 assimilo. 1, 57 ὡς εἰκάσαι quantum coniectura licet assequi, vel, si coniecturae locus est.
εἰκονισμὸς 12, 94 descriptio, imago.
εἰκότα ἐλπίζω 1, 22 verisimila h. e. speranda spero, quae euentura probabile est.
εἶκω 12, 150 cedo.
εἵλωτες 3, 35 Helotes, Lacedaemoniorum serui publici, ex Nepote noti.
εἷμα 2, 13 vestis.
εἵνεκεν τᾶ φυλάσσοντος 1, 85 quantum a custode prouideri poterit.
εἰρηναῖος 2, 89 pacatus.
εἱρκτὴ 3, 26 carcer.
ἔρομαι 2, 63 interrogo.
εἴρων 10, β, 2 dissimulator. V. mo. b.
εἰρωνία 10, α, 7 dissimulatio insidiosa et fallax.
εἰς vid. ἐς.
εἰσαγγελία 12, 216 iudicium publicum cuius diuersa genera enarrat Harpocration. Hic sufficit obseruasse, difficile fuisse reo effugere, cum non puniretur accusator, etiamsi non probasset crimen, vt Romae in maiestate. Hinc reddunt, *iudicium maiestatis.*
εἰσβάλλειν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν 4, 1 irruptionem facere, *einfallen.*
εἴσοδος 15, 3 vestibulum.
εἰσπράττω 10, ι, 3 exigo, *eintreiben.*
εἶτα 12, 157 omissa ordinis notatione cum vehementia quadam conclusionem adiicit superioribus Lat. Et. V. ἔπειτα.
ἔκγονος 1, 65 natus, soboles.
ἐκδέρειν 2, 50 excoriare.
ἐκδίδοσθαι θυγατέρα 2, 77 collocare.
ἐκδιαιτάω τῶν νομίμων 3, 30 victu egredior leges, praeter leges ac mores victum et cultum habeo.
ἐκδύομαι 10, ιγ, 5 abiicio, procul amolior.
ἐκθεάζειν 15, 1 in Deos referre, consecrare.

ἐκκάμνειν

ἐκκάμνειν 4, 35 labori, moleſtiaeque ſuccumbere.
ἐκκλέπτω 9, 49 ſuffuror, clam ſubduco.
ἐκκλῄζομαι 1, 40 excludor, tempore ſcil. Videbant iuuenes, tempus breuius eſſe, quam vt iumenta ex agro adduci poſſent.
ἐκκολάπτω 3, 33 erado, exſculpo.
ἐκκρίνειν 5, 52 q. d. excerneré, coetu aut ciuitate eiicere, Sed 6, 42 de ſeparatione animae a corpore.
ἐκλείπω 6, 54 ἐκλιπεῖ μοι φαίνεται ἡ ψυχη, deficere et diſcedere anima.
ἐκλέπειν 2, 83 excludere, vel excudere oua.
ἐκπεπταμένως 6, 16 effuſe.
ἐκπλῆσαι τὴν φήμην τῶ ὀνάρε 1, 88 ſomnium explere.
ἐκπίπτω 4, 20 prorumpo.
ἐκπονέω 5, 63 labore expello, vt noſtri *ausarbeiten*, de humore ſuperfluo corporis.
ἔκπωμα, τὸ 5, 91 poculum.
ἐκσαγηνεύω 12, 56 ad verbum eſſet, e reti (σαγήνη) explico; Sed ſenſus aperte poſtulat *irretio*; neque hoc contra analogiam aliorum.
ἐκτραχηλίζω 12, 161 praecipitem (in collum, τράχηλον) excutio.
ἔλαία 10, 6 olea.
ἐλαττόεσθαι 8, 104 minui, h. e. damno adfici.
ἐλευθέριος ζεὺς 14, 89 Liberator.
ἐλευθερίως 7, 108 liberaliter.
Ἐλεφαντίνη 2, 93 vrbs Aegypti.
ἐλεφάντινος 15, 3 eburneus.
ἕλιγμὸς 5, 80 tractus, ambages.
ἑλίσσω, 2, 25 voluo.
ἕλκος 4, 16 vlcus.
ἕλκωσις 4, 20 exulceratio.
Ἑλλὰς 10, α, 2 Graecia.
ἔλλειμμα 12, 169 defectus, peccatum.
Ἑλλήσποντος 14, 34.
ἐλλύχνιον 10, ι, 9 ellychnium, linum.
ἔλπίζω 1, 20 puto, arbitror.
ἔλπομαι 2, 58 idem.
ἐμβάλλων ἑαυτὸν εἰς ὑπηρεσίας 12, 38. it. 203 cupide miniſtrans, q. d. iniiciens ſe in miniſteria.
ἔμβαμμα 5, 76 embamma, cibus iurulentus, in quem ſolidior intingitur.
ἐμβριθὴς 14, 27 grauis.
ἐμέω 10, δ, 5 vomo.
ἐμπαρέχω 12, 232 praebeo.

Ἐμπε-

Ἐμπεδοκλῆς, έος 12, 214.
ἐμπεριπατεῖν 12, 246 conculcare.
ἐμπίπλασθαι 7, 69 et 5, 79 impleri.
ἐμπλάσσειν 2, 102 oblinere, massa liquida circumdare, figulorum et plastarum verbum.
ἐμπλήθω 5, 79 impleo, saturo.
ἐμπληξία 12, 137 temeritas, temeraria et praeceps celeritas, cum quis impetu irruit, vbi consilio opus erat.
ἔμπνους 3, 50 spirans.
ἔμπορος 2, 29 mercator.
ἐμπρόσθιοι πόδες 2, 92 anteriores.
ἐμφαίνεται αὐτοῖς 5, 135 h. e. φαίνεται ἐν αὐτοῖς, apparet in illis.
ἔμφασις 12, 220 species.
ἔμψυχον 2, 32 animal.
ἐν deficit ante nomina vrbium 14, 37.
ἐναγίζω 2, 67 sacrifico.
ἐναντιοῦμαι 9, 16 aduersor.
ἐνάργεια 12, 221 claritas, euidentia.
ἐναρίθμιος 7, 55 qui aliquo numero est, dignus qui adnumeretur.
ἐνδελεχὴς 12, 51 perpetuus, constans.
ἔνδεια 11, 8 indigentia.
ἐνδίδωμι 12, 121 concedo, remitto. Sed 5, 91 praebeo, ministro, in manum do.
ἐνείκω vnde ἐνεῖκαι 1, 49 fuisse debet in vsu pro ἐνέγκω, quod et ipsum cessit τῷ φέρω. Ita ἐξενεῖκαι 1, 10: et ἐξενειχθέντα 1, 2: et διενείκας 1, 14.
ἐνέπω 12, 108 loquor.
ἐνθαῦτα 2, 90 Ion. pro ἐνταῦθα.
ἐνθυμέομαι 10, γ, 2 cogito.
ἐνθύμησις 3. 38 cogitatio.
ἐνίστημι 12, 175 intercedo.
ἐνναταῖος 4, 20 q. d. nouenarius h. e. nouo die aliquid faciens vel patiens. Ita ἑβδομαῖος.
ἐνσάω 12, 113 intero.
ἐντάφιον 14, 77 vestis sepulchralis.
ἐντάνω 12, 196 intendo.
ἔντερα 13, 49 intestina.
ἔντευξις 10, ε, 1 congressio.
ἔντιμος 1, 53 pretiosus.
ἐντιμότης 11, 52 pretium, dignitas.
ἔντριψις χρώματος 5, 68 affrictio pigmenti, fucus.
ἐντυγχάνειν 10, ζ, 2 et γ, 5 congredi, conuenire, loqui.
ἔνυδρις 2, 99 lutra.

ἐξαδυνα-

ἐξαδυνατέω 12, 80 non possum.
ἐξαθυμέω 12, 204 exanimor.
ἐξαίρεσις 2, 32 dilectus, electio.
ἐξαίρετος 12, 163 eximius.
ἐξαιρέτως 13, 37 praecipue.
ἐξανθεῖν 4, 16 efflorescere, de pustulis, quae *exanthemata*, q. d. efflorescentiae, medicis dicuntur.
ἐξαπατάομαι 12, 44 decipio.
ἐξαπινάιως 4, 7 subito.
ἔξαρνος 10, ιε, 5 negans.
ἐξαρτύω 1, 86 apparo, comparo.
ἐξαρχῆς 7, 73 ab initio.
ἔξαρχος 12, 237 princeps.
ἐξαρύω 2, 24 Ion α pro ε extraho.
ἐξελαύνω 5, 73 progredior, procedo (de equestri pompa).
ἐξενέικω 1, 10. v. ἐνέικω, διενέικω.
ἐξηγητὴς 10, ιγ, 5 interpres portentorum.
ἐξικνεῖσθαι 7, 93 pertingere, peruenire.
ἕξις 11, 1, habitus.
ἐξίσαμαι 11, 57 degenero.
ἐξιτητέον 7, 2 exeundum. Ita ARISTOPH. N. 131 ἰτητέον.
ἐξομοίωσις 12, 102 assimilatio.
ἐξότε 9, 34 a quo inde tempore.
ἐξυβρίζω 14, 79 insolentius efferor.
ἐὸν, τὸ 1, 34 τῷ ἐόντι χρῆσασθαι rem ipsam loqui.
ἐπάγομαι 12, 54 q. d. ad me duco, allicio, φθόνον 9, 68 concilio mihi inuidiam.
ἐπαιτιάομαι 1, 18 criminor, crimina confero in aliquem, accuso.
ἔπαλξις 15, 21 pinna, propugnaculum, locus altissimus.
Ἐπαμινώνδας 12, 65.
ἐπαρκέω 8, 29 sufficio, suppedito.
ἐπαύρεσις 4, 45 fruitio, fructus.
Ἔπαφος 2, 23 idem qui Apis, Aegyptior. Deus,
ἐπαχθὴς 12, 197 grauis, molestus.
ἐπεὰν 2, 90 cum, si quando.
ἐπὰ 2, 50 in infinita oratione infinitiuo iunctum. Ita nonnunquam Liuius v. c. 2, 27.
ἔπατα 7, 85 reprehendentis particula. V. N. item ἄτα.
ἐπεντείνει ὁ λόγος 10, η, 7 percrebrescit rumor.
ἐπέρομαι 5, 82 interrogo.
ἐπέχειν 3, 14 retinere, impedire, *aufhalten*.
ἐπὶ σοὶ ἔσαι 5, 110 in potestate tua, penes te erit,
ἐπὶ σφίσι ναυπηγέεσθαι 1, 23 contra ipsos naues aedificare, Germ. *auf sie*.

ἐπὶ (τάτοις) 14, 38 insuper.
ἐπὶ τῷ βίῳ παντὶ 8, 58 sub conditione vitae seruandae: wenn man das Leben damit retten könnte.
ἐπιβάλλω τὸν δακτύλιον 2, 25 imprimo annulum, signandi causa.
ἐπιβάλλομαι 10, γ, 13 iniicio mihi (vestem).
ἐπιβελεύω 1, 5 consilia agito. Nam accus. τὸν Ἀρίονα ad ἐκβαλόντας pertinet. ἐπιβελεύειν τινὶ θάνατον plenum est, struere alicui per insidias mortem.
ἐπίβλος 8, 14 insidiator.
ἐπιγίνομαι 6, 47 superuenio, supersies sum.
ἐπιδακτικὸς 2, 212 ad ostentationem compositus.
ἐπιδρομὴ 14, 33 incursio, impetus.
ἐπακῶς 12, 45 moderate, vt etiam cedas, si opus sit: et 12, 99 sic satis, mediocriter.
ἐπιζήμιος 7, 53 damnosus.
ἐπιθετικὸς 8, 146 ad inuadendum aptus.
ἐπιθυμητικὸς 11, 4 cupidus.
ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ 1, 97 h. e. κατασφάζει ἐπὶ τῷ τύμβῳ interficit in tumulo. V. παριδών.
ἐπικρᾶν 7, 89 auxilio esse.
ἐπικρέμαμαι 4, 49 impendeo.
ἐπίκυρτος 12, 78 gibbosus, curuus.
ἐπικυρέω 1, 62 idem quod κυρέω.
ἐπιλαμβάνομαι 10, η, 5 reprehendo, redarguo.
ἐπιλανθάνομαι 10, ζ, 3 obliuiscor.
ἐπιλέγω 5, 86 adiicio (dicendo).
ἔπιλειψις 4, 26 defectus.
ἐπίλεκτος 15, 7 dilectus, electus.
ἐπίληπτος 10, ιγ, 9 morbo sacro vel comitiali (qui inde epilepsia dicitur) correptus.
ἐπιλήσμων 9, 11 obliuiosus.
ἐπιλλώπταν 12, 42 ἐξ ὀφρύος, paetis oculis, et cum iucunditate limis, sub ipso contracto supercilio blandiri, quod solent nonnunquam qui pueris alludunt. ἔλλος est strabo.
ἐπίλογος 1, 24 conclusio, peroratio, similis vox ἐπιφωνήματι, ἐπιμυθίῳ κ. τ. λ.
ἐπιμελᾶμαι 5, 4 curo.
ἐπιμήκης Sch. ad 3, 24 longus.
ὡς ἐπίπαν 2, 90 plurimum.
ἐπιπλέον 4, 43 plus, magis.
ἐπίπλοος 2, 80 omentum.
ἐπιπολάζειν 14, 9 emergere, efferri, in summo natare, spumae instar.

ἐπιπόλῆς 8, 148 aduerb. in superficie. 11, 58 in aperto, manifesto.
ἐπιπόνως 7, 124 laboriose.
ἐπισημαίνομαι 10, γ, 6 succlamo, acclamo, applaudo.
ἐπισημαίνω 4, 22 indico me, significationem de me praebeo. Vid. Foes. Oeconom. Hippocr.
ἐπίσημον 12, 163 insigne.
ἐπίσκεψις 9, 16 consideratio, meditatio.
ἐπίσκηψις Sch. ad 4, 22 impetus, correptio.
ἐπίσπεισις 2, 31 libatio.
ἐπισπένδω, 2, 27 libo, infundo liquorem in hostiam.
ἐπίσπομαι 1, 48 pro ἐφέπομαι Ion. consequor.
ἐπίστασις ἔργων 7, 101 praefectura.
ἐπιστάτης 7, 8 Antistes, princeps senatus, et quasi consul in vnum diem, aut vnum negotium.
ἐπίστιος 1, 63 Ion. pro ἐφέστιος hospes, ad alienam ἑστίαν Vestam, larem, focum, confugiens. Sed ἐπίστιος ζεὺς 1, 91 idem qui ξένιος hospitalis.
ἐπιστρεφέως 1, 35 accurate et cum sollicitudine quadam. ἐπιστρέφεσθαι enim est animum aduertere.
ἐπιστροφὴ 12, 117 animaduersio, vt Gall. *Reflexion.*
ἐπισχέειν 1, 51 pro ἐπισχεῖν, a. 2. ab ἐπέχειν, sustinere iudicium.
ἐπιτελέω 15, 6 perficio.
ἐπιτείνω 12, 121 intendo.
ἐπίτευξις 10, ια, 1 congressio. Vt ἔντευξις.
ἐπιτήδειοι, οἱ 4, 23 necessarii, familiares. Sed. 4, 41 aptus, conueniens.
ἐπιτήδεια, τὰ 10, ι, 3 demensum, victus diurnus, sc. πρὸς τὴν δίαιταν.
ἐπιτήδευμα 10, η, 15 vitae genus.
ἐπιτηδεύω 2, 16 studeo. 10, α, 3 sector, de vitae genere.
ἐπιτίθεμαι 12, 11 impono me, vt muscae aduolantes.
ἐπιτίμησις 10, ιδ, 1 expostulatio.
ἐπιτίμιος 8, 16 honoratus.
ἐπιτρίβω 12, 143 contero, perdo.
ἐπιτροπεύω τινὰ 3, 28 tutor sum.
ἐπιφάνεια 12, 210 superficies.
ἐπιφέρεσθαι 5, 36 inferri, impetu ferri in aliquem.
ἐπιφέρω αἰτίας τινί 1, 18 crimina in aliquem confero, idem quod ἐπαιτιῶμαι.
ἐπιφοιτάω 2, 100 aduenio.
ἐπιφύεσθαι 12, 168 innasci, i. e. oriri aliqua re, occasionem inde sumere.
ἐπίχαρις 5, 139 iucundus et venustus.
ἐπιχαρίτως 9, 7 ad gratiam (parandam apte).

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0267
DFG

ἐπιχειρέω τινι 1, 17 adorior, inuado, q. d. manum admoueo, Ita 1, 19.

ἐπιψηφίζειν 7, 9 alias, calculum adiicere, próbare: hic populum in suffragia mittere, suffragandi potestatem facere.

ἐπονείδιστος 12, 223 reprehensione et vituperatione dignus.

ἐπῳδός 12, 46 incantator, h. e. amicus suauis, qui quasi magica vi alterum delinit.

ἐπωνυμία 2, 65 cognomentum.

ἐρανίζω 10, β, 5 eranum, h. e. stipem ab amicis conferendam colligo, vel mihi vel alii.

ἔργα 5, 25 res gestae.

ἐργάζομαι χρήματα 1, 3 rem facio.

ἐργασμένος 8, 124 act. qui perfecit.

ἐργαστήριον 10, η, 16 officina.

ἐργολάβος 10, η, 4 manceps.

ἐργώδης 7, 69 laboris multi, molestus.

Ἐρετριεὺς 3, 7 Eretriensis.

Ἐρεχθέως θυγατέρες 14, 75 V. N.

ἐρημος δίκη 10, η, 14 eremodicium, desertum vadimonium.

ἐρητύω 7, 54 retineo, cohibeo.

ἔριον 8, 140 lana.

Ἑρμιονὶς 3, 2 nauis nomen. Vid. n. a.

Ἑρμογένης 9, 4 Socratis auditor.

ἑρπετὰ 7, 86 non reptilia aut serpentia modo, sed quadrupeda etiam complectitur, ab

ἕρπω 12, 93 serpo.

ἐρρέτην 12, 34 facessere, in malam rem abire, pessum ire.

ἐρρέτω pereat!

ἔρσην 2, 23 Ion. pro ἄρσην, mas.

ἐρυθραίνομαι 5, 138 erubesco.

ἐρύθημα 4, 12 rubor.

ἐρυθρὸς 8, 5 ruber.

ἔρχομαι ἐρέων 2, 53 iam dicam, vt Galli *je m'en vais dire.*

ἐς 1, 19 ad.

ἐσαγγέλλω 3, 23 denuncio, nomen defero, accuso.

ἐσακοντίζω 1, 86 tela coniicio in aliquem.

ἐσδύνω 2, 90 subeo.

ἑστία 12, 52 Vesta, quo nomine, vt penatium et lariuni Latini, vtuntur pro domo propria et foco.

ἑστιάω 5, 98 conuiuio excipio.

ἑταίρα 10, ιδ, 2 amica vel honesta, vel meretrix.

ἑταιρεῖν 12, 205 meretricio more se gerere.

ἑταιρήιος ζεὺς 1, 91 idem fere qui φίλιος, amicitiis et sodalitatibus praesidens.

εὐαγγελίζομαι 10, ιδ, 5 bonum nuncium fero.

εὐαλα-

εὐαλαζόνευτον 11, 53 de quo facile gloriantur homines.
Εὔβοια 14, 41 Euboea inſ. Εὐβοεὺς eius incola.
Εὔβυλος 14, 57 Demagogus Athen. proditor patriae ſuae.
εὐγένεια 11, 3 nobilitas.
εὐγενὴς et γενναῖος differunt 11, 54.
εὐδίαιτος 9, 40 frugalis, modico contentus.
εὐδοκιμεῖν 12, 180 bene audire, gratia florere. 10, γ, 3 laudari.
εὐδοξία 7, 120 gloria, bona fama.
εὔελπις 11, 9 bene ſperans.
εὐεξαπάτητος 11, 12 facilis deceptu.
εὐήθης 11, 9 credulus, bene ſperans de omnibus. Item aliquantum ſtupidus, quia οἱ ἀγαθοὶ εὐαπάτητοι.
εὐημερεῖν 10, ιε, 8 felicem eſſe, vt noſtri *gute Tage haben.*
Εὔηνος 12, 18 poeta.
εὐθυμεῖν 9, 59 bonum animum habere.
εὐθυμία 5, 108 hilaritas.
εὐκοσμία 5, 9 decor, decentia.
Εὐκράτης 14, 8 Demagogus Athen.
Εὐκτήμων 14, 83 obtrectator Demoſthenis.
εὐλάβεια 12, 4 cautio.
εὔληπτος 12, 251 qui facile capitur.
εὐμαρὴς 2, 4 ſeceſſus alui leuandae cauſa, al. facilitas. Ita noſtri, *Commodité*, *Bequemlichkeit.*
εὐμένεια 2, 71 venia, gratia.
εὐμετρῶς 15, 20 proportione et ordine.
εὐνοϊκῶς 8, 128 beneuole.
εὔνους 8, 62 beneuolus, propitius.
εὐξύμβολος 8, 123 ſocialis, amicitiae aptus. V. opp. δυσξύμβολος.
εὐορκία 7, 10 iurisiurandi religio.
εὐπάθεια 9, 38 ſuauitas, voluptas.
εὐπάσχω 8, 41 beneficium accipio.
εὐπατρίδης 15, 8 generoſus, patricius.
εὐπαθὴς 8, 150 facile parens, obſequioſus.
εὔπιστος 11, 9 facile credens.
εὔποτμος 12, 156 felix, fortunatus.
εὐπρεπέστερος 2, 79 pro poſitiuo εὐπρεπὴς decens.
Εὐριπίδης 12, 17.
εὐρυθμία 14, 16 concinnitas.
εὔρυθμος 10, γ, 10 aptus, congruus.
εὐρυχωρία 12, 3 latum ſpatium, vnde impetus eapi poſſit. Amor noſtri (φιλαυτία) opportunitatem magnam praebet adulatori contra amicitiam.
Εὐρώπη 2, 64 Agenoris filia.
εὐρωτιάω 10, ι, 9 rubigine laboro.

εὔτακτος 8, 150 seruans ordinis ac disciplinae.
εὐτέλεια 9, 53 victus tenuis.
εὐτελὴς 5, 69 vilis, parui pretii: 11, 55 humilis, γενναίῳ oppos.
εὐτραπελία 12, 62 vrbanitas, festiuitas, lepor, cum quis facile partes versatur in omnes.
εὐτράπελος 11, 21 iocosus.
εὐτυχὴς quid distet ὀλβίῳ et πλασίῳ 1, 50 no. 1.
εὐφημεῖν fauere lingua, εὐφήμει 14, bona verba.
εὐφροσύνη 9, 17 lactitia, hilaritas.
εὐφυὴς 12, 100 facilis, ingeniosus it. aptus, commodus.
εὐώδης 12, 104 bene olens.
εὐωχεῖν καινῶν λόγων 10, η, 3 epulo quasi excipere.
εὐωχᾶσθαι 4, 84 epulari.
ἐφάμιλλος 14, 40 aemulus.
ἐφέννυμι 13, 61 induo, subeo.
ἐφεστρὶς 15, 4 pallium, vestis exterior.
ἔφηβος 5, 10 pubertati proximus, iuuenis.
ἐφήμερος 4, 45 vnius tantum diei, fluxus, breuis aeui.
ἐφίεμαι 3, 3 et 5, 7 desidero, appeto, q. d. immitto me, vt ὀρέγομαι extendo me in vel ad aliquid.
ἐφικνεῖμαι 6, 34 peruenio, assequor.
ἐφίστημι 14, 48 concito in aliquem, obiicio.
ἐφίστημι τὴν διάνοιαν 10, α, 1 animum aduerto.
ἔχις 10, β, 10 vipera.
ἔχω 1, 13 possum, ἐκ ἔχειν ἀρνέεσθαι, non potuisse negare. Fere similiter Lat. multa habeo dicere. Ad habitum refertur 1, 9 ὡς ἔχει σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ, et 1, 12 ὥσπερ ἔχων ἐξεπήδησε vt erat vel *qualis*: GELLIVS περιφράζει, *sicut stabat canebatque, cum ornatu omni, qualis Delphino vectus fuerat.*
ἔχω δαλώσας 1, 23 pro ἐδάλωσα. Ita Latine possis hoc loco reddere, *quos habes in seruitutem redactos.* Add. 1, 25. 73. 81.
ἔχειν μετρίως βίᾳ 1, 48 in modica re esse.
ἐχόμενος συμφορῆ 1, 62 calamitosus.
ἰδέω 10, ιβ, 7 et
ἕψω 2, 21 coquo.

Z.

Ζάπλουτος 1, 48 diuitiis abundans.
ζειὰ 2, 10 eadem quae ὀλύρα, Zea, frumenti genus, nostris, *Spelt.*
Ζεύγλη et ζεῦγος 8, 109 iugum, iumenta iuncta, bigae, trigae etc.

ζημίω-

ζημιώδης 12, 227 damnosus.
ζωγράφος 2, 73 pictor, qui viuos pingit, vel vt viuere videantur.
ζωμὸς 10, η, 7 ius esculentum, met. magna caedes.
ζωὸς, ὴ, ὸν 2, 75 viuus.
ζωρὸν 10, ε, 6 meracum. ζωρότερον ibid. etiam *auidius* volunt significare. V. Plut. Symp. 5, 4.

H.

ἡγεμονικὸς 8, 86 aptus ad incipiendum.
ἡγέομαι τᾶ χορᾶ 6, 1 dux sum chori, praesultor.
ἡδύοσμον 13, 44 mentham vulgo vocant, sed hic vt diuersum laudatur: calamus forte aromaticus.
ἡδυπάθεια 12, 194 voluptas.
ἡδύσμα 12, 18 condimentum.
ἠὲ 12, 73 poet. pro ἢ quam.
ἠθμὸς 7, 75 colum in epulis adhiberi solitum ad vinum colandum: cuius vicem praestant cilia, ipsaeque adeo palpebrae. Spiritum asperum habet.
ἦθος 10, η, 2 vultus, quod probat CASAVB. ad h. l.
ἥκει εὖ ἡ πόλις 1, 36 floret vrbs, bene illi procedunt omnia. Nostri, *es gehet ihr wohl.*
ἥκιστα 3, 20 minime.
ἡλιξις 5, 65 aequalis.
Ἡλικπολῖται 2, 100 Helipolitani, Aegyptiae ciuit. nomen.
ἡμέρα· ὁ ἐπ' ἡμέραν ἔχων 1, 48 est, qui *in diem* praesentem modo *habet* vnde viuat, quid proximo futurum sit, incertus: vt *in diem viuere* apud CICERONEM est modo praesentibus cupiditatibus obsequi, de ratione reddenda, aut fama consecutura, nihil laborare.
ἡμέρα 11, 2 tempus vitae.
ἡμιθνὴς ἧτος 4, 38 semiuiuus.
ἡμιολία 10, ιζ, 2 nauis genus, q. d. semitota.
ἥμισυς, ἴσεια, υ 5, 32 dimidius.
ἡνίκα 5, 11 cum, quando. 7, 38 qua aetate.
ἤπιος 12, 214 clemens, mitis.
Ἥρα 1, 39 Iuno.
Ἡράκλεατος 13, 58.
Ἡρακλῆς 2, 50 Hercules, Iouem videre gestit. De Aegyptiorum et Graecorum Herculibus plura l. c. Hercules Prodicius 8, 1 sqq.
Ἡρόδοτος 13, 62.
ἡσυχίη 2, 69 quies.

Θ.

θάκος 6, 20 sedes: sed 10, ιβ, 4 sella familiarica, vt nostri, *zu Stuhle gehen.*

Θάλπος 5, 34 aestus.
Θάμνος 13, 24 dumus, dumetum.
Θάπτω p. m. τέθηπα 12, 235 admiror, stupeo. Inde est etiam illud ταφὼν HOMERICVM. attonitus, it. Θάμβος κ. τ. λ. vid. Eustath. p. 746, 11.
Θαρσαλέος 11. 13 confidens.
Θάσιος 2, 65 Herculis epith. a Thaso ins.
Θᾶττον 6, 32 celerius. th. ταχύς.
Θέα 10, 9, 6 spectaculum, locus in theatro.
Θέαμα 8, 28 spectaculum.
Θεμιστοκλῆς 14, 40.
Θεόδωρος 13, 28 Atheus Cyrenaeus.
Θεὸς, ἡ 13, 5 Dea.
Θεοσεβὴς 2, 15 religiosus.
Θεοφιλὴς 9, 69 Deo carus.
Θεοφόρητος 12, 98 (qui sibi videtur) a Deo agitatus, enthusiasta, fanaticus.
Θεραπευτὴς 5, 86 minister.
Θερμὴ 4, 12 calor. al. paroxyt. θέρμη.
Θέρος 7, 15 i. q. θάλπος.
Θέτις 13, 36 Aegyptior. Dea.
Θετταλοὶ 14, 31 Thessali.
Θεωρίη 1, 28 contemplatio orbis terrarum, ob quam exilia verius quam peregrinationes suscepere veteres philosophi.
Θηβαῖοι 14, 31 Thebani.
Θηβαῖος νομὸς 1, 47 it.
Θηβαιεὺς ζεὺς vtrique dicti a Thebis Aegyptiis vrbe ἑκατομπύλῳ nobilissima.
Θήγεσθαι τὴν ψυχὴν 5, 35 acuere animum, ad solertiam, ad praesentiam animi in periculis.
Θήκη 4, 41 sepulcrum, sepeliendi ratio.
Θηλυδρίας 13, 26 castratus, semivir, Gallus.
Θήπω. ab hoc videri possit τέθηπα 12, 235. Sed vid. Θάπτω.
Θηρᾶσθαι 7, 34 appeti, captari, vt feris struuntur insidiae, in re amatoria.
Θήρεια, ων 5, 85 int. κρέα, ferinae carens. Alii legunt Θηρία.
Θηρευτὴρ 2, 96 venator.
Θήρη 1, 74 venatus.
Θίασος 8, 29 coetus, chorus, sodalitium.
Θιγγάνειν, διά τινος 12, 133 pertingere ad aliquid. 5, 85 edere.
Θρακυδίδης 12, 135.
Θρᾴκη 12, 63 Thracia.
Θρᾷξ 13, 15 Θρῆκες Ion. 1, 26.
Θράσος 5, 136 audacia.

θρέμμα 14, 23 pecus.
θρίψ 12, 8 vermiculus ligna arrodens.
θύλακος 10, ε, 8 ſaccus.
θυλήματα 10, ι, 9 ſiue θυηλήματα, vtrumque forte non male, fruges contuſae, et oleo ac vino ſubactae in ſacrificiis, *liba*, *ferta*.
θύμα 3, 38 ſacrificium, hoſtia.
θυμικὸς 11, 6 propenſus ad iram.
θύμος 10, ε, 1 h. l. bulbus, cepa agreſtis.
Θυνοὶ 1, 26 Thyni, populus in ora Ponti Euxini, a Croeſo ſuperatur.
θυραῖος 12, 244 externus, ante fores.
θυρόω 7, 75 ianua munio.
θύω 8, 80 macto, ſacrifico.
θυώματα 2, 36 odores, ſuffimenta.
θώϋμα 1, 1, miraculum pro θαῦμα Ion. Qui acutum poſuit in antepenultima, idem diaereſin adiecit: alioquin θῶμα dicendum erat. Amant dialyſin Iones.
θωΰσσω 12, 55 inclamo, clamore adhortor (canes in venatu).

I.

ἰατρικὸς 8, 149 medendi peritus.
ἰδιωτεύειν 6, 15 priuatum eſſe, de natione integra, quae ad imperium orbis terrarum adſpirare non audet.
ἰδιώτης 4, 9 imperitus (artis medicae).
ἵδρυμαι 3, 23 conſideo, commoror. idem quod ἵδρυμι 2, 47.
ἵδρυμι 2, 44 colloco, ſtatuo templum, altare, ſignum.
ἱερακόμορφος 13, 32 accipitris formam habens.
ἱερεῖα 6, 1 ſacrificia. Alii leg. ἱερά.
ἱεροσυλεῖν 7, 60 ſacrilegum eſſe.
Ἱέρων 11, 62 Syracuſarum Rex.
ἱκετεία 3, 42 ſupplicatio hominis ad aſylum confugientis.
ἱκνέομαι 2, 7 τὰς μάλιστα ἱκνέεται τὸ κῆδος, ad quos maxime pertinet luctus.
Ἰλλυριοὶ 4, 26.
Ἱμεραῖος 14, 8 Demagogus Athen.
Ἱμέριος 12, 186 adulator Athen.
ἵμερος 12, 17 deſiderium, cupido, venuſtas, alliciens et demulcens, vt χάριτες.
ἰόομαι 10, ι, 9 aerugine conſumor.
ἱππασία 15, 17 tranſuectio equitum.
ἱππεύειν 12, 160 equitare (ſolum bene diſcunt regum filii).
ἱπποδρόμιον Sch. ad 3, 31 circus.

ἱπποκέντανρος 12, 99 eques praestantissimus, cum respectu ad originem fabulae de hippocentauris. Vidit aliquis ignarus e longinquo equitem: finxit semiuirum equum et virum semiequum. Igitur *Hippocentaurus* arctissime coniunctus equo, vt vnum modo animal videatur.

ἵππος ποτάμιος 2, 97 sq. Hippopotamus.

ἱπποτροφεῖν 12, 62 equos alere.

ἱπποτροφία 12, 9 equorum alendorum studium.

ἱεράομαι (pro ἱεράομαι θεᾷ) 2, 5 sacerdotio Dei fungor.

ἱρήϊον 2, 27 pro ἱερεῖον victima.

ἱρὸν ἅγιον 2, 44 templum sanctum.

ἰσηγορία 5, 102 proprie aequum ius loquendi in concione et suffragium ferendi. Sed hic, ingenuo quodam ioco, loquacitas ebriorum simul loquentium, neutro alterum exaudiente.

Ἶσις 2, 39 Aegyptior. Dea, cum Io Graecorum comparata.

ἰσομοιρία 9, 45 ius aequum, q. d. aequalis partis.

ἰσόπλευρος 15 11 aequilaterus.

ἰσάναι τὸ πρόσωπον σπεδαίως 5, 93 componere vultum ad seueritatem.

ἱστίον 2, 13 velum.

ἱστορέομαι 1, 12 scisitor, rogo.

Ἰχθυοφάγοι 13, 49 Aethiopum quorundam cognomen. Possit etiam προπαροξυτόνως scribi nomen hoc, et passiue accipi.

Ἰὼ 2, 39 Graecor. Dea, cum Iside Aegyptiorum comparata.

Ἴωνες 1, 26 in ditione Croesi.

K.

κ pro π passim Iones, praesertim in interrogatiuis κοῖος, κότε, κῶς, pro ποῖος, πότε, πῶς.

Καδδάσιοι 6, 22 Asiae populus.

καθαίρω 1, 63 purgo. expio, lustro.

καθάπτομαι 12, 117 reprehendo.

καθαρὸς χεῖρας, ἀ 1, 62 non purus manibus, h. e. caede pollutas manus habens.

καθάρσιον 1, 62 piaculare (sacrificium).

καθάρσιος ζεὺς 1, 90 q. d. lustralis vel expiatorius, qui expiationibus et lustrationibus praeest.

καθέκαστα 10, δ, 3 singula. Add. 3, 42.

καθεστικὼς τρόπος 3, 16 mos et lex ciuitatis.

τὸ

καθῆκον, τὸ 5, 15 officium, quod decet.
καθίημι· κατέῃ 4, 47 communi opinione putabatur.
κατέῃκε 2, 32 Ion. constat, more receptum est.
κατιεῦσι 2, 94 more receptae sunt.
κάθοδος 14, 11 reditus in patriam.
καθομιλέω 12, 64 consuetudine mea alios deuincio, et meos facio.
καθυπνάω 8, 27 dormio placide, vel profunde.
καιάδας 3, 51 locus apud Lacedaemonios sepulcris damnatorum destinatus. V. Schol.
καιρός· ὡς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν 1, 32 vt illi opportunum erat.
καιρὸν, ὑπερ τὸν 7, 69 supra modum.
κακοδαιμονίη 7, 109 infelicitas.
κακοδοξεῖν 7, 124 infamia laborare, male audire.
κακοδοξίη 9, 67 infamia.
κακοήθης 11, 25 suspiciosus, qui malos putat omnes alios, (quos ex suo ingenio iudicat, oppos. εὐήθης). Affine κακχύποπτος, sed non ita late patet.
κακόνως 8, 61 male animatus, maleuolus.
Καλαυρία 14, 1 Calauria inf. Demosthenis morte nobilitata
καλινδέω 4, 38 voluo.
καλλιερέω 13, 35 lito, deos sacrificio placo.
Καλλιμέδων 14, 75 Demagogus Athen. proditor libertatis.
Καλλισθένης 12, 239 amicus infelix Alex. M.
καλλωπίζω 8, 5 formam fingo, orno, como.
καλὸν, τὸ 11, 16 et 31 speciosum. V. N.
καλὸς καὶ ἀγαθὸς 7, 7 liberalis, opp. ἄνθρωπος quod v.
καλύβη 3, 41 casula, tugurium, a καλύπτω.
κάλως, ὁ 2, 13 funis.
Καμβύσης 5, 1 Persar. rex Cyri pater. Sed 6, 22 Cyri maior filius.
κάμνω 8, 58 laboro morbo.
κάμπτω 12, 210 flecto.
κάνδυς, ὁ 5, 69 vestis Medica.
καπηλεύειν 2, 3 cauponem vel mangonem agere, quaestum sequi mercatorium.
κάρδαμον 5, 27 nasturtium.
καρδία 4, 14 ventriculus. V. Schol.
Κᾶρες 1, 26 in ditione Croesi.
καρκῖνος 12, 93 cancer.
Καρνεάδης 12, 160.
καρπόομαι 6, 12 fruor.
κάρτα 1, 24 vehementer, valde, vox familiaris HERODOTO.
καρυκεύειν 12, 109 delicate vel exquisite condire.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0275
DFG

καρφολογέω 10, γ, 4 festucas lego: eximere.
Κάσανδρος 10, η, 6 Cassander.
Κάσιος 13, 43 Iouis epitheton a monte Aegypti. Alius mons Casius Seleucidis prope Antiochiam.
Κάσσιος Σευῆρος 12, 184 V. N.
κασόριον 12, 113 castorium.
καταβάλλω 5, 113 deiicio, de bestiis in venatu.
καταγέλαστος 12, 173 ridiculus.
καταγελάστως 7, 124 contemtim, digne risu.
καταγίζω 2, 37 pro καθαγίζω adoleo, cremo, de sacrificiis.
καταδεὴς, ἕστερος 10, α, 5 inferior, cui plus deest.
καταθάπτω 15, 2 sepelio.
κατακλίνομαι 14, 37 iaceo, animo deiectus sum.
κατακόπταν 2, 53 capite truncare.
καταμανθάνω 8, 15 disco, pernosco.
καταναλῶμι 14, 57 impendo.
κατάντης 12, 83 praeceps.
καταπέλτης 13, 45 catapulta, machina poliorcetica.
καταπίνω 2, 95 deuoro, glutio.
κατάπλεος 5, 83 oppletus.
καταράομαι 2, 28 deuoueo.
καταρύττω 14, 45 contundo.
καταῤῥοφέω 5, 96 exsorbeo.
κατάρχομαι 2, 69 immolo, sacrificandae hostiae initium facio.
κατασκεύασμα 15, 14 aedificatio.
κατασκήπτω 4, 22 irruo, impetum facio.
κατασκοπᾶμαι 8, 6 contemplor.
κατασέλλαν τὸ ἦθος 10, η, 2 componere vultum et habitum.
κατασολίζειν 12, 240 vestibus exornare.
καταταρταρόω 13, 8 in tartarum s. ad inferos detrudo.
καταῤῥέφω εἰς φόρκ ἀπαγωγὴν 1, 19 it. absol. καταῤῥέφω 1, 25 subigo, in ditionem redigo.
κατατίθεσθαι εὐεργεσίαν ἔς τινα 3, 4 beneficio aliquem sibi obligare, q. d. beneficium apud illum deponere, vt recipias cum opus est. Huic respondet 3, 13 κάσεταί σοι εὐεργεσία.
κατατρύχω 12, 183 conficio, macero.
καταφέρομαι 10, α, 7 deferor, deuenio. 10, γ, 3 it. 10, ζ, 4 de sermone ponitur, vt nostri, *auf etwas kommen, gerathen, verfallen.*
καταφονεύω 2, 69 interficio.
καταφωράω 6, 37 deprehendo, intelligo.
καταχέω 10, ϑ, 8 perfundo.

κατε-

καταψάω 9, 61 demulceo.
καταψευδομαρτυρεῖν 9, 40 falso testimonio onerare.
καταψηφίζεσθαι τὴν δίκην 9, 47 decernere iudicium (damnationis), generatim iudicare damnandum, modo poenae nondum constituto.
κατεπᾶν τινος 8, 126 deferre aliquem, h. e. iron. laudare.
κατεργάζομαι 1, 8. conficio, h. e. interficio: sed 8, 90 supero, beneficio vinco.
κατεύχομαι 2, 33 imprecor, de hostia cuius capiti dira imprecatur sacerdos.
κατεψυγμένος 11, 29 frigidus, tardus, oppos. calidus 12, 11 etiam de inopia, vbi res *frigere* dicunt etiam Latini.
κατοικτίραι 1, 94 miserari.
κατοιχόμενοι 13, 48 defuncti.
κατορρωδέω 1, 60 pertimesco.
καῦσις 14, 43 vstio.
καχύποπτος 11, 25 suspiciosus.
Κέβης 7, 44 Socratis familiaris.
κεῖμαι· κείσεταί σοι εὐεργεσία ἐν ὑμετέρῳ οἴκῳ 3, 13 depositi instar erit. Vid. κατατίθεσθαι εὐεργεσίαν.
κεντρίζεσθαι 6, 25 stimulari.
κέραμος et πλίνθος 8, 148 ita videntur differre, vt κέραμος ignem senserit, πλίνθος non item. figlinum opus, speciatim tegulas, vtraque vox significat.
κερδαλέος 4, 47 lucrosus. V. N.
Κέρκωψ 12, 180 Hic proprium nomen fratrum, quos Hercules sibi insidiatos viuos cepit ac deinde dimissos ludibrio habuit. V. *Adagia* ERASMI.
κερμάτιον 12, 215 aliquantum pecuniae, nam κέρμα minutos nummos proprie significat.
κεφάλαιον 10, ιβ, 2 summa in computando.
κεχαρισμένως 12, 15 iucunde, cum gratia et venustate.
κηδεία 8, 132 amor coniugum; sed 15, 2 sepultura.
κηδεμονικὸς 12, 117 prouidus.
κηδεύειν 13, 52 curare, spec. de sepultura.
κῆδος 2, 7 luctus, hinc epicedium.
κῆρος 15, 3 aera.
Κηφισοκράτης 12, 216.
κίβδηλος 12, 12 falsus, adulterinus, ad metalla et nummos pertinet.
κιθαρῳδὸς 1, 2 Arion. Hunc vocem etiam suam iunxisse citharae, GELLIVS prodidit. Certe igitur vtrumque citharoedi esse putauit, et fides tractare, et voce accinere.

Κίλικες 13, 17.
Κίρκη 12, 61 nobilis apud HOMERVM venefica 7, 71 fabula eius ad voluptatem pertinere ostensa.
κίχημι s. κιχέω 7, 54 poet. inuenio.
κίων 10, ὁ, 5 columna.
κλάδος 10, ιϛ, 6 ramus, soboles.
Κλεάνθης 12, 119 Stoicus.
κλέμμα 12, 215 furtum, h. l. dolus iocosus et vtilis amici.
Κλέοβις 12, 156 et 13, 62. Sed 1, 38 Κλέωβις beatus ille Bitonis frater.
Κλεομένης 12, 85 amicus Ptolemaei infelix.
κληΐζομαι 5, 1 appellor.
κλιμακὶς 12, 28 quae procumbens tergum praebet, vt tanquam gradu vel scamillo per illud adscendatur currus.
κλίμαξ 15, 7 scalae, gradus.
κλισία 12, 150 accubitus.
κλυδώνιον 10, ιζ, 2 fluctus minimus.
κλύζω 5, 93 eluo.
κλώψ, ωπὸς 1, 83 fur.
κνάω 12, 194 frico prurientem.
Κόδρος 14, 77 Athenienſium rex vltimus.
κόθορνος 12, 145 cothurnus, calceus tragicus.
κοιλαίνω 2, 103 excauo.
κοιλιέχιον 10, ιε, 3 armarium.
κοῖος 1, 36 pro ποῖος Ion. qualis.
κοίρανος 12, 116 princeps, rex.
κολακεία 10, γ, 1 adulatio.
κολακὶς 12, 28 adulatrix.
κόλαξ 12, 2 adulator.
κολεὸς 5, 32 vagina, culeus.
κόλλησις it. κολλητὸς 1, 15 ferruminatio et ferruminatus. v. Γλαῦκος.
Κολωναὶ 3, 23 vrbis nomen, quae vocatur τρωϊάδες, quia alia eiusdem cognominis in Messenia.
κομέω Ion. pro κομάω 2, 7 comam nutrio.
κομιδῇ 12, 191 omnino.
κομψῶς 5, 91 decenter.
κοπὶς, ίδος 5, 32 gladius breuior barbaricus.
κόπρος 2, 11 stercus.
κορυφὴ 12, 162 i cacumen.
κόσμος 4, 37 b ἐδανὶ κόσμῳ supra modum. Ita *foedam* LIVIVS stragem dicere solet.
κρατιστεύειν 7, 90 vt ἀριστεύειν primas ferre, praestare aliis.
κράτιστος 10, ϛ, 2 blandientis compellatio.
κρεανομία 14, 30 visceratio q. d. carnis diuisio.

κρεω-

κρεωπώλης 10, ϑ, 4 macellarius, lanio.
κρήνη 4, 7 fons, aqua viua: aliud φρέαρ.
κρηπὶς, ίδος 10, γ, 10 crepida, i. q. ὑπόδημα.
κρησφύγετον 14, 76 perfugium, orta vox, cum multi Cretenſem Minoa fugerent.
κριθὴ 2, 10 hordeum.
κρίκος, ὁ 2, 13 anulus.
κριοπρόσωπος 2, 50 arietis facie praeditus. Iouis epith.
κριὸς 14, 45 aries, machina poliorcetica.
Κρίσσων 12, 159 adulator Alexandri M.
Κριτίας 7, 25 Athenienſis, Socratis diſc. 13, 28 Atheus.
Κριτόβυλος 8, 116 Socratis auditor.
Κρίτων 7, 44 Socratis diſcipulus.
Κροῖσος 1, 16 ſq. Lydorum regis hiſtoria.
κρόκη 2, 3 ſubtemen, filum transuerſum, quod intexitur ſtamini.
κρωκὶς 10, γ, 4 floccus.
κροκόδαλος 2, 83 ſeq. Nili incola. 2, 93 lacerta.
κρόκος 12, 112 crocus.
κρόμμυον 13, 43 cepa.
Κρόνος 13, 6 Saturnus.
κρότος 14, 16 ſtrepitus et vis verborum ſonantium.
κρότων, ὁ 12, 125 ricinus, canum auribus infeſtus.
κρουστικόν, τὸ 14, 16 vis impellendi.
κρύφα 3, 6 clanculum.
κτῆνος 2, 24 iumentum, bos.
κτῆσις 5, 124 poſſeſſio.
κύαθος 5, 96 poculam minus, quo hauritur ex phiala.
κυαμευτὸς 7, 21 fabarum ſuffragiis electus.
κύαμος 2, 21 et 7, 20 faba.
κυβερνητικὸς 8, 149 gubernandi peritus.
κυβεύω 7, 53 alea ludo.
κυκεὼν 10, ε, 1 poculum medicum. V. N.
κύλιξ 12, 25 calix.
κύνειον 13, 45 (κρέας) canina.
κυνηγέσιον 1, 71 apparatus venatorius, canes, retia etc.
κυνηγετικὸς 12, 55 venatus amans.
κυνοπρόσωπος 13, 32 canis vultum habens.
κυνοφαγεῖν 13, 45 canina veſci.
κυρέω 1, 44 nanciſcor, ſorte quadam conſequor.
κυριώτατα δυνάμεις 12, 212 facultates principes ſ. praecipuae.
Κῦρος 5 paſſim. Perſicae monarchiae conditor.
κώθων 5, 27 poculi genus.
κυμάζω 10, ια, 2 commiſſor, comiſſatum venio.
κώνειον 12, 191 cicuta.

A.

Λ.

λαβὴ 12, 48 ansa, capiendi occasio.
λαγνεία 8, 116 lasciuia, libido.
λαιὸς 15, 4 laeuus, sinister.
λάκαινα 13, 22.
λακτίζω 8, 57 calcibus peto, calcitro.
Λακύδης 12, 216.
λάκυθος 12, 9 Dor. pro λήκυθος, vbi vid.
λαλιὰ 10, ζ, 1 loquacitas.
Λαμπροκλῆς 8, 49 filius Socratis.
λαμυρία 12, 255 proteruia, impudentia loquendi.
λεαίνειν 7, 76 s. λεαίνειν laeuigare, quod in vtraque lingua etiam est *comminuere*, de dentibus.
λείπεσθαί τινος 8, 113 inferiorem, secundum esse, vinci ab aliquo.
λείπομαι τῆ κήρυκος 3, 24 discedo a praecone, illum non sequor.
λείψανα 14, 3 reliquiae.
λεκάνιον 5, 77 patella.
λεπιδωτὸς 2, 88 squamatus. Sed 2, 99 piscis certi nomen.
λεχὼ 10, ιγ, 6 iacens in lecto, puerpera.
Λεωνίδης 3, 28 Rex Lacedaem.
λήγειν 9, 17 desinere.
λήθη 4, 23 obliuio.
λῃστὴρ 13, 18 latro, poet. al. λῃστής.
λήκυθος 10, ι, 10 lecythus, vasculum olearium.
λῆμα 14, 88 animus praesens et magnus.
ληρᾶν 12, 61 nugari.
λῃστεύειν 13, 16 latrocinari.
Λίβυες 13, 15.
λιμναῖος 2, 83 palustris.
λιμὸς et λοιμὸς confusa 4, 52.
λίνεος, έα 2, 16 linteus.
λιπαρέειν 2, 50 vehementer petere. λιπαρεῖσθαι 9, 46 item.
λιπαρὸς 8, 30 pinguis, lautus.
λίσσομαι 1, 5 suppliciter peto, dicitur etiam λίτομαι. Inde λιταὶ preces, λιτανεύω et λιτανάω, quod nomen precibus in ecclesia publicis et formulae earum solenniori haesit.
λιτὸς 15, 5 tenuis, vilis.
λίχνος 7, 16 gulosus, liguritor.
λογάδες νεηνίαι 1, 69 delecti iuuenes.
λογίζομαι 2, 14 supputo. 5, 39.
λογοποιία 10, κ, 1 famigeratio, rumorum confictio.

λογοποι-

λογοποιὸς et λογοποιέω ibid. hinc intelliguntur.
λόγος, τῷ μὲν λόγῳ, τῷ δὲ ἔργῳ oppon. 3, 2 illud obtentum significat, hoc causam veram: etiam Lat. *verbo, re.*
λόγον διδόναι ἑαυτῷ 1, 60. no. q.
λοπὰς ἀδος, ἡ 12, 25 parina.
λοφιὴ 2, 98 iuba.
λυγξ 4, 15 singultus, λύζω singultio.
λυμαίνομαι 12, 189 vasto, perdo.
λυπρὸς 10, ε, 8 asper, nummi recentis epith. Al. tristis, macer.
λυσιτελᾶν 5, 96 prodesse, vtilem esse.
λωποδυτᾶν 7, 60 vestes furari.
λωφάω 4, 15 remitto, cesso.

M.

μὰ Δία vel ἦ μὰ Δία 5, 103 asseueraudi vel serio negandi formulae, *per Iouem.*
μάζα 5, 41 maza, pulmentum vulgare.
Μακεδόνες 14, 75.
μακρῷ μάλιστα 2, 40 q. d. longe maxime.
μαλακίζομαι 10, β, 4 langueo a via: sed 9, 70. mollis sum, animo frangor.
μάλη et μασχάλη 12, 233 ala, axilla V. N.
μαλθακὸς 12, 166 mollis.
μᾶλλον 1, 41 abundat post ἄμεινον, deficit ante ἢ, 5, 136.
Μανδάνη 5, 2 Cyri mater.
μανδραγόρας 14, 35 medicamenti soporiferi nomen.
μανθάνω 1, 77 intelligo, percipio. c. genit. 5, 100.
μανικὸς 11, 57 furiosus.
μαντεῖον 4, 5 oraculum, locus.
Μαραθὼν, ῶνος 14, 37.
Μαραθώνιος 14, 8.
μαραίνομαι 4, 19 marcesco.
Μαριανδηνοὶ 1, 26 in Croesi ditione populus.
μαψιδίως 13, 18 temere, poet, μάψ frustra.
Μεγαβάτης 3, 10 Satrapa Dascylii.
Μεγάβυζος 12, 154 Persam vocat noster, de tranquillit. an. p. 838. *ed Steph.* Quae disputantur de hoc nomine a summis viris, PERIZONIO ad AELIANVM, et ad QVINCTILIANVM BVRMANNO non sunt h. l.
μέγαθος 2, 62 Ion. pro μέγεθος, μέγαθος λίθος magnus lapis.
μεγαλάδικος 11, 71 qui iniuriam facit in re magna.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0281
DFG

μεγαλῆος 8, 39 magnificus.
μεγαλῃγορία 9, 2 magniloquentia, superbiloquentia.
μεγαλοπρεπὴς 7, 83 magnificus, amplus.
Μέγαρα, τὰ 14, 41 vrbs Graeca.
μέζων 2, 1 pro μάζων Ion.
μεθαρμόζομαι 14, 75 τῆς ψυχῆς (τὴν ψυχὴν) muto ingenium, sententiam, *umstimmen, anders stimmen.*
μεθίσαμαι 3, 20 transferor, transeo.
μειδιάω 10, ᾗ, 2 rideo, subrideo, renideo.
μελαγχολικὸς 12, 98 atrabiliosus, atra bile percitus.
μελετᾶν 5, 42 meditari, exercere.
μελέτη 5, 34 meditatio, h. e. praeexercitamentum.
Μέλητος 9, 39 accusator cum Anyto Socratis.
μελία 12, 162 i fraxinus arbor, vel hasta fraxinea.
μελίχροος 12, 140 mellis colorem habens.
μέλλησις 12, 136 cunctatio.
μέλλω· τί δὲ ἐ μέλλει: 12, 24 quid ni? V. N.
μεμψιμοιρία 10, ιδ, 1 querula sortis suae accusatio.
μεμψίμοιρος 12, 21 querulus, etiam is, qui alterum reprehendit.
Μένανδρος 12, 165 Comicus nobilis.
Μένδης 2, 49 Aegyptiorum Deus 2, 73 Pani Graecorum affinis. Ab eo dictus
Μενδήσιος νόμος ibid.
Μενέδημος 12, 118.
μεσοπορᾶν 10, ιζ, 3 mediam (tutissimamque) viam tenere.
μεταβάλλεσθαι τὰ ἱμάτια 7, 114 mutare vestem.
μεταβολὴ 12, 121 mutatio. Vox musicorum cum de tono vno regnante in alium transitur.
μεταγινώσκω 1, 79 sententiam muto.
μεταγράφω 3, 39 postscribo, h. e. epistolae iam scriptae et obsignatae aliquid adiicio.
μεταδοτικὰ τῆς νόσε τὰ πρόβατα Sch. ad 4, 32 quae facile transdunt morbum et communicant: respondet μεταληπτικὰ, quae accipiunt.
μεταίρω 12, 53 transfero.
μεταληπτικὰ Sch. ad 4, 32. Vid. μεταδοτικά.
μεταξὺ 12, 3 inter. Sed hic commode verteris, prae. 12. 15 ellipt. in ipsa actione.
μεταπέμπειν τινὰ 3, 1 arcessere.
μεταπέμπομαι 1, 80 et 5, 66 arcesso.
μεταποιεῖσθαι τῆς ἀρετῆς τι 4, 34 vindicare sibi virtutis aliquid, i. e. honestatis rationem habere.
μετατίθεμαι 12, 152 muto sententiam, q. d. transponi me patior.

μετα-

μεταχαρίζομαι 7, 92 tracto, circumago.
μετεξαίτεροι 2, 10 quidam, proprium, credo, HERODOTI.
μετέωρος 14, 2 ſuſpenſus, anxie expectans.
μετριάζειν 11, 70 mediocritatem ſeruare.
μετριοπότης 9, 40 mediocris in potu.
Μήδιος 12, 236 adulator, calumniatorque nobilis.
Μῆδοι 3, 5 ab hac gente omnes regni Perſici ciues denominat THVCYDIDES.
Μηθυμναῖος 1, 2 Arionis epith. a patria *Methymna* Lesbi vrbe.
μηκυνέω 2,1 pro μηκήνω produco, protraho μῆκος longitudo.
μηλὶς 12, 154 pigmenti nomen, *malinum* credo PLINII. 35, 6.
μὴν 9, 38 vero.
μηνυτὴς 3, 36 index.
μηχανὴ 14, 23 machina, ſpec. vrbi expugnandae.
μιαιφόνος 6, 38 caede pollutus, homicida.
μιαρὸς 5, 104 impurus (in conuiciis).
Μίδας 1, 64 Gordii pater, Phrygiae regulus.
μικροδικητὴς 11, 71 qui iniuriam in re parua facit.
μικρολογία 10, ι, 1 ſordida (in rebus paruis) parſimonia. Ita
μικρολόγος ibid.
μικροφιλοτιμία 10, ιε, 1 honoris aucupium e rebus friuolis.
μικρόψυχος 11, 27 humilis, nihil magnum aut ſublime cogitans.
μίνθη 13, 44 mentha.
μινυρίζω 12, 146 cantillo, exigua voce quaſi meditor cantum.
μισθόομαι 1, 4 mercede conduco.
μισθοφορικὸν, τὸ 14, 26 miles conducticius aut mercenarius.
μισοπονηρία 12, 143 odium malorum.
Μιτυληνεὺς 1, 19 Pittacus, a patria Lesbi metropoli dictus.
Μοίριος λίμνη 2, 91 lacus Moeris.
μονομάχος 13, 13 gladiator.
μονονὲ 12, 55 pro μόνον ἐ tantum non.
μόριον 11, 72 particula.
μοχλὸς 10, ιε, 3 vectis.
μυεῖν 10, ιζ, 2 initiare.
μύια 10, ιζ, 7 muſca.
μῦς 10, ιγ, 5 mus.
μυσάττομαι 5, 82 abominor, nauſeo.
Μυσοὶ 1, 26 in Croeſi ditione.
μυστήρια 10, ὲ, 6 feſtum Cereris Eleuſinae, initia.

N. 2

N.

νάκος, τὸ 2, 50 pellis cum lana sua.
ναύκληρος 8, 136 nauclerus, dominus nauis.
ναυπηγέομαι νέας 1, 23 naues aedifico, classem paro.
ναυπηγίη 1, 19 nauium aedificatio, apparatus nauticus.
ναυτιλία 2, 58 nauigatio.
νεανισκεύεσθαι 5, 56 iuuenilem aetatem transigere.
νέμεσις 1, 57 vindicta.
νεόγαμος 1, 70 nouus maritus. hi vacationem habent militiae. 1, 74 noua vxor.
νεόπλεκτος 11, 65 nuper diues factus.
νεόπλυτος 2, 16 recens lotus.
νέος, νεώτερόν τι 3, 36 aliquid ipsa nouitate durum, insolens.
νεοσσὸς, ὁ 2, 86 pullus.
νεόττιον 10, γ, 9 pullus.
Νέρων 12, 187.
Νέστωρ 13, 18.
νεῦμα 3, 47 nutus.
νέω· νῆσαι πυρὰν 4, 42 rogum struere, proprium ea in re verbum Atticis.
νεώρια 14, 25 et 29 naualia.
νεωστὶ 11, 65 nuper, *neulich.*
νέωτα, ἐς 10, δ, 5 anno proximo.
νηδὺς 2, 80 venter, aluus.
νησιώτης 1, 19 Insulanus, spec. insularum Archipelagi incola.
νομίζεται 8, 87 lege vel consuetudine receptum est.
νομίζω 2, 51 vsurpo.
νόμος 1, 9 lex et formula carminis, *modus* vocant.
νομὸς 2 passim. Nomus vel praefectura in Aegypto.
νωθρὸς 14, 66 tardus, ignauus.
νωθρότης 11, 57 socordia, ignauia.
νῶτος 2, 94 tergum.

Ξ.

ξενίη 1, 24 pro ξενία hospitii ius.
Ξενοκράτης 14, 78 de immortalitate animae scripsit.
Ξέρξης 3, 13.
ξέω Sch. ad 3, 24 polio.
ξυστὸς 2, 98 acutus, sculptus.

O.

ὀβελὸς 2, 40 veru.
ὄγκος 12, 167 grauitas: 12, 197 fastus. ὀγκᾶσθαι 7, 37 superbum esse.

ὁδοιπο-

ὁδοιπορέω 12, 149 iter facere.
ὀδυρτικὸς 11, 40 querulus, ad lacrumas procliuis.
ὀθνεῖος 12, 68 externus, peregrinus.
οἰδάω vel οἰδέω 12, 167 tumeo.
οἴησις 12, 4 opinio.
οἴκημα 12, 33 conclaue.
οἰκίζομαι 2, 64 habitor.
οἰκονομία 10, α 4 vita priuata.
οἰκτίζω 9, 7 miseror.
οἰνάριον 10, ιδ, 2 villum, dim. ex οἶνος.
οἰνόφλυξ 9, 40 vinosus.
οἰνοχοέω 5, 90 vinum ministro.
οἰνοχόος 5, 88 pincerna.
οἰνόω 11, 10 inebrio.
οἷα δὴ 6, 67 i. q. 74 ἅτε, vtpote, quippe.
οἷος 12, 162 i solus.
οἷός τ, 76 potens, valens ad aliquid.
οἷοι ἐφίεσθαι 5, 7 qui concupiscant, vt nostri, *capable zu begehren*. Ita saepe n. 10 in principiis notationum.
οἷόν τε ἐστὶ 2, 61 par est: fere vt εἰκός.
οἷον 13, 35 exempli causa.
ὄις 2, 49 ouis, vt ὠὸν ouum, αἰὼν aeuum.
οἷς pro ὄις 8, 140.
οἶστρος 12, 125 asilus, oestrus, vermiculus auribus boum infestus.
οἴχομαι 14, 89 abii.
οἰωνιστήριον 9, 23 augurium.
οἰωνὸς 6, 4 idem.
ὀκνῶ 14, 42 dubito, nescio an, q. d. cunctor dicere.
ὄλβιος 1, 31 et 38 ad ipsas res refertur, quae beatos reddere creduntur, metonymia simili ac *pallida mors &c.* Nam ordinaria significatio est *beatus*. V. 1, 50 no. I.
ὀλιγοετία 5, 135 iuuentus, paucitas annorum.
ὀλιγωρέω 11, 6 contemno.
ὄλισθημα 12, 9 lapsus, ruina.
ὁλοκλήρως 13, 48 integre.
ὀλόφυρσις 4, 35 eiulatus, lamentatio.
Ὄλυμπος vel Οὔλυμπος Μύσιος 1, 66.
Ὄλυνθος 14, 34 vrbs Macedon.
ὀλύρα 2, 10 eadem, quae ζειὰ *Zea*, frumenti genus, nostris *Spelt*.
ὁμῆλιξ 1, 84 aequalis, ἡλικίας s. aetatis eiusdem.
ὄμηρον 12, 91 pignus.
ὁμιλέω 8, 11 consuetudinem habeo, versor.
ὁμιλητὴς 7, 26 et 44 familiaris, discipulus.
ὄμμα 7, 75 et 8, 4 oculus.

ὁμοιοπάθεια 12, 39 communio affectuum et passionum, cum plures similiter iisdem rebus afficiantur.
ὁμοιότροπος 12, 51 moribus similis.
ὁμοκλάω, έω 7, 55 increpo, minaciter inclamo.
ὁμολογέω 1, 1 assentior, suffragor, q. d. simul dico.
ὁμολογουμένως 9, 57 conuenienter, congrue.
ὁμόφυλον 6, 42 quod eiusdem tribus est vel generis.
ὀνειροκρίτης 10, ιγ, 7 somniorum interpres.
ὀνομαστὸς 7, 28 nobilis.
ὄνυξ, ὁ 2, 88 vnguis.
ὀξυδερκὴς 2, 88 acutum cernens.
ὀξύθυμος 11, 6 iracundus.
ὀξύτης 12, 137 celeritas (considerata).
ὀπαδεῖν 12, 9 Dor. pro ὀπηδεῖν, sequi.
ὀπαδὸς 14, 89 sectator, stipator, satelles.
ὀπηνίκα 12, 60 cum, adu. temp.
ὁπλὴ 2, 98 vngula.
ὀπτανεῖον 12, 29 locus vbi assatur, culina.
ὀπτάω 12, 81 asso.
ὀργυιὰ 8, 97 passus, spatium inter duas manus passas s. extensas.
ὀρθὴ 14, 19 int. γραμμὴ. De nautis rectum cursum tenentibus.
Ὀρθία. vid. Ὀρθωσία.
ὄρθιος 14, 66 arduus, excelsus.
ὄρθιος νόμος 1, 9 *carmen, quod orthium dicitur*, interpretatur GELLIVS, ad quem locum plura diximus *Chrest. Plin.* p. 418 sq. Hic satis est, contentionem summam fidium ac vocis indicare.
ὀρθογώνιον 12, 57 rectangulum.
ὀρθόομαι 5, 101 erectus sum.
ὀρθῶς 10, γ, 6 recte, applaudendi vox.
Ὀρθωσία 13, 5 Dianae epitheton, al. Ὀρθία.
ὀρίγανον 10, ι, 9 origanum.
ὁρμάομαι 1, 67 impetu ruo, de apro. ὡρμήθη ὁ λόγος 5, 64 vt Lat. *vnde profecta est oratio.* ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν Ἀσκληπιάδας ὁρμώμενος, 13, 46 ex Asclepiadarum familia oriundus.
ὁρμητήριον 12, 3 propugnaculum, locus vnde impetus fieri potest.
ὀρνιθοσκόπος 10, ιγ, 7 auspex, aruspex.
ὅρος 10, ε, 1 descriptio i. q. τύπος. ὅροι 10, ι, 7 cippi.
ὄροφος, ὁ 3, 49 culmen, tectum.
ὁρτὴ 2, 33 Ion. pro ἑορτὴ, dies festus.
Ὀρφεοτελεστὴς 10, ιγ, 7 qui Orphicis mysteriis initiat alios.
ὁσημέραι 10, ιε, 7 quotidie.

ὁσίη

ὁσίη 2, 70 pro ὁσία fas.
Ὄσιρις 2, 49 Aegyptior. Deus, Bacchus Graecorum.
ὄσπριον 2, 22 legumen.
ὀσφραίνομαι 8, 11 olfacio.
ἀ μὴν ἀλλὰ 12, 206 verum enim vero.
ἀδὸς 14, 87 limen.
ἄκων Ion. pro ἀκὰν 1, 6 non autem.
ἀλαὶ 10, ι, 9 hordeum, mola salsa.
ἀλὴ 12, 81 cicatrix.
ἀρέω 5, 62 mingo.
ἀρὴ 2, 25 pro Ion. cauda.
ἀσία 11, 28 substantia, opes.
ὀφθαλμία 12, 77 oculorum morbus.
ὀφλέω δίκην 10, η, 14 et 10, ια, 2 iudicio damnor.
ὀφρὺς 12, 164 supercilium, adfectata gravitas et severitas, 7, 75.
ὀχετὸς 7, 78 canalis.
ὀχέω 5, 91 veho, gero.
ὀχυρὸς 14, 81 munitus, firmus.
ὄψις 1, 76 πρὸς τὴν ὄψιν ταύτην, hac causa, hoc videns, *in dieser Absicht*. Sed ὄψις ὀνείρου ibid. 75 visum somni.
ὄψον 5, 40 opsonium, quidquid praeter panem in cibo adhibetur. Ita 7, 68 ὄψον τᾶ σίτᾳ ἡ ἐπιθυμία *condiuntur cibi desideriis* Cic.
ὀψοποιεῖν 12, 106 coquere, et tanquam pulmentum apparare.
ὀψοποιὸς 8, 26 coquus, qui opsonia parat.

Π.

παγίως 11, 24 solide, sine dubitatione aut exceptione.
πάγχρηστος 8, 109 ad omnia utilis.
πάγχυ 1, 38 omnino, ex πάνυ per epenth.
παθητικὸς 12, 247 obnoxius.
παιὰν 15, 9 laudatio carmine comprehensa.
παῖδες Λυδῶν 1, 21 Lydi.
παιδικά, τὰ 3, 37 idem quod ἐρώμενος, dilectus, sive de impuro amore sermo sit, sive de casto.
παῖς et θυγάτηρ opp. 2, 6 filius et filia.
παίω 5, 6 et 123 percutio.
Παλαμήδης 9, 55 iniusto iudicio ab Ulysse circumventus.
παλαμναῖος 6, 38 int. δαίμων vindex caedis. Sic Iupiter. Alias ipse homo caedis reus, et *manuum* violentarum.
παλάμη manus, palma.
παλεύω 12, 54 allicio, in retia traho.
παλιλλογία 10, β, 10 retractatio.
πάλλειν 12, 162, i quatere, vibrare (hastam) unde etiam Pallas dicta. Et

παλτὸν 5, 32 et 86 iaculum, pilum, telum missile, quo tamen et cominus vti licet.
παμπληθεὶς 13, 38 plurimi.
πάμφορος 8, 115 omnium fertilis.
Παμφυλοι 1, 26 regni Croesi pars.
Πάν, ὁ 2, 72 vnus octo Deorum secundam Mendesios.
Πανδιωνὶς 14, 71 tribus vel pagi Attici nomen.
πανηγυρικὸν 12, 214 populare.
πανηγυρισμὸς 12, 144 celebritas: hic popularitas. vid. HEVSING. ad PLVT. de educat. 9, 1.
πανσέληνος, ἡ a, 78 plenilunium.
παντάπασιν 5, 132 omnino.
Παπρημίτης 2, 97 nomi Aegyptii nomen.
παρὰ 7, 90 c. Accus. comparationem notat, vt *ad* Latinorum.
παρ' ὀλὶγ 12, 144 pene, tantum non.
πάρα 1, 84 pro πάρεστι, licet, facultas est. q. d. ne velle quidem mihi hoc licet.
παραβαλέσθαι 3, 43 in periculum adducere. Al. periculum adire, vi mediae vocis.
παραβάλλειν 12, 47 applicare se, arrepere.
παραδειπνεῖσθαι 10, η, 15 coena priuari, ob ferum aduentum. Nostri *gematscht werden.*
παράδεισος 5, 113 hortus regius, vinarium idem s. leporarium.
παραθεώμαι 10, α, 3 a latere non sentientem obseruo.
παραιρέομαι 7, 105 aufero, abduco.
παραιτέομαι ψυχὴν 1, 5 deprecor vitam, vitam condonari peto. Al. excusare, recusare: generatim, petendo aliquid seperare, vt 1, 7 vtroque loco commode nostri, *ausbitten.*
παρακαθέζομαι 10, δ, 2 assideo.
παρακαθίημι 12, 217 elanculum demitto, vel defluere patior.
παρακάω 10, η, 9 clam audio, fermonem sublego.
παραλαμβάνω 1, 76 accipio (auribus) audio.
παραλυπέω 4, 29 infesto, dolore afficio.
παραμελέω 8, 67 negligo.
παραμένειν 1, 36 manere in vita, de liberis immatura morte non obeuntibus.
παραμόνιμος 8, 109 manens, perseuerans, fugitiuo oppon.
παραπίπτειν 14, 61 accidere, cateruatim aduenire.
παραπλήσιος 1, 63 adfinis, similis.
παραποιέομαι 3, 39 τὴν σφραγῖδα elanculum simile sigillum mihi facio. Germani eadem rotunda breuitate *nachmachen*, ita clauis adulterina, *ein Nachschlüssel*, παρακόπτειν adulterare monetam, *nachmünzen.*

παρασεύω

παρασεύω 10, δ, 7 dimoueo, obmoueo V. N.
παρασκευαστικὸς 10, ς, 1 parandi vim habens: 8, 145 qui parat et prouidit necessaria.
παρασκευῆς, ἀπὸ 3, 41 ex compositio.
παρασκηνόω 12, 47 tabernaculum in vicinia struo (vt venator non procul a lustris, vel viis certe ferarum).
παρασάτις 8, 32 auxiliatrix. Germ. beystehen.
παρασοχάζομαι 13, 38 collineo, tanquam finem propositum mihi habeo.
παρατάνω 5, 107 suspensum teneo, remoror. cruciare, torquere etiam significare ostendit CASAVBON. ad ATHEN. p. 285, quod h. l. pulchre conuenit.
παρατίθεμαι τράπεζαν 3, 17 apponitur mihi mensa.
παρατρέχω 12, 23 praecurro, supero.
παραφέρειν 5, 85 apponere, mensae proprium verbum.
παραχωρεῖν ὁδῷ 8, 88 via decedere.
παρέπομαι 12, 38 sequor.
παρηγορία 12, 230 consolatio.
παριδών μοι δαλίην 1, 73 pro ἰδὼν παρ' ἐμοί, cum in me videris, tmesi opposita figura, qua etiam alias vtitur HERODOTVS, V. ἐπικαταστρέφω.
παρίημι 12, 98 praetermitto, omitto, dimitto.
παρίσημι 1, 1 vsu venio, obtingo.
Παρμενίων 12, 239 purpuratus Alexandri.
πάροιθεν 12, 73 ante.
παροιχόμενος 11, 34 praeteritus.
παροψὶς 12, 88 paropsis, patina. POLLVCI etiam aliisque est ζωμῦ εἶδος iuris species, quod 5, 76 non male conuenit.
πάσσω 10, ϑ, 3 sale conspergo, condio.
πάσχειν ἀγαθὰ 2, 20 beneficiis frui. πάσχω 10, 79 affectus sum, accidit mihi.
πατέομαι vid. δατέομαι it. 2, 78.
πάτρια, τὰ 6, 1 mores patrii.
Πάτροκλος 12, 162 Achillis amicus.
πατρώϊον 1, 83 paternum, ad mores relatum.
πατρῷος 6, 4 Patrius, Iouis epith. conueniens cum Ebraeor. formula.
Παυσανίας 3 int.
Παφλαγόνες 1, 26 in Croesi ditione.
πάω, πάομαι 2, 21 gusto.
πειθὼ 7, 125 persuasio, vis persuadendi, blanditiae.
Πειραιεύς, ἑως contr. ῶς 4, 7 portus et pars vrbis Athenarum.
πέλεκυς 10, ς, 6 securis.
πελιδνὸς 4, 16 liuidus, luridus.

πένθος 13, 53 luctus.
πεπρωμένος 8, 37 fato constitutus, fatalis.
πέπων μαστίγων 12, 207 q. d. pepo verberum, verberibus mollitus, instar quorundam salsamentorum.
περαιόομαι 15, 13 finior, desino.
περί. vid. οἱ ἀμφί.
περιάπτω 12, 145 circumpono.
περιαρμόζειν 12, 40 circumaptare, accommodare.
περιβάλλομαι 12, 56 complector, (capiendi causa).
περιγίνομαι 4, 21 supero, superstes sum.
περιγραφή 14, 16 circumscriptio, orbis orationis, periodus.
περιδέραιον 15, 5 collare, monile.
περιδέω 10, ιτ, 4 circumligo.
περιείδω 1, 7 despicio, spec. preces alicuius adspernor. Sed hic permitto, vt Germani *nachsehen*.
περιελέω Sch. ad 3, 24 circumuoluo.
περιέργω Sch. ad 3, 49 coerceo, includo.
περιελίττω Sch. ad 3, 23 circumuoluo.
περιέπω 2, 91 tracto, colo.
περίεργος 12, 221 operosus.
περιήγησις 2, 101 circumductio, s. circumscriptio corporis, forma, instar.
περιημεκτέω 1, 90 lamentor, sanguineis quasi lacrimis deploro. ἠμεκτέω CAMERARIVS *in praef.*, vbi recenset *Ionica* HERODOTI, exponit *indignor, offendor*.
περιθέω 8, 26 circumcurro; 15, 17 de pompa equestri.
περιιδᾶν 10, ιζ, 4 circumspicere.
Περικλῆς 14, 40 summus ille Athenis orator et Demagogus.
περιμανὴς 12, 60 furiosus.
περίμετρος 2, 43 circummetiens, adiectiue ad σχοῖνον relatum.
περιπίπτειν 12, 34 incidere.
περιπλάττειν 12, 40 fingendo et flectendo applicare; vt ceram.
περιπόρφυρος, ἡ 15, 18 praetexta.
περιῤῥάινομαι 10, ιγ, 2 adspergo me.
περισπογγίζειν 10, ις, 7 spongia detergere.
περίστασις 10, η, 13 circulus circumstantium.
περιτέλλω 10, γ, 13 compono, contego.
περιτάμνω 2, 12 pro περιτέμνω circumcido.
περιττὸς 11, 56 praestans, excellens.
περίφωρος 12, 10 qui deprehensus est, deprehendi potest.
περιχαρὴς 1, 43 laetus, a χαίρω.
περιχαρές, τὸ 4, 37 res laetae.
Περσῖδαι 3, 1 Persei posteri.
πεσσόμενα σιτία 2, 20 cibaria cocta, pro πεπτόμενα.

Πετρώ-

Πετρώνιος (Τίτος) 12, 188.
πήγνυμι 12, 145 compingo, ſtruo, inde *pegmati* nomen.
Πηλιὰς 12, 162 haſta Achillis. V. N. Etiam Ouidio *Pelias* dicta. Nam
Πήλιος 12, 162 i mons Theſſaliae.
Πηλάσιον 13, 43 Aegypti vrbs.
πιαίνω 12, 198 pinguem facio, ſagino.
πιέζω 4, 36 b premo, vrgeo.
πιθανὸς 12, 40 probabilis, fidem inueniens.
πίθηκος 12, 54 ſimia.
πικρία 12, 82 amaritudo, acerbitas.
πιμελὴ 2, 80 pinguedo.
πίμπλημι 2, 36 impleo.
πισὸν, τὸ 14, 88 pignus.
Πιττακὸς 1, 19 et 11, 8 vnus e ſeptem.
πλάγιος 12, 251 obliquus, latus praebens hoſti.
πλάνη 1, 33 peregrinatio, qua quis maria et terras pererrat.
πλάσσω 2, 81 fingo.
Πλαταιάσιν 3, 16 V. N.
Πλείσαρχος 3, 28 Leonidae filius, rex Lacedaem.
πλημμελᾶν 12, 131 peccare, q. d. extra legem canere, a muſicorum erroribus traductum ad alia. Hinc
πλημμελία 12, 18 peccatum, error.
πλησιέστερον 8, 7 propius.
πλήσμιος 12, 42 ſatiandi vim habens et mouens faſtidium.
πλίνθος 8, 148 V. κέραμος.
πλοκὴ 10, β, 10 perplexa oratio.
πλώϊμος 10, δ, 4 nauigabilis.
πνιγηρὸς 4, 57 b arctus, anguſtus.
πόα 15, 15 gramen.
ποδήρης 12, 57 ad pedes demiſſus. Alias veſtis, hic barbae feſtiuum epitheton.
ποδώκης 12, 158 celer pedibus.
ποθέω 5, 76 deſidero (abſentia).
ποικίλος 12, 53 varius.
πολιήτης 1, 74 Ion. pro πολίτης, ciuis.
πολιαὶ 10, γ, 5 cani, ſc. τρίχες.
πόλιον 12, 113 polium, herbae graueolentis nomen.
πολιορκέω 3, 22 oppugno vrbem: πολιορκηθεὶς etiam dicitur dux praeſidii vrbis obſeſſae.
πολιορκία 9, 37 obſidio.
πολιτεία 3, 35 ciuitas, ius ciuitatis.
πολιτεύομαι 7, 43 in rep. verſor, remp. tracto.
Πολυκλῆς 10, α, amicus Theophraſti.
πολύμητις 12, 58 multi conſilii, prudens.

πολυπραγμονέω 12, 30 multa et aliena negotia tracto.
πολυσαρκία 8, 5 habitus corporis plenior, carne abundans.
Πολυσπέρχων 10, η, 6 tutor liberorum Alexandri M.
πομπεύειν 10, ε, 5 pompam celebrare, transuehi.
πορίζομαι 7, 112 suppedito, sufficio, it. 10, ζ, 4 mihi suppedito, capto.
πόρος 14, 23 reditus (annuus).
πόρω 12, 162 i Poet. pro πορίζω, do, suppedito.
Ποσειδέων 2, 58 pro Ποσειδῶν Neptunus. Hinc
Ποσειδεών 10, δ, 6 q. d. Neptunius, mensis Atticus, cum Decembris et Ianuarii parte congruens.
ποτνιάομαι 12. 204 queror.
πράττειν εἰς βαρβάρους 3, 23 cum barbaris facere, vel moliri aliquid: ita 3, 35 εἰς ἕλωτας. πρ. 10, ι, 1, 7 exigere.
πρίαμαι 5, 124 emo.
Πριηνεὺς 1, 19 Prieneus Bias a Priene patria, Ioniae vrbe.
προύχομαι 12, 190 prouehor, adduci me patior.
προαιρέομαι 11, 2 eligo, sequor (de vitae genere).
προαιρέω 10, ε, depromo.
προαίσθησις 12, 197 praesensio.
πρόβατα 2, 39 pecudes, vt boues etiam comprehendat.
προβάτειν (κριὰς) 13, 40 ouilla.
προβάζω 7, 97 augeo, proueho.
πρόβολος 14, 33 propugnaculum.
προγεύομαι 12, 14 ante gusto.
Προδικος 8, 2 de Herculis biuio.
προεκτίθεσθαι 2, 50 antea se ferre.
προετικὸς 8, 146 qui dimittit ac negligit.
προθυμέομαι 9, 18 cupio efficere.
προΐεμαι 12, 183 proiicio, periculis obiicio: it. media significatione 4, 31 abiicio me, curam omnem mei omitto.
προΐημι 1, 5 permitto, quasi proiicio, vt solent, qui, vt periculo defungantur maiore, iacturam boni cuiusdam faciunt.
προῖκα 9, 56 gratis.
προκάμνω 4, 11 ante aegrotus sum.
προκείμενα σημεῖα 2, 24 proposita, et ideo nota.
προλαμβάνω 5, 7 προλαβόντες ἐπιμέλονται q. d. occupantes curant, h. e. ante omnia curant.
προμετωπίδιον 10, ιε, 4 suprema frontis pars (cum cornibus).
προμηθὴς 12, 136 prudens, prouidus.
προμνάομαι 8, 133 concilio nuptias.
προμνηστρὶς 8, 132 pronuba, nuptiarum conciliatrix.
προνηστεύω 2, 33 ante ieiuno.
προνοητικῶς 7, 79 prouide.
προξενέω 9, 13 tribuo, concilio.

Πρόξενος

Πρόξενος 14, 41 Dux Athen. malus.
προοδοποιέω 11, 29 viam munio.
προπάσχω ἀγαθόν 8, 51 ante accipio beneficium.
προπετῶς 5, 90 praecipitanter, temere.
προπηλακίζειν 7, 46 contumelia afficere, q. d. luto conspergere. a πηλός.
πρόῤῥιζον ἀνατρέπειν 1, 55 radicitus euellere, vel euertere.
πρός τι 13, 63 relatiuum vulgo vocamus, quod non intelligitur, aut verum non est, nisi cum ad aliud refertur.
πρὸ τὰ ἔτη 10, γ, 5 pro aetate, vt nos: zu deinen Jahren.
προσαναχρώννυμαι 12, 47 eundi colorem sumo.
προσάντης 9, 70 praeceps, asper, praeruptus, arduus.
προσβατὸν 9, 49 q. d. accessibile, facultas accedendi.
προσεκτικὸς 8, 150 attentus.
προσεπικτάομαι 1, 27 possessionibus meis adiicio, insuper acquiro.
προσεπιστέλλω 3, 39 abscribo (epistolae).
προσέχειν ἑαυτὸν χρῆσθαι, 5, 46 praebere se vtendum.
πρόσηβος 5, 137 pubertati proximus.
προσήκων Φιλίᾳ 6, 48 amicitia coniunctus, necessarius. Et absol.
προσήκοντες 3, 5 necessarii, cognati.
προσηνὴς 12, 18 iucundus, mitis, placidus.
πρόσθετος 5, 68 κόμη, capillus appositus, ficticius.
προσίεμαι 14, 66 admitto.
προσκεφάλαιον 10, γ, 14 ceruical.
προσκοπεῖσθαι 10, ιζ, 6 speculari.
προσκρούω 12, 61 offendo.
προσκυνεῖν 14, 85 adorare, manu ad os relata.
προσμάθησις 7, 90 addiscendi facultas.
προσπάσχω τινὶ 14, 55 animo et affectu in aliquem feror.
προσπατταλεύειν 10, ιε, 4 clauis affigere.
προσποίημα 12, 240 res, quam sibi aliquis, vt suam peculiarem vindicat.
προσποίησις 10, β, 1 affectatio.
προσποιεῖσθαι 10, β, 6 attendo, q. d. auribus mihi vindico, ich nehme mich an.
προσταλαιπωρεῖν τῷ καλῷ 4, 46 honestatis causa laborem suscipere.
προστατεύω 5, 15 praesum.
προσφέρομαί τινι 12, 188 vtor aliquo, quasi in ipsum feror.
προσφιλῶς 8, 90 amice.
προσφοιτᾶν 14, 56 ventitare ad Praeceptorem.
πρόσφορος 12, 46 aptus, conueniens.
προσφυέως 1, 24 congrue, ad naturam rei accommodate.

προσφύομαι 12, 8 adhaereſco, q. d adnaſcor.
πρόσχημα 12, 136 obtentus, praetextus. CIC. ſimulatio.
πρόσω 7, 78 longe, vt πόρρω. προσωτάτω longiſſime.
πρόσωπον 12, 145 larua, perſona.
Προσωπίτις 2, 42 inſula Nili, a qua et Proſopites nomos dictus.
προτείνω 14, 6; oſtendo verbis, ſpem facio.
προτεμένισμα 3, 52 atrium, vel veſtibulum fani. V. Schol.
προτρέπισθαι 1, 39 amoliri quaſi reſpondendo abweiſen, abfertigen. Al. impellere, excitare, 7, 64.
πρόφασις 1, 28 obtentus, illud quod quis eloquitur, πρόφηση, licet aliud ſpectet. Item 12, 226 excuſatio. Item 4, 12 cauſa aperta et manifeſta.
προφοβητικὸς 11, 29 metuens in futurum.
προφυλάττεσθαι 7, 89 cauere.
προχωρᾶ 5, 11 imperſ. commodum eſt.
πρυτάνεις 10, ιϛ, 7 magiſtratus.
πταρμὸς 4, 13 ſternutatio.
πτήσσω 14, 9 metu me contraho.
Πτολεμαῖος 12, 145 Aegypti rex, Auletes. ſ. αὐλητής.
πυνανεψιὼν 10, δ, 6 menſis Atticus, Octobri reſpondens.
Πυθέας 14, 57 Demagogus Athen. proditor libertatis.
Πύθιος 12, 5 Apollinis Delphici epith. a
Πυθὼ 9, 23 vrbis nomen, quae Delphi alias.
Πύθων 14, 16 V. N.
πυλὶς 15, 13 porta.
Πύλος 14, 34 vrbes hoc nomine in Peloponneſo tres. Sed V. N.
πυρὴ 2, 27 pro πυρὰ, ignis in altari ardens.
πυρὸς 2, 10 triticum.
πυροφόρος 12, 9 tritici ferax.
πυρρίχιος 15, 17 ſaltationi armatae, quae πυρρίχη, ſimilis.
πώγων 10, γ, 5 barba.

P.

ῥαγδαῖος 14, 9 rapidus, a ῥήγνυμι.
ῥαθυμέω Sch. ad 3, 14 animo remiſſo, negligens ſum
ῥαθυμία 8, 150 animi remiſſio, ſegnitia.
ῥάκος 12, 58 pannus, mendici veſtis.
ῥεῦμα 14, 9 flumen.
ῥιγέω 10, γ, 13 rigeo.
ῥίγιστον 12, 113 adu. teterrime. ῥίγιον horribilius. a ῥῖγος frigus, a quo horreſcunt homines.
ῥίψασπις 13, 22 abiecto clipeo fugiens.
ῥόπαλον 12, 165 clauа.
ῥοπὴ 14, 47 inclinatio, momentum.

ῥύγχος

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0294
DFG

ῥύγχος 10, ε, 7 rostrum.
ῥυθμίζειν 12, 40 aptare: 15, 9 ordinare, componere.
ῥυθμὸς 5, 101 rhythmus, numeri, modus ad quem saltatur.
ῥυπαίνω 10, ι, 12 sordidum facio.
ῥυπαρία 12, 187 sordes, auaritia.
ῥωμαλέος 12, 158 robustus.
ῥώμη 5, 101 robur, fortitudo.

Σ.

σάγαρις 5, 32 securis bellica, Amazonum gestamen.
σαθρὸς 12, 229 putridus.
Σαῖοι 13, 24 Thracum natio.
Σάκας 5, 88 pincernae nomen, non proprium arbitror, sed officii, ex oriente repetendum non minus ac *Rabk Sake* vel *Schake* princeps pincernarum in sacris.
σαλάκων 11, 59 iactator diuitiar, quidquid sit de vocis origine.
Σαλαμὶν, ῖνος 14, 37.
σαλπιγὴς 10, ιξ, 8 tubicen.
Σάμιος 12, 85 amicus Philippi Maced. infelix.
Σάραπις 13, 35 Serapis, Aegyptior. Deus, Apis.
Σάρδις 1, 20 Ion. pro Σάρδεις, Croesi regia.
σαρκοῦν 12, 104 carnem creare, corpus facere.
σατυρικὸς ὑποκριτὴς 12, 30 actor satyricae fabulae, in qua introducuntur ludentes et lasciuientes satyri, vt in Cyclope Euripidis: quae vnica eius generis fabula supersit.
σαφηνίζω 6, 18 explico, declaro.
Σαληνοὶ 12, 180 Sileni, Bacchi comites.
σέλινον 13, 44 apium.
σεμνότης 11, 70 decentia.
σεμνύνομαι 13, 23 glorior.
σημαίνειν 10, ιε, 3 obsignare.
σημαντρὶς γῆ 2, 25 argilla vel creta sigillaris, *cretulam* absolute vocat CICERO.
σήπω 2, 42 et σήπομαι 8, 148 putresco.
Σικελιώτης 12, 143 Siculus.
σίκυος 10, ιβ, 6 cucumis.
σίλφη 13, 46 blatta.
Σιμμίας 7, 44 Socratis familiaris.
σιμὸς 12, 139 simus, naso depresso.
Σιμωνίδης 11, 62 nobilis poeta Lyricus.
σίνομαι 2, 90 laedo.
σιτέομαι 2, 81 edo, vescor, cibum capio.
σιτίον 8, 10 cibus.
σκέπτω 8, 135 et σκέπτομαι 5, 124 video, considero, intelligo.

σκευὴ 3, 17 vestitus, apparatus.
σκευοποιεῖσθαι 12, 6 habitum et arma sumere, exornare se.
σκηνόω, ῶ 3, 41 aedifico, extruo. Med. aedifico mihi.
σκηνεῖσθαι 4, 39 commorari. V. N.
σκιά· τὴν σκιὰν καταμετρεῖν 12, 29 vmbram gnomonis metiri, ad coenae tempus deprehendendum. V. N.
σκίλλα 10, ιγ, 9 squilla.
σκόροδον 13, 43 allium.
σκυθρωπάζω 10. ιβ, 5 it. 12, 164 vultu tristi aut tetrico esse.
σκυλάκεια (κρέα) 13, 46 catulinae carnes.
σκυλακῶδες 5, 139 catulorum consuetudo assiliendi et alludendi omnibus, pueris etiam ingenuis familiaris. Nam
σκύλαξ 10, ιγ, 9 catulus.
σκυτάλη 3, 24 Laconicum epistolae genus, de quo copiose h. l. Schol.
σκυτοδέψης 10, ιγ, 5 cerdo.
σκῶμμα 12, 59 cauillum, iocus mordax.
σκώπτειν 12, 62 iocari, et quidem fere mordacius, Sed 12, 132 simpliciter ludere, vt τῷ σπεδάζειν opponitur. cf. 5, 90.
σμάραγδος 2, 62 λίθος λάμπων τὰς νύκτας.
σμιλίον 12, 176 scalprum.
Σμυρμαῖοι 12, 224.
σοβεῖν 10, ιζ, 7 mouere, abigere.
σολοικίζειν 12, 172 soloecismum facere.
σόλοικος 11, 60 insolens et barbaris moribus. Ita Trimalchio PETRONIANVS non σολοικίζα modo Grammaticorum intellectu, sed insolentiam quandam et morum barbariem ostendit.
Σόλων 1, 27 ad Croesum venit.
σόφισμα 12, 95 acuta fallacia.
Σοφοκλῆς 12, 76.
σπάθη 10, ιζ, 5 gladius.
σπάνιος 2, 100 et 5, 75 rarus.
σπάνις 8, 12 it. 4, 41 raritas, inopia.
Σπαρτιᾶται 3 saep. Spartani.
σπασμὸς 4, 15 conuulsio.
Σπέρχις 14, 14.
σπέρχω 1, 46 σπερχθεὶς iratus, offensus. Al. vrgeo, impello.
σπεύδω 1, 85 serio volo, hinc σπουδή, 5, 80 festino.
σπλὴν 2, 80 splen.
σπεδάζειν πρός τινα 5, 106 seria cum aliquo tractare, operam illi dare. add. 7, 72.
σπουδαστικὸς 11, 69 diligens, sedulus.
σταθμὸς 10, ϑ, 5 libra.
σταῖς 2, 11 massa farinae subactae, φύραμα.

στατιά-

στασιώδης 8, 121 seditiosus.
στέμμα 10, ι, 9 corona, vitta, quales in sacrificiis adhibebantur. Iungit enim cum ἐλαῖς.
στερίσκομαι 4, 23 priuor.
στερρὸς 14, 80 firmus, asper.
στέφω 2, 68 corono.
στήλη 3, 52 pila, columna.
στιβαρὸς 12, 163 crassus, firmus, robustus.
στιχίδιον 12, 175 versiculus.
στλεγχὶς 12, 171 strigilis.
στολὴ 12, 65 habitus, vestitus.
στολὶς ἴδος 12, 221 ruga vel plica vestis.
στοχάζομαι 8, 52 coniicio, coniectura assequor.
στρατεύσιμος 5, 10 militaris.
στρεπτὸς 5, 69 torques, eadem etymologiae ratione, στρέφω, torqueo.
στρογγύλος Sch. ap. 3, 24 rotundus, teres.
στρωμνὴ 8, 27 strangula vestis.
Στωϊκοὶ 13, 30.
συβώτης 2, 77 subulcus.
συγγινώσκομαι 1, 97 conscius mihi sum, de me decerno.
συγγνώμη 1, 77 venia.
συγγνώμων 8, 67 ignoscens, clemens.
σύγγραμμα 12, 174 scriptum, liber.
σύγκλητος, ἡ (γερουσία) 15, 7 Senatus Rom.
συγκαλύπτομαι 6, 59. V. ἐγκαλύπτ.
συγκεράννυμαι 5, 128 commisceor, familiaris fio.
συγκομιδὴ 4, 36 b comportatio, h. l. fuga agrestium, terrore belli ingruente se suaque intra moenia defendi volentium.
συγκονιόομαι 12, 55 colluctor, q. d. in puluere vna volutor, vt Ebr. נאבק.
συγκρούειν 10, ια, 6 committere, in discordiam adducere.
συκοτραγεῖν 10, ι, 6 ficum edere.
συλλέγω 5, 134 colligo, contraho.
συλληπτρία 8, 32 auxiliatrix.
σύλληψις 3, 45 comprehensio, in vincula coniectio.
σύμβολον 12, 163 signum.
σύμβολος 9, 25 coniector, interpres omnium, quin ipsum omen.
συμμαχία 14, 38 auxilium.
σύμμαχος 3, 6 socius (belli).
συμμεθίσταμαι 12, 74 et 210 vna mutor, transferor.
συμπαθὴς 12, 86 eodem modo affectus: 12, 91 in doloris societatem veniens.

συμπαί-

συμπαίσω 5, 114 colluſor.
σύμπηξις 5, 11 compages, coagmentatio.
συμφέρομαι 2, 63 aſſentior.
ξυνεγκον τὸ 4, 30 quod profuit.
σύμφημι 8, 44 fateor, concedo: q. d. vna dico, vt ὁμολογέω.
συμφθέγγομαι 12, 122 vna vel eadem loquor.
συμφυὴς 12, 86 ſimilis naturae et ingenii, q. d. cognatus vel adnatus.
συνακτικὸν, τὸ 14, 16 vis conciliandi.
συναναλίσκω 8, 111 vna et pro alio impenſam vel ſumtus facio.
σηνάπας 2, 30 vniuerſus.
συνάπτω 12, 39 coniungo.
συναρκᾶσθαί τινι 10, δ, 7 durare cum aliquo.
συναρμόζομαι 9, 34 accommodo me.
συναυλίζεσθαι 5, 57 congregari, vna habitare.
συναφομοιόομαι 12, 43 aſſimilo me.
συνδιανεύειν 12, 208 vna inuere.
συνδιατρίβειν 7, 39 vna eſſe, diſciplinae et doctrinae cauſa.
συνδικᾶν 7, 47 cauſam alterius ſuſcipere in iudicio.
συνδιοικᾶσθαι 10, ιε, 7 de republica curanda conſtituere cum aliquo, comparare, vt prouincias comparabant magiſtratus Romani. Glorioſulus ille comparat cum Prytanibus, et ab illis impetrat, vt ſibi liceat populo nunciare, libatum eſſe.
συναλέω 13, 53 contuoluo.
συνείρω 12, 184 diſſero, diſputo, perpetua oratione dico: ad verbum, connecto, conſero.
συνεισπίπτω 12, 33 vna irruo.
συνεισφέρω 12, 233 vna confero (tributum, eranum).
συνεκδίδωμι 14, 73 vna (de collaticia pecunia) eloco (virginem amici pauperis filiam).
συνεκθᾶν 12, 76 vna excurrere. v. συνέχθαν.
συνεμπίπτειν 12, 32 conuenire, congruere, vnde forte barbarum illud *coincidere*: de figuris geometricis, quae plane ſimiles et aequales ſunt.
συνεπανίσημι 3, 35 vna conſurgo, ſeditionem moueo.
συνεπιθρηνᾶν 12, 130 vna plorare, in ſocietatem lacrumarum venire.
συνεπικροτέω 12, 132 cum aliis applaudo.
συνεπινεύω 12, 74 vna innuo, nutum alterius ſequor, et imitor.
συνεπισχύω 8, 110 viribus meis adiuuo, ſuppetias fero.
συνεπιφαίνομαι 12, 211 q. d. ſimul appareo, h. e. oſtendo quid ſentiam.
συνεπιφάσκω 12, 211 vna ſententiam dico.

σύνεσις 14, 40 intelligentia, ad vires intellectus et acumen pertinet, φρόνιμα ad voluntatem.
συνέχθειν 12, 76 vna odisse.
συνέχομαι 4, 18 cogor.
συνήγορος 12, 194 aduocatus.
συνηγορικὰν no. ad 14, 37.
συνθεωρέω 10, α, 3 considero.
συνθήματος, ἀπὸ Sch. ad 3, 41 ex composito.
σύνθηρος 8, 131 venandi adiutor.
συνιστάνω 12, 39 constituo.
συννέω 1, 61 congero, aceruo.
συνοέω 14, 8 considero, intelligo.
συνοικέειν 1, 74 cohabitare, de coniugibus.
συνοικειόω 12, 64 familiarem reddo.
συνεσίχης 5, 139 consuetudines, familiaritates, h.e. familiares.
σύνταξις 14, 38 coniunctio exercitus.
σύντασις 12, 220 contentio, rugae frontis.
συντείνειν ἔς τι 11, 72 pertinere ad aliquid, complecti illud.
συντίθημι ξενίαν τινὶ 1, 24 hospitium constituo vel contraho.
συντομία 13, 38 breuitas, concisio.
συντυγχάνειν τινὶ 5, 138 forte cum aliquo esse.
συνωνέομαι 10, γ, 10 in emendo adiuuo.
σύριγξ 12, 176 fistula, hic vlcus morbus.
συρραδιεργᾶν 12, 77 vna perpetrare facinora.
συσκευάζομαι 6, 2 vasa colligo (itineris causa).
σύσσιτος 6, 29 conuictor.
συχνὸς 2, 43 creber, confertus, frequens.
σχεδιάζω 10, η, 10 oratione ad miserationem composita vtor.
σχηματίζειν 12, 40 formare, habitum dare.
σχοινίον 1, 17 funis.
σχοῖνος 2, 42 mensura interuallorum Aegyptia, cui stadia LX ipse tribuit HERODOTVS.
σχολάζει μοι 10, ιγ, 8 vacat mihi.
σχολὴ 12, 119 Schola. ποιεῖσθαι 8, 131 i. q. σχολάζειν. vacare.
σφάλλομαι 5, 99 labor, erro.
σφοδρότης 12, 170 vehementia.
σφραγὶς 3, 11 sigillum Persarum regis, quale, V. Sch.
σωρεύειν 11, 52 cumulare, aceruare.
σωρηδὸν 15, 15 aceruatim.
σωρὸς 12, 133 aceruus (frumenti).
σῶς 1, 12 saluus, contr. ex σάος (pro quo et σόος dicitur). unde porro σώφρων, q. d. σάος vel σῶς τὴν φρένα, sana, mente praeditus, σώζειν κ. τ. λ.
σωφρονεῖν περὶ τὰς θεὰς 7, 13 recte de Diis sentire, sanam de Diis sententiam habere.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0299
DFG

σωφρονίζω 12, 118 moderatum et prudentem reddo.
σωφρονικὸς 11, 37 ad prudentiam factus, aptusque.

T.

τάγηνον 12, 94 sartago, vel in sartagine frictum.
τάγμα 15, 7 ordo.
Ταίναρος 1, 2 Taenarus, Laconiae promontorium, ex Nepotis quoque Pausania notum.
τακτικὸς 8, 147 ordinandae aciei peritus.
ταλαιπωρέω 3, 48 miser sum, adfligor.
ταλαιπωρία 4, 14 miseria, dolor, molestia.
ταμιεύω 14, 86 repono.
Ταναοξάρης 6, 22 minor Cyri filius.
τάξις 10, α, 2 modus.
Τάρας, αντος 1, 4 Tarentum.
ταριχεύειν 2, 92 condire ad sepulturam.
τάριχος 10, ε, 9 salsamentum.
τάφρος 14, 25 fossa.
ταχίστην, τὴν 1, 6 int. ὥραν, vel plene κατὰ τὴν ταχ. ὥραν, celerrime.
τεκνοποιεῖσθαι 8, 48 liberos suscipere.
τεκνοποιία 7, 80 generatio.
τελαμὼν 13, 53 lorum.
τέλειος 5, 10 virorum iustae et militaris aetatis epith.
τελεσήρια 6, 4 int. ἱερεῖα q. d. consummatoria sacra, aut perfectoria, aut perfica, quibus finis et coronis imponitur praeclaris actionibus. Conueniunt cum Ebr. שלמי.
τελέτη 15, 1 ceremonia.
τελευτᾶν τὸν αἰῶνα 1, 47 finire aeuum. Hinc intelligitur, qua ellipsi dicatur τελευτᾶν pro mori. τελευτᾶν τὸν βίον 1, 48 Part. τελευτῶντες aduerbialiter vertendum, tandem 4, 5 et 35.
τελέω 10, ιγ, 7 initio sacris.
Τέλλος 1, 34 et 12, 156 Athenienſis beatus.
τέλος 14, 71 impensa.
τέμενος 3, 48 locus sacer, fanum.
τεὸς pro τίς vel ποῖος 1, 74 quis, qualis.
τερπνὸς 8, 9 delectabilis, iucundus.
τετελεσμένος 12, 206 qui fieri potest.
τετράγωνος 15, 11 quadratus.
Τεῦκρος 12, 116 Teucer Troianus.
τήκομαι 8, 148 liquesco, consumor.
τηλικοῦτοι 5, 40 adolescentes.
τηνικαῦτα 12, 144 et 5, 50 tunc.
Τιβέριος Καῖσαρ 12, 181.
τιθασὸς 12, 48 mansuetus, cicur.

τιθασ-

τιθασσεύω 12, 196 cicurem, manſuetum reddo.
τίθεμαι φίλον εἰς τὸ καλὸν 12, 15 amicum honeſtate cenſeo, amicum habeo, qui me facit honeſtiorem.
τίμιε 10, ϑ, 3 *honorifica appellatio*, Domine. CASAVB.
τίομαί τινα 1, 23 vlciſcor aliquem, vel poenas ab illo repeto.
Τισσαφέρνης 12, 64 Perſa.
τίτθη 10, ιγ, 8 nutrix.
τλήμων 8, 25 miſer.
τοίνυν 7, 88 vero, autem.
τοιχωρυχέω 7, 60 parietem perfodio, furandi cauſa.
τοιχωρυχία 9, 53 tale furtum.
τόλμα 12, 135 audacia, conatus.
τομὴ 14, 35 ſectio.
τόμος 10, ια, 5 pars.
τόνος 14, 16 contentio, hic orationis, al. tonus, vis, vehementia, conſtantia.
τοξεύειν 5, 28 ſagittare.
τραγοσκελὴς 2, 73 capripes, Panis vel Mendis epith.
τραπεζεὺς 12, 25 menſae aſſecla, ab HOMERO ſumtum, qui canis nomen fecit.
τραυλισμὸς 12, 78 balbuties.
τραυματίας 10, ιζ, 7 ſaucius.
τραχύτης 12, 78 aſperitas.
Τριβαλλοὶ 14, 26.
τριβωνοφορία 12, 57 detriti pallii geſtatio.
τρίγωνον 12, 57 triangulum.
τριηράρχαι, τριηραρχικοὶ νόμοι 14, 36. V. N.
τριηρίτης 14, 22 Vid. γραμματεύς.
τρικυμία 14, 19 triplex fluctus, vel, vt Lat. decumanus, h. e. maximus.
τρίοδον 10, ιγ, 8 triuium.
τρίπες 3, 31 Tripus, donarium Delphicum, poculum credo.
τρίχαλκος 10, ι, 4 teruncius, trichalcus, nummus vilis.
τρίχωμα 10, γ, 4 capillus, caeſaries.
τροπὴ 13, 67 conuerſio, mutatio.
τροπὴν ποιεῖν τῶν πολεμίων 1, 37 in fugam vertere hoſtes. Inde dictum τρόπαιον.
τρόπος 10, α, 7 ingenium. 4 τρόποι virtutes et vitia.
τροχάζω 10, ιβ, 7 curſu contendo.
τροχῖλος 2, 88 paruula auis, crocodili paraſitus.
τρυφερὸς 11, 59 luxurioſus, delicatus.
Τρωγλοδύται 13, 50.
τυγχάνω 1, 87 ferio, etiam de ictu inuoluntario, opp. ἁμαρτάνω. Not. cum particip. eſt *forte*, τυχὸν 7, 58.
Τυδεὺς 13, 2.
τυμπανίζω 12, 175 fuſtibus caedo.

τύπος 10, β, 11 i. q. ὅρος 5, 1 descriptio: exemplum, quod definitionis vicem subeat; ita dicuntur τύποι, typi declinationum et coniugationum in Grammaticis. V. N.
τύρβη 5, 9 turba.
τύρος 8, 140 caseus.
Τύρος 2, 71 vrbs Herculis cultu nobilis.
τυχηρὸς 12, 87 fortuitus.

T.

ὕβρις 11, 39 iniuria ex superbo contemtu orta.
ὑβριστὴς 9, 40 immanis libidinis homo, vt Aristoph. Nub. 1064.
ὑβριστότατος 7, 26 maxime iniurius.
ὑγρὸς 12, 40 madidus, ac proinde mollis, flexilis. ὡς ἐν ὑγρῷ ἐσιν ἡ γλῶττα 10, ζ, 8 in humore, et inde lubrica.
ὑδρία 14, 4 vrna ad cineres defuncti.
ὕλη 12, 40 materia.
ὕλημα 12, 43 frutices, herbae maiores in syluis.
ὑπάγομαι 12, 37 subeo, laruam sumo, vt ὑποδύομαι.
ὑπαίθριος 3, 48 subdiualis, aeri libero expositus.
ὑπαντάω Sch. ad 4, 3 al. occurro, hic, subiicio, refero sensu Grammat.
ὑπάκω 8, 88 et 6, 20 concedo.
ὕπαξις 10, ιζ, 1 cessio, deiectio animi.
ὑπεξανίσαμαί τινι 12, 151 assurgens loco cedo.
ὑπεράγαμαι 14, 19 vehementer, praeter alios admiror.
ὑπερημερία 10, ι, 7 multa non solutae ad diem vsurae.
ὕπερθεν 7, 83 superius.
Ὑπερίδης 14, 10 Athen. Orator.
ὑπεροχὴ 11, 7 excellentia.
ὑπεροράω 7, 20 despicere, contemnere.
ὑπερφέρω 9, 32 praesto, antecello.
ὑπέχομαι 7, 18 promitto, vt solent artium Professores.
ὑπηχέω 12, 229 resono.
ὑπισχνέομαι 3, 14 promitto.
ὑπὸ τὰς θανάτες 2, 8 post mortes, h. e. in luctu.
ὑπόβαθρον 8, 27 fulcrum, vel fulmentum potius, quod molliorem praestat lectum.
ὑποβάλλειν τινὶ 10, ζ, 3 interpellare.
ὑπογραφεὺς 14, 69 librarius, vel notarius potius, qui excipit sermones calamo, vt nostri, *ein Nachschreiber*.
ὑπογραφὴ 5, 68 fucus.
ὑποδέκομαι lon. pro ὑποδέχ. 1, 8 recipio, i. e. promitto.
ὑποδέχεσθαι 8, 50 suscipere, concipere.
ὑποδῦναι τὴν ζυγλην 1, 40 subire iugum.
ὑποδύομαί τινι 12, 19 subeo, induo tanquam laruam.

ὑποθήκη 11, 26 monitum.
ὑποθημοσύνη 7, 69 idem. ὑποτίθεσθαι enim, *subiicere*, est monere.
ὑποθωπεύω 1, 34 subblandior, adulor.
ὑποκατακλίνομαι 12, 160 succumbo, colluctanti sponte, sed dissimulanter, cedo.
ὑποκατάκλισις 12, 153 accubitus inferior, vel concessio quaecunque.
ὑποκορίζομαι 12, 140 proprie infantem ago sermone. Hi, et apud hos α) diminutiuis vtuntur: Nomina rerum prout ipsorum refert β) in meliorem partem γ) in peiorem, corrumpunt. Haec tria significat ὑποκορίζ.
ὑποκρέκειν 12, 122 leuiter (et velut periculi tantum faciendi causa, vel intendendi) fides pulsare.
ὑποκρητηρίδιον 1, 15 basis quaedam crateris, tripes forte, vel quacunque forma elaborata.
ὑποκριτὴς 12, 30 actor, isque vel σατυρικὸς qui iocos lasciuos spargit, vel κωμικὸς, et ipse iocosus ac petulans, vel τραγικὸς seuerus et grauis.
ὑπόκωφος 12, 87 surdaster.
ὑπολαμβάνω 14, 85 puto, at 1, 22 suscipio, h. e. respondeo.
ὑπόληψις 13, 32 opinio.
ὑπολύεσθαι 10, ι, 12 discalceari.
ὑποπτήσσω 5, 90 verecundor, subuereor.
ὕποπτος 12, 84 suspectus.
ὑποσαίνειν 12, 235 adulari, canum proprie.
ὑποσκελίζειν 12, 240 supplantare.
ὑποσέλλειν 14, 67 remittere, contrahere se metu.
ὑποσέλλομαι 12, 181 idem.
ὑποσρώννυμι 15, 3 substerno.
ὑποτίθεμαι 10, α, 7 propono.
ὑποτιμᾶσθαι 9, 48 litem suam ipsum aestimare. V. N.
ὑποτρέχω 5, 44 ὑποδραμεῖν λησὰς, cursu assequi, per compendia quaedam illis occurrere.
ὑπότυφλος 12, 87 coecutiens, imbecillo visu praeditus.
ὕπουλος 12, 167 subdolus, vt sub cicatrice latens pus.
ὑπουργία 12, 23 ministerium, officium.
ὑποφωνέω 12, 72 succlamo, cum laude.
ὑποχάριος 13, 11 obnoxius, qui in potestate est.
ὕπτιος 2, 24 supinus.
Ὑρκανοὶ 13, 50.
ἡ ὑστεραία, 10, 3, 6 aut ἡμέρα intell. postridie, aut χώρα, locus posterior.
ὑφαίνειν 2, 3 texere.
ὑφάπτω 4, 42 succendo, ignem subiicio.

ὑφηγέομαι 6, 30 monstro, indico, praeeundo.
ὑφίημι 12, 97 remitto.
ὑφίημι 12, 235 submitto.
ὑφοράω 12, 21 suspicor.
ὑφορμέω 12, 198 insidior, subeo insidiarum causa, ab ὅρμος statio nauium.

Φ.

Φαίδρα 12, 55 Thesei vxor, Hippolyti priuigni amore infamis, cuius hic verba repetuntur ex Euripidis Hippolyto.
Φαιδρὸς 9, 57 laetus, hilaris.
Φαίδων 7, 44 Socratis familiaris.
Φαίνω 5, 51 defero.
Φακῆ 10, ιβ, 7 lens.
Φακὸς 10, 81 maculam vel naeuum lenticulari forma notare videtur.
Φάλαρις 12, 143 Siculorum tyrannus.
Φαληρεὺς 14, 8 patronym. Φαληρὸς pagus et nauale Attic.
Φάρμακον 12, 221 pigmentum. 5, 96 venenum.
Φαρνάκης 3, 10 Artabazi pater.
Φάρος 15, 14 appellat. Φρυκτώριον, vbi vid.
Φάρυγξ 4, 12 guttur.
Φαυλίζω 7, 112 vilipendo, contemno.
Φαυλὸς 5, 69 vilis.
Φαυλότης 12, 78 prauitas.
Φειδωλία 10, ι, 1 parsimonia.
Φενακίζειν τινὰ 14, 38 decipere, imponere.
Φερόμενος ἦκε 12, 61 impetu ferebatur, prolabebatur.
Φεύγων δίκην 10, ιβ, 3 reus. Illud δίκην saepe omittitur.
Φευκτὸς 13, 54 fugiendus.
Φήμη 9, 22 omen ex voce hominis captum V. Chrest. Plin.
Φήμη τῆ ὀνάρι 1, 88 augurium, vel vaticinium somnii.
Φήμη 6, 4 vox diuina monitrix, affinis Ebraeor. filiae vocis.
Φθανεῖν 8, 7 praeuenire, occupare. ἐκ ἂν φθάνοις λέγων 8, 79 non praeueneris me dicendo, h. e. non citius mihi dixeris, quam audire ego cupio.
Φθάρμα, 17 pediculus.
Φθορὰ 4, 3 corruptio, interitus.
Φθόρος 4, 32 idem.
Φιάλη 5, 96 phiala, poculum maius, ex quo hauritur cyatho.
Φιλαθήναιος 14, 63 Athenarum amans.
Φιλαίτιος 11, 31 querulus, morosus, causas indignandi quaerens.
Φιλεῖν τῷ σώματι 2, 40 osculari, plena phrasis, vnde intelligitur, quid in verbo, cum hac notione ponitur, sit intelligendum.
Φιλέταιρος 12, 135 amans sociorum.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0304
DFG

Φιλόγελως 11, 21 risus amans.
Φιλόδωρος 8, 146 liberalis, qui libenter donat.
Φιλόζωος 11, 30 vitae (suae) amans et animalium 7, 79.
Φιλοκαλέω 12, 77 rerum pulchrarum et honestarum sum studiosus.
Φιλόκαλος 5, 74 pulchrarum rer. studiosus.
Φιλοκόλαξ 12, 4 adulationis amans.
Φιλοκράτης 14, 57 Demagogus Athen. proditor libertatis.
Φιλομαθεῖν 12, 175 literas amare.
Φιλομαθὴς 5, 3 discendi cupidus.
Φιλόνεικος 8, 123 contentiosus, aemulus, in bonam partem.
Φιλόνικος 11, 7 victoriae cupidus.
Φιλονικεῖν 8, 92 esse Φιλόνικον.
Φιλόπαππος 12, 1 q. d. amans aui, Antiochi cognomen, amici Plutarchi.
Φιλοποσία 8, 116 potandi amor, ebrietas.
Φιλόστοργος 6, 76 ad amorem naturalem propensus, pius.
Φιλοσυνήθης 12, 138 consuetudinis et familiaritatis amans.
Φιλότιμος 11, 7 et 5, 3 honoris cupidus.
Φιλοτίμως 15, 16 ambitiose, certatim.
Φιλοφρονέομαι 13, 18 comiter accipio, vt amicum tracto.
Φιλόφρων 8, 146 benuolus, humanus.
Φιλοχρήματος 11, 8 diuitiarum amans.
Φίλτρον 8, 79 illicium, amoris conciliandi medicamentum.
Φιλώτας 12, 239 amicus infelix Alexandri M.
Φλεγμαίνειν 12, 198 ardere, incensum esse.
Φληναφος 14, 29 nugae.
Φλόγωσις 4, 12 inflammatio.
Φλυαρία 12, 107 nugae.
Φλύκταινα 4, 16 pustula.
Φοῖνιξ 10, ι, 6 palmula. 2, 100 auis fabulosa.
Φοιτᾷν 1, 73 et 5, 17 frequentare, ire solere Φοιτέοντας Ion.
Φορὰ 11, 55 prouentus, rerum simul crescentium vel maturescentium multitudo, aetas, *der Wuchs*.
Φορβειὰ 12, 145 capistrum, quo vtebantur ad os custodiendum, moderandumque spiritum, tibicines.
Φόρος 1, 19 tributum, vectigal, a ferendo dictum.
Φρέαρ, ατος 4, 7 puteus, cisterna, a χρήνη certe hic distingu.
Φρίσσειν 10, ιγ, 9 horrere.
Φρονεῖν μεῖον 9, 51 et 54 minui animo, animum demittere. Τελέως Φρονεῖν 6, 16 plane sibi mente constare, et sua sorte beatum esse.
Φρόνημα 14, 40 sensus de rep. voluntatis est, vt σύνεσις intellectus.
Φρύγανον 15, 12 sarmentum.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0305
DFG

Φρύγες 1, 26 in Croesi ditione.
Φρυκτώριον 15, 14 specula, vnde ignis ope signum datur, Pharus.
Φρώνων, ωνος 14, 57 Demagogus Athen. proditor libertat.
Φυγάς, άδος 14, 1 exul, profugus.
Φυλαὶ Περσῶν δώδεκα 5, 13 vt Iudaeorum 12 tribus.
Φυλακὴν ἔχω 1, 76 obseruo, curo.
Φυλέτης 10, ις, 10 tribulis.
Φῦμα 12, 176 tuber praeternaturale, a φύομαι, vt nostri, ein Gewächs.
Φῦμι, φύω 5, 3 nascor, natura sum. Κροκόδαλος ἐκ ἔφυσε γλῶσσαν 2, 87 natura non habet, non producere solet.
Φὺς 13, 60 natus.
Φυράω 2, 11 subigo, vnde φύραμα.
Φύσα 5, 61 flatus (ventre conceptus).
Φύσιν ἔχει 2, 71 fieri potest.
Φύω. Vid. Φῦμι. Θηρία τὴν χρόαν τρέπεσθαι πεφυκότα 12, 43 quae natura colorem mutant, q. d. nata mutare se secundum colorem.
Φωκεὺς, Φωκᾶς 14, 34 Phocenses, Phocidis inculae, cuius caput Delphi. Alii Φωκαᾶς Phocaeenses in Ionia.
Φωνῆας, εντος 8, 140 loquendi facultate praeditus.
Φῶς 12, 17 vir.

X.

χαίνω 2, 90 hio.
Χαιρεκράτης 8, 69 Socratis auditor.
Χαιρεφῶν 7, 44 et ipse.
χαίρω χαίρετε 14, 87 morientium vox, *Valete.*
Χαιρωνεία 14, 46 pugna secunda Philippi adu. ciuitates Graeciae nobiles.
χαλεπαίνειν 8, 40 indignari, rixari. item 8, 75 de canibus.
χαλεπότης 8, 55 difficilis natura, asperitas morum.
χαλκᾶον 10, ϑ, 8 ahenum.
ἡ χαλκίοικος, 3, 47 Mineruae epith. apud Graecos, non templi nomen, quod aereum cum esset, Deae nomen dedisse potest.
Χάλυβες 1, 26 in Croesi ditione populus.
χαμαιλέων 12, 79 animal, colores mutans.
χάμψαι 2, 93 Crocodilorum nomen Aegyptium.
Χάρης, ητος 14, 41 Dux Athen. malus.
χαρίζομαι 1, 85 gratificor, obsequor, condono. κεχαρισμένον 8, 10 gratum, iucundum.
Χάριλλος 12, 124 Lacedaemoniorum Rex.
χαριστήρια 6, 4 int. ἱερᾶα sacra gratiis agendis vel gratulatoria. Affine Ebr. חורה.

χαρ-

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0306
DFG

χαρτίον 12, 174 charta.
χαυλιόδης, οντος 2, 87 exsertus, dentis epith. alias ipsius bestiae, quae exsertos dentes habet: 2, 98 ipsum dentem exsertum notat.
χαῦνος 12, 165 laxus, fungosus, vacuus.
χαμεριώτατος 2, 83 maxime hibernus.
ἐκ χαροῦς, 5, 32 cominus.
χαροπήθης 2, 92 mansuetus, quae vox simili quasi moneta signata est.
χαρόμακτρον 5, 83 mantile.
χερόομαι 7, 98 subigo, domo.
Χάρων 12, 162 i Centaurus Achillis nutricius.
χελιδών 10, ζ, 8 hirundo.
Χερρόνησος 14, 34.
χερσαῖος 2, 83 terrestris, a χέρσα, vnde et Chersonesus.
χὴν 2, 20 anser.
χηναλώπηξ 2, 99 auis nomen, quasi tu dicas vulpanser vel anseriuulpes.
χῆτος, εος 12, 44 inopia, a χατᾶν egere.
χιὼν 8, 26 nix.
χοιρᾶον (κρέας) 13, 40 suilla.
χολὴ 4, 14 bilis.
χολίκιον 10, ϑ, 5 intestini frustulum, dim. a χόλιξ.
χορηγᾶν 14, 71 sumtus magnos reip. causa facere. Al. sumtus choris et ludis publicis praebere.
χορὸς 6, 1 pompa religiosa.
χόω. V. χωννύω.
χραίνω 13, 6 polluo.
χρᾶν 10, ι, 9 mutuo dare.
χρὴ 12, 117 c. acc. pers. et gen. rei, opus est.
χρήζω 1, 82 peto, al. indigeo. Rebus natura coniunctis verbum vnum accommodatum, vt δᾶ, δέομαι, εὐδέης.
χρῆμα συὸς μέγα 1, 66 ingens aper. add. 1, 68.
χρηματίζειν 10, ζ, 5 de re seria agere.
χρηματίζεσθαι 8, 120 rem facere, diuitias parare.
χρησμῳδᾶν 9, 64 vaticinari.
χρηστήριον 4, 54 oraculum.
χρόνος 2, 78 annus.
χρόος, χρᾶς 10, ι, 12 cutis.
χρυσόκομος 2, 101 aureus, pennarum epith.
χρυσοϋφὴς 15, 3 auro textus.
χρυσοφορᾶν 15, 5 aurum (in veste) habere.
χρυσοχάλινος 5, 73 aureum frenum habens.
χυμὸς 12, 42 succus.
χυτὸς 2, 92 fusus ex metallo.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0307
DFG

χύτρα 10, ι, 2 olla.
χῶμα 15, 17 agger, cumulus.
χωννύω 13, 50 adaggero, aggere obruo.

Ψ.

ψαύω 7, 87 attingo, offendo: 12, 48 tracto, demulceo.
ψέλλιον 5, 69 et 73 armilla.
ψευδηρακλῆς 12, 165 ficticius Hercules.
ψεύδομαι τῆς δόξης 3, 39 fallor sententiae vel opinionis. h. e. sententia me fefellit.
ψευδόχρυσος 12, 20 aurum mentiens, subaeratus.
ψήφισμα 14, 43 decretum, plebiscitum. 7, 9 suffragium.
ψῆφος 2, 14 calculus (ad supputandum.)
ψόγος 12, 21 reprehensio.
ψοφοδεὴς 12, 197 strepitum expauescens.
ψυκτὴρ 12, 59 vas eluendis poculis, forte etiam crater, temperando aqua vino.
ψυχὴ σῖτον ἀ προσίετο 6, 8 facultatem animalem notat, vt saepe נפש Ebraeorum.
ψύχος 5, 34 frigus.
ψυχρολουτρέω 12, 63 frigida lauor, vel perfundor.
ψυχροποτᾶν bibere frigidam.
ψυχρῶς 10, γ, 7 frigide, insipide.

Ω.

ᾠδεῖον 10, δ 5 Odeum, locus cantorum exercitationibus et certaminibus destinatus. V. N.
ᾧλλοι 2, 12 pro οἱ ἄλλοι, caeteri, GRON. scribit ὦλλοι.
ὠμοπλάτη 13, 42 scapula.
ὦμος 2, 4 humerus.
ὠμὸς 8, 146 crudelis.
ὠμότης 12, 143 crudelitas.
ὦν epenthet. inter compositum per tmesin diuulsum 2, 29 no. I.
ὠνητὴς 10, ια, 4 emtor.
ὥνιος 11, 59 et 5, 9 pulchritudo.
Ὧρος 13, 37 Aegyptior. Deus.
Ὠρωπὸς 14, 68 Boeotiae vrbs.
ὡς 4, 28 quatenus.
ὠχριάω 15, 3 palleo.

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0308
DFG

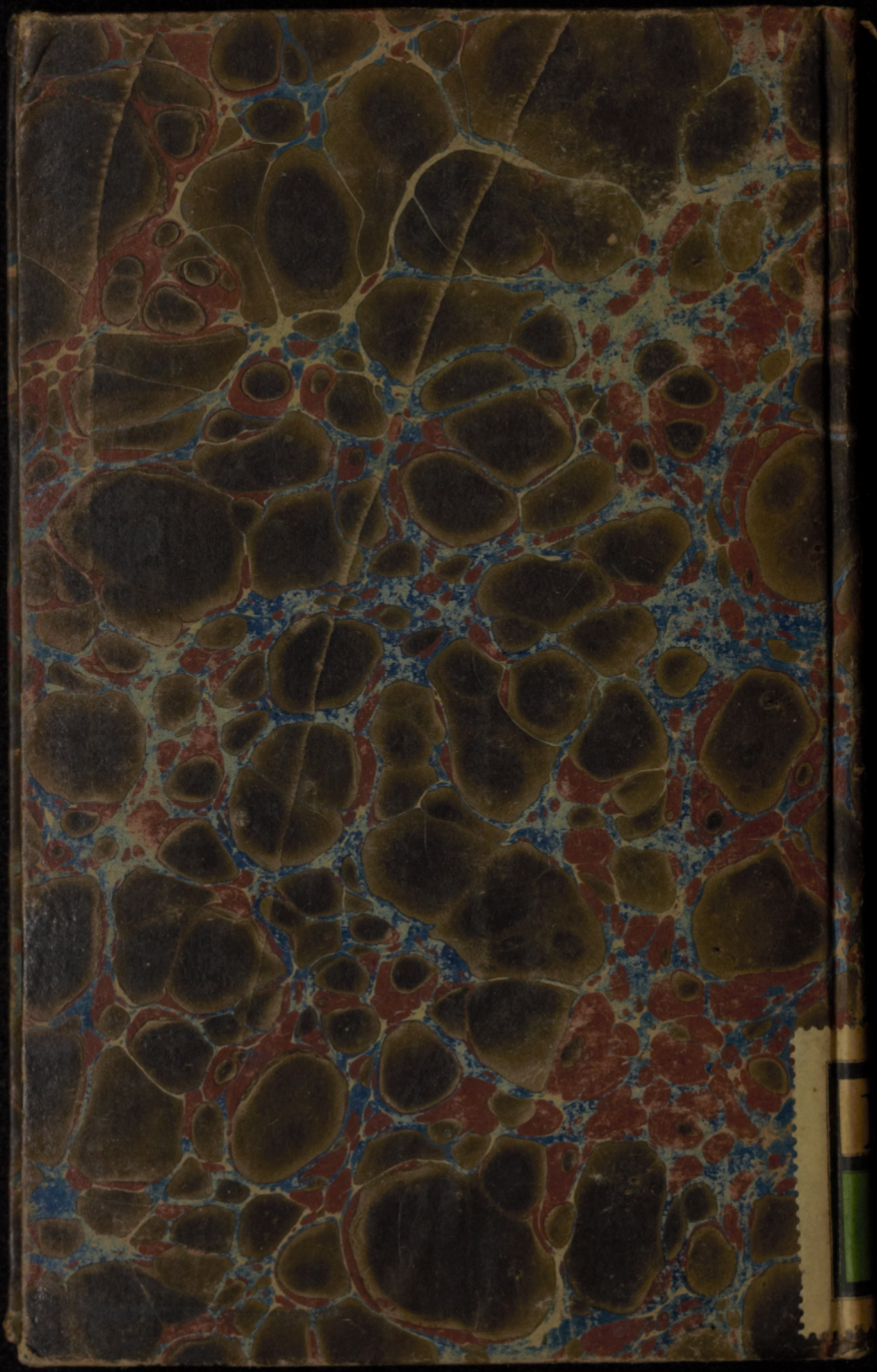

Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0312
DFG

vires intellectus et acumen
ntatem.

ex compoſito.
or.
ligo.
le coniugibus.
familiaritates, h. e. familiares.
rugae frontis.
e ad aliquid, complecti illud.
itium conſtituo vel contraho.
ncisio.
cum aliquo esse.
do adiuuo.
eus morbus.
petrare facinora.
o (itineris causa).
us, frequens.
ad miserationem compoſita
habitum dare.

allorum Aegyptia, cui ſtadia
DOTVS.
mihi.
8, 131 i. q. σχολάζειν. vacare.
o.
ia.
rum regis, quale, V. Sch.
eruare.
enti).
όος (pro quo et σόος dicitur).
σόος vel σῶς τὴν φρένα, ſana,
τ. λ.
recte de Diis ſentire, ſanam
re.

σωφρο-

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No. 572
Patch Reference numbers on UTT
C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 20 18 17 16 11
10 09 03 02 01 C7 B7 A7 C8 B8 A8 C9 B9
the scale towards document
Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern Günther Uecker
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn172911704X/phys_0313
DFG